GRAMMATICI GRAECI
RECOGNITI ET APPARATV CRITICO INSTRVCTI
PARTIS PRIMAE VOL. I

DIONYSII THRACIS
ARS GRAMMATICA

QVALEM EXEMPLARIA VETVSTISSIMA EXHIBENT
SVBSCRIPTIS
DISCREPANTIIS ET TESTIMONIIS
QVAE
IN CODICIBVS RECENTIORIBVS SCHOLIIS EROTEMATIS
APVD ALIOS SCRIPTORES INTERPRETEM ARMENIVM
REPERIVNTVR

EDIDIT
GVSTAVVS VHLIG

PRAEMISSAE SVNT PRAETER PROLEGOMENA: ADALBERTI MERXII DE VERSIONE ARMENIACA DISPVTATIO ATQVE SYRII INTERPRETIS LECTIONES
SVBIECTA SVNT: SVPPLEMENTA ARTIS DIONYSIANAE VETVSTA INDICES TABVLAE PHOTOLITHOGRAPHICAE DVAE

LIPSIAE
IN AEDIBVS B. G. TEVBNERI
MDCCCLXXXIII

LIPSIAE: TYPIS B. G. TEVBNERI

DIONYSII THRACIS

ARS GRAMMATICA

QVALEM EXEMPLARIA VETVSTISSIMA EXHIBENT

SVBSCRIPTIS

DISCREPANTIIS ET TESTIMONIIS

QVAE

IN CODICIBVS RECENTIORIBVS SCHOLIIS EROTEMATIS
APVD ALIOS SCRIPTORES INTERPRETEM ARMENIVM

REPERIVNTVR

EDIDIT

GVSTAVVS VHLIG

PRAEMISSAE SVNT PRAETER PROLEGOMENA: ADALBERTI MERXII DE VERSIONE ARMENIACA DISPVTATIO ATQVE SYRII INTERPRETIS LECTIONES
SVBIECTA SVNT: SVPPLEMENTA ARTIS DIONYSIANAE VETVSTA INDICES TABVLAE PHOTOLITHOGRAPHICAE DVAE

LIPSIAE

IN AEDIBVS B. G. TEVBNERI

MDCCCLXXXIII

PROLEGOMENA

Siquis sex abhinc annos apud aquas Mattiacas in critica et exegetica philologorum sectione nomen dedit et alteri eius consessui interfuit, is Ioannem Classenum, senem venerabilem, meminerit tunc ostendere primo suo amore etiam vergente aetate se teneri. namque de Dionysii Thracis arte disseruit qui adulescens grammaticae graecae primordia luculenter explanaverat, ac flagitavit ut seorsum publici iuris illa fieret purgataque eis quas aut incuria aut mala corrigendi sedulitas aspersisset maculis. unde multum utilitatis redundaturum esse etiam ad puerorum institutionem. multa enim hodie quoque inesse in scholarum usu quae dudum furca expelli deberent et vero expulsa essent, si grammaticorum graecorum doctrinam omnes philologi novissent, velut accusativi ridiculum nomen aliaque quae ex latinorum grammaticorum utpote insipientium imitatorum erroribus originem ducerent. quibus verbis et Christius et Steinthalius et ego plane assensi sumus nec nisi hoc opposui equidem, artis Dionysianae recensendae et emendandae operam haudquaquam posse facile absolvi. nam primum non solum codices eos, quibus Bekkerus usus esset, iterum conferri, sed etiam alios vetustiores anquiri oportere; tum ex scholiis editis ineditisque hauriendam esse scripturae discrepantiam, atque cum nonnunquam aliae in aliis scholiis inessent lectiones, singulas interpretationes auctoribus suis reddendas eorumque aetatem et fidem definiendas esse; tertium officium futuri editoris eo contineri ut innumeros scriptorum veterum locos, ubi Dionysius laudaretur vel nomine non addito usurparetur, in rem suam converteret; quartum in eo versari ut quos interpretatio vetus armenia praeberet fructus largissimos perciperet. quibus quidem officiis postea cognovi accedere, ut ad restituendam technen etiam erotemata inde nata adhiberentur et interpretatio syriaca, quam Adalbertus Merxius in duobus musei Londinensis codicibus invenit.

Iam ut ipse ad haec munera aggrederer, cum auctoritas utilitasque allexit libelli Dionysiani, tum mea quaedam opportuna condicio impulit.

Etenim forte accidit ut nunc Heidelbergae una essent vir linguae syriacae scientissimus, armeniace in monasterio S. Lazari edoctus, et homo qui in grammaticis graecis operam suam conlocavit, acciditque

ut non solum loci, immo etiam voluntatis communione inter se coniuncti essent. quod egregium fortunae donum ambabus manibus capessendum fuit, antequam fortasse evanesceret. atque multo plura etiam quam speraveram accepi ex hoc cum Merxio commercio, qua est ille liberalitate largiendi ex scientiae suae penu perquam miro.

De auctoritate enchiridii disputans multos complere possum quaterniones. nam iure optimo dici hoc licet, in toto profanarum litterarum orbe nullum unum exstare librum qui tantos habuerit effectus, nec solum ataviam esse hanc technen omnium quae in Europa compositae sunt artium grammaticarum, sed vix ullam earum esse, in qua originis vestigia plane oblitterata sint. — Ipse Dionysius regnabat in scholis graecis ab altero ante Christum saeculo usque ad duodecimum certe post Christum. ex quo quidem aevo traditum est Ioannis Tzetzae testimonium ad Hesiodi Operum versum 285 narrantis, siquis virtutem grammaticam nancisci velit, eum primo se dedere τοῖϲ ϲτοιχειώδεϲι γράμμαϲιν, εἶτα ταῖϲ ϲυλλαβαῖϲ καὶ τῇ λοιπῇ παιδείᾳ. ἔπειτα, inquit, τῇ Διονυϲίου βίβλῳ προϲέχων καὶ τοῖϲ Θεοδοϲίου κανόϲι καὶ ποιηταῖϲ, εἶτα ϲχεδογραφίαϲ ἀπάρχεται. infimis demum aevi byzantii temporibus regno expulsus est technographus nec ab adversariis heterodoxis, sed a progenie sua auctori simillima. catechismos dico grammaticos qui praecepta Thracis in interrogationes et responsiones redacta exhibent. nec mirum eiusmodi libros illi aetati magis placuisse, sed fortasse miraberis, quod plerique parentem plane abdicant et quod sub Moschopuli vel Nili nomine circumferebantur quae Dionysii erant. ex illis autem erotematis pendent ei technici, quorum opera effectum est ut in Italia litterae graecae renascerentur, Emanuel Chrysoloras, Theodorus Gaza, Constantinus Lascaris, Demetrius Chalcondyles. his denique quantum eorum praeceptorum quae etiam hodie praecipiuntur debeatur, non ignorant qui historiae studiorum graecorum gnari sunt. — Sed etiam per alium alveum ad recentiores grammaticos profluxit doctrina Thracis. etenim hoc quoque enchiridion inlatum est agresti Latio, etsi verum non est quod Maximilianus Mueller narrat, in usum puerorum Romanorum Dionysium libellum composuisse. M. Terentius Varro a Dionysio definitiones grammaticae et personarum verbalium mutuatus est, nec minus is qui Varronem porcum appellavit, Remmius Palaemon, Quintiliani magister, verba Dionysii in usum suum contulit. Ex huius Palaemonis arte haud scio an ea doctrinae Dionysianae frusta omnia aut pleraque certe derivanda sint, quae apud Dositheum, Diomedem, Charisium, Donatum, alios posterioris aevi artigraphos latinos inveniuntur. Ipsum Thracem legebat et usurpabat Priscianus Constantinopolitanus. Ex Donati autem et Prisciani libris multa Dionysiana in artes infimorum quoque medii aevi temporum manarunt inque grammaticas linguarum recentiorum. — At ne sic quidem satis

indicatum est quantum effecerit technographus Alexandrinus. quinto fere saeculo Armenius quidam, qui videtur Byzantii studiis grammaticis operam dedisse, ex enchiridio graeco grammaticam linguae armeniacae (eamque armeniace scriptam) fecit. quo munere quamquam ita functus est, ut servilem in modum vestigia ducis sui premeret imitandique studio illectus multas et voces et flexiones vocum sermoni patrio affingeret quas ante eum nemo umquam usurpaverat, tamen eandem armeniacus Dionysius apud Armenios auctoritatem nactus est quam verus apud populares suos, eandem (ab quinto usque ad quartum decimum saeculum) explanatorum multitudinem. Quin etiam ad semiticam stirpem expugnatorem progressum esse nuper comperimus. namque non solum Iacobum Edessenum, qui exeunte saeculo septimo et ineunte octavo erat, arte Thracis atque etiam Theodosii canonibus usum esse constat, sed iam quinto vel sexto saeculo techne ab Syro grammatico vernaculam in linguam ratione simili conversa est atque ab Armenio illo. — Haec autem omnia qui reputaverit, is, opinor, infitias non ibit artem Dionysianam in eorum librorum numero habendam esse, quorum fata evidentissime declarant ingenii Graecorum vim victricem et potentiam indelebilem.

Vtilitatem enchiridii iam Classenus tetigit. posita mihi in eo praeter cetera videtur, quod ex hoc libello facillime nancisci licet doctrinae technicorum veterum notitiam eam, qua imbutum non esse grammaticum quemvis dedecet, sive mortuas sive vivas linguas, sive orientales perscrutatur sive occidentales, seu unam seu plures seu universas (si Minervae placet) amplectitur. nam quicumque antiquitatem artis omnino ignorat nec eius vocabulorum tritissimorum vim intellegit, is revera grammaticus non est, sed grammatista.

Itaque dignissimus hic libellus, ad quem restituendum nervos suos philologi intendant. quo magis doleo, quod meae ipsius defecere vires in eis quae hac editione praestare cogitaveram perficiendis. etenim complura quae volueram, nunc quidem non poteram, quia nolebant oculi mei. qui quadruplici munere pueros instituendi, philologiae studiosos docendi, gymnasii moderandi, grammaticorum graecorum scripta corrigendi per novem annos ita affecti sunt, ut primum pauca tantum se legere posse dicerent, deinde subito quicquam amplius se lecturos esse negarent, nisi otium sibi daretur et diuturnum neque ullo labore interruptum. hinc factum est non solum ut indici graeco eas vocabulorum artis explanationes testimoniaque inserere non possem quae adicere haud inutile fore videbatur, sed etiam ut totam recensionem alteram, quae, qualis fere ab auctore techne profecta esset, repraesentatura erat, priori recensioni subicere non liceret, ut multa ex praefatione excludere, quae locum hic habebant, atque ipsa quoque alii reservare tempori necesse esset, ut denique haec prolegomena eis laborarent vitiis, quae inesse verbis dictatis solent, nisi siquis dictare

libros suos consuevit. Quae omnia ut excusetis, quicumque hoc volumine utemini, rogo neve quae desint quaeratis sed numqui sint progressus facti. atque credite mihi, Phineus quae olim passus est, eorum similia per hos proximos menses me saepenumero tolerasse: quotienscumque enim eis quae aut ipse excerpseram composueramque aut alii mecum communicaverant frui volebam, totiens extemplo surrepta inquinatave sunt turba muscarum volantium.

Primus edidit artem Dionysianam anno 1715 IAFabricius in Bibliothecae suae Graecae volumine septimo p 26—34, ubi postquam de libelli auctore disputavit, haec technici verbis praemittit: *Quemcunque autem haec* τέχνη εἰϲαγωγικὴ *Grammaticum Dionysium habet auctorem, certe ob antiquitatem, perspicuitatem et acumen digna est quae lucem videat, et cuius editionem pridem moliti sunt viri docti Maussacus*[1]) *et Is. Vossius.*[2]) *Igitur non ingratam me rem puto facere Graecarum literarum studiosis, si eximium hoc monumentum praesenti loco cum eis communicem ex apographo Holsteniano, quod extat inter MStos Codices Bibliothecae Iohanneae huius Urbis Hamburgensis.* hic liber (H), de quo egere LPreller in programmate priore universitatis Dorpatensis a. 1840 p 2 et AHart in Fleckeiseni Annalibus 1872 p 265, chartaceus est, formae maioris, paginarum 398, e compluribus codicibus Vaticanis conscriptus iussu, non manu Lucae Holstenii, qui medio saeculo XVII munere custodis bybliothecae Vaticanae fungebatur. volumini nunc inscriptum C. 13. grammatica ipsa legitur p 6—15; in ceteris inveniuntur scholia atque supplementa. Quod vero ex hoc libro edidisse se artem Fabricius dicit, permirum est. etenim apographi, quod ipse quoque contuli, scripturae peculiares perpaucis locis concinunt cum editione Fabriciana, velut utrobique deest utrumque δὲ p 49, 1, utrobique leguntur (quae in apparatu critico non protuli) ἐκφέρεται pro ἐκφέρηται p 18, 1 et ἐπιφέρονται pro ἐπιφέρηται p 21, 1. Contra saepissime codex Parisinus 2290 (A), cuius lectiones post Bekkerum diligentissime in meum usum Maximilianus Bonnet exscripsit, solus cum Fabricio consentit: vide e. g.

p 5, 2 τοῖϲ ποιηταῖϲ Af	ποιηταῖϲ ceteri
„ 6, 8 διαϲτολῆϲ Af	τῆϲ διαϲτολῆϲ ceteri
„ 6, 10 ἐντόνωϲ Af	εὐτόνωϲ ceteri
„ 8, 1 πῇ Af	τίνι ceteri
„ 9, 5 ἔχεαι Af	εὔχεαι, quod verum est, plerique; ἄχεαι H
„ 19, 4 ἅπαξ Af	ἄραψ optimi; ἄραξ H et Venetus

1) in adnotatione ad Harpocrationem, opinor, hoc consilium aperuit; sed locum investigare nunc non potui.

2) ad Pomponium Melam lib. I c. 8 p 45, postquam de πεπλήγω δεδοίκω ὀλώλω dixit, sic pergit: *verum de his ad Dionysium Thracem uberius agemus.*

p 21, 2 ὅπου Af — ὧν meliores; οἷον H
„ 24, 3 καὶ Af — ἢ ceteri
„ 29, 3 μνήμων Af — νοήμων ceteri
„ 40, 4—41, 3 περιληπτικὸν Af ἕκαστος, quae ceteri exhibent, om Af.

Solvenda esse ἀπορία sic videtur, ut transcriptam quidem esse technen a Fabricio ex apographo Holsteniano, sed Fabricianum hoc apographon, antequam typothetae traderetur, ex Parisino exemplari correctum esse censeamus.

Comparavit editionem principem cum codice Veneto Marciano 652 (append. class. XI 4), quem Bekkerus M nominavit, equidem V appello, Villoiso atque discrepantiam scripturae in Anecdotorum suorum volumine altero p 99—101 vulgavit, unde Harlesius eam in suam Bibliothecae Fabricianae editionem (VI p 311—319) transtulit. denuo mea causa librum inspexit AHilgardus. exaratus videtur saeculo XV. artem exhibent fol 159^r—164^v. — Idem Villoiso in eodem libro p 103 sqq ex Marcianis 652 et 489 interpretationum veterum artis Dionysianae frustula nonnulla publici iuris fecit, unde cognosci poterat, quem usum illae haberent non solum ad intellegendam technen, sed etiam ad restituendam.

In permultis codicibus legitur commentariolus byzantius, VIII vel IX saeculo, ut videtur, compositus, in quo Dionysii praeceptis singulis perbrevis explanatio adiungitur. hunc libellum, quem integrum Hilgardus programmate gymnasii Heidelbergensis a. 1880 p 24—46 e sex codicibus edidit, Amadeus Peyro legebat in duobus exemplaribus, Taurinensi et Calusiano, atque excerpsit inde lectiones ab editione Fabriciana discrepantes protulitque initio commentationis *In Theodosii Alexandrini tractatum de prosodia*, quam repetivit Sturzius post Orionem suum p 236—242.

Anno 1816 in Anecdotorum volumine altero recensuit technen IBekkerus, in eodem vetustiorum scholiorum magnam copiam ex codice Vaticano 14 et apographo Holsteniano edidit, in tertio autem volumine adnotationem criticam adiecit ad artem et scholia pertinentem. *Dionysii Thracis codices*, inquit p 1127, *siglis distinxi, ut*

A. sit codex Paris. 2290. hunc, ut iam dixi, rursus MBonnet contulit. chartaceus est, huius formae 0,21 × 0,16^m, saeculo scriptus XVII vel XVIII. artem exhibent folia 39^r—46^v.

B. Vatic. 1370. chart., f. quadr. [0,22 × 0,15^m, saec. XV], *fol. 217. ..... f. 143* περὶ προσῳδιῶν [id artis supplementum, quod nos primo loco posuimus]. *f. 144* περὶ τέχνης [supplementum alterum]. *Mox* περὶ γραμματικῆς. Γραμματική ἐστιν ἐμπειρία κ. τ. ἑ. [tota techne hic legitur; quod adicio, quia Bekkerus ultra p 23, 3 lectionem ex Vati-

cano codice profert nullam]. *f. 152* περὶ ποδῶν [supplementum tertium]. Folia 143—151 meum in usum summa diligentia excussit AMau, qui alteram manum correctricem distinxit his locis: 6, 12. 30, 3. 32, 1. 86, 4, sed postea mihi scripsit: *m² sind wohl nur spätere correcturen des ersten schreibers, der nachher das ganze noch einmal durchsah.* certo constabat Mauio ea, quae rubro appicta sunt, scripta non esse ab alia manu. adiectae autem leguntur hoc pigmento inscriptiones, initiales litterae, lectiones discrepantes: vide ad 22, 5. 24, 5. 25, 1. 33, 5. 49, 2. 62, 5.

C. Choeroboscus qui fertur (cod. Paris. 2594. fol. 105r—118v). non ipsam artem exhibet, verum commentariolum ab Hilgardo editum, qui codicem R appellat, equidem σ^R.

F. editio Fabricii (apud nos f).

H. codicis Hamburgensis p. 6—15.

h. eiusdem p. 298—320, quae commentariolum continent (apud nos σ^H).

M. cod. Venet. Marc. 652, quem iam dixi post Villoisonem contulisse Hilgardum ac memet appellare V.

N. Nepho (cod. Paris. 2558 f. 42r.—52v.). ne hic quidem codex ipsam artem habet sed commentariolum. ab Hilgardo significatur P, a me σ^P.

P. Calusianus et Turinensis. de quibus modo dixi.

S. Scholia cod. Vatic. 14. animadvertendum est non eas lectiones, quae ex ipsis interpretum explanationibus hauriri possunt, Bekkerum excerpsisse, sed illa nota significavisse lemmata, quae saepenumero ab interpretationibus valde discrepant, velut BA 819_3.

T. Theodosius cod. Paris. 2063. immo 2603. chartaceus est, $0,21 \times 0,14^m$, saeculi XVI. folia 1—16 continent fragmenta argumenti grammatici, quorum quae leguntur in foliis 13 14 5 6, Dionysii sunt. folium 13^r incipit ab eis quae in nostra editione inveniuntur p 24, 3, folii 14^v extremum verbum est οἷον p 58, 2, subsequens νοῦ invenitur initio folii 5^r, folium 6^v finem grammaticae exhibet. post hunc sequuntur: περὶ μέτρων: ὁ ἴαμβος ἓξ χώρας ἐπιδέχεται. τὰς μὲν οὖν πέντε συγκειμένας ἔχει ἐκ σπονδείου. δακτύλου. καὶ ἀναπαίστου. καὶ χορείου. καὶ ἰάμβου κτλ. (eadem quae leguntur in supplemento tertio p 122, 13—123, 5), deinde de barbarismo et soloecismo expositio. primo folio recto inscriptum est θεοδοσίου. denuo contulit librum MBonnetus.

Addi poterat cod. Paris. 2650, qui fol. 147—150 paraphrasin habet grammaticae Dionysianae verbatim transcriptae.

Cod. Vossianus 76 grammaticae capita habet 13 (γραμματική ἐστιν — τῷ ὀνόματι ὑποβέβληται), *commentariorum magnam partem.* Etiam cetera artis capita in hoc libro inesse primus Elink Sterk docuit in symbolis litterariis doctorum in gymnasiis Batavis tom. VII p 34.

Denique adiciendum Bekkero erat semel proferri in adnotatione critica lectionem codicis Monacensis 310 teste Thierschio.

Ex his autem codicibus et antiquissimi et optimi ei sunt quibus Bekkerus aut nullo aut uno loco utebatur, Monacensis et Leidensis. quod tamen noli putare me dixisse viri immortalis perstringendi causa. immo sic sentio atque omnes, qui anecdota Bekkeriana non interdum evolverunt sed legerunt, mecum sentire scio, non solum paucos artis philologae libros exstare, qui tantam χαλκεντερίαν testententur, verum paucos etiam, qui doctrinam talem ac sagacitatem; exque his ineditis non minus quam ex editorum librorum recensionibus Bekkerianis elucere, quanto intervallo ab eo quem hodie assecuti sumus philologiae graecae gradu distaremus, si Bekkerus his studiis operam non navasset.

Ego vero antequam duorum illorum codicum fidem exploravi, notitiam nactus sum alius vetusti exemplaris, quod Bekkerus plane ignorabat. prope Frascati oppidum situm est monasterium Basilianorum ab S. Nilo decimo saeculo conditum, cui nomen Grottae Ferratae est. in hoc coenobio constat olim permultos codices Graecos exaratos esse (vide Tougardi *Note sur la transcription des manuscrits grecs au couvent de Grotta-Ferrata* in tomo VIII Annalium studiorum graecorum p 441—446); hodie in bybliotheca exstant pauci, inest autem in eorum numero Dionysii exemplar, de quo Curtius Wachsmuth in museo Rhenano a. 1865 p 376 teste Adolpho Kiesslingio nonnulla protulerat. mihi primum Franciscus Ruehlius meus aliquot lectiones excerpsit. cui cum totum librum conferre non liceret, alius amicus hoc munere functus est, rerum palaeographicarum testis locupletissimus, Victor Gardthausenus. denique cum nonnullae tamen, ut fere fit, relinquerentur dubitationes ac ne minima quidem ignorare opus esse videretur, ut quaenam inter singulos codices intercederet ratio definiri posset, Gustavus Loewius meo rogatu exemplar excussit cum pulvisculis orthographicis.

Grottaferratensis (G) has notationes habet: 127 (non 217 ut apud Wachsmuthium legitur) et Z. α. III. membranaceus est in 8, undecimo vel duodecimo saeculo exaratus. continet folia 46, sed in fine mutilus est.

Fol 1r † ΔΙΟΝΥϹΊΟΥ · ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΫ · ΑΡ^χ ΤΩ͂Ν · Ἡ̃ ·
ΜΈΡΟΝ ΤΟΫ ΛΌΓΟΥ : ΠΕΡΙΛΈΞΕΩϹ · ≋

sequuntur in fol 1r—8r med. artis §§ 11—20 (p 22, 4—100, 2) excepta paragrapho 14 περὶ ϲυζυγίαϲ (p 53, 5—59, 10).

Fol 8r med. — 9v ΠΕΡῚ ΠΡΟϹΩΔΙΩ͂Ν. ≋
sequitur supplementum primum (p 105, 1—114, 6).

Fol 9^{v} extr. † ΔΙΟΝΥCΊΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΥ̃. ΤᾺ ΠΡΟΛΕΓΌΜΕ ΝΑ · ΠΕΡῚ ΤΈΧΝΗC ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ̃C ≋

sequitur supplementum alterum, quod usque ad initium folii 10^{r} pertinet et excipitur artis paragraphis 1—5 (p 5, 1—8, 6) et 7—10 (p 16, 6—22, 2) in fol 10^{r}—12^{r}. omittitur igitur hoc loco § 6 περὶ cτοιχείου (p 9, 1—16, 5).

Fol 12^{r} med. incipit § 14 ΠΕΡῚ CΥΖΥΓΊΑC, quae terminatur fol 12^{v}.

Fol 12^{v}—13^{v} in. † ΠΩ̃CΥΝΈCΤΗ ῾Ο ἈΛΦΆΒΗΤΟC · ≋

vide infra p XXII, 39.

Fol 13^{v}—15^{r} § 6 ΠΕΡῚ ΤΩ̃Ν $\overline{ΚΔ}$. CΤΟΙΧΕΊΩΝ · ≋

Fol 15^{r}—15^{v} ΤᾺ ὈΝΌΜΑΤΑ · ΤΩ̃Ν $\overline{ΚΔ}$. CΤΟΙΧΕΊΩΝ ≋

vide infra p XXIII, 24.

Fol 15^{v}—16^{r} † ΤΟΥ ῾ΑΓΊΟΥ ΓΡΗΓΟΡΊΟΥ ΤΟΥ ΘΕΟΛΌΓΟΥ. ἈΛΦΆ ΒΗΤΟC ΤΩ̃Ν $\overline{ΚΔ}$ CΤΟΙΧΊΩΝ · ΔΙΑΪΆΜΒΩΝ ≋

Fol 16^{r}—16^{v} † ΪΓΝΑΤΊΟΥ ΔΙΑΚΌΝΟΥ Κ̈Ϣ ΠΩC. ἈΛΦΆΒΗ ΤΟC ΔΙΑΪΑΜΒΩΝ · ΠΑΡΑΙΝΕΤΙΚῸC ΠΡῸC ΝΈΟΥC·

vide infra p XXII 13 et 17.

Fol 16^{v} extr. nomina litterarum graecarum nuda enumerantur. ῎ΑΛΦΑ ΒΉΤΑ (sic) ΓΆΜΜΑ κτλ. cfr infra p XXIII, 17.

Fol 17^{r} † ἈΝΤΙCΤΟΙΧΆΡΙΝ (sic) ΤΩ̃Ν $\overline{Κ}$ ΤΕCCΆΡΩΝ CΤΟΙΧΕΊΩΝ

Ἀλήθεια	τὸ λη̄ η̄ · τὸ θεῖ διφθόγγω
ἀληθινόc	τὸ λη̄ η̄ · τὸ θῖ ἰῶτα
Ἀλητήριοc	τὸ λη̄ η̄ · τὸ τη̄ η̄ · τὸ ρῖ ἰῶτα
Ἀφῆκεν	τὸ κατέλιπεν · τὸ φη̄ η̄
Ἀφίκετο	τὸ παρεγένετο · τὸ φῖ ἰῶτα
Ἄλλοc ἄνōc	δὶc τὸ λάμβδα · καὶ τὸ λōc μικρόν
Ἄλλωc τὸ ἐπίρρημα	δύο $\overline{λλ}$ · καὶ τὸ λω̃c μέγα

vide infra p XVII, 36. ultima vox, quae describitur fol 46^{v} extr., τύλη est. folia 47 et 48 excisa sunt. Gregorii iambos et quae sequuntur exaravit manus alia, sed eiusdem aevi. recentiori debentur paucae pusillaeque correctiones.

At superant Grottaferratensem vetustate bonitateque Monacensis et Leidensis, quos ut ipse Heidelbergae conferre possem, Halmii et DuRieui liberalitate contigit.

Monacense exemplar (M) Petri Victorii erat, hodie notatur numero 310; ab Hardtio describitur III p 257—260; equidem de eo disputavi in sectione critica et exegetica philologorum qui anno 1879 Augustam Trevirorum convenerant (vide acta illius conventus p 163

—169). membranaceus liber est, huiusce formae 0,16 $\times$ 0,13^{m}. foliis nunc constat 65, sed olim multo plura continebat. paginae singulae in columnas binas divisae sunt praeter fol 6^{r}—14^{r}, ubi ternas in columnas distributae leguntur τύπτω et τίθημι verborum formae. columnae singulae compositae sunt ex vicenis octonis versibus. litterae (praeter pauca folia posteriore demum tempore impleta) ab lineis quae membranis impressae sunt non pendent, sed superpositae illis sunt (vide margines sinistros paginarum tabula photolithographica priore repraesentatarum). quae res testimonio nobis est codicem exaratum esse certe ante saeculum undecimum (Hardtius adscribit nono). nec aliud testantur formae litterarum quas ex simulacro codicis huic editioni adiecto cognoscere licet.

Maiusculae eodem atramento atque minusculae scriptae sunt exceptis foliis 1—15 et 18—21, ubi ad titulos pigmentum adhibitum est coloris et rubro et caeruleo finitimi. eodem pigmento in eisdem foliis initiales exornatae sunt. eodem denique id quoque par exemplorum pictum, quod in inferiore margine folii 20^{v} legitur (v. tab. photol.): ΝЄΟΠΤΟΛЄΜΟC ΠΥΡΡΟC; contra atramento eo, quo verba Dionysii, ʼЄΥЄΙ .. C ΜЄ́ΛΑC et ΔΊΚΟC ʼΑΔΙΚΟC in margine eiusdem paginae scripta sunt.

Haec tria exemplorum paria, sicut tituli omnes, primae manui videntur adscribenda esse; ceterum plures discernendae sunt, etiamsi rationem non habemus correctionum. una exaravit fol 1—42 et fol 45, secunda fol 46—65, tertia fol 43—44. haec posterioris aevi est, item quarta quae in fol 51^{v} ter incepit, semel etiam absolvit precationem latinam *Patris nostri*. sed secundam non solum eidem aetati atque primam, sed coenobii eiusdem monacho tribuerim qui ab folio 46 (vel ab uno eorum quae inter 45 et 46 exciderunt) in fratris locum successerit: nam nihil differt atramentum foliorum 46—65 ab eo quo scripta est maior codicis pars. distinguitur secunda a prima litterarum nonnullarum discrepantia, velut η ι ν sic plerumque exarat: Ju ɩ N.

Correctrices manus in eis paginis, quae fragmenta artis Dionysianae et supplementorum praebent, dignosco duas, quarum altera (M^{2}) atramento fusco fol 18^{r} (p 37, 3) correxit primae manus ὄνομα inque eodem folio (p 39, 1) πνευςτικόν et (p 43, 3) οἷοι; altera (M^{x}) pallido atramento fol 20^{v} (p 35, 4) post ἡμέρα addidit hoc signum ≋ eodemque in margine repetito adiecit θάνατος ζωή. At alias correctiones primae tribuo, velut p 40, 2 cημαῖνον vocis ο litteram in rasura scriptam et p 49, 1 eandem vocalem supra τύπτωμαι verbum positam. nec minus primi calami putaverim ea verba esse quae initio capitis περὶ ποδῶν folii 19^{v} margini inlita sunt characteribus diversis, sed eodem atramento: ουκ αντεβληθη i. e. *ea quae sequuntur conlata non sunt*, scilicet cum archetypo vel alio exemplari.

Iam accipe indicem eorum quae Monacensis exhibet.

Folium quod nunc est primum incipit ab his verbis, quorum atramentum paene totum evanuit, sed mansere sulci: τὰϲ βραχείαϲ καὶ μέϲον μακράν· βραχείοϲ ἐκλήθη ἐπειδὴ οἱ ὕμνοι τῶν διθυραμβοποιῶν πρὸϲ διόνυϲον ἐπὶ τὸ πλεῖϲτον ἐκ τοιούτου μέτρου εἰϲίν· παλιμβάκχειοϲ ὡϲ πρὸϲ τὸ ἀνάπαλιν αὐτῷ τρέχων· χορεῖοϲ ὁ καὶ τρίβραχυϲ ὅτι ἐν χοροῖϲ (cod. χόροιϲ ex χόραιϲ rasura factum) τοιοῦτον μέτρον ἐϲτίν· μολοϲϲὸϲ ἀπὸ μολοϲϲοῦ τοῦ υἱοῦ τύρου καὶ ἀνδροϲ μαχίταϲ· ᾠδὰϲ γὰρ λέγουϲιν ἐν τοιούτῳ μέτρῳ ἐν τῷ ἱερῷ τῆϲ δωδώνηϲ περὶ τὴν ἤπειρον πρὸϲ μνήμην μολοϲϲοῦ ἐκλήθηϲαν ὕϲτερον μολόϲϲια. qui exitus est expositionis de pedum nominibus, quae nonnullis mutatis etiam in tractatu Harleiano ab Gaisfordo post Hephaestionem edito p 322 legitur et ex Monacensi descripta, ut infra videbimus, in codice Leidensi Vossiano quadr. 76 p 78. Ante τὰϲ βραχείαϲ in hoc libro inveniuntur: ἀμφίβραχυϲ ὁ ἔχων ἑκατέρωθεν. pro βραχείοϲ patet scribendum esse βακχεῖοϲ, pro τύρου καὶ ἀνδροϲ μαχίταϲ: Πύρρου καὶ Ἀνδρομάχηϲ· τὰϲ, ante ἐκλήθηϲαν inserendum putaverim αἵπερ conlato tract. Harleiano.

Tum sequitur in eadem pagina et columna

ΠΕΡῚ ΤΟΥ͂ ἸΑΜΒΙΚΟΥ͂ ΜΕΤΡΟΥ.

Incipit: Τὸ ἰαμβικὸν μέτρον ἑξάμετρόν ἐϲτιν, διαιρεῖται δὲ εἰϲ δύο. finitur hisce verbis: ἐν δὲ τῇ ἕκτῃ ἴαμβον καὶ πυρρίχιον. eadem sunt quae leguntur in scholiis rec. Hephaestioneis p 181_{27}—182_{13} Gaisf. 151_{17}—152_{3} Westph., in Anecdotis Chisianis Mangelsdorfii p 24, atque legi etiam in cod. Parisino 1983 (qui saeculo X tribuitur) ex Crameri anecdotis Par. I p 385 conligimus. vide infra p XXV, 1.

Fol 1r col II ΠΕΡῚ ΤΟΥ͂ ἩΡΩΪΚΟΥ͂.

Τὸ ἡρωϊκὸν μέτρον καλεῖται μὲν ἔποϲ, διαιρεῖται δὲ εἰϲ πόδαϲ ἕξ, ὧν ὁ τελευταῖόϲ ἐϲτι διϲύλλαβοϲ, οἱ δὲ λοιποὶ ἀδιάφοροι. ποϲότητι μὲν οὖν ἐπιδέχεται πόδαϲ ἕξ, ποιότητι δὲ δύο, ϲπονδεῖον καὶ δάκτυλον. καὶ διαιρεῖται μὲν εἰϲ τομὰϲ καὶ ϲχήματα. ϲχήματα μὲν οὖν ἐπῶν λβ, δεκαϲχημάτιϲτα δύο, πενταϲχημάτιϲτα δύο, μονοϲχημάτιϲτον ἕν. Δεκαϲχημάτιϲτον μὲν οὖν ἔποϲ λέγεται τὸ ἔχον τρεῖϲ δακτύλουϲ. Πενταϲχημάτιϲτον δὲ ἔποϲ ἐϲτὶν τὸ ἔχον τέϲϲαραϲ δακτύλουϲ καὶ ἕνα ϲπονδεῖον, ἢ τὸ ἀνάπαλιν. Μονοϲχημάτιϲτον δέ ἐϲτι τὸ ἔχον ὅλουϲ δακτύλουϲ ἢ ὅλουϲ ϲπονδείουϲ. quibuscum cfr Schol. rec. in Hephaest. 178_{16}—$_{28}$ G. 140_{16}—$_{31}$ W. ac vide infra p XXV, 3.

Εἴδη μέτρων ἐϲτὶν ἐννέα· ἰαμβικόν, ἰωνικὸν ἀπὸ μείζονοϲ, ἀπ' ἐλάϲϲονοϲ (cod. ἀπὸ μεῖζον ἀπ' ἐλάϲϲον), ἀναπαιϲτικόν, παιωνικόν (cod. πιονικόν). ceterae species desunt.

Ἔθη μέτρων (cod. μετρῶν) τρία· τριτομόριον, ἡμίεπεϲ, βουκολικόν. Τριτομόριόν ἐϲτιν ὅτ' ἂν ὁ δεύτεροϲ ποῦϲ (sic) ἀπαρτίζηται (cod. ἀπαρτίζεται) εἰϲ μέροϲ λόγου, οἷον «[οἱ] Τηλέμαχοϲ φίλοϲ υἱὸϲ Ὀδυϲϲῆοϲ θείοιο». (ο 63. 554 alibi. cod. ὀδυϲϲείοϲ θεΐου.) Ἡμίεπεϲ δέ, ὅτ' ἂν

ὁ τρίτος ποῦς ἀπαρτίζηται εἰς μέρος λόγου, οἷον «ἀνδρῶν μνηστήρων. ἔχε δὲ ῥάβδον μετὰ χερσίν» (ω 2. codex εἶχε). Βουκολικὸν δέ ἐστι, ὅτ' ἂν ὁ τέταρτος ποῦς ἀπαρτίζηται εἰς μέρος λόγου, οἷον «Ἑρμῆς δὲ ψυχὰς Κυλλήνιος ἐξεκαλεῖτο» (ω 1. codex κοίλη νηὸς pro Κυλλήνιος). Γένη μέτρων (cod. μετρῶν) εἰσὶ δύο· μονοειδὲς ποῖον; Μονοειδὲς μέν ἐστι τὸ ἐξ ἑνὸς εἴδους συγκείμενον. Ποῖον δέ ἐστι τὸ μικτόν; Τὸ ἐκ διαφόρων εἰδῶν συγκείμενον.

Εἴδη τομῶν δύο, τὸ κατὰ συζυγίαν καὶ τὸ κατὰ πόδα. Κατὰ συζυγίαν μέν ἐστί τινα ἃ τέμνεται, οἷον ⟨τὸ⟩ τροχαϊκόν. τοῦτο γὰρ ἐκ παντὸς τρόπου βούλεται τὴν συζυγίαν ἀπαρτίζειν εἰς μέρος λόγου, οἷον «θάσσων ἢ μέχρι προβαίνω» (lege θᾶσσον. unde sumpta?). Κατὰ δὲ πόδα οἷον τὸ ἡρωϊκόν. ac vide infra p XXV, 5.

Fol 1ᵛ col II subiciuntur praecepta de metro elegiaco. τὸ ἐλεγ⟨ε⟩ιακὸν μέτρον πεντάμετρόν ἐστι· πέντε γὰρ χώρας ἐπιδέχεται· τὰς μὲν οὖν τρεῖς συγκειμένας ἀπὸ δακτύλου καὶ σπονδείου· ἐνίοτε καὶ ἀμφίμακρον καὶ παλιμβάκχειον δέχεται (codex δέται) ἡ πρώτη καὶ δευτέρα χώρα, καθαροὺς μέντοι καὶ ἐν τάξει δακτύλου κειμένους. καθαροὶ δέ εἰσιν, ὅτ' ἂν ἀπαρτίζονται (sic) εἰς μέρος λόγου καὶ ⟨εἰς⟩ φωνῆεν ἢ εἰς συλλαβὴν καθαρὰν λήγουσιν (sic) καὶ τὴν ἑξῆς ἔχουσιν (sic) ἀπὸ φωνήεντος ἀρχομένην, οἷον ἐπὶ μὲν τοῦ ἀμφιμάκρου, ὡς τὸ «οὔ τί μοι αἰτίη ἐσσί» ⟨Γ 146⟩· ἐπὶ δὲ τοῦ παλιμβακχείου, ὡς τὸ «πλάγχθη ἐπεὶ Τροίης» ⟨α 2⟩. Ἡ δὲ τρίτη χώρα σπονδεῖον μόνον δέχεται, et quae sequuntur in Anecdotis Chisianis Mangelsdorfii p 11 § 6 usque ad ἐπὶ παντὸς μέτρου ἀδιάφορός ἐστιν ἡ τελευταία τοῦ στίχου συλλαβή. Cfr Moschopulus Titzii p 48 Triclinii tractatus Harleianus p 325_1 Scholia rec. in Hephaest. p 199_{14} G. 171_{28} W. ac vide infra p XXV, 7.

Fol 2ʳ col II ΠΕΡῚ ΤΩ͂Ν ἈΝΑΚΡΕΟΝΤΊΩΝ (sic).

Τὰ ἀνακρεόντια ἐπιδέχονται μὲν αὐτῶν οἱ οἶκοι (cod. οἴκοι) ἀνάπαιστον καὶ δύο ἰάμβους καὶ μίαν περιττὴν συλλαβήν, οἷον «ἀπὸ τοῦ λίθρου τὸ ῥεῖθρον» (lege λίθου, v. Bergkii poet. lyr. III³ 1077). τὸ δὲ τούτων κουκούλλιον (sic duabus λ codex) γίνεται ἐξ ἐλάσσονος καὶ μείζονος, τοῦτ' ἔστιν ἀπὸ πυρριχίου καὶ σπονδείου, οἷον «ἀρετῆς εὐστεφάνου ἄνθεα δρέψας» (vide Matrangam Anecd. I praef. 31 et Bergkium l. l.) «ἁγίων περσιδάμου κόσμον ἀεὶ ὤν» (sic hic versus legitur etiam in Barocciano scholior. Heph. et in codice Augustano de quo Hermannus Elem. doctr. metr. p 488 dicit; κόσμον ἀειών Saibantianus schol. Heph. habet, κόσμου αἴων scribunt Gaisfordus Westphalius Bergkius).

ΣΤΊΧΟΣ ΤΩ͂Ν ἈΝΑΚΡΕΟΝΤΊΩΝ. Ἡ πρώτη χώρα ἀνάπαιστον· ἡ δευτέρα ἴαμβον· ἡ τρίτη ἴαμβον· ἡ τετάρτη ἀδιάφορον· οἷον «ἀπὸ τῆς φίλης ἐρήμου» (initium est odae Sophronii quintae in Maii Spicileg. Roman. IV p 66). Τὸ δὲ κουκούλλιον αὐτοῦ ἡ πρώτη καὶ τρίτη καὶ πέμπτη χώρα πυρρίχιον, ἡ δὲ δευτέρα καὶ τετάρτη καὶ ἕκτη σπονδεῖον

οἷον «Ζαχαρίου μεγάλου πάγκλυτε κοῦρε» (codex κουραι. est versus 17 eiusdem odae). cum his de versibus anacreonteis expositionibus cfr DuCangius in glossario mediae et infim. Graec. s. v. κουκούλλιον, Matrangae Anecd. Graec. I praef. p 31, Mangelsdorfii Anecd. Chisiana p 12—14, Scholia rec. in Heph. 184—185 G. 153—154 W., Pseudodraco p 167, Isaacus Bachmanni Anecd. II p 191—193. ac vide infra p XXV, 10.

Fol 2^{v} col I ΠΕΡῚ ΒΑΡΒΑΡΙΣΜΟΥ̃. est idem tractatus quem Valckenaerius post Ammonium suum p 191—192 ex Leidensi edidit.

Fol 2^{v} col II ΠΕΡῚ ΣΟΛΟΙΚΙΣΜΟΥ̃. apud Valckenaerium p 192 —193.

Fol 3^{r} col I ΠΕΡῚ ΛΈΞΕΩΣ. Λέξις ἐστὶ φωνὴ ἐγγράμματος μέρος λόγου παριστᾶσα· τῶν δὲ λέξεων αἱ μέν εἰσι ποιητικαί, αἱ δὲ κοιναί, αἱ δὲ κατὰ διάλεκτον. διάλεκτοι δέ εἰσι πέντε· ἰάς, ἀτθίς, δωρίς, αἰολίς, κοινή. ab his verbis exorditur in Monacensi is de dialectis tractatus, quem primus Aldus 1496 in Thesauro cornu copiae et Hortis Adonidis fol 235^{r}—236^{v} sic inscriptum edidit: περὶ διαλέκτων ἐκ τῶν Ἰωάννου γραμματικοῦ τεχνικῶν, qua cum editione plerumque consentit codex Baroccianus 116 fol 211^{r} seqq, contra saepenumero discrepat Monacensis (et Leidensis; qui quamquam ex Monacensi fluxit, ut videbimus, tamen praeter illum ad restituendam commentationem adhibendus erit, quia in Monacensi multis locis plane evanuit atramentum). desinunt praecepta de dialectis fol 5^{v} col I extr.

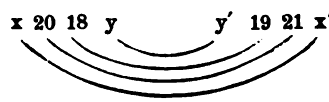
Fol 5^{v} col II incipit TABVLA FLEXIONVM VERBI ΤΎΠΤΩ quam infra p 125—132 edidimus, deinde conspectus formarum verbi τίθημι, quarum ultimae sunt τεθησόμενοι τεθησόμεναι τεθησόμενα. hae leguntur in fol 14^{r} col III. composita autem sunt folia 1—8 in modum quaternionis, item folia 9—16.

Inde ab fol 14^{v} sequitur integer canonum liber Theodosianus (ex quo illae flexiones verbales excerptae erant). col I ΘΕΟΔΟΣΊΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΥ̃ ἈΛΕΞΑΝΔΡΈΩΣ ΕἸΣΑΓΩΓΙΚΟῚ ΚΑΝΌΝΕΣ ΠΕΡῚ ΚΛΊΣΕΩΣ ὈΝΟΜΆΤΩΝ = BA III 975.

Quaternionis tertii folium primum sic incipit: ἡρακλεέοιν ἡρακλέοιν = BA 980_{6}. Fol 17^{v} col II finitur his verbis: τὰ εἰς ευς λήγοντα διά. exitus vero huius enuntiati, qui est τοῦ εος κλίνεται, separatur nunc ab initio quattuor foliis interpositis.

Fol 18 enim continet hanc ARTIS DIONYSIANAE particulam: μον δέ ἐστιν ὀνόματα δύο (p 37, 3) — ἑνικὸς μὲν οἷον τύπτω (p 51, 2). Fol 19 finem technes praebet inde ab ὥσπερ ἤϋτε (79, 2), deinde SVPPLEMENTVM TERTIVM περὶ ποδῶν usque ad ἴαμβος ἐκ βραχείας (p 118, 2). Fol 20, cuius paginam alteram tabula photolithographica repraesentatam habes, exhibet τύποι δὲ αὐτοῦ εἰσι (p 28, 4) — Διώνυ (p 37, 3). In fol 21 denique, cuius priorem paginam in tabula

adiecta videre licet, continuatur supplementum tertium ab καὶ μακρᾶc — ἀμφίμακροc ὡc τὸ οὔτι (p 122, 7). Quae folia non solum in alienum locum inrepsisse patet, sed etiam ipsorum ordinem perversum esse, pristinum fuisse hunc: 20 18 19 21. deinde certum est inter 18 et 19 excidisse foliorum par, quod artis Dionysianae p 51, 3—79, 2 ὥcπερ exhibebat: haec enim technes pars idem fere spatium poscit atque ea quae in foliis 20 et 18 perscripta est. nec dubitabis quin etiam ante 20 et post 21 interciderint folia duo inter sese cohaerentia. hunc autem quaternionem

cum reliquis, qui artem et supplementa continebant, antecessisse olim ei, qui nunc primus est, vel inde apparet, quod in foliis 18—21 ad titulos et initiales litteras idem pigmentum librarius adhibebat, quo in foliis 1—15 usus est sed neque in 16 aut 17 neque post 21 folium.

Inde ab fol 22^{r} col I—42^{v} continuantur canones Theodosiani, ab τοῦ εοc κλίνεται BA 982_{13} usque ad τετύφαται 1021_{14}, quod verbum legitur in media columna II: reliqua columnae pars relicta est vacua. tertius quaternio in fol 28^{v} sic exit: τὴν μητέρα ὦ μῆτερ = 996_{23}. quarti vox extrema (fol 36^{v}) est γενικῆc = BA 1011_{24}. — quinti quaternionis, qui folia 37—44 complectitur, ultima duo easdem lineas atque cetera impressas habent, nihil vero ibi exaravit manus prima. at posterior spatio usa est ad perscribendam dissertationem περὶ ἀκυρολογίαc, quam eandem sub Herodiani nomine Boissonadus in Anecdotorum suorum tomo III p 262 seqq ex codicibus Parisinis 2551 et 2929 edidit. qui libri modo plus quam Monacensis modo minus exhibent. in fine folii 44^{v} col II praecipitur quid intersit inter ὅλοc et πᾶc.

Fol 45^{r} litteris maiusc. τὰ διὰ τοῦ ο̄ γραφόμενα ἐπὶ γενικῆc αἰτιατικῆc καὶ δοτικῆc καὶ κλητικῆc ἑνικῶν τε καὶ πληθυντικῶν καὶ αἰτίαι αὐτῶν. primum exemplum est ἄγνων ἄγνονοc (sic), alterum ἀγνώμων ἀγνώμονοc; ultimum ὑγιαίνων ὑγιαίνοντοc ὁμοίωc τοῦ αὐξάνων, quae in extremo fol 45^{v} leguntur. cohaeret autem hoc folium neque cum antecedentium ullo neque cum sequentium. vide infra p XXVIII, 27.

Contra inter se cohaerent 46 et 51, 47 et 50, 48 et 49. Fol 46^{r}: cὺν θεῷ ἀντιcτοιχικὸν ὑπὸ ἀλφάβιτ̄, cuius lexici primi versus quinque evanuere paene toti, deinde haece legimus: ἄλλοc ἄνθρωποc· δὶc τὸ λάμδα καὶ τὸ λο̄c̄ μικρόν et ἄλλωc τὸ ἐπίρρημα· δύο λ̄λ̄ καὶ τὸ λω̄c̄ μέγα (cfr supra p XII, 27 Grottaferratensis fol 17^{r}). ultima α litterae vox ἀρτοποιεῖον est: τὸ π̄ο̄ῑ καὶ τὸ ε̄ῑ δίφθογγον. haec inveniuntur in fol 48^{v} col II med., cuius columnae reliqua pars relicta

vacua. Fol 49ʳ ab his orditur: γεραιός· τὸ γε ψιλὸν τὸ ραι δίφθογγον. ergo desunt voces a β incipientes. quae tamen olim exstitisse putandae sunt in foliorum pari quod inter 48 et 49 intercidit. Vltima γ litterae vox γλίcχρον est quae in fol 49ʳ col II med. legitur, tum (rursus dimidia columna vacua relicta) in fol 49ᵛ sequitur: δόc καὶ δότε· τὸ δο μικρόν. pertinet autem δ littera usque ad finem folii 51ʳ col I, ubi haec habemus: δικαίωμα· τὸ ω μέγα καὶ τὸ δι ψιλόν, atque aliquot voces nudas, ad quas librarius praetermisit addere descriptionem orthographicam: δίκαιος δικαιοσύνη διαίρεσις δικασταῖος (sic) δευτεραῖος διαβαίνειν δεκαταῖος δράκαινα. columna II eiusdem paginae tota vacua. item in fol 51ᵛ prima quidem manus litteram scripsit nullam, sed impletum est, ut iam dixi, latina precatione *Patris nostri.*

In eo quaternione, qui fol 52—59 complectitur, invenitur posterior pars commentarioli artis Dionysianae ab Hilgardo editi inde ab φοις πολυώνυμα λέγονται p 35_{27} H. usque ad σημαίνουσιν δὲ ὕπαρξιν μετὰ τάξεως p 45_{19}.

Fol 60—65 denique praebent commentationem theologicam, sed huius quoque desunt et initium et exitus. prima verba sunt: μενα κατὰ τὸν ὅλον λόγον κάλλιστά τε καὶ θεοπρεπέστατα γίνεσθαι καὶ ὡς οὐκ' ἔνι κρείττω γίνεσθαι. ἀνάγκη γὰρ τὸν αὐτὸν εἶναι ποιητὴν τῶν ὄντων καὶ προνοητήν. οὔτε γὰρ πρέπον οὔτε ἀκόλουθον ἄλλον μὲν ποιητὴν εἶναι τῶν ὄντων, ἄλλον δὲ προνοητήν. extrema: ὢν γὰρ φύσει τέλειος θεὸς γέγονε φύσει τέλειος ἄνθρωπος ὁ αὐτός, οὐ τραπεὶς τὴν φύσιν, οὐδὲ φαντάσας τὴν οἰκονομίαν ἀλλὰ τῇ ἐκ τῆς ἁγίας παρθένου ληφθείσῃ λογικῶς τε καὶ. fragmentum hic habemus libri Ioannis Damasceni*), qui inscribitur ἔκδοσις ἀκριβὴς τῆς ὀρθοδόξου πίστεως. continet capitis XLIII partem extremam, capita XLIV et XLV integra, capitis XLVI principium: I p 196 A 6 —205 B 6 editionis Lequienianae. antecedunt haec: εἰ δὲ θεοῦ βούλησίς ἐστιν ἡ πρόνοια, πᾶσα ἀνάγκη πάντα τὰ τῇ προνοίᾳ γινό. subsequuntur: νοερῶς ἐψυχωμένῃ σαρκὶ καὶ ἐν αὐτῷ τὸ εἶναι λαχούσῃ. postremum totius libri caput est centesimum: περὶ ἀναστάσεως, p 300—304 Leq.

Ex hac descriptione miserrime mutilatum κειμήλιον Monacense in manus nostras pervenisse satis intellegitur, sed etiam magis res aperta aliunde est. etenim medio in dextro margine folii 37ʳ adscriptum conspicimus ΙΕ̂, eodem loco folii 45ʳ ΙΗ̂. quos numeros indicare patet ab his foliis olim incepisse quaterniones 15 et 18. ergo ei folio, quod nunc primum est, antecessere quaterniones decem**). in quibus

---

*) huius scripta ut pervestigarem, suasit Guilelmus Gassius, Byzantiorum theologiae scrutator hodie facile princeps.

**) nam in quaterniones complicatas fuisse omnes codicis membranas simillimum certe veri est.

quae praeter artem Dionysianam et supplementum tertium olim lecta sint, ex codice Leidensi cognoscemus. sed ad huius descriptionem antequam pergamus, aptum erit paucis comprehendere quae de Monacensi exemplari hucusque exposuimus, adiectis nonnullis quae hinc coniectura conligi possunt.

Quat. I—X interiere praeter quattuor folia, quae fragmenta technes et supplementi metrici praebent (nunc fol 18—21).

Quat. XI integer est: exhibet alia metrica, commentationes de barbarismo soloecismo dialectis, initium conspectus formarum verbi τύπτω (nunc fol 1—8).

Quat. XII integer: habet reliquam partem illius conspectus et tabulam flexionum verbi τίθημι, deinde principium canonum nominalium Theodosianorum (nunc fol 9—16).

Quat. XIII integer: continuantur canones nominales (nunc fol 17 et 22—28).

Quat. XIV integer: absolvuntur nominales regulae, incohantur eiusdem Theodosii verbales (nunc fol 29—36).

Quat. XV integer: continuati, sed non absoluti canones verbales sunt, quamquam duorum foliorum spatium reliquum erat (nunc fol 37—44).

Quat. XVI et XVII perierunt.

Quat. XVIII excepto folio primo periit, quod initium praeceptorum de flectendis nominibus in ων desinentibus exhibet (hodie fol 45).

Restant quaterniones duo mutili, unus integer ab alia eiusdem aevi manu scripti. quorum primo deest intimum foliorum par: continet is primam partem lexici orthographici (hodie fol 46—51). alter quaternio, qui plenum foliorum numerum habet, posteriorem partem commentarioli artem Dionysianam explanantis, excepto exitu, praebet (nunc fol 52—59). tertius, qui nunc primo folio et ultimo caret, exhibet particulam libri Ioannis Damasceni (fol 60—65). Et ante quaternionem integrum et post eum intercidere quaterniones plures. etiam post extremum codicis folium plures videntur periisse.

Leidensis codex (L) est Vossianorum graecorum quadratae formae septuagesimus sextus (vide Catalogum Biblioth. Lugduno-Batavae p 399). laudatur ab Valckenaerio in praef. ad Ammonium p XI et in animadvers. p 228, a PBurmanno ad Valesii librum de re critica I p 145, ab Koenio ad Gregorium Corinthium p 301. quarum bybliothecarum olim fuerit, indicant haec verba in altero foliorum a bybliopego praefixorum: *iste liber artis grammatice est katedralis ecclesie lugdunensis*, deinde alia manu: *nunc Alexandri Petavii senatoris a consiliis secretis Pauli filii anno 1647* (nam sic litterae partim evanidae videntur legendae esse).

Constat liber foliis membranaceis 168*) huiusce formae 0,19 × 0,14 m. paginis singulis numeri inscripti sunt partim tempore recentissimo; foliorum numeri adiecti sunt ipsi quoque a diversis manibus in his paginis: 5 in 9, 10 in 19, 15 in 29, 20 in 39, 25 in 49, 30 in 59, 35 in 67, 40 in 77, 45 in 87, 50 in 97, 57 in 111, 60 in 117, 67 in 135, 70 in 137, 70 (a recentissima manu) in 139, 75 in 147, 90 (pro 80) in 157, 85 (a recentissima, sicut reliqui numeri omnes) in 169, 90 in 179, 95 in 189, 100 in 199, 110 in 219, 120 in 241, 126 in 253, 130 in 261, 136 in 275, 140 in 283, 145 in 293, 150 in 303, 155 in 313, 160 in 323, 162 in 327, 165 in 335. cave autem ne quid de priore codicis ambitu ex his foliorum numeris conligas: nam ubi paginarum et foliorum numerationes inter se dissentiunt, ex erroribus eorum, qui folia numeraverunt, repetenda discrepantia est. nec magis ex eis, quae in extrema p 335 leguntur: ἔχει ἡ βίβλος αὕτη ρξθ φύλλα, concludere licet unum folium excidisse. immo huius codicis foliorum numerum habemus integrum. quam ad rem probandam hae quoque notae faciunt in inferioribus marginibus a prima manu, ut videtur, additae: Α̂ in p 1, Η̂ in p 113, Θ̂ in p 129, Ι̅ in p 141, ΙΑ̂ in p 157, ΙΓ̂ in p 189, ΙΔ̂ in p 209, ΙΕ̂ in p 225, ΙΖ̂ in p 257, ΙΘ̂ in p 289, Κ́ in p 309. quibus numeris principia compagium foliorum significantur. etenim ita complicata folia sunt, ut antecedant I—IV. quaterniones quattuor, sequatur V. ternio (65—76 complectens), deinde VI. quinio (p 77—96), VII VIII. quaterniones duo (p 97—112. 113—128), IX. ternio (p 129—140), X—XII. quaterniones tres (p 141—156, 157—172, 173—188), XIII. quinio p 189—208, XIV—XVIII. quaterniones quinque (p 209. 225. 241. 257. 273), XIX. quinio (p 289), XX. quaternio (p 309), XXI. ternio (p 325—336). nec defuere olim, opinor, in p 17 33 49 65 77 97 173 241 273 325 compagium numeri, sed partim detriti manibus lectorum, partim consulto deleti sunt ab eis, qui inferiores paginarum margines scriptura impleturi erant.

Paginae 1—76 in binas columnas divisae; hinc scriptura est continua praeter p 95—110, ubi τύπτω et τίθημι verborum flexiones in quaternas columnas dispositae leguntur, et p 117, in qua Theodosiana paradigmata Ἡρακλέης et Ἡρακλῆς in tres series divisa invenis, et p 119 tripartitam, quae initium commentationis theologicae a recentiore manu scriptae exhibet.

Manum unam quin quae in hoc codice a principio inerant omnia (exceptis duobus parvi ambitus locis, de quibus vide p XXIX 1 et 9) exaravisse censeamus, litterarum ductus non impediunt, sed patet,

*) exceptis eis quae praemisit et subiecit bybliopegus.

si una erat, interdum eam calamos mutasse aut acuisse (velut p 56 et 109), interdum etiam atramentum novasse aut permiscuisse (velut postquam pervenit ad mediam columnam I paginae 62). characteres cognoscere licet ex tabula altera photolithographa. ab Monacensis characteribus cum alioqui tum hac re differunt, quod minusculis litteris intermixtae sunt maiusculae (e. g. in paginae 59 columnae I linea 9 habes ΔЄ̀, cum in lineis 7 et 11 eadem vox minusculis exarata legatur). quae res non tam vetustius, ut olim credebatur, quam recentius aevum indicat. neque superpositae litterae lineis sunt, quam vetustatis notam Monacensis habet, sed de lineis dependent. at infra undecimum saeculum exemplar non detruserim.

Ab eadem manu repetenda sunt etiam additamenta nonnulla maiusculis in margine adiecta (cfr in tab. phot. alterius paginae marginem dextrum cum eis quae adnotavi ad p 37, 3 et 38, 1) et correctiones aliquot (velut p 39, 1).

Alia vero multa liber a manibus accepit recentioribus. una (L^2) fusco atramento, quod tamen nonnusquam in flaviorem colorem transiit, saepissime non solum accentus et spiritus et litteras mutavit aut addidit, sed etiam voces modo singulas modo plures inter lineas vel in marginibus adscripsit: id quod fecit hic corrector partim certe conlato alio codice, qui cognatus Grottaferratensi erat (vide e. g. p 12, 2. 15, 3. 16, 1)*); ipsi videntur deberi correctiones signorum prosodiacorum, sed aliae perpaucae. — alter diorthota (L^3) flavo atramento adiecit in margine verba aliquot, quae L^1 non exaravit, exhibent codices deteriores: p 10, 1. 13, 5. 14, 1 et 2. 61, 2—3. 75, 3. — L^4 redintegravit ductus evanidos primae aut alterius manus p 59, 4—9. 60, 2—4. 66, 3 – 67, 1. 68, 4. — saepius vero, praesertim ubi litterae detritae sunt, dici nequit, alteramne ad manum an ad tertiam correctio referenda sit an forte quintae manui debeatur. quibus locis hac nota usi sumus: L^x.

Sed non modo litterae et verba singula ab recentioribus manibus addita sunt, verum et margines multi et eae paginae, quae a prima manu vacuae relictae erant, quia archetypi scriptura his locis evanuerat, explanationibus plerumque theologicis impletae.

Rubri pigmenti species duae inveniuntur, quarum una miniacea est. hunc colorem p 236—254 in subscriptione, titulis quattuor, nonnullis initialibus, accentibus, interpunctionibus conspicimus. alterius pigmenti rubor tempore in badium colorem mutatus est. hoc initiales et ornamenta e. g. in p 1. 10. 28. 47 expicta sunt.

Complectitur autem thesaurus Leidensis haece scripta: pag 1 col I — pag 7 col II

*) non ipso Grottaferratensi usum esse probant p 26, 7 (ἐμπεπτωκός) et 76, 4 (ἃ βάλαι), nisi forte his locis adhibuit exemplar tertium.

ΤΟΥ̃ ʽΑΓΙΟΥ ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ
ΤΟΥ̃ ΘΕΟΛΟΓΟΥ ΑΚΡΟ$\overset{\text{xx}}{\text{CT}}$
Τ̂ ΠἈΝΤѠΝ CΤΟΙΧΕΙѠΝ
ЄΚἈCΤΟΥ ἸΑΜΒΟΥ ΤЄ
ΛЄΙΑΝ ΠΑΡΑΙΝЄCΙΝ Є
ΧΟΝΤΟC

litterae punctis instructae certo legi nequeunt. sequuntur Nazianzeni acrosticha alphabetica adhortativa quae in editione Caillaui (in tomo altero editionis Benedictinorum) p 582—584 invenis. primum est Ἀρχὴν ἁπάντων καὶ τέλος ποιοῦ θεόν, ultimum Ὦ τὶς (sic) φυλάξει ταῦτα καὶ cωθήcεται. singulis trimetris maiusculo litterarum genere exaratis subiciuntur explanationes perbreves minusculis scriptae.

Pag 8 col I litt. mai.: τοῦ αὐτοῦ ἕτερος ἀλφάβητος. sunt eadem viginti quattuor acrosticha exhortativa quae Grottaferratensis fol 15^v—16^r praebet. incipiunt ab hoc versu Ἀρχὴν νόμιζε τῶν ὅλων εἶναι θεόν, finem facit Ὦ παῖ, φυλάccων ταῦτα cώζῃ ἐνθέωc.

Pag 9 col I ʼΙΓΝΑΤΙΟΥ ΔΙΑΚΟΝΟΥ ΚѠΝCΤΑΝΤΙΝΟΥ ΠΟΛЄѠC ʼΑΛΦΑΒΗΤΟC ΔΙʼ ʼΙΑΜΒѠΝ ΠΑΡΑΙΝЄΤΙΚῸC ΠΡῸC ΝЄΟΥC (urbis nomen compendio solito) = Grottaferratensis fol 16^r—16^v. primus versus Ἄκουcον, ὦ παῖ, τῆc ἐμῆc cυμβουλίαc, ultimi tres: Χριcτὸν δὲ τοῖc coῖc ἔνδον ἐν cτέρνοιc φέρων Ψυχὴν κράτυνε πρὸc πόνουc μαθημάτων, Ὡc ἂν δι᾽ αὐτῶν καὶ τύχοιc cωτηρίαc. alterum Gregorii alphabetum et (sit venia verbo) poema Ignatii quod sciam edita nondum sunt. leguntur etiam in codice Pii II n. 47 membranaceo saeculi XII, fol 1^v et 2^r. vide codicum Pianorum in bybl. Alexandrino-Vaticanam translatorum catalogum ab LDuchesnio confectum et vulgatum anno 1880 fasc. XIII huius libri *Bibliothèque des Écoles francaises d'Athènes et de Rome.*

Pag 10 col II ΓΈΝΟC ΔΙΟΝΥCΙΟΥ ΤΟΥ̃ ΘΡΑΚῸC ΤΟΥ̃ ΤῊΝ ΤΈΧΝΗΝ CΥΓΓΡΑΨΑΜΈΝΟΥ. inc.: Διονύcιοc ὁ θρᾶξ ὁ τὴν τέχνην cυγγραψάμενοc τὴν γραμματικὴν τὸ μὲν γένοc ἦν βυζάντιοc· ἐκαλεῖτο δὲ θρᾶιξ τῷ μείζονι κοcμούμενοc τῆc χώραc ὀνόματι. desin.: καὶ οὕτω κατ᾽ ὀλίγον οἱ τῆc τέχνηc ἁπτόμενοι τὰ ὁδηγοῦντα προοίμια τῶν κανόνων μανθάνουcιν. excerpta sunt ex prolegomenis maioribus a Bekkero e Vaticano 14 et Hamburgensi editis, BA 723$_{13}$—724$_7$. separatim leguntur illo titulo praefixo etiam in Barocciano 116 fol 42^v Marciano 652 fol 156^r Vaticano Palatino 70 fol 233^r Ambrosiano C 69 super. fol 233^r.

Pag 12 col II ΠѠ̃C CΥΝЄCΤΗ ʽΟ ʼΑΛΦΑΒΗΤΟC = Grottaferrat. fol 12^v—13^v. incip.: Πρῶτον μὲν τῶν παρ᾽ ἕλληcι cτιχείων (παρὰ

τοῖς ἕλλησι στοιχείων G) τὴν εἰσαγωγὴν ἀπὸ τοῦ ἄλεφ ἑβραίου πρώτου στοιχείου ὃ ἑρμηνεύεται μάθησις ἐντελλομένη τῶι εἰσαγομένωι παιδίωι καὶ λέγουσα μάθε ἀφ' οὗ ἄλεφ καὶ αὐτοὶ μιμησάμενοι τὸ ἄλφα κεκλήκασι. desin.: ὅθεν μιμησάμενος ὅμηρος τὸν ἀριθμὸν τῶν εἰκοσιδύο βιβλίων τῶν παρ' ἑβραίων (ἑβραίοις G) εἰς τὸν τῶν εἰκοσιδύο στοιχείων τυποθέντα (τυπωθέντα G) ἀριθμὸν καὶ αὐτὸς τὴν ἰδίαν ποίησιν τῆς ἰλιάδος τῶν κδ ῥαψωδιῶν διά τῶν κδ στοιχείων ἐποίησεν· οὕτως δὲ καὶ τὴν ὀδύσσειαν. hunc tractatum publici iuris fecit Villoiso Anecd. II 187 seq ex Marciano 489, qui in primis enuntiatis aliquanto discrepat ab Leidensi et Grottaferratensi. cum Marciano conspirat Burbonicus II D 4 (N). eadem expositio legitur in Parisinis 2553. 2555 (unde eam Goettlingius Theodosii sui p 1—2_{14} edidit), in Hamburgensi p 295 Barocc. 116 fol 42^v Marciano 652 fol 156^v Palatino 70 fol 233^r Pii II codice 47 fol 2^v, ac teste Wachsmuthio mus. Rhenan. 1865 p 376 in Laurentiano plut. LVII 24 fol 45^v et Ambrosiano C 69 super. fol 233^r. Denique cfr epitomae ab Egenolffo editae cap. I (in Titzii Moschopulo p 17).

Pag 15 col I οὕτω δεῖ γράφειν καὶ τονοῦν τὰ τῶν Ἑλλήνων στοιχεῖα· ἄλφα. βῆτα. γάμμα. δέλτα. ἒ (hoc rasura factum ex ει). ζῆτα. ἦτα. θῆτα. ἰῶτα. κάππα (sic). λάμδα (sic). μῦ. νῦ. ξῖ. οὖ. πῖ. ῥῶ. σίγμα. ταῦ. ῦ. φῖ. χῖ. ψῖ. ὦ. eadem inveniuntur in Barocc. 116 fol 43^v Marciano 652 fol 158^r Palatino 70 fol 235^r Pii II codice 47 fol 3^v Hamburgensi p 4, atque etiam in Grottaferratensi fol 16^v extr., nisi quod hic οὕτω δεῖ — στοιχεῖα non praemittuntur.

Pag 15 col II ΤΑ ᾿ΟΝΟΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕἸΚΟΣΙΤΕΣΣΑΡΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ = Grottaferr. fol 15^r—15^v. inc.: Α. φωνῆεν δίχρονον προτακτικὸν τοῦ ῑ καὶ ῡ. desin.: Ω φωνῆεν μακρὸν προτακτικὸν ἀντιστοιχοῦν τοῦ ο̄ (τῶι ο̄ L^2). eadem habent Theodosius Goettlingii 13_{27}—14_{27} atque epitoma ab Egenolffo edita 3_{11}—4_{25}. atque etiam in Hamburgensi p 4 Barocciano 68 fol 79^v Ambrosiano C 69 sup. fol 239^v eadem inveni.

Pag 17 col I—20 I SVPPLEMENTVM PRIMVM legitur.

Pag 20 col I med. — extr. SVPPLEMENTVM SECVNDVM.

Pag 20 col II—28 I DIONYSII ARTIS §§ 1—11.

Pag 28 col II haec exarata sunt litteris maiusculis: ἰστέον δὲ ὅτι τὰ προστακτικὰ διὰ τοῦ ε̄ γράφεται· σεσημείωται δὲ τὰ γ̄ ταῦτα πρόσωπα (sic) ἤγου (sic) τὸ ξ̄ καὶ τὸ σ̄ καὶ τὸ ψ̄· οἷον εὖξαι (sic)· γράψαι· ῥῦσαι· περιζῶσαι· ὑπόδησαι· τὸ δὲ ἐπιφερόμενον δύο σσ διὰ τοῦ ε̄ γράφεται· οἷον νύσσε· πρόστασσε. cfr infra ad editionis nostrae p 128 III 3.

Pag 28 col II ΠΡΟΛΕΓΟΜΕΝΑ ΣΥΝ ΘΩ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ. sequuntur eadem quae in Goettlingii Theodosio leguntur p 49_{26}—50_4, tum similia eorum quae Bekkerus p 1137 ex Hamburg. et Marciano 652 edidit, deinde ea quae B A p 722_{11}—723_9 inveniuntur. Incipiunt: μέλλοντες ἐξηγεῖσθαι τὴν προκειμένην τέχνην ἀναγκαῖον οἰόμεθα.

Pag 32 col II ΠЄΡΙ ῞ΟΡΟΥ. est eadem expositio quam Baroccianus 116 fol 41^{r} Marcianus 652 fol 174^{r} Hamburgensis p 289 sub hoc titulo Θεοδοcίου περὶ ὅρου exhibent. incipit ab his verbis: ὅροc ἐcτὶ λόγοc καθολικὸc περιέχων τὰ περιεχόμενα, finitur hisce: καὶ ταῦτα μὲν ἐπὶ τῆc τέχνηc λέγειν ἐπεχειρήcαμεν· τὴν δὲ γραμματικὴν οἱ ὀρθῶc ὁριζόμενοι τοῦτον ὁρίζονται τὸν τρόπον. insunt ea quae in Goettlingii Theodosio 50_{9} (cύcτημα γάρ ἐcτι) $—_{22}$ (κακοτεχνία) leguntur.

Pag 34 col II ʽΟΡΙCΜῸC ΤЄ́ΧΝΗC ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ͂C. qui tractatus cum antecedenti arte cohaerens ipse quoque in Barocc. Marc. Hamb. invenitur. Inc.: γραμματική ἐcτι τέχνη ἕξιc θεωρητικὴ καὶ πρακτικὴ τῶν παρὰ ποιηταῖc τε καὶ cυγγραφεῦcιν. desin.: ἀρχόμενοc τοίνυν ὁ Διονύcιοc τῆc γραμματικῆc ὁρίζεται αὐτὴν ὥcπερ ἔχει τὸ βιβλίον. vulgavit non nulla Preller progr. Dorp. 1840 I p 24—26. partim consentit Theodosius Goettlingii 54_{13}—55_{31}.

Pag 39 col I ʽЄΤЄ́ΡΩC ΤᾺ ΠΡΟΛЄΓΌΜЄΝΑ. in eisdem codicibus. Inc.: νόμον ἴδιον ἐνόμιcαν οἱ παλαιοὶ διὰ τῆc τῶν λόγων ἐξετάcεωc ἀποκαθαίρειν τὸ διδακτὸν τῆc περὶ αὐτὸ ψευδολογίαc καὶ περιττότητοc. desin.: ἐπεὶ τοίνυν δεῖ τὸν γραμματικὸν παντὸc ἅπτεcθαι λογικοῦ ἐπιτηδεύματοc καὶ πάντα ἐξηγεῖcθαι τῇ cυντάξει, οὐ μὴν τῇ θεωρίᾳ, τούτου ἕνεκεν γραμματικὴν αὐτὴν ἐκάλεcεν.

Pag 47 col II ΠΡΟΛЄΓΌΜЄΝΑ ΤΗ͂C ΤЄ́ΧΝΗC ΔΙΌΝΥCΊΟΥ. Barocc. fol 43^{r} Hamb. p 2. Inc.: ἡ τέχνη πρᾶγμα χρειωδέcτατον τῷ βίῳ τῶν ἀνθρώπων. desin.: οὐκέτι ὑγιὴc ἔcται ὁ ὅροc, ὥcτε ἡ ἀναcτροφὴ ὑγεία ἐcτὶν ὅρου.

Pag 50 col I ʽΟΡΙCΜῸC ΤЄ́ΧΝΗC ΚΑῚ ʽЄΡΜΗΝЄΙ͂ΑΙ. Barocc. fol 43^{r} Hamb. p 3. Inc.: ὁριcώμεθα οὖν τὴν τέχνην, μαθόντεc τί ἐcτιν ὅροc καὶ τί ὑγεία ὅρου. desin.: οὕτωc οὖν τέχνη ἡ γραμματική, τὸ δὲ τέλοc χρειῶδεc ἔχει τῷ βίῳ· λόγου γὰρ εὑρετήc, δι' οὗ πᾶc ὁ βίοc καὶ τὰ ὁρώμενα τέλοc ἐδέξατο.

Pag 54 col I med. ʼΑΡΧΗ͂ ΤΩ͂Ν Η̄ ΜЄΡΩ͂Ν ΤΟΥ͂ ΛΌΓΟΥ. sequuntur artis §§ 12—20.

Pag 71 col II Π̄ (ε) ΠΟΔΩ͂Ν. est SVPPLEMENTVM TERTIVM (p 117, 4 ed. nostrae). περὶ τοῦ ἡρωϊκοῦ μέτρου expositio (p 121, 10 ed. n.) incipit p 75 col II. ὁ ἴαμβοc ἐξ χώραc ἐπιδέχεται (p 122, 12 ed. n.) leguntur in p 76 col II, τομαί εἰcι τέccαρεc (p 123, 6 ed. n.) in p 77 med. Haec pagina est earum prima in quibus librarius non dispertivit verba in columnas.

Pag 78 post illud distichon, quod infra habes in adnotatione ad p 124, 4, ea de pedum nominibus expositio legitur, cuius exitus in primis Monacensis codicis lineis invenitur, v. supra p XIV, 3. legi eam etiam in Pii II cod. 47 fol 36 idque sub Dionysii Thracis nomine cognoscimus ex Duchesnii catalogo supra laudato.

Pag 80 med. ΠΕΡῚ ΤΟΥ͂ ᾿ΙΑΜΒΙΚΟΥ͂ ΜΕ΄ΤΡΟΥ = Mon. fol 1^r col I—II, vide supra p XIV, 19.

Pag 80 extr. ΠΕΡῚ ΤΟΥ͂ ῾ΗΡΩΪΚΟΥ͂ ΜΕ΄ΤΡΟΥ = Mon. fol 1^r col II, vide supra p XIV, 26.

Pag 81 med. εἴδη μέτρων ἐϲτὶν ἐννέα — κατὰ δὲ πόδα οἷον τὸ ἡρωϊκόν = Mon. fol 1^r col I—II, v. supra p XIV, 37.

Pag 82 extr. τὸ ἐλεγιακὸν μέτρον πεντάμετρόν ἐϲτιν — ἐπὶ παντὸϲ μέτρου ἀδιάφορόν ἐϲτιν ἡ τελευταία ϲυλλαβή = Mon. fol 1^v col II — 2^r col II, v. supra p XV, 13.

Pag 84 med. ΠΕΡῚ ΤΩ͂Ν ᾿ΑΝΑΚΡΕΟΝΤΙ΄ΩΝ et p 84 extr. ϹΤΙ΄ΧΟϹ ΤΩ͂Ν ᾿ΑΝΑΚΡΕΟΝΤΙ΄ΩΝ = Mon. fol 2^r col II—2^v col I, v. supra p XV, 27.

Pag 85 ΠΕΡῚ ΒΑΡΒΑΡΙϹΜΟΥ͂ = Mon. 2^v I, v. supra p XVI, 7.

Pag 85 extr. ΠΕΡῚ ϹΟΛΟΙΚΙϹΜΟΥ͂ = Mon. 2^v II, v. p XVI, 9.

Pag 86 extr. ΠΕΡῚ ΛΕ΄ΞΕΩϹ = Mon. 3^r I, v. p XVI, 11.

Pag 87 ΠΕΡῚ ΔΙΑΛΕ΄ΚΤΩΝ = Mon. 3^r II — 5^v I, v. p XVI, 13.

Pag 95 tabula flexionum verbi τύπτω (SVPPLEMENTVM QVARTVM) et verbi τίθημι = Mon. 5^v II — 14^r III.

Pag 111 incipiunt ΘΕΟΔΟϹΙ΄ΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΥ͂ ᾿ΑΛΕΞΑΝΔΡΕ΄ΩϹ ΕἸϹΑΓΩΓΙΚΟῚ ΚΑΝΟ΄ΝΕϹ ΠΕΡῚ ΚΛΙ΄ϹΕΩϹ ᾿ΟΝΟΜΑ΄ΤΩΝ = Mon. 14^v I.

Pag 118 extr. leguntur haec canonum nominalium verba: καὶ ἐν ϲυναιρέϲει ὄφι. τὸν ὄφιν, quae BA p 981_{16} et Mon. fol 17^v in. exhibent. sed quae apud Bekkerum et in Monacensi post illa verba subsequuntur, ea nec in p 119 aut 120 reperire licet, quae impletae sunt commentatione theologica a m. rec., nec in p 121, quae haec ab initio habet: τῷ λόγῳ τῆϲ εὐθείαϲ = BA p 982_{30} et Mon. fol 22^r (vide de Monacensis foliis 18—21 supra p XVI, 36 sqq). ergo desunt in L ἡ μὲν ἀναλογία BA 981_{16} — αἱ αἰτιατικαί 982_{29}. cuius iacturae causa patet. scilicet quod nunc Leidensis folium sexagesimum (p 119/120) numeratur, non a principio hic fuit, sed substitutum est pro pristino folio, quod excisum est. hoc cohaeserat cum folio sexagesimo primo (p 121/122) exhibueratque ea quae nunc desiderantur.

Pag 121—172 invenitur Theodosii canonum nominalium et verbalium ea pars quae apud Bekkerum 982_{30} — 1021_{14} (᾿Ιακῶϲ τετύφαται), in Mon. fol 22^r—42^v col II med. legitur. in fine autem paginae 172 lineae duae relictae vacuae sunt.

Item paginas 173—176 prima manus reliquit vacuas, sed posterior expositione theologica explevit.

Pag 177—179 continuantur canones Theodosiani inde ab ἀποβαλών BA 1023_{20} — τετυφέναι 1025_{15}, quod verbum in septima paginae 179 linea legitur.

In pag 179 lin 8 et seqq usque ad p 182, quas rursus manus prima vacuas reliquit, exaravere posteriores theologica et grammatica varia.

Pag 183—198 med. = Theodosii p 1029_3 τὸ δεύτερον — 1041_2 παρακειμένου apud Bekkerum.

Sequuntur varia ab aliis manibus scripta usque ad p 200 extremam.

Pag 201—202 med. = Theodos. p 1042_{30} τυπτόμενα — 1044_{14} τυπηcομένα.

In paginae 202 parte altera usque ad p 203 med., ubi prima manus nihil exaravit, ea commentatio theologica continuatur, cuius initium legitur in p 200.

In reliqua paginae 203 parte inveniuntur verba extrema conspectus flexionum pronominalium: ὧ ὧ. πληθυντικὰ τὰ ἅ. τῶν ὧν. τοῖc οἷc. τὰ ἅ. ὦ ἅ. ἑνικὰ τὸ cφέτερον. τοῦ cφετέρου. τῷ cφετέρῳ. τὸ cφέτερον. ὦ cφέτερον. δυϊκὰ τὼ cφετέρω. τοῖν cφετέροιν. πληθυντικὰ τὰ cφέτερα. τῶν cφετέρων. τοῖc cφετέροιc. τὰ cφέτερα. ὦ cφέτερα. τέλοc τῶν ἀντωνυμιῶν. cuius conspectus aliud idque maius fragmentum infra occurret p 234.

Pag 203 extr. —208 sequuntur supra scripto ΠΕΡῚ ΤΌΝΟΥ ΠΕΡΙCΠΩΜΈΝΟΥ illa, quae ex aliis codicibus (Vatic. 1370 fol 132ʳ Ottobon. 173 fol 155ᵛ Coislin. 176 fol. 24 Hamburg. p 15 Parisin. 2554 fol 82ʳ) vulgavere Bekker p 1159—1161 Goettlingius in Theodosio suo p 198—201. incip.: πᾶν ὄνομα μονοcύλλαβον οὐδέτερον μακροκατάληκτον περιcπᾶται. leguntur etiam in Havniensi 1965 p 243 (Graux p 52).

Pag 208 med. ΘΕΟΔΟCΊΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΥ ΠΕΡῚ ΤΌΝΟΥ ΠΕΡΙCΠΩΜΈΝΟΥ. inc.: διὰ τί ἡρακλῆc καὶ ἑρμῆc περιcπᾶται; extremae interrogationes sunt: διὰ τί τὸ κρῖ περιcπᾶται; et διὰ τί τὸ κλεῖν περιcπῶμεν; quae p 214 med. leguntur. eadem inveniuntur in Barocc. 116 fol 47ʳ Marciano 652 fol 164ᵛ Palatino 70 fol 242 Havniensi 1965 p 247 Hamburgensi p 17. in Bar. Marc. Pal. subiciuntur arti Dionysianae interiecto hoc indice: τοῦ αὐτοῦ περὶ τόνου περιcπωμένου.

Pag 214 extr. ΠΕΡῚ ʼΟΡΘΟΓΡΑΦΊΑC. inc.: δύο cημαίνει τὸ τῆc ὀρθογραφίαc ὄνομα. ὀρθογραφία γάρ ἐcτιν ἡ ὀρθὸc (sic) γεγραμμένη λέξιc. καὶ πάλιν ὀρθογραφία ἐcτὶν ὁ κανὼν ὁ ἀποδεικτικὸc τῆc ὀρθῶc γεγραμμένηc λέξεωc. p 216 in.: εἴπομεν (lege εἴπωμεν) οὖν πρῶτον περὶ cυντάξεωc. ΠΕΡῚ CΥΝΤΆΞΕΩC. πᾶν cύμφωνον μεταξὺ δύο φωνηέντων ἐν μιᾷ λέξει τῷ δευτέρῳ ἀκολουθεῖ. p 218 in.: ΠΕΡῚ ΠΟΙΌΤΗΤΟC. τὸ cμήλιον (l. cμιλίον) cμύρνα cβέcαι καὶ τὰ ὅμοια διὰ τοῦ c̄ γραπτέον. οὐ διὰ τοῦ ζ̄. p 222 in.: ΠΕΡῚ ΠΟCΌΤΗΤΟC. τὰ εἰc ων cυγκριτικὰ διcύλλαβα διφθόγγῳ παραλήγεται. extrema huius expositionis verba sunt: τὰ διὰ τοῦ ῑνη θηλυκὰ διὰ τοῦ ῑ γράφεται· ὑcμίνη αἰητίνη (sic) θριδακίνη ἀδριcτίνη (sic), quae leguntur in media

pagina 224. horum praeceptorum orthographicorum partem primam edidit Bekkerus ex Vaticano 1370 (B) fol 134 seqq. B A p 1127. omnia publici iuris fecit Goettlingius Theodos. p 61, 22—66, 24 ex Parisinis 2553 et 2555. inveniuntur etiam in Barocciano 116 fol 48^v—50^r Marciano 652 fol 168^v—170^v Palatino 70 fol 244^r—247^r Pii II cod. 47 fol 59^r Hamburgensi p 20—25 Coisliniano 176 fol 25 seqq. Ottoboniano 173 fol 157^v—159^v Harleiano 5656 fol 15 seqq (Cramer A O IV p 331, 21). in Ottoboniano ante titulum περὶ ὀρθογραφίας haec scripta sunt sed postea inducta: Θεοδοσίου γραμματικοῦ. denique eandem commentationem legere licet (atque ab genuina forma haud dubie propius distantem) in Havniensi 1965 p 726—754 sub nomine Ioannis Characis (Graux p 55).

Pag 224 med.—233 quas prima manus vacuas reliquit posterior commentatione theologica implevit.

Pag 234—238 med. continent mediam partem eius de flexione pronominum expositionis, cuius exitus legitur p 203 med. Haec praecepta inveniuntur plena in Vaticano 1370 fol 129^r—132^v Havniensi p 565—574 Hamburgensi p 272—278, ubi incipiunt ab his verbis: τῶν μὲν ὀνομάτων καὶ τῶν ῥημάτων ἡ κλίσις κατὰ ἀκολουθίαν φωνῆς προέρχεται (vide Hilgardi progr. p 41). quae Leid. p 234—238 med. exhibet, hoc initium habent: ἔστη (l. ἔστι) δὲ καὶ ἡ ὁ δεῖνα, ἥτις διχῶς (adde κέκλιται) τοῦ δεῖνος καὶ τοῦ δείνατος. ΠΕΡῚ ΚΤΗΤΙΚΩ͂Ν ʼΑΝΤΩΝΥΜΙΩ͂Ν. αἱ δὲ κτητικαὶ τῶν ἀντωνυμιῶν παράγωγοι μέν εἰσι κτλ (= Hamb. p 273); his verbis finiuntur: τὸ μὲν κτῆμα αὐτῆς ἐν ταῖς ἑνικαῖς πτώσεσιν ἕν ἐστιν, ἐν ταῖς δυϊκαῖς δύο γίνονται (= Hamburg. p 278 med.).

Pag 238 med.—247 fin. rursus posterioribus manibus prima integras reliquit. p 238 nunc leguntur duo praecepta medica εἰς ὀφθαλμοὺς βεβλαμμένους λίαν. — p 239—241 mixturam habes ex regulis grammaticis et moralibus compositam. — p 242 continuatur et absolvitur ea commentatio theologica, quae incohata erat p 224—233. — p 243—245 aliis theologicis impletae. — p 246 legimus quae ex hoc codice Valckenaerius in animadversionibus ad Ammonium p 228—231 publici iuris fecit: † Ζηνοδότου φιλέτερος. ἐπ' ἀνθρώπων κεκραγέναι. ἐπὶ κυνῶν ὑλακτεῖν κτλ et † Ἑτέρως περὶ φωνῶν ζώων. ἄνθρωπος βοᾷ, λαλεῖ, λέγει, κράζει, φθέγγεται κτλ. — in p 247 denique alia grammaticalia a variis manibus scripta sunt.

Pag 248—249 med. praebent partem posteriorem praeceptorum de vocalibus ancipitibus, quae vicesimo Arcadii libro inserta habet Parisinus 2102 edidítque ex illo exemplari Barkerus 193_1—196_{21} (p 217_{17}—222_8 Schmidt.). inveniuntur eadem in Barocciano 116 fol 50^v—51^r Hamburgensi p 27 med.—29 Coisliniano 176 fol 28^v—29^v Monacensi 284 fol 62^v—63^v Vaticano 1370 fol 140^v—142^v, in quibus omnibus desunt quae primae regulae praemittit et quae ultimae subicit Parisin. 2102. inscriptus est tractatus in Vat. (sicut in Parisino) περὶ χρόνων, in Coisl. et Mon. περὶ διχρόνων, in Bar. nullum habet

indicem, in Hamb. recentior demum manus in mg adiecit περὶ προcῳδίαc. Parisini scripturae multis locis ex his libris corrigi possunt, nec minus ex Leidensi. cuius fragmentum sic incipit: προπαροξυνόμενα μὲν cυcτέλλει τὸ ᾱ, παροξυνόμενα δὲ ἐκτείνει· εὐcέβεια καὶ εὐcεβία, ἀμέλεια καὶ ἀμελία = Arcad. 195_{19} Bark. 220_{23} Schmidt. subiciuntur autem post κατ' ἔνδειαν τοῦ ἑνὸc ε̄ (222_7 Schm.) maiusc. litteris: τέλοc cὺν θῷ τοῦ κειμένου εὐτύχωc (sic) χρῶ ὦ παῖ. — deinde sequuntur p 249 med. ab eadem prima manu, nisi fallor, scriptae interrogationes non nullae de ὄνομα vocis genere, specie, figura, numero, casu, regula, flexione et: πόθεν παρήχθη προcωδία παρα τῶ προcάδην τῆι ὑποκειμένη λέξαι. infimae autem lineae quattuor in hac pagina vacuae relictae.

Item a prima quidem manu paginae 250 et 251 totae. usa eis est recentior ad perscribendum threnum qui versibus anacreonticis Hierosolyma a Persis capta deflet. primus οἶκοc hic est:

Ἁγία πόλιc θεοῖο
ἁγίων ἕδοc κρατεῖcθω (sic)
ἱερουcαλὴμ μεγίcτη
τίνα cοι γόον προcοίcω ∴
χριcτιανῶν μακάρων ἔλθετε παῖδεc.

Sophronii Damasceni, Hierosolymorum archiepiscopi, carmen esse et κουκούλιον demonstrat conlatis scholiis in Hephaest. recentioribus p 185_{12} G. 154_{18} W. et primus versus, qui in codice Barberin. I 246 solus legitur inter alia archiepiscopi poemata anacreontea, vide Maii spicilegium Romanum IV p 101. non indignum autem est hoc carmen quod totum evulgetur propter argumentum.

Pag 252 litt. mai.: † τὰ διὰ τοῦ ō γραφόμενα ἐπὶ γενικῆc αἰτιατικῆc καὶ δοτικῆc καὶ κλητικῆc ἑνικῶν τε καὶ πληθυντικῶν καί αἰτίαι αὐτῶν = Monac. fol 45^r. incip.: ἄγμων ἄγμονοc (sic) διὰ τὸ ἔχειν δύο cύμφωνα ἐν cυλλήψει τῶ ω̄. ἀγνώμων ἀγνώμονοc. post eam vocem, quae in Monacensi ultima est, in Leidensi etiam hae sequuntur: φιλήμων χείρων χαλκηδών. — deinde p 254 med. † τὰ διὰ τοῦ ω̄ γραφόμενα ἐπὶ ὀρθῆc γενικῆc δοτικῆc καὶ αἰτιατικῆc καὶ κλητικῆc ἑνικῶν τε καὶ δυϊκῶν καὶ πληθυντικῶν καὶ αἱ αἰτίαι αὐτῶν. prima vox est ἄμβων ἄμβωνοc, ultima ὠρίων ὠρίωνοc. eadem leguntur in Havniensi p 581—588 (ubi prima vocum in ονοc flexarum ἄκμων ἄκμονοc scripta est).

In pag 259 med. — 274 a prima manu intactis posteriores exaravere moralia, theologica, grammatica varia.

Pag 275—326 med. legitur commentariolus artis Dionysianae byzantius quem Hilgardus edidit.

Pag 326 med. — 334 med. ΠΕΡὶ ΤΡΌΠΩΝ ΓΕΩΡΓΊΟΥ ΤΟΫ ΧΟΙΡΟΒΟΣΚΟΫ = Rhetor. gr. ed. Walz. VIII p 802—818, ed. Speng. III p 244—255_{18}. at prima manus in medio capite vicesimo (p 253_{13} Sp.) substitit, postquam exaravit in p 331 extr. haec verba: καὶ τὸ ὑρεθὲν ἐν τῶ cτόματι ἀπὸ μελιccίου κηρίον (sic) ἢ ὡc ἵνα εἴπωι θεριcτὴν

τῶν ὑδάτων τὸν ἁλιαία (sic). continuavit operam alia manus p 332—333 med. = 254_1 — 255_{11} Sp. κύριος, absolvit vero rursus prima p 333 = 255_{11} Ἰωάννης — 255_{18} τελειοῦται.

Deinde repetitur nullo indice interiecto particula commentarioli byzantii: p 26_{23} H. κυριολογία δέ ἐστιν ἡ κυρίως τοῦτ' ἔστιν ἀληθινὰ λέγουσα· τροπολογία δὲ παρατροπὴ ἀληθείας (quae videntur primo obtutu supplementum libri περὶ τρόπων esse) usque ad finem secundi artis capitis. atque scripta sunt κυριολογία — πρόχειρος ἀπόδοσις (p 26_{32}) a prima manu, cetera ab ea, quae exaraverat p 332. pertinent autem haec usque ad p 336 med.

Reliquam paginae 336 partem theologica implent quae recentiori manui debentur.

Denique attingo quae in marginibus paginarum 1—99 exarata sunt. scholia haec esse Gregorii Nazianzeni orationem in Theophania diligentissime inlustrantia intellexi, ubi codicem Augustanum Monacensem 499 (apud Hardtium V p 200) cognovi. in quo orationes theologi leguntur interpretatione marginali explanatae, quae nonnusquam ad verbum cum commentario codicis Leidensis concinit. de orationum Nazianzeni explanationibus vetustis, utpote quae etiam philologis nobis bonae frugis uberrimae sint, alias fortasse disputabo.*) specimen pusillum eorum scholiorum quae Leidensis exhibet in tabula photolithogr. altera legis. scripta videntur ab manibus recentioribus duabus inter se succedentibus. ceterum in p 1—13. 16—19 haec interpretamenta maximam partem abradendo abluendove aetate etiam inferiore deleta sunt inque eorum locum interdum substituta inveniuntur praecepta grammatica vilissima.

Iam ex hac Leidensis libri descriptione primum quidem conligere licet, quae olim legi potuerint in Monacensis quaternionibus nunc deperditis, deinde quot quantaque illi vetusto exemplari detrimenta iam eo tempore inlata fuerint, quo apographon Leidense inde factum est. etenim Vossianum ex Victoriano descriptum (vel certe oriundum) esse cum aliis locis demonstrari potest tum clarissime patet conlatis Vossiani pag 58 et Victoriani fol 20ᵛ, quae tabulis photolithographicis repraesentata sunt. vide mihi marginem sinistrum folii quod dixi membranarum Monacensium. ibi inveniuntur hice ductus:

o—o 'ΕΥΕΙ
.. Ϲ · ΜΕ
ΛΑϹ :

quae verba additis ΔΗ litteris supplenda sunt, referenda autem ad ea quae altera columna in eisdem lineis habet: Ἀπὸ δὲ σώματος.• ὡς

---

*) nuper diligentissime de his scholiis disseruit ediditque explanationes adhuc incognitas ex Laurentiano plut. VII 8 EPiccolomini in hoc libro: *Estratti inediti dai codici greci, Pisa 1879 (dagli Annali delle Università Toscane tom. XVI).*

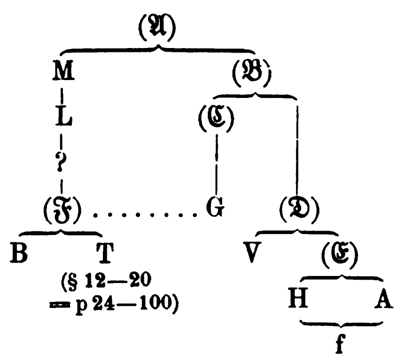
ταχύϲ· βραδύϲ (ubi idem signum, quod ante 'ЄΥЄΙ invenitur, repetitum supra ταχύϲ videmus, nisi quod hic expictum est colore rubro). scilicet εὐειδήϲ et μέλαϲ alia exempla sunt epithetorum a qualitate corporis ductorum. ad Leidensem autem si iam oculos converteris, ibi quoque alterum exemplorum par conspicies in superiore paginae 58 margine. at quae hic nota additur (ͷ), ea supra ταχύϲ (quod legitur in paginae 59 columnae I linea octava) non reperitur, sed supra διώνυμον in p 58 col I linea 16. cuius erroris causa inde repetenda est, quod in Monacensi ΔΉC · MÉ ad hunc prioris columnae versiculum

νυμον · διώνυμον· ἐπώ

adpicta erant.

Ac descripsit is, qui Leidensem exaravit, Monacensem antequam correctrices manus hic passus est (ad p 35, 4. 37, 3. 39, 1. 43, 3), et summa usus diligentia descripsit, ut perraro lapsus huius libri peculiares deprehendas (p 33, 1. 81, 1. 85, 1), ubique depravationes Monacensis repetitas videas. orthographicis tantum in rebus ab archetypi auctoritate recedere ausus est, velut encliticis bisyllabis accentum indere solet praegressa voce circumflexa, saepissime spiritum lenem eis vocalibus addit quibus ι littera in eadem voce antecedit (διάνοίαϲ, περιέκτικόν, αἰτιάτική, ποιήτήϲ), subinde in distinguendis vocibus praeter punctum superius et inferius hoc signo utitur ⱴ, de quibus rebus dictum est in actis conv. philologorum Trevirensis p 4—5.

De ceteris codicibus ita exponam, ut stemmati a me constructo non nulla subiciam inlustrandi probandique causa.

(𝔄).

Ab hoc libro praeter alios multos hi naevi Leidensis (vel Monacensis Leidensisque) et Grottaferratensis derivandi sunt: p 6, 15 ἀνάϲταϲιν; 8, 5 ῥαβδοδία; 19, 2—3 omissio horum verborum: ἢ ὅτ' ἂν διπλοῦν ϲύμφωνον ἐπιφέρηται, οἷον ἕξω; 39, 1 πνευϲτικὸν; 53, 3 ἐνεϲτῶϲ

pro ἐνεστῶτος. quae omnia in 𝔇 correcta erant (19, 2—3 ex erotematis vetustis; 53, 3 ita ut pro corrupto genetivo scriptum esset ἐνεστὼς).

(𝔅).

Hinc ducendae hae depravationes quae communes codicum GVHA sunt: 40, 2 τηλικοῦτος τοσοῦτος pro τοσοῦτος τηλικοῦτος. 60, 3—4 τῷ ῥήματι καὶ τῷ ὀνόματι pro τῷ ὀνόματι καὶ τῷ ῥήματι. 64, 1 αὐτῇ pro τῇ ἀντωνυμίᾳ. 67, 1. 5. 6 praetermissiones harum vocum: ἑνικὸς, γενικῆς, δοτικῆς, αἰτιατικῆς. 68, 3 εἴδη δύο pro εἴδη δὲ. — 9, 8. 13, 5. 14, 1 et 2. 15, 1 adiectiones horum verborum: οἷον ᾱ η̄, ἰὼν εὐεργέα νῆα, τε χιτῶνά τε ἕννυτ' Ὀδυσσεύς, ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ, ἀνεπεκτάτων κατ' εὐθεῖαν καὶ ἑνικὴν πτῶσιν. atque etiam quod 9, 2 in GV pro ᾱ legitur ᾱβ̄, ex 𝔅 derivandum est.

(ℭ).

Hunc codicem ut inter 𝔅 et G interponerem adductus sum, quia altera pars eorum quibus G ab VHA differt debetur deliberationi cuidam et scientiae, altera summae neglegentiae ignorantiaeque. ℭ libri auctori adscribo eam paragraphorum supplementorumque traiectionem, ut antecedant §§ 11—20 excepta § 14, sequantur supplementum I et §§ 1—10 excepta § 6, deinde § 14, narratio de alphabeti graeci origine, § 6, expositio de singularum litterarum natura usuque, Gregorii et Ignatii acrosticha alphabetica adhortativa. eidem tribuo etiam has inscriptiones 7, 3 et 9, 1: περὶ στιγμῆς καὶ ὑποστιγμῆς, περὶ τῶν κ̄δ̄ στοιχείων.

G.

Grottaferratensem etiam tunc, cum adnotationem criticam componebam, ex Leidensi derivandum esse opinabar, commotus praeter miros aliquot concentus hisce locis:

15, 2 στοιχεῖ ἐστί G: nam L στοιχεῖ in fine versus habet atque initio subsequentis ά ἐστι.

81, 1 οἶ pro οἷον G: namque in L οἶ versiculum claudit, ον sequentem incohat.

96, 1 εἰ pro εἰσὶ G: etenim L hanc vocem in duos versiculos distribuit.

At re iterum iterumque pensitata intellexi ea quae certa originis indicia putaveram, casui tribuenda esse. magnum tamen pretium ne nunc quidem G codici constituo. etenim ex ℭ ita descriptus est, ut 𝔅 et ℭ librorum mutationibus adderetur incredibilis errorum multitudo, quorum partem tantum maiorem in adnotatione protuli. quid enim adtinebat adnotata talibus onerare qualia sunt 10, 6 ἔν εἰ ὅτε pro ἐνίοτε, 14, 2 ἄνα pro ἄρα, 22, 2 παρ' ἐμποις pro περ ἔμπης, 26, 1 ἀχιλλές, 80, 2 εἰκασμῶ, 80, 3 χορίς, 83, 1 ἦτον? quae omnia Grottaferratensis peculiaria sunt.

(𝔇).

Hunc qui exaravit verba tradita corrigere studebat in quaque pagina correctionibus cum pusillis tum gravioribus. asyndeton, quod in enumerandis rebus pluribus posteriori aevo displicebat, sustulit καὶ adiciens ante ultimum seriei membrum 9, 7. 10, 2. 24, 8. 25, 7. 30, 5. 31, 6. 34, 5. 47, 4. δὲ inseruit post primum verbum novi enuntiati 10, 1 et 2. 14, 7. 35, 3. articulum bis positum esse voluit 10, 5 in τοῦ ῑ καὶ ῡ verbis, 13, 2 et 3 in τοῦ π̄ καὶ φ̄, τοῦ κ̄ καὶ χ̄, τοῦ θ̄ καὶ τ̄. transpositione delectatus est 12, 3 ubi θ̄ post δ̄ traiecit, et 13, 4 ubi τὸ μὲν φ̄ τῷ π̄ praetulit. Multa correxit erotematis Dionysianis usus nec minus catechismum ab Moschopulo emendatum (E^{b}) quam vetustiorem eius formam (E^{g}) consulebat. ex E^{g} derivo quod 𝔇 10, 8 diphthongorum ordinem mutavit, quod 16, 3 ἐκεῖνο τοῦτο adiecit, quod 19, 2 quartum syllabae productae modum quem in 𝔄 defuisse ex Leidensis et Grottaferratensis consensu conligimus reduxit, quod 28, 5 pro τοc scripsit cτοc, quod 32, 1 κατ' αἰτίαν pro inepta vetustiorum codicum depravatione (κατ' αἰτιατικήν) restituit, quod 57, 2 traditis coniugationis sextae exemplis addidit ἀκούω. Moschopulium ad catechismum refero horum locorum mutationes: 10, 7 (ubi υἱὸc καὶ ἐν τοῖc ὁμοίοιc addita), 22, 5 (ubi τε καὶ ἐμμέτρου inserta), 27, 4 et 5. 34, 1. 55, 4 (ἀνύπτω pro ἀνύτω), 58, 4 (οὐ pro μή), 73, 2 (οἷον pro ὡc), 86, 4 (πληροῦcα pro δηλοῦcα). — Ceterum non solum corrigendo sed etiam neglegentia 𝔇 peccavit. classem adverbiorum βεβαιώcεωc (n. 24 p 85, 1) praetermisit, deinde videtur in margine adiecisse. unde factum arbitror, ut V hanc speciem post θετικά (n. 25 p 85, 2) conlocaret, HA plane omitterent. 25, 1 prorsus absurdam praebet depravationem inde ortam quod communis generis exempla ἄνθρωποc ἵπποc in alienum locum inrepserant. eam posterioris aevi consuetudinem, qua pluralis numerus verbi etiam cum neutrius generis subiecto plurativo construitur, utrum consulto an errore 5, 4. 9, 7. 10, 1 intulerit, dubitare licet.

VHAf.

H (Hamburgensem, vide supra p VIII) et A (Parisinum 2290, v. p IX) non ex V (Marciano 652, v. p IX) derivandos esse docent e. g. p 30, 5. 38, 1 et 5. 47, 3. — f (ed. Fabricianam) ex H et A originem ducere probavi supra p VIII seq.

(𝔉).

Eam lineam, quae 𝔉 ex L oriundum esse indicat, interrupi dubitandi signo, quia hoc solum certo demonstrari potest, persimile Leidensi fuisse 𝔉 codicis archetypon. vide e. g. 60, 3—4. 64, 1. 67, 1 (ἑνικὸc) et 5 (γενικῆc, δοτικῆc) et 5—6 (αἰτιατικῆc). 68, 3. 71, 1; et in ea artis parte, qua T caret: 6, 15 et 7, 1 (ἤ). 14, 7 (λέγεται). ex L ipso

autem si 𝔉 fluxit, fluxisse dicendus est ex L correcto: vide 83, 2. 15, 1. 16, 1 (L^2) et 75, 3 (L^3). — At 𝔉 admixtas habuit haud paucas lectiones ex codice qui cognatus erat Grottaferratensi: 23, 3. 25, 1—2 (κοινὸν μὲν οἷον ἄνθρωπος ἵππος sine κύων). 53, 3. 71, 2 (πρός πρό). 106, 1—6. 106, 2 (ηρᾶ κρᾷ). 106, 3 (ῥῆμα). 107, 6—108, 1. 109, 3. — Deinde is, qui 𝔉 exaravit, erotematis Dionysianis usus est idque ita ut modo artis verba immutaret, modo adscriberet tantum lectiones discrepantes. θαυμαστικῶν adverbiorum classem (n. 13 p 80) BT ponunt post σχετλιαστικά (n. 8 p 77): quem ordinem nullus praeter eos codex habet, habent interpretationes armeniaca et syriaca, commentarii Heliodori et Melampodis, erotemata omnia. 74, 3 δυνατῶς, quod post καλῶς σοφῶς adiciunt, habent etiam E^g. 42, 3 pro ἰδιότητας exhibet T ποιότητας et in B supra ἰδιό ab eadem manu scriptum est ποιό; atqui ποιότητας posuit Moschopulus in erotematis correctis (E^b) pro illo quod Dionysius scripsit. 24, 5 pro uno Σωκράτης B habet Ὅμηρος Σωκράτης, in margine autem rubro (sed ab eadem manu teste Mauio) adscripta sunt ἢ σωκράτης πλάτων eademque duo exempla in textu praebet T; atqui eadem etiam in erotematis leguntur. — Denique etiam coniectura videtur 𝔉 non nulla mutavisse, velut 43, 3. 54, 2 bis. 55, 5.

BT.

Horum (de quibus vide supra p IX et X) uterque mixturae, quam 𝔉 exhibuerat, ipse quoque nova admiscuit. atque videntur non nulla codicibus classis deterioris debere, pleraque vero erotematis vel coniecturae. eum qui B librum exaravit, ex suo ingenio hausisse puto horum locorum mutationes: 6, 2. 12, 1; erotemata in rem suam contulisse p 21, 2. 22, 5.*) 25, 1. 33, 4. 74, 1 (χθές). 76, 2 et 4 (ὤφελον). 77, 1 (οἴμοι). — T codicem qui scripsit, sibi ipsi debebat, nisi fallor, 28, 1 et 5. 57, 3. 58, 4 (βοάω βοῶ). 59, 5 et 6 et 9. 67, 3—4. 74, 1; erotemata usurpavit, opinor, 36, 6. 41, 3. 89, 1. 94, 2—95, 1. ex aliis technicis videtur hausisse ἀμμώδης 45, 2. τώ 62, 4. ὅς 65, 1. 66, 3. 67, 3. — Perraro B convincitur incuria peccasse; saepius T: 25, 4. 27, 4—5. 34, 5—35, 1. 38, 1 et 2. 40, 2. 41, 1. 80, 3.

De iis artis codicibus, quorum notitiam nactus sum, postquam adnotationem criticam typothetae tradidi, velut de Monacensi 284 Barocciano 116, alias disseram.

De vetustis artis Dionysianae explanationibus diligentissime post Prellerum (progr. univers. Dorpat. 1840 I) et Hoerschelmannum (De Dionysii Thracis interpretibus veteribus, Lipsiae 1874) Hilgardus meus disputavit programmate gymnasii Heidel-

*) nisi his duobus locis B ab 𝔉 accepit, quae ex erotematis oriunda sunt. versamur enim hic in ea artis parte qua T caret.

bergensis anni 1880. Genera scholiorum tria distinguenda sunt: explanationes continuae vetustiores, commentarii ex complurium scholiastarum interpretationibus compositi, commentarioli et paraphrases aevi inferioris.

I De commentariis continuis vetustioribus.

1. De explanatione Heliodorea.

Hanc legimus in Barocciano 116 (O) fol 10^{r}—20^{v}, Vaticano 240 fol 36^{r}—60^{r}, Marciano 652 (V) fol 135^{r}—153^{r}, Palatino 70 fol 267^{r}—272^{r}, Hamburgensi apographo (H) p 325—359. in omnibus vero his exemplis deest prior commentarii pars: quae prima leguntur, sunt de nominum speciebus interrogativa et infinita (artis § 12 p 39). cuius iacturae causa cum in detrimento quodam posita sit quod acceperat exemplar Baroccianum (vide Hilgardum p 4—6), hoc esse ceterorum archetypon apparet. — Auctorem interpretationis Georgium Choeroboscum esse equidem dixeram mus. Rhenan. 1864 p 38, adstipulatus est Adolfus Hartius annal. Fleckeisen. 1872 p 268, Hoerschelmannus p 42 seqq ita oblocutus, ut censeret non genuinum Choerobosci commentarium exstare, sed ab Heliodoro exscriptum ipsiusque additamentis auctum. cui sententiae et Hilgardus accessit neque ego assentiri nequeo. — Vulgavit commentarium Bekkerus ex Hamburgensi hac ratione, ut discerperet particulasque cum aliorum commentorum frustis sub singulis technes lemmatis componeret. ex Barocciano non profert ille nisi discrepantias paucissimas p 1178—1179; omnes excerpsit in suum meumque usum Hilgardus. ego olim codices Romanos et Venetum inspexi.

2. De explanatione Melampodea.

Altera interpretatio continua unius scholiastae vetustioris legitur in Havniensi 1965 (K, chartac., saec. XV, cfr Graux *Notices des manuscrits grecs de la Grande Bibl. Royale de Copenhague* p 50—57) p 459—508 et in Vaticano 1766 (U^{II}, apud Bekkerum D, chart., saec. XV) fol 186^{r}—215^{v}. hic commentarius auctoris appellatione caret in Vaticano; in Havniensi Melampodi grammatico tribuitur idemque nomen praescriptum est interpretationis huius frustis in aliis codicibus. sed sunt etiam libri qui explanationes hinc petitas dent Diomedi ϲχολιαϲτικῷ. ego in nuncupandis scholiis nomen praetuli Melampodis. de causa appellationis duplicis audi LLangium in libelli Hoerschelmanniani p 29: *Auf mich machen diese Scholien den Eindruck von Collegienheften. Die Duplicität des Namens würde sich erklären, wenn man annähme, dass einer der Nachfolger des anderen sei und das Heft seines Vorgängers benutzt habe.* Havniensem excussit et aliquot commentarii particulas disputationi suae inseruit Hilgardus, mihi omnia quae exscripserat tradidit. Vaticanum exemplar

post Bekkerum (qui p 1162—1180 discrepantes non nullas lectiones protulerat) equidem perlustravi. uterque codex omittit interpretationem paragraphorum 11—19.

II De commentariis qui ex complurium scholiastarum interpretationibus compositi sunt.

1. De collectione scholiorum Vaticana.

Legitur in Vaticano 14 (U, apud Bekkerum V) fol 33^{v}—127^{v} et Hamburgensi (H), in quem haec quidem scholiorum pars ex Vaticano tum, ut videtur, lectu faciliore transcripta est, p 33—278. archetypon membranaceum est, formae quadratae minoris, rescriptum saeculo XIII (de antiquae manus vestigiis non nullis, quae troparii fragmenta exhibent, vide Bekkerum p 1136). contuli exemplar quoad tempus suppetebat anno 1870 cum Bekkeri editione; denuo autem summa diligentia scripturas eius eruit a me rogatus nuper Mauius. Bekkerus plerumque Hamburgense apographon secutus est. nec diffiteri licet aliquem huius quoque esse usum propter eam quae nunc est Vaticani libri condicionem. sed non minus patet multa Hamburgensis exemplaris auctorem incuria aut consulto mutavisse. — Compositus autem est hic commentarius miscellaneus ex interpretationibus Melampodis (sive Diomedis. vide Hilgardum p 12—19)*), Stephani (Hilg. p 19—21), Porphyrii cuiusdam (Hilg. p 22—23), Georgii (Hilg. p 7 et 22)**). Inter hos interpretes distribuere congeriei scholiorum Vaticanae maximam quidem partem contigit Hoerschelmanni Hilgardique industriae et sagacitati (vide indicem Hilgardianum p 47—51). de rationibus interpretandi, quas observare licet in Melampodis et Stephani scholiis, non nulla in indice meo latino sub his nominibus composui.

*) Melampodeae explanationes sumptae sunt ex codice qui cognatus erat Havniensi 1965 et Vaticano 1766: namque ut in illis libris qui continuum Melampodis commentarium exhibent, ita in collectione quoque Vaticana de artis paragraphis 11—19 nullum huius scholiastae verbum invenitur.

**) Porphyrium fuisse Platonicum iam Hoerschelmannus recte negavit l. l. p 74 et act. societatis philol. Lips. V p 298. nihilo vero magis Georgium fuisse Choeroboscum mihi cum Hilgardo constat. videtur is fuisse, quem praeter Choeroboscum et Heliodorum laudat locus a Wachsmuthio e codice Vallicelliano F 68 exscriptus: ἐξηγήσαντο (scil artem Dionysianam) Ἡλιόδωρος καὶ Γεώργιός τις καὶ πλατύτερον ὁ Χοιροβοσκός. cui opinioni ab Hilgardo p 7 propositae non debebat Egenolffus Philolog. Rundschau 1882 p 457 opponere: *Wie, wenn die Schlussworte aus der Notiz im Vallicellianus so viel bedeuteten, wie* ὁ καὶ πλατύτερον Χοιροβοσκός? nam iste huius comparativi usus inauditus est; persaepe contra de expositione uberiore usurpatur. nec conspirat cum Egenolffi interpretatione τις pronomen. At non eundem esse Georgium aneponymum codicis Vaticani cum Georgio Curtesio Scholario, quam coniecturam Hilgardus perdubitanter protulerat, nunc satis intelleximus, postquam ex Curtesii protheoria vel isagoga (quae in libris Burbonico, Vallicelliano, Angelicanis duobus exstat) plura Mauius mihi exscripsit quam ipse olim excerpseram.

2. De collectione Neapolitana.

De hac primus rettulit CWachsmuthius mus. Rhenan. 1865 p 375 seqq: legitur in codice Burbonico II D 4, v. Cyrilli catalogum II p 43 (apud nos N). sed eandem inveniri in Marciano 489 docuit Hilgardus progr. p 7–9. quorum codicum is est hoc teste consensus, ut non solum eodem ordine in utroque singula scholia legantur, sed etiam multae utrique communes singulorum verborum depravationes sint. continet autem haec collectio scholia Heliodori, Diomedis (sive Melampodis), Stephani.

3. De collectione Oxoniensi.

In Barocciano 116 (O) fol 28^r—30^v legitur explanatio paragraphorum 1—6 hoc titulo praefixo: Διομήδους σχολιαστικοῦ εἰς τὴν Διονυσίου τέχνην. eadem scholia sunt quae in aliis codicibus Melampodi adscribuntur. sed admixtas habent Porphyrii et Stephani interpretationes, vide Hilgardi progr. p 16 adn. 2. ex Barocciano autem fluxit haec quoque collectio, sicut commentarius Heliodoreus, in Marcianum 652 fol 117^r seqq (unde Villoiso non nulla frustula vulgavit Anecd. II p 121—187), in Vaticanum 240 fol 15^v—35^r, Palatinum 70 fol 251^v—266^r.

4. De codice scholiorum Londinensi.

Ex codice Musei Britannici Add. 5118 (C) Cramerus edidit in Anecdotorum Oxoniensium t. IV p 308–330 specimina scholiorum anonymorum*) ad omnia artis capita pertinentium, in quibus ea potissimum quae paragraphum de litteris inlustrant, doctrina abundant optima. unde libido orta ex hoc fonte plura hauriendi. at notum est Museum Britannicum nullum unum librum foras emittere. itaque, cum mihi non magis ad codicem venire liceret quam codici ad me, Muellerum cognomine Struebing precibus adii, quem in illo museo quasi habitare ex ipsius ore apud Treviros audiveram. nec tuli repulsam. sed vir doctissimus idemque liberalissimus, quamquam haec scholia ab eis quibus operam navat studiis ita distant, ut cum ea legeret non solum in terram incognitam, sed nonnunquam in nosocomium devenisse sibi visus sit, tamen cunctatus non est multa codicis folia describere. ex quo apographo intellexi commixtas in hoc commentario esse interpretationes Melampodis et Stephani.

5. De Theodosio Goettlingiano.

In codicibus Parisinis 2553 et 2555 Theodosii nomine perperam ornata exstat farrago commentationum grammaticarum, ex qua primus

*) quae enim p 65 rubro pigmento scripta sunt: ταῦτα Λούκιος ὁ Ταρραῖος παρατίθεται, haec Hoerschelmannus in actis societatis philologae Lipsiensis IV p 340 demonstravit Cramerum falso ita interpretatum esse ut putaret totam primam partem huius scholiorum collectionis ab illo grammatico derivandam esse.

Bekkerus nonnulla excerpsit in adnot. ad Apollonii Dyscoli syntaxin p 351—355 et in Anecdotorum suorum tomo tertio. integram deinde Goettlingius eam publici iuris facere non dubitavit. nec magis dubitavit Theodosii Alexandrini nomen libello inscribere, epitomam se ratus edidisse commentarii in artem Dionysianam ab illo grammatico conscripti (vide praef. Goettl. p VIII seqq). qua de re non minus erravit quam de ipsius artis origine (p V seqq). constat liber Pseudotheodosianus ex duabus partibus nec auctoris nec consilii communione inter se conexis. in priore quae a p 1—79 pertinet, legitur mixtura ex technes scholiis et supplementis*) composita, quibus inserta est etiam infimae aetatis disputatio. quae enim p 18, 8—27, 7 leguntur, sumpta sunt ex institutionum Priscianearum versione Planudea (= Bachmanni Anecd. II p 113_7—125_{32}. cfr Emendationum Apollonianarum specimen meum p 4). illorum scholiorum autem alia sunt Melampodis (cfr e. g. Pseudotheod. 41_{8-23} cum BA 822_{28} —823_{11}, quae Melampodea esse constat testimonio Havniensis et Vaticani 1766), alia Stephani (cfr Pseudotheod. 36_{4-9} cum BA 802_{18-22}, quae Stephano tribuenda esse ex Vaticano 14 patet). altera vero pars falsi Theodosii testibus Palatino 43 Veneto 491 Parisino 2561 Laurentianis plut. 55, 7 et 55, 17 Theodoro Prodromo sive Ptochoprodromo adscribenda est, qui p 109 seqq nominum et verborum canones Theodosianos explicat, postquam breviter de ceteris orationis partibus exposuit.

6. De libro Darmstadino.

In codice Darmstadino 2773 a folio 152r legitur commentarius in Dionysii paragraphos 1 et 2 sic inscriptus: Πορφυρίου εἰς τὸ τί ἐστιν ἐμπειρία, quem edidit Sturzius post EG p 663 seqq. hanc quoque esse compositionem scholiorum Melampodis et Stephani recte dixit Hilgardus progr. p 23 adn. 1.

III De commentariolis et paraphrasibus aevi inferioris.

1. De interpretatione ab Hilgardo edita.

Ex hoc commentario, qui Dionysii verba interiectis explanationibus brevibus praebet, iam Peyro artis scripturas ab editione Fabriciana discrepantes excerpserat, usus codicibus Taurinensi 163 (b II 17) et Calusiano (vide supra p IX 24). tum Bekkerus ex Parisinis 2558 et 2594 et Hamburgensi lectiones technes protulit (v. supra p X 10. 15. 19), atque in adnotationis criticae p 1161 seqq etiam explanationis particulas non nullas ex Hamburgensi edidit. totam interpretationem Hilgardus publici iuris fecit progr. Heidelb. 1880 p 24—46 ex his codicibus:

*) cfr supra p XXIII 11 et 27 et 40 XXIV 6 et 14 XXVII 3.

1. Monacensi (v. supra p XVIII 13), apud nos σ^{M}.

2. Leidensi (v. p XXVIII 40), apud nos σ^{L}.

3. Hamburgensi, ubi totus commentarius sicut in Leidensi legitur; apud nos σ^{H}.

4. ex Parisino 2594 saeculi XV, in cuius foliis 105^{r}—118^{v} totus legitur excepto initio usque ad p 25_{10} ed. Hilgardianae; apud nos σ^{B}.

5. ex Parisino 2558 saec. XVI, cuius folia 42^{r}—52^{v} exhibent quae a p 31_{24} usque ad exitum leguntur praemissa brevi de singulis litteris expositione, ubi habes Dionysii praecepta (§ 6) partim in formam erotematicam conversa et adiecta nonnulla, quae etiam in catechismis Dionysianis inveniuntur; apud nos σ^{P}. est autem Nephonis opus teste inscriptione: Νήφων (sic) μοναχοῦ, τάχα Ζωγράφου*), περὶ στοιχείων καὶ τῶν η' μερῶν τοῦ λόγου ἑρμηνευθέντα κατὰ δύναμιν, nec minus teste subscriptione:

> τέλος εἴληφεν ὀκτὼ μέρη τοῦ λόγου
> χειρὶ γραφέντα ῥυπαρᾷ καὶ ταλαίνῃ
> μοναχοῦ νήφων, τάχα δὲ καὶ Ζωγράφου.
> τὰ μέλανα μὲν τῶν πάλαι διδασκάλων,
> τὰ δὲ ἐρυθρὰ κάμοῦ τοῦ τρισαθλίου.

6. ex Havniensi 1965 saec. XV, cuius p 439—458 commentarium exhibent inde ab artis paragrapho 12; apud nos σ^{K}.

Monacensem Leidensem Hamburgensem Havniensem ipse Hilgardus excussit, Parisinos Maximilianus Bonnet contulit, quo homine nihil est, opinor, liberalius.

Iam debebam promissis stare quae Hilgardus p 23 et Egenolffus Philologische Rundschau 1882 p 462 meo promisere nomine, quorum alter quae ratio inter singulos codices intercederet explanaturum me esse in praefatione editioni artis praemissa, alter hunc mirum Sanctum me secaturum esse dixit. at *ultra posse neminem obligari* ut male latinum ita bene iustum esse quis est qui neget? ergo haec nunc quamquam non sufficiunt sufficiant.

Monacensis et Leidensis eodem cognationis vinculo in hoc commentariolo atque in reliquis quae praebent scriptis coniuncti sunt. verum non praestant hi codices ceteris sicut in arte eos praestare patet; sed haud paucis locis, ubi ML depravata exhibent, in ceteris codicibus omnibus aut ternis aut binis aut singulis inveniuntur quae vera aut veris propiora sunt nec tamen coniecturae deberi existimare

---

*) cfr quae mihi Bonnetus exscripsit ex Parisino 1704: ἡ παροῦσα βίβλος ἐστὶ γεωργίου στασινοῦ τάχα καὶ Ζωγράφου (fol 3^{r} in margine ab m. rec.) et εὔχεσθαι πατέρες διὰ τὸν κύριον ὑπὲρ τῆς ψυχῆς τοῦ ἁμαρτωλοῦ γεωργίου τάχα Ζωγράφου τοῦ ἔχοντος τὴν βίβλον ταύτην (fol 16^{r} item in margine ab m. rec.).

licet. stemma autem ut construerem horum sex librorum, mihi nondum contigit, quia σ^H σ^B σ^P σ^K mixtas ex diversis fontibus scripturas exhibent.

Continet hic commentarius in eis codicibus, qui plurima praebent (LH), supplementum περὶ προcῳδιῶν, artis paragraphos 1. 2. 7—10. 12—20; paragraphorum 3—6 et 11 explanatio adhuc in nullo codice a nobis reperta est*). in § 14 quae est de coniugationibus nihil fere aliud quam repetuntur Dionysii verba; e contrario in §§ de pronomine, de adverbio, in supplemento de prosodiis longe recedit interpres ab eis quae explananda erant.

Quis composuerit hanc interpretationem, ignoramus. nam quod tribuitur Theodosio Alexandrino in Taurinensi et Vaticano 1729 (in quibus appellatur θεοδοcίου γραμματικοῦ ἀλεξανδρέωc περὶ προcῳδιῶν), item in Calusiano, Laurentiano plut. 55, 17, Baroccianis 57 et 115, Miscell. Bodl. 215, Vaticanis 1356 et 1357, Barberiniano I 150 (qui hanc inscriptionem habent: ἀρχὴ cὺν θεῷ τῶν ἐρωτημάτων θεοδοcίου γραμματικοῦ ἀλεξανδρέωc περὶ προcῳδιῶν), hanc appellationem apparet falsam esse, nec latet causa pseudonymiae. etenim scimus supplementum de prosodiis, quod primam artis paragraphum in hoc quoque commentario praecedit, ab non nullis Theodosio Alexandrino adscriptum esse (v. infra p XLVIII seq). De aetate commentarii id constat quod consequitur ex aetate codicis Monacensis. quocirca octavo vel nono saeculo eum tribui. explanationem ipsam si in examinando aevo consuleres, adscriberes posteriori. nunc discimus iam superiore tempore satisfecisse eis qui grammaticae studebant doctrinam tam exilem, placuisse nuptias philologiae et theologiae tam ineptas quales sunt 25_{30}—26_5: «Ποιηταὶ» δέ εἰcιν Ὅμηροc, Ἀριcτοφάνηc, Θεόκριτοc, Ἀλκαῖοc, Πίνδαροc, Ἡcίοδοc, Ἰcοκράτηc, Εὐριπίδηc, Θουκυδίδηc, Φωκυλίδηc, καὶ οἱ λοιποὶ δὲ πάντεc ποιηταί· «cυγγραφεῖc» δὲ οἱ τὰ τούτων ποιήματα cυγγραψάμενοι. Λέγομεν δὲ τρανοτέρωc περὶ ποιητοῦ καὶ cυγγραφέων, οἷον ποιητὴc μὲν ὁ κύριοc καὶ θεὸc ἡμῶν Ἰηcοῦc Χριcτόc, cυγγραφεῖc δὲ Ματθαῖοc, Μάρκοc, Λουκᾶc, Ἰωάννηc. Ποιήματα δὲ τοῦ Ὁμήρου ἡ Ἰλιὰc καὶ ἡ Ὀδύccεια· cυγγράμματα δὲ τὰ αὐτὰ νοείcθω. ἐπὶ δὲ τοῦ κυρίου ἡμῶν ποιήματα μὲν τὰ ἀόρατα καὶ τὰ ὁρατὰ κτίcματα, καὶ ⟨cυγγράμματα⟩ ἡ παλαιὰ καὶ νέα διαθήκη ἡ cυγγραφεῖcα ὑπὸ Μωϋcέωc καὶ τῶν λοιπῶν προφητῶν καὶ τῶν εὐαγγελιcτῶν. nec continget, opinor, quod Schoemannus**) Philol. Anzeiger 1881 p 510 fieri posse putat, ut ex ineptarum vel vulgatissimarum rerum mole vetustior doctiorque

---

*) exstat ne in Taurinensi quidem aut Calusiano teste Peyrone. ceterum legitur commentariolus in his quoque codicibus quos nondum excussimus: Parisino 2090 fol 33ʳ, Vaticano 1356 fol 1, Vat. 1357 fol 3, Vat. 1729 fol 98, Barberin. I 150 fol 1, Laurentianis plut. 55, 17 fol 1 et pl. 86, 25 fol 75, Baroccianis 57 fol 145ʳ et 115 fol 87ʳ, codice miscellaneo bybl. Bodleianae 215 fol 229ʳ, Canoniciano 13 fol 1ʳ.

**) videlicet nepotem dico, qui nomine suo digna praestitit commentationibus Macrobiana et Zenobiana.

explanatio secernatur; quamquam non plane desunt quae meliorem doctrinam ostendant. At haud levis momenti commentarius est in restituendis Dionysii verbis.

2. De Pselli paraphrasi poetica.

A Boissonadio Anecd. t. III p 200—228 ex libris Parisinis 2408 2551 2620 editi sunt τοῦ μακαριωτάτου ὑπερτίμου προέδρου τῶν φιλοςόφων κυροῦ Μιχαὴλ τοῦ Ψέλλου ςτίχοι πολιτικοὶ πρὸς τὸν βαςιλέα κυρὸν Κωνςταντῖνον τὸν Μονομάχον περὶ τῆς γραμματικῆς, qui exstant etiam in aliis codicibus (vide Sinneri catalogum bybl. Bernensis I p 586 Bandinii cat. bybl. Laurentianae II p 373 Coxii catal. codicum Bodl. I p 211). in iambos populares conversa hic aliquot Thracis praecepta aliorumque libellorum grammaticorum habes. pauca addidit Psellus explanandi causa, quorum partem sumpsit ex scholiis Dionysianis, cfr e. g. versus 187 cum Melampodis scholio 741_6 Stephani 741_1. ceterum ea quae praeses philosophorum Constantinum docet, in codicibus Parisinis sic disposita leguntur, ut ne Psellianae quidem stoliditati haec confusio imputari possit; verum traiecta nonnulla videntur, alia omissa a librariis.

3. De lexico Bachmanniano.

Commentarioli instar est quod Bachmannus Anecd. I p 425—450 edidit λεξικὸν τῆς γραμματικῆς (λ), ubi brevissimae non nullarum vocum interpretationes eodem quo in ipsa arte leguntur ordine compositae sunt. quas patet exemplaris technes marginibus adscriptas fuisse. atque utilis haec collectio — id quod Carolus Galland*) quoque perspexit — eo nomine praedicari potest, quia hinc intellegere licet, quaenam in illo exemplari praemissa aut subiecta arti supplementa fuerint**). etenim antecedunt explanationes duarum vocum supplementi de prosodiis; sequitur interpretatio unius quae in technes definitione (supplemento nostro secundo) reperitur; deinde p 425_4—427_{24} quinquaginta tria vocabula artis ipsius explicantur; quarto loco p 427_{25-27} duo supplementi de pedibus (tertii in editione nostra); quinto multae voces Theodosianorum canonum; sexto et septimo p 438_{16}—440_6 440_7—443_{17} vocabula supplementorum περὶ τόνου περιςπωμένου et περὶ ὀρθογραφίας, de quibus vide supra p XXVI 17 et 24; octavo loco p 443_{18}—446_{25} explanantur quae interpretatione egere videbantur in

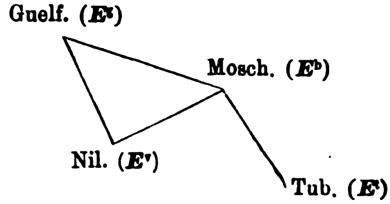
*) vide museum Rhenanum a. 1882 p 26—34. quae ex tribus commentationibus una est, quibus auctor talem et natum se esse probavit et coniuncta ipsius industria cum Studemundiana institutione factum, ut sperari liceat multum lucis huius studia adlatura esse scriptis technicorum veterum. quocirca gratulamur non solum illi sed nobis quoque, quod ei copia data est mox adeundi fontes Matritenses.

**) plane eadem est natura idemque usus eius lexici, quod versioni armeniacae adiunctum est: vide infra Merxium p LXI 1—20.

libello περὶ πνευμάτων, de quo vide infra p LV 39; ultimo denique p 446_{26}—450_{14} nonnulla supplementi περὶ διχρόνων, de quo dixi supra p XXVII 37 et infra p LV 29.

De ceteris aevi inferioris commentariolis et paraphrasibus alias agam. sed tangenda certe hoc loco etiam epitoma grammaticae est, cuius priorem partem 1822 Titzius edidit in *Manuelis Moschopuli Cretensis opusculis grammaticis*, deinde emendatiorem doctissimaque adnotatione instructam anno 1877 Egenolffus hoc titulo praefixo: *Anonymi grammaticae epitoma Liber prior*. huius libelli inscriptionem eam quae et in Titzii codice et in Veneto exemplari legitur: ἐπιτομὴ νέα γραμματικῆς, Hartius in libello scholastico Berolinensi 1871 ita interpretatus est, ut genetivo Dionysianam artem significari putaret. quam opinionem Egenolffus praef. p VII seqq refutavit commentariosque potius quam epitomam enchiridii Thracis nuncupari posse librum dixit. verum ne sic quidem ego appellaverim, sed (si modo de hac re iudicare mihi licet ex priore epitomae parte eisque posterioris partis locis quos Egenolffus liberalissime mihi exscripsit) nominarim artem Dionysianam ex doctrina grammaticorum posteriorum correctam et suppletam*). de auctore autem novi compendii iudicium non prius faciemus quam integrum libellum cognoverimus atque Egenolffus suam tulerit sententiam. nunc nihil aliud quam itero summam esse inter νέαν ἐπιτομὴν et erotemata Dionysiana ab Moschopulo correcta consensionem.

De eis libris ubi artem Dionysianam in interrogationes et responsiones redactam invenimus disputavi epistula ad Vsenerum data**), qua demonstrare studui hance rationem intercedere inter erotemata vetustissima Guelferbytana et recentissima Tubingensia et catechismum ab Manuele Moschopulo Cretensi (ante medium saeculum XIV) correctum et eum qui in Nili Chii (Rhodiorum post med. saec. XIV metropolitae) enchiridio grammatico rhetorico logico legitur:

---

*) supplementa partim quidem ex artis ipsius exemplari petita esse patet conlatis epitomae p 1—3_9 3_{10}—4_{25} cum Leidensis codicis p 12—14 15—16 (vide supra p XXIII 16 et 28).

**) in libello scholastico Gymnasii Heidelbergensis anni 1881, qui in aedibus BGTeubneri prostat sic inscriptus: *Appendix artis Dionysii Thracis ab G. V. re-*

quod stemma noli ita interpretari quasi Moschopulum vel Nilum manibus suis trivisse ipsum Guelferbytanum librum putem: immo posui Guelferbytani nomen pro toto genere eorum exemplarium, quae antiquiorem erotematum speciem, correctionibus Moschopuliis liberam exhibebant. aliis vero huius generis codicibus Moschopulum Nilumque usos esse patet ex non nullis locis, ubi in Guelferbytano depravata sunt quae apud illos grammaticos recte scripta inveniuntur. Ceterum Nilum antiquiorem formam et Moschopuli doctrinam miscuisse nondum intellexeram, cum adnotationem criticam componebam, sed opinabar Cretensem eas correctiones auxisse quibus iam ab Chio illa forma immutata esset. quapropter hoc erotematum ordine usus sum in scripturae discrepantia proferenda: E^g E^v E^b E^t. cuius rei quamvis pigeat, tamen hac conlocandi ratione tamquam turpi naevo deformatam esse adnotationem meam non existimaverim. hoc enim etiam nunc constat, ab antiqua interrogamentorum specie abesse Nilum propius quam Moschopulum.

Hoc autem quoque loco Egenolffi industria collaudanda est, qua Guelferbytana Niliana Tubingensia erotemata diligentissime describere dedignatus non est, postquam sibi persuasit, quanti momenti ad pernoscendas origines grammaticae recentioris hi libri essent; item iterum conquerenda est typothetae Mannhemiensis, cui Egenolffus catechismorum compositionem tradidit, inertia; denique optandum, ut editor quae epilegomenis promisit exsequatur.

Quae ex Schellersheimiano codice erotemata Sturzius post Etymologicum Gudianum p 669—682 edidit, ipsa quoque habent correctiones Moschopulias, aliis locis cum antiquiore forma concinunt, cfr dissertationis epistolicae meae p XI*. nec intactae Cretensis doctrina interrogationes Vindobonenses sunt, ex quibus excerpta publici iuris fecit Mauritius Schmidt Philol. VIII 516, cfr infra ad p 22, 5.

Scriptorum aliorum nomina quos Dionysio usos esse aut patet aut verisimile est indici meo latino inserta reperientur. quae si quis perlustraverit locosque adnotationis illic indicatos evolverit, eum confido, etiamsi de technes auctore dubitare nondum desinat, tamen amplius non esse opinaturum quod etiam Lehrsius ὁ πάνυ, studiorum nostrorum conditor, opinatus est, compositum esse hunc libellum post Dyscoli eiusque filii aevum opusque esse artis senescentis*).

censitae. Adnotationis verbis Thracis a me subscriptae locos eos, qui ad catechismos Dionysianos pertinent, congestos invenis in indice latino sub his titulis: *Erotemata Dionysiana vetustissima*, *Erot. Tubingensia*, *Er. Schellersheimiana*, *Er. Vindobonensia*, *Moschopulus Cretensis*, *Nilus Chius.*

*) vide Analecta grammatica editioni scriptorum Herodianeorum adnexa p 437. ceterum hac in re errasse Lehrsium plerisque, opinor, iam persuasit

vide nomina M. Terentii Varronis, Tryphonis, Asclepiadis Myrleani, Dionysii Halicarnasensis (?), Philonis Iudaei, Remmii Palaemonis, Claudii Didymi, Heliodori metrici, Suetonii(?), Apollonii Dyscoli, Herodiani, Hephaestionis, Ori Milesii.

De interpretatione armeniaca disputavit Adalbertus Merxius dissertatione his prolegomenis adiuncta. quod opusculum doctrina edepol sagacitateque abundans gratissimo animo a me acceptum esse omnes credent. vix quisquam credet, idem inter nos paene fuisse rixae causam. quod tamen factum est, cum ego, utpote ludi magister, in verbis haud paucis offenderem ac mutatione utique opus esse arbitrarer, ille praefracte repelleret correcturientem. tum in tempore recordatus sum Lachmanni vocem, qui dicere solebat neminem latine scribentium esse (de loquentibus videtur tacuisse), quin sua quadamtenus latinitate uteretur.

Intellegentur autem ex disputatione Merxiana cum alia tum hoc clarissime, interpretis munus ita Armenium administravisse, ut operam plane inutilem, quin ineptam susciperet is qui in usum nostrum (plebis philologae dico, cui armenia lingua bohemicum sonat) illam versionem in latinum sermonem convertere conaretur. immo hac sola ratione ex illo fonte haurire licet, ut variarum quae in artis exemplaribus inveniuntur lectionum et eorum quae scholiastae praecipiunt notitiam nactus virum armeniace doctum de singulis locis consulas. cuius ope intelleges aut cuinam lectioni Armenius patrocinetur aut scholiastae veteris praecepto eum usum esse aut dissentire ab testibus explanatoribusque omnibus.

Etenim explanationes graecas eis quae aetatem tulerunt similes Armenium novisse et usurpasse nemo, opinor, negabit qui adnotationes ad hos artis locos inspexerit: p 8, 5 (vide etiam quae infra in Addendis ad h. l. adnotavi). 32, 1. 65, 2—66, 1. 75, 1. 78, 1. 80, 1. 94, 2—95, 1. 100, 2. quibus accedunt hi loci, ubi cum adnotationem scribebam, aut ambigendum mihi esse opinabar, utrum dissensum Armenii ex vetere scholio an ex discrepanti artis exemplari ducerem, aut ex eiusmodi exemplo sine dubitatione derivabam, posthac ex scholiastae verbis repetendum eum esse intellexi: p 9, 8. 12, 2. 33, 6. 47, 3. 60, 2—3.

Vbi autem Armenius dissentit ab lectionibus interpretationibusque omnibus, dissentit partim vernaculae linguae indole coactus: vide adnotationes ad p 10, 6. 11, 5—13, 3. 13, 3—14, 2. 19, 2. 26, 4. 56, 2—59, 10. 61, 2—62, 5. 62, 4. 66, 1 (125 III 9—17. 126 I 12 et II 32. 127 II 13—22) atque dissertationis Merxianae caput IV. —

Mauritius Schmidt insigni illa de Dionysio Thrace disputatione quae legitur in Philologi tomo VIII p 231—253. 510—520.

Deinde nulla adductus necessitate, sed ea ratione ut liber suus sacram quoque doctrinam redoleret, saepius pro graecis exemplis nominalibus posuit ex testamento vetere novove sumpta: p 24, 5. 27, 1—2. 3—6. 30, 5—31, 1. 33, 6. 36, 2—4 (109, 2. 118, 2 et 4. 119, 1. 2. 6. 7).*) — Incuria perpaucis locis, nisi fallor, ab archetypo graeco recessit: vide ad 28, 3—4. 88, 3—89, 1. — Haud paucis vero locis suspicandum est scripturam ab ceteris testibus discrepantem in artis exemplari suo eum invenisse, velut 26, 5—6. 61, 3. 63, 1. 74, 1. 75, 1; aut interpretationes graecas in rem suam convertisse quarum nunc non habemus vel certe nondum cognovimus similes. hinc praeter alia videntur diphthongi repugnantes repetendae esse quae in versione armeniaca naturalibus subiciuntur, vide ad p 10, 8; hinc classes adverbiales quas Armenius inter optativam speciem et schetliasticam enumerat, vide ad p 77.

Ceterum non solum interpretandi officio fungendum Merxio erat, sed etiam haud semel emendandi, quae via quam lubrica sit, apparebit tibi reputanti hanc versionem innumera habere peculiaria quae in nullo alio libro armeniaco occurrant. at sunt loci ubi pateat Cirbiedi editionem exhibere quae Armenius scribere nullo modo potuerit, ac medicinam petere liceat ex archetypo graeco: vide ad p 21, 2. 22, 2. 41, 2—3. 62, 5. 63, 3. 68, 1. 73, 1—2. 83, 2. 85, 2. 91, 1. 92, 3. 94, 2—95, 1 (107, 3—5. 109, 5). aliis locis speramus fore ut lux affulgeat conlatis aliis versionis exemplaribus aut inspectis eius scholiis veteribus, quippe quorum auctores partim eiusdem cum versione aetatis sint.

De technes supplementis ab Armenio conversis vide infra p LI 28, LII 29, LIII 19.

De syriaca interpretatione, quae eidem fere aevo atque armeniaca tribuenda est, nonnulla protuli in progr. gymnasii Heidelbergensis anni 1881 p IV—V. publici iuris eam faciet Merxius adiungetque dissertationem *de fatis artis grammaticae apud Syros* in volumine alium quoque technographum syrium complectente, quod prostabit in libraria orphanotrophei Halensis. nobis tradidit versionis versionem ita institutam, ut ubicumque pateret Syrum graeca imitatum esse, rursus in graecum sermonem illius verba transferret; quaecumque autem ab Dionysio discreparent, in latinam linguam converteret. unde omnia quae ad restituendam technen alicuius momenti esse videbantur mutuatus sum inseruique infra Addendis.

Exhibent interpretationem codices duo musei Londinensis, *Add. 14620* fol 23ʳ seqq saeculi IX (apud nos A) et *Add. 14658* fol 92ʳ saeculi VII (B). in A libro translatae leguntur artis paragraphi 11—20

*) Patria nomina propria praetulit Armenius eis quae in techne legebat p 25, 9. 26, 2—5. 38, 6 (117, 9).

et tabula flexionum verbi τύπτω, in B solae §§ 11 et 12. dissentiunt autem inter se hi libri in singulis quoque verbis non nusquam maximopere. de cuius rei causis Merxius exponet.

Interpretandi ratio qua usus Syrus ex graecae linguae grammatica fecit compendium vernaculae, persimilis est ei quam observamus in Armenii versione. prorsus simiae in modum cum alias munere suo functus est tum in imitandis exemplis nonnullarum adverbii et coniunctionis specierum, vide ad 78, 1. 79, 1. 88, 3—89, 2. 90, 1—91, 1. 91, 2—92, 1. 92, 2—3 (*ɜal* = ἐπεί, *ɜal* — *kul* — *dẹ̥hu* = ἐπείπερ, *ɜal* — *dên* = ἐπειδή, *ɜal* — *kul* — *dên* — *dẹ̥hu* = ἐπειδήπερ).

Aliis locis ubi praecepta Dionysii vel exempla integra quidem imitari nullo pacto poterat, retinuit partem certe. genera articuli Dionysius inlustrat his exemplis p 62, 2: ὁ ποιητής ἡ ποίησις τὸ ποίημα, quae convertit Syrus sed ipsis articulis omissis, sicut Armenius, quia syriaca lingua non minus quam armeniaca articulo praepositivo caret. figuras et nominum et verborum syriaca quoque interpretatio tres enumerat 29, 5. 50, 3; παρασυνθέτου vero σχήματος vice fungitur *plusquamcompositum*.

At est etiam ubi Syrus graecum exemplar aperte deserat atque, quod Armenius nusquam fecit, discrimen intercedere inter Graecorum et Syrorum linguas profiteatur. agnoscit neutrum genus et dualem numerum suae linguae deesse p 24, 8. 30, 5. 51, 2 (nec unquam dualis formas graecas exprimere conatur, quod Armenius ubique fecit). praepositiones *secundum linguam graecam* duodeviginti esse docet p 71, 1. vide etiam ad 61, 3—4. 65, 2—66, 3.

Sacra exempla nominalia saepissime praefert profanis Dionysii: p 25, 9 (*Levita Iudaeus*). 27, 1—2 (*pallium Iosephi, virga Aharonis, gladius Goliathi*). 27, 4 (*ecce plus quam Salomo*). 27, 5 (*Salomo sapiens fuit magis quam omnes filii orientis*). 29, 1 et 6. 33, 6 aliis locis. aliquando etiam syriaca nomina propria habet, velut 26, 2—6.

Incuria vel errore videtur ab archetypo graeco recessisse e. g. 49, 1—2. 73, 3.

Non nusquam se ipse corrigens eadem verba bis convertit, vide ad p 76, 2—3. 63, 2. 86, 3.

Cum Armenio commune id quoque Syro est, quod interdum explanationes vetustas graecas quam ipsa verba Dionysiana sequi maluit. cuius rei testimonia certa deprehendisse mihi videor 76, 2. 38, 3. 39, 1. 47, 4. 86, 4. ac verisimile puto idem factum esse 31, 4. 32, 1. 67, 4. 75, 1. 85, 2.

Scripturas ab nostris technes codicibus discrepantes in suo exemplari Syrus invenit 34, 3. 38, 1. 45, 1. 61, 2. 80, 1. 82, 1. 84, 3. 92, 1. de aliis locis compluribus dubito. —

De Iacobo Edesseno, qui (exeunte saeculo septimo vel ineunte octavo) arte Thracis atque etiam Theodosii canonibus usus est, pauca dixi in Appendice p III; plura dabit Merxius.

In hac tanta subsidiorum multitudine varietate vetustate existimaverit quispiam ei, qui artem restituere velit, coiciendi opera opus haudquaquam esse. opus est haud paucis locis procul dubio*), atque clarissime apparet ex hac techne, et quam ineptae corruptelae iam ante Byzantiorum tempora in scripta vetera inrepserint et quam religiose illae quoque usque ad saeculum quartum decimum sint servatae. At emendare artem erit editionis alterius: nunc qua ratione haec prior instituta sit, explicemus.

Technes igitur verba ad exemplaria Monacense (M) et Leidense (L) ita constituta sunt, ut nihil fere quin in utroque vel alterutro libro inveniretur posuerim exceptis rebus graphicis et orthographicis exceptaque ea enchiridii parte quae propter horum codicum detrimenta in neutro legitur (p 54,1—59,4). a correctricibus manibus quae in M et L adiecta sunt, modo recepi in artis verba, modo in adnotationem criticam relegavi. In illa particula, qua ML carent, secutus sum Grottaferratensem; imprimi vero eam iussi litteris inclinatis, ut semper memor esses hic nos uti solis testibus deterioribus. Compluribus locis, ubi quod posui ab ipsius Dionysii manu discrepare mihi constabat, crucis signum addidi; sed noli putare ceteros omnes mihi videri sanos.

Huic κειμένῳ subieci adnotationem tripartitam. ac prima quidem pars enumerat lectiones discrepantes quae in fragmentis codicis Monacensis, ceteris libris manu scriptis (LGBTVHA), editionibus (fb) inveniuntur.

Altera pars comprehendit et discrepantias et testimonia quae insunt aut inesse videri possunt in scholiis maioribus vetustioribusque (Σ), in commentariolo Byzantio (σ), in lexico Bachmanniano (λ), in erotematis codicis Guelferbytani (E^g), codicis Vratislaviensis sive Nilianis (E^v), editionis Basileensis sive Moschopuliis (E^b), codicis Tubingensis (E^t), denique in scriptoribus aliis graecis latinisque. atque ex quattuor illis catechismis ab Dionysii arte oriundis et ex aliis scriptoribus non solum eas discrepantias exscripsi, quae ad diversas technes lectiones referendae videbantur, sed multas quoque quas in nullo umquam ipsius artis exemplari lectas esse verisimile est. quod feci

---

*) hunc locum tetigi in dissertatione *Zur Wiederherstellung des ältesten occidentalischen Compendiums der Grammatik* inscripta (*Festschrift zur Begrüssung der XXXVI. Philologenversammlung* p 61—85), quam dictavi intra paucos dies idque negotiis obrutus scholasticis, nec fecissem hercle nisi deesse nolle me dixissem, ubi philologi Caroliruham convenientes salutarentur. Factum autem illa festinatione est, ut non nulla ibi dicerentur quae nunc non abesse quidem sed aliter dicta mallem.

quia utile videbatur observare, per quos mutationis gradus doctrina Dionysiana ad recentiorem aetatem propagata esset. Ordinavi autem locos scriptorum plerumque non ex auctorum temporibus, sed ex cognatione et similitudine ea quae aut inter Dionysium et testes singulos aut inter testes ipsos intercedit.

Tertia denique adnotationis parte continentur quae Merxius interroganti mihi respondit de interpretatione armeniaca. atque ubicumque ex prima secundave parte apparet vel suspicari licet exemplaria artis inter se discrepuisse et lectionum diversarum alicui ab Armenio testimonium accedit, ibi semper, quid testis ille legerit, indicatum est. nec minus prolata quae interpres propria habet ab omnibus aliis testibus dissentientia, exceptis tamen plerumque eis quae aperte ex linguae armeniae indole repetenda sunt nec quicquam faciunt ad exemplar technes quo interpres utebatur cognoscendum.

Simili ratione usus sum in eis quae de versione syriaca paragraphorum 11—20 protuli in Addendis.

Conspectum earum rerum quae his prolegomenis, dissertatione Merxiana, ipsa arte, supplementis artis tractantur, item siglorum quae in adnotatione usurpavi explicationem habes in ultimis huius voluminis paginis.

De indicum graeci et latini rationibus siglisque quae dicenda erant, praemisi indicibus ipsis.

Restat ut de supplementis technes pauca disseram.

Pro horum vetustissimo habendi sunt Theodosii Alexandrini*) κανόνες εἰϲαγωγικοὶ περὶ κλίϲεωϲ ὀνομάτων καὶ ῥημάτων, quos Bekkerus in Anecdotorum suorum tomo tertio p 975—1061 edidit. hi quia saepius in uno volumine cum techne legebantur, factum est ut ipsi quoque ab Dionysio scripti esse putarentur, velut in codice Monacensi 284 post librum Theodosianum aliaque sympleromata fol 69 minio haec scripta inveniuntur: ἔνιοι δὲ λέγουϲιν ὅτι καὶ οἱ κανόνεϲ ῥημάτων καὶ ὀνομάτων διονυϲίου θράκου (sic) εἰϲί. indidemque factum ut etiam alia supplementa artis adscriberentur Theodosio. Explanati autem sunt canones Theodosiani ipsi quoque ab interpretibus compluribus: Ioanne Charace, Georgio Choerobosco (qui quae dictabat discipulis suis libri illustrandi causa, ex codice Coisliniano anno 1842

*) quem post Herodianum scripsisse demonstrant p 1059_2: Ἀπολλώνιοϲ δὲ ἐὰν τεθείκωμαί φηϲιν εἶναι αὐτὸ (scil coniunctivum perfecti passivi) ἀμαρτύρωϲ, ὥϲ φηϲιν Ἡρωδιανόϲ, ante exitum quinti saeculi fuisse hinc efficitur, quod tabulam flexionum τύπτω verbi ex Theodosii canonibus verbalibus excerptam Armenius transtulit. exeunti quarto, ineunti quinto tribuendus, si idem est atque ὁ θαυμάϲιοϲ γραμματικὸϲ Θεοδόϲιοϲ, cui Synesius salutem mittit epistula IV ad Euoptium fratrem Alexandriae versantem data (p 645 b ed. Herch.). quam suspicionem haud improbabilem proposuit Nicolai in hist. litt. graec. t. III p 156.

vulgavit Gáisfordus), ab Sophronio, Alexandriae patriarcha (cuius σχόλια σύντομα ἐκ τῶν τοῦ Χάρακος exhibet codex Havniensis 1965 p 343—437), denique ab Theodoro Prodromo (in Goettlingii Theodosio p 89_{25} seqq). item in erotemata hos canones quoque conversos legis in catechismis Guelferbytano, Moschopulio, Niliano, Tubingensi. ex quibus interrogamentis nec minus ex Sophronii Prodromique commentariis quae scitu digna sunt proferet Hilgardus in ea quam parat regularum Theodosianarum scholiorumque Choerobosci nova editione.

Ea vero sympleromata quae infra edidi longe minoris quam canones Theodosii ambitus sunt.

De supplementorum quae edidimus primo.

Κατὰ προσῳδίαν recitare iubentur discipuli ab artigrapho § 2; verum neque quot prosodiarum genera distinguenda sint praecipitur nec ullum verbum in tota arte legitur de spiritibus, de apostropho, de dirimendi coniungendive signis, sed de tenoribus tantum brevissime docemur § 3, deque vocalibus correptis et productis in paragrapho de litteris. quapropter arti caput adiectum περὶ προσῳδιῶν, quod Bekkerus publici iuris fecit Anecd. II p 674—675. De huius auctore in Porphyriana explanatione, de qua mox dicetur, haece leguntur BA 676_3: ἰστέον ὡς ὁ Θρᾷξ Διονύσιος ὁ περὶ τῶν ὀκτὼ μερῶν τοῦ λόγου διδάξας ἡμᾶς καὶ ἔτι πρὸ τούτων περὶ στοιχείων καὶ συλλαβῶν καὶ λέξεως οὐκ ἀπὸ τῶν προσῳδιῶν ἤρξατο, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ ὅρου τῆς γραμματικῆς. τὰ δὲ περὶ προσῳδίας ἕτερός τις, τούτου μεταγενέστερος, διὰ τοὺς ἄρτι τῆς γραμματικῆς ἀρχομένους ἀναγκαίως ἐδίδαξε. sic Vaticanus 14 Hamb. p 60, nisi quod errore λέξεων pro λέξεως et τοὺς γραμματικοὺς pro τῆς γραμματικῆς scripta sunt. nec nisi in pusillis rebus discrepant Baroccianus 116 fol 21^r Palatinus 70 fol 221^r Vaticanus 240 fol 1^r Marcianus 652 fol 106^r Parisinus 2542. verum Parisinus 2603 (non 2542 quem Bekkerus laudat) Vatic. 1751 fol 17^r Hamburg. p 369 haec habent pro τὰ δὲ περὶ προσῳδίας et sequentibus verbis: ἄλλος δέ τις μεταγενέστερος, Θεοδόσιος τοὔνομα, τὸν Ἀλεξανδρέα φημί, τούς τε ὀνοματικοὺς κανόνας καὶ τοὺς ῥηματικοὺς ἐτεχνάσατο, ὃν δὴ καὶ τῶν (τῶν περὶ Vat. H) προσῳδιῶν τινες παριστῶσι συγγραφέα διὰ τὸ ἀσαφῶς περὶ τόνων διδάσκειν τὸν Διονύσιον. ἄλλοι δὲ καὶ τοῦτο τοῦ θεολογικωτάτου Γρηγορίου λέγουσιν εἶναι τὸ πόνημα, ὃς κἂν τούτῳ θέλων ἄρχεσθαι τοὺς εἰσαγομένους εἰς τὴν γραφὴν ἀπ' αὐτοῦ θεοῦ τοὺς κατὰ στοιχεῖον ἰάμβους ἐπόδισε (ἐπόνησε Vat. H) τὸν καθ' ἕκαστον οἰκείαν ἔννοιαν ἀπαρτίζοντα. εἶτα καὶ περὶ προσῳδιῶν διέλαβεν, ἀπαριθμήσας ταύτας καὶ διαιρήσας (ἀριθμήσας H) καὶ κατὰ τὴν τῶν εἰσαγομένων δύναμιν συγγραψάμενος. quibuscum conferenda quae in margine Parisini 2542 ad ἕτερός τις adiecta sunt: τὸν ἀλεξανδρέα αἰνίττεται Θεοδόσιον, et quae in Taurinensi 261 (c I 25) fol 69 nullo titulo praemisso leguntur: ὁ Θρᾷξ

Διονύcιος οὐκ ἀπὸ τῶν γραμμάτων (vide supra p XXII 39 — XXIII 29) ἢ τῆς προcῳδίας ἤρξατο ἀλλ' ἀπὸ τοῦ ὅρου τῆς γραμματικῆς. Θεοδόcιος ὁ 'Αλεξανδρεὺς ἀπὸ Θεοῦ ἤρξατο (cfr. supra p XXII 10 et 16), εἶτα περὶ προcῳδιῶν. ἡμεῖς δὲ ἐξ 'Ηρωδιανοῦ ἐκλεξάμενοι ἀπὸ τῆς προcῳδίας ἀρξώμεθα, denique quae Anonymus codicis Matritensis LXXXIII fol 55 (Iriart. p 314) scribit: οὗτος ὁ Διονύcιος ἀγράφως ἀcκήcας τὴν τέχνην, ἐγγράφως πρῶτος ἐξέδωκεν, οὐκ ἐκ προcῳδίας ἀρξάμενος, ἀλλ' ἐκ τοῦ ὅρου τῆς γραμματικῆς. Θεοδόcιος δὲ ὁ 'Αλεξανδρεὺς μεταγενέςτερος ἐφάνη. Ergo canonum nominalium et verbalium auctorem hunc quoque prosodiarum tractatum addidisse erant qui censerent, idque ideo, opinor, quia illud vetustissimum artis supplementum composuerat. At alii Gregorium dicebant auctorem esse, de quibus verbis Osannus post Pseudophilemonem p 304 (hic enim primus locum ex Parisino 2603 edidit): *Sequentia*, inquit, *videlicet corrupta satis cum a me fatear parum intellegi, ut nisi temerariam corrigendi libidinem ausus quomodo sanem equidem non habeam, satius duxi fideliter e codice repetere: cum argumento tamen, quod an Gregorium Nazianzenum vere attingat dubito, apte contuleris drama illud Gregorii nomine vulgo inscriptum* Χριcτὸς πάcχων, *de quo ea qua solet eruditione nuper disseruit Abrah. Eichstadius.* haec Osannus eo quo solebat uti dicendi genere. Goettlingius in praefatione Pseudotheodosio praemissa p XVI: *corrigendus est Theodosius Byzantinus*) apud Osannum Philem. p 304 et Bekkerum Anecd. p 1141 et pro* θεολογικωτάτου Γρηγορίου *legendum* θεολογικωτάτου Γεωργίου (*Choerobosci*). Θεολογικώτατος *dicitur Choeroboscus quod* διάκονος *erat et* χαρτοφύλαξ *et de rebus theologicis scripsit.* Mauritius Schmidt autem Philol. VIII p 243: *Von einem Gregor oder Georg (Choerobosk?) kann das blatt nicht herrühren, da Porphyr, der eine exeget desselben, früher als diese fällt**) und ausserdem Choerobosk, ein anderer ausleger, zugleich verfasser und ausleger wäre.* ad quae in inferiore margine adicit: *Was* δc κἀν τούτῳ — cυγγραψάμενος *auf s. 1141 Bekk. heisse, ist kaum zu verstehen. Möglich, dass statt* κατὰ cτοιχεῖον *zu lesen* κατὰ cτίχον. *Er schrieb ein hierher einschlagendes grammatisches Buch in iamben, eine paraphrase eines prosaischen, so dass er aus jeder zeile einen vers machte.* Et haec aporia solvitur et Goettlingii mutatio refutatur eis quae exhibet Leidense technes exemplar in primis paginis, vide supra p XXII 1. unde patet revera Gregorium Nazianzenum, qui saepe κατ' ἐξοχὴν θεολόγος appellatur, pro auctore supplementi περὶ προcῳδιῶν habitum esse. cui opinioni num quis fidem adiuncturus sit, nescio. equidem hanc non magis flocci facio quam illam sententiam, qua Theodosio Alexandrino additamentum

*) hic Byzantinus Theodosius non fuit nisi in opinionibus Osanni Goettlingii eorumque qui illis credidere.

**) etenim Schmidtius putabat interpretem fuisse philosophum Platonicum.

attribuitur. nec tertium nomen proferam.*) neque aetatem tractatus definire conabor, nisi ita ut dicam, additum eum esse antequam artis interpretatio armeniaca facta sit.**)

Explanationes huius breviarii habemus duas ampliores, quarum altera (quam primus edidit Villoiso Anecd. II p 103—118, deinde Bekkerus Anecd. II p 675—703) hoc titulo praemisso Πορφυρίου περὶ προϲῳδίαϲ legitur in Barocciano 116 fol 21r***) Marciano 652 fol 106r Palatino 70 fol 221r Vaticano 240 fol 1r Vaticano 260 fol 127r. in quibus sic incipit: Ἰϲτέον ὅτι ὡϲ ὁ Θρᾷξ Διονύϲιοϲ ὁ περὶ τῶν ὀκτὼ μερῶν τοῦ λόγου διδάξαϲ ἡμᾶϲ κτλ (= BA 676_3). In Vaticano 1751 fol 17r et Hamburgensi p 369 idem commentarius invenitur alia instructus inscriptione: Γεωργίου γραμματικοῦ τοῦ Χοιροβοϲκοῦ περὶ γραμματικῆϲ, et alio initio: Περὶ γραμματικῆϲ γράφειν προθέμενοι ἀκαιρίαϲ γραφήϲεϲθαι ὑπειλήφαμεν, τοῦ προτεθέντοϲ ἀφέμενοι, προοιμίοιϲ ἐπιτεταγμένοιϲ καὶ ἀνοικείοιϲ τῇ παρούϲῃ πραγματείᾳ καταϲκευαῖϲ τὴν γραφὴν ἐπιχρωννύμενοι, ὥϲ τινεϲ ποιεῖν πολλάκιϲ εἰώθαϲιν ἐπιδείξεωϲ ἕνεκα. Ἰϲτέον τοίνυν ὡϲ ὁ Θρᾷξ Διονύϲιοϲ ὁ περὶ τῶν ὀκτὼ μερῶν τοῦ λόγου διδάξαϲ ἡμᾶϲ κτλ. quae eadem verba praebet Parisinus 2603, sed hoc indice praefixo: Θεοδοϲίου γραμματικοῦ περὶ γραμματικῆϲ, atque Parisinus 2542 fol 11r, sed his praemissis: Πορφυρίου περὶ γραμματικῆϲ. Denique in Vaticano 14 fol 13r et apographo Hamburgensi p 60 hic titulus legitur: ἐκ τοῦ περὶ προϲῳδιῶν καὶ ἄλλωϲ, et hoc principium: Ἰϲτέον ὡϲ (non ὅτι ὡϲ) ὁ Θρᾷξ Διονύϲιοϲ ὁ περὶ τῶν ὀκτὼ μερῶν κτλ. subiungitur autem explanatio in his duobus codicibus libello Γεωργίου τοῦ Χοιροβοϲκοῦ περὶ προϲῳδιῶν (= BA 703—708)†). Theodosii nomen commentario perperam inditum esse patet nec aliam ob causam, nisi quia κείμενον Theodosio tribuebatur. reliquorum autem nominum neutrum prorsus falsum esse intellexit Hoerschelmannus in Actis societatis philologae Lipsiensis V

---

*) Ipsi Dionysio caput περὶ προϲῳδιῶν adscribitur in codice scholiorum Neapolitano (N), in cuius folio 115r legimus: προϲῳδία Διονυϲίου τοῦ Ἀλεξανδρέωϲ ἀπὸ φωνῆϲ διαφόρων ἐξηγητῶν. at nescio an hic Διονυϲίου ex Θεοδοϲίου nomine corruptela ortum sit.

**) Olim opinatus sum scriptam esse non eam quidem supplementi formam, quam nos in codicibus legimus, sed genuinam ante Herodianum.

***) Bekkerus dicit in Barocciano illum titulum additum esse a rec. m., verum etiam a prima manu exarata leguntur in superiore folii margine πορφ..ίου... προ... ΐαϲ. quod idcirco alicuius momenti est quia Bar. videtur omnium quos simul laudavi codicum archetypon esse.

†) qui in eisdem sic finitur: ἐν οἷϲ οὖν τὸ χαλκοῦϲ ϲιδηροῦϲ χρυϲοῦϲ ἀργυροῦϲ ἁπλᾶ εἰϲι, καὶ εὐλόγωϲ περιϲπῶνται (= BA 708_{30-32}). Τῶν δὲ τεχνογράφων οἱ μὲν ἀπὸ λόγου ἤρξαντο, οἱ δὲ ἀπὸ ὅρου, ἔνιοι δὲ ἀπὸ λέξεωϲ, ἄλλοι δὲ ἀπὸ ϲυλλαβῆϲ, τινὲϲ δὲ ἀπὸ ϲτοιχείου. εἰϲὶ δὲ καὶ οἱ (οἱ om H) ἀπὸ φωνῆϲ ἀρξάμενοι ὃ καὶ ἄμεινον. ἡ γὰρ ὅληϲ (lege ὕλη) γραμματικῆϲ λέξιϲ ἐϲτί (λέξιϲ αὐτή ἐϲτι H), ϲυνέϲτηκε δὲ ἐκ ϲυλλαβῶν, αἱ δὲ ϲυλλαβαὶ ἀπὸ ϲτοιχείων, τὰ δὲ ϲτοιχεῖα ἡ πρώτη καὶ ἄτομοϲ φωνὴ ὑπάρχει (= BA 730_{5-11}).

p 297—301. scripsit scholia Choeroboscus, descripsit nonnullis mutatis Porphyrius. cfr quae supra disputata sunt de technes commentariis Choeroboscoheliodoreo et Melampododiomedeo.

Altera ampliorum breviarii explanationum, quam Bekkerus 709_1—720_4 publici iuris fecit, anonyma est. legitur in Vaticano 14 fol 24ʳ —28ᵛ et in apographo Hamburgensi p 82—91 post eam de qua modo diximus interpretationem sic inscripta: περὶ προσῳδίας καὶ ἄλλως. hoc commentario Mauritius Schmidt Philol. VIII p 245 iniuria putavit Porphyrium usum esse; immo inferiori aevo tribuendus est quam Porphyriana vel Choerobosci explanatio, id quod ex adnotatione supplemento a me subscripta satis apparebit.

Quam vero apud Bekkerum p 703—708 inter Porphyrii et Anonymi interpretationes invenimus Γεωργίου τοῦ Χοιροβοσκοῦ περὶ προσῳδιῶν expositionem, ea non est supplementi explanatio, sed commentatio αὐτοτελής. quod si animadvertisset Hoerschelmannus, non abiudicasset idcirco disputationem ab Choerobosco (cui omnes quos novi codices praeter duos adscribunt), quia a Porphyrii i. e. Choerobosci commentario ita discreparet, ut quae in hoc vituperarentur supplementi verba in illa silentio praetermitterentur. legitur expositio in Vaticano 14 fol 11ʳ et apographo Hamburgensi p 55 post BA 673_{15} (ταῦτα ἐν οἷς σὺν θεῷ καὶ τὰ προλεγόμενα τῆς τέχνης Διονυσίου); in Barocciano 116 fol 27ʳ Marciano 652 fol 115ʳ Palatino 70 fol 249ᵛ Vaticano 240 fol 13ʳ post commentarium Porphyrianum; in Burbonico II D 4 (N) fol 115ʳ post scripta grammatica alius argumenti. in Londiniensi Mus. Brit. Add. 5118 (C) fol 1 sic inscripta invenitur: παρεκβολαὶ διαφόρων γραμματικῶν περὶ γραμματικῆς μεθόδου ἀρχόμεναι ἀπὸ τοῦ περὶ προσῳδίας, similique sub titulo in Matritensi 81 fol 1.

Explanant autem breviarium etiam commentariolus Hilgardianus et lexicon Bachmannianum; in erotemata conversum praebent catechismi Guelferbytanus Moschopulius Nilianus Tubingensis Schellersheimianus Vindobonensis; transtulit Armenius.

Edidi equidem supplementum ad fidem Leidensis libri, ita tamen ut non prorsus excluderem omnia quae illo non praebentur, sed non nulla quae alii codices soli habent, aut huiusmodi uncis [ ] circumscripta recepi, qui hodie ad ἀθέτησιν significandam usurpari solent, aut talibus ⟨ ⟩, qui indicant inclusa verba inserenda esse. subscripsi autem discrepantes lectiones Leidensis, Grottaferratensis, Vaticani 1370 (B), Barocciani 116 (O), Hamburgensis, editionis Bekkerianae; non addidi scripturas Veneti 652, quia in hunc dubitari nequit quin supplementum ex Barocciano fluxerit. Deinde testimonia et discrepantiae scholiorum, erotematum, scriptorum aliorum, interpretationis armeniacae, sicut sub artis ipsius verbis, adiecta sunt. ex quibus elucet codices omnes compendium περὶ προσῳδιῶν valde depravatum exhibere.

De supplementorum quae edidimus secundo.

Grammaticae notio ut plane conciperetur, videbatur opus esse generalem artis quoque notionem circumscribere. unde factum est ut pervulgata Stoicorum definitio τέχνης ac divisio generis enchiridio Dionysii adicerentur.

Explicant hoc supplementum duo scholiastae in collectione Vaticana BA 720_8—723_9 et 721_{25}—722_{33} 726_{6-21}, quorum alter ipsi tribuit technographo, vide 720_{8-11} 721_{20}. in lexico Bachmanniano explanatur vox τεκτονική. absunt artis definitio et partitio a commentariolo Hilgardiano, nec conversae ab Armenio sunt, sed receptae in erotemata Guelferbytana Moschopulia Schellersheimiana.

Codices adhibui LGBVH. O librum qui fol 44r hoc additamentum exhibet conferre neglexi. ex H vero non eas tantum lectiones quae p 2 inveniuntur protuli, sed etiam quae p 6 et p 289, quibus locis ὅρος iterum et tertium legitur.

De supplementorum quae edidimus tertio.

In eis quae discipuli et debebant discere nec poterant ex Dionysii arte, pedum metricorum quoque notitia erat. ergo etiam horum enumeratio brevisque descriptio addita est, quam ipsam quoque erant qui Dionysio tribuerent. vide quae verba in fine huius metrici capitis Leidensis liber et Calusianus exhibent: ἄξιος αἰνεῖσθαι Διονύσιος ὃς τάδ' ἔγραψεν, et quae ex Calusiani folio 47 Peyro (p 239 apud Sturzium) exscripsit: τοῦτο δὲ τὸ μέτρον (scil iambicum) οὐκ εἶπε Διονύσιος, ἀλλ' ἡμεῖς διὰ τὴν τῶν νέων ὠφέλειαν προσεθήκαμεν, denique quae in artis prolegomenis BA 673_6 leguntur: διαλαμβάνει γὰρ καὶ περὶ τῶν μερῶν τοῦ λόγου ὡς ἐν συντόμῳ καὶ περὶ τῶν μέτρων.

Hoc additamentum in scholiis Dionysianis explanatum non invenitur nec magis in erotematis occurrit; legebatur vero iam ab Armenio. at ab hoc interprete cognoscimus genuinam supplementi formam eam fuisse, ut bisyllabi et trisyllabi tantum pedes enumerarentur, nihil adderetur de tetrasyllabis. indidem discimus de heroico metro disputationem posteriore demum tempore ad pedum descriptionem additam esse: nam hanc quoque quin conversurus fuerit Armenius, si invenisset, non dubito, cum in artis paragrapho 10 ipsos hexametros graecos diligenter imitatus sit. denique aetate etiam inferiore videntur inter hexametri locorum singulorum descriptionem et eiusdem versus caesurarum expositionem inserta esse de pedibus trimetri iambici praecepta.

Edidi hoc supplementum ad fidem libri Monacensis usque ad p 122, 7 τί, quae est fragmenti codicis illius vox ultima. ab hac voce usque ad finem secutus sum Leidensem. subscripsi autem discrepantes lectiones Parisini pervetusti 1983, ex quo in Crameri Anecd.

Paris. I p 383 publici iuris facta erant quae infra leguntur p 117, 4—121, 9. denuo contulit hunc codicem in meum usum ac descripsit ea quae p 121, 10—122, 12 leguntur Henricus Lebègue, Caroli Graux (cuius immaturam mortem omnes philologi germanici quoque lugemus) discipulus, vir peritissimus et mire officiosus. praeterea ad p 117, 4—122, 12. 123, 6—124, 5 addidi Chisiani misc. R IV 11 scripturas, de quo diligenter et docte rettulit Mangelsdorfius progr. Caroliruhensi a. 1876. quae autem in illo programmate edita non est descriptionis pedum pars, de ea ex schedis suis Studemundus meus me certiorem fecit. denique etiam Vaticani Palatini 23 lectiones subieci p 121, 10—122, 12, quas ibidem Mangelsdorfius protulerat. post codicum autem lectiones in adnotatione sequuntur discrepantiae aut testimonia aliorum metricorum graecorum latinorumque et Armenii.

De supplementorum quae edidimus quarto.

Aptum visum est in discipulorum usum omnes τύπτω et τίθημι verborum formas, quae ab Theodosio tractantur, nulla addita explanatione componere et quasi uni adspectui subicere. hoc factum esse iam ante exitum saeculi quinti testantur versiones armeniaca et syriaca, quarum utraque paradigma τύπτω verbi imitatur. ergo haec vox, qua etiam nos pueri ad flectenda verba instituti sumus, ab Theodosii temporibus *) non solum in graecis scholis regnabat, sed subegit orientem quoque. nunc abolita est, sicut in nostris quidem ludis ipsa verberandi actio, cum remaneat et paradigma et paedagogica amandi.

Publici iuris feci hanc tabulam flexionum verbi τύπτω ad fidem solius codicis Monacensis**) ne additis quidem hic discrepantiis apographi Leidensis. sed in quibus discrepent plena canonum Theodosianorum exemplaria et quae legerit Armenius, adnotatio indicat. τίθημι vero verbi flexionum tabulam addere praetermisi, quia plane eodem modo adornata est, formas autem ipsas cognoscere licet ex Theodosii libro.

Haec quattuor supplementa vetusta appellare possumus, quia primum tertium quartum iam ab Armenio legebantur, primum et secundum ab vetustioribus scholiastis explanantur. Ordo eorum alius in aliis erat exemplaribus. Armenius post artem legebat supplementa I III IV; Syrus quartum certe. postea primum arti praepositum est, quod iam

*) Iam Dionysius hoc exemplo utitur neque vero ubi de verborum coniugationibus disserit p 54, 2 (ibi κόπτω est exemplum verborum primae coniugationis in πτω desinentium), sed ubi de verborum diathesibus vel generibus p 49, 1 atque ubi de numeris p 51, 2.

**) Exscripsit eam Hilgardus, exscriptam cum codice denuo contulit Bursianus meus.

ante Choeroboscum factum esse demonstrant ea verba commentarii Choeroboscoporphyriani, de quibus modo disputavimus, BA 676_5: οὐκ ἀπὸ τῆς προσῳδίας ἤρξατο (scil ὁ Διονύσιος) ἀλλ' ἀπὸ τοῦ ὅρου τῆς γραμματικῆς. atque etiam secundum supplementum arti praemissum (subiectum primo) legisse Choeroboscum suspicari licet ex 676_{14}. certum est hunc ordinem ante oculos habuisse autorem lexici Bachmanniani, idemque invenitur in erotematis Guelferbytanis Moschopuliis Schellersheimianis, in codicibus Leidensi Grottaferratensi Vaticano 1370 Barocciano 116 Marciano 652 Palatino 70 Hamburgensi. ego omnia sympleromata post artem conlocavi, ipsa autem disposui ita ut disposita in Leidensi sunt.

Plura supplementa antiquiore quidem tempore arti adiecta esse nescimus. neque enim assentiri possum Merxii opinioni, qui etiam nominalium flexionum tabulam Armenium invenisse in suo technes exemplari suspicatus est (v. infra p LXI 21). nam quod declinationis exemplum in codice armeniaco Parisino 127 legitur, id neque ante tabulam flexionum verbalium neque post eam invenitur, sed ultimo loco post eam interpretationum brevium collectionem, qua aliquot technes et supplementorum vocabula eodem quo illic occurrunt ordine explicantur. neque constat illud paradigma nominale nisi ex singulari flexione eius nominis quod *deum* significat. accedit denique quod in nullo artis codice tabula declinationum nominalium omnis explanationis expers adhuc inventa est. sed Moschopulus demum in erotematis correctis videtur ex Theodosii canonibus onomaticis vel potius ex catechismo, in quem illi canones quoque recepti erant, ita formas singulas singularum declinationum excerpsisse atque composuisse, ut multo antea τύπτω et τίθημι verborum flexiones ex Theodosii libro ipso excerptae sunt (vide Appendicem p VI et VIII). quae cum ita sint, de suo videtur mihi illud παραδειγμάτιον grammaticus aliquis armenius addidisse.

At alia supplementa plurima inferiore aetate praeter vetusta illa quattuor arti adiecta sunt testibus libris Monacensi Leidensi aliis:

1. series duplex iamborum acrostichorum ab Gregorio Nazianzeno confectorum, quibus discipuli tam ad mores candidos institui poterant quam ad cognoscendas litterarum singularum figuras, sonos, ordinem. vide supra p XII 14 XXII 1. hos iambos una cum supplemento περὶ προσῳδιῶν Theodosio Alexandrino tribuit is, qui quae supra p XLIX 3 ex Taurinensi codice protuli scripsit.

2. eiusdem generis iambi ab Ignatio Diacono compositi, vide p XII 16 XXII 17.

3. de patria Dionysii narratio, ex vetustis in artem prolegomenis excerpta, v. p XXII 29.

4. de alphabeti graeci origine commentatio, quae ex veteribus in

artis paragraphum sextam scholiis desumpta videtur, v. p XII 9. XXII 39.

5. enumeratio nominum, quibus litterae singulae appellabantur, v. p XII 19. XXIII 18.

6. de litterarum singularum natura et usu, v. p XII 11. XXIII 25. ad supplementa 4. 5. 6 refero quae in Taurinensi 261 fol 69 leguntur: ὁ Θρᾷξ Διονύcιοc οὐκ ἀπὸ τῶν γραμμάτων ἢ τῆc προcῳδίαc ἤρξατο, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ ὅρου τῆc γραμματικῆc (v. supra p XLIX 1).

7. expositiones complures ex prolegomenis vetustis excerptae, quae quid ὅροc, quid τέχνη, quid γραμματικὴ sit docent. quarum una in nonnullis codicibus tribuitur Theodosio. vide p XXIII 40—XXIV 29.

8. de pedum metricorum nominibus, quae commentatio in uno codice Dionysio adscribitur ipsi, v. p XIV 3. XXIV 38.

9. de metro iambico, v. p XIV 19. XXV 1.

10. de metro heroico disputatio diversa ab ea quae in supplemento nostro tertio invenitur, v. p XIV 26—XV 12. XXV 3—6.

11. de metro elegiaco, v. p XV 13. XXV 7.

12. de versibus anacreonteis, v. p XV 27—XVI 6. XXV 10.

13. de barbarismo et de soloecismo expositiones breves, v. p XVI 7—10. XXV 12—13.

14. de dialectis ionica attica dorica aeolica communi ἐκ τῶν Ἰωάννου γραμματικοῦ τεχνικῶν, v. p XVI 11. XXV 15.

15. conspectus flexionum pronominalium, v. p XXVI 10. XXVII 15.

16. praecepta de tenore circumflexo, v. p XXVI 17 et XL 33. Theodosii sunt in Parisino 2554.

17. erotemata de circumflexione, quae Theodosio tribuuntur aut Dionysio ipsi, v. p XXVI 24.

18. de orthographia commentatio, quae videtur ex Ioannis Characis libro originem ducere, v. p XXVI 31—XXVII 12. XL 34.

19. de vocalibus ancipitibus disputatio, quae non videtur desumpta ex Arcadii libro XX, sed ex artis Dionysianae supplementorumque exemplari in epitomam prosodiae Herodianeae, sicut περὶ προcῳδιῶν supplementum, translata esse ab eo qui vicesimum librum addidit. vide p XXVII 37 et XLI 2.

20. de flexione nominum in ων desinentium, v. p XVII 27. XXVIII 27.

21. de tropis poeticis liber Georgii Choerobosci, v. p XXVIII 42 et Baroccianum 116 fol 223ᵛ (in Coxii catalogo col 194).

22. lexicon orthographicum v. p XII 21 et XVII 34.

23. praecepta de spiritibus quae praebent ante regulas de vocalibus ancipitibus Vaticanus 1370 fol 138 Baroccianus 116 fol 50ʳ - 50ᵛ Palatinus 70 fol 247ʳ—248ʳ Marcianus 652 fol 170ᵛ—172ᵛ Coislinianus 176 fol 27ᵛ—28ᵛ Monacensis 284 fol 60ʳ—62ᵛ Hamburgensis p 25 seqq, ac fortasse exhibebat etiam Monacensis 310 in quaternione XVI aut

XVII (v. supra p XIX), verum legere in hoc non iam licebat ei qui Leidensem exaravit (v. p XXVII 27—36). incipiunt πᾶϲα πρόθεϲιϲ ἀπὸ φωνήεντοϲ ἀρχομένη ψιλοῦται πλὴν τῆϲ ὑπό καὶ ὑπέρ. mutuatus autem est hoc quoque breviarium pneumatologicum qui Arcadii librum vicesimum composuit: p 196—227 Bark. 222—227 Schm.

Haec supplementa, si Asclepio placebit, alias edam.

In calce praefationis gratiae agi solent. quod officium cum in omnes fere editores cadit tum in memet magis, opinor, quam in ceteros. ac bybliothecariorum quidem nomina, qui huc transmittere libros manu scriptos pretiosissimos ne incendii quidem formidine deterriti sunt, iam supra praedicavi. eos quoque viros, qui contulerunt in meum usum codices aut descripserunt, extuli. sed adiciendum, permulta etiam Palatinae bybliothecae praefecti, Zangemeisteri nostri, sedulitati officiosae me debere. ac gratissimo animo eorum beneficia collaudanda sunt qui ut haec editio absolvi posset effecere. eos dico qui pro oculis mihi erant in plagulis corrigendis, prolegomenis componendis, indicibus conficiendis: AHilgardum CPfaffium FrSchoellium HStadtmuellerum GThilonem CWachsmuthium. quorum quem secundo loco nominavi, is summa diligentia congessit graecum indicem. neque LSuetterlinum, discipulorum gymnasii Heidelbergensis nunc principem, qui dictanti a manu erat, aut sollertiam typothetarum officinae Teubnerianae aut Teubneri ipsius patientiam laudibus suis defraudare decet meritissimis.

DE

ARTIS DIONYSIANAE

INTERPRETATIONE ARMENIACA

DISPVTAVIT

ADALBERTVS MERX

PRAEMONITUM

I Cum neque in adnotatione textui supposita neque in disquisitione sequenti litterae armeniacae scribi possent, cogitandum erat de ratione, qua litterae armeniacae latinis redderentur. Quod ita optime fieri nemo negabit, ut et linguae sonus exprimatur et signa singula latina certa quadam lege armeniacis respondeant. At augendus erat numerus signorum latinorum, ne compositis litteris simplicibus confusio oreretur quam maxima, cum id imprimis agendum videretur ut una littera armeniaca latinâ unâ exprimeretur. Itaque signis latinis adiecimus hasce litteras novas: ĕ qui est sonus brevissimus et obscurus, j̇ = j francogallico in joli; g′ = gi Italorum in già; ṡ = sch germanico, ch gallico in chou, sh anglico in shield; ċ = ci Italorum in cielo, ch Anglorum in church, child, denique p′ quod sono a p, π non differt, quamvis processerit ex graeco φ.

II Verum non sufficit addidisse hasce litteras ĕ, j̇, g′, ṡ, ċ, p′ litteris latinis: exstant litterae armeniacae, quae non nisi compositis duabus litteris latinis ita possunt exprimi, ut lectores quomodo pronuntiandae sint intellegant. Itaque duas litteras latinas coniunctas, quae uni armeniacae respondent, adhibuimus, ita tamen ut lineola supposita indicaverimus, unum esse signum in scriptura armeniaca. Iuxta e = ե tali modo adhibitum invenies ie, quia Armenii occidentales Constantinopolitani litteram ե saepe efferunt ie. Sic et vo idem est quod o. Signa secundum hanc legem composita haec sunt: th quod pronuntiatur t; kh quod est ch germanicum in Koch, arabicum خ; gh quod est g gutturale, arabicum غ. Novissimis temporibus ex l faucali exortum est, antiquitus pro graeco λ est positum. Quae supersunt signa ds, tz, tṡ, ts, ch sonum naturalem habent. Vocalis ou graeco ου respondens sonum u habet.

III Monendum denique de signo eo, quod modo h modo j reddidimus. Signum ex syriaco Aleph desumptum utroque sono utitur, quem pro natura loci selegimus. — Sicuti duo l, quorum alterum hodie gh pronuntiatur apud Armenios exstant, sic etiam duo r, quorum alterum ṛ puncto distinximus.

IV Armenii litteras e Graecia delatas ad suum usum adhibuerunt; ordo litterarum antiquam pronuntiationem illustrat, a qua recentiores in eo recesserunt, ut medias β, γ, δ hodie tamquam tenues, tenues vero π, κ, τ hodie tamquam medias proferant. Vbi rei natura postulabat antiquiores sonos expressimus, qui cognoscuntur ex ordine quo litterae armeniacae graecis respondent. Quae a Graecis non acceperunt signa cum a Coptis desumserunt, tum ipsi e graecis excoluerunt, quemadmodum ϣ habent in forma շ = ṡ, e quo deinde mutatum est: չ = ċ. Hasce novas litteras post eas posuisse videntur, e quibus formatae sunt. — Quibus praemissis tabula litterarum facile intellegetur:

Litterae armeniacae.			Litterae e quibus profectae sunt.	Signa quibus respondent in sequenti libello.
1	Ա	ա	Α	a
2	Բ	բ	Β	p
3	Գ	գ	Γ	k
4	Դ	դ	Δ	t
5	Ե	ե	Ε	e, ie
6	Զ	զ	Ζ	z
7	Է	է	Η	ē
8	Ը	ը	—	ě
9	Թ	թ	Θ	th
10	Ժ	ժ	—	ǰ
11	Ի	ի	Ι	i
12	Լ	լ	—	l
13	Խ	խ	—	kh
14	Ծ	ծ	—	ds
15	Կ	կ	Κ	g
16	Հ	հ	coptice ϧ hai	h
17	Ձ	ձ	coptice ϭ čima	tz
18	Ղ	ղ	Λ	gh
19	Ճ	ճ	coptice ϫ ǵanǵa	ǵ
20	Մ	մ	Μ	m
21	Յ	յ	syriace ܐ Aleph	h, j
22	Ն	ն	Ν	n
23	Շ	շ	Ξ	š
24	Ո	ո	Ο	.o, vo
25	Չ	չ	—	č
26	Պ	պ	Π	b
27	Ջ	ջ	—	tš
28	Ռ	ռ	Ρ	ṛ
29	Ս	ս	Σ	s
30	Վ	վ	coptice ϥ	w
31	Տ	տ	Τ	d
32	Ր	ր	—	r
33	Ց	ց	—	ts
34	Ւ	ւ	Υ	u
35	Փ	փ	Φ	p'
36	Ք	ք	ex signo ☧ desumtum	ch
37	Օ	օ	—	ō
38	Ֆ	ֆ	—	f

Qui plura cupit adeat Hübschmanni et Gardthausenii dissertationes in Diario societatis germanicae orientalis 1876 XXX P. 53. 74 et Lagardii librum, cui inscripsit Armenische Studien 1877 P. 1.

Editor grammaticae Dionysianae huius cum omnia in usum suum vertenda censeret quae ad exercendam crisin aliquid facere viderentur, me rogavit, ut sibi quae ex versione armeniaca in usum criticum erui possent colligerem. Itaque perlecta versione armeniaca et cum textu graeco collata lectiones eas, quas Armenius secutus est, cum eo communicavi, quas benevolus lector in apparatum criticum receptas inveniet. Sed cum in hoc negotio etiam eos, qui linguae armeniacae ignari quae equidem dixerim examinare non possunt, suo iure quaesituros esse putem, quae sit indoles ac natura interpretationis armeniacae, ut de lectionibus graecis inde iudicium fieri possit, non absonum videbitur, paucis hic describere et interpretationem ipsam et eius editionem.

I

Publici iuris factus est Dionysius armeniacus a viro docto armenio M. Cirbied Parisiis 1824 in tomo sexto annalium societatis regiae antiquariorum Francogalliae, simulque aliquot exemplaria seorsum sunt expressa, quae prostant Parisiis *au Bureau de l'Almanach du Commerce rue J. J. Rousseau N. 20 et chez Delaunay au Palais Royal, Pelicier et Chatelet, Place du Palais Royal, Lacroix rue Hautefeuille N. 18.* Inscripsit Cirbiedus editioni suae: *Grammaire de Denis de Thrace, tirée de deux manuscrits arméniens de la Bibliothèque du Roi, publiée en Grec, en Arménien et en Français.*

Continet autem liber armeniacus non solum viginti quinque capita, quae a Fabricio primum graece sunt edita, verum etiam

1. caput de prosodia et nominibus acuto accentu instructis, quod graece exstat in Bekkeri anecdotis II 674, in hac editione pag. 105 sqq.

2. caput de pedibus, quod ex codicibus Monacensi et Leidensi Vhligius typis exprimendum curavit pag. 117 seqq.

3. paradigma verbi cui inscriptum est *flexiones verbi*, quod ex canonibus Theodosii verbalibus desumptum in eisdem quos modo laudavi codicibus graecis exstat et huic editioni pag. 125 seqq. insertum est. Desunt tamen apud Armenium omnia participia, quae cum apud Graecum in fine paradigmatis legantur, non ab interprete armeniaco sed culpa librarii omissa esse coicio.

4. sequitur catalogus terminorum grammaticorum, qui utrum de Graeco sit armeniace expressus an in usum discipulorum armeniacorum armeniace confectus, non constat. Cum vero comparatio instituta doceat, in hoc catalogo terminos difficiliores, qui in textu grammaticae armeniaco leguntur, eodem ordine recenseri explicarique quo occurrunt in grammatica, patet totum catalogum compositum esse ex scholiis perbrevibus antiquitus ipsius grammaticae textui in margine adiectis, quae deinde e margine secundum ordinem descripta in unum sunt collecta. Quae cum ita sint, a veri specie non est alienum, concinnatum esse catalogum ex scholiis non graecis sed armeniacis in usum discipulorum adiunctis, ideoque originem eius tribuendam esse doctori alicui armeniaco. Ceterum haec collectio terminorum eam ob causam non indigna est, quae cum ipsa grammatica conferatur, quod ex ambitu scholiorum intellegitur, quaenam capita in grammaticam Dionysianam fuerint recepta eo tempore, quo hic index vocabulorum est confectus. Cum enim scholia a capitis primi verbis hisce explanandis incipiant: ἀνάγνωσις *werdsanouthiun*, ἐντριβής *nergouṛ*, ἐνυπάρχοντας *nerkojs*, πρόχειρος *aṛ tzeṛn*, ac deinde usque ad capitis de pedibus finem pertineant, non est dubium quin hoc caput iam tunc grammaticae Dionysianae annexum fuerit.

5. denique invenitur paradigma nominis, cui inscriptum est *holowch anouants* = πτώσεις (τῶν) ὀνομάτων. Quod caput duobus versibus constans fragmentum esse inde colligo, quia singularem tantum numerum continet, nulla pluralis numeri habita ratione. Videtur igitur (siquidem catalogus terminorum technicorum nihil est nisi compositio scholiorum, quam primitus non fuisse ipsius grammaticae partem per se intellegitur) genuina grammaticae dispositio haec fuisse, ut in fine exhiberentur paradigmata et verborum et nominum, quibus praeceptores in scholis carere non poterant, quemadmodum nos quoque in fine artium grammaticarum omnis generis formas recensere et uno conspectu proponere solemus. Iam cum paradigma verbi secundum exemplar graecum confectum sit, etiam nominis formas ad archetypum aliquod graecum referendas esse magna cum veri specie dicere mihi videor. Nam ubi verbi formae recensentur, quis est quin credat nominis quoque schemata olim suum habuisse locum? neque id obstat quod in fragmento, de quo agimus, etiam instrumentalis *(aṛachagan)*, quo Graeci non utuntur, casuum numero insertus est. Etenim in grammatica ipsa quoque de casibus agens interpres armenius enumeravit sex, inter quos est instrumentalis, cum in exemplari graeco legatur πτώσεις ὀνομάτων εἰσὶ πέντε. Itaque iam in parte libelli theoretica instrumentalem non neglexit, quem in parte practica non potuisse omitti apparet.

Quae si recte exposuimus, exemplar artis Dionysianae, ex quo haec interpretatio facta est, ita videtur adornatum fuisse, ut expositionem

grammaticae philosophae, quam nostri generalem nuncupant, ea exciperet pars, qua verborum et nominum flexiones omnes uno conspectu exhiberentur, quarum ad normam ceterae voces essent conformandae.

II

Hanc igitur interpretationem cuius ambitum et dispositionem descripsimus, Cirbied edidit e duobus libris manuscriptis Parisiensibus, quorum alter numero 124 insignitus, duodecim foliis formae minimae totam grammaticam exhibet exceptis ultimis tribus capitibus, paradigmate verborum, collectione scholiorum, paradigmate nominum. Liber, cui deest indicatio temporis, ex Cirbiedi sententia saeculi est decimi quinti. Pertinuisse quondam hunc librum ad volumen maioris molis ex adnotatione finali effecit Cirbied, quam significare statuit *ex XXII libro.*

Alter codex numero 127 insignitus, formae minimae, saeculo decimo quarto vel quinto ineunte scriptus, totum quod descripsimus enchiridion continet, nisi quod primum folium periit, ita ut prima capita (duodecima fere enchiridii pars) ex uno tantum codice 124 edita sint. Ceterum hi codices adeo inter se congruunt, ut perpaucae sint lectiones discrepantes eaeque nullius omnino momenti. Quod p 17 e codice 124 affertur, consonam ζ ex *s* et *tza* compositam dici, cum codex 127 ex *s* et *d* coniunctis eam exortam doceat, falsum est: nam quod habet codex 127 cum graeco prorsus convenit: τὸ μὲν ζ̄ ἐκ τοῦ σ̄ καὶ δ̄. Quod p 39 et 58 ex codice 124 prolatum est, ad orthographiam armeniacam spectat, ita ut hoc loco silentio praetereundum sit. Vno loco p 24, ubi codices inter se differunt, emendatione opus est, nam pro *ĕsdeghatzajn* libri 127 et *ezatzajn* libri 124 facili negotio restitui potest *ĕsd ez antzajn*, quod accuratissime respondet textui graeco καθ᾽ ἓν ἄφωνον. De lectionis varietate ad versum Iliadis Ξ 1 pertinentem vide infra ad p 22, 2. Haec omnis est quam Cirbied protulit scribendi discrepantia, nec tamen inde colligi licet, textum armeniacum omnino esse sanum, quem mendis laborare constat, de quibus tamen hoc loco agendum mihi non est.

Praeter grammaticam Dionysii codex 127 continet etiam commentarios, quos in eam ab aliis scriptoribus armeniacis compositos Ioannes Ezngatsi compilavit. Quod hic obiter monuisse sufficit, cum haec res tractanda videatur, ubi de aetate agemus, qua interpretatio armeniaca confecta sit.

Tertius denique codex exstat teste Cirbiedo Venetiis in bibliotheca Mekhitaristarum, in quo tamen omnia desunt, quae sequuntur caput de prosodia. Itaque capita de flexione verborum rell. ex solo codice 127 cognoscere licet. Ceterum hoc quoque codice continentur commentarii ab Ioanne Ezngatsi collecti. Codicis aetatem Cirbied non definivit.

III

Iam qua ratione Armenius usus sit in interpretando Dionysio explanemus. Interpretis indolem facili negotio describeremus, si eum non verborum modo verum syllabarum fere ac litterarum tenacem diceremus, tamen exili hac definiendi ratione haud contenti satius duximus exemplo prolato demonstrare, quam inierit viam. Quod ubi lectores perpenderint, bene intellegent quinam eius sit usus et quae auctoritas in exercenda re critica. Quem ad finem prima duo capita graece et armeniace descripturi sumus adiecta insuper enarratione latina singularum vocum, immo syllabarum armeniacarum, ita concinnata, ut quoad fieri poterit littera litterae respondeat. Quam enarrationem latinam, in qua perpendenda lectores rogo ut Ciceronis male sint memores, si quis cum textu graeco contulerit, non poterit non intellegere satis accurate posse statui, quamnam lectionem graecam Armenius expresserit. Adnotationibus deinde ad textum armeniacum adiectis demonstrabitur, quomodo voces technicas effinxerit, quibus leges artis grammaticae tradidit.

§ 1.

῞Ορος καὶ μέρη γραμματικῆς.
Sahman iev masounch cheraganouthean.
Definitio et partes grammaticae.

Γραμματική ἐστιν ἐμπειρία τῶν παρὰ ποιηταῖς τε καὶ
Cheraganouthiun[1]) *ē hmdouthiun vorch i - cherthoghats - iev*
Grammatica est peritia quae apud poetas - et

συγ-γραφεῦσιν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ λεγομένων. — Μέρη
i - sara-krats[2]) *iprou — pasoum angam asatselots. Iev masounch*
apud con-scriptores ut — multum tempus dictorum. Et partes

δὲ αὐτῆς ἐστιν ἕξ. Πρῶτον ἀνά - γνωσις ἐν - τριβὴς κατὰ
— *ien nora wiets. Nakh wer - dsanouthiun*[3])*ner - gour*[4]) *ěsd*
— sunt eius sex. Prima supra - cognitio in - trita secundum

προς - ῳδίαν. δεύτερον ἐξ - ήγησις κατὰ τοὺς ἐν-υπάρχοντας
ar-okanouthean.[5]) *Iergir zroutsa-drouthiun*[6]) *ěsd — ner - kojs*
ac - centum. Secunda vocis - portatio secundum — in-stantes

ποιητικοὺς τρόπους. τρίτον γλωσσῶν τε καὶ — ἱστοριῶν
cherthoghagan heghanags[7]). *Ierir lezouats iev (hnakēd) badmoutheants*
poeticas versiones. Tertia linguarum et (antiquarum) narrationum

πρό - χειρος ἀπό - δοcιc. τέταρτον ἐτυμο - λογίας εὕρεcιc.
ar - tzern[8]) *patsa-drouthiun*[9]). *corir sdouka-panouthean*[10]) *kiud.*
ad - manum foras - ductio. Quarta veri - loquii inventio.

πέμπτον ἀναλογίας ἐκλογιcμόc. ἕκτον κρίcιc
hinkierir hamemadoutheants·n deghegouthiun. wetserir tadoumn
Quinta analogiae intellegentia. Sexta iudicium

ποιημάτων, ὃ δὴ κάλλιcτόν ἐcτιν πάντων τῶν ἐν τῇ
chertadsatsn, na ievs lavakojn.n ē hamienetsounts vorch ner —
carminum, hoc etiam optimum est omnium quae in —

τέχνῃ —.
arhesdi·s ien.
arte sunt.

§ 2.

Περὶ ἀνα - γνώcεωc.
Haghaks wer-dsanuthean.
De supra-cognitione.

Ἀνάγνωcίς ἐcτι — ποιημάτων ἢ cυγγραμμάτων ἀ-διάπτωτος
Werdsanouthiun ē (masn) chertadsats gam sarakr[ads]ats an-wthar
Supracognitio est (pars) poematum vel conscriptorum in-damnosa

προ - φορά. Ἀνα-γνωcτέον δὲ — καθ' ὑπό - κριcιν,
haratsa - perouthiun. Iev werdsaneli ē ĕsd entha-tadouthean
ante - latio. Et legendum est secundum sub-iudicium,

κατὰ προc - ῳδίαν, κατὰ διαcτολήν. Ἐκ μὲν γὰρ τῆc
ĕsd ar - okanouthean, ĕsd drohouthean. — — Chanzi —
secundum ac - centum, secundum divisionem. — — Quia —

ὑπο - κρίcεωc τὴν ἀρετήν, ἐκ δὲ τῆc προc - ῳδίαc τὴν
h·entha-tadouthenē·n — z·zaurouthiun — isg — h·ar - okanouthenē·n —
sub - iudicio — virtutem — sed — ac - centu —

τέχνην, ἐκ δὲ τῆc διαcτολῆc τὸν περι-εχόμενον νοῦν ὁρῶμεν·
z·arouesd·n, — isg — i·drohouthenē·n — z·bar - ounag mids·n desanemch:[a])
artem — sed — divisione — circum-habitum sensum videmus:

---

[a]) Forma *mids* est pluralis, neque tamen graece pluralem legit interpres, nam *mid* vox plurali *(midch)* potissimum solet adhiberi.

ἵνα τὴν μὲν τραγ - ῳδίαν ἡρωϊκῶς ἀνα - γνῶμεν,
zi — — z·voghp-erkouthiun tiutsa-zna-par wer-dsanestsouch
quod- -luctus-cantationem deorum-modo-convenienter supra-cognoscamus

τὴν δὲ κωμ - ῳδίαν βιωτικῶς, τὰ δὲ ἐλεγεῖα
— *isg z·gadag - erkouthiun askharhaurēn* — *iev z·tampanagan n*
— sed derisionis-cantationem mundane — et sepulcralia

λιγυρῶς, τὸ δὲ ἔπος εὐ-τόνως, τὴν δὲ λυρικὴν ποίησιν
oujknagi — — *z·dagh·n chats-oloragi* — *iev z·chĕnaragan cherthouthiun*
vehementer — — versum valde-stricte — et lyricam poesin

ἐμ - μελῶς, τοὺς δὲ οἴκτους ὑφειμένως καὶ γοερῶς.
ner-tasnagana-bēs — *iev z·khant-aghadagan·n*[a]) *thoulagi iev askharabēs.*
in - harmonice — et desiderio-dolorosum remisse et luctuose.

Τὰ *γὰρ μὴ παρὰ τὴν τούτων γινόμενα παρατήρησιν καὶ τὰς τῶν
**Zi vorch voč ĕsd — sotsajts·n linin khdroutheants* — — —
Nam quae non secundum — hasce fiunt observationes — — —

ποιητῶν ἀρετὰς καταρριπτεῖ καὶ τὰς ἕξεις τῶν ἀναγινωσκόντων
z·chertoghats·n arouthiuns dabalen iev — *z·hojns* — *wer-dsanoghats·n*
poetarum virilitates evertunt et — habitudines — legentium

καταγελάστους παρ-ίστησι.
dsidsaghelis har-gatsotsen.
ridiculas ad-sistunt.

Imitati sumus, quantum fieri potuit, rationem, qua Armenius ea quae graece legit armeniace reddidit, voces armeniacas latine exprimentes, nec sensum verum sed vocum compositionem et formam tantum curantes. Latina si quis cum Graecis contulerit, particulas quasdam uti τε, μὲν, δὲ alias non accurate armeniace expressas esse intelleget, quippe quibus lingua armeniaca careat: in locum articuli graeci plerumque omissi semel pronomen *vorch* = *qui*, *quae*, *quae* lin. 1 esse suffectum: ordinem verborum, ubi vox γὰρ legitur, esse mutatum: ceteroqui vero non sensum sed ipsam vocum formam in armeniacam linguam conversam esse non infitiabitur. Quod quanta diligentia ab interprete sit factum, paucis videtur explicandum.

[1]) Vti γραμματική e voce γραμματικός nascitur, sic vox armeniaca *cheraganouthiun* e *cheragan*, i. e. *litteratus;* hoc autem a *cher-el*

[a]) Putaverim pluralem restituendum esse *z·khantaghadagans.*

ducendum est, quod significat *radere* ξέω. cfr. Dionysii § 6 p 9, 2: γράμματα λέγεται διὰ τὸ . . . ξυϲμαῖϲ τυποῦϲθαι, γράψαι γὰρ τὸ ξῦϲαι παρὰ τοῖϲ παλαιοῖϲ. Sed γράφειν non est *cher-el,* sed *kr-el,* ortum ex voce *kir liber.*[a]) Itaque ipsum nomen grammaticae formatum est ex coniectura ea, qua scribendi artem a radendo dictam censent, quam in scholis Graecorum interpres armeniacus didicit.

[2]) Ϲυγ-γραφεύϲ vocis etiam praepositionem armeniace interpres reddit, quae est *śar,* itaque format *śara-kir* = *con-scriptor.*

[3]) Ἀνάγνωϲιϲ dispertitur in ἀνὰ, armeniace *wer* (cfr. *wer-loudsouthiun* = ἀνάλυϲιϲ, *wera-panouthiun* = ἀναλογία, *wer-sasdouthiun* = ἀνάταϲιϲ) et γνῶϲιϲ, quod voce *dsanouthiun* redditur, de cuius radice *dsan*, cui inest notio cognoscendi, cfr. Lagarde Armenische Studien § 1041, 1369, 2124.

[4]) Ἐν-τριβήϲ.. particula ἐν respondet armeniacae *ner*; *gouṛ* autem i. e. *politus, tritus* graeco — τριβήϲ, *gṛ-el* enim est *terere, sculpere, secare.*

[5]) Vox *aṛ-okanouthiun,* quam *ac-centus* reddidimus, ex *aṛ* = πρόϲ, *ad*, et *okanouthiun* i. e. *cantus* composita est nam *ok-el* est *cantare, sonare.* Itaque *aṛokanouthiun* non minus quam *accentus* serviliter ad graecum archetypum fictum est.

[6]) Liberius egit in voce ἐξήγηϲιϲ = *zroutsa-drouthiun*, cuius prior pars *zrojts* est = *vox*, *sermo*, *enarratio*, itaque particulae ἐξ non convenit, *drouthiun* tamen a radice *dar* (infinit. *danil*), cui inest ducendi notio, eo consilio adhibitum est, ut verbo ἡγεῖϲθαι in voce ἐξήγηϲιϲ conveniret.

[7]) Τρόποϲ a τρέπω ductum redditur *heghanag*, nam *hegh-oul*, *heghhegh-el heghanag-el* est *mutare, vertere,* itaque reddidi *versio*, quod voci graecae etymologice respondet.

[8]) Πρό-χειροϲ in *aṛ-tzern* facile agnoscitur, quae vox eodem quo πρόχειροϲ sensu (= *promptus*) usurpatur. *Aṛ* fungitur vice praepositionum πρὸ et πρόϲ.

[9]) Ἀπόδοϲιϲ = *patsa-drouthium.* *Pats* = *apertum,* tanquam adverbium adhibitum, significat *foras.* Verbum *patsa-drel* est *(foras-portare?), declarare, explicare*, neque tamen definire ausim, utrum *drel* redeat ad *dour* = *donum*, δόϲιϲ, an ad *dar* (aor. *daraj*), de quo sub n. 6 egimus. Deinde *patsa-drel* est *reddere; patsadrouthium* est *redditio.*

[10]) Ἐτυμολογία est *sdouka-panouthiun.* Nam ἔτυμον = *sdojk* est *certum, verum.* Λόγοϲ vero est *pan,* unde abstractum, quod respondet graeco — λογία, fictum est *panouthiun. Sdoukapanouthiun* igitur convenit cum Ciceroniano illo *veriloquium*, quo reddidit ἐτυμολογία.

His exemplis, quibus propositis ratio interpretandi satis perspicitur, ea tantum addemus quae de poematum nominibus armeniace redditis memoratu digna videntur.

---

[a]) Cfr. Lagarde Armenische Studien § 535, 493, 2362.

Τραγῳδία et κωμῳδία, uti et ῥαψῳδία, quae in fine ᾠδῆς vocem habent, cui respondet armeniace *erkouthiun* ab *erkel* = *cantare*, dicuntur *voghp-erkouthiun*, *gadag-erkouthiun*, *hakn-erkouthiun*. *Voghp* est *planctus*, *luctus; gadag* est *ludibrium*, *derisio*. Itaque cum neque de τράγῳ *hirco* neque de κώμῃ *vico* Armenius dubitare posset, his in verbis a more suo recedens, sensum potius quam vocem reddidit. E contrario *hakn-el* est *suo, consuo,* itaque in ῥαψῳδία verbum ῥάπτειν habere sibi visus est, quod ad litteram expressit. Ἐλεγεῖα *tampanagan* reddidit, *tampan* vero est *sepulcrum*, itaque carmina sepulcralia intellexit, sensumque expressit; λυρικός vero quod *chĕnaragan* interpretatus est, etymologiam respexit, nam *chnar* est κινύρα et κιθάρα Genes. 4, 21. Rgn. 1, 10, 5. Denique monemus εὐτόνως quoque vocis partem alteram etymologice conversam esse ab interprete. Nam τόνος a τείνω derivans vocem *volor* i. e. *contorsio* adhibuit, ut similitudinem aliquam referat. Cum *chatś* i. e. *bene* compositum *chatś-volor-agan* est *in modum bene contorti*, quo redditur εὐτόνως.

Haec igitur est indoles interpretationis armeniacae: graeca, syllabam fere syllaba reddens, Armenius expressit, raro sensum respexit, particulas vero, quibus sermo eius patrius caret, modo omisit, modo liberius reddidit. Moneo vero lectores, ne censeant voces ab interprete fictas in usum linguae non esse receptas, immo eodem modo uti insulsae Latinorum interpretationes, qui μετοχὴν *participium*, αἰτιατικὴν *accusativum*, γενικὴν *genetivum* reddere non erubuerunt, ab omnibus sunt receptae, ita et voces ab interprete grammaticae Dionysianae ad normam graecam formatae deinde in numerum vocum usitatarum intraverunt. Iam si quis armeniaca, nulla graeci archetypi habita ratione, eo modo in aliam linguam transtulerit, ut quae in lexicis habentur vocabulorum technicorum explicationibus utatur, neque explicare dictionem et indolem Dionysii armeniace redditi, nec rem criticam iuvare censendus erit. Eundem enim, si recte intellexerit, sensum ex Armenio atque ex Graeco eliciet. Itaque ipsum textum armeniacum in quamlibet linguam convertere omnino inutile est; ea potius ratione Armenius est tractandus, ut singula verba ad textum graecum accuratissime excutiantur. Id quod Cirbiedus non intellexit, suum esse hoc opinatus, ut francogallice exprimeret, quae armeniace dicta sunt, ita tamen ut ei qui armeniaca non legit, francogallicae interpretationis usu prorsus sit abstinendum. Quod ut argumento probemus, caput secundum quod supra graece et armeniace exhibuimus iam tale quale a Cirbiedo francogallice expressum est lectoribus proponimus. Dicit igitur Cirbiedus:

La lecture est l'art de rendre fidèlement par la parole tout ce qui est écrit soit en vers, soit en prose. On doit la faire avec discernement, y observer les règles de la prosodie et de la division (ponctuation), car c'est par le discernement qu'on applique à chaque discours le ton qui

lui est propre, c'est par la prosodie qu'on apprend à la moduler, c'est par la division (ponctuation) qu'on fait connaître la liaison des idées entre elles.

La lecture nous apprend aussi que la tragédie doit être récitée héroïquement (avec noblesse); la comédie vulgairement (comme on parle dans la conversation); l'élégie ou l'oraison funèbre avec un accent très marqué (de douleur ou de regret); l'hymne avec l'inflexion de voix propre aux différens tons; les compositions lyriques harmonieusement (à la manière du chant); celles qui expriment les affections du coeur, tendrement avec abandon, (avec sentiment): quiconque n'observerait pas ces sortes de différences, dénaturerait le ton propre à chaque genre et rendrait ridicule l'action spéciale que doit produire, à l'oreille et au coeur, chaque objet de lecture.

Quae qui contulerit cum textibus supra propositis intelleget Cirbiedum interpretis munere pessime esse functum, immo prorsus quid sibi faciendum esset ignorasse, quod eam ob causam dicendum puto, ne quis Cirbiedi interpretationi confisus de textus armeniaci indole iudicare conetur. Nullus enim interpretationis armeniacae est usus nisi cum archetypo graeco diligentissime confertur, quod ubi feceris haud spernendum adminiculum rei criticae exercendae habebis.

IV

Sed cum hucusque id praecipue egerimus, ut doceremus Armenium accuratissimum esse Graeci imitatorem, ita ut ad diiudicandam lectionum varietatem summa sit auctoritate, iam nostrum est fines certos ponere, quibus usus eius criticus necessario circumscribendus est. Itaque hoc demum loco lectores ad id animum adtendere iubemus, Armenium graecum textum cum armeniace redderet non grammaticam graecae verum armeniacae linguae composuisse. Quod cum sibi proponeret, servatis ordine, dispositione, definitionibus omnia mutavit, quae ad grammaticam linguae armeniacae ipsi non quadrare videbantur, ubi vero a Graeco exempla graeca usurpata sunt in eorum locum armeniaca suffecit. Eum quidem, qui primus grammaticam linguae armeniacae descriptionem tentaverit, rem non absolvisse, et verborum imprimis ac pronominum naturam non perspexisse nemo sane mirabitur, qui etiam recentissimas armeniacae linguae grammaticas nondum ad saniores describendarum linguarum leges revocatas esse experientia edoctus est. Qui igitur secum reputaverit, quantis difficultatibus opprimatur ille, qui suae ipsius linguae grammaticam condere conatur, cuius rei exempla ex historia grammaticarum linguae theotiscae, hebraicae, syriacae a Germanis, Iudaeis, Syris conscriptarum satis multa in promptu sunt, haud sinistre Armenii excipiet tentamen, quamvis in quo ille erraverit bene cognitum habeat. Ad impetranda vero adminicula critica, propter quae nos hoc loco de Armenio agimus, vel ipsi eius errores haud levis sunt momenti. Nam

ubi armeniacae linguae lege et indole non perspectis quid vere docendum esset ignoravit interpres, graecum usum obtrusit armeniacae linguae, ita ut saepissime diiudicari possit, quid graece legerit. Vbi vero facere non potuit, quin a Dionysio graeco recederet, servato totius orationis tenore cautissime unam alteramve tantum vocem commutavit. Quam rem exemplis illustrabimus.

Graeci viginti quatuor litteris utuntur, Armenii, qui nunc triginta octo habent, illo tempore triginta sex utebantur. Iam vide quomodo egerit Armenius:

Γράμματά ἐστιν εἰκοσατέσσαρα ἀπὸ τοῦ ᾱ μέχρι τοῦ ω̄.
kir ē ieriesoun iev wiets - hajrē minciev ts khē
Littera est triginta et sex - ab a usque ad ch.

Simili modo de vocalibus loquens dixit:

Τούτων φωνήεντα *μέν ἐστιν ἑπτὰ ᾱ ε̄ η̄ - ῑ ο̄ ῡ ω̄
**Iev sotsa tzajnauorch ien outhn a e ē ĕ i o u ów*
Et horum vocales . sunt octo a e ē ĕ i o u ow.

Atque hoc exemplum utilissimum est: nam propter armeniacae linguae usum inseruit vocalibus *ĕ*, quo Graeci carent, at cum graece scribatur ω, quod Armenii non habent, compositis litteris *o* et *w* vocalem finxit, quae in vocabulis graecis tantum adhibetur. Nec minus valent ad illustrandam rationem, quam secutus est ubi armeniacus usus a graeco recedit, illa quae de *iu* diphthongo, quam in locum graecae diphthongi υι substituit, docet:

Καὶ τὸ ῡ δὲ ἐνίοτε προτακτικόν ἐστι τοῦ ι ὡς
Iev int ē ourech zi waghatasagan ē chan z·uiun vorbēs
Et i est aliquando quod praepositivum est quam u sicut

ἐν τῷ μυῖα καὶ ἅρπυια.
h - imasdouthiun-t iev h-artiun-t.
in imasdouthiun et in artiun.

Nihil habet, quod graeco υι aequiparari posse censeat, verum usitatissima est compositio vocalium *i* et *u*, itaque hoc loco inserit diphthongum *iu*. Ceterum *imasdouthiun* est = *sapientia*, *artiun* = *formatio*, *effectus*.

Hoc igitur in exemplo armeniacam rem in locum graecae substituit. Contra alibi Graecum secutus armeniaca vel ita fingit ut omni ratione careant. Cum minoris momenti videantur, quae modo de ω diximus, afferamus id quod de articulo docere interpres ausus est, quo Armenii carent. Vbi graece tria genera ὁ, ἡ, τό enumerantur, non modo articulum fingit, verum etiam tres eius formas; at cum

etiam genera[a]) ab Armeniis non distinguantur, pronomina demonstrativa varia vi praedita in locum articuli suffecit, ita ut iam omnia sint perturbata:

ἑνικὸc μὲν ὁ, ἡ, τό
iezagan — *ajs*, *ajt*, *ajn*.
singularis hic, ille, iste.

Horum formam etiam pluralem et dualem profert, quamvis dualis Armeniis desit. Et hac in re sibi constat: ubicumque graece ὁ δυϊκόc commemoratur, Armenius dualem fingit, ita ut in paradigmate verborum schema coniugationis exhibuerit, quod refertum est formis omnino ficticiis, quibus graeca imitatus est. Hoc enim Graecos aemulandi studio commotus etiam formas imperfecti augmento instructas adinvenit, quo hac in forma Armenii non utuntur.[b])

Miram denique iniit rationem in reddenda doctrina de verbi coniugationibus. Nam cum illo tempore vera formatio coniugationum, quam analogia linguae sanscritae ductus Petermannus primus adumbravit[c]), perspici non potuerit, facile exspectatur coniugationes secundum vocalem inter radicem et terminationem intercedentem distingui, itaque sicut apud Latinos in formis *am-are*, *mon-ēre*, *leg-ere*, *aud-ire*, ita apud Armenios in formis *sir-el*, *agh-al*, *thogh-oul*, *khōs-il* proponi quattuor verborum classes sive coniugationes. Quibus si additur alia classis verborum *an* recipientium, quae analoga sunt graecorum λαμβ-άν-ω al., quinque fere coniugationibus verba armeniaca comprehendi posse videntur. Systema hoc, nostris quidem desideriis non satisfaciens, facili negotio comparatâ formarum copiâ constitui potuit. At Dionysii interpres cum longe absit ab hac ratione, theoriam graecam sequitur, quae indoli armeniacae linguae parum convenit. Itaque

---

[a]) Vbi cap. 12 Graecus de genere loquitur, Armenius nihil mutavit, et quod cap. 16 graece legitur: γένη μὲν οὖν εἰcι τρία· ὁ ποιητήc, ἡ ποίηcιc, τὸ ποίημα, Armenius omisso articulo accurate reddidit. In libro impresso deest τρία, sed sine dubio restituendum est et ita legendum: *iev ien serch ierech*, ultima enim vox praecedenti simillima est.

[b]) In diario asiatico francogallico (Août—Septembre 1870) ill. Patkanoff, cui praeivit Petermannus, de augmento aoristi secundi locutus est; tamen utrum *e* illud, tertiae personae singularis tantum neque semper additum, verum sit augmentum necne, affirmare non ausim. Idem forma Dionysii armeniaci ficticia *gopeatsr* (tertiae pers. sing. aor. I) utitur, ut suam de origine formae regularis *sireats* comprobet opinionem, malo usus argumento, nam huic Dionysio quaenam in hac re fides? Etiam de duali armeniaco ei dubitatio non videtur exorta esse, quum dicat: *Il n'est pas resté de traces de ces formes dans les monuments littéraires.* Ad quod Dulaurier suo iure addidit: *parcequ'ils sont une invention purement artificielle d'ineptes grammairiens.* Cf. Journ. asiat. 1870. II p 266 sq 244.

[c]) Petermann Grammatica linguae armeniae Berolini 1837 p 188, apud quem omnia indicata sunt, quae Dulaurier contra Patkanoffium monuit. Journ. asiat. 1870 II, 242. Cf. Bopp Vergleich. Gramm. § 496.

dicit octo[a]) esse classes verborum βαρυτόνων, quas secundum ultimam radicis consonantem distinguit, ita ut, sicut graece verba in β, φ, π, πτ classem primam constituunt, armeniacam primam classem fingat exeuntium in *b, m, p, p'*, secundam exeuntium in *g, k, ch, kh* (graece γ, κ, χ) rel. Quoniam vero Armenii pluribus quam Graeci consonantibus utuntur, sex classibus graecis duas vel potius quattuor addidit, quas recensere operae non est pretium. Classis graeca quinta liquidas comprehendens respondet armeniacae sextae, quam sequuntur tres aliae consonantes eas comprehendentes, quae graece non habentur. Classis denique graeca sexta respondet armeniacae decimae quam interpres iisdem describit verbis, quibus utitur Dionysius, qua in re tamen confusio notionum memoratu dignissima habet locum:

ἡ	δὲ	ἕκτη	διὰ καθαροῦ	τοῦ ω̄,	οἷον	ἱππεύω,	πλέω,	βασιλεύω.
iev	*dasnierort·n*		*machour*	*etŝiu,*	*vorkon*	*tie-m,*	*kowe-m*[b])	*arŝaue-m*
et	decima (classis)		puro	*e*	sicut	sugo	laudo	curro

howoue-m	*hramaje-m*	*hampaue-m*
pasco	iubeo	divulgo.

Hac igitur in classe non de sono radicis ultimo, qui est *i* in *ti-em, ow* in *kow·em, au* in *arsau-em,* pendet distinctio, verum vocalem *e* ad terminationem pertinentem tanquam fundamentum distinctionis adhibuit, et quae graece de ω puro h. e. de ω, quod ad radicem in vocalem exeuntem accedit, dicta sunt, summa confusione sunt obruta. Armenius si pro *machour etŝiu* dixisset *machour tsajnavorau* i. e. *pura vocali,* omnia bene cederent, verbis mutis enim sic decima classis verborum purorum esset adiecta. Quod vero hoc non fecit, id confusionis voluimus proferre exemplum, a qua eius interpretatio, qua ad linguam armeniacam adhibere studuit graecam normam, omnino non est immunis.

In Dionysio graeco doctrinam de verbis barytonis excipit caput de verbis contractis (περισπωμένοις), quorum tres classes enumerantur, secundum vocales secundae et tertiae personae singularis praesentis distinctae, νο-εῖς, βο-ᾷς, χρυσ-οῖς. Hisce Armenius aequiparat tres radicum classes, quas graecum exemplar secutus secundum vocales secundae et tertiae personae distinxit, ita invenisse sibi visus quae verbis contractis responderent. Prima classis constat eis verbis quae in prima et secunda persona vocali *a* longa utuntur, *kām kās venio*

[a]) Codices habent: *Iev ien ldsortouthiunch .... outh,* i. e. *et coniugationes sunt octo.* Cirbiedus vero pro *outh* scripsit *dasn* = *decem*, quia deinde decem classes enumerantur.

[b]) Recordari velim lectores, supra p LI expositum esse, *ow* ab interprete in locum graeci ω esse invectum.

venis[a]); alteram efficiunt quae vocali *ū* longa instructa sunt, *aṛnous aṛnou* = *sumis sumit;* tertiam deinde ex iis verbis compositam dicit, quae vocali *e* et *a* gaudent, *keas keaj* = *es est,* cuius loco in dialectis vocales *o-e* habetur, *koem koes koej?* = *sum es est.* Hic igitur et dialectorum[b]) rationem habuit ut tertiam efficeret classem, cum tres armeniacas vellet cum graecis componere. Denique quae de verbis in μι graece exstant necessario omisit, quia apud Armenios classis verborum quae iis possit comparari non adest, si verba in *m. s.* in prima et secunda persona exeuntia cum graecis verbis in ω componuntur.

V

Quae diximus sufficiant ad describendam indolem interpretationis armeniacae, in qua cum quadam libertate agendi in praeceptis grammaticae graecae ad linguam armeniacam accommodandis diligentissimum videmus studium servandi formam graeci libri eiusque dictionem imitandi. Nec potest esse dubium, quin caute adhibita interpretatio armeniaca sit instrumentum exercendae criticae utilissimum et eo maioris auctoritatis, quo magis vetustate superat ceteros testes paene omnes. Vltimo loco igitur de tempore quo sit composita nobis est agendum.

Supra monuimus in codice Parisiensi 127 aeque atque in Veneto post grammaticam Dionysii positam esse collectionem scholiorum variorum quam Ioannes Ezngatsi, saeculi decimi quarti scriptor, concinnavit. Cuius testimonio constat Dionysium armeniacum inde a saeculo quinto exeunte a scriptoribus armeniacis commentariis instructum esse. Nam praeter recentiores grammaticos, Georgium Sisensem, Arisdagem Scribam, qui saeculo XIII erant, et Gregorium Magistrum[c]), qui saeculo XI floruit, praeter saeculi noni auctorem Hamamum, saeculi octavi commentatorem Stephanum, dioeceseos Siunich episcopum, et Basilium G'on, qui saeculo septimo erat, Moses Chorenensis et Davides Invictus *(Anhaghth)* Nerkinensis, qui saeculo quinto scripserunt, Dionysium adnotationibus illustraverunt. Haec illius codicis auctoritate fretus Cirbiedus docuit, a quibus paulo diversa Neumannus tradidit Journal asiatique 1829 p 71. Sed Neumannus quoque Davidem inter eos retulit,

[a]) Hoc loco Cierbiedi versio non satis accurata est.

[b]) De dialectis hodie apud nos nihil fere notum est, quamvis accurata earum notitia ad condendam grammaticam armeniacam ad leges grammaticae comparatae revocatam maxime sit necessaria. Patkanoff duodecim dialectos enumeravit, saeculo XIV Ioannes Ezngatsi nomina octo dialectorum protulit. Cf. Journal asiatique 1870 II p 141. De usu dialectorum vide quae de Lagarde monuit Armenische Studien p 207.

[c]) Cf. de Gregorio Magistro Victorem Langlois in Journal asiatique 1869 I P. 5.

qui commentarios conscripsissent, atque cum in operibus Davidis Venetiis anno 1833 editis p. 599 fragmentum commentarii in caput primum Dionysii inveniatur, certum est (vel si Mosis Chorenensis in Dionysium armeniacum commentatio non exstaret, quem tales commentarios scripsisse a nullo alio confirmatum video) Davidis tempore i. e. *saeculo quinto exeunte* Dionysium armeniace fuisse redditum. David Nerkinensis, Armeniorum philosophus, graecae linguae erat peritissimus, Aristotelis varios libros armeniace eadem accuratione diligentissima, verbum verbo reddens, expressit, quam in interprete grammaticae Dionysianae vidimus, quam ob rem fuerunt, qui censerent, ipsum *Davidem* interpretem fuisse Dionysii[a]), qua de re etiam sub iudice lis est.

---

[a]) *Avedichean* Grammatica armeniaca Venetiis 1815 p 157.

ADDENDA ET CORRIGENDA

IN QVIBVS INSVNT

SYRII INTERPRETIS LECTIONES

Non correxi quae quivis ipse facile emendabit, velut neglexi accentus et spiritus omissos, voces contra grammaticorum praecepta in extremo versu dissectas. sed facere non possum quin diserte profitear talia me noluisse, quale est in p 10 ἀφ'-εαυτῶν pro ἀ-φ'εαυτῶν.

Syri (S) lectiones noli in Addendis ad p 5, 1—22, 2 quaerere. nam paragraphos 1—10 non continet interpretatio. Ceterum si pernoscere hanc versionem voles, editionem Merxii adire opus erit, ubi verbis syriacis aut graeca aut latina quae respondent addita reperies. — In eiusdem grammatica syriaca p 1 seqq eam quae infra usurpata est syriacos sonos exprimendi rationem invenies explanatam.

Ad p 4 Θρᾷκα. In Moschopuli sylloge vocum atticarum sub εὑρίσκει haec legimus: λέγεταί τις Θρᾷξ Διονύσιος ἐξευρεῖν τινα τῶν γραμμάτων ἀπὸ τῆς τῶν Φοινίκων γλώττης, ᾧ προσεφεῦρέ τίς τινα τῶν διπλῶν, ψαλίδα εἰπὼν τὴν σπαλίδα, ἀντιστρόφως τὰ σύμφωνα θείς. de quibus verbis Lehrsius Anal. post Herodianum p 438: *Veteris Aristarchi memoriam apud quosdam extremorum Byzantinorum mirifice obscuratam fuisse, lepidum exemplum est Moschopuli, qui quid* ἐξευρίσκειν *et* ἐφευρίσκειν *differant patefacturus, ita scribit:* λέγεται ... θείς. *quod quamquam etiam portentosius, eorum admonet, qui Zenodotum et Aristarchum Pisistrati aequales fecerunt.* mihi quidem incredibile videtur, Moschopulum illa λέγεταί τις Θρᾷξ Διονύσιος scripsisse. coniecerim, Dionysii nomen in margine ab alio adiectum fuisse, qui de alphabeti graeci origine commentationem, utpote quam cum arte Dionysiana coniunctam legeret (v. praef. XXII 39. LIV 43), technographo ipsi adscribebat. in illa enim commentatione similia inveniuntur eis, quae ex Moschopuli sylloge exscripsimus: οὐδὲ (sic Leid.) γὰρ γράμματα εἶχον οἱ Ἕλληνες, ἀλλὰ διὰ φοινικίων γραμμάτων ἔγραφον τὰ ἑαυτῶν ἑλληνικὰ γράμματα ...... πολλῷ τῷ χρόνῳ τοῖς ιθ′ ἐχρῶντο. ὅθεν οἱ ἀρχαῖοι μὴ ἔχοντες τὸ ψ̄ τὴν ψαλίδα σπαλίδα ἔλεγον .... πρὸς ταῦτα Σιμωνίδης ὁ Χῖος (sic Leid. Grottaf. Parisini 2553 et 2555) προσέθηκε δύο η̄ καὶ ω̄, Ἐπίχαρμος δὲ ὁ Συρακούσιος τρία ζ̄ ξ̄ ψ̄.

ad **5, 1—6, 3** [LECT. ARMENII] Primum caput versionis armeniacae ad litteram conversum est in latinum sermonem a Merxio praef. LXIII seq et aliquot eius voces accuratissime explanatae ibidem p LXV seq.

ad **5, 3** [DISCR. ET TESTIM.] In Varronis verbis (*ars grammatica scientia est eorum quae a poetis historicis oratoribusque dicuntur ex parte maiore*) comma quod post *eorum* positum est deleri debet, quia *ex parte maiore* referendum est ad *gr. scientia est eorum.* vide *Zur Wiederherstellung des ältesten Compendiums der Grammatik* (in libro qui inscriptus est *Festschrift zur Begrüssung der XXXVI. Philologenversammlung* et prostat in J. C. B. Mohrii libraria Friburgensi et Tubingensi) p 73, ubi de genuina forma et de sententia definitionis Dionysianae disputatum est. — Diomedem grammaticae definitionem (*tota gr. consistit praecipue intellectu poetarum et scriptorum*) non ab Dionysio, sed ab Varrone mutuatum esse, quod AWilmannsius de Varronis l. gr. p 106 censet, credi vetat *scriptorum* nomen cum Varronianis *historicis oratoribusque* et cum Dionysiano συγγραφεῦσιν comparatum.

ad **5, 4—6, 3** [DISCR. ET TESTIM.] Sextus Emp. adv. gramm. § 250 p 655_7 B: Διονύcιος δὲ ὁ Θρᾷξ ἓξ μέρη γραμματικῆς εἶναι λέγων ...... ἐν τούτοις καὶ τὸ ἱςτορικὸν ἀποδίδωςιν· εἶναι γάρ φηςι γραμματικῆς μέρη ἀνάγνωςιν ἐντριβῆ κατὰ προςῳδίαν, ἐξήγηςιν κατὰ τοὺς ἐνυπάρχοντας ποιητικοὺς τρόπους, λέξεων καὶ ἱςτοριῶν ἀπόδοςιν, ἐτυμολογίας εὕρεςιν, ἀναλογίας ἐκλογιςμόν, κρίςιν ποιημάτων, ἀτόπως διαιρούμενος καὶ τάχα μὲν ἀποτελέςματά τινα καὶ μόρια γραμματικῆς μέρη ταύτης ποιῶν. — In scholiis technes praeter Dionysianam alia invenitur grammaticae partitio, de qua diligentissime disputavit Steupius in libro de Probis grammaticis inscripto p 37. Σ 736_5 (Mel): τὸ πάλαι μέρη τῆς γραμματικῆς ἦν τέςςαρα καὶ εἰςὶ ταῦτα· διορθωτικόν, ἀναγνωςτικόν, ἐξηγητικόν, κριτικόν. cfr Σ 659_{28} διορθ. ἀναγν. ἐξηγ. κριτικόν, 659_1 ἀναγν. διορθ. ἐξηγ. κριτικόν, 671_5 et 683_{15} (Porph) et 728_{32} ἀν. ἐξ. διορθ. κριτικόν. hanc divisionem revera vetustam esse demonstrat Varronis imitatio apud Diomedem I 426_{21}: *grammaticae officia, ut adserit Varro, constant in partibus quattuor: lectione enarratione emendatione iudicio.* at perperam opinatur Melampus Dionysianam partitionem ex hac altera natam esse, Σ 737_{22}: ἐὰν οὖν τὸ πάλαι τέςςαρα μέρη ἦν τῆς γραμματικῆς, πῶς νῦν ἓξ αὐτά φηςιν ὁ Διονύςιος; τὸ ἓν ἐξ αὐτῶν ἐτμήθη εἰς τρία, καὶ τὰ μὲν ἄλλα τρία γεγόναςιν ἕξ. τὸ ποῖον ἐτμήθη εἰς τρία; τὸ διορθωτικόν. εἰς ποῖα ἐτμήθη; εἰς τὸ νῦν τρίτον, τέταρτον, πέμπτον. vide Wilmannsium Varr. p 103 [1]). immo ex Dionysii divisione, quae plures dat ad reprehendendum ansas, putaverim factam esse anonymam, idque ita ut auctor ab Thrace acciperet officia ἀναγνώςεως ἐξηγήςεως κρίςεως, adderet διορθώςεως munus, cetera autem grammatici munera significaret nomine ὀργάνων. etenim idem, qui in has quattuor partes grammaticam divisit, instrumenta quoque quattuor artis esse dixit (Σ 659_{28} 728_{33}): γλωςςηματικόν, ἱςτορικόν (= γλωςςῶν τε καὶ ἱςτοριῶν ἀπόδοςις), τεχνικόν (= ἐτυμολογίας εὕρεςις, ἀναλογίας ἐκλογιςμός), μετρικόν. vide etiam *Zur Wiederherstellung* p 78.

ad **6, 4—13** [LECT. ARMENII] Alterum caput versionis armeniacae ad litteram conversum est in latinum sermonem praef. p LXIV seq et aliquot eius vocabula accurate explanata ibid. p LXVII.

ad **6, 6** [DISCR. ET TESTIM.] καθ᾽ ὑπόκριςιν, κατὰ προςῳδίαν, κατὰ διαςτολήν. hunc verborum ordinem, in quo offendere possis, testatur etiam Σ 683_{18} atque plane confirmat ordo earum expositionum quae sequuntur a p 6, 7—7, 7. vide *Zur Wiederherstellung* p 78.

ad **6, 15** [DISCR. ET TESTIM.] Σ in C: «ἡ κατὰ ἀνάςταςιν» (sicut codices artis LG, non ἀνάταςιν). οὐκ ἔςτιν ἐνταῦθα ὁ ἢ διαζευκτικὸς ςύνδεςμος ἀλλὰ ἄρθρον. quae mihi Mueller-Struebing exscripsit. nec discrepat Matritensis 81 teste Gallandio nisi quod hic ἀλλ᾽ ἄρθρον legitur.

ad **7, 3 — 8, 2.** in hoc capite καὶ ἡ μὲν τελεία verba interpolatrici manui deberi scholia et Armenius demonstrant, sed etiam ϲτιγμαί εἰϲι τρεῖϲ· τελεία μέϲη ὑποϲτιγμή et μέϲη δὲ ϲημεῖον πνεύματοϲ ἕνεκεν παραλαμβανόμενον spuria esse conatus sum probare *Zur Wiederherstellung* p 76. cfr Steup de Probis p 23.

ad **7, 4** [DISCR. SCRIPTVRAE] de Leidensis libri signo ὑποϲτιγμῆϲ vide praef. XXX 21 et acta conv. philol. Trevirensis p 167. occurrit hoc signum e. g. in codicis p 56 col II inter ῥηματικὸν δέ ἐϲτι et τὸ ἀπὸ ῥήματοϲ παρηγμένον (cum in proxime antecedentibus inter παρώνυμον δέ ἐϲτι et τὸ παρ' ὄνομα ποιηθέν punctum inferius inveniatur), item p 204 inter πᾶϲα ἀναίρεϲιϲ (pro ϲυναίρεϲιϲ) ἐξ ὀξείαϲ καὶ βαρείαϲ et περιϲπωμένην ποιεῖ, p 214 inter ὀρθογραφία γάρ ἐϲτι et ἡ ὀρθὸϲ (pro ὀρθῶϲ) γεγραμμένη λέξιϲ. conferendum quod commentariolus ab Hilgardo editus de hypodiastolae signo (,) p 25_9 narrat: τίθεται καὶ ἀντὶ ὑποϲτιγμῆϲ ὑποκάτω τοῦ ἐϲχάτου γράμματοϲ μήπω πεπληρωμένου τοῦ νοήματοϲ.

ad **8, 5** [LECT. ARMENII] ἀπὸ τοῦ ῥάπτειν ὁμοῦ? (τὰ?) ἔπη. sic ut scriberetur, Merxius poposcit. mihi videtur Armenius convertisse ἀπὸ τοῦ vel παρὰ τὸ ϲ υ ρ ρ ά π τ ε ι ν ἔπη vel τὰ ἔπη, quod verbum compositum in scholio vetusto, opinor, legerat. vide Σ in V[II] et Σ in N.

ad **9, 2** [DISCR. ET TESTIM.] Σ in Matritensi 81 fol 81: διὰ τί δὲ εἶπεν ἀπὸ τοῦ ᾱβ̄ μέχρι τοῦ ω̄; ὅτι τὸ μὲν ᾱ γένοϲ δηλοῖ, τὸ δὲ β̄ εἶδοϲ. ἢ ὅτι οὐϲίαϲ ἐϲτὶ ϲημαντικὸν τὸ ᾱ, τὸ δὲ β̄ ϲυμβεβηκότοϲ .... ἢ ὅτι τὸ μὲν ᾱ ἓν πρόϲωπον δηλοῖ, τὸ δὲ β̄ δύο. [LECT. ARMENII] vide praef. LXIX 10.

ad **9, 3** [DISCR. ET TESTIM.] ξυϲμοῖϲ habet etiam Σ Cram 325_{31}.

ad **9, 7** [LECT. ARMENII] vide praef. LXIX 14.

ad **10, 4 — 7.** haec ab aliena manu addita esse breviter demonstravi *Zur Wiederherstellung* p 77.

ad **10, 6 — 7** [LECT. ARMENII] vide praef. LXIX 24.

ad **11, 5 — 12, 4** [DISCR. ET TESTIM.] D i o n y s i u s H a l i c. de comp. verb. c. XIV p 72 R: διαφορὰ δὲ αὐτῶν (scil. τῶν γραμμάτων) πρώτη μέν, ὡϲ Ἀριϲτόξενοϲ ὁ μουϲικὸϲ ἀποφαίνεται, καθ' ἣν τὰ μὲν φωνὰϲ ἀποτελεῖ, τὰ δὲ ψόφουϲ· φωνὰϲ μὲν τὰ λεγόμενα φωνήεντα, ψόφουϲ δὲ τὰ λοιπὰ πάντα. δευτέρα δὲ καθ' ἣν τῶν μὴ φωνηέντων ἃ μὲν καθ' ἑαυτὰ ψόφουϲ ὁποίουϲ δή τιναϲ ἀποτελεῖν πέφυκε, ῥοῖζον ἢ ϲιγμὸν ἢ μυγμὸν ἢ τοιούτων τινῶν ἄλλων ἤχων δηλωτικούϲ·

ἃ δ' ἐcτὶν ἀπάcης ἄμοιρα φωνῆς καὶ ψόφου καὶ οὐχ οἷά τε ἠχεῖcθαι καθ'ἑαυτά· διὸ δὴ ταῦτα μὲν ἄφωνά τινες ἐκάλεcαν, θάτερα δὲ ἡμίφωνα. Sextus Empir. adv. grammaticos § 102 p 621_{28} B: τῶν δὲ cυμφώνων τὰ μὲν ἡμίφωνά ἐcτι κατ' αὐτοὺc (scil τοὺc γραμματικοὺc) τὰ δὲ ἄφωνα, καὶ ἡμίφωνα μὲν ὅcα δι' αὐτῶν ῥοῖζον ἢ cιγμὸν ἢ μυγμὸν ἤ τινα παραπλήcιον ἦχον κατὰ τὴν ἐκφώνηcιν ἀποτελεῖν πεφυκότα, καθάπερ τὸ ζ̄ θ̄ λ̄ μ̄ ν̄ ξ̄ ρ̄ c̄ φ̄ χ̄ ψ̄, ἢ ὥc τινέc, χωρὶc τοῦ θ̄ καὶ φ̄ καὶ χ̄ τὰ λειπόμενα ὀκτώ· ἄφωνα δέ ἐcτι τὰ μήτε cυλλαβὰc καθ' ἑαυτὰ ποιεῖν δυνάμενα μήτε ἤχων ἰδιότηταc, αὐτὸ δὲ μόνον μετὰ τῶν ἄλλων cυνεκφωνούμενα, καθάπερ β̄ γ̄ δ̄ κ̄ π̄ τ̄, ἢ ὥc ἔνιοι, καὶ τὸ θ̄ φ̄ χ̄. Halicarnasensis verba ita scripsi, ut constituit Vsenerus ante indicem lectionum Bonnens. I a. 1878 p XVI, exceptis duobus. vocabula enim sonum imitantia haece ille dedit uno Parisino duce: ῥοῖζον ἢ cυριγμὸν ἢ ποππυcμόν, quamquam et scholiasta Hermogenis et Laurentianus codex et epitoma pro cυριγμοῦ et ποππυcμοῦ nominibus cιγμὸν et μυγμὸν exhibent atque ἢ μυγμὸν post ῥοῖζον ἢ cυριγμὸν ἢ ποππυcμὸν Marcianus habet. ῥοῖζον ἢ cιγμὸν ἢ μυγμὸν genuinam lectionem esse etiam Sextum testari puto, cum dubitari nequeat quin quae Halicarnasensis de semivocalibus docet et quae Empiricus tradit, partim ex eodem fonte oriunda sint.

ad **13, 3** τοῦ θ̄ καὶ τ̄ et ad **14, 1** τὸ δὲ θ̄ τῷ τ̄: de conlocatione litterarum v. *Zur Wiederherstellung* p 79.

ad **14, 7** [LECT. ARMENII] Clarius dicendum erat, Armenium convertisse ὑγρὰ τέccαρα nec quicquam habere quod respondeat illis verbis: ἀμετάβολα δὲ λέγεται — καλεῖται. cfr ad 21, 2.

ad **14, 7—9** [DISCR. ET TESTIM.] Cogitari potest, ea quae Psellus de explanato ὑγρῶν nomine in cτίχοιc dicit, referenda esse ad haec Dionysii verba: ὅτι οὐ μεταβάλλει — τῶν ὀνομάτων.

ad **15, 1 — 16, 5** [DISCR. ET TESTIM.] Ad totam de litteris finalibus expositionem conferendus locus Aristotelei περὶ ποιητικῆc libelli c. 21 extr. p $1458a_{8-17}$, quem exhibeo sicut legitur in codice A^c non additis contra huius libri auctoritatem nisi eis, quae addenda esse quivis concedet: αὐτῶν δὲ τῶν ὀνομάτων τὰ μὲν ἄρρενα τὰ δὲ θήλεα τὰ δὲ μεταξύ, ἄρρενα μὲν ὅcα τελευτᾷ εἰc τὸ Ν καὶ Ρ ⟨καὶ Σ⟩ καὶ ὅcα ἐκ τούτου cύγκειται, ταῦτα δ' ἐcτὶν δύο, Ψ καὶ Ξ, θήλεα δὲ ὅcα ἐκ τῶν φωνηέντων εἴc τε τὰ ἀεὶ μακρά, οἷον εἰc Η καὶ Ω, καὶ τῶν ἐπεκτεινομένων εἰc Α· ὥcτε ἴcα cυμβαίνει πλήθη εἰc ὅcα τὰ ἄρρενα καὶ τὰ θήλεα. τὸ γὰρ Ψ καὶ τὸ Ξ ⟨τῷ Σ⟩ ταὐτά ἐcτιν. εἰc δὲ ἄφωνον οὐδὲν ὄνομα τελευτᾷ, οὐδὲ εἰc φωνῆεν βραχύ. εἰc δὲ τὸ Ι τρία μόνον, μέλι, κόμμι, πέπερι. εἰc δὲ τὸ Υ πέντε. τὰ δὲ μεταξὺ εἰc ταῦτα καὶ Ν καὶ Σ.

quae verba non solum ab eo quod verum est, sed etiam inter se ipsa discrepare patet. nec exstitit adhuc qui hos dissensus omnes probabili ratione tolleret. quocirca sunt qui totam expositionem ab Aristotele abiudicent. at, si horum amplexus eris sententiam, noli auctorem putare philosophum aut grammaticum aevi inferioris, verum pro certo habeto haec verba scripta esse ante Aristarchi disciplinam.

ad **15, 2—3** [DISCR. ET TESTIM.] propter Georgii Choerobosci et erotematum vetustissimorum consensionem Dionysium existimavi sic ordinasse litteras finales masculinorum: ν ρ c ξ ψ, οἷον Δίων Νέςτωρ Πάρις Φοῖνιξ Πέλοψ. at, postquam ab Hilgardo certior factus sum quae invenirentur in Choerobosci codice Marciano 489, aliter iudicandum esse intellexi. Georgius igitur in eis lectionibus, quibus canones Theodosianos explanavit, haec dixit, si Coislinianum 176 sequimur, p 12_{26} editionis Gaisf. (hi enim numeri in adnotatione mea imprimendi erant pro p 26_{18}): τελικὰ τοίνυν ἀρςενικῶν ὀνομάτων εἰςὶ πέντε, ν ξ ρ c ψ, οἷον Δίων Νέςτωρ Πάρις Φοῖνιξ Πέλοψ· χρεία δέ ἐςτι προςθεῖναί τινα (scil *ad Dionysii verba*) καὶ εἰπεῖν οὕτως· τελικὰ ἀρςενικῶν ἀνεπεκτάτων κοινῶν κατ' εὐθεῖαν καὶ ἑνικὴν πτῶςίν εἰςι πέντε, ν ξ ρ c ψ. in quibus verbis putavi recte se habere exemplorum ordinem, bis corruptum esse ordinem litterarum, quia Choeroboscus in disputatione subsequenti ($13_{18}—14_{2}$) non secundo sed paenultimo loco de nominibus in ξ desinentibus exponit. Marcianus vero, qui saepenumero Georgii verba integriora quam Coislinianus praebet, in illo quem transcripsi loco et litteras et exempla alphabetico ordine conlocata habet. quocirca nunc censeo exemplorum seriem in Coisliniani scriptura traiectione corrigendam esse neque alia invenisse Choeroboscum in Dionysii techne quam quae codices artis exhibent neque ipsum technographum alia scripsisse. — Retinuit et numerum et ordinem litterarum finalium in nominibus masculinis Herodianus, vide Ἐπιτομὴν τῶν ὀνοματικῶν κανόνων ἐκ τῶν Ἡρωδιανοῦ AO IV 333_{30} = Herod. Lentzii II 634_{27}: πέντε εἰςὶ ςτοιχεῖα τελικὰ τῶν ἀρςενικῶν ὀνομάτων· ν̄ ξ̄ ρ̄ c̄ ψ̄. εἰ δέ τινες καὶ τὸ ε̄ τελικὸν τιθέαςιν, ὡς ἐν τῷ τοιόςδε τηλικόςδε, ἢ τὸ λ̄ διὰ τὴν ἧλος γενικὴν ἢ Ἀςδρουβάλ εὐθεῖαν, οὐ παραδεκτέον· τούτων γὰρ τὸ μὲν πρῶτον κατ' ἐπέκταςιν τοῦ δε λέγεται .... καὶ τὸ λ̄ δὲ ῥυδαμῶς τελικὸν ἡγητέον· τὰ γὰρ τοιαῦτα ὀνόματα οὐχ Ἑλληνικά, ἀλλὰ βάρβαρα καὶ ἀχαρακτήριςτα. Theodosius Alexandrinus, qui in canonibus suis nominalibus ordinandis ab hoc Dionysii loco profectus est, praeposuit nomina in c̄ desinentia eis, quae ν̄ ξ̄ ρ̄ ψ̄ litteris terminantur, quia, ut illorum flexio inlustraretur, multo maiore opus erat regularum numero.

ad **15, 3** ᾱ η ω̄ ν̄ ξ̄ ρ̄ c̄ ψ̄] huius litterarum ordinis rationem explicavi *Zur Wiederherstellung* p 79.

ad **16, 3** [DISCR. ET TESTIM.] cum Choerobosci loco quem exscripsi conferenda quae leguntur AO I p VI ex epimerismis Coisliniani 387 excerpta. vide etiam *Z. Wiederherstellung* p 63.

ad **16, 7.** syllabae definitionem ab lacunae suspicione vindicavi *Z. Wiederherstellung* p 79.

ad **16, 7** in p 17 [DISCR. ET TESTIM.] comma ponendum post 'epitoma' in extrema linea quarta.

ad **17, 1** [DISCR. ET TESTIM.] cfr Apollonius de constr. 4_{26} B.: καταχρηϲτικώτερον αἱ μονογράμματοι ἐκφωνήϲειϲ ϲυλλαβαὶ εἴρηνται.

ad **17, 3** [DISCR. ET TESTIM.] In praefatione volui latinorum grammaticorum de syllabis longa, brevi, communi praecepta ita cum verbis Dionysianis componere, ut in progr. gymnasii Heidelbergensis a. 1881 p 18—36 composui quae de adverbiorum et nominum speciebus Thrax docuit et quae illi tradiderunt. at postea melius visum est, rem reservare libello alteri scholastico.

ad **18, 3** [DISCR. ET TESTIM.] Pseudodraco 147_{19}: ἤτοι ὅταν εἰϲ δύο ϲύμφωνα λήγῃ, ὡϲ ἐν τῷ ἅλϲ ἐλπίϲ. — [LECT. ARMENII] addendum erat, vocem armeniacam, quam interpres pro ἅλϲ exemplo posuit, ex antiquiore pronuntiandi consuetudine *alts* sonare.

ad **19, 2—4** [DISCR. ET TESTIM.] Pseudodraco 147_{20}: ἢ ὅταν διπλοῦν ϲύμφωνον ἐπιφέρηται ἤγουν αὐτοῖϲ προϲκέηται, ὡϲ ἐν τῷ ἔξω Ἀριϲτόξενοϲ ...... ἢ ὅταν εἰϲ διπλοῦν ϲύμφωνον λήγῃ ἡ ϲυλλαβή, οἷον Ἄραψ Πέλοψ. exemplis igitur Dionysianis altera plane similia Draco addidit. pro Ἄραψ technographum ἄψ scripsisse conieci *Z. Wiederherstellung* p 77. — [LECT. ARMENII] quinti modi exemplum armeniacum est *ats*, i. e. *manus dextra.*

ad **19, 2—4** [DISCR. ET TESTIM.] in exitu adnotationis scribe '(cfr Charis.' pro '(et Charis.'

ad **21, 1—3** [DISCR. ET TESTIM.] E^b in codicibus Basileensibus habent ἐν ϲυλλήψει δηλονότι.

ad **21, 3** [LECT. ARMENII] hunc quoque versum Homericum Armenius interpretatur.

ad **22, 1** [DISCR. ET TESTIM.] καὶ τὴν ἑξῆϲ ἔχῃ ἀπὸ φωνήεντοϲ ἀρχομένην ne in Basileensibus quidem codicibus habent E^b.

ad **22, 3.** ab hac paragrapho incipit interpretatio syriaca.

ad **22, 5.** S non praemittit titulum qui significet *de oratione.* nec convertit τε καὶ ἐμμέτρου, quae deteriores codices definitioni inserunt. huius genuinam formam hanc fuisse: λόγος δέ ἐστι λέξεων σύνθεσις διάνοιαν αὐτοτελῆ δηλοῦσα, probare conatus sum *Z. Wiederherstellung* p 74 et 75. — [DISCR. ET TESTIM.] De ea cognatione, qua codices artis deteriores cum erotematis ab Moschopulo correctis (E^b) coniuncti sunt, dixi praef. XXXII 11. 19. XXXIII 14; eam, quae conectit epitomam cum E^b, tetigi p XLI 21 Append. artis Dionysianae p IX; quae ratio inter E^b et erotemata Tubingensia (E^t) intercedat, indicat Appendicis p XI. — Syngelum in adnotatione ad h. l. incuria nominavi quem solebam Syncellum. ceterum vulgatissima est depravatio nominis, qua ἀγγέλου voci simile factum est: etiam Const. Lascarim hac forma usum esse discimus ex Iriarti cat. codd. Matrit. p 189.

ad **23, 2—3.** ἡ γὰρ προσηγορία ὡς εἶδος τῷ ὀνόματι ὑποβέβληται] S in utroque exemplari *Graeci vero ut aiunt, tamquam species est sub nomine.* deest igitur προσηγορία vocis interpretatio. — Pugnant cum his technes verbis quae prolegomena collectioni scholiorum in Vaticano 14 praemissa duobus locis narrant, fol 10^r extr: θέλουσιν οὖν τινες μὴ εἶναι γνήσιον τοῦ Θρᾳκὸς τὸ παρὸν σύγγραμμα, ἐπιχειροῦντες οὕτως, ὅτι οἱ τεχνικοὶ μέμνηνται Διονυσίου τοῦ Θρᾳκὸς καὶ λέγουσιν ὅτι διεχώριζε τὴν προσηγορίαν ἀπὸ τοῦ ὀνόματος καὶ συνῆπτε (cod. συνῆπται) τὸ ἄρθρον καὶ τὴν ἀντωνυμίαν (BA 672_{10-15}), et fol 31^r: περὶ τοῦ εἶναι γνήσιον τὸ παρὸν σύγγραμμα Διονυσίου τοῦ Θρᾳκὸς ἠμφισβήτηται. ἐπεχείρησαν γάρ τινες οὕτως εἰπόντες, ὡς οἱ τεχνικοὶ ...... (sicut altero loco) ..... προσηγορίαν ἐκεῖνος ἀπὸ τοῦ ὀνόματος καὶ συνῆπτε (cod. συνῆπται) τῷ ἄρθρῳ τὴν ἀντωνυμίαν. ὁ δὲ παρὼν τεχνικὸς τὴν προσηγορίαν καὶ τὸ ὄνομα ἓν μέρος λόγου οἶδεν, ἐν οἷς φησιν «ἡ γὰρ προσηγορία ὡς εἶδος τῷ ὀνόματι ὑποβέβληται» (cod. ὑπο om). καὶ τὸ ἄρθρον καὶ τὴν ἀντωνυμίαν δύο μέρη γινώσκει καὶ οὐχὶ ἕν (quorum pars tantum edita BA 672_{21-24}). de his discrepantiis dixi *Z. Wiederherstellung* p 83.

ad **23, 3.** non legebat S additamentum codicum GB (quod E^b habent etiam in codd. Basileensibus).

ad **24, 1.** hanc inscriptionem nec Armenius legebat nec S.

ad **24, 3.** Ὄνομά ἐστι μέρος λόγου πτωτικόν, σῶμα ἢ πρᾶγμα σημαῖνον] apud S deest interpretatio vocis πτωτικόν, sed quin legerit interpres nomen, non dubito, cfr Add. ad 46, 3—4. coniunctionem disiunctivam S etiam ei nomini praemittit quod significat *corpus.* — [DISCR. ET TESTIM.] Apollonius Dyscolus suam ὀνόματος definitionem finxit ex Dionysiana. Priscian. partit. vers. Aen. II p 481_2 K.: *secundum*

Apollonium (scil *nomen est*) *pars orationis quae singularum corporalium rerum vel incorporalium sibi subiectarum qualitatem propriam vel communem manifestat.* sed diligentius Caesariensis Apollonium ibi transtulit, ubi huius scripta semper ante oculos habebat, in instit. l. II c. 22 p 56_{28} H.: *nomen est p. or. quae unicuique subiectorum* c o r p o r u m *seu* r e r u m (sine *s i b i*) *communem vel propriam qualitatem* *d i s t r i b u i t*, ita tantum ab exemplari suo discedens ut pro ἑκάϲτου poneret dativum, quod fecit etiam l. XVII c. 63 p 145_{20} (= Apoll. synt. 103_{17}). Dyscolus sic definiens: μέροϲ λόγου ἑκάϲτου τῶν ὑποκειμένων ϲωμάτων ἢ πραγμάτων κοινὴν ἢ ἰδίαν ποιότητα ἀπονέμον, omisit ex Thracis finitione πτωτικόν; deinde addidit nomine significari ἕκαϲτον τῶν ὑποκειμένων, de quibus verbis cfr syntax. 104_{10} 105_{19} 112_{22} atque 103_{17} (ubi ὑποκειμένου vel τῶν ὑποκειμένων inter ἑκάϲτου et ποιότητα inserendum); tum pro κοινῶϲ τε καὶ ἰδίωϲ λεγόμενον non posuit quod infra (33,6. 34,1) Dionysius ipse substituit τὴν ἰδίαν οὐϲίαν ϲημαῖνον et τὴν κοινὴν οὐϲ. ϲημ., sed οὐϲίαϲ nomini praetulit ποιότητα, de quo vocabulo vide synt. 103_{13} 112_{22} de pron. 27_{10} 105_{19} Schn., et pro ϲημαῖνον maluit ἀπονέμον, de quo cfr synt. 103_{17}. haec vero nominis descriptio, ex Dionysiana quattuor mutationibus orta, postea a Byzantiis rursus similior Dionysii facta est: rediit πτωτικόν, irrepsit Dionysianum οὐϲίαν (quamquam erant qui repugnarent, cfr Choer. 4_{15}), irrepsit etiam ϲημαῖνον (quod praeter E^5 habent Zonarae lex. 1454 et Choerobosci Coislinianus 176, Burbonicus II D 3).

ad **24, 4.** S om utrumque οἷον, ante λίθοϲ habet exempla *hominis* et *equi*, post παιδεία nomina *sapientiae* et *prudentiae.*

ad **24, 5.** S om utrumque οἷον. post ἵπποϲ habet exemplum *bovis* (cfr Aristot. categ. 1 a 8 et 19 atque artis p 44, 1), ante Σωκράτηϲ in A codice nomina *Platonis* et *Aristotelis*; in B leguntur haec tria propria: *Paulus Petrus Ioannes.*

ad **24, 8.** ante pluralem εἰϲι debebat crucis signum poni, sicut 11, 2 ante λέγονται positum est. — **S:** γένη οὖν *sunt in lingua quidem graeca* τρία, ἀρϲενικὸν *et* θηλυκὸν *et aliud praeter haec, quod neque masculinum neque femininum est, tamquam proprietas linguae graecae. in lingua vero syriaca genera sunt duo, masculinum et femininum.*

ad **25, 1.** S τούτοιϲ ἄλλα δύο convertit.

ad **25, 2.** pro ἵπποϲ κύων S habet exempla *cameli* et *aquilae*, deinde pro χελιδών ἀετόϲ nomina *hirundinis* et *passeris*. vide Merxii editionem.

ad **25, 5.** S pro γῆ et γαιήϊοϲ terna exempla habet: *caelum terra ignis*, *caelestis terrestris igneus*.

ad 25, 7. in A codice versionis syriacae ὑποκοριστικόν conversum est nomine quod vim *diminutionis* habet, in B codice nomen invenitur quod *blanditias* significat. cfr infra ad 28, 6.

ad 25, 8—26, 1 [DISCR. ET TESTIM.] In Appendice p 30 cum Dionysii de patronymico verbis composita invenis quae de eadem nominis specie docent Diomedes I 323_{24-29} Charisius I 154_{27}—155_{2} Dositheus VII 395_{5-7} Donatus IV 373_{23-28} [Sergius] in Donatum IV 537_{7-9} $_{12-15}$ $539_{36}-540_{3}$ Consentius V 341_{4-6} $_{11-16}$ Priscianus II 62_{15-17} 63_{11-13} 65_{12-17} 67_{14-17} 68_{5-7}. quorum haud pauca originem ducunt ex doctrina Dionysiana.

ad 25, 8. S: πατρωνυμικὸν μὲν οὖν ἐστι τὸ κυρίως ἀπὸ πατέρων (non πατρὸς) ἐσχηματισμένον, οἷον *Levita Iudaeus.* καταχρηστικῶς δὲ καὶ (τὸ non expressit) ἀπὸ προγόνων, οἷον . . . . . sequuntur nomina syriaca tria.

ad 26, 1. S: *graece autem hoc nomen tres typos recipit, syriace vero unum, velut* . . . . sequuntur nomina syriaca tria.

ad 26, 4. θηλυκῶν δὲ οἱ ἴσοι τρεῖς] S: *ita autem etiam nomen femininum graece quidem tres typos recipit, syriace vero unum tantum, velut* . . . . sequuntur exempla tria syriaca.

ad 26, 5—6. Ἀπὸ δὲ μητέρων οὐ σχηματίζει πατρωνυμικὸν εἶδος ὁ Ὅμηρος, ἀλλ' οἱ νεώτεροι] S: *A nominibus autem feminarum non formatur hoc nomen.*

ad 27, 1—2. S: *velut pallium Iosephi, virga Aharonis, gladius Goliathi.*

ad 27, 3—6. Συγκριτικὸν δέ ἐστι τὸ τὴν σύγκρισιν ἔχον ἑνὸς πρὸς ἕνα ὁμοιογενῆ, ὡς Ἀχιλλεὺς ἀνδρειότερος Αἴαντος, ἢ ἑνὸς πρὸς πολλοὺς ἑτερογενεῖς, ὡς Ἀχιλλεὺς ἀνδρειότερος τῶν Τρώων. hanc definitionem perversam esse censui *Z. Wiederherstellung* p 79, quod cur fecerim, parum se intellegere dixit Pietro Merlo (*La Cultura* 1883, II 2 p 35). feci igitur quia hic ὅρος poscit ὁμοιογένειαν, i. e. ὁμοφυλίαν, ubi singuli cum singulis conferuntur, ἑτερογένειαν, ubi singuli cum pluribus, et quia excludit comparationem plurium cum pluribus, denique quia non plures opponit singulis, sed multos. peccasse autem ita technographus mihi videtur, quia ea tantum exempla, quae subicit, in fingendo ὅρῳ respiciebat. removit ex definitione omnia quae indicavi vitia Priscianus, partem certe sublatam videmus apud Diomedem. — S conspirat in definitione, discrepat in exemplis: *ecce plus quam Salomo* (Matth. 12, 42), *Salomo sapiens fuit magis quam omnes filii orientis* (1 Reg. 10, 23).

ad **27, 6—28, 2.** S: τῶν δὲ cυγκριτικῶν τύποι *graece et syriace* εἰcὶ τρεῖc. de exemplis subsequentibus vide Merxii editionem.

ad **28, 2** [DISCR. ET TESTIM.] in codd. Basileensibus E^b habent ccων.

ad **28, 3.** τὸ κατ' ἐπίταcιν ἑνὸc πρὸc πολλοὺc παραλαμβανόμενον] S in A codice: *quando unum quidem ponitur et cum multis comparatur*, in B: *quando unum ponitur supra multa, cum multis comparatum.*

ad **28, 4—5.** quomodo exempla superlativorum imitari studuerit S, cognosce sis ex Merxii editione.

ad **28, 6.** In A codice versionis syriacae ὑποκοριcτικὸν transfertur voce quae *diminutionem* significat; contra B codex vocabulum habet cui vis *blanditiarum* est, atque nomen huius significationis etiam pro μείωcιν exhibet. cfr supra ad 25, 7.

ad **28, 7.** S μειρακύλλιον ἀνθρωπίcκοc convertit, tertium exemplum non habet. (E^b λίθαξ om etiam in codd. Basileensibus.)

ad **29, 1—2.** S eandem definitionem habet, sed pro exemplis graecis *Iudam Maccabaeum* et *Antiochum Epiphanem.* — [DISCR. ET TESTIM.] Quae verba V codex in definitione post παρ' ὄνομα exhibet: ἢ ἐξ ὀνόματοc, ea nunc puto explanandi causa ad antecedentia adiecta esse, quamquam videtur, quid παρ' ὄνομα sibi velit, nemini non posse apparere. in Barocciano 116, qui ipse in numero librorum deteriorum habendus est sed propius ad eorum archetypum accedit quam VHA, legitur παρ' ὄνομα ἤγουν ἐξ ὀνόματοc. vide *Z. Wiederherstellung* p 64. — Exemplis Θέωνοc et Τρύφωνοc Lehrsius Anal. post Herodianum p 436 praeter alia utitur ut demonstret, ab Dionysio Aristarcheo technen abiudicandam esse. *qui liber ante Sextum Empiricum,* inquit, *non commemoratur et Tryphone ac Theone certe, ut constat, posterior est.* cui quidem argumentationi Mauritius Schmidt Philol. VIII p 510 iure opposuit nonnulla. Theonis nomen iam Chrysippus in exemplis logicis usurpare solebat, vide Philonem περὶ ἀφθαρcίαc κόcμου p 951 C ed. Mang. (Plut. quaest. Rom XXX). ergo grammaticum illustrem hic dici credamus, haudquaquam necesse est. Tryphonis autem exemplum si ad Alexandrinum referendum esse censes (quod mihi quoque verum videtur), tamen ne ex hoc quidem exemplo colligere debes, artem ψευδεπίγραφον esse, sed coicere licet technici celeberrimi nomen in alius nominis locum a posteriore manu substitutum esse. quam ego coniecturam comprobo, quia constat mihi et Varronem et Tryphonem ipsum enchiridio Dionysiano usum esse. (ceterum legisse in techne videtur Θέων Τρύφων nomina etiam is qui scripsit quae in EM 464_{21} leguntur.)

ad 29, 3—4. apud S ante Νοήμων et Φιλήμων nominum interpretationes legitur vocabulum quod idem ac *prudens intellegens* significat.

ad 29, 5 παραϲύνθετον] pro hac appellatione S hic et infra 50,3 nomen habet quod *plusquamcompositum* significat.

ad 29, 6—7 Ἀγαμεμνονίδηϲ Φιλιππίδηϲ] unum exemplum habet S idque sacrum.

ad 30, 1—4. in B codice versionis syriacae eadem compositionis genera eodemque ordine enumerantur; in A codice deest tertium.

ad 30, 5—31, 1. S in B codice: ἀριθμοὶ *vero in lingua graeca sunt* τρεῖϲ, ἑνικὸϲ *et* δυϊκὸϲ *et* πληθυντικόϲ, *in lingua vero syriaca sunt duo, velut* ***homo*** *et* ***homines***. in A codice haec tantum leguntur: *numeri vero in lingua syriaca sunt duo, singularis et pluralis, velut* ***homo*** *et* ***homines***. ad exempla cfr commentariolus σ et Priscianus et quae S in capite de articulo p 62, 4 habet.

ad 31, 1—3 Εἰϲὶ—ὄχλοϲ] S consentit, nisi quod exempla hoc profert ordine: δῆμοϲ ὄχλοϲ χορόϲ (cfr infra ad 41, 1).

ad 31, 3—4. καὶ πληθυντικοὶ—δυϊκῶν S convertit, sed exempla habet alia. quibus haec subicit: *rursus vero sunt nomina alia quae singulariter quidem dicuntur, de duobus vero praedicant, velut* ***par iugum***. hoc additamentum, quod post nomina forma singularia, vi pluralia debebat inseri, fortasse sumptum est ab scholiasta graeco: exempla graeca nescio an fuerint ζεῦγοϲ et ζυγόν.

ad 31, 5—32, 1. Hunc quoque locum convertit S sed primo enuntiato adiciens: *secundum linguam graecam*. quibus vocibus γενική et αἰτιατική transferuntur, eae ab nominibus *genus* et *causam* significantibus ductae sunt. non interpretatur καὶ εὐθεῖα. post singulorum casuum appellationes addit: *homo*, *hominis*, *homini*, *per hominem*, *o homo*. in quarto exemplo praepositione quae *per* significat usus est, ut causalem αἰτιατικῆϲ vim exprimeret. vide quae in adnotatione ad 32, 1 protuli ab Choerobosco aliisque de quarti casus significatione dicta: αἰτίαν ϲημαίνει, οἷον διὰ τὸν Ἀρίϲταρχον ἐτιμήθην. quale scholion putaverim Syrum ante oculos habuisse. cfr etiam Addendum ad 67, 3—6.

ad 32, 2—33, 5. consentit S, nisi quod φερώνυμον inter ϲυνώνυμον et διώνυμον interpretatur et quod καὶ ἀνταποδοτικὸν ante καὶ δεικτικὸν convertit et quod μετουϲιαϲτικὸν non magis habet quam Armenius.

ad **33, 2** [DISCR. SCRIPT.] de ratione inter M et L intercedente agitur praefationis p XXIX—XXX.

ad **33, 6** [LECT. ARMENII] Non ex artis exemplari, sed ex scholio nunc censeo repetendum esse, quod Armenius diversis substantivis utitur in definiendis proprio et appellativo. erat autem scholiastae interpretamentum, quod ille pro Dionysiano nomine οὐςίας in proprio describendo transtulit, ὑπόςταςις aut ὕπαρξις. cfr scholion libri Matritensis 81 fol 147: μιᾶς ὑπάρξεως καὶ οὐςίας κυριεύει (scil τὸ κύριον) καὶ αὐτὴν μόνην δηλοῖ. ἢ ὅτι κυρίως καὶ βεβαίως τὴν οὐςίαν καὶ τὴν ὕπαρξιν ἐκείνην ἰδίαν ἐποιήςατο, ἣν μόνην δηλοῖ .... τεχθείς τις πρῶτον τὴν κοινὴν οὐςίαν καὶ ὕπαρξιν ἔχει, εἶθ' οὕτως τὸ ὄνομα. S in definiendo proprio usurpat idem nomen (= οὐςίαν) quod in describendo appellativo.

ad **33, 6—7** Ὅμηρος Σωκράτης] S *Iosephus Beniamin Iacobus.*

ad **34, 1—2.** S in definitione plane consentit; exempla in A codice sunt *homo equus bos* (ad tertium cfr supra Add. ad 24, 5), in B *equus homo.*

ad **34, 3—4.** ne S quidem in epitheti definitione ὁμωνύμως convertit; pro κυρίων et προςηγορικῶν habet singularia. vide *Z. Wiederherstellung* p 67.

ad **34, 4—5** λαμβάνεται—ἐκτός] S ter adicit coniunctionem disiunctivam, post conversum τριχῶς, post ψυχῆς, post ςώματος.

ad **34, 5—35, 2** ἀπὸ μὲν—πένης] S eadem exemplorum paria habet primo et tertio loco; secundo ponit epitheta quae *gravis* et *levis* nominibus respondent.

ad **35, 3.** S post conversum πατήρ addit *ad filium*, post υἱός *ad patrem*, post φίλος *ad amicum*, post δεξιός *ad sinistrum.*

ad **35, 4.** S om θάνατος ζωή, ceteroqui consentit.

ad **36, 1.** ὄνομα non est conversum in A codice versionis syriacae, sed in B invenitur vox qua ὄνομα transferri solet (v. *Zur Wiederherstellung* p 68). exempla quae in utroque codice sequuntur haece sunt: *velut Iosephus filius Iacobi et Iosephus filius Ali et Iosephus Ramathensis.* in A solo deinde subiciuntur: *homonymia autem est velut canis maris et canis aridi et canis caeli.* οἷον ἐπὶ μὲν κυρίων, ἐπὶ δὲ προςηγορικῶν nec in A nec in B reddita inveniuntur.

ad **36, 5—6.** S in A codice: ςυνώνυμα (animadverte pluralem) δέ ἐςτι τὰ ἐν ὀνόμαςι *quidem* διαφόροις *eandem appellationem* δηλοῦντα,

in B: συνώνυμα δέ ἐστι *nomine quidem diversa*, τὸ αὐτὸ *autem* δηλοῦντα. exempla in utroque sunt terna nomina quae significant species ensis.

ad **37, 1.** Φερώνυμον] S pluralem habet, item in convertendis ἀπό τινος συμβεβηκότος. pro exemplis profanis posuit sacra.

ad **37, 3—38, 2.** Dionymi definitio apud S haec est, si A codicem sequimur: *quando duo nomina ponuntur principaliter* (quasi legerit κυρίως) *de uno, velut Azarja et Uzzia. hoc vero nomen non redit ad se ipsum. non vero omnis qui Uzzia dicitur Azarja est.* B codex consentit excepto enuntiato ultimo, pro quo haec habet: *quia non omnis qui Azarja etiam Uzzia est.* cum A libri scriptura componenda sunt scholion Stephani, explanatio anonyma Marciani 489, verba Sergiani in Donatum commentarii, ex quo consensu conligo Syrum legisse in suo artis exemplari: οἷον Πάρις ὁ καὶ Ἀλέξανδρος (Append. p V). Armenius (quod hic adicio) ea nomina quae in graecorum locum substituit utrobique eodem ordine profert — quod in versione syriaca non legimus vocem κυρίου nomini sed κυρίως adverbio respondentem, hoc conferendum cum A codicis corruptela in definitione subsequenti. (ceterum vide de κυρίου *Z. Wiederherstellung* p 65. 67 et cfr artis p 31, 3 κατὰ ἑνικῶν τε καὶ δυϊκῶν.)

ad **38, 3—4.** S non transfert ὃ καὶ διώνυμον καλεῖται, quae verba unus e scholiastis (Heliodorus, nisi fallor, Choeroboscum secutus) vituperat. deinde in A codice conversa legimus μεθ' ἑτέρου κυρίως, in B vero μεθ' ἑτέρου κυρίου.

ad **38, 6.** S concinit exceptis exemplis: *Canaanaei Pherezitae Iebusitae.*

ad **39, 1—2.** S omittit ὃ καὶ πευστικὸν καλεῖται, cfr quae ab scholiastis graecis Σ 871_3 872_5 exponuntur. in subsequentibus bis inter se discrepant codices versionis syriacae A et B, de quibus differentiis vide editionem Merxianam. — [DISCREP. ET TESTIM.] πηλίκος E^b habent in codicibus Basileensibus.

ad **39, 3—4.** concinit S.

ad **40, 1—3.** S consentit exceptis exemplis. quaenam in locum τοιοῦτος τοσοῦτος τηλικοῦτος nominum substituerit dicet tibi Merxius.

ad **40, 4—41, 1.** definitio gravi depravatione corrupta est in utroque versionis syriacae codice. exempla eadem sunt, sed medium locum tenet ὄχλος sicut supra 31, 2.

ad **41, 2—3.** S concinit nisi quod καὶ omittit. de discrepantia B codicis vide Merxii editionem.

ad **42, 1—2.** S ἐν ἑαυτῷ interpretatur post τι περιεχόμενον. δαφνών non convertit, sed post conversum παρθενών addit nomen, quod significare videtur *domum ubi viduae habitant*.

ad **42, 3—4.** definitio versionis syriacae omnino conspirat cum graeca. exempla duo tantum subicit.

ad **43, 1—2.** S consentit.

ad **43, 3—44, 1.** S consentit nisi quod in A codice inter *equi* et *vitis* exempla legitur etiam *leonis* (cfr Σ 845_{24} in adnot. ad 24, 5). ἰδικόν (non εἰδικόν) aeque atque Armenius interpretatur.

ad **44, 2—7.** S plane eadem reddit, quae technes codices praebent.

ad **45, 1—2.** μετουσιαστικοῦ speciem om S. vide *Zur Wiederherstellung* p 68.

ad **46, 4—5.** S: ῥῆμα *vero* ἐστὶ λέξις ἄπτωτος, ἐπιδεκτικὴ *vero* χρόνου καὶ προσώπων καὶ ἀριθμῶν, *et* ἐνέργειαν *et* πάθος παριστᾶσα. eam vocem syriacam, quae χρόνου significat, in pluralem corrigendam esse putat Merxius. — [DISCR. ET TESTIM.] Σ in Vaticano 14 fol 31ᵛ (B A 672_{30}): ὅτι δὲ ἄλλος ἐστὶν ἐκεῖνος (scil Dionysius Thrax, Aristarchi discipulus) καὶ ἄλλος οὗτος (scil qui technen scripsit), δηλοῖ καὶ ὁ παρ' ἀμφοτέρων ὁρισμὸς τοῦ ῥήματος. οὗτος μὲν γὰρ τὸ ῥῆμα ὁρίζεται «ῥῆμά ἐστι λέξις ἄπτωτος, ἐπιδεκτικὴ χρόνων τε καὶ προσώπων καὶ ἀριθμῶν, ἐνέργειαν ἢ πάθος παριστῶσα». ὁ δὲ Διονύσιος, ὥς φησιν Ἀπολλώνιος ἐν τῷ ῥηματικῷ, οὕτως ὁρίζεται (sic Vat. H, ὡρίζετο b) «ῥῆμά ἐστι λέξις κατηγόρημα σημαίνουσα». de hac discrepantia exposui *Zur Wiederherstellung* p 83—84, ubi probasse mihi videor, ab auctore technes hanc definitionem scriptam esse: ῥῆμά ἐστι λέξις ἄπτωτος κατηγόρημα σημαίνουσα.

ad **47, 3—4.** S eundem ordinem modorum habet (vide *Zur Wiederherstellung* p 72). pro ἀπαρέμφατος habet duos nominativos, quibus significantur *vocabulum verbum*. haec Merxius ita corrigenda esse vidit, ut respondeant latinis *vocabulum verbi* vel *vocabulum e verbo*: sic enim Syrus infinitivum appellat in versione supplementi quarti (vide infra ad 127 II 24). quae quidem appellatio nihil aliud mihi quam ὄνομα ῥήματος videtur esse, quo nomine scimus Apollonium Dyscolum censuisse omnes infinitivos nuncupari posse (vide synt. p 31_6 et Skrzeczkae progr. Regim. 1861 p 15), Tryphonem eos saltem,

quibus articulus praemissus est (Apoll. synt. 30_{22}). neque tamen in suo artis exemplari ὄνομα ῥήματος Syrum invenisse crediderim, sed hanc appellationem sicut alia accepisse ab aliquo scholiasta Dionysii.

ad **49, 1.** **S**: τύπτω *facio scribo*; et τύπτομαι *fio scribor*.

ad **49, 1—3.** **S** interpretatur quasi non legerit ποτὲ μὲν ἐνέργειαν ποτὲ δὲ πάθος παριστᾶσα, sed ποτὲ ἐνεργείᾳ ποτὲ πάθει παρασταθεῖσα. sequuntur exempla quinque ab graecis sensu prorsus diversa.

ad **50, 3—51, 1.** **S** pro παρασύνθετον habet nomen quod *plusquamcompositum* significat. qua voce etiam supra 29, 5 graecam appellationem interpretatus est.

ad **51, 2—3.** **S**: ἀριθμοὶ *quidem secundum linguam graecam* τρεῖς, *id est vero* ἑνικός, δυϊκός, πληθυντικός; *secundum linguam vero syriacam duo, singularis et pluralis* (cfr supra ad 30, 5—31, 1). *et* ἑνικὸς μὲν *est* οἷον τύπτω *facio scribo* (cfr supra ad 49, 1); πληθυντικὸς δὲ *est* οἷον τύπτομεν *facimus scribimus*. γράφειν pro τύπτειν verbo usurpatur in commentariolo byzantio.

ad **51, 4—5.** eadem legebat **S**.

ad **53, 1—4.** eadem quin hic quoque **S** legerit, dubitari nequit, licet graviore corruptela verba interpretis depravata sint. vide Merxii editionem.

ad **53, 5—59, 10.** caput de coniugationibus om **S**. — de a r m e n i a c a huius paragraphi versione vide praef. LXX 14—LXXII 9.

ad **60, 2.** **S** post conversum μετοχή addit coniunctionem quae significat *autem* vel *vero*. eandem adiecit initiis paragraphorum 13. 16. 17. 18. 19. — μετέχουσα τῆς τῶν ῥημάτων καὶ τῆς τῶν ὀνομάτων ἰδιότητος] *quae composita est ex proprietatibus verborum et nominum* **S**. pluralem igitur habet pro codicum artis singulari, sicut Armenius.

ad **60, 3** Παρέπεται δὲ] pro δὲ **S** habet voculam quae significat *etiam*.

ad **60, 3—4** ἃ καὶ τῷ ὀνόματι καὶ τῷ ῥήματι] ἃ τῷ ῥήματι καὶ τοῖς ὀνόμασι **S**.

ad **61, 2.** **S**: Ἄρθρον *vero* ἐστὶ μέρος *quartum* λόγου, προτασσόμενον τῶν κλίσεων τῶν ὀνομάτων. ergo omittit πτωτικὸν et καὶ ὑποτασσόμενον: cfr Armenius et scholia. pro plurali, qui τῶν κλίσεων significat, videtur Merxio singularis restituendus esse (quod facillimo negotio fieri posse), cum nemo alius plurativum numerum testetur.

ad **61, 3—4** καὶ ἔcτι προτακτικὸν μὲν ὁ, ὑποτακτικὸν δὲ ὅc] **S**: *et ab initio quidem ponitur ut in lingua syriaca, in fine vero ut in lingua graeca.* videtur mihi traiectione versio sananda esse, ut priore loco *graeca* conlocetur, posteriore *syriaca.* nam praepositivo articulo prorsus carent Syri, non ignorant pronomen relativum. — Ceterum totum hoc enuntiatum a posteriore manu verbis Dionysianis additum esse conieci *Z. Wiederherstellung* p 76.

ad **62, 1 - 2.** Παρέπεται — οὖν εἰcι τρία] horum verborum interpretatio in versione syriaca intercidit. ὁ ποιητήc, ἡ ποίηcιc, τὸ ποίημα **S** convertere studet praemissa ea voce, qua οἷον reddere solet; sed articulos non poterat non omittere, quippe quibus lingua syriaca careret (cfr Armenii interpretatio); ac ne ποίημα quidem exprimere poterat, quia Syri duo tantum genera distinguunt, sed posuit pro tertio nomine genetivum primi (*factoris*). — In verbis Dionysii debebam crucis signum ante εἰcι non minus ponere quam posui ante λέγονται p 11, 2 et ante εἰcιν p 30, 1. — Denique hoc loco addendum est, τρία quod ante ὁ ποιητήc legitur non inveniri expressum in Cirbiedi editione interpretationis armeniacae, sed videri incuria librarii aut editoris omissum esse, cfr Merxianae disputationis p LXX 30.

ad **62, 3—4** Ἀριθμοὶ—οἱ αἱ τὰ] **S** hic nihil nisi repetit quae supra p 30, 5 de nominum numeris syriacis dixerat: *numeri vero sunt duo, singularis et pluralis, singularis quidem velut homo, pluralis vero homines.* cfr infra ad 76, 1. — De armeniaca horum verborum interpretatione vide praef. LXIX 38—LXX 11.

ad **62, 5.** numerus casuum ne in syriaca quidem versione legitur. plane desunt ibidem exempla. vide editionem Merxii.

ad **63, 1.** index huius capitis syriacus nihil indicat nisi de pronomine agendum esse, quod diserte dico propter indicem armeniacum.

ad **63, 2.** **S**: Ἀντωνυμία *autem* ἐcτὶ *vox, dictio aliqua* ἀντὶ ὀνόματοc παραλαμβανομένη *et est* προcώπων ὡριcμένων δηλωτική. λέξιc nomen dupliciter transtulit (*vox, dictio*) se ipse corrigens. — [DISCR. ET TESTIM.] quod prolegomena scholiorum cod. Vaticani 14 tradunt, Dionysium Aristarcheum articulum et pronomen in unam orationis partem copulasse (cfr Addendum ad 23, 2—3), hoc ex falsa interpretatione loci Apolloniani, quem ipsum quoque exscripsimus, recte repetivisse videtur Maur. Schmidt Philol. VIII p 513. vide *Z. Wiederherstellung* p 83.

ad **64, 1—2.** **S** αὐτῇ, non τῇ ἀντωνυμίᾳ exprimit; non ἕξ reddit (quod ne Armenius quidem interpretatur), sed illius loco exhibet pro-

nomen: *haec.* deinde deest interpretatio εἴδη nominis, quod librarii culpa factum videtur: nam infra (p 68, 3) post figuras etiam species tractantur.

ad **65, 1.** eadem legebat S.

ad **65, 2—66, 1.** S: *genus personarum primarum* (verba syriaca aperte corrupta sunt atque ita corrigenda ut significent: γένη πρωτοτύπων) διὰ μὲν τῆς φωνῆς οὐκ *omnia* διακρίνεται, *per scriptionem vero distinguuntur,* οἷον ἐγώ *et tu.* quin διὰ τῆς φωνῆς Syrus legerit, non dubitat Merxius, sed addit verba syriaca significare *per filiam vocis,* quod idem esse atque *per vocabulum.* quid illud scriptionis nomen quod apud Syrum δείξεως loco invenitur sibi velit, disce ex Merxii grammatica syriaca I p 118: *Cum amissis vocalibus finalibus in formis quibusdam verborum et pronominum masculina a femininis non amplius distingui possent, Syri, ut scriptura certe distinguantur, femininis in fine addiderunt yud litteram, idque in formis, in quibus ex historia formarum vocalis î locum nunquam potuit habere. Hoc igitur non est vocalis emortuae signum, verum nihil est nisi signum diacriticum femininorum neque unquam effertur.* ceterum animadverte Syrum dicere non omnia genera prototyporum voce sive vocabulo distingui. quod additamentum inlustratur eis quae subicit: *ex iis vero* (scil *sunt*), *quae et per vocabulum (filiam vocis) et per scriptionem secundum linguam syriacam distinguantur, velut lî* (= *mihi* mascul.), *leχ* (= *tibi* femin.) .... *lâh* (= *illi* femin.), *leh* (= *illi* mascul.) *et quae his similia.*

ad **66, 1—2.** οἷον ὁ ἐμός ἡ ἐμή τὸ ἐμόν] S: *velut meus tua* (fem.) *sua* (fem.).

ad **66, 3—67, 2.** S dualem et prototyporum et derivatorum omittit. de exemplis pluralis numeri derivatorum vide Merxii editionem.

ad **67, 3 - 6.** ne S quidem haec cum antecedentibus coniunctione adversativa conectit. de exemplis genetivi primitivorum vide editionem Merxianam. accusativi prototyporum exempla sic interpretatur: *per me, per te, per illum*; cfr supra Addendum ad 31, 5—32, 1. desunt in syriaca interpretatione κλητικῆς σύ—σόν ὅν.

ad **68, 1—2.** S: σχῆμα μὲν ἁπλοῦν *est* ἐμοῦ σοῦ οὗ, σύνθετον δὲ *est: meum, animae meae; tuum, animae tuae; suum, animae eius.* omittit igitur verba quae his praemittuntur in artis codicibus: σχήματα δύο, ἁπλοῦν σύνθετον. cfr Armenius.

ad **68, 3—69, 3.** S: εἴδη δὲ (sine δύο ac sine ὅτι) αἱ μέν εἰσι πρωτότυποι. legebat etiam ὡς πᾶσαι αἱ κτητικαί, αἳ καὶ διπρόσωποι καλοῦνται. de subsequentibus vide editionem Merxianam.

ad 69, 5. S: cύναρθροι μὲν *sunt* οἷον ὁ ἐμόc *tuus*, ἀcύναρθροι δὲ *sunt* οἷον ἐγώ *tu is*. ergo contrario ordine utitur atque ceteri testes, quamquam ipse in antecedentibus praemittit ἀcυνάρθρουc, subicit cυνάρθρουc.

ad 70, 2—72, 2. S: Πρόθεcιc *autem* ἐcτὶ λέξιc *aliqua* προτιθεμένη *ab initio* πάντων τῶν τοῦ λόγου μερῶν, ἔν τε cυνθέcει *eorum* καὶ cυντάξει *eorum*. Εἰcὶ δὲ αἱ πᾶcαι (om προθέcειc) *secundum linguam graecam* ὀκτὼ καὶ δέκα, *simplices* (pro graeco μονοcύλλαβοι) ἕξ, *compositae* (pro διcύλλαβοι) δὲ δύο καὶ δέκα. quae deinde de syriacis praepositionibus dicit, vide sis in editione Merxiana.

ad 72, 4—5. apud S conversa legimus ἄκλιτον ἢ ἐπιλεγόμενον ῥήματι. deest κατὰ ῥήματοc λεγόμενον verborum interpretatio.

ad 73, 1—2. S: ἁπλᾶ μὲν *sunt*. sed quae verbis ὡc πάλαι, cύνθετα δὲ ὡc πρόπαλαι respondeant, non inveniuntur in eius versione.

ad 73, 3—74, 1. S: τὰ δὲ χρόνων (non χρόνου) δηλωτικά, οἷον νῦν τότε αὖθιc. In subsequentibus errore separavit τὰ καιροῦ παραcτατικά verba tamquam novi enuntiati initium ab ὑποτακτέον. utrum εἴδη an εἶδοc legerit, videre non licet propter corruptelam, vide Merxii editionem.

ad 74, 1—2. S: οἷον cήμερον αὔριον *perendie heri nudiustertius*. ergo addit tria, quae καιρὸν significant, neque vero interpretatur τόφρα τέωc πηνίκα.

ad 74, 3. S: τὰ δὲ μεcότητοc, οἷον καλῶc *perspicue* cοφῶc. altero exemplo forsitan interpretatus sit cαφῶc.

ad 75, 1 τὰ δὲ ποιότητοc] ut Armenius, ita S pro ποιότητοc posuit nomen quod ποίηcιν, *actionem* significat. cfr scholia graeca quae in adnotatione exscripsi. — deinde πύξ λάξ βοτρυδόν ἀγεληδόν diligenter reddit subicitque quintum exemplum, quod significat *probrose, contumeliose.*

ad 75, 3. ne S quidem μυριάκιc expressit.

ad 76, 1 τὰ δὲ ἀριθμοῦ δηλωτικά, οἷον δίc τρίc τετράκιc] S: *quaedam indicantia sunt nominum numerorum, velut* u n u s d u o t r e s. itaque plane repetit ea quae supra (p 44, 4—5) in interpretanda nominum specie numerali scripsit, nisi quod nunc plurali utitur, illic singulari. repetitionem non minus ineptam supra observavimus ad 62, 3—4.

ad 76, 2—3. τὰ δὲ τοπικά, οἷον ἄνω κάτω· ὧν cχέcειc εἰcὶ τρεῖc, ἢ ἐν τόπῳ, ἢ εἰc τόπον, ἢ ἐκ τόπου, οἷον οἴκοι οἴκαδε οἴκοθεν] S: τὰ

δὲ τοπικὰ *sunt* οἷον ἐν τόπῳ, εἰς τόπον. τὰ δὲ τοπικὰ *sunt* οἷον ἄνω κάτω, ὧν σχέσεις εἰσὶ τρεῖς *velut* (om ἢ) εἰς τόπον, ἢ ἐν τόπῳ, ἢ ἐκ τόπου, οἷον οἴκαδε οἴκοι οἴκοθεν. quae primo scripserat interpres reiecit, antequam enuntiatum absolvisset. altera autem interpretatio a priore non solum eo differt, quod οἷον ἄνω κάτω ὧν σχέσεις εἰσὶ τρεῖς praetermissa non iam sunt, sed etiam alio σχέσεων et exemplorum ordine. quem ordinem Syrus ab explanatore graeco quin acceperit, non dubitabis hoce Heliodori vel potius Choerobosci scholio conlato, Σ 943_{30}: ἤθελόν τινες πρῶτον τάττειν τὴν εἰς τόπον σχέσιν, λέγοντες ὡς οὐκ ἄν τις εἴη ἐν τόπῳ μὴ πρῶτον εἰς αὐτὸν ἐλθών. vide *Z. Wiederherstellung* p 71—72.

ad **76, 4.** apud S εὐχῆς classis tria exempla habet, de quibus v. Merxium.

ad **77** [LECT. ARMENII] De eis versionis armeniacae speciebus, quibus nullae sunt quae respondeant in codicibus Dionysii, vide *Z. Wiederherstellung* p 70.

ad **77, 1.** post optativa adverbia apud S sequuntur: *ex iis vero* (haec ponere solet pro τὰ δὲ) *declarantia sunt stuporis, velut ủh wåy.* quibus reddi Merxius censet: τὰ δὲ σχετλιαστικά, οἷον ἰού φεῦ.

ad **78, 1.** adverbiis negativis apud S quoque (sicut apud Armenium scholiastasque) antecedit classis θαυμαστικῶν, quae appellantur *ad admirationem incitantia.* exemplum est *babai.* — τὰ δὲ ἀρνήσεως ἢ ἀποφάσεως] alterum nomen S interpretatur voce quae *prohibitionem* significat. nominibus subicit verbum quo supra (p 76, 1) δηλωτικὰ reddidit. tum sequitur: οἷον *lå* (= οὔ), *lau* (= οὐχί), *lå håwe* (= οὐδῆτα), *lå dên* (= οὐδέ), *kul kuleh* (ante *kul* intercidit *lå*, = οὐδαμῶς). videtur igitur etiam οὐδέ in suo artis exemplari legisse. Armenius quattuor tantum exempla habet.

ad **78, 3.** συγκαταθέσεως adverbiorum exempla apud S quattuor sunt, de quibus vide Merxium.

ad **79, 1.** Τὰ δὲ ἀπαγορεύσεως] S: *significantia non-persuasionem.* deinde sequuntur: *lagemår* (= *omnino*), *såχ* (= *finis*). patet, ut Merxius ait, ter intercidisse ipsum negandi adverbium: *lå*, *lå lagemår*, *lå såχ* = μή μηδῆτα μηδαμῶς.

ad **79, 2—3.** S et παραβολῆς et ὁμοιώσεως convertit. sequuntur tria exempla, quorum primum respondet ὡς adverbio, alterum ὥσπερ vocem imitatur. de tertio vide Merxium.

ad **80, 1.** vide supra ad 78, 1.

ad **80, 2—3.** Τὰ δὲ εἰκασμοῦ, οἷον ἴσως τάχα τυχόν. Τὰ δὲ τάξεως, οἷον ἑξῆς ἐφεξῆς χωρίς] S: τὰ δὲ εἰκασμοῦ, οἷον *lebar* (= χωρίς), *tâχ* (= τάχα). ergo deest nomen adverbiorum ordinativorum atque nomini classis coiciendi subiecta leguntur adverbium ordinationis et vox coniecturalis. denique post *tâχ* adicitur tertium exemplum quod idem ac ποσάκις significat. quae vox cognationem certe quandam habet cum adverbiis ordinis.

ad **81, 1** [DISCR. SCRIPTVRAE] Falsus sum de origine corruptelae, qua in G codice οἷον vox mutilata est. vide praef. XXXI 28. — Exempla adverbiorum ἀθροίσεως etiam apud **S** tria sunt. primum significat *universe.* graecum primum non fuisse ἄρδην, sed ἀθρόως conieci *Z. Wiederherstellung* p 77. — Post congregandi classem sequitur apud eundem species altera adverbiorum localium. de nomine eius vide Merxii editionem. exempla significant: *ultra, ab eo et ultra, ab eo et amplius*, quae conferre licet cum eis quae ad topica ἄνω κάτω (p 76, 2) adiciunt erotemata Dionysiana: πόρρω ἐπέκεινα.

ad **82, 1.** τὰ δὲ παρακελεύσεως] S adiectivo utitur quod significat παρακελευστικά. Deinde sex exempla habet, quae valent eadem atque *sine*, ἄγε, φέρε, *i*, *veni*, *fac.* cum his armeniaca si contuleris, verisimile, opinor, tibi videbitur, utrumque interpretem post φέρε legisse ἴθι δεῦρο. deinde coniecerit quispiam ex syriaci primi exempli et armeniaci secundi concentu, ab utroque lectum esse non εἶα sed ἔα, quod ipsum quoque hortativum fuisse docent Hesychius Suidas Zonaras. at etiam hoc cogitari potest, et Armenium et Syrum εἶα perperam ab ἐᾶν verbo derivavisse. vide Append. p IV.

ad **83, 1.** concinit S, nisi quod pro συγκρίσεως convertit συγκριτικά.

ad **83, 2.** ἐρωτήσεως] ἐρωτηματικά S. sequuntur quinque exempla, sicut apud Armenium, quae significant πόθεν, πηνίκα, πῶς, *ubi, quomodo.*

ad **84, 1.** classis ἐπιτάσεως apud **S** duo exempla habet.

ad **84, 3.** συλλήψεως classem ne **S** quidem agnoscit. vide *Z. Wiederherstellung* p 71.

ad **84, 4—5.** unam tantum speciem adverbiorum iurativorum apud **S** legimus, item unum exemplum. quod corruptum est. vide Merxium.

ad **85, 1.** βεβαιώσεως] *confirmantia* S. exempla duo proferuntur, quorum prius respondet δηλαδή adverbio, alterum significat *notum est.*

ad **85, 2.** θετικὰ adverbia omittit S, sed habet in exitu capitis alias duas species: *Ex iis vero* (qua ratione interpretatus est τὰ δὲ) *viarum* (sic) *sunt, velut abeat (nerde), abeant (nerdun). Ex iis vero significationem laudis habent, velut egregie, magnifice, mire.* quas classes nescio an mutuatus sit Syrus ab scholiasta graeco qui supplere studebat specierum Dionysianarum seriem. *nerde* verbo translatum esse ἐρρέτω putaverim, quod pro adverbio habere poterat qui φέρε ἄγε didicerat adverbia esse (p 82, 1). de ultima autem classe quae dicuntur, sic fere licet in graecum convertere sermonem: τὰ δὲ ἐπαίνου ϲημαντικά, οἷον εὖγε ὑπερφυῶϲ θαυμαϲίωϲ. vide *Z. Wiederherstellung* p 71.

ad **86, 3.** S: ϲύνδεϲμοϲ *igitur* ἐϲτὶ λέξιϲ *aliqua* ϲυνδέουϲα διάνοιαν μετὰ τάξεωϲ *et colligens effusionem et dispersionem orationis, explicationis.* putaverit quispiam Syrum non legisse absurdum illud, quod exhibent scholiastae Armeniusque: τὸ τῆϲ ἑρμηνείαϲ κεχηνὸϲ δηλοῦϲα, sed testari quod ratio flagitat: πληροῦϲα (vide *Z. Wiederherstellung* p 75). mihi videtur scholion potius secutus esse tale quale legitur in commentario Melampodeo, Σ 954_5: εἰπὼν δὲ «ϲυνδέουϲα διάνοιαν» ἕωϲ τοῦ «δηλοῦϲα» πάντων αὐτὸν τῶν ἄλλων διέκρινεν· οὐδὲν γὰρ ἄλλο μέροϲ λόγου ϲυνδεϲμεῖ ἔννοιαν εὐτάκτωϲ, οὐδὲ τοὺϲ διαλελυμένουϲ λόγουϲ εἰϲ ἓν ϲυνάγει. τοῦτο γάρ ἐϲτι τὸ «κεχηνόϲ», τοὺϲ μήπω ὑπὸ ζυγόν τινα ἤτοι ϲύνδεϲμον καὶ τάξιν ὄνταϲ λόγουϲ ὑπὸ ῥυθμὸν εὔτακτον ἄγουϲα, quibus adiciuntur in codice Havniensi et Vaticano 1766: τοῦτο γάρ ἐϲτι τὸ «δηλοῦϲα». — ἑρμηνείαϲ nominis interpretationi priori Syrus alteram addidit se ipse corrigens, cfr supra ad p 63, 2.

ad **87, 1 — 88, 2.** S: τῶν δὲ ϲυνδέϲμων οἱ μέν εἰϲι ϲυμπλεκτικοί, οἱ δὲ αἰτιολογικοί, οἱ δὲ ϲυλλογιϲτικοί. intercidere nomina generum quinque.

ad **88, 3 — 89, 2.** S: ϲυμπλεκτικοὶ μὲν (om οὖν) εἰϲιν, ὅϲοι τὰϲ ἑρμηνείαϲ (nam pluralem habet pro ceterorum testium singulari) *ultra modum dispersas colligunt et coniungunt.* exemplis Syrus non praemittit *sunt autem hi*, sed *velut.* septem sunt: *man* (= μέν), *dên* (= δέ), *ắφ* (= καί), *illâ* (= ἀλλά), *âu-man* (= ἠμέν), *âu-dên* (= ἠδέ), *âu-èndên* (?). quintum exemplum et sextum ex hac voce, quae in codice legitur: *âu-man-dên,* restituit Merxius, cuius editionem consule de ultimo exemplo.

ad **90, 1 — 91, 1.** S: διαζευκτικοὶ δέ εἰϲιν, ὅϲοι τὴν (om μὲν) φράϲιν ἐπιϲυνδέουϲιν *et* ἀπὸ πράγματοϲ εἰϲ πρᾶγμα διιϲτᾶϲιν, *velut âu* (= ἤ), *âu-kai* (?), *âu-kît* (?), *âu-èn* (= ἠέ). vide Merxium.

ad **91, 2—92, 1.** S: ϲυναπτικοὶ δέ εἰϲιν, ὅϲοι *coniunctionem quidem aliquam indicant,* ϲημαίνουϲι δὲ ἀκολουθίαν. verba quae latine reddidit

Merxius opinatur ita corrigenda esse, ut significent ὕπαρξιν μὲν οὐ δηλοῦcι: vide eius editionem. sequuntur: *velut èn* (= εἴ), *èn-hu* (= εἴπερ), *èn-dên* (= εἰδή). deest igitur quod respondeat εἰδήπερ voci, de qua dixi in Appendice p V.

ad **92, 2—3.** **S**: παραcυναπτικοὶ δέ εἰcιν, ὅcοι *cum coniunctione* καὶ τάξιν δηλοῦcι. rursus quod discrepat ab technes codicibus ceterisque testibus, Merxius ita corrigendum esse censet, ut concinat. sequuntur: *velut* ɜ*al* (= ἐπεί), ɜ*al-kul-dehu* (= ἐπείπερ), ɜ*al-dên* (= ἐπειδή), ɜ*al-kul-dên-dehu* (= ἐπειδήπερ). exempla a Merxio restituta sunt emendatione certa.

ad **93, 1—94, 1.** **S**: αἰτιολογικοὶ δέ εἰcιν, ὅcοι ἐπ' ἀποδόcει αἰτίαc ἕνεκεν *declarant* (idem verbum est quod usurpare solet ad δηλοῦν convertendum) *et propter hoc causaliter* παραλαμβάνονται. quo modo αἰτίαc interpretatus sit, vide apud Merxium. verba quae latine reddita sunt videtur de suo addidisse. certum est in Syri quoque exemplari technes ineptum illud ἕνεκεν exstitisse, cuius originem indicavi *Z. Wiederherstellung* p 75. exempla duo tantum leguntur, quae Merxio videntur respondere καθό et καθότι vocibus.

ad **94, 2—95, 1.** Intercidere in versione syriaca et nomen ἀπορηματικῶν et exempla. quae supersunt, hoc certe demonstrant, εἰώθαμεν non εἰώθαcι interpretem legisse. pro meliorum codicum ὅcοι habet relativum indeclinabile. quae pro ἐπαποροῦντεc in versione leguntur, significant: *ubi neglegimus conversionem*. vide Merxium.

ad **95, 2—96, 2.** **S**: cυλλογιcτικοὶ δέ εἰcιν, ὅcοι πρὸc τὰc ἐπιφοράc τε καὶ cυλλήψειc *(contra impetus et collectiones)* τῶν ἀποδείξεων (εὖ om) διάκεινται, *velut* ἄρα ἀλλά. alia exempla intercidisse videntur cum nomine classis subsequentis.

ad **96, 1** [DISCR. SCRIPT.] falsus sum de origine corruptelae, qua in G codice εἰcὶ vox mutilata est. vide praef. XXXI 30.

ad **96, 3—100, 1.** Deest apud **S** nomen παραπληρωματικῶν, conversa leguntur haec: μέν εἰcι ὅcοι μέτρου ἢ κόcμου ἕνεκεν παραλαμβάνονται. sequuntur exempla septem, quae vide sis in editione Merxiana.

ad **100, 2.** concinit **S**. qui quae verba subscripsit technes interpretationi, ea in Merxii editione invenies translata in linguam graecam.

ad **115, 3—116, 1** [DISCR. ET TESTIM.] Non solum Stoicis probatam fuisse hanc τέχνηc definitionem scimus, sed etiam auctorem ipsum cognoscimus ex Olympiodori in Platonis Gorgiam commentario

(in Jahnii annalium supplemento XIV p 239): Ζήνων δέ φηcιν, ὅτι τέχνη ἐcτὶν cύcτημα ἐκ καταλήψεων cυγγεγυμναcμένων πρόc τι τέλοc εὔχρηcτον τῶν ἐν τῷ βίῳ. Eis locis, ubi ὅρον citari dixi, addendi etiam hi sunt: Sext. Empir. adv. mathem. VII (adv. logicos I) § 109 p 212_{19} B. et Ciceronis Academ. II 7, 22: *ars vero quae potest esse nisi quae non ex una aut duabus, sed ex multis animi perceptionibus constat?* vide CWachsmuthii commentationem I de Zenone et Cleanthe p 12. — In ea adnotationis meae parte, quae legitur initio paginae 116, scribere debebam *in scriptorum autem graecorum, quos laudavi, plurimos* pro *in ceteros autem quos laudavi scriptores graecos.* paullo post dicendum erat, apud Sopatrum legi ἐκ καταλήψεωc cυγγεγυμναcμένον. denique dele *quoque* vocem, quae in media pagina 116 legitur inter *sed apud ceteros* et *qui Stoicorum.*

ad **125** sqq. Merxii editio versionis syriacae adeunda est, si de tabula flexionum verbalium, qua Syrus artis supplementum quartum imitari conatus est, plura scire voles quam quae infra protulimus. ceterum illius tabulae fragmenta tantum in codice Londinensi servata sunt, si modo umquam totius paradigmatis graeci interpretatio syriaca exstitit.

ad **125 I 2—9**. **S**: Ῥῆμα ὁριcτικὸν ἐνεργητικὸν χρόνου ἐνεcτῶτοc *est* τῶν τριῶν (intercidit προcώπων) τε καὶ ἀριθμῶν. post ἐνεργητικὸν igitur om quae codex Monacensis et Armenius exhibent: ἁπλοῦν cυζυγίαc πρώτηc τῶν βαρυτόνων ῥημάτων ἐγκλίcεωc ὁριcτικῆc.

ad **125 I 9** [LECTIONES ARMENII] *generali* delendum est.

ad **125 I 10—17**. **S** dualem omittit (ut adsolet). ceteroqui cum verbis graecis plane concinit.

ad **125 I 19—27**. **S**: Ἐνεργητικὸν χρόνου *praeteriti.* sequuntur formae quae respondent graeco imperfecto.

ad **125 II 9—27 III 9—27**. perfecta et plusquamperfecta generis activi et medii desunt apud **S**.

ad **126 I 1**. aoristus activi apud **S** legitur post futurum passivi.

ad **126 I 23—31**. futurum activum apud **S** inter imperfectum activum et praesens passivum legitur.

ad **126 II 1—11**. **S**: παθητικὰ *personarum trium* ἐνεcτῶτοc.

ad **126 II 22—43**. intercidit inscriptio (παρακειμένου) apud **S**. deinde post singularem numerum perfecti temporis subsequitur prima pluralis plusquamperfecti.

ad **126 III 1.** aoristus passivi apud S post futurum passivi generis et aoristum activi invenitur.

ad **127 I 1—10.** futurum passivum apud S subicitur perfecto et plusquamperfecto passivi generis, antecedit autem aoristis et activi et passivi.

ad **127 II 24.** apud S post indicativi modi formas haec sequuntur de infinitivo: *vocabulum verbi* (vel potius *e verbo*, cfr supra Add. ad 47,3—4) *non significat neque tempora neque personas neque numeros neque actionem neque passionem, sed vere sic appellatur.* sequuntur infinitivi qui eadem valent atque τύπτειν ποιεῖν γράφειν (cfr supra Add. ad 49, 1. 51, 2—3) ἰέναι. Deinde legitur subscriptio quae indicat exitum habere epistulam grammaticorum.

Atque haec quoque Addenda exitum tandem aliquando habeant neque subiciamus *Subindenda*, quamquam possumus. namque non nulla in manibus nunc sunt quae in votis nobis erant prolegomena componentibus, velut codicis Matritensis qui scholia Dionysiana continet apographon ab Gallandio diligentissime confectum (unde pauca tantum in Addendis protulimus). verum melius visum est, quas spicas ex hoc aliisque agris restat ut legamus, adiungere recensioni artis alteri, ubi meum erit lapidibus lapillisque, quos ab aetatibus gentibusque diversis comportavi, ad construendam eam technes speciem pro viribus uti, quae quam proxime accedat ad formam genuinam. quam quidem constructionem mox fore ut conari possim, nunc sperare mihi licet, quia rediit, dum hic liber absolvitur, oculorum acies vel redire certe coepit. at ut absolvere rem mihi contingat, haudquaquam edepol licet sperare futurum esse, nec liceret si indole praeditus essem feliciore; sed vehementer optandum est ut plures aggrediantur ad Dionysium resuscitandum. qua in opera nihil adiuvare maiorem lectionum quas congessi numerum si intellegatur, tamen ne has quidem paenitebit congessisse. etenim non tantum quid quoque loco auctor scripserit, interest scire, verum etiam quae lecta sint in hoc enchiridio per saecula illa, quibus disciplinae grammaticae in toto occidente orientisque magna parte fundamentum erat.

DIONYSII THRACIS

ARS GRAMMATICA

QVALEM EXEMPLARIA VETVSTISSIMA EXHIBENT

SUBSCRIPTIS

DISCREPANTIIS ET TESTIMONIIS

QVAE

IN CODICIBVS RECENTIORIBVS SCHOLIIS EROTEMATIS APVD ALIOS SCRIPTORES INTERPRETEM ARMENIVM REPERIVNTVR

Quas rationes in hac technes recensione et in adnotationibus secutus sim, videre licet ex prolegomenon p XLVI seq. Siglorum quae usurpavi explicatio ut semper ad manum esset, in ultimis huius libelli paginis conlocata est. Vbi ad praefationem nullo numero addito legentes delegavi, Addenda p LXXVII seqq. evolvenda sunt. Qua de causa priorem artis recensionem non sequatur in hoc volumine, ut propositum erat, altera, quae quale fere ab auctoris manu enchiridion profectum esset repraesentatura erat, cognosce sis ex p VII.

ΤΈΧΝΗ ΔΙΟΝΥΣΊΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΥ͂

Discrepantia scriptvrae in LGBVHAfb ΤΈΧΝΗ ΔΙΟΝΥϹΊΟΥ L^1, . . . μμα.ικοῦ L^2 mg; G alteri supplemento et priori technes parti inscribit ΔΙΟΝΥϹΊΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΥ͂ ΤΑ ΠΡΟΛΕΓΌΜΕΝΑ ΠΕΡῚ ΤΈΧΝΗϹ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ͂Ϲ, alteri parti (§ 11—20) ΔΙΟΝΥϹΊΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΥ͂ ΑΡΧ(Χ supra Ρ) ΤΩ͂Ν $\bar{Η}$ ΜΈΡΟΝ ΤΟΥ͂ ΛΌΓΟΥ; singulorum capitum tantum titulos praebet B; neque V aut H aliud inscribunt primis grammaticae verbis nisi capitis primi indicem, sed inscriptio eorum, quae de ὅρου τέχνης ἐμπειρίας notionibus et de prosodiis praemittunt, est Προλεγόμενα τῆς τέχνης τοῦ Διονυσίου; Διονυσίου τοῦ Θρᾳκὸς τέχνη γραμματική A, *Dionysii Thracis ars grammatica* f, Διονυσίου Θρᾳκὸς γραμματική b

Discrepantiae et testimonia scholior. ($\Sigma\sigma\lambda$) erotematvm (*E*) alior. scriptor. Non solum inscriptiones technes composui sed omnes et libelli et auctoris appellationes. ΤΈΧΝΗ] hoc nomine nuncupant librum Σ 673_{15}, Longinus in Hephaestion. 91_4 W., Timotheus Gazaeus AP IV 242_{27}, Choerob. 692_8, anonymus codicis Barocciani 167 AO III 223_{32}, Pachomius Rhusanus in cod. Naniano graeco 305 p 511; γραμματικὴν τέχνην Doxopater in Aphthon. Rhet. Gr. II 197_7 200_1 416_{27} W.; γραμματικὴν σ in Monacensi 161, λ, Eustathius in Hom. p 6_{19} 12_{14} R. aliis locis, Schol. in Tzetzae Chil. AO III 356_{30}; εἰσαγωγικὴν τέχνην Σ 821_6 (Steph) 723_{22}; τεχνολογίαν Σ 676_{10}. (Sed τεχνικά, quem titulum MSchmidt Philol. VIII 242 adfert tres significans locos, horum nullo repperi.) — περὶ γραμματικῆς non solum § 1, sed tota ars nominatur Σ 672_4 673_{20}; περὶ κριτικῆς τέχνης Σ 673_{20}. — ἐπιγραφὴν μὲν (scil ἔχει ἡ παροῦσα συγγραφή) περὶ τῶν ὀκτὼ τοῦ λόγου μερῶν Σ Goettl 55_{15}, ubi quin Dionysii libellus intellegendus sit, dubitari nequit et propter ea, quae a p 56 sequuntur, et quia H codex eundem locum ita exhibet ut subiciat: συγγραφέα δὲ Διονύσιον τὸν Θρᾷκα; atque in σ^L σ^H toti commentariolo praefixum habes: Ἑρμηνεῖαι τῶν ὀκτὼ μερῶν τοῦ λόγου. — σύγγραμμα nominatur techne Σ 672_3 $673_{2\ 19}$, ὑπόμνημα Σ 819_{19} 828_{25} 837_6, παραγγέλματα ab Sexto Emp. 611_{26} B., βίβλος ab Tzetza in Hesiod. opera 285 | ΔΙΟΝΥϹΊΟΥ] omittitur auctoris nomen et ἡ τέχνη dicitur κατ' ἐξοχὴν libellus ab anonymo Barocciani 167 AO III 223_{32}, item ἡ γραμματική in ea inscriptione commentarioli σ quam praebet Monacensis 161 (ἑρμηνεία Θεοδώρου τῆς γραμματικῆς) et in lexici Bachmanniani titulo (Λεξικὸν τῆς γραμματικῆς) et ab Eustathio in cuius commentario Homerico saepius, velut 6_{19}, laudantur οἱ τῆς γραμματικῆς ἐξηγηταί. e contrario nudum Dionysii nomen sine ulla libri significatione sufficiebat Ammonio Herm. in Aristot. $101a_{16}$ Br., Choerobosco 7_1 112_{25} 475_{26} 477_{28}, Theognosto AO II 135_{16}, anonymo περὶ ποσότητος AO II 299_{11}, Prisciano partit. XII vers. Aen. III 492_{15} 501_{13}| ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΥ͂] nullum epitheton nomini addunt praeter eos, quos modo laudavi, Timotheus, Doxopater, Tzetzes, Schol. in Tzetzae Chil. l. l.; grammatici cognomen adiectum praebet etiam titulus commentarii σ in Laurent. LXXXVI 25. κατ' ἐξοχὴν appellatur ὁ γραμματικός libelli auctor a Psello in στίχοις περὶ τῆς γραμματικῆς 171 et ab anonymo interprete Hermogenis VII 124_{12} W. — technici nomen adicit tractatus in Vallicelliano F 68 (mus. Rhen. 1879 p. 156). κατ' ἐξοχὴν

Dionysius vocatur ὁ τεχνικός a Psello in στίχοις 98 et in ἑρμηνείᾳ τῶν δασέων καὶ ψιλῶν καὶ μέσων στοιχείων p 69; ὁ τεχνώσας ab anonymo Barocc. A O III 223_{33}: πῶς καὶ τέχνην ὁ τεχνώσας τίθεται τὴν γραμματικήν, καὶ ἐμπειρίαν αὖθις ταύτην ὁρίζεται; nudum τεχνικοῦ nomen usurpant praeter αὐτός pronomen ad Dionysium significandum saepissime etiam Σ, e. g. 816_{33} 819_{5} 821_{17} 827_{26} 836_{2}, 839_{28} 843_{17} 845_{1}; ὁ τεχνογράφος appellatur Σ 916_{5} (Hel) σ p 43_{22} Hilg., οὗτος ὁ τεχνογράφος Σ 916_{15} (Steph?), ὁ νῦν ἐξηγήσεως τυγχάνων τεχνογράφος Σ 935_{3} (Hel). — Θρᾷκα auctorem cognominant Σ 676_{3} (qui scholiasta Choeroboscum exscripsit, cfr praef. LI 1) et Σ 723_{13} (ex quo prolegomenon loco haustum est, quod permulti codices, velut L p 10, sub hoc titulo praebent: Γένος Διονυσίου τοῦ Θρᾳκὸς τοῦ τὴν τέχνην συγγραψαμένου) et Σ Goettl. 55_{16} in H et inscriptio ea commentarioli σ, quam praebet Laurentianus LXXXVI 25. Eorum quoque librorum, qui artem Dionysianam in catechismi formam exhibent redactam, non nulli certe Dionysii Thracis nomine ornati sunt, velut qui leguntur in Parisino 2546 et in Vindobonensi LXXIX apud Nessel. IV p 48, ex quo excerpta p. i. fecit MSchmidt Philol. VIII 516 (E^{g} E^{v} E^{b} E^{t} vero ne Dionysii quidem nomen habent inscriptum). Alii scriptores, qui de singulis libelli locis vel de tota arte disserentes auctorem appellant Dionysium Thracem, hi sunt: Sextus E. adv. gramm. § 57. 63. 72. 250 (vide infra ad p 5, 3), Doxopater in Aphthon. II 200_{1} (vide ad p 5, 3), Mich. Syncellus in libro περὶ συντάξεως τῶν ῥημάτων qui olim Georgio Lecapeno tribuebatur fol 201^{v} (vide ad p 72, 4—5), Pachomius Rhus. in Naniano 305 p 511, anonymus Matritensis apud Iriart. p 314, [Sergius] in Donat. IV 529_{7} qui eum ibidem Aristarchi discipulum et domo Alexandrium nominat (vide ad p 7, 1). Erant autem iam inter veteres interpretes qui Dionysium Thracem Aristarcheum et technographum eundem esse negarent atque aut Thracem artem non scripsisse censerent aut duos Dionysios Thraces distinguerent, Σ $672_{10\ 24}$. — ὁ Βυζάντιος nuncupatur artis auctor ab Syncello in praef. libri modo laudati: πολλὰ περὶ αὐτῆς (scil τῆς συντάξεως) τοῖς ἀρχαίοις διαπεπόνηται, Ἀπολλωνίῳ τε τῷ σοφωτάτῳ, τῷ ἐπίκλην Δυσκόλῳ, καὶ Ἡρωδιανῷ τῷ πολυμαθεστάτῳ καὶ Ἀπολλωνίῳ τῷ νέῳ καὶ τοῖς Ἀττικισταῖς καὶ Ἀρκαδίῳ τῷ σοφωτάτῳ καὶ Διονυσίῳ τῷ Βυζαντίῳ, ubi τῷ σοφωτάτῳ καὶ Διονυσίῳ verba omissa illa quidem in editionibus exhibent teste Eggero (Apollon. Dysc. p 234) codd. Parisini 2535 et 2557. atque anonymus codicis Matrit. LXXXIII fol 55 apud Iriart. p 314 haec scribit: Ἀρχαῖοι γραμματικοὶ Ἡλιόδωρος· Ἀπίων· Τρύφων· Ἄβρων· Ἀρίσταρχος· Ἀπολλώνιος ὁ Δύσκολος· οὗ Ἡρωδιανὸς υἱός· Διονύσιος ὁ Θρᾷξ Βυζάντιος, σύγχρονος Ἀριστοτέλει καὶ Πραξιφάνει· οὗτος ὁ Διονύσιος ἀγράφως ἀσκήσας τὴν τέχνην, ἐγγράφως πρῶτος ἐξέδωκεν, οὐκ ἐκ προσῳδίας ἀρξάμενος, ἀλλ' ἐκ τοῦ ὅρου τῆς γραμματικῆς (qui quam fabulam narrat de Dionysii aetate, eius origo ducenda est ex Σ 729_{22} vel Σ Cram 311_{6}, ubi grammatica perfecta esse dicitur παρὰ τῶν Περιπατητικῶν, Πραξιφάνους τε καὶ Ἀριστοτέλους). his duobus locis ad patriam urbem referendum videtur Byzantii cognomen, cfr Σ 723_{14}: τὸ μὲν γένος ἦν Βυζάντιος, ἐκαλεῖτο δὲ Θρᾷξ, τῷ μείζονι κοσμούμενος τῆς χώρας ὀνόματι. Alia autem vis inest nomini grammatici Byzantii in titulo quem habet σ in Laurentiano LXXXVI 25: διονυσίου τοῦ θρᾷξ (sic) καὶ γραμματικοῦ βηνζαντίου (sic) καὶ οἰκουμενικοῦ διδασκάλου. — de Alexandrini cognomine cfr [Sergius] in Donat. IV 529_{7}, praefat. p L 31, Maur. Schmidt Philol. VII 360; de eo nomine, quod est ὁ τοῦ Πηροῦ, Σ $672_{19\ 28}$ Schmidtius p 361. Rhodii appellationem, de qua Schmidtius p 362 egit, nusquam inveni ubi de techne dicitur.

Lectio armenii Si Armenii titulum rursus in graecum sermonem converteris, habebis γραμματικὴ Διονυσίου Θρᾳκός vel τοῦ Θρᾳκός: nam articulo caret lingua armenia.

p 629 b

§ 1 ΠΕΡῚ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ͂C

Γραμματική ἐcτιν ἐμπειρία τῶν παρὰ ποιηταῖc τε καὶ cυγγραφεῦcιν ὡc ἐπὶ τὸ πολὺ λεγομένων.

Μέρη δὲ αὐτῆc ἐcτιν ἕξ· πρῶτον ἀνάγνωcιc ἐντριβὴc κατὰ προcῳδίαν, δεύτερον ἐξήγηcιc κατὰ τοὺc ἐνυπάρχονταc ποιητικοὺc τρόπουc,

---

[Discrepantia scriptvrae in LGBVHAfb] **1** supplemento II et decem prioribus capitibus inscribit τὰ προλεγόμενα G ‖ **2** ante ποιηταῖc add τοῖc Af ‖ **4** ἐcτιν LGB: εἰcιν VHAfb

---

[Discrepantiae et testimonia scholior. ($\Sigma\sigma\lambda$) erotematvm (E) aliorvm scriptor.] **1** in σ^L cχόλια cὺν θεῷ εἰc τὰ προλεγόμενα τῆc γραμματικῆc inscriptum est interpretationi paragraphorum 1. 2. 7–10 (§§ 3–6 in σ desunt) ‖ **3** τὸ ante πολὺ om $\Sigma\,734_{14}$ (Mel) $\Sigma\,730_{32}$ et 731_3 σ^L E^g Zonarae lex. 454_4, habent $\Sigma\,735_{13}$ (Steph) Σ Goettl 56_2 σ^H E^b E^l Doxopater in Aphthon. II 200_8 W. Thomas Mag. 142_1 R. Perperam ex $\Sigma\,734_{21}$ (Mel) collegerunt hunc scholiastam ὡc ἐπὶ τὸ πλεῖcτον legisse: immo hoc esse verborum Dionysianorum interpretamentum apparet ex 734_{15} (cfr Σ Goettl 56_{12}). Neque Sextum Emp., qui adv. gramm. § 57 Dionysii definitionem adfert, in suo exemplari ὡc ἐπὶ τὸ πλεῖcτον invenisse credere licet, sed memoriam illum fefellisse censendum est, cum in eiusdem libri §§ 66. 67. 72 ab se ipso discrepans κατὰ τὸ πλεῖcτον Dionysium scripsisse dicat atque in subsequentibus quoque adferendis interpretamentum posuerit pro vocabulo Dionysiano. At quod ὡc ἐπὶ τὸ πλεῖcτον ante τῶν παρὰ, non ante λεγομένων conlocat, id non videtur memoriae lapsui deberi, sed revera hanc verborum conlocationem legisse puto et Sextum et, quem ille laudat, Asclepiadem (Myrleanum intellego invito Lehrsio Anal. post Herodian. p 436) et eos qui contra Asclepiadem aliosque Dionysium defendentes dicebant ($\Sigma\,730_{31}$): οὕτωc ἔχειν τὸν ὅρον· γραμματική ἐcτιν ὡc ἐπὶ πολὺ τῶν λέξεων ἐμπειρία, κατὰ δὲ τὸ πλεῖcτον τέχνη (cfr Goettling praef. Theod. XI, Lehrs Anal. p 389, Schoemann opusc. III 247, MSchmidt Philol. VIII 242; LKayser Philol. IV 53). — Imitatus est Dionysium Varro apud Mar. Victorin. VI 4_4 (p 99 et 208 Wilmanns): *Vt Varroni placet, ars grammatica scientia est eorum, quae a poetis historicis oratoribusque dicuntur ex parte maiore.* Aliam imitationem legimus apud Diomedem I 426_{19}: *tota grammatica consistit praecipue intellectu poetarum et scriptorum.* cfr praef. — Parte definitionis Philo περὶ τῆc εἰc τὰ προπαιδ. cυνόδου I p 540 M. usus est: τῆc τελειοτέραc γραμματικῆc (scil ἐπάγγελμά ἐcτιν) ἀνάπτυξιc τῶν παρὰ ποιηταῖc τε καὶ cυγγραφεῦcιν. aliam partem Psellus reddidit hoc versu (162): οὐ πάντων ἡ γραμματικὴ πέφυκεν ἐμπειρία. — Emendare conatus est definitionem Dionysianam Asclepiades ita (Sext. § 74): γραμματική ἐcτι τέχνη τῶν παρὰ ποιηταῖc καὶ cυγγραφεῦcι λεγομένων, Demetrius Chlorus sic (Sext. § 84): γραμματική ἐcτι τέχνη τῶν παρὰ ποιηταῖc τε καὶ τῶν κατὰ τὴν κοινὴν cυνήθειαν λέξεων εἴδηcιc (ubi τε delendum vel traiciendum videtur). atque eae quoque finitiones ex Dionysiana emendando ortae sunt quas habent $\Sigma\,658_{14}$ 666_5: τέχνη θεωρητικὴ τῶν παρὰ ποιηταῖc τε καὶ λογεῦcι, et $\Sigma\,728_{27}$: ἕξιc θεωρητική τε καὶ καταληπτικὴ τῶν κατὰ πλεῖcτον παρὰ ποιηταῖc τε καὶ cυγγρ. λεγομένων ‖ **4**–p **6, 3** cfr praef. ‖ **4** ἐcτιν om Σ^1 735_{15} et ante 736_5 | iniuria ex $\Sigma\,737_{32}$ (Mel) concluseris interpretem κατὰ τέχνην legisse pro κατὰ προcῳδίαν; immo κ. πρ. ante κ. τ. intercidit et hoc est illius interpretamentum, sicut in eiusdem auctoris scholio 744_{12}.

[Lectiones armenii] **1** ὅροc καὶ μέρη (τῆc ?) γραμματικῆc ‖ **3** ὡc ἐπὶ τὸ πολὺ vel ὡc ἐπὶ πολὺ (non ὡc ἐπὶ τὸ πλεῖcτον) ante λεγομένων (non ante τῶν παρὰ) legebat. utrum τὸ πολὺ an nudum πολὺ invenerit non liquet

τρίτον γλωςςῶν τε καὶ ἱςτοριῶν πρόχειρος ἀπόδοςις, τέταρτον ἐτυμολογίας εὕρεςις, πέμπτον ἀναλογίας ἐκλογιςμός, ἕκτον κρίςις ποιημάτων, ὃ δὴ κάλλιςτόν ἐςτι πάντων τῶν ἐν τῇ τέχνῃ. p 629 b

§ 2 ΠΕΡΙ ἈΝΑΓΝΏϹΕΩϹ

Ἀνάγνωςίς ἐςτι ποιημάτων ἢ ςυγγραμμάτων ἀδιάπτωτος προφορά. Ἀναγνωςτέον δὲ καθ' ὑπόκριςιν, κατὰ προςῳδίαν, κατὰ διαςτολήν. ἐκ μὲν γὰρ τῆς ὑποκρίςεως τὴν ἀρετήν, ἐκ δὲ τῆς προςῳδίας τὴν τέχνην, ἐκ δὲ τῆς διαςτολῆς τὸν περιεχόμενον νοῦν ὁρῶμεν· ἵνα τὴν μὲν τραγῳδίαν ἡρωϊκῶς ἀναγνῶμεν, τὴν δὲ κωμῳδίαν βιωτικῶς, τὰ δὲ ἐλεγεῖα λιγυρῶς, τὸ δὲ ἔπος εὐτόνως, τὴν δὲ λυρικὴν ποίηςιν ἐμμελῶς, τοὺς δὲ οἴκτους ὑφειμένως καὶ γοερῶς. τὰ γὰρ μὴ παρὰ τὴν τούτων γινόμενα παρατήρηςιν καὶ τὰς τῶν ποιητῶν ἀρετὰς καταρριπτεῖ καὶ τὰς ἕξεις τῶν ἀναγινωςκόντων καταγελάςτους παρίςτηςιν.

§ 3 ΠΕΡῚ ΤΌΝΟΥ

Τόνος ἐςτὶν ἀπήχηςις φωνῆς ἐναρμονίου, † ἡ κατὰ ἀνάταςιν ἐν τῇ p 630 b

[Discrepantia scripturae in LGBVHAfb] 1 τέταρτον — εὕρεςις om G¹ ‖ 2 post ποιημάτων add ἢ ςυγγραμμάτων B ‖ 7 γὰρ om L¹, γ supra add L² ‖ 8 τῆς om Af ‖ 10 ἐντόνως Afb | εὐμελῶς G, εὐ supra ἐμ BV ‖ 12 καὶ τὰς τῶν ποιητῶν ἀρετὰς om B | καταρριπτεῖ]παρα supra κατα B², καταρρίπτει b ‖ 15 φωνῆς ἀπήχηςις VHAfb | ἐναρμόνιος G | ἡ LB: ἡ G, ἢ ceteri | ἀνάςταςιν LG, sed in L prius ς paene totum rasura deletum

---

[Discrepantiae et testimonia scholior. (*Σσλ*) erotematvm (*E*) aliorvm scriptor.] 1 γλωςςῶν] Sextus E. § 250 λέξεων habet, h. e. vocabuli Dionysiani exegema; deinde om πρόχειρος. codicum scripturam testantur *Σ* 739_{20} et $_{22}$ (Steph) *Σ* 739_{23} et $_{30}$ (Mel) *Σ* Goettl. 56_{21} *σ* *E*ᵍ *E*ᵇ *E*ᶩ. Diomed. I 426_{20} post ea quae modo attuli: *et historiarum prompta expositione* ‖ 5 Ἀνάγνωςις — προφορά adfert Doxopater in Aphthon. II 197_{6} W. ‖ 8 ὑποδιαςτολῆς *σ*ᴴ *E*ᵍ, quamquam in iisdem priore loco κατὰ διαςτολήν legitur (*E*ᵛ *E*ᵇ *E*ᶩ om totam §) ‖ 10 εὐτόνως (non ἐντόνως) *Σ* 751_{5} (Mel) et $_{18}$ (Steph) *σ λ* *E*ᵍ | ἐμμελῶς (non εὐμελῶς) *Σ*¹ 751_{19} *Σ* Goettl 60_{1} *σ λ* ‖ 11—18 τὰ γὰρ μὴ παρὰ τὴν τούτων γινόμενα παρατήρηςιν καὶ τὰς ἕξεις *Σ*¹ 753_{7}, quasi καὶ τὰς ποιητῶν ἀρετὰς καταρριπτεῖ non legerit is qui lemma praemisit; immo τὰς ἕξεις hic perperam scriptum est pro τὰ ἑξῆς ‖ 12 ποιητῶν] ποιημάτων *Σ* $753_{25\,27}$ (Mel), sed interiectis ἢ οὕτως verbis sequitur haec interpretatio: τῶν ςκεψαμένων ἀνδρῶν τὸν ἐνάρετον κάματον, et 754_{3}: τῶν ςκεψαμένων ἀνδρῶν ἡ ἀρετή. atque etiam *Σ* Goettl. 60_{7} et *σ* ποιητῶν legebant ‖ καταρριπτεῖ] de accentu *Σ* in Vᴨ fol 19r: περιςπωμένως τὸ ῥιπτεῖ κατὰ τὴν τοῦ Ὁμήρου ςυνήθειαν. In *Σ* 753_{25} (Mel) ἀπορριπτεῖ legitur, sed sequitur interpretamentum καταβάλλει. In *σ*ᴸ *σ*ᴴ καταρυπαίνει ‖ 15 ἀπήχηςις φωνῆς (non φ. ἀπ.) *Σ* *E*ᵍ (*σ* et cetera *E* om hanc §) | ἡ] cum LB codicibus concinit *Σ* in N apud Wachsm 381: ςημείωςαι ὅτι τὸ ἢ ἐνταῦθα οὐκ ἔςτι διαζευκτικὸς ςύνδεςμος, ἀλλ' ἄρ-

---

[Lectiones armenii] 1 confirmat γλωςςῶν et πρόχειρος ‖ 10 εὐτόνως, non ἐντόνως | ἐμμελῶς, non εὐμελῶς ‖ 12 ποιητῶν, non ποιημάτων | καταρριπτεῖ, non καταρρυπαίνει ‖ 15 η et hic et subsequenti versu recte interpretabatur ut coniunctionem disiunctivam, non ut articulum | ἀνάταςιν

p 630 b ὀξείᾳ, ἡ κατὰ ὁμαλιcμὸν ἐν τῇ βαρείᾳ, ἡ κατὰ περίκλαcιν ἐν τῇ περιcπωμένῃ.

§ 4 (4 et 5b) ΠΕΡΙ ϹΤΙΓΜΗϹ

Cτιγμαί εἰcι τρεῖc· τελεία, μέcη, ὑποcτιγμή. † καὶ ἡ μὲν τελεία cτιγμή ἐcτι διανοίαc ἀπηρτιcμένηc cημεῖον, μέcη δὲ cημεῖον πνεύματοc ἕνεκεν παραλαμβανόμενον, ὑποcτιγμὴ δὲ διανοίαc μηδέπω ἀπηρτιcμένηc ἀλλ' ἔτι ἐνδεούcηc cημεῖον.

[Discrepantia scriptvrae in LGBVHAfb] **1** post ὀξείᾳ et βαρείᾳ scribunt ἡ LB: ἡ G, ἣ ceteri | περίπλαcιν VHAf ‖ **3** περὶ cτιγμῆc καὶ ὑποcτιγμῆc G ‖ **4** in L haec signa distinctionum τελεία· μέcη. ὑποcτιγμή ˬ appicta sunt, quibus librarius ipse utitur, cfr praef. ‖ **5** ἀπαρτιcμένηc L | **6** ἕνεκεν om L[1], add L[2]

[Discrepantiae et testimonia scholior. ($\Sigma\lambda$) erotematvm (*E*) aliorvm scriptor.] θρον. Ceteri scholiastae num rectius iudicaverint, non liquet. Erotematum vero Guelferbytanorum (*E*[g]) auctor non minus quam Neapolitana scholia η pro articulo habuisse videtur, licet in codice ἡ inveniatur, nam sic loquitur: πόcαι ἀπηχήcειc; τρεῖc· η κατὰ ἀνάτ. ἐν τῇ ὀξ., η κατὰ ὁμαλ. ἐν τῇ βαρ., η κατὰ περίκλ. ἐν τῇ περιcπ. | ἀνάταcιν confirmant Σ 755_{29} 756_{17} (Mel) Σ Goettl 60_{25} *E*[g] ‖ **1** [Sergius] in Donat. IV 529_7 (Varrone usus, p 187 Wilm.): *Dionysius autem, Aristarchi discipulus, cognomento Thrax, domo Alexandrius, is qui Rhodi docuit, lyricorum poëtarum longe studiosissimus, tres tradidit* (scil *prosodias*) *quibus nunc omnes utuntur,* βαρεῖαν ὀξεῖαν περιcπωμένην ‖ **4** ex latinis artigraphis proxime ad Dionysium accedunt Diomedes, [Victorinus], Audax, qui inter se ad verbum fere consentientes haec scribunt I 437_{11} VI 192_8 VII 324_{18}: *distinctio quid est? apposito puncto nota finiti sensus vel pendentis mora. quot locis ponitur? tribus. quibus? summo, cum sensum terminat, et vocatur finalis a nobis, a Graecis* τελεία; *medio, cum respirandi spatium legenti dat, et dicitur media, Graece* μέcη; *imo, cum lectionis interruptum tenorem aliud adhuc inlatura suspendit, et vocatur a Graecis* ὑποcτιγμή, *a nostris subdistinctio* (Vict. et Audax om *media Graece,* Vict. post *imo* add *ponitur*) | cum in L codice signa distinctionis appicta sint, ea quoque proferam quae scholiastae de punctorum conlocatione praecipiunt. Σ 760_{16} (Steph): τίθεται (scil ἡ τελεία) ἐπὶ κεφαλῆc τοῦ γράμματοc, $_{26}$: ἡ μέcη ἐν τῷ μέcῳ τοῦ γράμματοc, ἡ ὑποcτιγμὴ δὲ μεθ' ὑποκρίcεωc κάτω τῷ ἄκρῳ τοῦ γράμματοc (sic UH, l. κάτω ἄκρου). Σ in V[II] apud Vill 140 adn. 1: ὑποκάτω τοῦ γράμματοc κεῖται ἡ ὑποcτιγμὴ ..... καὶ ἡ τελεία ἄνω | καὶ ἡ μὲν τελεία om Σ^1 758_{18} in UH (b adiecit) Σ^1 ante 761_{20} Σ in N apud Wachsm 382 Σ in V apud Vill 138, qua cum omissione consentit quod statim de discrimine cτιγμῆc et ὑποcτιγμῆc subicitur. nec magis agnoscit ἡ μὲν τελεία Parisinus 2090, in cuius fol 28v et 29r habes § 3—5 breviter illustratas. conferantur etiam *E*[g] et erotemata ex codice Schellersheimiano excerpta post EG 680_{44}, quae consentiunt in his: τί ἐcτι cτιγμή; διανοίαc ἀπηρτιcμένηc cημεῖον. πόcαι cτιγμαί; τρεῖc· τελεία, μέcη, ὑποcτιγμή. τί ἐcτι τελεία; deinde ita discrepant ut subiciant *E*[g] διανοίαc ὁλοκλήρου περιτομή, Schellersheimiana ἡ ἔχουcα ἀπηρτιcμένην τὴν διάνοιαν καὶ μὴ ἐπιζητοῦcαν τὸ λεῖπον. denique cfr Zonarae lex. 1673 qui scribit cτιγμαὶ δέ εἰcι τρεῖc· τελεία, μέcη καὶ ὑποcτιγμή· καὶ τελεία ἐcτὶ διανοίαc ἀπηρτιcμένηc cημεῖον κτλ, sed praemittit Cτιγμή· διανοίαc ἀ.τηρτιcμένηc cημεῖον. cfr praef.

[Lectiones armenii] **3** περὶ cτιγμῶν καὶ τίνι διαφέρει cτιγμὴ ὑποcτιγμῆc; **4** non legebat καὶ ἡ μὲν τελεία

Τίνι διαφέρει στιγμὴ ὑποστιγμῆς; Χρόνῳ· ἐν μὲν γὰρ τῇ στιγμῇ πολὺ τὸ διάστημα, ἐν δὲ τῇ ὑποστιγμῇ παντελῶς ὀλίγον. p 630 b

§ 5 (6b) ΠΕΡΙ ῬΑΨΩΙΔΙΑΣ

Ῥαψῳδία ἐστὶ μέρος ποιήματος ἐμπεριειληφός τινα ὑπόθεσιν. εἴρηται δὲ ῥαψῳδία † οἱονεὶ ῥαβδῳδία τις οὖσα, ἀπὸ τοῦ δαφνίνῃ ῥάβδῳ περιερχομένους ᾄδειν τὰ Ὁμήρου ποιήματα.

[Discrepantia scriptvrae in LGBVHAfb] 1 τίνι] πῇ Af | totum hoc enuntiatum interrogativum tituli instar impressum est in fb ‖ 5 οἱονεὶ LG | ῥαβδοδία L^1G, ι supra ο L^2 ‖ 6 ante Ὁμήρου add τοῦ VHAfb

[Discrepantiae et testimonia scholior. (Σλ) erotematvm (E) aliorvm scriptor.] 1 omnia Σ et E^g hanc interrogativam testantur docendi formam quae suspicionem movebat. quod Zonaras lex. 1673 scribit διαφέρει δὲ στιγμὴ ὑποστιγμῆς χρόνῳ· ἐν μὲν γὰρ κτλ, nullius momenti est ‖ 5 Duas legebant etymologias scholiastae. Σ 766_{14} (Mel), cuius verba etiam V (Vill 182) N (Wachsm 384) K exhibent, ῥαψῳδίαν ab Dionysio vel ex ῥάβδος et ᾠδή vel ἀπὸ τοῦ ῥάπτειν derivari dicit, non addens in altera etymologia ᾠδῆς nomen, atque repetit utramque derivationem contrario tamen ordine 767_1: ὁ Δ. εἶπε τὰς δύο ἐτυμολογίας, ἢ ἀπὸ τοῦ ῥάπτειν, τουτέστι τὰ διεστῶτα συνάγειν, ἢ ἀπὸ τοῦ ῥάβδον κρατοῦντας ἐπιδείκνυσθαι. Σ 769_6 (Porph in UHV, Steph in N): ὠνόμασται δὲ ἀπὸ τοῦ ῥάψω μέλλοντος καὶ τοῦ ᾠδή (sic Vb, sed UH παρὰ τὸν ῥάψω μέλλοντα καὶ τοῦ ᾠδή), subicit autem non nulla ad alterum veriloquium pertinentia. Σ in UH a Prellero progr. Dorpat. 1840 p 21 editum, quocum maximam partem Σ in V^{Π} concinit: τὴν ῥαψῳδίαν καὶ αὐτὸς παρετυμολογῶν λέγει διαφόρως παρῆχθαι· ἢ γὰρ παρὰ τὸ ῥάπτειν, ἐπειδὴ τὰ ἔπη συρράπτεται, ..., ἢ παρὰ τὸ μετὰ ῥάβδου δαφνίνης τοὺς ῥαψῳδοὺς τὰ ἔπη ἐπιδείκνυσθαι. Σ in N Wachsm 383: φησί· ῥαβδῳδία τις οὖσα πρότερον, ὕστερον ῥαψῳδία ἐκλήθη κατὰ μεταβολὴν τοῦ β̄ καὶ δ̄ εἰς ψ̄ ...., ἢ ῥαψῳδία εἴρηται ἀπὸ τοῦ συνερράφθαι ἐκ διαφόρων λέξεων καὶ νοημάτων τὰ ἔπη. Erotemata Schellersheimiana 681_{14} eam tantum etymologiam praebent, quam codices artis, sed utramque exhibent E^g (E^v E^b E^l om totam §): παρὰ τὸ ῥάβδος καὶ τὸ ᾠδή ..... ἄλλως· παρὰ τὸ ῥάπτω τὸ συντίθημι. denique legebat utramque Eustathius quoque in Hom 6_{12} R. In tanta testimoniorum copia tamen restant de quibus dubites: 1) utram etymologiam Dionysius priore loco posuerit, 2) num ᾠδῆς nomen addiderit ad ῥάπτειν verbum, 3) praesenti an futuro tempore huius verbi usus sit, 4) utrum ἀπὸ τοῦ an παρὰ τὸ dixerit. sed hae dubitationes tolluntur latini

[Lectiones Armenii] 1 habet interrogationem ‖ 5 quae de rhapsodiae nominis etymologia habet, hoc modo in graecam linguam ad verbum vertenda sunt: εἴρηται δὲ ῥαψῳδία ἀπὸ τοῦ ῥάπτειν ὁμοῦ? (τὰ ?) ἔπη ἢ ἀπὸ τοῦ δαφνίνῃ ῥάβδῳ ὀρχεῖσθαι ἐν τῷ ᾄδειν τὰ Ὁμηρικὰ ποιήματα, atque licet Armenius ipsa haec verba in Dionysii exemplari suo invenisse putari nequeat, tamen ex interpretatione eius haec elucent: 1) ipsum quoque utramque etymologiam legisse, 2) eam derivationem quam codices omittunt legisse priore loco, 3) ᾠδῆς nomen in hac etymologia additum non invenisse. etenim ῥαψῳδίας nomen reddit armenio vocabulo *haknerkouthiun*, cuius prior pars ab *haknem* = ῥάπτω derivanda est, altera ab *erk* = ᾠδή. illud *erk* autem non invenitur in priore etymologia, sed aliud nomen (*pan*), cuius vis eadem fere est atque graeci ἔπος. quod nomen Armenius (graecum scholion, ut videtur, secutus) addidit, ut consuendi verbum haberet obiectum

§ 6 (7 b) ΠΕΡΙ ΣΤΟΙΧΕΙΟΥ

Γράμματά ἐστιν εἰκοσιτέσσαρα ἀπὸ τοῦ α̅ μέχρι τοῦ ω̅. γράμματα δὲ λέγεται διὰ τὸ γραμμαῖς καὶ ξυσμαῖς τυποῦσθαι· γράψαι γὰρ τὸ ξῦσαι παρὰ τοῖς παλαιοῖς, ὡς καὶ παρ' Ὁμήρῳ «Νῦν δέ μ' ἐπιγράψας ταρσὸν ποδὸς εὔχεαι αὔτως» ⟨Λ 388⟩. Τὰ δὲ αὐτὰ καὶ στοιχεῖα καλεῖται διὰ τὸ ἔχειν στοῖχόν τινα καὶ τάξιν. —

p 631 b Τούτων φωνήεντα μέν ἐστιν ἑπτά· α̅ ε̅ η̅ ι̅ ο̅ υ̅ ω̅. φωνήεντα δὲ λέγεται, ὅτι φωνὴν ἀφ' ἑαυτῶν ἀποτελεῖ.

[Discrepantia scriptvrae in LGBVHAfb] 1 περὶ τῶν κ̅δ̅ στοιχείων G ‖ 2 α̅] ἄλφα L, α̅β̅ GV | ω̅ μεγάλου VHAf ‖ 3 διάτὸ L^1, π-:-ρ-:- supra L^2 | ξυσμοῖς b | ξῦσαι L^2: ξύσαι b cum ceteris ‖ 5 εὔχεαι BVb: εὔχαι L^1, ε supra χ add L^2, εὔχεται G, ἄχεαι H, ἔχεαι Af | αὔτως L, οὔτως G, αὔτως b cum ceteris ‖ 7 ἐστιν] εἰσιν VHAfb | ο̅ μικρόν V | ante ω̅ add καὶ VHAfb ‖ 8 ὅτι] διότι VHAfb | post ἀποτελεῖ add οἷον α̅ η̅ omnes praeter L (ἃ ἣ b); verba huc irrepserunt ex p 17, 2

[Discrepantiae et testimonia schol̄ior. (Σ λ) erotematvm (*E*) aliorvm scriptor.] grammatici (et Armenii interpretis) auxilio. Diomedes I 484_{12}: *rapsodia dicitur graece* ποιήσεως μέρος, *aliqua particula discreta atque divulsa; dicta* παρὰ τὸ ῥάπτειν, *quod versus in unum volumen velut consuantur et comprehendantur, vel quod olim partes Homerici carminis in theatralibus circulis cum baculo, id est virga, pronuntiabant, qui ab eodem Homero dicti sunt Homeristae.* ubi Ios. Frey mus. rhen. 1857 p 634 corr ῥάβδῳ pro *baculo* ‖ 1 περὶ στοιχείων Σ^1 770_3 et ante 772_{27} et in V^{II} Vill 186, sed singularem testantur Σ 769_{32} (Porph) Σ 772_4 et $_{12}$ (Steph) Σ 772_{28} (Mel) E^b ‖ 2 Σ in V^{II}: «ἀπὸ τοῦ α̅β̅ μέχρι τοῦ ω̅» Διὰ τί οὐκ εἶπεν ἀπὸ τοῦ α̅ μέχρι τοῦ ω̅, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ α̅β̅ εἶπεν; et Σ 788_{17} (Steph) in UH: διὰ τί δὲ α̅ καὶ β̅ καὶ ω̅ γράφονται μηδὲν τῶν ἄλλων ὀνομάσας; ubi b perperam om καὶ β̅, recte scripsisse videtur γράφει μόνα. Sed non agnoscit β̅ Σ 788_{21} (eiusdem Steph in U, at Mel in V^{II}) ‖ 3 ξυσμαῖς Σ^1 Cram 326_2 Σ in UH post 772_8, sed ξυσμοῖς Σ^1 ante 789_{30} in UH et Σ 788_{30} 789_3 (Mel) ‖ 6 Ammon. Herm. in Aristot. $101a_{15}$ Br.: τὸ δὲ τοῦ στοιχείου (scil ὄνομα) τὴν ἐκφώνησιν (scil σημαίνει) διὰ τὸ ἔχειν στοῖχόν τινα καὶ τάξιν, φησὶν ὁ Διονύσιος. aliam etymologiam legisse videatur Σ 789_{23} (Mel): ἐτυμολογεῖ αὐτὰ ἀπὸ τοῦ στείχω ὅ ἐστι μετὰ τάξεως πορεύομαι, et E^g E^h: πόθεν στοιχεῖον; παρὰ τὸ στείχω, τὸ ἐν τάξει πορεύομαι. at verisimilius est Melampodem et erotematum auctorem eam ob causam dixisse Dionysium derivare στοιχεῖον ex στείχω verbo, quia, ut Σ 791_{10} (Steph) ait, τὸ στοιχεῖον παρὰ τὸ στοῖχος· τοῦτο παρὰ τὸ στείχω ‖ 8 ὅτι, non διότι Σ^1 796_{10} | deteriorum codicum additamentum οἷον α̅ η̅ nullum scholion agnoscit, *E* totum enuntiatum om

---

[Lectiones Armenii] 1 περὶ στοιχείου, non στοιχείων ‖ 2 ἀπὸ τοῦ α̅, non α̅β̅ ‖ 3 pro γραμμαῖς καὶ ξυσμαῖς unum vocabulum habet, quod significat *radendo* ‖ 6 διὰ τὸ ἔχειν . . . τινα καὶ τάξιν ad verbum convertebat, sed pro στοῖχον habet substantivum abstractum, quod non tam στοίχου nomini respondet quam στοιχειώσεως ‖ 8 deteriorum codicum οἷον α̅ η̅ non legebat. pro ἀποτελεῖ habet duas voces, *anbagas elouzanen* = *non deficientem producunt*, quae discrepantia eo magis animadvertenda est, quia, ubi redit ἀποτελεῖ (p 10, 5. 11, 4), interpres una voce *(gadaren)* utitur, quae significat *perficiunt*. hoc loco φωνὴν ἀφ' ἑαυτῶν οὐκ ἐλλιπῆ (vel τελείαν) ἀφίησι interpretatus esse videtur, quae vel in

Τῶν δὲ φωνηέντων μακρὰ μέν ἐστι δύο, η̅ καὶ ω̅, βραχέα δύο, ε̆ καὶ ο̆, δίχρονα τρία, ᾱ ῑ ῡ. δίχρονα δὲ λέγεται, ἐπεὶ ἐκτείνεται καὶ συστέλλεται. P 631 b

Προτακτικὰ φωνήεντα πέντε· ᾱ ε̅ η̅ ο̅ ω̅. προτακτικὰ δὲ λέγεται, ὅτι προτασσόμενα τοῦ ῑ καὶ ῡ συλλαβὴν ἀποτελεῖ, οἷον α̅ι̅ α̅υ̅. ὑποτακτικὰ δύο· ῑ καὶ ῡ. καὶ τὸ ῡ δὲ ἐνίοτε προτακτικόν ἐστι τοῦ ῑ, ὡς ἐν τῷ μυῖα καὶ ἅρπυια.

Δίφθογγοι δέ εἰσιν ἕξ· α̅ι̅ α̅υ̅ ε̅ι̅ ε̅υ̅ ο̅ι̅ ο̅υ̅.

[DISCREPANTIA SCRIPTVRAE IN LGBVHAfb] **1** δὲ] μὲν G | ἐστι] εἰσιν VHAfb | ω̅ μέγα V | βραχέα β ε̅ καὶ ο̅ ab L^1 omissa add L^3 in mg | post βραχέα add δὲ VHAfb ‖ **2** ε̅ ψιλὸν καὶ ο̅ μικρόν VHf | post prius δίχρονα add δὲ VHAfb | post ῑ add καὶ VHfb | ἐπειδὴ VHAfb ‖ **5** ante ῡ add τοῦ VHAfb | οἷον om HAfb | post ὑποτακτικὰ add δὲ omnes praeter L ‖ **6** καὶ ante τὸ ῡ δὲ om Afb ‖ **7** post ἅρπυια add υἱὸς καὶ ἐν τοῖς ὁμοίοις VH et sine ἐν Afb ‖ **8** ε̅ι̅ ε̅υ̅ ο̅ι̅] ο̅ι̅ ε̅υ̅ ε̅ι̅ VHAf

---

[DISCREPANTIAE ET TESTIMONIA SCHOLIOR. (*Σλ*) EROTEMATVM (*E*) ALIORVM SCRIPTOR.] **1** post βραχέα add δὲ *Σ*^{1} 796$_{27}$, om *Σ*^{1} 798$_{13}$ ‖ **2** post prius δίχρονα add δὲ *Σ*^{1} 800$_{29}$ in UH, om *Σ*^{1} 796$_{27}$ | cfr D.H. de comp. verb. p 74 R.: καὶ γὰρ ἐκτείνεται ταῦτα καὶ συστέλλεται, et Sext. E. 621$_{21}$ ‖ **4—5** προτακτικὰ δὲ λέγεται — οἷον α̅ι̅ α̅υ̅ non legisse Stephanum collegerim ex *Σ* 801$_{20}$: εἰπὼν προτακτικὰ οὐ διέστειλεν ἡμῖν, ἀλλὰ καὶ (?) παρεπέμψατο, ἁπλούστερον διαλεγόμενος· πρὸς εἰσαγομένους γὰρ γράφει. ἐχρῆν γὰρ αὐτὸν εἰπεῖν προτακτικὰ φωνήεντα φωνηέντων· πρὸς γὰρ ἄλληλα συγκρίνονται τὰ φωνήεντα, ὅτι ἀλλήλων εἰσὶ προτακτικὰ καὶ ὑποτακτικά, quibus statim subicitur lemma «ὑποτακτικὰ δύο, ῑ ῡ». cfr quae adnotavi ad 12, 5. contra legebat enuntiatum *Σ* 801$_{18}$ (Mel) atque habent etiam *E*^{g} *E*^{v} *E*^{b} ‖ **5** συλλαβὴν] ex *Σ* 801$_{16}$ (Mel): καὶ φανερόν ἐστι, τίνος ἕνεκεν λέγεται τὰ μὲν προτακτικά, τὰ δὲ ὑποτακτικά, ὡς αὐτός φησι. τούτων γὰρ τῶν πέντε προτασσομένων, τῶν ⟨δὲ⟩ δύο ὑποτασσομένων, ῑ καὶ ῡ, αἱ δίφθογγοι ἀποτελοῦνται, coniecerit quispiam hunc scholiastam τὰς διφθόγγους ἀποτελεῖ legisse; sed potius hoc nomen pro interpretamento habendum est. Cfr *E*: συλλαβὴν ἀποτελεῖ *E*^{g}, συλλαβὴν ἀποτελοῦσιν ὡς αἱ δίφθογγοι *E*^{v}, τὰς διφθόγγους ἀποτελεῖ *E*^{b} ‖ **7** ex *Σ* 802$_2$ et $_6$ (Mel) non colligo hunc scholiastam post ἅρπ. legisse υἱὸς καὶ ἐν τοῖς ὁμοίοις, sed ex hoc vel simili scholio oriundum esse illud additamentum deteriorum codicum; om etiam *E*^{g} *E*^{v}, habent *E*^{b} ‖ **8** α̅ι̅ α̅υ̅ ο̅ι̅ ε̅υ̅ ε̅ι̅ ο̅υ̅ (sicut deteriores artis codices) *E*^{g} *E*^{v}, ita ut antecedant eae quae in verborum initiis mutantur augmento, sequantur eae quae in communi dialecto aut ubique immutabiles sunt. cfr Choerob. 521$_3$ et *Σ* 804$_{18}$ | *Σ* 803$_8$ (Mel): οὐ μόνον εἰσὶν ἓξ δίφθογγοι ἀλλ' ἕνδεκα (l. ἀλλὰ δυοκαίδεκα cum U^n), ὧν αἱ μὲν ἓξ εἰσιν εὔφωνοι, ὡς καὶ αὐτός φησιν· αἱ δὲ τρεῖς κακόφωνοι ..... (scil ηυ ωυ υ̅ι̅)· αἱ δὲ τρεῖς ἄφωνοι .... (scil ῳ ῃ ᾳ),

---

[LECTIONES ARMENII] arte legebat vel in scholio. cfr *Σ* 795$_{23}$ (Mel): καὶ φωνήεντα μέν, ὥς φησι καὶ αὐτός, ἑπτά, ἃ καὶ εὐλόγως λέγεται φωνήεντα ὡς μὴ χρῄζοντα συνάρσεως ἑτέρου τινὸς εἰς τὸ ἐκφωνηθῆναι, ἀλλὰ τελείαν φωνὴν ἀφ' ἑαυτῶν ἀφιέντα. haec enim diductis litteris impressa, quae b omisit, praebent UH Vaticanus 240 (nisi quod ἀφίενται UH, ἀφιέναι Vat. 240) ‖ **4—5** προτακτικὰ ..... α̅ι̅ α̅υ̅ inveniebat, et συλλαβὴν legebat (non τὰς διφθόγγους) **6** καὶ τὸ ῡ κτλ] Dionysii verba ad vernaculam linguam ita accommodavit ut diceret: *sed etiam i est ubi praepositivum sit u ⟨litterae⟩, ut in imasdouthiun artiun* ‖ **7** υἱὸς καὶ ἐν τοῖς ὁμοίοις addita non legebat, nam duo tantum exempla praebet, quamquam vocalium copulatio *iu* in permultis vocabulis armeniis invenitur ‖ **8** distinguit duo

p 631 b Σύμφωνα δὲ τὰ λοιπὰ ἑπτακαίδεκα· β̄ γ̄ δ̄ ζ̄ θ̄ κ̄ λ̄ μ̄ ν̄ ξ̄ π̄ ρ̄ c̄ τ̄ φ̄ χ̄ ψ̄. cύμφωνα δὲ † λέγονται, ὅτι αὐτὰ μὲν καθ' ἑαυτὰ φωνὴν οὐκ ἔχει, cυνταccόμενα δὲ μετὰ τῶν φωνηέντων φωνὴν ἀποτελεῖ.

.Τούτων ἡμίφωνα μέν ἐcτιν ὀκτώ· ζ̄ ξ̄ ψ̄ λ̄ μ̄ ν̄ ρ̄ c̄. ἡμίφωνα

[Discrepantia scripturae in LGBVHAfb] 2 δὲ om G | λέγονται L: λέγεται ceteri ‖ 5 ἐcτιν om HAfb

---

[Discrepantiae et testimonia schol. (Σ λ) erotematum (E) aliorum scriptor.] quo ex loco iure colligeres Dionysium scripsisse δίφθογγοι δὲ εὔφωνοι, nisi cum U$^{\pi}$ corrigendum esset ἃc καὶ αὐτόc φηcιν, quae scriptura stabilitur eiusdem interpretis verbis his (803_5): λείπει τὸ εὔφωνοι. ceterum non magis quam Melampus acquievere in Dionysii sex diphthongis Σ 803_{17} (Steph) Σ Goettl 35_{18} E^b, quibus locis quae docentur, eorum pars ex Apollonio Dyscolo per Choeroboscum (cfr in Theod. 402_{11} 520_{10}) ad posteriores manasse videtur. E^s autem et E^v ultra Dionysium hic non sapiunt ‖ 1 E^s ita ordinant consonas: β γ δ κ π τ θ φ χ ζ ξ ψ λ μ ν ρ c

---

[Lectiones Armenii] diphthongorum genera: *naturales diphthongi sunt quinque: au eu ou ai oi, et repugnantes tres: ēu ĕu iu.* alterum genus denominatur vocabulo composito, cuius prior pars *(prna)* vim infestandi vel vexandi habet, altera *(parpar)* vocem significat. dubitari autem nequit quin non ex armeniae linguae indole hanc distinctionem hauserit interpres, sed ex Dionysii exemplari correcto vel ex aliquo scholiasta. vide mihi quas Melampus 803_9 ponit duas diphthongorum classes praeter eam seriem quam Dionysius enumerat. illarum classium ab Melampode additarum priori (ηυ ωυ υι) alteram Armenii seriem *(ēu ĕu iu)* respondere concedes, si reputaveris pro υι interpretem in proxime antecedentibus quoque *iu* posuisse atque armenium *ēu* plane congruere cum graeco ηυ. nominibus sane Melampodis, a quo αι αυ ει ευ οι ου nuncupantur εὔφωνοι, ηυ ωυ υι vero κακόφωνοι, non utitur Armenius, sed alia nomenclatione quam in graeco grammatico hucusque non repperi, attamen ipsam quoque ex graeca doctrina oriundam esse puto. αι αυ ει ευ οι ου diphthongos videtur Armenius φυcικῶν nomine ornatas legisse in suo Dionysii exemplari vel commentario vetere; alterius autem classis vocabulum armeniacum fortasse ex ἐχθρόφωνοc vel ἐναντιόφωνοc natum est vel ex alia voce, quae significabat in his diphthongis vocales non naturali quodam motu coire, sed vi tantum copulari, utpote inter se infestas. (κυρίων appellatione Σ Goettl. 35_{18} αι αυ ει ευ οι ου denotat, καταχρηcτικῶν nomine idem scholiasta ηυ ωυ υι ᾳ ῃ ῳ significat, τῶν κατὰ διέξοδον nomine ab Choerob. 402_{27} aliisque ηυ ωυ υι nuncupantur.) ceterum noli opinari Armenium etiam numerum genuinarum diphthongorum ex graeco aliquo correcto exemplari sumpsisse, quia apud Bekkerum 805_4 (Mel) legatur: διφθόγγων τῶν πέντε. nam haec corrupta esse elucet ex UH ‖ 5 τούτων — p 13, 3 τοῦ θ̄ καὶ τ̄] Hoc loco praeceptorum ordinem valde immutavit, vernaculae linguae differentia coactus: nam postquam omnes consonas Armenius enumeravit et 1 cύμφωνα — 4 ἀποτελεῖ convertit, primum omnes, non mutas tantum distribuit in tres species, quae non re, sed nominibus ψιλοῖc δαcέcι μέcοιc respondent atque ad verbum transfert quod Dionysius de mediarum nomine p 13, 1 dicit. deinde ἄφωνα enumerat et addit quae congruunt cum his verbis: p 12, 3 ἄφωνα — 4 κακόφωνον. denique octo ἡμίφωνα nominat et interpretatur quod Dionysius ἡμιφώνων nominis explanandi causa profert. Itaque ne hoc quidem loco Armenius inutilis est ad Dionysium recensendum.

δὲ λέγεται, ὅτι παρ᾽ ὅσον ἧττον τῶν φωνηέντων εὔφωνα καθέστηκεν p 631 b ἔν τε τοῖς μυγμοῖς καὶ σιγμοῖς. Ἄφωνα δέ ἐστιν ἐννέα· β̅ γ̅ δ̅ κ̅ π̅ τ̅ θ̅ φ̅ χ̅. ἄφωνα δὲ λέγεται, ὅτι μᾶλλον τῶν ἄλλων ἐστὶν κακόφωνα, ὥσπερ ἄφωνον λέγομεν τὸν τραγῳδὸν τὸν κακόφωνον.

Τούτων ψιλὰ μέν ἐστι τρία, κ̅ π̅ τ̅, δασέα τρία, θ̅ φ̅ χ̅, μέσα δὲ

[DISCREPANTIA SCRIPTVRAE IN LGBVHAfb] 1 ὅτι punctis notat B | τῶν] τὸν L^1, corr. L^2 || 2 μυγμοῖς L^1, N supra μ L^2, νυγμοῖς GB, sed B supra ν add μ | ἐνέα L || 3 θ post δ traiciunt VHAfb | ἐστὶν] ν om omnes praeter L | κακόφωνα] κακό φωνον L^1 et om ὥσπερ — κακόφωνον (4), L^x restit. κακόφωνα et add omissa in mg || 4 prius τὸν om omnes praeter L || 5 ἐστι om HAfb | post δασέα add δὲ VHAfb

---

[DISCREPANTIAE ET TESTIMONIA SCHOLIOR. ($\Sigma\lambda$) EROTEMATVM (E) ALIORVM SCRIPTOR.] 1—2 ὅτι — σιγμοῖς non habent E^v E^b E^l, ὅτι et ἔν — σιγμοῖς om E^g. ὅτι confirmant Σ^l ante 806_{14} et subsequens scholion (Mel), ubi ὅτι — καθέστηκεν explanatur ὅτι ὅσον ἐλάττονά εἰσι τῶν φωνηέντων, et Σ 806_9 (Steph), qui παρ᾽ ὅσον interpretatur παρ᾽ ὀλίγον. (Σ Goettl. 16_{31}, qui Stephanum descripsit, etiam ὅι praemittit ὅτι voculae) || 2 μυγμοῖς καὶ σιγμοῖς interpretatur Σ 807_1 addens: ἀπὸ μέρους δὲ τὸ πᾶν ἐδήλωσεν· ἀλλὰ καὶ ῥάζουσιν, ὡς τὸ ρ̅ (ῥαζοῦσιν UH; legendum ῥοιζοῦσιν, quamquam ῥάζω quoque sonum significat) καὶ συρισμοὺς ἀποτελοῦσιν (sic Ub, H falso σιγμοὺς. forsitan συριγμοὺς), ὡς τὸ σ̅ ξ̅ ψ̅. deinde interiectis καὶ ἄλλως verbis sequuntur: μυγμὸς λέγεται ὁ τοῦ μ̅ ἦχος, οἷον συμμένειν· ὁ δὲ τοῦ ν̅ νυγμός, οἷον συννεύειν· ὁ δὲ τοῦ ζ̅ ξ̅ ψ̅ καὶ σ̅ σιγμός, οἷον συρίζω ξέω ψηλαφῶ σείω· ὁ δὲ τοῦ ρ̅ ῥοῖζος, οἷον συρράπτω. In H tribuuntur Stephano haec posteriora verba, in U vero ea, quae ante καὶ ἄλλως leguntur; neque habet nisi antecedentia verba is, qui hic Stephanianum commentarium exscripsit, Σ Goettl 17_{1-6}. Ergo Stephanus legebat nihil nisi μυγμοῖς καὶ σιγμοῖς et putabat his vocabulis tanquam exemplis omnes ψόφους denotari; alius vero scholiasta videtur invenisse quattuor voces: μυγμόν νυγμόν σιγμόν ῥοῖζον, quarum ultima iuxta σιγμὸν et μυγμὸν legitur etiam in Dion. Halic. de compos. verb. p 72 R. 156 Sch. et in Sext. E. 621_{29}. cfr praef. — Melampodis Σ 806_{14} ita legitur in U: «ἔν τε τοῖς στιγμοῖς (στιγμαῖς b) καὶ σιγμοῖς (supra σι in H additum νυ)». ἐν τῷ θέλειν ἡμᾶς ἐκφωνεῖν ἄνευ τῶν φωνηέντων κατ᾽ ἰδίαν ταῦτα (adde τὰ) προλεχθέντα ὀκτὼ ἡμίφωνα, τελείαν μὲν φωνὴν οὐ δυνάμεθα ἀφιέναι, μυγμὸν (H νυγμὸν) δέ τινα ἢ συριγμόν, ὅπερ ἐστὶν ἀρχὴ φωνῆς, ἐκβάλλομεν, ut videatur hic quoque scholiasta in arte μυγμοῖς καὶ σιγμοῖς invenisse: nam συριγμοῦ nomen, quod in explicatione habet, putaverim interpretamentum esse (cfr ad huius nominis usum D. H. de compos. verb. p 80. 82. 79 R. p 170. 172. 168 Sch. et Aristid. Quintilianus II p 89 Meib.). — Psellus 255—259: Βραχὺ γὰρ ἀπολέλοιπε τούτων τῆς εὐφωνίας (scil τῶν φωνηέντων). Καὶ δῆλον ἐκ τοῦ συριγμόν, μυγμὸν καὶ ῥοῖζον ἔχειν· Τὸ μὲν γὰρ ζῆτα καὶ τὸ ξῖ, τὸ ψῖ τε καὶ τὸ σίγμα Τὸν συριγμὸν ἐργάζονται, τὸ βῆμα (flagitatur τὸ ῥῶ δὲ) μόνον ῥοῖζον· Μυγμοῖς δὲ πάλιν γίνεται τὸ μῦ τε καὶ νῦ, ἄναξ || 5 Σ 809_{23} (Steph): «μέσα δὲ τούτων τρία (sic Ub, ταῦτα τὰ τρία H)». μέσα δὲ αὐτὰ εἴρηται πρὸς σύγκρισιν. τίνων δὲ μέσα ἐστί; δῆλον ὅτι τῶν προειρημένων. ὥσπερ δὲ περὶ τῶν προτακτικῶν δια-

---

[LECTIONES ARMENII] 1 ὅτι παρ᾽ ὅσον expressit || 2 μυγμοῖς καὶ σιγμοῖς] Armeniorum vocabulorum prius (*mrmounts̆*) significat murmurationem, alterum (*s̆ṛic̆*) syringis sonum; ergo interpres convertit μυγμοῖς καὶ συριγμοῖς, quorum alterum forsitan ex scholiastae explanatione, non ex arte sumpserit || 4 ὥσπερ — κακόφωνον, quae spuria videbantur, testatur

p 631 b τούτων τρία, β̅ γ̅ δ̅. μέcα δὲ εἴρηται, ὅτι τῶν μὲν ψιλῶν ἐcτι δαcύτερα, τῶν δὲ δαcέων ψιλότερα. καὶ ἔcτι τὸ μὲν β̅ μέcον τοῦ π̅ καὶ φ̅, τὸ δὲ γ̅ μέcον τοῦ κ̅ καὶ χ̅, τὸ δὲ δ̅ μέcον τοῦ θ̅ καὶ τ̅. Ἀντιcτοιχεῖ δὲ τὰ δαcέα τοῖc ψιλοῖc, τῷ μὲν π̅ τὸ φ̅, οὕτωc· «Ἀλλά μοι εἴφ' ὅπῃ ἔcχεc † ἰὼν εὐεργέα νῆα» ⟨ι 279⟩, τῷ δὲ κ̅ τὸ χ̅· «Αὐτίχ' ὁ μὲν

[Discrepantia scripturae in LGBVHAfb] 2 δὲ om G | ἔcτι] ἔcτη L[1] sed ipsa prima manus puncta posuit supra priorem η litterae ductum | prius τὸ om G | ante φ̅ add τοῦ VHAfb ‖ 3 ante χ̅ et ante τ̅ add τοῦ VHAfb | τοῦ τ̅ καὶ τοῦ θ̅ b ‖ 4 τά] ἡ G | τῷ μὲν π̅ τὸ φ̅ L[2]B: τὸ μὲν π̅ τῷ φ̅ L[1], τὸ μὲν π̅ καὶ φ̅ G, τὸ μὲν φ̅ τῷ π̅ VHAfb | εἴφ'] εἰ in ras L[x] ‖ 5 ἰὼν εὐεργέα νῆα GBVHAfb, om L[1], add in mg L[3] | τῶι δὲ κ̅ τῶι χ̅ L[1], sed supra prius τῶι ipsa prima manus scr ὁ, alterum τῶι L[2] in τὸ mutavit; τὸ δὲ κ̅ τῷ χ̅ GVAf, τῷ δὲ κ̅ τὸ χ̅ BH, τὸ δὲ χ̅ τῷ κ̅ b.

[Discrepantiae et testimonia scholior. (Σ λ) erotematum (E) aliorum scriptor.] λεγόμενοc ἀδιάcτολον καὶ ἀφόριcτον ἀφῆκεν (cum UH ἀόριcτον legendum et ex coni. τὸν λόγον addendum), ὡc πρὸc εἰcαγομένουc διαλεγόμενοc, οὕτω καὶ ἐνταῦθα. ἡμεῖc δὲ ἀναπτύξαντεc διαcαφῶμεν (διαcαφοῦμεν recte UH) καὶ λέγομεν, τὰ μέcα εἰρῆcθαι ὡc (= πρὸc) τὰ δαcέα καὶ τὰ ψιλά, καὶ ὡc εἴ τιc cύγκριcιν ποιούμενοc θερμοτάτου καὶ ψυχροτάτου μέcον τι καλέcει ὡc πρὸc cύγκριcιν ἀμφοτέρων τῶν ἀκροτήτων ......, τοῦτον τὸν τρόπον τὰ μέcα πρὸc μὲν τὰ δαcέα ψιλά ἐcτι, πρὸc δὲ τὰ ψιλὰ δαcέα (= Σ Goettl 36_{19-27}), qua ex interpretatione colligendum videtur, Stephanum μέcα δὲ εἴρηται . . . ψιλότερα non magis legisse quam supra (p 10, 4) προτακτικὰ ...... α̅ι̅ α̅υ̅. Ex Melampodis Σ 809_{14-21} nec invenisse hunc scholiastam verba certo concludere licet nec contrarium. Sed E[g] E[v]: διατί λέγονται, inquiunt, μέcα; διότι τῶν μὲν ψιλῶν ἐcτι δαcύτερα, τῶν δὲ δαcέων ψιλότερα. Item certo legebat in arte hanc nominis explanationem Psellus ἑρμην. p 69. Halicarnassensem Dionysium, qui de comp. verb. p 83 R. scribit: καὶ ψιλὸν μέν ἐcτιν αὐτῶν τὸ π̅, δαcὺ δὲ τὸ φ̅, μέcον δὲ ἀμφοῖν τὸ β̅· τοῦ μὲν γὰρ ψιλότερόν ἐcτι, τοῦ δὲ δαcύτερον, eam ob causam non antestor, quia fortasse ex communi fonte fluxere, quae in Thrace et quae in Halicarnassensi leguntur ‖ 2 τοῦ φ̅ καὶ π̅ Σ 810_{19} (Mel) et Psellus in cτίχ. 102, sed τοῦ π̅ καὶ φ̅ E[g] E[b] E[t] et Psellus in cτίχ. 138, in ἑρμ. p 71 ‖ 3 τοῦ θ̅ καὶ τ̅] tenuem praeponit solus Psellus in cτίχοιc 104 et 154, videlicet metri causa ‖ 4 Σ 812_4 (Steph): δι' ἣν αἰτίαν (praemitte ἄξιον ζητῆcαι) ὁ τεχνικὸc εἰρηκὼc «ἀντιcτοιχεῖ τὰ δαcέα τοῖc ψιλοῖc» ἐπήνεγκε τὸ ψιλὸν πρῶτον εἰπὼν «τὸ μὲν π̅ τὸ φ̅». sic UH; Bekker τὸ μὲν π̅ τῷ φ̅; equidem corrigo τῷ μὲν π̅ τὸ φ̅, quamquam in cod. Ottoboniano 173 (ubi fol. 161—165 posterior huius de litteris capitis pars explanatur) revera legimus: ἄξιον δὲ ζητῆcαι, διὰ τί πῇ μὲν τὰ ψιλὰ τῶν δαcέων προτάττει, λέγων «τὸ π̅ τῷ φ̅, τὸ δὲ κ̅ τῷ χ̅», πῇ δὲ τὰ δαcέα τῶν ψιλῶν, λέγων «τὸ δὲ θ̅ τῷ τ̅». E[g] et E[t] τὸ μὲν φ̅ τὸ π̅, E[b] τὸ μὲν φ̅ τῷ π̅ ‖ 5 plenum versum habent Σ 813_8 (Steph) et E[g] (totum versum om cetera E). Psellus in ἑρμηνείᾳ p 70: ἀλλά μοι εἴφ' ὅπῃ ἔcχεc, in cτίχοιc 123: cὺ δέ μοι εἴφ' ὅπῃ τὴν ναῦν | τὸ δὲ κ̅ τῷ χ̅ Σ in Ottobon. 173, τὸ δὲ χ̅ τὸ κ̅ E[g], τὸ δὲ χ̅ τῷ κ̅ E[b], τὸ δὲ κ̅ τὸ χ̅ E[t] | Σ in Ottobon. pergit post ea quae modo transcripsi: καὶ ἔcτιν εἰπεῖν· ἵνα δείξῃ ὅτι οὐ μόνον δαcέα ἀντὶ ψιλῶν παραλαμβάνεται, ὡc ἐπὶ τοῦ κατὰ ἡμῶν — καθ' ἡμῶν, ἐπὶ ἡμᾶc — ἐφ' ἡμᾶc, αὐτίκα ὁ μὲν χλαῖναν — αὐτίχ' ὁ μὲν χλαῖναν, quae eadem exempla sed partim corrupta leguntur in Choerob. 553_{16}:

[Lectiones Armenii] 1 μέcα — 2 ψιλότερα inveniebat ‖ 3 ἀντιcτοιχεῖ — p 14, 2 om

χλαῖνάν † τε χιτῶνά τε ἕννυτ' Ὀδυccεύc» ⟨ε 229⟩, τὸ δὲ θ̄ τῷ τ̄· «Ὣc ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντεc † ἀκὴν ἐγένοντο cιωπῇ» p 632b ⟨Γ 95⟩.

Ἔτι δὲ τῶν cυμφώνων διπλᾶ μέν ἐcτι τρία· ζ̄ ξ̄ ψ̄. διπλᾶ δὲ εἴρηται, ὅτι ἓν ἕκαcτον αὐτῶν ἐκ δύο cυμφώνων cύγκειται, τὸ μὲν ζ̄ ἐκ τοῦ c̄ καὶ δ̄, τὸ δὲ ξ̄ ἐκ τοῦ κ̄ καὶ c̄, τὸ δὲ ψ̄ ἐκ τοῦ π̄ καὶ c̄.

Ἀμετάβολα τέccαρα· λ̄ μ̄ ν̄ ρ̄. ἀμετάβολα δὲ λέγεται, ὅτι οὐ μεταβάλλει ἐν τοῖc μέλλουcι τῶν ῥημάτων οὐδὲ ἐν ταῖc κλίcεcι τῶν ὀνομάτων. τὰ δὲ αὐτὰ καὶ ὑγρὰ καλεῖται. —

[Discrepantia scripturae in LGBVHAfb] 1 τε χιτῶνά τε ἕννυτ' Ὀδυccεύc GBVHAfb (praeterquam quod τ' pro altero τε habent VH), om. L^1, add L^2 mg | τὸ δὲ θ̄ τῷ τ̄ GBVb: in L pro θ̄ legitur φ sed ab L^x radendo corrigendoque facta ex alia littera, quae certo dispici iam nequit; τῷ δὲ θ̄ τὸ τ̄ HA et sine δὲ f ‖ 2 ἀκὴν ἐγένοντο cιωπῇ om L^1, add L^2 mg, habent GBVHAfb ‖ 4 cυμφώνων] νω in ras L^x scripsit, item ἐcτι τρία et priorem syllabam alterius διπλᾶ ‖ 6 prius δὲ om G ‖ 7 ante τέccαρα add δὲ VHAfb | λέγεται LB: εἴρηται ceteri ‖ 8 μεταβάλλεται BVHAfb | ante ἐν τοῖc μέλλουcι add οὔτε VHAfb | οὐδὲ LGB: οὔτε VHAfb | post κλίcεcι in L ν erasum

---

[Discrepantiae et testimonia scholior. (Σλ) erotematum (*E*) aliorum scriptor.] κατὰ ἡμῶν — καθ' ἡμῶν, ἐπὶ ἡμᾶc — ἐφ' ἡμῶν, ἀντίcχ' ὁ μὲν χλαῖναν. plenum versum exhibent et τ' ante ἕννυτ' E^g (totum versum om cetera *E*). Psellus in ἑρμηνείᾳ p 70: αὐτίχ' ὁ μὲν χλαῖνάν τε χιτῶνά τε, in cτίχοιc 122: αὐτίχ' ὁ μὲν χλαῖναν, ubi Boisson. versus supplendi causa addidit τε ‖ 1 τὸ δὲ θ̄ τῷ τ̄] eandem litterarum conlocationem antecedenti contrariam, cuius causam ordine alphabetico contineri patet, habent Σ in Ottobon. 173 E^g E^b E^t (τὸ δὲ θ̄ τὸ τ̄ E^g E^t); neque censendum est Choeroboscum tenuem ante aspiratam legisse, quia 692_7 scribit: ἀντίcτοιχον γὰρ τοῦ τ̄ τὸ θ, ὡc ἐν τῇ τέχνῃ Διονυcίου μεμαθήκαμεν ‖ 2 Σ 812_{32} (Steph) quoque haec tantum verba praebet: ὣc ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντεc, item Psellus in cτίχοιc 122, in ἑρμ. p 70; plenum versum habent E^g (totum versum om cetera *E*) ‖ 5 cfr D.H. comp. v. p. 78R.: διὰ τὸ cύνθετα εἶναι τὸ μὲν ζ̄ διὰ τοῦ c̄ καὶ δ̄, τὸ δὲ ξ̄ διὰ τοῦ κ̄ καὶ c̄, τὸ δὲ ψ̄ διὰ τοῦ π̄ καὶ c̄. Sext. E. 622_{10}: cυνεcτηκέναι φαcὶ τὸ μὲν ζ̄ ἐκ τοῦ c̄ καὶ δ̄ κτλ ‖ 7 ante τέccαρα add δὲ nec $Σ^1$ 816_{12} nec $Σ^1$ ante 816_{27} | λέγεται] εἴρηται Σ 816_{16} (Mel), λέγονται E^g E^b (E^v E^t totum enuntiatum om) ‖ 8 οὐ μεταβάλλει ἐν . . οὐδὲ Σ 816_{17} (Mel), passivum cum deterioribus artis codicibus praebent Σ Goettl 38_{24} E^g E^b Choerob. 381_{27} anonymus περὶ ῥήματοc AP IV 224_{29}; οὔτε . . . . οὔτε pro οὐδὲ exhibent Σ Goettl E^b Psellus in ἑρμ. p 72 anon. περὶ ῥήμ. ‖ 7—9 Marius Victor. VI 6_{15}: *ex his immutabiles quattuor, l m n r, dictae sunt* (32_{10} ἀμεταβόλαc *sive* ὑγρὰc *Graeci vocant*), *quia in masculinis et femininis nominibus per nominativum casum positae in omnibus declinationibus manent nec mutantur* (p 32_{12} *in declinatione verborum seu nominum*). *eaedem autem liquidae dicuntur, quando hae solae inter consonantem et vocalem immissae non asperum sonum faciunt.* ubi quae causa nomenclationis liquidarum addita est, eam in Dionysii exemplari lectam esse non opinor, sed fortasse nomen ὑγρῶν explanatum in suo artis exemplari legebat Psellus, qui in cτίχοιc 260 haec scribit: Ὁ τεχνικὸc μὲν εἴρηκε τῶν ὑγρῶν

[Lectiones Armenii] 4 enumerat octo consonas duplices; ceterum ad verbum convertit quae Dion. de duplicium nomine docet ‖ 7 quattuor consonas nuncupat liquidas, sed ἀμεταβόλων nominis nullum in Armenio extat vestigium

Τελικὰ ἀρϲενικῶν ὀνομάτων † ἀνεπεκτάτων κατ' εὐθεῖαν καὶ ἑνικὴν πτῶϲιν ϲτοιχεῖά ἐϲτι πέντε· ν ξ ρ ϲ ψ, οἷον Δίων Φοῖνιξ Νέϲτωρ Πάριϲ Πέλοψ. θηλυκῶν δὲ ὀκτώ· α η ω ν ξ ρ ϲ ψ, οἷον

[Discrepantia scriptvrae in LGBVHAfb] 1 ἀνεπεκτάτων κατ' εὐθεῖαν καὶ ἑνικὴν πτῶϲιν om L¹, add alia manus, fortasse L² in mg; ita autem detritum additamentum est, ut certo legi hae tantum litterae possint: ..... κτα ..... τευθει ..... ἑνικη ... ω .. ν; ceteri libri omnes in textum recepta habent verba (G γενικὴν) ‖ 2 ϲτοιχεῖ ἐϲτί G, quae corruptela inde repetenda est, quod L ϲτοιχεῖ in fine versus habet atque initio subsequentis ά ἐϲτι; supra hoc ἐϲτι autem L² scripsit εἰϲι ¦ iuxta verba ἐϲτι πέντε ..... Φοῖνιξ in L mg vides has litteras κιρτοϲ γιν atque vestigium decimae litterae abstersae, quas videtur eadem manus adscripsisse, a qua lin 3 exarata sunt ἐϲτι τρία ‖ 3 πέλοψ L¹, πέλωψ L²G

[Discrepantiae et testimonia scholior. (Σ λ) erotematvm (E) aliorvm scriptor.] τὴν αἰτίαν· Εἰϲὶ γὰρ δυϲμαθέϲτατα καὶ δυϲεξάλειπτά πωϲ, Ὑγροτάτηϲ ποιότητοϲ κολλητικῆϲ τὴν φύϲιν. Cὺ δὲ καὶ ταύτην μάνθανε τάχα μουϲικωτέρωϲ. Ὑγρὰ γὰρ κατωνόμαϲται τῆϲ προφορᾶϲ τῷ λείῳ, quae intelleguntur et emendantur ex eiusdem verbis his in ἑρμηνείᾳ p 72: Ὑγρὰ δὲ εἴρηται τὰ ἀμετάβολα ..... ἐκ μεταφορᾶϲ τῶν ὑγρῶν χρωμάτων· ὥϲπερ γὰρ ἐκεῖνα δυϲεξάλειπτά ἐϲτιν, οὕτω καὶ ταῦτα δυϲμετάθετα. Οὐ γὰρ μεταβάλλει οὔτε ἐν ταῖϲ κλίϲεϲιν οὔτε ἐν ταῖϲ πτώϲεϲιν. Καὶ ἡ μὲν ἀληθεϲτέρα ἐξήγηϲιϲ αὕτη ἐϲτίν. Ἀπὸ δέ γε τῶν ἐν μουϲικῇ λεγομένων τοῦτο ἐνταῦθα κερδάναιϲ, ὅτι ὑγρὰ κέκληται ταῦτα διὰ τὴν ἀφέλειαν τῆϲ φωνῆϲ. ergo illic scribendum δυϲμετάθετα pro δυϲμαθέϲτατα. Non pro certo autem dico Psellum in Dionysio legisse priorem explanationem nominis liquidarum, quia illud quoque cogitari potest, ab magistello byzantio cum Dionysio confusum esse scholiastam: cfr Σ 817_9 (Steph in U) = Σ Goettl 39_{7-11} ‖ 1 ἀνεπεκτ. κατ' εὐθεῖαν καὶ ἑνικὴν πτῶϲιν ne Σ 818_{17} quidem (Mel) legebat, sed potius desiderat haec ille scholiasta et addenda censet (lin$_{19}$ pro γενικὴν restitue ἑνικὴν et lin$_{33}$ idem pro ἑνικῶν). petivit autem hoc desiderium non ex suo ipsius ingenio, sed ex Choerobosci, qui in Theod. 12_{27}—13_9 plane eadem atque Melampus 818_{17}—819_1 docet eademque censendus est in Dionysii quoque explanatione protulisse. neque in E^g, ubi haec de litteris finalibus expositio (ab E^v E^b E^l omissa) post caput περὶ λέξεωϲ invenitur, verba illa leguntur ‖ 2—3 Choerob. 26_{15}: τελικὰ ἀρϲενικῶν ὀνομάτων εἰϲὶν πέντε ν ξ ρ ϲ ψ, οἷον Δίων Νέϲτωρ Πάριϲ Φοῖνιξ Πέλοψ, ubi ordinem exemplorum non corruptela ortum esse ex disputatione subsequenti (13_{18}—14_2) elucet. immo litterarum ordo emendandus est, ut antecedant simplices, sequantur duplices. ac sic dispositas eas in Dionysio invenisse, non ipse disposuisse videtur Choeroboscus, cum item in E^g (quae alioquin in ordine litterarum finalium cum Choerob. non conspirant) legamus ν ρ ϲ ξ ψ οἷον Δίων Νέϲτωρ Πάριϲ Φοῖνιξ Πέλοψ. (neque omittendum videtur quod etiam Aristot. poet. c. 21 eum ordinem litterarum finalium nominum masculin. habet, ut simplicibus subiciat duplices) ‖ 3 Σ 819_2 (Mel) apud Bekkerum: ὁμοίωϲ δὲ καὶ ἐπὶ τῶν θηλυκῶν τελικά ἐϲτιν ἑπτά· α η ν ξ ρ ϲ ψ. unde certo colligendum esset hunc interpretem in Dionysio non legisse ω ut litteram finalem nominum femininorum, nisi in UH pro ἑπτά inveniretur η̄ ¦ α η ω ν ξ ρ ϲ ψ etiam Choerob. 323_{12}; α ω η ν ρ ϲ ξ ψ E^g, qua cum discrepantia concinit ibidem exemplorum ordo

---

[Lectiones armenii] 1—p 16, 5 in Armenia lingua (quae generum distinctione caret) omnes litterae praeter quinque teste interprete finales esse possunt nominum; addit duas litteras usurpari ad pluralem significandum

Μοῦϲα Ἑλένη Κλειώ χελιδών ἕλιξ μήτηρ Θέτιϲ λαῖλαψ. p 632 b οὐδετέρων δὲ ἕξ· ᾱ ῑ ν̄ ρ̄ c̄ ῡ, οἷον ἅρμα μέλι δένδρον ὕδωρ δέπαϲ δόρυ. τινὲϲ δὲ προϲτιθέαϲι καὶ τὸ ō, οἷον ἄλλο. Δυϊκῶν δὲ τρία· ᾱ ē ω̄, οἷον Ἀτρείδα Ἕκτορε φίλω. Πληθυντικῶν δὲ τέϲϲαρα· ῑ c̄ ᾱ η̄, οἷον φίλοι Ἕκτορεϲ βιβλία βέλη.

§ 7 (8b) ΠΕΡῚ CΥΛΛΑΒῆC

Cυλλαβή ἐϲτι κυρίωϲ ϲύλληψιϲ ϲυμφώνων μετὰ φωνήεντοϲ ἢ φω-

[DISCREPANTIA SCRIPTVRAE IN LGBVHAfb] 1 μήτηρ om G | λέλαψ L[1], αἶ supra L[2]; item ε atque αί supra ε habet G sed utrumque a prima manu || 3 ante ἄλλο add ἐκεῖνο τοῦτο VHAfb || 4 δὲ om omnes praeter L || 7 post Cυλλαβή add δὲ VHAfb | κύριοϲ G | ϲυμφώνων LG: ϲυμφώνου BVHAfb

---

[DISCREPANTIAE ET TESTIMONIA SCHOLIOR. (*Σσλ*) EROTEMATVM (*E*) ALIORVM SCRIPTOR.] 1 Κλειώ etiam *λ* (*Σ* om exempla): Ἐρατώ *E*[s] quod nomen Theodosius canon. 994$_{21}$ praeter Κλειώ ut exemplum adfert; Cαπφώ Choer. 323$_{13}$ quod a Theodosio 994 in omnes casus flectitur | ἕλιξ etiam *λ*: αὖλαξ *E*[s], cfr Theod. canon. 995$_{24}$ || 2 α ι ν ρ ϲ υ etiam *E*[s]; τὰ οὐδέτερα ἓξ ἔχουϲι τελικά· τρία φωνήεντα, ᾱ ῑ ῡ, καὶ τρία ϲύμφωνα, ν̄ ρ̄ c̄ Choerob. 362$_{16}$, qui eodem modo exempla ordinat | *E*[s] βῆμα pro ἅρμα habet (cfr Theod. 999$_{11}$), ξύλον pro δένδρον (Th. 1000$_{15}$); Choerob. 362$_{20}$ ἕλωρ pro ὕδωρ (Th. 1001$_{6}$) || 3 δόρυ etiam *λ*: πῶϋ *E*[s] (cfr Th. 1000$_{2}$) | ἐκεῖνο τοῦτο, quod add VHAfb, om etiam *Σ*[1] ante 819$_{8}$, nec interpretatio subsequens (Steph) agnoscit. *Σ*[1] 819$_{3}$ οἷον ἄλλο ἐκεῖνο exhibet, sed interpretatio (Mel) ad ἄλλο tantum pertinet. addunt τοῦτο ἐκεῖνο *E*[s]. cfr Choerob. 362$_{23}$: τινὲϲ δὲ προϲτιθέαϲι καὶ τὸ ō διὰ τὸ ἄλλο καὶ τηλικοῦτο καὶ τοϲοῦτο, περὶ ὧν ἐϲτιν ἀπολογήϲαϲθαι καὶ εἰπεῖν, ὅτι ἐπειδὴ τὸ ἄλλοϲ καὶ τηλικοῦτοϲ καὶ τοϲοῦτοϲ καὶ τοιοῦτοϲ ἐνομίϲθηϲαν ἀντωνυμίαι εἶναι ⟨καὶ⟩ ἔχομεν ἐν ταῖϲ ἀντωνυμίαιϲ τελικὸν τῶν οὐδετέρων τὸ ō, ὡϲ ἐν τῷ ἐκεῖνο καὶ τοῦτο καὶ αὐτό, τούτου χάριν καὶ τὰ οὐδέτερα τούτων ἐγένοντο εἰϲ τὸ ō, οἷον ἄλλο τοϲοῦτο τηλικοῦτο καὶ τοιοῦτο. unde patet origo illius additamenti in *E*[s] et deterioribus artis codd. || 4—5 Δυϊκῶν — βέλη om *E*[s] sed agnoscunt *Σ*: nam post 819$_{6}$ (Mel) in UH leguntur δυϊκῶν δὲ τρία ᾱ ē ω̄, πληθυντικῶν δὲ τέϲϲαρα ῑ c̄ ᾱ η̄, et ad Dionysii de dualibus et pluralibus praecepta ea quoque referenda sunt quae Bekker 1175$_{10-16}$ ex *Σ* Ottobon. 173 excerpsit quaeque pleniora legimus apud Choerob. 112$_{25}$: ὁ Διονύϲιοϲ ὡϲ πρὸϲ εἰϲαγομένουϲ τὸν λόγον ποιούμενοϲ τούτου χάριν τέϲϲαρα τελικὰ εἶπεν ἔχειν τὴν εὐθεῖαν τῶν πληθυντικῶν, ϲυναριθμήϲαϲ καὶ τὸ η̄· τὸ (sic) γὰρ η̄ κέχρηται ἡ ϲυνήθεια. οὐδὲ γὰρ λέγει ἡ κοινὴ διάλεκτοϲ τὰ τείχεα καὶ τὰ βέλεα, ἀλλὰ τὰ τείχη καὶ τὰ βέλη .... Ἐπὶ γὰρ τῶν δυϊκῶν διὰ τοῦτο οὐ ϲυνηρίθμηϲε τὸ η̄ καὶ τὴν ει̅ δίφθογγον τοῖϲ τελικοῖϲ τῆϲ εὐθείαϲ, ἐπειδὴ ἡ κοινὴ διάλεκτοϲ οὐ κέχρηται τῷ δυϊκῷ ἀριθμῷ || 7 sqq Longin. in Heph. 91$_{8}$ hanc § addito Dion. nomine exscr. usque ad βοῦϲ ita ut supra legitur. Marius Victor. VI 26$_{15}$: ***syllaba est coniunctio litterarum cum vocali vel vocalibus sub uno accentu et spiritu continuata; nam per solam vocalem abusive syllaba dicitur***, ubi post ***litterarum*** videtur ***consonantium*** intercidisse; quod autem de accentu et spiritu dicitur, id si ex Dionysii exemplari haustum est, correctum hoc loco exemplar erat ex doctrina posteriorum grammaticorum. *Σ* 819$_{25}$ (Mel): ἔϲτιν οὖν ἐλλεῖπον τοῦτο· ὑφ' ἓν πνεῦμα καὶ ἕνα τόνον ἀδιαϲτάτωϲ ἀγομένη. cfr Prisc. II 44$_{2}$. (gravius mutatam invenis definitionem Dionysii *Σ* Goettl 39$_{15}$: ϲυλλαβὴ λέγεται ϲύλληψιϲ τοὐλάχιϲτον δύο

[LECTIONES ARMENII] 7 ϲυμφώνων μετὰ φωνήεντοϲ ἢ φωνηέντων

νηέντων, οἷον κ̅α̅ρ̅ βοῦς· καταχρηστικῶς δὲ καὶ ἡ ἐξ ἑνὸς φωνήεντος, οἷον ᾱ η̄.

§ 8 (9b) ΠΕΡΙ ΜΑΚΡᾹΣ ΣΥΛΛΑΒΗ͂Σ

Μακρὰ συλλαβὴ γίνεται κατὰ τρόπους ὀκτώ, φύσει μὲν τρεῖς, θέσει δὲ πέντε. καὶ φύσει μὲν ⟨1⟩ ἤτοι ὅτ' ἂν διὰ τῶν μακρῶν στοιχείων ἐκ-

---

[DISCREPANTIA SCRIPTVRAE IN LGBVHAfb] 1 κ̅α̅ρ̅ LG: κάρ' B; Κάρ b, πᾶν V, πᾶς HAf ‖ 2 ᾱ η̄ L (sed η̄ in ras ab L[2]) GBH: ἃ ἡ VAfb ‖ 5 ὅτ' ἂν] sic semper fere distraxere has voces LG

[DISCREPANTIAE ET TESTIMONIA SCHOLIOR. ($\Sigma\sigma\lambda$) EROTEMATVM (E) ALIORVM SCRIPTOR.] γραμμάτων, φωνήεντος δηλαδὴ καὶ συμφώνου ἢ τὸ ἀνάπαλιν· ἄρα καὶ αἱ μονογράμματοι, ἤγουν αἱ δι' ἑνὸς φωνήεντος οὖσαι, οὐκ εἰσὶ συλλαβαί. origo Dionysiana paene delitescit in E^b: συνέλευσις τοὐλάχιστον δύο γραμμάτων· καταχρηστικῶς δὲ καὶ αἱ μονογράμματοι συλλαβαὶ λέγονται, quae eadem legis in epitoma Chrysolorae erot. p 4, Gazae l. III in., Demetrii Chalc. erot. p 2) | post Συλλαβὴ om δὲ etiam Σ^l ante 819_{11} et σ | συμφώνων pluralem testantur $\Sigma\,819_{18\,22\,28}$ (Mel) $\Sigma\,820_{27}$ (Steph) = Cram 327_5 Σ in V^n σ E^g Longin. (E^v E^l om de syllabis capita); συμφώνου, sicut deteriores artis codices, praebent erotemata Schellersheim. post EG p 682 | ἢ φωνηέντων om E^g et Schellersheimiana, sed testantur $\Sigma^l\,820_{26}$ $\Sigma\,819_{18}$ (Mel) σ ‖ 1 καρ βους pro syllabis vocum, quae sunt καρπός Βούσιρις, habet $\Sigma\,820_{32}$ (Steph) = Cram 327_7, in quo scholio cum UHC legendum ἔστι καὶ Κάρ λέξις ἐθνική (coniunctionem om b), deinde e coniectura δεῖ γοῦν (= μέντοι, pro tradito οὖν) λαμβάνειν τὴν κ̅α̅ρ̅ ἀπὸ τοῦ καρπός. quid σ censuerit non liquet. E^g autem cum optimis artis codicibus concinentia καρ quidem pro parte vocis accipiunt, βους vero pro plena voce ‖ 2 $\Sigma\,820_{24}$ (Steph): συνεμπίπτει δὲ στοιχεῖον συλλαβῇ, οἷον ᾱ· αὐτὴ δὲ λέξει, οἷον γῆ· λέξις δὲ λόγῳ, ἄπελθε (sic locus restituendus ex UH; b praebuit ἐμπίπτει pro συνεμπ. atque οὖ pro γῆ), unde colligendum est hunc scholiastam aeque atque eos, qui meliores codices exaraverunt, α et η non pro plenis vocibus, sed pro partibus vocum accepisse. nec aliter sentiebat σ, ubi pro ᾱ η̄ legimus ᾱ ε̄ η̄ ῑ ο̄ ῡ ω̄. E^g E^b pro ᾱ η̄ exhibent ᾱ ε̄ (item Chrysoloras, Gaza, Chalc.) ‖ 8 hanc § et 9 et 10 Hoerschelmann de interpr. Dion. p 78 probavit ab Hephaestione c. I ita usurpatas esse, ut praecepta Dionysiana plerumque supplementis emendarentur. Orus (Milesius, opinor) e contrario operam dedit, ut simpliciores brevioresque redderet technes regulas. Longin. in Heph. p 91_{15}: ὁ δ' Ὧρος .... φησὶ πέντε μόνα εἴδη εἶναι συλλαβῶν, δύο μὲν τῆς βραχείας, δύο δὲ τῆς μακρᾶς, καὶ ἓν τῆς κοινῆς. ἡ γὰρ βραχεῖα ..... (vide infra). καὶ ἡ μακρὰ ὡσαύτως φύσει μέν, ὡς ὅταν ἔχῃ ἓν τῶν φύσει μακρῶν φωνηέντων, φημὶ καὶ διφθόγγων, θέσει δὲ ὅταν ἔχῃ δίχρονον ἢ βραχὺ φωνῆεν διὰ συμφώνων ἢ ἑνὸς διπλοῦ ἐκτεινόμενον. ἕν τε εἶδος τῆς κοινῆς ..... (v. infra). Atque iam ante Hephaestionem Orumque non nulli grammatici metricique in eis, quae Dionysius de syllabis natura longis docet, habebant quod vituperarent, contra quos quadamtenus patrocinatus erat artigrapho Heliodorus metricus (v. pag. huiusce folii alteram med.). Transcripsit octavam § praemisso φασί plurali Sextus E. 626_{25}. Ex latinis grammaticis proxime accedunt ad Dionysium Mar. Victorinus VI 26_{15}—27_{21} 29_{18}—30_{26} atque ex Aphthonio hauriens 35_3—38_{22} et Diomedes I 427_{19}—429_{27}. cfr praef. | 5 Marius 26_{21} duas tantum species longarum vocalium habet, quia primam Dionysianam non poterat non omittere

---

[LECTIONES ARMENII] 5 στοιχείων legebat, non φωνηέντων, ut colligere possis ex Cir-

φέρηται, οἷον ἥρως· ⟨2⟩ ἢ ὅτ' ἂν ἔχῃ ἕν τι τῶν διχρόνων κατ' ἔκτασιν παραλαμβανόμενον, οἷον Ἄρης· ⟨3⟩ ἢ ὅτ' ἂν ἔχῃ μίαν τῶν διφθόγγων, οἷον Αἴας. θέσει δὲ ⟨1⟩ ἤτοι ὅτ' ἂν εἰς δύο σύμφωνα λήγῃ, οἷον ἅλς· p 633b ⟨2⟩ ἢ ὅτ' ἂν βραχεῖ ἢ βραχυνομένῳ φωνήεντι ἐπιφέρηται δύο σύμφωνα,

---

[Discrepantia scripturae in LGBVHAfb] 3 — p 19, 1 οἷον ἅλς· — λήγῃ om VHAf ‖ 4 βραχεῖ ἢ om L^1, sed L^2 in βραχυνομένῳ voce mutavit υ in ει et supra scr ἢ βραχυ | L δύο σύμφω in ras habet ab L^x, να ab L^1

[Discrepantiae et testimonia scholior. ($\Sigma\sigma\lambda$) erotematum (E) aliorum scriptor.] 1 ἥρως] Sextus ἠώς. Hephaestio 3_{14} usurpat θής θώς ‖ 2 Ἄρης etiam Sextus: πρᾶγμα E^b epitoma Pseudodraco, πᾶς Hephaestio (nam sic l. pro παῖς, ne apud metricum prorsus desit exemplum φωνήεντος μηκυνομένου) ‖ 2—3 tertium modum syllabae natura longae secundo loco conlocavit Sextus, quod suo arbitrio fecisse videtur; sed exemplum aliud in arte fortasse legebat: ἢ ὅταν ἐκ δυοῖν φωναέντων συνεστήκῃ ὡς ἐπὶ τῆς αἰεί λέξεως. αἱ γὰρ δύο συλλαβαὶ μακραὶ τῷ ἑκατέραν ἐκ δυοῖν φωναέντων ὑπάρχειν. Hephaestio 3_{14} ναῦς usurpat. — Corrigit, quae de syllabis natura longis docentur, Heph. 3_{12} adiciens: οὕτως ὡς ἑξῆς εἶναι σύμφωνον, ἤτοι τελικὸν αὐτῆς τῆς συλλαβῆς ἢ τῆς ἑξῆς ἀρκτικόν ...... εἰ δὲ μή, οὐκ εἰσὶν ἄντικρυς μακραὶ ἀλλὰ κοιναί. atque haec habent scholia Saibant. in Heph. p 100_{22} (ex commentario sumpta Choerobosci, cuius nomen supplendum est ad φησί 101_{18}): Ἰστέον δὲ ὅτι, τῶν τεχνικῶν καὶ μετρικῶν λεγόντων περὶ τῆς φύσει μακρᾶς, μὴ θέλειν αὐτοὺς (?) τὴν μακρὰν εἰς φωνῆεν καταλήγειν καὶ τὴν ἑξῆς ἔχειν ἀπὸ φωνήεντος ἀρχομένην, ἀλλὰ πάντως ἔχειν μεταξὺ σύμφωνον (τότε γὰρ οὐ γενήσεται μακρὰ ἵνα ἐστὶ καθαρά, ἀλλὰ κοινή), λέγει ὁ Ἡλιόδωρος βοηθῆσαι τῷ τοιούτῳ τρόπῳ καὶ μεῖναι αὐτὴν μακρὰν καὶ μὴ γίνεσθαι κοινὴν κατὰ ὀκτὼ τρόπους (qui deinde enumerantur. μὴ ante γίνεσθαι typotheta om in ed. Westph.). cfr etiam Marius Vict. VI 26_{23}: *si vocalis producta sit non sequente alia vocali.* at Diomedes I 427_{18} eiusmodi additamento caret ‖ 3—p 19, 3 eosdem quinque modos syllabae positione longae enumerat Hephaestio p 3_{16} et Sextus p 627_6, ubi tamen exempla desunt, et Marius Vict. VI 27_{2-6} 29_{20}—30_1 Diomedes I 428_{1-5}, qui subiciunt alios modos latinae linguae peculiares ‖ 3 ἤτοι ὅτ' ἂν εἰς κτλ] E^g hunc modum ultimo loco ponunt. Hephaestio p 4_2: ἤτοι γὰρ λήξει εἰς δύο σύμφωνα, οἷον ..... Ἐμπεδοκλῆς· «Ἅλς ἐπάγη ῥιπῇσιν». Sextus: ἤτοι ὅταν εἰς σύμφωνα τῶν ἁπλῶν λήγῃ δύο. Marius Vict. VI 27_2: *primo si correpta vocalis desinit in duas consonantes, ut ars.* eadem sed cum alio exemplo (*est*) apud eundem 29_{29} et apud Diomedem I 428_2 ‖ 4 ἢ ὅτ' ἂν — ἀγρός] eandem regulam idemque exemplum habent Σ 823_{23} (Mel) σ E^g; sed E^b: ἢ ὅταν δύο σύμφωνα ἐπιφέρηται, οὐκέτι (subaudi ἀλλὰ ante οὐκ.) ἄφωνον πρὸ ἀμεταβόλου ἢ δύο ἀμετάβολα, οἷον ἵσταμαι, quae eadem legis in epitoma, oriunda autem sunt ex doctrina Hephaestionis, qui Dionysium corrigens 4_{10} scripsit: ἢ ἐν τῇ ἑξῆς ταῦτα συλλαβῇ (scil τὰ δύο σύμφωνα), οἷον· «Ἕκτωρ δ' ἐν κλισίῃσιν». ἔνθα καὶ δεῖ παρατηρεῖν, μὴ τὸ μὲν πρότερον ἄφωνον ᾖ, τὸ δὲ δεύτερον ὑγρόν· αἱ γὰρ τοιαῦται κοιναί. corrupta est correctura, quam in E^b legimus, in Pseudodracone 5_1: ἢ ὅταν δύο σύμφωνα ἐπιφέρηται, οὐκέτι ἄφωνον πρὸ ἀμεταβόλου, οἷον ἵσταμαι· ἢ δύο ἀμετάβολα, οἷον ἅλμη. Sextus: ἢ ὅταν ἡ μετ' αὐτὴν συλλαβὴ ἀπὸ συμφώνων δύο ἄρχηται. Marius Vict. VI 27_3: *secundo, si excipitur a duabus consonantibus, ut «Acrisioneis Danae»*

[Lectiones armenii] biedi versione ‖ 3 ἅλς] *aghts* = *necessitas* ‖ 4 ἢ ὅτ' ἂν βραχεῖ κτλ legebat, ut supra leguntur, non correcta ex Hephaestionis praecepto.

p 633 b οἷον ἀγρός· ⟨3⟩ ἢ ὅτ' ἂν εἰς ἁπλοῦν σύμφωνον λήγῃ καὶ τὴν ἑξῆς ἔχῃ ἀπὸ συμφώνου ἀρχομένην, οἷον ἔργον· ⟨4⟩ ἢ ὅτ' ἂν διπλοῦν σύμφωνον ἐπιφέρηται, οἷον ἔξω· ⟨5⟩ ἢ ὅτ' ἂν † διπλοῦν σύμφωνον λήγῃ, οἷον Ἄραψ.

§ 9 (10 b) ΠΕΡῚ ΒΡΑΧΕΊΑΣ ΣΥΛΛΑΒΗ͂Σ 5

Βραχεῖα συλλαβὴ γίνεται κατὰ τρόπους δύο, ⟨1⟩ ἤτοι ὅτ' ἂν ἔχῃ ἓν

[DISCREPANTIA SCRIPTVRAE IN LGBVHAfb] 1 οἷαγρός (sic) in ras L[x] | καὶ | ἢ Af ‖ 2 συμφώνου] συμφώνων Af ‖ 2—3 ἢ ὅτ' ἂν — ἔξω om L[1], add L[x] mg (eadem manus quae paullo ante δύο σύμφω et οἷαγρός scripsit), omnino caret his verbis G, habent BVHAfb ‖ 3 ἔξω b | ante διπλοῦν habent εἰς omnes praeter L ‖ 4 ἄραψ LGB: ἄραξ VH, ἅπαξ Afb

---

[DISCREPANTIAE ET TESTIMONIA SCHOLIOR. (Σσλ) EROTEMATVM (E) ALIORVM SCRIPTOR.] (= Mar. 29_{20} Diomed. I 428_{4} Charis. I 12_{18} [Probus] IV 256_{29}). Mar. 29_{21}: *aut in proxima* (scil *sunt hae duae consonantes*), *ut amnis* (= Charis. I 11_{19} Dosith. VII 387_{5}) ‖ 1 ἁπλοῦν habent Σ[1] 823_{25} Σ 823_{31} σ E[g], om E[b] epitoma Sextus. Hephaestio p 4_{14}: ἢ λήγει μὲν εἰς ἕν, ἔχει δὲ καὶ τὴν ἑξῆς ἀρχομένην ἀπὸ ἑτέρου. Diomed. I 428_{6}: *si desinat in consonantem et excipiatur a consonanti*. Mar. Vict. VI 27_{4}: *si desinit in consonantem et excipitur ab alia vel ab eadem consonanti*; idem 29_{27}: *si correpta vocalis desinat in unam consonantem et excipiatur ab altera consonanti* (= Charis. I 12_{13}); et 29_{22}: *aut in duas syllabas divisae* (scil *sunt hae consonantes*. = Charis. I 11_{20} Dosith. VII 387_{5}) ‖ 2—4 hoc ordine duos postremos modos habent etiam Σ 824_{7}(Mel) σ E[g]; sed E[b] et epitoma et Pseudodraco ultimum ante paenultimum ponunt, quae modorum conlocatio in his quos dixi libris ex Heph. enchiridio repetenda est, ubi legimus: ἢ εἰς διπλοῦν λήγει οἷον ἕξ· ἢ τὴν ἑξῆς ἔχει ἀπὸ διπλοῦ ἀρχομένην οἷον ἕξω. Sed etiam Sextus p 627_{9} scribit: ἢ ὅταν εἰς διπλοῦν λήγῃ στοιχεῖον, ἢ ὅταν μετ' αὐτὴν διπλοῦν ἐπιφέρηται, et Marius Vict. VI 27_{5}: *quarto, si desinit in duplicem litteram, ut nox; quinto, si excipitur a duplici, ut axis*; idemque ordo $29_{23\ 31}$, Diomed. I 428_{7} (et Charis. I 11_{21} 12_{20} Dositheus VII 387_{7}). propter quem consensum veri simile est fuisse artis exemplaria quae hunc modorum ordinem exhiberent ‖ 3 ἔξω legitur in Σ $824_{7\ 10}$ et in Heph., ἕξω in σ E[g] E[b] | εἰς ante διπλοῦν c. λήγῃ habent Σ σ E[g] E[b] Heph. Sextus ‖ 4 Ἄραψ testantur Σ[1] 824_{14} σ E[g] E[b] ‖ 6—p 20, 2 de brevi syllaba praecepta antecedunt regulis περὶ μακρᾶς in E[g] sicut apud Hephaest. et in Ori praeceptis apud Longinum p. 91_{17}, cfr scholia Saibant. in Heph. p 95_{4}: Ἀρκτέον δὲ ἀπὸ βραχείας. atque eodem ordine latini artigraphi utuntur: Mar. Vict. VI 26_{20} 29_{18} 35_{15} Diomed. I 427_{10} Charis. I 11_{13} Dositheus VII 386_{11} Donat. IV 368_{19} Atil. Fortun. VI 279_{25}, nec nisi casui tribuendum videtur quod longas praeponunt Mar. Vict. VI 26_{19} Charis. I 12_{7} | prior modus altero loco invenitur in σ | E[b] breviant et exempla om: τί ἐστι βραχεῖα συλλαβή; ἡ ἔχουσα βραχὺ φωνῆεν ἢ δίχρονον κατὰ συστολὴν παραλαμβανόμενον. quibuscum concinunt epitoma et Pseudodraco 5_{7}, qui tamen in fine adicit οἷον λόγος ἄναξ.

[LECTIONES ARMENII] 1 ἁπλοῦν legebat ‖ 2 ἔργον] *ergir* = *terra* | quartum et quintum modum eo ordine legebat, quo omnes codices exhibent, et in quinto εἰς legebat ante διπλοῦν. sed etiam quartum, quasi εἰς ante διπλοῦν invenerit, interpretatur, atque quintum ita exprimit, ut pro eo discrimine, quod intercedit inter λήγει εἰς διπλοῦν σύμφ. et διπλ. σύμφ. ἐπιφέρεται, substituat discrimen consonantium armeniacarum ‖ 6—p 20, 2 plane conspirat interpretatio cum eis quae supra leguntur

τι τῶν φύϲει βραχέων, οἷον βρέφοϲ· ⟨2⟩ ἢ ὅτ᾽ ἂν ἔχῃ ἕν τι τῶν διχρόνων κατὰ ϲυϲτολὴν παραλαμβανόμενον, οἷον Ἄρηϲ. p 633 b

§ 10 (11 b) ΠΕΡῚ ΚΟΙΝΗ͂Ϲ ϹΥΛΛΑΒΗ͂Ϲ

Κοινὴ ϲυλλαβὴ γίνεται κατὰ τρόπουϲ τρεῖϲ, ⟨1⟩ ἤτοι ὅτ᾽ ἂν εἰϲ φωνῆεν μακρὸν λήγῃ καὶ τὴν ἑξῆϲ ἔχῃ ἀπὸ φωνήεντοϲ ἀρχομένην, οἷον «Οὔ τί μοι αἰτίη ἐϲϲί· θεοί νύ μοι αἴτιοί εἰϲιν» ⟨Γ 164⟩·

[Discrepantia scriptvrae in LGBVHAfb] 1 alterum τι om Af ‖ 6 L[1] om αἰτίη ἐϲϲί· θεοί νύ μοι, L[2] add in mg ἐϲϲί θεοί νύ μοι αἴτιοί εἰϲιν et incepit id αἴτιοί, quod L[1] scripserat, convertere in αἰτίη, sed substitit in mutando accentu

[Discrepantiae et testimonia scholior. ($\Sigma \sigma \lambda$) erotematvm(E) aliorvm scriptor.] atque eandem breviationem prioris modi habet iam Heph.: βραχεῖά ἐϲτι ϲυλλαβὴ ἡ ἔχουϲα βραχὺ φωνῆεν ἢ βραχυνόμενον, sed his verbis addit duas exceptiones, hoc quoque loco Dionysium supplementis corrigens (cfr schol. Saib. 96_4—97_{20}). Orus apud Longinum p 91_{15}: ἡ βραχεῖα ϲυλλαβὴ ἢ φύϲει ἐϲτὶ βραχεῖα ἢ θέϲει· φύϲει μέν, ὅταν ἔχῃ ἓν τῶν φύϲει βραχέων, θέϲει δέ, ὅταν ἔχῃ ἓν τῶν διχρόνων. Marius Vict. VI 26_{20}: *breves uno modo sunt, id est cum vocalis corripitur, quam non sequuntur duae consonantes.* Diomedes I 427_{11}: *breves sunt, quae correptam vocalem habent et non desinunt in duas consonantes vel in aliquid quod positum sit pro duabus consonantibus* (= Donat. IV 368_{20}). Charis. I 11_{18}: *breves correpta vocalis efficit, aut cum antecedente consonante vocalis in fine syllabae corripitur* (= Dositheus VII 386_{11}; pro *antecedente* flagitatur *non intercedente*) ‖ 4—p 22, 2 Orus: ἕν τε εἶδοϲ τῆϲ κοινῆϲ εἶναι τὸ ἔχειν καὶ δύναϲθαι βραχεῖαν οὖϲαν εἰϲ μακρὰν παραλαμβάνεϲθαι, ἢ ἔμπαλιν τὸ δύναϲθαι μακρὰν οὖϲαν εἰϲ βραχεῖαν. — In ea parte artis Marii Victor., quae ex Aphthonio descripta videtur, tres modi Dionysiani eo ordine enumerantur qui supra legitur, p 36_9—37_{29}; p 30_{27} post primum et secundum modum nihil sequitur nisi non nulla de duplici tempore *hic* et *hoc* pronominum, sicut apud Charis. I 15_7 et [Probum] IV 258_{25}; p 27_{11} denique ab Mario tertius modus primo loco positus est (ubi corruptela interciderunt finis eorum, quae de hoc modo dicta sunt, et initium eorum, quae de primo modo); apud Diomedem I 428_{31} antecedit alter modus, secundo loco primus invenitur, sicut apud Charis. I 13_{17} et Dositheum VII 387_{10} ‖ 5 μακρὸν λήγῃ] καταλήγῃ μακρὸν Σ 828_{33} (Mel). quod autem idem scholiasta 829_3 in hoc Dionysii praecepto desideravit ut adderetur, quodque ut primam παραφυλακὴν huius syllabarum communium modi proferunt etiam scholia rec. Heph. 114_{25} et Pseudodraco 5_{17}, τὸ εἰϲ μέροϲ λόγου καταλήγειν, id invenimus in E^b: ὅταν εἰϲ φωνῆεν μακρὸν λήγουϲα καὶ εἰϲ μέροϲ λόγου καταπεραιοῖ, εἶτα τὴν ἑξῆϲ ἔχῃ ἀπὸ φωνήεντοϲ ἀρχομένην (= epitoma). Atque iam Hephaestio primae regulae, quae ab eo p 5_2 his verbis profertur: ἤτοι ὅταν μακρῷ φωνήεντι ἢ μηκυνομένῳ ἢ διφθόγγῳ ἐπιφέρηται φωνῆεν, haec addiderat: ῥᾷον μὲν οὖν γίνεται ἡ τοιαύτη κοινή, εἴγε ἡ ϲυλλαβὴ εἰϲ μέροϲ λόγου εἴη πεπερατωμένη . . . . ., ϲπανιώτερον δὲ ἐπὶ μέϲηϲ λέξεωϲ ‖ 6 θεοί νύ μοι αἴτιοί εἰϲιν om Σ 826_{12} (Steph) et 828_{17} (eiusdem) et 829_6 (Mel), plenum versum habent σ E^s E^b schol. rec. in Heph. 114_{24} Mar. Vict. VI 38_3 (praemissis his: *apud Homerum notabilis ille versus habetur in quo quattuor longae syllabae lege communium*

[Lectiones armenii] 4—6 consentit cum verbis Dionysii; etiam versum homericum interpretatur

p 633 b ⟨2⟩ ἢ ὅτ' ἂν βραχεῖ ἢ βραχυνομένῳ φωνήεντι ἐπιφέρηται δύο σύμφωνα, ὧν τὸ μὲν δεύτερον ἀμετάβολον, τὸ δὲ ἡγούμενον καθ' ἓν ἄφωνόν ἐστιν, οἷον «Πάτροκλέ μοι δειλῇ πλεῖστον κεχαρισμένε θυμῷ» ⟨T 287⟩· ⟨3⟩ ἢ ὅτ' ἂν βραχεῖα οὖσα καταπεραιοῖ εἰς μέρος λόγου

[Discrepantia scripturae in LGBVHAfb] 1 φωνήεντι om HAf ‖ 2 ὧν] οἷον H, ὅπου Af | καθ' ἓν ἄφωνον] ἕν τι τῶν ἀφώνων B

[Discrepantiae et testimonia scholior. (*Σσλ*) erotematum (*E*) aliorum scriptor.] *pro brevibus inductae accipiuntur*), Diomedes I 429_{16} ‖ 1—3 ἢ ὅταν ... τὸ δὲ ἡγούμενον ἓν τῶν ἀφώνων ἐστίν E^s, ἢ ὅταν βραχεῖ φωνήεντι ἢ διχρόνῳ κατὰ συστολὴν παραλαμβανομένῳ ἐπιφέρηται δύο σύμφωνα, ἐν συλλήψει δηλονότι, τὸ μὲν δεύτερον ἀμετάβολον, τὸ δὲ ἡγούμενον ἓν τῶν ἀφώνων E^b in ed. Wald. (ed. pr. om ἐν συλλήψει δηλονότι. Epitoma cum Walderiana consentit, praeterquam quod τὸ μὲν ἡγούμενον ἓν τῶν ἀφώνων τὸ δ' ἑπόμενον ἀμετάβολον habet). Schol. rec. Heph. 115_4: ὅταν δύο σύμφωνα ἐπιφέρηται ἐν συλλήψει, τὸ μὲν δεύτερον ἀμ., τὸ δὲ ἡγ. ἓν τῶν ἀφώνων (= Pseudodrac. p 5_{20}). Et ἓν τῶν ἀφώνων pro καθ' ἓν ἄφωνον positum (cfr B codicis ἕν τι τῶν ἀφώνων) et additamentum ἐν συλλήψει δηλονότι in erotemata ex schol. rec. Heph. fluxisse videntur. prioris mutationis auctor non intellegebat quid sibi vellet καθ' ἓν (cfr index). additamenti, quod significavi, fons principalis est Hephaestio ipse, qui Dionysium corrigens definiverat 7_{13}: δεύτερος δέ ἐστι τρόπος, ὅταν βραχεῖ ἢ βραχυνομένῳ φωνήεντι ἐπιφέρηται ἐν τῇ ἑξῆς συλλαβῇ σύμφωνα δύο, ὧν τὸ μὲν πρῶτον ἄφωνόν ἐστι, τὸ δὲ δεύτερον ὑγρόν, quae ita illustrantur in schol. Saibant. (ab Choerob.) 108_6: καλῶς πρό⟨σ⟩κειται ἐν ⟨τῇ ἑξῆς συλλαβῇ, ἤγουν ἐν⟩ συλλήψει· ἐὰν γάρ εἰσιν ἐν διαστάσει, οὐ ποιοῦσι κοινήν (litteras uncis inclusas ego addidi). — Marius Vict. VI 27_{17}: *si correpta vocalis excipiatur a duabus consonantibus, quarum prior sit muta, sequens liquida*, neque idem 30_{22} aut Diomedes I 428_{31} aut Donatus IV 369_3 aut [Probus] IV 258_{17} addit quod respondeat graeco ἐν συλλήψει; sed ex Aphthonio hauriens 37_9 adicit Marius: *ita tamen ut utraeque consonantes in una syllaba coniunctae habeantur*, et similia habet Dositheus VII 387_{16}; Charisius autem I 15_4: *ideo*, inquit, *excipi dictum ⟨est⟩, quod, si in mutam desinat et excipiatur a liquida, ⟨non⟩ est ex ⟨numero⟩ communium syllabarum* ‖ 2 τὸ μὲν δεύτερον .... τὸ δὲ ἡγούμενον] traiciunt membra Heph. (τὸ μὲν πρῶτον .... τὸ δὲ δεύτερον) et epitoma (τὸ μὲν ἡγούμενον .... τὸ δ' ἑπόμενον) et grammatici latini | ἀμετάβολον etiam *Σ* 826_{30} (Steph) 829_{22} (Mel) *σ* E^s E^b epitoma schol. rec. Heph. p. 115_5 Pseudodraco; sed Hephaestio ὑγρόν usurpat (cfr schol. Saibant. 109_6), item latini grammatici *liquidi* nomen (cfr Armen.) ‖ 3 πλεῖστον κεχαρισμένε θυμῷ om *Σ* 827_5 (Steph) 828_{19} (eiusdem) Hephaestio 7_{17}, habent *σ* E^s E^b epitoma schol. rec. Heph. 115_7 Pseudodraco ‖ 4 hunc tertium modum secundo loco conlocant E^b et epitoma, in quibus primus modus ea mutatione, quam ad 20, 5 indicavimus, etiam similior factus erat tertii

---

[Lectiones Armenii] 2 τὸ μὲν δεύτερον ... τὸ δὲ ἡγούμενον legebat, sed ὑγρόν, non ἀμετάβολον convertit, cfr ad p 14, 7 | καθ' ἓν ἄφωνον] et ea verba quae Cirbiedus ex codice Parisino 127 recepit (*ĕsdeghatzajn*), et ea quae in Paris. 124 leguntur (*ezatsajn*), aperte corrupta sunt et sic emendanda: *ĕsd ez antsajn*, quo facto armeniaca cum graecis καθ' ἓν ἄφωνον prorsus concinunt. Ceterum interpretatus est Cirb. quasi legeretur *gisatzajn* = *semisonans* ‖ 4—p 22, 2 in hoc quoque modo cum verbis supra scriptis plane conspirat

καὶ τὴν ἑξῆς ἔχῃ ἀπὸ φωνήεντος ἀρχομένην, οἷον «Νέςτορα δ' οὐκ ἔλαθεν ἰαχὴ πίνοντά περ ἔμπης» ⟨Ξ 1⟩. p 633 b

§ 11 (12 et 13b) ΠΕΡῚ ΛΈΞΕΩϹ

Λέξις ἐςτὶ μέρος ἐλάχιςτον τοῦ κατὰ ςύνταξιν λόγου.

Λόγος δέ ἐςτι πεζῆς λέξεως ςύνθεςις διάνοιαν αὐτοτελῆ δηλοῦςα. p 634 b

---

[Discrepantia scripturae in LGBVHAfb] 3 ante ΠΕΡῚ ΛΈΞΕΩϹ habet G hunc titulum: ΔΙΟΝΥϹΊΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΥ͂· ΑΡΧ (Χ supra Ρ) ΤΩ͂Ν Η̄ ΜΈΡΟΝ ΤΟΥ͂ ΛΌΓΟΥ ‖ 4 τοῦ om G | ἐλάχιςτον post λόγου ponunt VHAfb ‖ 5 his verbis antecedit novus titulus ΠΕΡῚ ΛΌΓΟΥ in VHAfb | πεζῆς LGB: πεζῆς τε καὶ ἐμμέτρου VHfb et sine τε A; ac B haec rubro in mg adscripta habet: ὁ δὲ μοςχο$^{πλ/}$ (i. e. Μοςχόπουλος) πεζῆς τε καὶ ἐμμέτρου λέξεως

[Discrepantiae et testimonia schol. ($\Sigma\sigma\lambda$) erotematum (E) aliorum scriptor.] 1 καὶ τὴν ἑξῆς ἔχῃ ἀπὸ φωνήεντος ἀρχομένην om E^h in ed. Wald. et epitoma (habent E^b in ed. pr.). Cfr Σ 827_{26} (Steph) ςημειωτέον δὲ ὡς οὐ καλῶς εἶπεν ὁ τεχνικὸς ἐν τούτῳ τῷ τρόπῳ «καὶ τὴν ἑξῆς ἔχει ἀπὸ φωνήεντος ἀρχομένην». κἂν γὰρ ἡ ἑξῆς ἄρχηται ἀπὸ ςυμφώνου, λήγῃ δὲ ἡ πρώτη εἰς φωνῆεν, πάλιν κοινὴν ποιεῖ, et schol. rec. Heph. p 115_{21}: ςημείωςαι δὲ ὅτι κἂν τὴν ἑξῆς ἔχῃ ἀπὸ ςυμφώνου ἀρχομένην, λήγῃ δὲ ἡ πρώτη εἰς φωνῆεν, κοινὴν ποιεῖ ςυλλαβήν (= Pseudodraco 6_6). Hephaestio p 9_{15} pro verbis vituperatis alia substituerat: ὅταν βραχεῖα ςυλλαβὴ τελικὴ λέξεως ᾖ, μὴ ἐπιφερομένων τῶν τῆς θέςει μακρᾶς ποιητικῶν ςυμφώνων, ἀλλ' ἤτοι ἑνὸς ἢ μηδενός. — In hoc uno modo definiendo Charis. I 13_{24} et Dositheus VII 388_5 propius absunt a Dionysio quam ceteri grammatici latini: *ubi brevis syllaba finiens partem orationis a vocali excipitur.* Mar. Victor. VI 27_{11} non nihil addit: *si correpta vocalis desinat in consonantem quae orationis finiat partem et excipiatur a principali littera vocali*; 36_{18} et addit et demit: *cum correpta vocalis desinit in consonantem, ea dumtaxat lege ut sequens syllaba incipiat a vocali.* idem additur, aliud demitur ab Donato IV 369_7: *cum partem or. terminat brevis syllaba quae in unam desinit consonantem.* Hephaestionis correcturam invenimus apud Diomedem I 429_{19}: *cum in fine partis or. loco longae ponitur vocalis correpta una interposita consonante* ‖ 2 πίνοντά περ ἔμπης om Σ 830_{14} (Mel) Diomedes I 429_{27}, habent Σ 827_{11} (Steph) σ E^g E^b Heph. p 9_{22} Schol. rec. in Heph. p 115_{11} ‖ 4 cfr Apollon. synt. 4_2: τὰς λέξεις μέρος οὔςας τοῦ κατὰ ςύνταξιν αὐτοτελοῦς λόγου. Prisc. II 53_{3}: *dictio est pars minima orationis constructae, id est in ordine compositae.* Chrysoloras erotem. p 4 ςημαντικὸν add ante ἐλάχιςτον, cfr Σ 836_{32} (Mel) Σ 838_6 (Steph) Zonaras 1295 ‖ 5 ΠΕΡῚ ΛΌΓΟΥ titulum non agnoscunt Σ E^g, habent E^b in Wald. | non legebat τε καὶ ἐμμέτρου post πεζῆς Σ 840_5 (Mel): «πεζῆς λέξεως» τῆς καταλογάδην, τουτέςτι τῆς μὴ ὑπὸ μέτρον·

[Lectiones Armenii] 2 ἰαχὴ] *khausiun*, quod in cod. Paris. 124 legitur, antiquior scriptura est vocis *khošiun* = *sonus strepitus* et respondet graeco nomini. Cirbiedus inepte lectionem Par. 127 *khašujn* = *decoctum* secutus convertit: *Nestor ne se trompa point sur la décoction, quoiqu'il l'ait bue* ‖ 4 ad verbum respondet armeniaca definitio ‖ 5 praemittit titulum *de oratione* neque coniunctione conectit hoc enuntiatum cum antecedenti | πεζῆς λέξεως ςύνθεςις] Cirbiedus: *le discours est un arrangement de mots disposés de manière à former un sens achevé.* Armeniusne igitur legebat λέξεων ςύνθεςις? Immo hic quoque inveniebat quod scholiastae: πεζῆς λέξεως ςύνθεςις

Τοῦ δὲ λόγου μέρη ἐστὶν ὀκτώ· ὄνομα, ῥῆμα, μετοχή, ἄρθρον, ἀντωνυμία, πρόθεσις, ἐπίρρημα, σύνδεσμος. ἡ γὰρ προσηγορία ὡς εἶδος τῷ ὀνόματι ὑποβέβληται.

[DISCREPANTIA SCRIPTVRAE IN LGBVHAfb] 1 ἐστὶν LG: εἰσὶν B, om VHAfb || 2 ante σύνδεσμος add καὶ HAfb || 2—3 ἡ γὰρ — ὑποβέβληται om VHAf || 3 ὑπερβέβληται G; deinde sequuntur in GB: τῶν δὲ μερῶν τοῦ λόγου κλίνεται μὲν ε̄. ὄνομα. ῥῆμα. μετοχή. ἄρθρον. ἀντωνυμία. ἄκλιτα δὲ γ̄. πρόθεσις. ἐπίρρημα. σύνδεσμος

[DISCREPANTIAE ET TESTIMONIA SCHOLIOR. (*Σλ*) EROTEMATVM (*E*) ALIORVM SCRIPTOR.] ἡ γὰρ ἔμμετρος σύνθεσις τῶν λέξεων τελείαν ἔννοιαν (sic UHU^{n}, τελείας ἐννοίας b) σημαίνουσα περίοδος καλεῖται. neque *Σ* 840_{11} (Steph): τοῦτο ἐκβάλλει τοὺς ἐμμέτρους. ὁριστέον οὖν οὕτως· σύνθεσις λέξεων κατάλληλον διάνοιαν ἀπαρτίζουσα (lege κατάλληλος). neque *Σ* in V^{n}: μεμπτέος ἄγαν ὁ τεχνικός, καθὸ τὸν λόγον πεζῆς λέξεως σύνθεσιν εἶπεν· εἰ γὰρ οὕτω δεξόμεθα, ἐκβάλλομεν καὶ ἀθετοῦμεν τοὺς ἐμμέτρους λόγους. neque habent verba *E*^{g} aut Zonaras 1315; sed habent *E*^{b} *E*^{t} epitoma (in *E*^{v} totum enuntiatum, in *σ* tota paragraphus deest). atque in erotematis Vindobonensibus ex quibus excerpta MSchmidt Philol. VIII 517 edidit, haec legimus, τί ἐστι λόγος; σύνθεσις λέξεων κατάλληλος διάνοιαν ἀπαρτίζουσα (v. Stephani scholion). καὶ ἄλλως· πεζῆς τε καὶ ἐμμέτρου λέξεως σύνθ. δ. αὐτ. δηλοῦσα. Iam dubitari nequit, quin additamentum τε καὶ ἐμμέτρου Moschopulo debeatur, cuius διορθώσει mutata legimus erotemata in *E*^{b}. vide quae in B codice appicta rubro sunt, et cfr praef. de ratione quae intercedit inter *E*^{b} epitomam *E*^{t} deteriores artis codices. pluralem genetivum λέξεων, quem Stephanus flagitat, habent complures grammatici inferioris et infimae aetatis. Mich. Syngelus [Georgius Lecapenus] περὶ συντάξεως fol 171 v: λόγος ἡ αὐτοτελῆ διάνοιαν δηλοῦσα τῶν λέξεων παράθεσις (fol 172 r σύνθεσις). in bybliothecae Angelicanae codice C 5, 3 inest Γεωργίου σχολαρίου Κωνσταντινοπολίτου περὶ τῶν ὀκτὼ μερῶν τοῦ λόγου προθεωρία, ubi legis in fol 7 r λέξις ἐστὶ πεζῶν ἢ ἐμμέτρων λέξεων σύνθεσις διάν. αὐτ. δηλοῦσα. eiusdem bybl. codex A 4, 3 eundem librum, sed haud paucis locis mutatum continet: ibi definitur λέξεων πολλῶν ἢ δύο τοὐλάχιστον σύνθ. δ. αὐτ. δηλοῦσα. Chrysoloras erotem. p 6: λέξεων σύνθεσις διάν. αὐτοτ. δηλοῦσα, eademque Const. Lascaris p 3. — Ex latinorum grammaticorum definitionibus nulla eam quae ante Moschopulum vulgata erat, nulla Moschopuliam reddit. Cum Stephano concinit Diomedes I 300_{18}: *compositio dictionum consummans sententiam*; Apollonii def. transtulit Priscian. II 53_{28}: *oratio est ordinatio dictionum congrua, sententiam perfectam demonstrans* (= λόγος ἐστὶ σύνταξις λέξεων κατάλληλος διάνοιαν αὐτοτ. δηλ.) || 2 ἡ γὰρ προσηγορία — ὑποβέβληται legebant *Σ* 842_{11} (Mel) et 842_{19} (Steph) et 672_{22}; om *E*, cum, quid sibi illa verba vellent, inferiore aetate non intellegeretur. vide indicem s. προσηγορία. Quinctilianus I 4 § 20: *alii tamen ex idoneis auctoribus octo partes secuti sunt, ut Aristarchus et aetate nostra Palaemon, qui vocabulum sive appellationem nomini subiecerunt tamquam speciem eius* (nam sic, non *species*, cum Spaldingio scribendum). quae quamquam plane cum Dionysianis concinunt, tamen non credo hunc artis locum a Quinctiliano exscriptum et pro discipulo magistrum laudatum esse, sed rhetorem Palaemonis tantummodo librum ante oculos habuisse puto illumque Dionysio usum tale quid dixisse: *Aristarchus et qui eius partes sequebantur, velut Dionysius, recte vocabulum* eqs. cfr praef. || 3 eorum, quae in fine paragraphi codices GB adiciunt, in *Σ* nullum vestigium est, sed habent eadem *E*^{b} in ed. pr. (et Lasc. p 3 et Chalcond. p 6).

[LECTIONES ARMENII] 2—3 ἡ γὰρ προσηγορία — ὑποβέβληται legebat; non lege-

† ἈΡΧῊ ΤΩ͂Ν ὈΚΤῺ ΜΕΡΩ͂Ν ΤΟΥ͂ ΛΌΓΟΥ p 634 b

§ 12 (14b) ΠΕΡῚ ὈΝΌΜΑΤΟΣ

Ὄνομά ἐστι μέρος λόγου πτωτικόν, σῶμα ἢ πρᾶγμα σημαῖνον, σῶμα μὲν οἷον λίθος, πρᾶγμα δὲ οἷον παιδεία, κοινῶς τε καὶ ἰδίως λεγόμενον, κοινῶς μὲν οἷον ἄνθρωπος ἵππος, ἰδίως δὲ οἷον Σωκράτης. — Παρέπεται δὲ τῷ ὀνόματι πέντε· γένη, εἴδη, σχήματα, ἀριθμοί, πτώσεις.

Γένη μὲν οὖν εἰσι τρία· ἀρσενικόν, θηλυκόν, οὐδέτερον. ἔνιοι δὲ

[Discrepantia scriptvrae in LGBTVHAfb] 1 ἈΡΧῊ ΤΩ͂Ν Η̄ ΜΕΡΩ͂Ν ΤΟΥ͂ ΛΌΓΟΥ L: ante § 11 habet eundem titulum G, omnino om ceteri ‖ 3 ἢ] καὶ Af | σημαίνων L[1], corr L[2] ‖ 5 ante Σωκράτης add Ὅμηρος B, idem in mg rubro haec adscripta habet ἢ σωκράτης πλάτων; atque Πλάτων post Σωκράτης add Tb ‖ 8 μὲν om G | post θηλυκὸν add καὶ TVHAfb

---

*[Discrepantiae et testimonia scholior ($\Sigma\sigma\lambda$) erotematvm (E) aliorvm scriptor.] 1 in σ ante Περὶ ὀνόματος legitur Σὺν θεῷ ἑρμηνεία τῶν ὀκτὼ μερῶν τοῦ λόγου ‖ 3—5 Σ 845_{13} (Steph): πρᾶγμα (scil ἐστίν), ὃ μόνῃ διανοίᾳ καὶ θεωρητικῶς (θεωρητοῖς U, θεωρητῶς H) λαμβάνεται, ὡς καὶ αὐτὸς εἶπεν ὁ τεχνικός. Doxopater in Aphthon. II 416_{27} W.: ὁ Διονύσιος ἐν τῇ γραμματικῇ αὐτοῦ τέχνῃ τῇ διανοίᾳ μόνῃ θεωρούμενα ἔφησεν εἶναι πράγματα. ex quibus locis colligas, in techne scholiastam et rhetorem legisse quae vis inesset πράγματος nomini. at rhetor pergit: λέγει γὰρ οὕτως· ὄνομά ἐστι μέρος λόγου .... παιδεία, neque inserens quicquam neque subiciens. ergo aiunt Stephanus et Doxopater id Dionysium dixisse quod cogitasse eum apparet ex opposito σώματος nomine. ad verbum servant definitionem E, sed E^{c} addit: ἄλλως· ἑκάστου τῶν ὑποκειμένων σωμάτων ἢ πραγμάτων κοινὴν ἢ ἰδίαν οὐσίαν σημαῖνον. eadem nominis descriptio profertur ab Choerob. 3_{30}, nisi quod is praemittit, quae in E^{c} supplenda sunt, et aliud verbum pro σημαῖνον habet: μέρος λόγου πτωτικὸν ἑκάστου τῶν ὑποκειμένων σωμάτων ἢ πραγμάτων κοινὴν ἢ ἰδίαν οὐσίαν ἀπονέμον (nam ἀπονέμον et genetivum ἑκάστου quin Choer. scripserit, dubitari nequit propter p $4_{2\ 15\ 18\ 20}$). de hoc qui in Byzantiorum scholis tradebatur ὅρῳ ex Apollonii et Dionysii definitionibus mixto vide praef. — Diligenter expressa legimus Dionysii verba apud Donatum IV 355_{5} 373_{2} (cfr Prisc. partit. Aen. III 481_{1}): ***pars orationis cum casu corpus aut rem proprie communiterve significans***; id, quo Aristoteles nomen distinxerat, addunt Charisius I 152_{18} Diomedes I 320_{11} Exc. Bob. I 533_{7} Dositheus VII 389_{13}: ***pars or. cum casu sine tempore significans rem corporalem aut incorporalem proprie communiterve*** ‖ 5 ἄνθρωπος ἵππος Σ^{1} 845_{18} σ E: ἄνθρωπος λέων Σ 845_{24} (Steph), ἄνθρωπος ἵππος ἐλαία Choer. 4_{13}, cfr infra 636_{18}b ‖ 6 post Σωκράτης add Πλάτων Σ^{1} 845_{19} E Choer. 4_{14} σ[n], Ὅμηρος Πλάτων sine Σωκρ. Σ 845_{28} (Steph), cfr infra 636_{17}b | Choer. 7_{8}: τὰ παρὰ τοῖς γραμματικοῖς γένη .. προέταξεν ὁ Διονύσιος τῶν εἰδῶν ..· οἱ δὲ περὶ Ἀπολλώνιον καὶ Ἡρωδιανὸν καὶ Ῥωμανὸν τὰ εἴδη προτάττουσι τῶν γενῶν ‖ 8 E^{c} E^{v} E^{b} adiciunt γένους definitionem: πτωτικῆς λέξεως χαρακτὴρ σημαίνων τὸ ἐν φωνῇ ἄρσεν ἢ θῆλυ ἢ οὐδέτερον, ἄδηλόν τι διακρίνων (ἄδηλον om E^{v} E^{b})

[Lectiones armenii] bat additamentum codicum GB ‖ 3—5 ad verbum expressit definitionem ‖ 5 unum tantum exemplum et appellativi (***homo***) et proprii (***Paulus***) habet neque plura legisse censendus est

p 634 b προςτιθέαςι τούτοις ἄλλα δύο, κοινόν τε καὶ ἐπίκοινον, κοινὸν μὲν οἷον ἵππος κύων, ἐπίκοινον δὲ οἷον χελιδών ἀετός.

Εἴδη δὲ δύο, πρωτότυπον καὶ παράγωγον. πρωτότυπον μὲν οὖν ἐςτι τὸ κατὰ τὴν πρώτην θέςιν λεχθέν, οἷον Γῆ. παράγωγον δὲ τὸ ἀφ' ἑτέρου τὴν γένεςιν ἐςχηκός, οἷον Γαιήϊος ⟨η 324⟩.

Εἴδη δὲ παραγώγων ἐςτὶν ἑπτά· πατρωνυμικόν, κτητικόν, ςυγκριτικόν, ὑπερθετικόν, ὑποκοριςτικόν, παρώνυμον, ῥηματικόν.

⟨1⟩ Πατρωνυμικὸν μὲν οὖν ἐςτι τὸ κυρίως ἀπὸ πατρὸς ἐςχηματιςμένον, καταχρηςτικῶς δὲ καὶ τὸ ἀπὸ προγόνων, οἷον Πηλείδης,

---

[Discrepantia scripturae in LGBTVHAfb] **1** τούτοις ἄλλα δύο LGBT (in B supra ἄλλα rubro additum καὶ): τούτοις καὶ τὸ ἄνθρωπος ἵππος ἕτερα δύο VHAf, τούτοις καὶ ἕτερα δύο b | ante prius κοινὸν add τουτέςτι τὸ HAf | κοινὸν μὲν οἷον ἵππος L: κοινὸν μὲν οἷον ἄνθρωπος ἵππος GBb et sine οἷον T, καὶ κοινὸν μὲν ὡς εἴρηται τὸ ἄνθρωπος καὶ ἵππος VHAf ‖ **2** κύων exhibet L, om ceteri | ἐπίκοινος G | ἀετός χελιδών B ‖ **4** ςύνθεςιν T | γῆ et **5** γαιήϊος edd. quoque ‖ **6** δὲ om VHAf | εἰςὶν BTb ‖ **7** ὑπερθετικόν in mg habet V, omnino om HAf, post παρώνυμον conlocat nullo codice auctore b | ante ῥηματικόν add καὶ VHAfb ‖ **8** τὸ κυρίως LGT: κυρίως τὸ BVHAfb ‖ **9** τὸ om VHAfb

---

[Discrepantiae et testimonia scholior. (Σσλ) erotematum (*E*) aliorum scriptor.] **1** τούτοις] καὶ σ^{p} E^{g} E^{b} ‖ **2** ante ἵππος add ἄνθρωπος σ *E* Choer. 6_{7}; κύων om σ in lemmate (sed habet in explan. praeter σ^{p}), om etiam E^{b} E^{l}; ἵππος βοῦς λίθος usurpat Σ 846_{26} (Steph) | ἀετός ante χελιδών ponunt σ in explanat. et *E*. nec minus Sextus 633_{27} masculinum ante femininum profert. Ex latinis grammaticis Diomedes I 301_{15} Exc. Bob. I 534_{10} Donatus IV 355_{18} ut epicoeni exempla adferunt *passerem* et *aquilam;* Dositheus VII 391_{13}: *ut passer aquila anser mustela,* ὡς τὸ ςτρουθός ἀετός χήν γαλῆ; Charis. I 17_{14}: *haec mustela vel aquila .... hic passer*, 153_{17}: *velut passer aquila mustela* (cfr Armen.) | praeter κοινὸν et ἐπίκοινον γένος E^{l} nominant etiam παντοῖον· οἷον ὁ εὐδαίμων ἡ εὐδαίμων καὶ τὸ εὔδαιμον. cfr latinorum grammaticorum *genus omne,* cuius exemplum est *hic et haec et hoc felix*: Donat. IV 355_{17} 375_{22} Exc. Bob. I 534_{3} Augustin. V 504_{3} ‖ **3** in E^{g} E^{v} E^{b} adicitur εἴδους definitio: φωνῆς εἰκών τὴν ἐν αὐτῇ δηλοῦςα πρώτην ἢ δευτέραν θέςιν (δηλοῦςαν E^{g} E^{v}) ‖ **4** Γῆ] πᾶς E^{b} E^{l} ‖ **5** Γαιήϊος Σ^{l} 847_{26} λ Choer. 6_{32}; vulgare γήϊνος (quod λ ut interpretamentum profert) habent σ (praeter σ^{K}) E^{g} E^{v}; ex hoc fortasse incuria natum γήϊος in Σ 847_{21} et σ^{K}, licet id quoque grammaticis notum sit (Herodian. I 122_{11} Lz); ἀρήϊος substituere E^{b} E^{l} ‖ **8** πατρωνυμικὸν μὲν οὖν ἐςτι φύςει τὸ κυρίως ἀπὸ πατρὸς ςχηματιζόμενον Σ 848_{26} (Steph); τὸ κυρίως (non κυρίως τὸ) etiam σ E^{g} Zonaras 1614, qui omnes videntur κυρίως non opposuisse καταχρηςτικῶς adverbio, sed ita interpretati esse: ἀπὸ τοῦ κυρίου ὀνόματος τοῦ πατρός (cfr Prisc. II 62_{15}: *patronymicum est quod a propriis tantummodo derivatur patrum nominibus,* atque Σ 851_{13} 851_{24}); κυρίως om E^{v} E^{b} epitoma ‖ **9** τὸ habet etiam σ, om E^{g} E^{v} E^{b} epitoma; καταχρηςτικῶς δὲ καὶ τὸ ἀπὸ προγόνων κυρίως γινόμενον Zonar. 1614, unde elucet illa quam dixi κυρίως adverbii interpretatio

---

[Lectiones Armenii] **1** τούτοις ἄλλα καὶ δύο ‖ **2** ἵππος κύων legebat, ἄνθρωπος ante ἵππος non inveniebat | post nomen, quod *hirundinem* notat, habet pro ἀετός vocabulum quod *mustelam* significat, ergo γαλῆ legebat. Cfr Dositheus et Charisius ‖ **4—5** *terra ... terrestris* ‖ **8** *patronymicum est quod a patre principaliter* (= κυρίως) *formatum est, sed abusive quod a maioribus*

Αἰακίδης ὁ Ἀχιλλεύς. — Τύποι δὲ τῶν πατρωνυμικῶν ἀρcενικῶν μὲν τρεῖς, ὁ εἰς δης, ὁ εἰς ων, ὁ εἰς αδιος, οἷον Ἀτρείδης, Ἀτρείων, καὶ ὁ τῶν Αἰολέων ἴδιος τύπος Ὑρράδιος· Ὕρρα γὰρ παῖς ὁ Πιττακός. θηλυκῶν δὲ οἱ ἴcoι τρεῖς, ὁ εἰς ις, οἷον Πριαμίς, καὶ ὁ εἰς ας, οἷον Πελιάς, καὶ ὁ εἰς νη, οἷον Ἀδρηστίνη ⟨Ε 412⟩. — Ἀπὸ δὲ μητέρων οὐ σχηματίζει πατρωνυμικὸν εἶδος ὁ Ὅμηρος, ἀλλ' οἱ νεώτεροι. p 634 b p 635 b

⟨2⟩ Κτητικὸν δέ ἐστι τὸ ὑπὸ τὴν κτῆσιν πεπτωκός, ἐμπεριειλημ-

---

[Discrepantia scripturae in LGBTVHAfb] 1 αἰακίδης ὁ ἀχιλλεύς LG: καὶ αἰακ. ὁ ἀχ. BT, ὁ ἀχ. καὶ αἰακ. VHAfb | τῶν om Tb | μὲν LGBTb: ὀνομάτων VHAf ‖ 3 ὑρράδιος ὕρρα cum spiritu aspero etiam LG ‖ 4 οἱ ἴcoι LGB: τύποι εἰcὶ TVHAf, ὁμοίως τύποι εἰcὶ b (ex brevi commentario σ) | καὶ om BTVHAfb ‖ 5 ἀδρηστίνη LTb: ἀδριστίνη G, ἀδραστίνη BVHAf | δὲ om VHAf ‖ 6 πατρωνυμικῶν L¹, corr L² | εἶδος om HAf ‖ 7 supra πεπτωκός vocis syllabam primam L² scr ἐμ

[Discrepantiae et testimonia scholior. (Σσλ) erotematum (E) aliorum scriptor.] 1 Αἰακίδης ὁ Ἀχιλλεύς σ: ὁ Ἀχιλλεύς om E^g E^v, ὁ Ἀχιλλεύς καὶ Αἰακίδης E^b | τῶν πατρωνυμικῶν ἀρcενικῶν sine ὀνομάτων etiam σ E ‖ 2 post Ἀτρείων add Ἀτρειάδιος $Σ^1$ 849_{16}, item σ praeter Πηλείδης et Πηλείων profert Πηλειάδιος, et ex σ videtur sumpsisse portentum Tzetzes exeg. in Il. 59_{20} ‖ 3 καὶ — Πιττακός] quod hic Dionysius de Pittaci patronymico Hyrradio vel potius Yrradio docet, fluxit etiam in Eustath. p 13_{45} R., Suidam s. Ὕρρα, Hesych. s. Ὑρράδιος, Prisc. II 65_{16}. testis huius nominis Callimachus quoque est hoc disticho, quod emendavere Ahrens et OSchneider: Ξεῖνος Ἀταρνείτης τις ἀνείρετο Πιττακὸν οὕτω, Τὸν Μυτιληναῖον, παῖδα τὸν Ὑρράδιον (epigr. I). nec dissimile veri est Callimacheis versibus Dionysium adductum esse ut hoc exemplo uteretur. (cfr praeter Ahrensium de dial. Aeol. p 158 et OSchneiderum Callim. I p 404 Lehrs ad Herod. p 57) ‖ 4 οἱ ἴcoι] τύποι εἰcὶ $Σ^1$ 850_{20}; ex ipso scholio nihil colligi potest. ὁμοίως τύποι εἰcὶ σ, sed non ita ut pateat interpretem haec verba in arte legisse. πόσοι τύποι τῶν πατρων. θηλυκῶν; τρεῖς E ‖ 5 Πελιάς] Πριαμιάς σ et Tzetzes exeg. in Iliad. 59_{22}, ἡλιάς ἡ τοῦ ἡλίου θυγάτηρ E^b | ἀδραστίνη E^b; πριαμίνη σ et Tzetzes exeg. 59_{22} ‖ 5–6 ἀπὸ δὲ — νεώτεροι om σ (praeter $σ^P$ $σ^K$ $σ^R$) E^v E^l, habent E^g E^b. Anonymus περὶ ποσότητος (Choer.?) A O II 299_9 metronymica recentiorum profert (Λητοΐδης Δαναΐδης Φιλυρίδης), homericum Φιλομηλείδης (de qua voce vide Lobeck. paralip. p 6) metronymicum esse propter ει diphthongum negat adicitque: καὶ ὁ Διονύσιος λέγει ὅτι ἀπὸ μητέρων οὐ χρεῖται πατρωνυμικὸν εἶδος ὁ Ὅμηρος (lege χρῆται et cfr ad accusativum Schaefer ad Greg. Cor. p 691). At Tzetzes exeg. in Il. 59_{15}: ἀπὸ μητέρων σπανιάκις τὰ πατρωνυμικὰ σχηματίζει ὁ Ὅμηρος, ὡς τὸ Φιλομηλείδης ‖ 7 corruptum ἐμπεπτωκός, cuius depravationem ex subsequentis vocis syllaba prima ortam esse patet, habent etiam $σ^P$ E^g E^v Zonaras 1614; πεπτωκός $Σ^1$ 852_7 $Σ$ $854_{3,11}$ (Porph?) σ in ceteris codicibus E^b epitoma

---

[Lectiones Armenii] 3 καὶ ὁ τῶν Αἰολέων — Πιττακός] ut his quoque respondentia ponat, profert peculiarem formam patronymicam usurpare Gordyenos (quae stirps est gentis Armeniorum, cfr St Martin mém. sur l'Arménie I 176) ‖ 4 neque habet quod οἱ ἴcoι verbis respondeat neque quod ὁμοίως adverbio; sed concludere hinc nihil licet: nam enumerantur masculinorum patronymicorum formae sex, femininorum quattuor ‖ 5–6 ἀπὸ δὲ — νεώτεροι] hoc quoque enuntiatum convertit, sed ita ut videatur legisse ἰστέον δὲ ὅτι ἀπὸ γυναικῶν κτλ

p 635 b μένου τοῦ κτήτορος, οἷον † Νηλήϊοι ἵπποι ⟨Λ 597⟩, Ἑκτόρεος χιτών ⟨Β 416⟩, Πλατωνικὸν βιβλίον.

⟨3⟩ Συγκριτικὸν δέ ἐστι τὸ τὴν σύγκρισιν ἔχον ἑνὸς πρὸς ἕνα ὁμοιογενῆ, ὡς Ἀχιλλεὺς ἀνδρειότερος Αἴαντος, ἢ ἑνὸς πρὸς πολλοὺς ἑτερογενεῖς, ὡς Ἀχιλλεὺς ἀνδρειότερος τῶν Τρώων. Τῶν δὲ συγκριτικῶν τύποι εἰσὶ τρεῖς, ὁ εἰς τερος, οἷον

[Discrepantia scriptvrae in LGBTVHAfb] 1 οἷον om VH | νηλήιοι L^1 (L^x alteram η in ει mutavit) GB: νηλήειοι T, νήλειοι VHAf, Νηλήϊαι b | ἑκτόρεος GTVHb: ἑκτόρεως L^1, ἑκτόρειος L^2Af, ἑκτώριος B ‖ 3 ἑνὸς om HAf | ὁμοιογενῆ] ῆ in ras L^2 ‖ 4 ὡς] οἷον b ‖ 4—5 Ἀχιλλεὺς — ὡς om T | ante prius ἀνδρ. add ὁ G | pro ἀνδρειότερος utroque loco ἰσχυρότερος VHAf

---

[Discrepantiae et testimonia scholior. ($\Sigma\sigma\lambda$) erotematvm (E) aliorvm scriptorvm] **1** κτήτορος] κεκτημένου E^b et epitoma (quo male intellecto Gaza IV p 126 docet: ἐμπεριείληπται τὸ κεκτημένον, i. e. *quod possidetur*) | νηλήϊοι Σ^l 852_7; in σ alii codices alias vocis corruptelas habent, sed omnes in οι exeuntes; E^g praebent, quod deteriores artis codices, νήλειοι (E^v E^b om exemplum, E^t totum enuntiatum). νηλήϊαι unus scholiasta exhibet, Σ $853_{17\ 20}$ (Steph) | ἑκτόρεος Σ^l 852_7 (ἑκτόρε et ο supra alterum ε in U), sed ἑκτόρειος E^g E^h, ἑκτόριος σ E^v. pro Homeri igitur forma etiam in σE irrepsit vulgaris, ex qua homericam grammatici derivabant (Herod. π. μονήρ. λέξεως II 909_7 Lz, Choerob. orthogr. AO II 208_{32}, Epim. homer. AO I 443_7, EM 29_{47}). atque iam Apollonius Dyscolus, qui epitheton ab Hectoris nomine fictum saepe ut exemplum possessivorum usurpat (de pron. 30_{15} $105_{5\ 20}$ Schn., synt. 158_{21} 160_{15}, hoc ultimo loco cum χιτών coniunctum) et cuius consuetudo a Dionysio repetenda videtur, omnibus locis, si optimo codici fides, vulgarem formam praetulit ‖ **3—5** Σ 854_{32} (Steph) ὁ τεχνικὸς δὲ εἶπε τὴν σύγκρισιν λέγεσθαι πρὸς ἕνα ὁμόφυλον ἢ ἑνὸς πρὸς ἅπαντας ἑτεροφύλους, unde non colligemus Stephanum in arte non legisse quae codices praebent. ἑνὸς ante πρὸς ἕνα incuria aut ipse aut librarius omisit (quod etiam in pessimis artis codicibus et in σ^H et in E^v vox deest, nullius momenti est). ὁμόφυλον et ἑτεροφύλους interpretamenta sunt. ἅπαντας autem Stephanum in techne non invenisse demonstrant subsequentia: ἀλλόφυλοι γὰρ ἦσαν οἱ Τρῶες τῷ Ἀχιλλεῖ, πολλοὺς δὲ Τρῶας πρὸς ἕνα Ἕλληνα (lege πολλοὶ δ' οἱ Τρῶες). — Priscianus II 85_{16}: *fit comparatio vel ad unum vel ad plures tam sui generis quam alieni*. de qua definitionis Dionysianae emendatione cfr praef. Ac de ea quoque technes correctura ibidem dixi quam habet Diomedes I 324_{14}: *comparativa sunt, cum aliquem vel alieno vel suo generi comparamus, ut fortior*; 325_{10}: *tum hoc utimur, cum aliquem vel alieno vel suo generi comparamus, ut Hector fortior Diomede vel audacior Patroclo Achilles fuit; et unum cum multis alienis, ut fortiores Graeci Troianis*; quam aliquanto mutatam praebent etiam Donatus IV 375_5 Consentius V 342_{20} Charisius I 157_8 Exc. Bob. I 537_3 Dositheus VII 400_{10}. quod autem E^v habent: σύγκρισιν ἔχον ἢ πρὸς ἕνα τινὰ ἢ πρὸς πολλούς, ὡς Ἀχιλλεὺς κτλ; breviationem quam emendationem putare malumus ‖ **4 et 5** ἀνδρειότερος] ἰσχυρότερος E^v E^b epitoma

---

[Lectiones armenii] **1—2** *equus Davidianus, vestis regia, libri Paulini* ‖ **3—6** plane conspirat cum Dionysio, praeterquam quod pro Achille substitutus est *David*, pro Hectore *Saulus*, pro Troibus *Hethaei* ‖ **6**—p **28, 2** duas comparativi formas habet armenia lingua. exempla prioris significant idem quod *celerior* et *lentior*, alterius idem quod *fortior* (sive *ferocior*) et *robustior*

ὀξύτερος βραδύτερος, καὶ ὁ εἰς ων † καθαρός, οἷον βελτίων καλλίων, καὶ ὁ εἰς $\overline{\text{ων}}$, οἷον κρείσσων ἥσσων. p 635 b

⟨4⟩ Ὑπερθετικὸν δέ ἐστι τὸ κατ' ἐπίτασιν ἑνὸς πρὸς πολλοὺς παραλαμβανόμενον ἐν συγκρίσει. Τύποι δὲ αὐτοῦ εἰσι δύο, ὁ εἰς $\overline{\text{τατος}}$, οἷον ὀξύτατος βραδύτατος, καὶ ὁ εἰς $\overline{\text{τος}}$, οἷον ἄριστος μέγιστος. 15

⟨5⟩ Ὑποκοριστικὸν δέ ἐστι τὸ μείωσιν τοῦ πρωτοτύπου ἀσυγκρίτως δηλοῦν, οἷον ἀνθρωπίσκος λίθαξ μειρακύλλιον.

[Discrepantia scriptvrae in MLGBTVHAfb] **1** ὀξύτερος] ἐξότερος H, om Af | βραδύτερος] βαρύτερος T | καθαρός L: καθαρόν BTVAfb, καθαρῶν GH ‖ **1—2** καλλίων βελτίων V ‖ **2** καλλίων κρείσσων, ὁ εἰς $\overline{\text{σων}}$ ἥσσων H καλλίων κρείων, ὁ εἰς $\overline{\text{σων}}$ ἥσσων Af | $\overline{\text{ων}}$ LGB: $\overline{\text{σων}}$ TVHAfb ‖ **4** τύποι] ab hoc verbo incipit fragmentum artis in M | εἰσι ante αὐτοῦ ponit B, om T ‖ **5** βραδύτατος MLGb: βαρύτατος T, om BVHAf | $\overline{\text{τος}}$ MLGB: $\overline{\text{στος}}$ TVHAfb | μέγιστος ἄριστος VHAfb ‖ **6—7** δηλοῦν ἀσυγκρίτως HAfb

---

[discrepantiae et testimonia scholior. ($\Sigma\sigma\lambda$) erotematvm (E) aliorvm scriptorvm] **1** βραδύτερος om Σ^{l} 854_{31} σ^{P} E^{v} E^{b} E^{t} epitoma, confirmant Σ 855_{1} (Steph) et σ in cett. codd., ὀξ. βαρύτερος βραδ. Zonar. 1614 | καθαρόν testantur σ E^{g} E^{b} ‖ **1—2** βελτίων καλλίων Σ 854_{31} (Steph): καλλίων βελτίων E^{b}, καλλίων om σ E^{g}, βελτίων om E^{t} ‖ **2** $\overline{\text{ων}}$ post Σ^{l} 854_{32} Σ 855_{24} (Porph) σ^{L}, $\overline{\text{ον}}$ σ^{P}, $\overline{\text{σων}}$ σ^{R} σ^{K} E^{b} in Walderiana Zonar. 1614, $\overline{\text{σσων}}$ σ^{H} E^{g} E^{v} E^{t} atque E^{b} in ed. pr. Non neglexit igitur, si optimos testes sequimur, Dionysius μείζων ἀμείνων ⌋ ἥσσων om E^{g} E^{v}, habent Σ^{l} post 854_{32} σ E^{b} E^{t} ‖ **3** Stephanus Σ 855_{3} nullo verbo professus se ab Dionysio discedere: ὑπερθετικόν ἐστιν, inquit, τὸ ὑπὲρ πάντας ἔχον τὴν ὑπέρθεσιν ἐν ὁμοιογενέσιν, οἷον ἀνδρειότατος ὁ Ἀχιλλεὺς πάντων τῶν Ἑλλήνων et ἐπὶ τοῦ συγκριτικοῦ ἡ σύγκρισις μετριωτέρα ἑνὸς πρὸς πλειόνων, οὐ μὴν πάντων et τὸ ἀνδρειότατος οὐ μέχρι ἀριθμοῦ ὡρισμένου διατείνει, ἀλλὰ καθόλου πάντων ὁμοῦ ἀνθρώπων. quibuscum consentiunt Priscianus II 94_{15}: *superlativum est quod vel ad plures sui generis comparatum superponitur omnibus, ... ut fortissimus Graecorum Achilles*; et Diomedes I 324_{15}: *superlativa sunt, cum aliquem comparamus ad omnes, ut fortissimus omnium*; 325_{18}: *tum hoc utimur, cum aliquem suo generi comparamus, ut Hector fortissimus Troianorum fuit, Achilles Graecorum* (cfr etiam Donat. IV 375_{8} Consent. V 342_{24}; Charis. I 157_{13} Exc. Bob. 537_{7} Dositheus VII 401_{1}). sed tamen, num Stephanus in suo Dionysii exemplari πάντας pro πολλοὺς substitutum et ἐν ὁμοιογενέσιν ..... Ἑλλήνων addita legerit, ambigi licet ‖ **4—5** τύποι — μέγιστος habent Σ^{l} 855_{3} Σ 855_{23} (Porph?) E, om σ praeter σ^{P} ‖ **5** ὀξύτατος βραδ. Σ^{l} σ^{P}: ὀξύτατος om E^{g}, βραδύτατος om E^{v} E^{b} E^{t}, ὀξ. βραδ. βαρύτατος Pseudochoer. 3_{1} $\overline{\text{τος}}$ Σ^{l} 855_{3} Σ 855_{26} in UH σ^{P} Pseudochoerob., $\overline{\text{στος}}$ E epitoma | ἄριστος μέγιστος Σ^{l} σ^{P} Pseudochoer., unum ἄριστος E^{g}, unum κάλλιστος E^{v} E^{b} E^{t} ‖ **6—7** Priscian. II 101_{3}: *diminutivum est quod diminutionem primitivi sui absolute demonstrat*. ἀσυγκρίτως etiam accuratius translatum legimus. apud Diomedem I 325_{25}: *diminutiva sunt quae in diminutione absolutorum nominum fiunt sine ulla comparatione* (et in Exc. Bob. I 535_{19} Charis. I 155_{10} Dositheo VII 395_{10}) | ἀσυγκρίτως post δηλοῦν E^{v} ‖ **7** omnia tria exempla habent Σ^{l} 855_{29} σ^{P} λ E^{g};

[Lectiones armenii] **3—4** interpretatus est quasi legeret: ὑπερθετικόν ἐστιν ἐπίτασις ἑνὸς πρὸς πολλοὺς παραλαμβανομένη ἐν συγκρίσει ‖ **4—5** duarum superlativi formarum exempla significant: *celerrimus, lentissimus, maxime admirabilis, maxime admirandus* ‖ **6—7** ἀσυγκρίτου interpretatur ac dissentit in parte exemplo-

p 635 b ⟨6⟩ Παρώνυμον δέ ἐϲτι τὸ παρ' ὄνομα ποιηθέν, οἷον Θέων † Τρύφων.

⟨7⟩ Ῥηματικὸν δέ ἐϲτι τὸ ἀπὸ ῥήματοϲ παρηγμένον, οἷον Φιλήμων Νοήμων.

Ϲχήματα δὲ ὀνομάτων ἐϲτὶ τρία· ἁπλοῦν, ϲύνθετον, παραϲύνθετον· ἁπλοῦν μὲν οἷον Μέμνων, ϲύνθετον δὲ οἷον Ἀγαμέμνων, παραϲύνθετον δὲ οἷον Ἀγαμεμνονίδηϲ † Φιλιππίδηϲ. —

[Discrepantia scripturae in MLGBTVHAfb] 1 post παρ' ὄνομα add ἢ ἐξ ὀνόματοϲ V, ἢ ὡϲ ἐξ ὀνόματοϲ HAfb ‖ 4 Νοήμων] μνήμων Af ‖ 5 ἐϲτὶ ML, εἰϲὶ GBTVHAfb ‖ 7 Φιλιππίδηϲ om T

[Discrepantiae et testimonia scholiorum (**Σσλ**) erotematum (***E***) aliorum scriptorum] in **Σ** ipsis μειρακύλλιον memoratur 857_{17} (Porph?) et ἀνθρωπίϲκοϲ in adnotatione, quae margini codicis U fol 78 r inscripta est; omnia exempla om ***σ*** (praeter σ^{p}) in lemmate, in explanatione ἀνθρωπάριον profert; λίθαξ om E^{v} et E^{b} in ed. Wald. — in E^{b} additur sex esse deminutivorum τύπουϲ, in ϲκοϲ υλλιον υδριον ιον αξ ιϲ desinentes, quod idem docent E^{t} ‖ 1 quae deteriores codices post παρ' ὄνομα adiciunt, norunt nec **Σ** nec ***σ*** nec ***E*** nec epitoma aut Pseudochoer. 32_{21}. causam emblematis, quod primo aspectu aliquid significare videtur (cfr Steinthal Gesch. der Sprachw. p 603*), deprehendi, nisi fallor, in E^{g}. haec enim erotemata non habent παρ' ὄνομα sed παρ' ὀνόματοϲ, quae constructio ab Apollonio nusquam usurpatur, ab Herodiano duobus locis; atque a posterioribus quoque grammaticis frequentatur accusativus. Iam aliquis, qui in genetivo offendebat, pro παρ' ὀνόματοϲ scripsit παρ' ὄνομα ἢ ἐξ ὀνόματοϲ, illic praepositionem, hic casum retinens, quod irrepsit in archetypum codicum VHA et legitur in V. auctor autem archetypi codicum HA inseruit ὡϲ, ne verba solum variarentur, sed aliquantulum etiam res ‖ 1–2 Θέων Τρύφων extant in $\Sigma^{1}\,857_{30}$ ***σ*** E^{g} E^{b}; memorantur, et primo quidem loco, in enumeratione denominativorum aequaliter formatorum ab Choerob. 286_{9}; omittuntur nomina ab codicibus sed aperte addenda sunt in **Σ** 858_{19} (Porph?): ὡϲ ἀπὸ τοῦ θεόϲ ⟨Θέων⟩ καὶ ἀπὸ τῆϲ τρυφῆϲ ⟨Τρύφων⟩, quibus adicitur καὶ ἀπὸ τοῦ Ἡρακλέοϲ (sic b, Ἡρακλέα UH) Ἡρακλέων; om Τρύφων E^{v}, quae numerum exemplorum minuere solent. cfr praef. ‖ 3 post παρηγμένον epitoma adicit ἐνέργειαν ἢ πάθοϲ δηλοῦν. Cfr **Σ** 858_{22} (Steph): ῥηματικόν ἐϲτιν ὃ γεγονὸϲ ἀπὸ ῥήματοϲ ἐνέργειαν ἢ πάθοϲ δηλοῖ, οἷον ποιήϲω ποιητήϲ ὁ ποιῶν τι, πεποίημαι ποίημα τὸ ποιηθέν | Φιλήμων om E^{v}; utrumque nomen habent **Σ** 858_{33} et 859_{2} (Porph?) ***σ*** E^{g} E^{b}; memorantur ab Choerob. 286_{11} quoque praemisso nomine ἐλεήμων ‖ 5 definitio ϲχήματοϲ addita est in E^{g} E^{b}: λέξεων ποϲότηϲ ὑφ' ἕνα τόνον καὶ ἓν πνεῦμα ἀδιαϲτάτωϲ ἀγομένη ἐν ἁπλότητι ἢ ϲυνθέϲει (cfr anecdoton hamburgense in diario antiquit. 1839 p 420) ‖ 6–7 ἁπλοῦν — Φιλιππίδηϲ om $\Sigma^{1}\,859_{6}$ et ***σ*** praeter σ^{p}. **Σ** 859_{10} (Steph): τὸ δὲ παραϲύνθετον καλεῖται, ἐπειδὴ ἀπὸ ϲυνθέτου γίνεται, ὡϲ καὶ αὐτόϲ φηϲιν. ἀπὸ γὰρ τοῦ Ἀγαμέμνων Ἀγαμεμνονίδηϲ παραϲύνθετον καλεῖται.

[Lectiones Armenii] rum. nam post nomina quae *homunculum* et *lapillum* notant, sequuntur etiam duo, quae *suculam* et *haedulum* significant. fortasse χοιρίδιον (vel ὑΐδιον) et ἐρίφιον legebat: χοιρίϲκοϲ et τραγίϲκοϲ eum legisse minus probabile est, quia huius terminationis exemplum iam praecedit ‖ 1 non solum definitionem, sed etiam exempla convertit: *qui novit dominum, qui novit voluptatem* ‖ 4 post interpretationem exemplorum Φιλ. Νοήμων exhibet vocem a verbo oriundam, quod idem fere valet ac lat. *posse*; nomen ipsum denotat *ingeniosum* ‖ 7 Ἀγαμεμνονίδηϲ Φιλιππίδηϲ] unum tantum nomen habet.

Τῶν δὲ cυνθέτων διαφοραί εἰcι τέccαρεc. ἃ μὲν γὰρ αὐτῶν † εἰcιν ἐκ δύο τελείων, ὡc Χειρίcοφοc, ἃ δὲ ἐκ δύο ἀπολειπόντων, ὡc Cοφοκλῆc, ἃ δὲ ἐξ ἀπολείποντοc καὶ τελείου, ὡc Φιλόδημοc, ἃ δὲ ἐκ τελείου καὶ ἀπολείποντοc, ὡc Περικλῆc. p 635 b

Ἀριθμοὶ τρεῖc· ἑνικόc, δυϊκόc, πληθυντικόc· ἑνικὸc μὲν ὁ Ὅμηροc,

[Discrepantia scripturae in MLGBTVHAfb] 1 post cυνθέτων add ὀνομάτων BT | ἃ MLGBVb: αἱ THAf | εἰcιν] ἐcτὶν G, om T | ἐκ τῶν δύο VHAf ‖ 2 ἃ] αἱ THAf | ἐκ δύο ἀπολειπόντων] ἀπὸ λειπόντων HAf ‖ 3—4 tertiam speciem compositorum quarto loco posuit, quartam tertio T ‖ 3 prius ἃ] αἱ HAf (non T) | τελείων B^1, corr B^2 | alterum ἃ] αἱ HAf (non T) ‖ 5 post ἀριθμοὶ add δὲ et post δυϊκόc add καὶ TVHAf | post πληθυντικόc add ὡc προείρηται T, idem ἑνικὸc μὲν — p 32, 1 προcαγορευτική om | ὁ Ὅμηροc ML: οἷον ὁ Ὅμ. G, οἷον Ὅμ. BHAfb, Ὅμ. V

[Discrepantiae et testimonia schollor. (*Σ σ λ*) erotematum (*E*) aliorum scriptorum] unde colligendum est Stephanum ἁπλοῦν — Ἀγαμεμνονίδηc legisse, non colligendum eum in arte invenisse παραcύνθετον δέ, ὃ ἀπὸ cυνθέτου γίνεται. sed rursus (v. ad p 24, 3) hic scholiasta adicit ὡc καὶ αὐτόc φηcι, postquam exposuit, quod technographus non dicebat, verum cogitabat tantum. *σ* ne in explanatione quidem Μέμν. Ἀγαμέμνων Ἀγαμεμνονίδηc habet, sed composita Χρύcανθοc Φίλιπποc Ἀναcτάcιοc et decompositum Φιλιππίδηc. *E*[s] omnino cum codicibus concinunt. *E*[v] haec exempla praebent: ἄγω εἰcάγω παρειcάγω, *E*[b] *E*[l] ἵπποc Φίλιπποc Φιλιππίδηc. ex *σ* vel erotematis Φιλιππίδηc in artis exemplaria inlatum est ‖ 1—4 Τῶν δὲ — Περικλῆc om *E*, sed testantur *Σ σ* epitoma, quorum testium alter et tertius etiam exempla eadem exhibent. Quod hic docetur, etiam in Theognosto (Herodiano ?) A O II 80_{22} invenimus, sed aliis verbis dictum aliisque exemplis instructum excepto uno: Πᾶcα λέξιc ἐξ ἁπλότητοc εἰc cύνθεcιν προϊοῦcα ἢ τὸ ὁλόκληρον φυλάττει τῶν λέξεων, ὡc ἔχει τὸ Χειρίcοφοc θεόcδοτοc· ἢ τὸ ἕτερον μέροc τῆc λέξεωc ἀλλοιοῦcα ἢ καὶ ἀμφότερα τὴν cύνθεcιν ἀπεργάζεται, ὡc ἔχει τὸ προφήτηc Νικόδημοc Δημοcθένηc. Latini grammatici, quorum de diversis componendi generibus expositiones ex hoc Dionysii loco originem ducunt, praeponunt quartum genus tertio, sicut unus artis codex. Dositheus VII 391_{15}: *componuntur autem nomina modis quattuor, ex duobus integris ..... ex duobus corruptis ..... ex integro et corrupto .... ex corrupto et integro ...*, cυντίθεται δὲ ὀνόματα τρόποιc τέτραcιν, ἐκ δύο τελείων .... ἐκ δύο ἀπολειπόντων .... ἐκ τελείου καὶ ἀπολείποντοc .... ἐξ ἀπολείποντοc καὶ τελείου .... (Cfr Charis. I 153_{22} Diomed. I 301_{26} Excerpta Bob. I 534_{11} Consentius V 349_{24} Donatus IV 355_{21}). simul secundum genus in fine conlocant Quinctilianus qui I 5 § 68 de compositionibus et verborum et nominum agit, et Macrobius qui V 599_{23} de verbis compositis disserit. (Ex alio fonte oriunda quae Choerob. in explanatione supplementi περὶ προcῳδίαc 701_{22} de compositionis modis profert) ‖ 5 ἀριθμοὶ τρεῖc sine δὲ etiam $\Sigma^{l}\,859_{31}$ et *σ*. definitionem numeri adiciunt *E*[s] *E*[b]: cωρεία μονάδων ἢ μονάδων cύνθεcιc ‖ 5—p 31, 1 ἑνικὸc μὲν — Ὅμηροι] deest interpretatio in *Σ*, sed in *σ* legimus: ἑνικὸc μὲν οἷον ὁ ἄνθρωποc, δυϊκὸc δὲ τὼ ἀνθρώπω, χωρὶc τοῦ ῑ γραφομένου τοῦ ω̄ ...., πληθυντικὸc δὲ οἱ ἄνθρωποι. Choer. 8_{21}: καὶ ἑνικὸc μέν ἐcτιν ὁ ἕν τι cημαίνων, οἷον Αἴαc· δυϊκὸc δὲ ὁ δύο cημαίνων, οἷον Αἴαντε· πληθυντικὸc δὲ ὁ τρεῖc καὶ πλείοναc cημαίνων, οἷον οἱ

[Lectiones armenii] 1—4 quattuor eadem compositionis genera enumerat eodem ordine ‖ 5 non conectit coniunctione haec verba cum antecedentibus ‖ 5—p 31, 1 non om dualem, quamquam armenia lingua hoc numero caret | exempla nominis proprii legebat: ipse nomine *Petri* utitur

δυϊκὸς δὲ τὼ Ὁμήρω, πληθυντικὸς δὲ οἱ Ὅμηροι. — Εἰσὶ δέ τινες ἑνικοὶ χαρακτῆρες καὶ κατὰ πολλῶν λεγόμενοι, οἷον δῆμος χορός
p 636 b ὄχλος· καὶ πληθυντικοὶ κατὰ ἑνικῶν τε καὶ δυϊκῶν, ἑνικῶν μὲν ὡς Ἀθῆναι Θῆβαι, δυϊκῶν δὲ ὡς ἀμφότεροι.

Πτώσεις ὀνομάτων εἰσὶ πέντε· ὀρθή, γενική, δοτική, αἰτιατική, κλητική. Λέγεται δὲ ἡ μὲν ὀρθὴ ὀνομαστικὴ καὶ εὐθεῖα, ἡ δὲ γενικὴ κτητική τε καὶ πατρική, ἡ δὲ δοτικὴ ἐπισταλτική,

---

[Discrepantia scripturae in MLGBVHAfb] 1 ante τὼ add οἷον Bb | alterum δὲ om HAf | οἱ MLGV: οἷον BHAfb ‖ 2 post πολλῶν add δὲ G ‖ 3 ὄχλος L²GB: ὄλλος ML¹, om VHAfb | κατενικῶν ML, καθ' ἑνικῶν B | τε om HAf ‖ 4 ante Ἀθῆναι add αἱ VHAf ‖ 5 post πτώσεις add δὲ B²VHAfb | εἰσιν ὀνομάτων VHAfb ‖ 6 ante κλητική add καὶ VHAfb | Λέγεται δὲ ἡ μὲν MLBb: λέγεται ἡ μὲν VHAf, καὶ λέγεται μὲν ἡ G ‖ 7 τε om GVHAfb | πατρική] πρακτική G

[Discrepantiae et testimonia scholiorum ($\Sigma\sigma\lambda$) erotematum (E) aliorum scriptorum] Αἴαντες, quae in formam erotematicam conversa cum iisdem exemplis habes in *E*. Cum *σ* concinit in exemplis Prisc. II 172_4: *singularis est ut homo, pluralis ut homines.* ‖ 1 Εἰσὶ —4 om *E* ‖ 2—3 οἷον — ὄχλος desunt in Σ^1 860_5, sed χορός et δῆμος memorantur in subsequenti *Σ* (Steph). omnia tria exempla exhibentur ab *σ*. Donatus IV 376_{32}: *sunt quaedam positione singularia, intellectu pluralia, ut populus contio plebs* (= [Probus] IV 120_{18}), Dositheus VII 392_7: *populus contio* (= Charis. I 154_3 Exc. Bob. I 534_{18} Consent. V 348_{14}), Prisc. II 176_{11}: *populus exercitus legio.* cfr infra 637_{14}b ‖ 3—4 ἑνικῶν μὲν — ἀμφότεροι om Σ^1 860_{13}, sed testantur subsequens scholion (Steph) et *σ*. Sextus E. 634_{15}: Ἀθῆναι γὰρ λέγονται πληθυντικῶς ἡ μία πόλις καὶ Πλαταιαί, καὶ πάλιν Θήβη ἑνικῶς καὶ Θῆβαι πληθυντικῶς, καὶ Μυκήνη καὶ Μυκῆναι. quorum exemplorum ultimum etiam apud latinos grammaticos praeter Athenarum et Thebarum nomina invenitur. Priscian. II 176_{14}: *alia* (scil *nomina sunt*) *intellectu singularia, voce pluralia. ut Athenae Thebae Mycenae Maenala Gargara Tartara Dindyma Bactra,* Donat. IV 377_2: *Athenae Cumae Thebae Mycenae.* Charis. I 154_4: *Mycenae Cymae Thebae Athenae* ‖ 5 definitionem casus add E^g E^b: ὀνόματος ἢ ὀνοματικοῦ τινος κατὰ τὸ τέλος κίνησις γινομένη. cfr *Σ* 860_{28} Prisc. II 183_{20} | πτώσεις δὲ ὀνομάτων πέντε Σ^1 860_{25} ‖ 6—p 32, 1 Λέγεται — προσαγορευτική om E^v E^h E^t ‖ 6 λέγεται ἡ μὲν ὀρθὴ sine δὲ Σ^1 861_{22} in UH, sed cum δὲ Σ^1 ante 862_4; καὶ ἡ μὲν ὀρθὴ λέγεται *σ* | καί, quod ante ὀνομαστικὴ desideramus, ne Choer. quidem habet 10_{28}. Prisc. vero II 185_{11}: *est autem rectus,* inquit, *qui et nominativus dicitur* ‖ 7 τε Σ^1 862_{17} *σ* E^g Choer. 10_{30} (hic in δὲ corruptum). Prisc.: *genetivus qui et possessivus et paternus appellatur* | tertiae appellationis testis Varro quoque est, qui genetivum semper *patricum* nominat, velut de l. l. VIII 66. 67 (cfr [Sergius] in Donat. IV 528_3). Diomedes I 301_{35}: *genetivus quem quidam patrium vocant* (cfr Gell. IV 16) | ἀποσταλτική et in explan. ἀποστέλλω σ^L σ^H σ^K σ^P, sed ἐπισταλτική et ἐπιστέλλω *Σ* 862_{21} (Steph) σ^B Choer. 10_{34}.

[Lectiones Armenii] 2—3 δῆμος χορός ὄχλος ‖ 3 καὶ πληθυντικοὶ — καὶ δυϊκῶν convertit, sed exempla non imitatur ‖ 5 Πτώσεις κτλ] non conectit coniunctione haec cum antecedentibus | γενικῆς nomen ita interpretatur ut Schoemannus in Hoeferi diario I 83 flagitavit (quod iam Huebschmann Zur Casusl. p 13 docuit): *seṙagan* enim eandem vim habet quam *generalis* | inter dativum et accusativum inserit sextum casum ‖ 6 *dicitur autem rectus nominativus et simplex* ‖ 7 ἐπισταλτική legebat

ἡ δὲ αἰτιατικὴ † κατ' αἰτιατικήν, ἡ δὲ κλητικὴ προσαγορευτική. p 636 b
:Ὑποπέπτωκε δὲ τῷ ὀνόματι ταῦτα, ἃ καὶ αὐτὰ εἴδη προσαγορεύε-

---

[Discrepantia scriptvrae in MLGBTVHAfb] 1 κατ' αἰτιατικήν MG: κατ' αἰατικήν L; κατ' αἰτικὴν αἰτίαν B, sed ab altera manu ατι supra αἰτικὴν scriptum est et breviatum λέγεται supra αἰτίαν; κατ' αἰτίαν VHAfb ‖ 2 αὐτὰ om VHAf, καὶ αὐτὰ om T | προσαγορεύονται B

[Discrepantiae et testimonia scholiorvm (Σ σ λ) erotematvm (*E*) aliorvm scriptorvm] Prisc.: *dativus quem etiam commendativum quidam nuncupaverunt* | 1 κατ' αἰτιατικήν] hanc corruptam meliorum codicum scripturam praebet etiam Σ^1 862_{25}. primo obtutu videtur ea ex κατ' αἰτίαν, quod a Choerobosco quoque (11_1) legebatur, nata esse prava antecedentis vocis repetitione; revera mutilando orta est ex ea lectione quae in *σ* invenitur: κατὰ αἰτιατικὴν σημασίαν λέγεται. haec autem verba sane ex κατ' αἰτίαν facta videntur ab aliquo, qui clarius significare volebat hoc artis loco non, sicut ceteris de nominibus casuum enuntiatis, aliam appellationem proferri, sed de vi eius vocabuli agi quo uno ad notandum quartum casum Graeci utebantur. — Choer. l. l.: ἡ δὲ αἰτιατικὴ κατ' αἰτίαν, ἐπειδὴ αἰτίαν σημαίνει, οἷον διὰ τὸν Ἀρίσταρχον ἐτιμήθην καὶ διὰ τὸν Ἀρίσταρχον ὑβρίσθην, ubi quod ex significatione accusativi cum διὰ coniuncti demonstrare conatur causalem ei casui inesse vim, id fecit duce Apollonio Dyscolo (synt. 9_{19} de adv. 182_{23} Schn.). Choer. vero ipse fons erat scholiastae codicis Londinensis, ex quo excerpta Cramer edidit mihique Muellerus cognomine Struebing haec exscripsit: ἡ δὲ αἰτιατικὴ αἰτίαν σημαίνει· διὰ τὸν Ἀρίσταρχον ἐτιμήθην, διὰ τὸν Ἀ. ὑβρίσθην. ex hoc vel simili scholio deinde E^g hauserunt: ἡ δὲ αἰτιατικὴ κατ' αἰτίαν, διότι αἰτίαν δηλοῖ, οἷον διὰ τὸν . . . . . ὑβρίσθην (cfr etiam Glykys de vera synt. rat. 7_{21}). ex erotematis denique κατ' αἰτίαν pro κατ' αἰτιατικήν in deteriorum codicum archetypon fluxit. B codex autem, sicut saepius, lectionem praebet ex meliorum et deteriorum codicum scripturis mixtam. — Σ 862_{25} (Steph) in UHb: κατ' αἰτίασίν φησιν ἤτοι αἰτίαν, ἐπείπερ αἰτούμενοι λαβεῖν τι ἢ αἰτιώμενοι ταύτην προφερόμεθα (sic b, προσφερόμεθα UH), ὡς ἂν εἴποις· αἰτοῦμαί σε δοῦναί μοι βιβλίον (τὸ γάρ σέ καὶ τὸ βιβλίον αἰτιατικῆς εἰσι πτώσεως), καὶ πάλιν· αἰτιῶμαι Ἀρίσταρχον. quae verba sic emendanda videntur: κατ' αἰτίαν φησὶν ἤτοι (*id est*) αἴτησιν ἢ καὶ αἰτίασιν κτλ. certo constat in hoc scholio inveniri 1) eam perversam αἰτιατικῆς nominis interpretationem, quam iam Varro, *accusativi* appellationis fortasse auctor, de l. l. VII 66 et 67 exhibet, 2) alteram etiam perversiorem, qua ab αἰτεῖν verbo vocabulum derivatur. hanc alteram interpretationem in *σ* quoque post lemma κατ' αἰτιατικὴν σημασίαν λέγεται invenimus: οἷον τὸν Πέτρον αἰτῶ ἢ ζητῶ ἵνα αὐτὸν τιμήσω ἢ ἀτιμάσω ἢ καὶ ἐν ὁδῷ ἀποστείλω ἢ εἰς μεγάλην ἀξίαν ἀναβιβάσω (cfr Armen.). — Prisc. II 185_{22}: *quarto loco est accusativus sive causativus: accuso hominem et in causa hominem facio.* ergo etiam de αἰτιατικῇ verba ita interpretabatur, quasi technographus aliam appellationem adiceret. (Charisius I 17_2 in ed. pr. et Putschiana: *causativus qui et accusativus*, sed Niebuhrius in cod. Bob. *incusativus qui et acc.* legebat. cfr Diomedes I 314_{18}) | ἡ δὲ κλητικὴ προσαγορευτικὴ etiam Choer. 11_3. Prisc. II 186_1: *vocativus etiam salutatorius vocatur* ‖ 2 αὐτὰ om etiam E^v E^b (E^t om totum locum)

[Lectiones Armenii] 1 *hajtsagan autem ⟨dicitur⟩ khntragan vel secundum Graecorum linguam pasdagan.* ultima vox respondet αἰτιατικῆς nomini, nam *pasd* idem est quod αἰτία. primam et alteram appellationem Armenius ipse declarat ex graecis vocabulis natas non esse, sed tamen ex doctrina graeca ortae sunt: etenim *hajtsel* et *khntrel* significant utrumque αἰτεῖν vel ζητεῖν. ergo videntur haec nomina ex tali explanatione Dionysii hausta esse, qualem legimus in Σ 862_{23} vel in *σ* ‖ 2 καὶ αὐτὰ expressit

p 636 b ται· κύριον, προσηγορικόν, ἐπίθετον, πρός τι ἔχον, ὡς πρός τι ἔχον, ὁμώνυμον, συνώνυμον, † διώνυμον, ἐπώνυμον, ἐθνικόν, ἐρωτηματικόν, ἀόριστον, ἀναφορικὸν ὃ καὶ ὁμοιωματικὸν καὶ δεικτικὸν καὶ ἀνταποδοτικὸν καλεῖται, περιληπτικόν, ἐπιμεριζόμενον, περιεκτικόν, πεποιημένον, γενικόν, † ἰδικόν, τακτικόν, ἀριθμητικόν, ἀπολελυμένον, † μετουσιαστικόν.

⟨1⟩ Κύριον μὲν οὖν ἐστι τὸ τὴν ἰδίαν οὐσίαν σημαῖνον, οἷον Ὅμηρος Σωκράτης.

[Discrepantia scripturae in MLGBTVHAfb] **1** ὡς πρός τι ἔχον om L et HAf ‖ **2** συνώνυμον om T | post συνών. exhibent φερώνυμον GBVHAfb | supra διώνυμον L habet signum quod etiam in superiore mg invenitur supra haec exempla scriptum: εὐειδής μέλας. cfr tab. photolithogr. II et ea praefationis pars quae est de ratione inter M et L intercedente ‖ **3** ὃ et καὶ δεικτικὸν om G, ὃ καὶ ὁμοιωματικὸν om T, ἃ pro ὃ A ‖ **4** post περιεκτικόν add ὡς περιεκτικόν B sed subtus rubro addita sunt puncta ἀθετήσεως ‖ **5** ἰδικόν M et L^x, quae manus add ἰδικόν τακτικόν ab L^1 omissa in superiore mg: εἰδικόν ceteri | ante μετουσιαστικόν add καὶ B (sed rubro scriptum) et T; μετουσιαστικὸν ἀπολελυμένον VHAfb ‖ **6** ἐστι τὸ .... σημαῖνον] ἐστιν ὃ ..... σημαίνει VHAf | οὐσίαν om HAf | Ὅμηρος om T

[Discrepantiae et testimonia scholiorum ($\Sigma\sigma\lambda$) erotematum (E) aliorum scriptorum] **1—5** enumerationem specierum non praebet Σ^1 863_3, sed testatur scholiasta (Steph) 863_8: ἀπαριθμησάμενος τὰ εἴδη ἐπὶ τὴν ἑκάστου διδασκαλίαν ἔρχεται. invenitur hic εἰδῶν ordo etiam in σ et $E^g E^v E^b$. sed σ φερώνυμον exhibet inter συνώνυμον et διώνυμον, E^g post διώνυμον. E^v in enumeratione om ὡς πρός τι ἔχον φερώνυμον διώνυμον ἐπώνυμον ἀόριστον ἐπιμεριζόμενον περιεκτικόν, et add παρώνυμον post συνώνυμον (in definitionum serie om φερ. διών. ἐπών. ἀόρ. et add πολυώνυμον παρώνυμον post συνών.). E^b om φερών. διών. ἐπών., et add ὡς περιεκτικόν post περιεκτικόν. Priscianus II 59_{20} ex speciebus Dionysianis enumerat hasce: *adiectivum*, *ad aliquid dictum*, *quasi ad aliquid dictum*, *gentile*, *interrogativum*, *infinitum*, *relativum vel demonstrativum vel similitudinis*, *collectivum* (= περιληπτικόν), *dividuum*, *facticium*, *generale*, *speciale*, *ordinale*, *numerale*, *absolutum*; sed de *proprio* et *appellativo* disserit ab 57_{12}, de *homonymo* et *synonymo* 59_{13}, φερωνύμου locum obtinet *agnomen* 58_5, *dionyma* memorat 61_1, ἐπωνύμου vice quadamtenus fungitur *cognomen* 58_5, *comprehensivum* (περιεκτικόν) 60_3 adscribit denominativis (cfr partit. Aen. III 498_7). ergo solius μετουσιαστικοῦ nullam rationem habet in his quidem de nominum speciebus paragraphis. (accedunt in Prisciani serie ad Dionysii classes *patrium* post gentile, *temporale* et *locale* post absolutum.) quas species habeant vel omittant Diomedes Charisius Excerpta Bobiensia Dositheus Donatus Consentius [Probus], maximam partem indicavi infra ‖ **1** ἔχον post prius πρός τι om E^v, vide infra ad p 35, 3 ‖ **5** ἰδικόν σ praeter $\sigma^P \sigma^K$: εἰδικόν $E^g E^v E^b \sigma^P \sigma^K$ | ante μετουσιαστικόν add καὶ etiam $E^v E^b$ ‖ **6** post οὐσίαν add ἤτοι ὑπόστασιν σ. in $E^b E^l$ epitomamque pro Dionysiana definitione irrepsit haec ex doctrina Peripateticorum petita: τὸ ἐπὶ ἀτόμων λεγόμενον. Choer. (56_{20} 186_{21}) retinebat Dionysii verba, quamquam Apollonius (cfr synt. 103_{13} 112_{22}) ποιότητα ἰδίαν nomina propria notare docuerat.

[Lectiones Armenii] **1—5** ad verbum concinit cum eis quae supra leguntur, praeterquam quod habet φερώνυμον post συνώνυμον, non habet μετουσιαστικόν. etiam καλεῖται post ἀνταποδοτικὸν legebat (Cirbied perperam: *qui se subdivise*) atque ἰδικόν convertit, non εἰδικόν, v. infra ad 43, 3 ‖ **6** definitiones proprii et appellativi plane congruunt cum supra scriptis, praeterquam quod in priore defi-

⟨2⟩ Προσηγορικὸν δέ ἐστι τὸ τὴν κοινὴν οὐσίαν σημαῖνον, οἷον p 636b
ἄνθρωπος ἵππος.

⟨3⟩ Ἐπίθετον δέ ἐστι τὸ ἐπὶ κυρίων ἢ προσηγορικῶν † ὁμωνύμως τιθέμενον καὶ δηλοῦν ἔπαινον ἢ ψόγον. λαμβάνεται δὲ τριχῶς, ἀπὸ ψυχῆς, ἀπὸ σώματος, ἀπὸ τῶν ἐκτός· ἀπὸ μὲν ψυχῆς ὡς σώφρων

[Discrepantia scripturae in MLGBTVHAfb] **1** τὴν om VHAfb ‖ **3** δέ ἐστι om T ‖ **5** ante ἀπὸ τῶν add καὶ VHAfb ‖ **5—p 35, 1** ἀπὸ μὲν — ἐκτός om T | **5** μὲν ponit post ψυχῆς G, om VHAf | supra ἀπὸ μὲν M habet signum quod invenitur etiam in mg superiore praescriptum his exemplis ab eadem manu additis ΔΊΚΟϹ ἌΔΙΚΟϹ (sic), in L idem signum vides supra ἀπὸ μὲν sed nusquam in mg exempla | ante σώφρων add τὸ VHAfb | post σώφρων add καὶ VHAf

---

[Discrepantiae et testimonia scholiorum (*Σ σ λ*) erotematum (*E*) aliorum scriptorum] Priscianus autem II 58_{25} coniungit doctrinam Dionysianam, Apollonianam, Peripateticam: *Proprium naturaliter uniuscuiusque privatam substantiam et qualitatem significat et in rebus est individuis, quas philosophi atomos vocant* | Ὅμηρος Σωκράτης *Σ*^{l} 863_{8} *E*^{g} *σ*^{P}: Ὅμηρος non memorant *Σ* 863_{5} (Steph) *Σ* 863_{28} (Porph?), om *E*^{v} *E*^{b} *E*^{l}. exemplis omnino caret *σ* praeter *σ*^{P}. post Σωκράτης add Πλάτων *E*^{b} *E*^{l}. Choer. 56_{20}: οἷον Πλάτων Ὅμηρος Σωκράτης, 186_{21}: οἷον Πλάτων Ὅμηρος. Prisc.: *ut Plato Socrates.* (Apollonius synt. 103_{14} unum Platonis nomen usurpat, Diogenes Babyl. apud Laertium VII § 58: οἷον Διογένης Σωκράτης.) cfr supra p 24, 5 ‖ **1** τὴν ante κοινὴν habent *Σ*^{l} 863_{17} *σ* *E*^{g} *E*^{v} Choer., om *E*^{b} *E*^{l} | post κοινὴν add καὶ καθόλου *σ* *E*^{g}; post οὐσίαν add τοῦ εἴδους *σ* ‖ **2** ἄνθρωπος ἵππος om *σ* praeter *σ*^{H} *σ*^{P}. apud Apollonium synt. 103_{14} ἄνθρωπος, 104_{2} ἵππος, de pron. 26_{11} Schn. et synt. 105_{26} utrumque exemplum. Choer. 56_{22} post ἵππος add κύων, cfr supra 24, 5. (ἄνθρ. ἵππος iam Diogenes Bab. usurpaverat in προσηγορίᾳ definienda) ‖ **3** ὁμωνύμως habent *Σ*^{l} 864_{4} *σ* *E*^{g} Pseudochoer. 7_{8} Zonaras 810 EG 105_{9} Phavorin. (et Pseudophilemo) s. ἐπίθετον ὄνομα, sed nec *Σ* 864_{4} (Porph?) nec *Σ* 864_{25} (Steph) testantur et om *E*^{v} *E*^{b} *E*^{l} verus Choerob. 56_{22} 186_{23} Prisc. II 60_{6} ‖ **4** pro τιθέμενον, quod *Σ*^{l} 864_{4} *σ* *E*^{g} *E*^{v} Pseudochoer. Zonar. EG exhibent, *E*^{b} *E*^{l} habent λεγόμενον καὶ χωρὶς αὐτῶν οὐ δυνάμενον λέγεσθαι οἷον ἀνδρεῖος ταχύς, et epitoma: δυνάμενον λέγεσθαι ἀλλ' οὐ χωρὶς οἷον ἀνδρ. ταχύς. Choer. 56_{22} et 186_{23}: ἐπίθετα τὰ ἐπιτιθέμενα κυρίοις ἢ προσηγορικοῖς, quocum concinit Prisc. II 60_{6}: *Adiectivum est quod adicitur propriis vel appellativis* (cfr etiam *Σ* 864_{4}) | καὶ δηλοῦν ἔπαινον ἢ ψόγον om *E*^{b} *E*^{l} epitoma, sed epitomae auctor ex *Σ* 864_{13} (Porph?) vel simili scholio post divisionem adiectivorum addit: Ἐγκωμίου δὲ χάριν ἢ ψόγου λαμβάνεται. Prisc.: *et significat laudem vel vituperationem vel medium vel accidens unicuique*; cfr μέσα *Σ* 864_{33} (Steph), ubi pro ψέγουσι scribendum videtur ἐλεοῦσι ‖ **4—p 35, 2** λαμβάνεται — πένης om *Σ*^{l} 864_{4} *E*^{g} *E*^{v}; sed legisse Stephanum apparet, quamquam in eius scholio 864_{31} Dionysii praecepta valde depravata invenimus; et praebent verba *Σ*^{l} in V^{11} *σ* Zonaras 810, ac nonnullis mutatis *E*^{b}

[Lectiones Armenii] nitione aliud vocabulum ad convertendum substantivum adhibetur atque in altera (*kohouthium, ēouthium*). quorum vocabulorum quamquam utrumque idem fere valet quod οὐσία, tamen Armenius existimandus est etiam legisse diversa substantiva, ac puto ὑπόστασιν, quod *σ* ut interpretamentum in κυρίου definitione adicit, in artis exemplari, quo Armenius utebatur, οὐσίας locum obtinuisse. — exemplum proprii unum habet: *Marcus*, sed appellativi duo: *homo equus* ‖ **3—p 35, 2** ὁμωνύμως non interpretatur, ceterum consentit et in praeceptis et in exemplis cum eis quae supra leguntur

p 636 b ἀκόλαςτος, ἀπὸ δὲ ςώματος ὡς ταχύς βραδύς, ἀπὸ δὲ τῶν ἐκτὸς ὡς πλούςιος πένης.

⟨4⟩ Πρός τι ἔχον δέ ἐςτιν ὡς πατήρ υἱός φίλος δεξιός.

⟨5⟩ Ὡς πρός τι ἔχον δέ ἐςτιν ὡς νύξ ἡμέρα † θάνατος ζωή.

[Discrepantia scriptvrae in MLGBTVHAfb] 1 ante ταχύς add τὸ VHAfb | supra ταχύς in M signum est quod conspicitur etiam in mg sinistro praemissum his exemplis a prima manu adiectis: ʼЄΥЄΙ⟨ΔΉ⟩CΜЄ́ΛΑC, vide tab. photolith. I | βραδύς] βραχύς G ‖ 2 ante πλούςιος add τὸ VHAfb ‖ 3 δὲ post τι ponunt VHAfb | φίλος δεξιός om T ‖ 4 δὲ post τι ponunt VHAfb | ἔχοντα Af | θάνατος ζωή om M^1L^1, add M^xL^x, habent ceteri

---

[Discrepantiae et testimonia scholiorvm (*Σσλ*) erotematvm (*E*) aliorvm scriptorvm] E^l epitoma: πόθεν λαμβάνεται τὰ ἐπίθετα; ἀπὸ τῶν ἐνεργειῶν τῆς ψυχῆς ἢ τῶν ςυμβεβηκότων αὐτῇ καὶ ἀπὸ τῶν ἐνεργειῶν τοῦ ςώματος ἢ τῶν ςυμβεβηκότων αὐτῷ καὶ ἀπὸ τῶν ἐκτός. καὶ ἀπὸ μὲν τῶν τῆς ψυχῆς οἷον φρόνιμος μωρός θεωρητικός· ἀπὸ δὲ τῶν τοῦ ςώματος οἷον μέλας πύκτης· ἀπὸ δὲ τῶν ἐκτός οἷον πλούςιος πένης. sic E^b, quibuscum E^l et epitoma consentiunt, praeterquam quod in his exempla inseruntur statim post αὐτῇ, αὐτῷ priusque ἐκτός et quod pro φρόνιμος μωρός in epitoma leguntur ςώφρων ἀκόλαςτος. ad μέλας exemplum cfr quae ML in mg habent, ad πύκτης substantivum *Σ* 872_{12}. Prisc. II 60_{15}: ***sumuntur autem haec a qualitate vel quantitate animi vel corporis vel extrinsecus accidentium: animi ut prudens magnanimus, corporis ut albus longus, extrinsecus accidentium ut dives felix.*** idem paulo ante post verba ***significat laudem vel vituperationem*** .... scribit: ***laudem ut iustus, vituperationem ut iniustus***; quod memoro propter ea, quae ad ςώφρων ἀκόλαςτος M adscripta habet. ($σ^x$ quoque post ἀκόλ. exhibet δίκαιος καὶ ἄδικος) ‖ 3 ἔχον habent $Σ^l$ 866_{22} *σ* E^s E^l epitoma, om *Σ* 791_{26} (Steph) E^v E^b; semel habet, bis om *Σ* 866_{23} (Steph). Pseudochoer. 7_6: ποίου εἴδους τῶν ὑποπεπτωκότων τῷ ὀνόματι; τῶν πρός τι. διόριςον. πρός τι ἔχον δέ ἐςτι κτλ. Priscian. II 59_{21} et 60_{19}: ***ad aliquid dictum.*** Diomedes I 322_{29}: ***haec a Graecis*** τῶν πρός τι ***appellantur, id est ad aliquid*** (= Charis. I 156_6 ExcBobiensia I 536_8 Dositheus VII 397_{12} [Probus] IV 119_{34}); Consentius V 339_{28}: ***ad aliquid dicuntur***; Donatus IV 374_8: ***sunt alia ad aliquid dicta*** | ante exempla inserunt τὸ πρὸς ἕτερον ἔχον τὴν ἀναφοράν E^v, τὸ πρὸς ἕτερον ἔχον ςχέςιν καὶ ὃ αὐτὸ ὅπερ ἐςτίν ἑτέρου εἶναι λέγεται E^b E^l epitoma (cfr Aristot. categ. $6a_{36}$) | πατήρ υἱός φίλος δεξιός $Σ^l$ *σ* Pseudochoer.: πατ. υἱ. ἑταῖρος *Σ* 866_{24} (Steph), υἱ. πατ. φίλ. δεςπότης E^s, πατ. δοῦλος δεςπότης E^v, π. υἱ. δοῦλ. δεςπ. μέγα μικρόν E^b, π. υἱ. δοῦλ. δεςπ. μέγας μικρός E^l, π. υἱ. δοῦλ. φίλ. epitoma (δοῦλ. δεςπότ. etiam apud Aristot. cat. $6b_{29}$ $7a_{34}$). ***filius servus*** Prisc., ***pater frater*** Diom. ExcBob. Dosith. Donat., ***pater mater*** Char., ***pater frater mater*** [Prob.], ***pater magister*** Cons. ‖ 4 ἔχον habent $Σ^l$ 867_1 *σ* E^s E^b E^l, om *Σ* 791_{26} (Steph) E^v; semel add, semel om *Σ* 866_{26} (Steph), item *Σ* 867_2 (Porph ?). Pseudochoer. 7_{14}: ποίου εἴδους τῶν ὑποπεπτωκότων τῷ ὀνόματι; τῶν ὡς πρός τι. διόριςον. τῶν ὡς πρός τι ἔχον δέ ἐςτι κτλ (dele alterum τῶν). Prisc. II 59_{21} et 60_{23}: ***quasi ad aliquid dictum.*** At ceteri grammatici latini aliquantum discrepant. Diomed. I 322_{30}: ***et similia*** τῶν (sic) πρός τί πως ἔχοντα, ***id est ad aliquid quodammodo adtendentia vel taliter qualiter se habentia***; ExcBobiens. I 536_9: ***sunt et similia*** τῶν πρός τί πως ἔχοντα, ***id est ad aliquid***

[Lectiones Armenii] 3 πρός τι ἔχον ad verbum expressit, item convertit exempla πατήρ υἱός φίλος δεξιός ‖ 4 θάνατος ζωή non legebat, ceterum cum verbis quae supra leguntur omnino consentit

⟨6⟩ Ὁμώνυμον δέ ἐστιν † ὄνομα τὸ κατὰ πολλῶν ὁμωνύμως τι- p 636 b
θέμενον, † οἷον ἐπὶ μὲν κυρίων, ὡς Αἴας ὁ Τελαμώνιος καὶ Αἴας ὁ Ἰλέως, ἐπὶ δὲ προσηγορικῶν, ὡς μῦς θαλάσσιος καὶ μῦς γηγενής.

⟨7⟩ Συνώνυμον δέ ἐστι τὸ ἐν διαφόροις ὀνόμασι τὸ αὐτὸ δηλοῦν, οἷον ἄορ ξίφος μάχαιρα σπάθη φάσγανον.

[Discrepantia scripturae in MLGBTVHAfb] 2 pro altero Αἴας praebet ἕας M ‖ 3 ὁ ἰλέως G: ὁ Ἰλέος M, ὁ Ἴλεος L, οἰλέως V, ὁ ὀϊλέως BTb, ὁ τοῦ ὀϊλέως HAf | θαλάσσηος ML ‖ 6 ἄορ etiam ML: ἆορ fb | φάσγανον σπάθη T

[Discrepantiae et testimonia scholiorum ($\Sigma\,\sigma\,\lambda$) erotematum (E) aliorum scriptorum] *quodammodo attendentia* (= Dosith. VII 398_1); Charis. I 156_8: *sunt his similia quae Graeci dicunt* τῶν πρός τί πως ἔχοντα, *id est ad aliquid quodammodo habentia* (= [Probus] IV 119_{36}); Donat. IV 374_9: *alia ad aliquid qualiter se habentia* (= Consent. V 339_{31}). vide indic. sub ὡς πρός τι ἔχον | ante exempla νύξ ἡμέρα add τὸ πρὸς ἕτερον μὲν λεγόμενον, κατ' ἐναντιότητα δὲ φθαρτικήν E^v E^b E^l epitoma Pseudochoer. 7_{15} (cfr Σ 866_{31} 867_{22}) | νύξ ἡμέρα θάνατος ζωή Σ^l 867_1 Σ 791_{31} (Steph) σ^K σ^P σ^B E Pseudochoer.: θάν. ζωή om σ^L σ^H, nec Σ 867_{23} alterum exemplorum par testatur. Prisc.: *ut dies nox dextra sinistra.* Diomedes: *ut dexter sinister. haec et comparativum gradum admittunt, ut dexterior sinisterior* (= Donat. Consent.); ExcBob. Charis. Dosith. nihil nisi *ut dexterior sinisterior*; [Probus] *ut puta dexterior superior inferior* ‖ 1 ὄνομα habent etiam Σ^l 867_{25} et σ ‖ 2 οἷον exhibent etiam Σ^l σ; ὡς pro οἷον E^g ‖ 3 ὁ ἰλέως Σ^l 867_{25} σ^L E^g: ὁ ἰλεῶς σ^P, ὁ ἠλέας σ^B, ὀϊλέως σ^K, ὁ τοῦ ὀϊλέως σ^H. Σ 867_{25} (Steph) nomina Φοίνικος et κυνὸς profert, E^v unum ζῷον pro exemplo usurpant (cfr Aristot. categ. $1a_2$), E^b exemplis prorsus carent, E^l omnino om homonymorum speciem. de Ἰλεύς forma cfr index. Αἴας Apollonio quoque exemplum est homonymi, de pron. 2 C 11 A synt. 74_9. Prisc. II 59_{14}: ***Pyrrhus** filius Achillis et **Pyrrhus** rex Epirotarum, **nepos** filius filii et **nepos** luxuriosus.* Charis. I 156_{10} Diomed. I 322_{31} ExcBobiens. I 536_{11} Dositheus VII 398_4: *nepos acies*; Donat. IV 373_{22} Consent. V 341_{19}: *nepos acies aries*; [Probus] IV 120_{12}: *nepos foedus scortum agmen aries* ‖ 5 ὀνόμασι om σ^L σ^H, habent Σ^l 868_4 E^g E^v σ^B σ^P σ^K. Prisc. II 60_{29}: *synonyma sunt quae diversis nominibus idem significant.* — E^v E^b definiunt synonyma secundum usum Peripateticorum, de quo vide indicem; sed E^v subiciunt hanc finitionem πολυωνύμου, quo nomine Peripatetici significabant synonyma grammaticorum (cfr Σ 868_{16}, Simplic. in Arist. cat. $40b_{35}$ et $43b_{25}$, Nicephori Blemmidae epit. logicae p 45): ὅπερ τὸ αὐτὸ ὂν πολλοῖς καὶ διαφόροις καλεῖται ὀνόμασιν. item epitoma synonymum appellat polyonymum. σ de synonymis: παρὰ τοῖς φιλοσόφοις πολυώνυμα λέγονται (cfr Eustath. in Il. p 8_{21} R.), Zonaras 1690 post synonymi definitionem Dionysianam: ὅπερ καλεῖται καὶ πολυώνυμον, Pseudochoer. 2_6: ψαλμός ποίου εἴδους τῶν ὑποπεπτωκότων τῷ ὀνόματι; συνωνύμου. διόρισον. πολυώνυμον δέ ἐστι τὸ ἐν διαφόροις ὀνόμασι κτλ, Diomed. I 323_1 Donat. IV 373_{22} Consentius V 341_{20}: *synonyma vel polyonyma* ‖ 6 ἄορ ξίφος μάχ. σπάθη φάσγ. σ praeter σ^H, ubi σπάθη ante μάχαιρα conlocatum est, et σ^B, ubi legimus ξίφος μάχαιρα ζιβύνη φάσγανον σπαθίς. utraque mutatio videtur facta esse, ut versus memorialis exsisteret,

---

[Lectiones Armenii] 1 ὄνομα non legebat | ὁμωνύμως testatur ‖ 2 οἷον non interpretatur ‖ 2—4 exempla sunt: *Ioannes Zachariae*, *Io. Zebedaei*, *mus marinus*, *mus terrestris* ‖ 5 ὀνόμασι legebat ‖ 6 sex exempla quae gladii species significant enumerat

p 636 b ⟨8⟩ Φερώνυμον δέ ἐστι τὸ ἀπό τινος συμβεβηκότος τεθέν, ὡς Τισαμενός καὶ Μεγαπένθης.

p 637 b ⟨9⟩ Διώνυμον δέ ἐστιν ὀνόματα δύο καθ' ἑνὸς κυρίου τεταγμένα,

[DISCREPANTIA SCRIPTVRAE IN MLGBTVHAfb] 1 ὡς] οἷον HAf ‖ 1—2 Τισαμενός καὶ om HAf ‖ 3 ad διώνυμον in inferiore mg rubro adscripsit ΝΕΟΠΤΟΛΕΜΟϹ ΠΥΡΡΟϹ M[1], eadem ab L[1] in mg dextro addita | ὄνομα M[1]L, τα supra add M[2]

[DISCREPANTIAE ET TESTIMONIA SCHOLIORVM ($\Sigma\sigma\lambda$) EROTEMATVM (E) ALIORVM SCRIPTORVM] sicut ea quae legitur in Σ^1 868_5 E^s Zonar. 1690 Pseudochoer. 2_8 (atque in T codice): ἄ. ξ. μ. φάσγανον σπάθη. Σ 868_{14} (Steph) exhibet exempla μέροψ βροτός ἄνθρωπος, eademque habet Σ 868_6 (Porph ?), sed hic scholiasta etiam diversa gladii nomina profert: πολλὰ ὀνόματα καθ' ἑνὸς πράγματος τιθέμενα· τὸ μὲν γὰρ ξίφος ἕν ἐστι, κατ' αὐτοῦ δὲ πολλὰ ὀνόματα, ὡς ἔγχος φάσγανον κνώδων καὶ ἐγχειρίδιον καὶ εἴ τι ἕτερον περὶ τούτου τοῖς ἀρχαίοις εἴρηται, unde colligendum videtur eam synonymorum seriem, quam hic interpres legebat, maiore ex parte discrepuisse ab illa, quae invenitur in Dionysii codd. et Σ^1 σ E^s. In E^v septem exempla afferuntur: ὡς ἡ σπάθη λέγεται φάσγανον καὶ ἄορ καὶ ξίφος καὶ ἀμφίηκες καὶ μάχαιρα καὶ ἀκινάκης. Simplicius in Arist. cat. $43b_{29}$ haec tantum habet: ἄορ ξίφος φάσγ. μάχαιρα., Eustathius et Nicephor.: ξίφος ἄορ σπάθη φάσγανον. Prisc.: *ut ensis gladius mucro*, eademque praebet Diomedes I 323_2 Charis. I 156_{14} Donat. IV 373_{23} Consent. V 341_{22}; *mucro* om ExcBobiens. I 536_{14} et Dosith. VII 398_7; *gladius ensis mucro telum et cetera talia* [Probus] IV 120_9 | post συνών. et πολυών. inserunt E^v ex Peripateticorum doctrina (cfr Aristot. cat. $1a_{12}$ cum interprr. vett.): τί ἐστι παρώνυμον; τὸ ἀπό τινος παρονομαζόμενον οἷον ἀπὸ τῆς ῥητορικῆς ῥητορικός, quamquam iam supra paronymon definiverant secundum Dionysium ‖ 1—p 38, 5 φερώνυμον ante διώνυμον habent Σ σ, post διών. ponunt E^s; φερ. διών. ἐπώνυμον om E^v E^b E^l, item Diomedes Charisius ExcBobiensia Dositheus Donatus Consentius [Probus], sed quartam specierum nominis proprii, quas enumerant, ita nonnulli illorum definiunt, ut φερωνύμου admoneamur. Dosith. VII 390_{11}: *alia agnomina quae cognominibus ex aliqua ratione aut virtute adduntur* (= Charis. I 152_{22} ExcBob. I 533_{20}; cfr Diom. I 321_{27} Consent. V 339_{22}). ac Prisc. II 58_5 ad verbum convertit φερωνύμου definitionem Dionysianam, ubi agnomen describit: *agnomen est quod ab aliquo eventu imponitur*. idem post synonyma memorat διώνυμα II 60_{20}: *in propriis quoque hanc vim habent dionyma vel trionyma vel tetraonyma, ut P. Cornelius Scipio Africanus.* solus autem grammaticorum Latinorum [Sergius] in Donat. IV 540_8 omnes tres classes διωνύμου φερωνύμου ἐπωνύμου (et hoc quidem ordine) nominat exemplisque inlustrat ‖ 1—2 [Sergius] *Pasiphae Hippolytus a solis scilicet splendore et equo.* Τισαμενός et Μεγαπένθης testantur Σ 868_{20} (Steph) σ λ E^s ‖ 3 Σ in V[π] fol. 80[v] (Hel?) haec habet: πολλὰ τῶν ἀντιγράφων ἔσφαλται· ἡ γὰρ ὀρθότης τοῦ ῥητοῦ αὕτη ἐστίν· διώνυμον δέ ἐστι, φησίν, ὀνόματα δύο κύρια καθ' ἑνὸς τεταγμένα (atque idem lemma interpretationi praemissum est). οὐχ οὕτως δὲ ἔχει τὰ πλεῖστα τῶν ἀντιγράφων ἀλλὰ «καθ' ἑνὸς

[LECTIONES ARMENII] 1—2 et locus et definitio et exempla pheronymi cum eis quae supra leguntur consentiunt. noli enim propter Cirbiedi interpretationem prioris exempli (*chassé*) opinari fortasse id nomen lectum esse ab Armenio, quod Σ 869_3 (Steph) profert: Μελέαγρος· οὕτω μὲν γὰρ ἐκ γενετῆς ὠνόμαστο, ἀνδρωθέντι δὲ αὐτῷ ἐμέλησε περὶ ἄγρας. immo armenia vox significat eum qui ulciscitur (*wanel, khntrel zwrēj*) ‖ 3 κυρίου post ἑνὸς legebat, non κύρια post ὀνόματα

οἷον Ἀλέξανδρος ὁ καὶ Πάρις, οὐκ ἀναστρέφοντος τοῦ λόγου· οὐ p 637 b
γάρ, εἴ τις Ἀλέξανδρος, οὗτος καὶ Πάρις.

⟨10⟩ Ἐπώνυμον δέ ἐστιν, ὃ καὶ διώνυμον καλεῖται, τὸ μεθ' ἑτέρου κυρίου καθ' ἑνὸς λεγόμενον, ὡς Ἐνοσίχθων ὁ Ποσειδῶν καὶ Φοῖβος ὁ Ἀπόλλων.

⟨11⟩ Ἐθνικὸν δέ ἐστι τὸ ἔθνους δηλωτικόν, ὡς Φρύξ Γαλάτης. 5

[DISCREPANTIA SCRIPTVRAE IN MLGBTVHAfb] **1** ὁ om V | rubro in mg M^1 adscripsit CΚΑΜΑΝΔΡΟC ΞΑΝΘΟΌC, eadem ab L^1 in mg addita cum signo, quod invenitur etiam supra Πάρις ‖ **1—2** οὐκ — Πάρις om B ‖ **1** ἀναστρέφοντος] ἀναστρέφων τὰ T | οὐ] εἰ T ‖ **2** εἴ τις] εἴπης T, ὅστις HAf, in V parvum spatium vacuum relictum inter γὰρ et Ἀλέξανδρος ‖ **5** ὁ ante Ἀπόλλων om V

[DISCREPANTIAE ET TESTIMONIA SCHOLIOR. (Σ σ λ) EROTEMATVM (*E*) ALIORVM SCRIPTOR.] κυρίου», πάνυ ἀνοήτως. quibuscum cfr Σ 869$_6$: διώνυμον δέ ἐστιν οὗ τὰ δύο ὀνόματα καθ' ἑνὸς τέτακται ἔκ τε τῆς κυρίων ὕλης καὶ τῆς ἐξ ἐπιθέτων (ἐξ delendum. an ἐκ τῆς ἐπιθέτων scribendum?), et Σ 869$_{12}$: διώνυμόν ἐστιν ὅταν δύο ὀνόματα τεθῇ τινι καὶ μετὰ τοῦ κυρίου συμπαραλαμβάνηται ἕτερόν τι ἐπίθετον, et Σ 869$_{27}$ (Steph): διώνυμόν ἐστι τὸ μίαν οὐσίαν δυσὶν ὀνόμασι δηλοῦν (nam sic legendum cum V^{11} pro eis quae UHb praebent: μίαν ὀνομασίαν δηλοῦν). Sed Σ^1 869$_5$ σ *E*^{g} ὀνόματα δύο καθ' ἑνὸς κυρίου exhibent (*E*^{v} *E*^{b} *E*^{1} hanc speciem om) ‖ **1** οἷον Ἀλέξανδρος ὁ καὶ Πάρις Σ^1 869$_6$ σ *E*^{g}. Σ 869$_{14}$: ὥσπερ Ἀλέξανδρος καὶ Πάρις ὁ αὐτός. Σ 869$_{25}$ (Steph): Ξάνθος Σκάμανδρος, Πάρις Ἀλέξανδρος. Σ ante 869$_{12}$ in V^{11}: Πάρις ὁ καὶ Ἀλέξανδρος, Πύρρος ὁ καὶ Νεοπτόλεμος, Ξάνθος ὁ καὶ Σκάμανδρος. Prisc. II 60$_{20}$ valde mutatum praebet quod Dionysius docet: *in propriis quoque hanc* (scil *synonymorum*) *vim habent dionyma vel trionyma vel tetraonyma, ut P. Cornelius Scipio Africanus.* at [Sergius] in Don. IV 540$_3$: *dionymon, ut Paris Alexander, Elisa Dido* | ἀναστρέφοντος Σ 869$_{17}$ σ (σ^M σ^L ἀναστρέφος, σ^H ἀναστρόφως) *E*^{g}; Σ 870$_{24}$ (Steph): in UH ἀντιστρέφει, sed in V^{11} ἀναστρέφει. cfr Apollon. synt. 116$_8$, ubi οὐ μὴν ἀναστρέφει τὰ τοῦ λόγου in optimo codice legitur, ἀντιστρέφει in ceteris ‖ **2** εἴ τις testantur Σ 869$_{17}$ σ *E*^{g} ‖ **3** διώνυμον exhibent etiam Σ^1 870$_{13}$ σ *E*^{g}. at Σ in V^{11} fol 81^r (cfr ad dionymi definitionem): κἀνταῦθα δὲ πάλιν σφάλμα ἔχει τὰ ἀντίγραφα· δέον γὰρ γεγράφθαι «ὃ καὶ ἐπίθετον καλεῖται», «ὃ καὶ διώνυμον» γράφουσι καὶ τὸ ἐπώνυμον διώνυμον λέγουσι. quam correctionem patet meram coniecturam esse; cfr Σ 870$_{19}$ (Steph): ἐπώνυμον δέ ἐστι δύο ὀνόματα καθ' ἑνὸς κυρίου (pro κυρίου V^{11} praebet τεταγμένα), ὧν τὸ μὲν κύριον, τὸ δ' ἐπίθετον δύναμιν ἔχον κυρίου διὰ τὸ ἴδιον εἶναι τοῦδέ τινος, et Σ 870$_{13}$: ἐπώνυμόν ἐστι τὸ ἐπιθετικοῦ καὶ κυρίου τάξιν ἔχον καὶ δυνάμενον ἀπὸ τῆς τοῦ συμβεβηκότος δυνάμεως καθ' αὑτὸ δηλῶσαι τὸ κύριον ‖ **6** Φρύξ Γαλάτης testantur Σ^1 870$_{29}$ Σ 871$_2$ (Steph) σ λ *E*^{g} *E*^{v} *E*^{b} atque etiam Dositheus VII 394$_{11}$, qui latina quidem gentilia *Afer Dacus Hispanus* usurpat (ut Diom. 322$_{14}$ Charis. 154$_{21}$), sed Graeca Φρύξ Γαλάτης Ἱσπανός. Prisc. 61$_3$: *Graecus Latinus.* — Post gentile nomen Diomedes add: *alia patriam* (scil *significant*), *ut Thebanus Romanus* (= Donat. 374$_6$ Consent. 340$_2$); Prisc.: *patrium est quod a patria sumitur, ut Atheniensis Romanus*

[LECTIONES ARMENII] **1—2** mutato exemplo paullo liberius redduntur ‖ **3—4** Ἐπώνυμον — λεγόμενον] plane concinit ‖ **6** Φρύξ Γαλάτης] alia gentilia habet tria apud Armenios usitatissima: *Kotertziensis, Duhiensis, Georgiensis*, ceterum consentit

p 687 b ⟨12⟩ Ἐρωτηματικὸν δέ ἐστιν, ὃ καὶ πευστικὸν καλεῖται, τὸ κατ' ἐρώτησιν λεγόμενον, οἷον τίς ποῖος πόσος πηλίκος.

⟨13⟩ Ἀόριστον δέ ἐστι τὸ τῷ ἐρωτηματικῷ ἐναντίως λεγόμενον, οἷον ὅστις ὁποῖος ὁπόσος ὁπηλίκος.

[DISCREPANTIA SCRIPTVRAE IN MLGBTVHAfb] **1** ἐρωματικὸν L, sed corr L[1] mg | πευστικὸν] πνευστικὸν M[1]LG, sed in M et G prius ν rasura paene deletum est, M[2] in ras scripsit υ | καλεῖται om HAf ‖ **1—2** κατ' ἐπερώτησιν G (τ' ἐ in ras) ‖ **3** λεγόμενον] τιθέμενον VHAfb

---

[DISCREPANTIAE ET TESTIMONIA SCHOLIOR. (**Σσλ**) EROTEMATVM (**E**) ALIORVM SCRIPTOR.] **1** ὃ καὶ πευστικὸν καλεῖται Σ^1 871$_3$ σE^b E^t Pseudochoer. 64$_{17}$, om $E^g E^v$. πευστικός nominis in πνευστικός depravatio etiam in scholiorum codice Londinensi p 205 et 206 invenitur. Σ 871$_3$ (Porph?) et 872$_5$ (Steph) ita inter se differre ἐρωτηματικὰ ex πευστικὰ docent, ut illa nihil poscant nisi ναί vel οὔ, haec vero, in quibus sunt τίς ποῖος, longiorem responsionem flagitent (quae distinctio originem ducit ex Stoicorum et Apollonii doctrina, v. indicem); sed hi scholiastae apud Dionysium diversa ab eis, quae codices praebent, legisse putandi non sunt. nec ullius momenti videtur quod Prisc. II 61$_5$ unam tantum appellationem (*interrogativum*) profert. ceteri autem grammatici latini, quorum de nominum speciebus praecepta cum Dionysianis comparare soleo, tales voces, quales Dionysius ἐρωτηματικῶν ἀορίστων ἀναφορικῶν ἐπιμεριζομένων ὀνομάτων appellationibus denotat, in pronominum numero habent (invitis etiam Apollonio et Herodiano) atque infinitorum vel infinitivorum pronominum appellatione comprehendunt: Charis. I 158$_{21}$ ExcBob. I 558$_{10}$ Dositheus VII 403$_{10}$, Diomed. I 330$_{29}$ [Probus] IV 133$_{14}$ Donat. IV 358$_7$; cfr Prisc. II 61$_{16}$ III 501$_{13}$ ‖ **2** ἐρώτησιν Σ^1 871$_3$ σ^L σ^H σ^K E^g E^v Pseudochoer. 64$_{18}$; ἐπερώτησιν, sicut G codex, habent σ^M σ^P σ^R, quod videtur ex interpretatione subsequenti: ταῦτα γὰρ κατ' ἐπερώτησιν λέγονται, natum esse. cfr Apoll. synt. 247$_9$ πρὸς γὰρ τὸ «γράφεις;» κατ' ἐπερώτησίν φαμεν «γράφω», et 247$_3$ 246$_{27}$. Aliam erotematici descriptionem habent E^b E^t: τὸ ἀπόκρισιν ζητοῦν ὡρισμένην, utramque epitoma: τὸ κατ' ἐρώτησιν λεγόμενον· καὶ πευστικὸν δὲ καλεῖται καὶ ἀπόκρισιν ζητεῖ ὡρισμένην | τίς ποῖος πόσος πηλίκος Σ 871$_3$ $\sigma E^g E^b$ in ed. pr. E^t Pseudochoer. 64$_{19}$; πόσος πηλίκος om E^v, πηλίκος om E^b in ed. Wald. et epitoma. atque etiam Σ 871$_{14}$ legimus: ὁ τεχνικὸς παρατίθεται τὸ τίς ποῖος πόσος, sed in eiusdem interpretis Σ 871$_{30}$ omnia quattuor exempla invenimus praemissis his verbis: ἰστέον δὲ ὅτι τοῦ μὲν πευστικοῦ ἐννέα λέξεις μόναι εἰσί, τέσσαρα ὀνόματα (= Σ in C p 205). In Stephani Σ 871$_{20}$ et 872$_{16}$ (= Σ Cram 330$_3$) subiciuntur etiam πόστος ποδαπός. Prisc. II 61$_5$: ***ut quis qualis quantus quot quotus, cum suos servant áccentus*** ‖ **3** λεγόμενον Σ^1 873$_{12}$ σ E^g Pseudochoer. 65$_{24}$ confirmant. Prisc. II 61$_7$: ***infinitum est interrogativorum contrarium.*** E^b E^t epitoma definiunt: τὸ μὴ δηλοῦν ὡρισμένως ὃ ζητεῖ τὸ ἐρωτηματικόν ‖ **4** ὅστις — ὁπηλίκος] omnia quattuor habent Σ^1 873$_{12}$ σ E^g, ὁπηλίκος om E^b E^t epitoma Pseudochoeroboscus. Testis omnium quattuor Theognostus quoque can. A O II 135$_{18}$: εἰς $\overline{\text{ος}}$ ὄνομα μονοσύλλαβον διὰ τοῦ $\overline{\text{ο}}$ μικροῦ γραφόμενον οὐκ ἔστιν εὑρεῖν· τοῦτο

[LECTIONES ARMENII] **1** ὃ — καλεῖται] Armenii verba si diligenter rursus in gr. sermonem converteris, habebis ὃ ἀπὸ τοῦ ἐρωτᾶν καλεῖται: nam pro καὶ πευστικὸν apud eum invenis instrumentalem infinitivi eius verbi, unde etiam erotematicae speciei nomen derivandum est (*hartsanel*) ‖ **2** ἐρώτησιν, non ἐπερώτησιν ‖ **3** λεγόμενον ‖ **4** ὅστις ὁποῖος ὁπόσος ὁπηλίκος reddere conatur

⟨14⟩ Ἀναφορικὸν δέ ἐστιν, ὃ καὶ ὁμοιωματικὸν καὶ δεικτικὸν καὶ ἀνταποδοτικὸν καλεῖται, τὸ ὁμοίωσιν σημαῖνον, οἷον τοιοῦτος τοσοῦτος τηλικοῦτος. p 637 b

⟨15⟩ Περιληπτικὸν δέ ἐστι τὸ τῷ ἑνικῷ ἀριθμῷ πλῆθος σημαῖνον,

---

[DISCREPANTIA SCRIPTVRAE IN MLGBTVHAfb] **2—p 41, 1** τοιοῦτος — οἷον om T | τοιοῦτος post τηλικοῦτος GVHAfb ‖ **4** περιληπτικόν] περιεκτικόν VH ‖ **4—p 41, 8** περιληπτικόν — ἕκαστος om Af

---

[DISCREPANTIAE ET TESTIMONIA SCHOLIOR. (**Σσλ**) EROTEMATVM (**E**) ALIORVM SCRIPTOR.] γὰρ ἐπὶ ἄρθρων καὶ κτητικῶν ἀντωνυμιῶν τηρεῖν ἡμᾶς ἡ τέχνη παρέδωκεν· τοίνυν τὸ ὅστις ἀόριστον ὄνομα ἀπὸ ἄρθρου ἀφελόμενος ὁ Διονύσιος, τῇ ἀναλογίᾳ καὶ αὐτὸς δουλεύων, διὰ τοῦ τις μορίου τὴν ἐπέκτασιν τῆς λέξεως προηνέγκατο ἐν τῷ ὅστις ὁποῖος καὶ τοῖς λοιποῖς. Atque etiam **Σ** 873$_{17}$ infinita nomina ea nuncupat quae ex interrogativis assumpta ō vocali fiunt. Sed in **Σ** 872$_{28}$ (Steph) et 873$_{4}$ (eiusdem) ἀόριστα alia nominantur: τὰ ὑπὲρ μίαν συλλαβὴν ἐρωτηματικὰ καταβιβάζοντα ⟨τὸν⟩ τόνον ἀόριστα γίνεται, οἷον ποιός ποσός πηλικός. et τὸ τίς ἐρωτηματικόν ἐστι καὶ ἀόριστον. Ac Mich. Syncellus [Lecapenus] π. συντάξεως fol 179^{r} postquam ut ἀόριστα protulit ὅστις ὁπότερος ὁποῖος ὁπόσος ὁπηλίκος, pergit: ἰστέον δὲ ὅτι τὰ δισύλλαβα ἐρωτηματικὰ καὶ ἀοριστοῦνται ἀπολύτως τε καὶ οὐ κατὰ ⟨τὸν⟩ τῆς ἐρωτήσεως λόγον, οἷον ποιός ποσός· .... τὸ δὲ τις μονοσυλλάβως ἀοριστούμενον ἐγκλίνεται, οἷον ἦλθέ τις. cfr index sub ἀόριστος et ἀναφορικός. Prisc. II 61$_{7}$: *ut qui qualis quantus quot quotus, cum in lectione gravi accentu pronuntiantur* (pro *qui* R exhibet *quis*, sed non solum omnes reliqui codices illud praebent, sed etiam in R ex *quis* fecit *qui* vetus emendator. cfr subsequentia) ‖ **1—2** neglexit vel non legebat δεικτικόν **Σ** 873$_{22}$ (Steph?), ὁμοιωματικόν **Σ** 873$_{30}$ (Hel), ἀνταποδοτικόν Pseudochoer. 52$_{21}$; omnia quattuor nomina habent **Σ**^{1} 873$_{22}$ **σ** **E**^{g}; ἀναφορικόν tantum exhibent **E**^{v}; ἀναφορικόν ἐστι τὸ πρὸς ἕτερον ἀναφερόμενον ἢ ὁμοιωματικῶς ἢ δεικτικῶς ἢ ἀνταποδοτικῶς definiunt **E**^{b} **E**^{t} epitoma. Prisc. II 59$_{22}$: *relativum vel demonstrativum vel similitudinis*; 61$_{9}$ *demonstrativi* nomen omittit, sed addit *redditivi* ‖ **2—3** τοιοῦτος τοσοῦτος τηλικοῦτος **Σ**^{1} 873$_{22}$ **σ**^{K} **E**^{g}: τοιοῦτος post τοσοῦτος ponunt **σ**^{M} **σ**^{L} **σ**^{P}, post τηλικοῦτος (sicut deteriores artis codices) **σ**^{R}, om **σ**^{H}. solum τοιοῦτος **E**^{v} praebent. — **E**^{b} **E**^{t} epitoma haec exempla proferunt οἷος ὅσος; atque **Σ** 872$_{25}$ haec docet: ἀποβάλλοντα (scil τὰ ἐρωτηματικὰ) τὸ κατ' ἀρχὴν σύμφωνον ἀναφορικὰ γίνεται, οἷον πόσος ὅσος, ποῖος οἷος, πηλίκος ἡλίκος. Pseudochoeroboscus autem 52$_{21}$ in ἀναφορικῶν ὀνομάτων numero habet et τόσος τοῖος et ὅσος οἷος. cfr index sub ἀναφορικός. Prisc. II 61$_{10}$: *talis tantus tot*; sed relativa vel similitudinis nomina censet nuncupari posse etiam *qui qualis quantus quot quotus* ‖ **4** τῷ ἑνικῷ ἀριθμῷ **Σ**^{1} 874$_{3}$ et 874$_{18}$ **σ** **E**^{g} **E**^{v} Pseudochoer. 49$_{18}$ 68$_{3}$ (ubi σημαῖνον legendum). sed **Σ** 874$_{21}$ (Hel): οὐκ ἔδει αὐτὸν εἰπεῖν τὸ δι' ἑνικοῦ ἀριθμοῦ πλῆθος σημαῖνον, atque item δι' ἑνικοῦ ἀριθμοῦ **E**^{b} **E**^{t} epitoma lexicon Phavorini 1483$_{59}$ (= Philemo 95 n. 142). cfr Apoll. synt. 20$_{5}$: καί τινα ἔστι δι' ἑνικοῦ χαρακτῆρος πλῆθος ἐμφαίνοντα. Prisc. II 61$_{21}$: *collectivum est quod singulari numero multitudinem significat*; 176$_{12}$ *sunt quaedam singularia voce, intellectu pluralia, quae etiam comprehensiva dicuntur, id est* περιληπτικά. Diomed. I 322$_{23}$: *sunt quaedam positione singularia, intellectu pluralia, quae Graeci perileptica nominant.* ceteri grammatici latini, quos conferre soleo, de huius modi nominibus ibi tantum agunt, ubi de numeris nominum disserunt, vide supra adn. ad p 31, 2

[LECTIONES ARMENII] **1—8** easdem huius speciei appellationes habet et quattuor exempla, quorum primum et secundum = τοιοῦτος, tertium et quartum = τοσοῦτος

p 637 b οἷον δῆμος χορός ὄχλος.

⟨16⟩ Ἐπιμεριζόμενον δέ ἐστι τὸ ἐκ δύο ἢ καὶ πλειόνων ἐπὶ ἓν ἔχον τὴν ἀναφοράν, οἷον ἑκάτερος ἕκαστος.

[Discrepantia scriptvrae in MLGBTVHAfb] 8 ante ἑκάτερος add ἕτερος Tb

---

[Discrepantiae et testimonia scholiorvm ($\Sigma\sigma\lambda$) erotematvm (E) aliorvm scriptorvm] 1 δῆμος χορός ὄχλος testantur Σ^l 874_2 Σ 874_7 (Steph) σ E^g E^b E^l Pseudochoer. 49_{19}: idem 68_4 λαός addit, χορός πλῆθος habent E^v, χορός δῆμος πλοῦτος Schol. Pind. Ol. I 3. Σ 874_5 et $_{17}$ (Steph) etiam στρατός et πληθύς profert, sed non ita ut in arte haec exempla legisse putari possit. Prisc. II 61_{22} *populus plebs*, 176_{11} *populus exercitus legio*; Diomed. I 322_{24} *contio populus exercitus*. cfr supra adn. ad p 31, 2 ‖ 8 ἕτερος, quod ante ἑκάτερος Tb addunt, neque Σ legebant neque σ, nec praebent E^g E^v. sed Σ 875_{22} (Hel) haec docet: καὶ ὁ ὅρος τοῦ ἐπιμεριζομένου καὶ τὰ ἐπιφερόμενα παραδείγματα πάνυ ἐσφαλμένα ἐστίν. εἰ γὰρ τὰ ἐπιμεριζόμενα ἐκ δύο ἢ καὶ πλειόνων ἐπὶ ἓν ἕκαστον ἔχει τὴν ἀναφοράν, ἔδει εἰπεῖν ἕτερος ἢ ἄλλος, ἐπειδὴ ἐκ δύο ἢ καὶ πολλῶν ἕνα σημαίνει. ἔστι γοῦν οὕτως ἄμεινον λέγειν· Ἐπιμεριζόμενόν ἐστιν ὃ δηλοῖ (hoc verbum accessit ex O) ἕνα ἐκ δύο ἢ δύο καθ' ἕνα (ἢ δύο om non solum Hb, sed etiam O; praebet V^{II}) ἢ ἕνα ἐκ πολλῶν ἢ πολλοὺς καθ' ἕνα· οἷον ἕνα μὲν ἐκ δύο, ὡς τὸ ἕτερος τῶν ὀφθαλμῶν· δύο δὲ καθ' ἕνα (δύο δὲ καθ' exhibet V^{II}; in O inter ὀφθ. et ἕνα lacuna non nullarum litterarum), ὡς τὸ ἑκάτερος τῶν ὀφθαλμῶν· ἕνα τε (τε ex O accessit) ἐκ πολλῶν, ὡς τὸ ἄλλος· πολλούς τε κάθ' ἕνα, ὡς τὸ ἕκαστος. haec, ut omnia fere, ex Choerobosci commentario Dionysiano exscripsit Heliodorus, cfr illius scholia in Theodos. 206_7. atque ex Choerobosci disciplina originem ducunt etiam supplementa Dionysii quae legimus in $E^b E^l$: τί ἐστιν ἐπιμεριζόμενον; τὸ ἐκ δύο .... ἀναφορὰν κατὰ διαίρεσιν ἢ σύναψιν, οἷον ἕτερος ἑκάτερος ἕκαστος ἄλλος. ποσαχῶς μερίζονται τὰ ἐπιμεριζόμενα; τετραχῶς· εἷς ἐκ δύο, ὡς ἕτερος· δύο καθ' ἕνα, ὡς ἑκάτερος· εἷς ἐκ πολλῶν, ὡς ἄλλος· καὶ πολλοὶ καθ' ἕνα, ὡς ἕκαστος (quibuscum concinunt epitoma et Pseudochoer. $121_{11}-_{15}$). Choeroboscus autem Apollonium Dyscolum videtur secutus esse, ex cuius onomatico in explanatione canonum Theodosianorum 206_6 haec excerpsit: τὰ ἐπιμεριζόμενα οὐκ ἔχουσι κλητικάς, οἷον ἑκάτερος ἕκαστος ἕτερος ἄλλος, ἐπειδὴ ἡ κλητικὴ παρόντος προσώπου ἐστὶ παραστατική ...., ὁ δὲ ἐπιμερισμὸς ἀπὸν πρόσωπον παρίστησι. Conferendi denique etiam Epimer. Hom. AO I 339_{28}: ἐπιμεριζόμενα δὲ λέγομεν ὀνόματα, ὅσα ἢ ἐκ τοῦ πλήθους ἢ ἐκ δυάδος ἐπιμερισμὸν ποιεῖται εἰς τὸν καθ' ἕνα, ὥσπερ ἔχει τὸ ἄλλος ἕτερος ἑκάτερος πρῶτος πρότερος. ἡγοῦνται δὲ ὅτι τὸ μὲν πρότερος ἐπὶ δύο, τὸ δὲ πρῶτος ἐπὶ πολλῶν· συγκέχυται ⟨μέντοι⟩ παρὰ τοῖς παλαιοῖς. Vtque hic grammaticus in ἐπιμεριζομένων numero ordinalia habet, ita Priscianus ea numeralia, quae nunc distributiva appellamus, II 61_{23}: *dividuum est quod a duobus vel amplioribus ad singulos habet relationem vel plures in numeros pares distri-*

[Lectiones Armenii] 1 quinque exempla praebet: primum et secundum graecis δῆμος et χορός respondere apparet, ut supra p 31, 2; tertium idem fere significat quod *grex*, quartum eandem vim habet quam *turba*, quintum eam quam *cumulus*; nullum autem horum trium est vocabulum *ampokh*, quo Armenius supra reddidit ὄχλος nomen ‖ 2—8 Ἐπιμεριζόμενον — ἀναφοράν] Armenii definitio concinit, nisi quod ἐπὶ ante ἓν expressum non legimus; sed videtur praepositio *ȷ* corruptela in interpretatione intercidisse. sequuntur duo exempla quae respondent graecis ἑκάτερος ἕκαστος

⟨17⟩ Περιεκτικὸν δέ ἐστι τὸ ἐμφαῖνον ἐν ἑαυτῷ τι περιεχόμενον, οἷον δαφνών παρθενών. p 637 b

⟨18⟩ Πεποιημένον δέ ἐστι τὸ παρὰ τὰς τῶν ἤχων ἰδιότητας μιμητικῶς εἰρημένον, οἷον φλοῖσβος ῥοῖζος † ὀρυγμαδός.

[Discrepantia scripturae in MLGBTVHAfb] 1 τι MLGB: τὸ TVHAfb ‖ 2 παρθενεών HAf ‖ 3 δὲ om T | ἰδιότητας] ποιότητας T, atque in B supra ἰδιό ab eadem manu scriptum ποιό ‖ 4 ῥοῖζος om T | ὀρυγμαδός MLG¹BTV: ὀρυμαγδός G²HAfb

[Discrepantiae et testimonia scholiorum ($\Sigma\sigma\lambda$) erotematum (E) aliorum scriptorum] *butos, ut uterque alteruter quisque singuli bini terni centeni*; et III 413_{21} de figuris numerorum § 23, ubi ἐπιμεριζόμενα nomine dispertitivorum reddit ‖ 1 τι περιεχόμενον etiam Σ^1 876_9 Σ 876_{28} (Hel) σ (praeter σ^{H}) E^{g}: τὸ περιεχόμενον σ^{H} E^{v} (sicut deteriores artis codices). E^{b} E^{l} epitoma sic definiunt: τὸ ἐν μιᾷ φωνῇ δηλοῦν τὸ περιέχον καὶ τὸ περιεχόμενον (similiter Gaza IV p 122), qua cum descriptione cfr ea quae Σ 876_{33}—877_5 (Hel) de discrimine docet περιληπτικοῦ et περιεκτικοῦ (876_{33} enim pro τὸ μὲν περιεκτικὸν cum V[II] legendum τὸ μὲν περιληπτικόν: O περιπτικόν). Diomed. I 322_{25}: *alia* (scil *nomina sunt*) *quae nomen traxerunt ex his quae continentur, quae Graeci periectica appellant* (cfr Choer. 296_1 τὰ περιεκτικὰ ἐξ αὐτῶν τῶν περιεχομένων θέλουσιν ἔχειν τὴν ὀνομασίαν). Prisc. part. XII vers. Aen. III 498_7: *comprehensivum quod Graeci* περιεκτικὸν *vocant* ‖ 2 δαφνών παρθενών testantur Σ^1 876_9 Σ 876_{19} σ E^{g} E^{v}. Σ 876_{11} (Steph?) adfert etiam φοινικών, $\Sigma 876_{28}$ (Hel) ἀμπελών κοιτών, σ in lemmate et in explanatione ἀμπελών ἐλαιών φοινικών, E^{g} ἐλαιών μουσεῖον κουρεῖον, E^{v} κοιτών. E^{b} E^{l} habent δαφνών κοιτών. Σ 791_{19} (Steph) ad § 6 duas periecticorum formas distinguens profert δαφνών παρθενών λουτρών, κουρεῖον μουσεῖον βαλανεῖον. Choer. 295_{12} κοιτών δαφνών ἀμπελών παρθενών ἀκανθών. Diomedis exempla sunt *vinetum rosetum* (I 322_{26}), Prisciani *lauretum murtetum rosetum* (III 498_7) | post περιεκτικοῦ speciem haec inserunt E^{b} E^{l}: τί ἐστιν ὡς περιεκτικόν; ὅπερ τύπον μὲν ἔχει περιεκτικοῦ, ἑρμηνείαν δὲ καὶ δύναμιν οὐδαμῶς, οἷον ἀκανθεών μὲν περιεκτικόν, ἀπατεών δὲ καὶ κυκεών ὡς περιεκτικόν. cfr ὡς περιεκτικόν in B codice p 33, 4 et Σ 791_{24} (Steph) et Choerob. 295_{10}—296_4, qui ipse quoque περιεκτικὰ et ὡς περ. distinguit, sed aliis finibus circumscribit ‖ 3 ἰδιότητας Σ^1 877_6 et ante 877_{20} σ E^{g}: ποιότητας ἢ καὶ ἰδιότητας E^{v}, ποιότητας E^{b} E^{l} epitoma Gaza IV p 122. Cfr artis codices BT et $\Sigma 877_{21}$ (Hel): ἔστιν ἴδιος ποιός τις ἦχος ἵππων ...... κάρκαιρος; Σ 877_7 (Steph?) πεποιημένον ὄνομά ἐστιν, ὅταν κατὰ μίμησιν ἤχου τινὸς καὶ τῆς ποιότητος τοῦ ὑποκειμένου πράγματος προενεχθῇ, et 877_{10} τοιαύτην ποιότητα φαίνονται τὰ κύματα ποιοῦντα; Eustath. in Il. 39_{8}: ὀνοματοποιΐα ἐστὶ μίμησις λεκτικὴ ποιότητος ἤχου. — Prisc. II 61_{26}: *facticium est quod a proprietate sonorum per imitationem factum est.* Diomed. I 322_{17}: *quaedam ficta a sonis vel a vocibus, quae Graeci* πεποιημένα *dicunt;* eademque usque ad *vocibus* ExcBob. I 535_{31} et Charis. I 155_{27} habent (excepto quod Char. *sono* dicit); Dosith. VII 396_{11} *quaedam facta a sonis vel a vocibus* et τινὰ δὲ πεποιημένα ἐκ τῶν ἤχων ἢ ἀπὸ τῶν φωνῶν; Donatus, [Probus], Consentius hanc speciem om ‖ 4 eadem exempla et ὀρυ-

[Lectiones Armenii] 1 τὸ ἐμφαῖνον ἐν ἑαυτῷ τι περιεχόμενον, sed τι ante ἐν ἑαυτῷ interpretatur ‖ 2 exempla quinque exhibet: *vinea* (ἀμπελών), *locus virginum* (παρθενών), *locus hominum* (ἀνδρών), *nucetum* (καρυών?), *canistrum in quod colliguntur fruges*(?) ‖ 3—4 eandem definitionem habet (nisi quod interpretatur quasi in suo exemplari invenerit παρὰ τὴν τοῦ ἤχου ἰδιότητα) et tria exempla subicit

p 637 b ⟨19⟩ Γενικὸν δέ ἐστι τὸ δυνάμενον εἰς πολλὰ εἴδη διαιρεθῆναι, οἷον ζῷον φυτόν.

⟨20⟩ † Ἰδικὸν δέ ἐστι τὸ ἐκ τοῦ γένους διαιρεθέν, οἷον

[DISCREPANTIA SCRIPTVRAE IN MLGBTVHAfb] 2 ζῷον sine ι codices omnes ‖ 3 Ἰδικὸν MLGVH: εἰδικὸν BT et Afb | ἐστι om T | οἷον] οἷοι M[1]L, corr. M[2]

[DISCREPANTIAE ET TESTIMONIA SCHOLIOR. (Σσλ) EROTEMATVM (E) ALIORVM SCRIPTORVM] γμαδός, non homericum ὀρυμαγδός Σ[1] 877_6 et ante 877_{20} Σ 877_{9}—$_{12}$ σ E; σ[H] add etiam βρόμος (cfr EM 214_{34}), Σ 877_{20} (Hel) profert κάρκαιρος φλοῖσβος δοῦπος. — Ὀρυγμαδός forma Byzantiis usitata erat, atque erant qui ex ea ut iusta principalique derivarent homericam, velut Eustathius in Odyss. 1400_{32}: τὸν ὑπὸ τῶν μνηστήρων γινόμενον ὅμαδον ὀρυμαγδὸν λέγει, μεταθεὶς τὸ γ̄ ἐκ τῆς προπαραληγούσης εἰς τὴν παραλήγουσαν, οὐ μόνον διὰ τὸ μέτρον, ἀλλὰ καὶ μᾶλλον διὰ τὸ τραχυφωνότερον (cfr EM 633_{18}). At etiam Herodianum ignorasse ὀρυγμαδός colligendum videtur ex catholicae epitoma p 54_2 Schm. I 143_1—$_9$ et $_{18}$ Lz (nam hic ὀρυμαγδός contra codices necessario scribendum esse vidit Lobeck path. I 509). — Prisc. *ut tintinnabulum turtur*, Diomed. *ut stridor clangor hinnitus tinnitus mugitus*, quibus accedunt in ExcBob. *ululatus mussitus*, apud Charis. Dosith. *ululatus fremitus* ‖ 1 Γενικὸν — διαιρεθῆναι] concinunt Σ[1] 878_3 σ E[t] Epim. Hom. AO I 429_{29}: πολλὰ om E[v] E[h] E[t] epitoma, διαιρούμενον pro δυνάμενον διαιρεθῆναι E[v]. Prisc. II 61_{28}: *generale est quod in diversas species potest dividi.* Charis. I 155_{24} = ExcBob. I 535_{31} = Dosith. VII 396_8: *quaedam generalia sunt, quibus multa continentur dissimilia.* appellatio eadem, sed nulla definitio apud Donat. IV 374_{11} [Probum] IV 119_{27} Consent. V 341_{24}. Apud Diomed. et haec et subsequens species prorsus desunt ‖ 2 ζῷον φυτόν] eadem exempla Σ[1] Σ σ E Apoll. pron. 3 A; item *animal arbor* Prisc. Charis. ExcBob. Dosith. (qui interpretatur ζῷον δένδρον); sed Don. Consent. *corpus animal*, [Probus] *homo avis arbor* ‖ 3 Ἰδικὸν] sic etiam σ in omnibus codicibus, eademque permutatio εἰδικοῦ et ἰδικοῦ in optimo Apollonii Dyscoli codice persaepe invenitur, velut synt. 230_{11} de pron. 2 B_7 (4_9 Schn.): sed εἰδικὸν legitur in Σ[1] 878_9 et subsequenti scholio, in Σ $878_{15\,18\,26}$ E epitoma Pseudochoer. 96_{19} EG 100_{11} EM 442_{26} 458_{21} 543_{55} 610_{26} 813_{35} nullo codice discrepante. Atque in EM 295_{35}: Λέγει δὲ ὁ Ὦρος ὅτι τὸ εἰδικόν, ἡνίκα μὲν σημαίνει τὸ εἶδος (οἷον γένος εἶδος, γενικὸν εἰδικόν), διὰ τῆς ε̄ῑ διφθόγγου· ἡνίκα δὲ τὸ ἴδιον (οἷον κοινὸν ἰδικόν), διὰ τοῦ ῑ, quae eadem habes in Choerob. orthogr. AO II 207_{20} (unde in EM inserui γενικόν). similiaque in eadem orthographia 225_{18}: ἰδικῶς· ἀπὸ γὰρ τοῦ ἴδιον. ὅταν δὲ εἰδικόν ἐστι, λέγομεν τὸ διαιρούμενον ἐκ τοῦ γένους. Scribebat εἰδικόν et ab εἶδος derivabat, sed opinabatur etiam cum ἴδιος voce eiusdem radicis vinculo nomen cohaerere Σ 878_{14-20} (Hel), vide $_{18}$: αὐτὸ δὲ τὸ θνητὸν καὶ αὐτὸ τὸ ἀθάνατον εἰδικὸν ἂν εἴποιεν, ὅτι ἐκ τοῦ γένους διῄρηται καὶ ἴδιόν τι ἀποδέδωκε. τὸ γὰρ θνητὸν ἴδιόν τί ἐστιν, ὁμοίως καὶ τὸ ἀθάνατον. Latini grammatici *specialia* nuncupant haec nomina (sed in interpr. graeca Dosith. VII 396_{10} scribit ἴδια) | τὸ ἐκ τοῦ γένους διαιρεθὲν Σ[1] 878_9 Σ $878_{15\,19}$ (Hel) σ EG 100_{12}

[LECTIONES ARMENII] 1—2 Γενικὸν κτλ] et in definitione et in exemplis cum supra scriptis consentit ‖ 3 Ἰδικὸν legebat, non εἰδικόν. etenim pro εἶδος Armenius ubique ponit *desag*, εἰδικός igitur esset *desagagan*; hic vero et supra p 33, 5 invenimus *ḥadgagan*, quod ab *ḥadoug* = ἴδιος ductum est. Ceterum etiam cum sequentibus verbis τὸ ἐκ τοῦ . . . . ἐλαία plane concinit Armenius

βοῦς ἵππος ἄμπελος ἐλαία. p 637 b

⟨21⟩ Τακτικὸν δέ ἐστι τὸ τάξιν δηλοῦν, οἷον πρῶτος δεύτερος τρίτος.

⟨22⟩ Ἀριθμητικὸν δέ ἐστι τὸ ἀριθμὸν σημαῖνον, οἷον εἷς δύο τρεῖς.

⟨23⟩ Ἀπολελυμένον δέ ἐστιν ὃ καθ' ἑαυτὸ νοεῖται, οἷον θεός λόγος.

[DISCREPANTIA SCRIPTVRAE IN MLGBTVHAfb] 2 ἐστι om T ‖ 2–4 τάξιν — ἐστι τὸ om Af ‖ 6–7 Ἀπολελυμένον — λόγος post Μετουσιαστικὸν...... ponunt VHAfb | ἐστι M | καθ' αὑτὸ L | νοεῖται] καλεῖται VHAf

---

[DISCREPANTIAE ET TESTIMONIA SCHOLIOR. (*Σσλ*) EROTEMATVM (*E*) ALIORVM SCRIPTOR.] ac sine τοῦ Pseudochoer. 96$_{19}$; τὸ ἐκ τοῦ γενικοῦ διαιρεθὲν E^g, τὸ διαιρούμενον ἀπὸ γένους E^v, τὸ ἀπὸ γένους διαιρεθὲν E^b E^t epitoma. Prisc. II 62$_1$: *quod a genere dividitur.* Charis. I 155$_{26}$ = ExcBob. I 535$_{33}$: *ex his* (scil. *generalibus*) *nascuntur specialia, quae tamen insunt originibus suis generalibus.* Dosith. VII 396$_9$: *ex his nascuntur specialia quae dividuntur et minuuntur ⟨ab⟩ originibus suis generalibus:* ἐκ τούτων δὲ γεννᾶται ἴδια, ἃ διαιρεῖται καὶ λεπτύνεται ἀπὸ τῆς ἰδίας ἀρχῆς τῆς γενικῆς. Donatus, [Probus], Consentius exempla tantum exhibent ‖ 1 βοῦς ἵππος ἄμπελος ἐλαία testantur Σ^1 878$_9$ *σ* E^g E^b E^t Pseudochoer. 96$_{20}$; ἄνθρωπος ἵππος βοῦς E^v, βοῦς ἄμπελος epitoma. Prisc. *homo equus vitis laurus*, Charis. *homo equus taurus laurus pinus fraxinus* = Dosith. (qui interpretatur ἄνθρωπος ἵππος ταῦρος δάφνη πίτυς ὀξέα) et Exc Bob. (ubi tamen deest *fraxinus*). Donatus IV 374$_{11}$ *lapis homo lignum*, Consent. V 341$_{25}$ *lapis homo*, [Probus] IV 119$_{25}$ *Cato columba pinus* ‖ 2 Prisc. II 62$_3$: *ordinale est quod ordinem significat.* Diomed. I 322$_{16}$ = Charis. I 154$_{22}$ = ExcBob. I 535$_{12}$ = Dosith. VII 394$_{12}$: *alia ordinem* (scil *significant*); Donat. IV 374$_6$ = Consent. V 340$_3$: *alia ordinis.* [Probus] hanc speciem et subsequentem om ‖ 3 τρίτος om E^v E^b E^t epitoma. Prisc. *ut primus secundus tertius*; Diom. Charis. ExcBob. Dosith. Donat. Consent. om *tertius* ‖ 4 σημαῖνον ἀριθμόν E^v E^b E^t epitoma. Prisc. II 62$_4$: *numerale est quod numerum demonstrat.* Diomed. I 322$_{15}$ = Charis. I 154$_{21}$ = ExcBob. I 535$_{12}$ = Dosith. VII 394$_{11}$: *alia numerum* (scil *significant*); Donat. IV 374$_6$ = Consent. V 340$_2$: *alia numeri.* Omnes autem hi grammatici praeter Priscianum ordinalia ponunt post numeralia. iidem ex numeralibus, sicut ex ordinalibus, non proferunt nisi duo prima ‖ 6 Ἀπολελυμένον] *Σ* 879$_{26}$ (Hel) ita loquitur quasi Dionysius usurpet ἀπολύτου nomen; sed testantur ἀπολελυμένον Σ^1 879$_{11}$ et ante 879$_{23}$ *Σ* 879$_{16}$ (Steph?) *σ E*, ut putandus sit Heliodorus appellationem sibi consuetam posuisse pro Dionysiana. cfr index | νοεῖται, non καλεῖται *Σ σ E* ‖ 6—7 θεός λόγος] *Σ* 879$_{21}$ (Hel) adicit exempla παίδευσις πεπρωμένη (nam sic pro πεπρωμένος legendum), *Σ* 879$_{20}$ (Steph?) ἀήρ, σ^K σ^P *E* epitoma ἄγγελος (E^g etiam ψυχή). Prisc. II 62$_5$: *absolutum est quod per se intellegitur et non eget alterius coniunctione nominis, ut deus ratio.* ceteri grammatici latini hanc speciem om

---

[LECTIONES ARMENII] 2—3 Τακτικὸν..... ‖ 4–5 Ἀριθμητικὸν...... ‖ 6—7 Ἀπολελυμένον......] consentit in definitionibus et in exemplis cum supra scriptis (nam pro *patsartzan* restituendum, quod p 33, 5 legitur, *patsartsag* = ἀπολελυμένον).

p 637 b ⟨24⟩ † Μετουσιαστικὸν δέ ἐστι τὸ μετέχον οὐσίας τινός, οἷον πύρινος δρύϊνος ἐλάφινος. —

[Discrepantia scripturae in MLGBTVHAfb] 2 πύρινος δρύινος ἐλάφινος MLGB: ἀμμώδης δρύϊνος πύρινος T, χρύσειος ἀργύρειος Vb, χρύσειος ἀργύριος HAf

[Discrepantiae et testimonia scholior. ($\Sigma\sigma\lambda$) erotematum(E) aliorum scriptor.] 1 Μετουσιαστικὸν — ἐλάφινος] hanc speciem ante ἀπολελυμένον habet σ (sicut deteriores artis codices), post ἀπολελυμένον E et epitoma; non legisse videntur vetustiores scholiastae (in UOH) neque magis Priscianus, apud quos nullum μετουσιαστικῶν vestigium ibi invenitur, ubi hanc Dionysianam specierum nominalium seriem interpretantur, sed aliis tantum locis. Σ 852_{33} (Steph?) in inlustranda κτητικῶν classe: εἴδη δὲ τοῦ κτητικοῦ ταῦτα· οἰκειωτικόν, μετουσιαστικόν, συνεκφαντικόν· οἰκειωτικὸν μὲν ⟨οἷον⟩ Ὀλύμπιος θαλάσσιος, μετουσιαστικὸν δὲ οἷον ἀργύρεος χρύσεος, συνεκφαντικὸν δὲ οἷον γραμματικός γεωμετρικός. et 858_1 in inlustranda παρωνύμων classe: τὸ παρώνυμον πολλὰ ἐδήλου· περιεκτικά, ἄμπελος ἀμπελών· ἐθνικά, ⟨Ἀκράγας⟩ Ἀκραγαντῖνος· μετουσιαστικά, ⟨δέρμα⟩ δερμάτινος κτλ. Prisc. II 69_5: *possessiva dicimus non solum possessionem significantia, sed etiam quae formam habent possessivorum. sunt enim quaedam gentilia similem possessivis habentia formam .... Alia autem sunt eiusdem derivationis, quae ex materia principalium constare significantur, ut ferreus ferro factus, similiter aureus argenteus marmoreus.* et II 76_{22}: *alia a materia ex qua constant ut humanus terrenus.* Quae his scholiorum et latini grammatici locis docentur, videntur partim certe ex Apollonii Dyscoli disciplina oriunda esse, quem ipsum constat κτητικὰ ὀνόματα etiam ea appellavisse quae nominum possessionem significantium non habent nisi formas (cfr index sub κτητικός). atque fortasse μετουσιαστικοῦ nominis quoque auctor Apollonius fuit. nunc hanc appellationem et alias eiusdem potestatis primum legimus apud eos qui Herodianum breviarunt vel compilavere: Arcad. sive Theodos. p 65_9 B. = 74_{13} Schm., Theognost. can. AO II 67_{14}, Choerob. orthogr. AO II 185_{28}, anonym. περὶ ποσότητος AO II 285_9. cfr index sub μετουσιαστικός. Illa autem metusiastici definitio, quae in Dionysium inlata est et ex interpolato Dionysio in erotemata Dionysiana manavit, invenitur etiam in etymologicis. EM 30_6: εἴδη δὲ τοῦ κτητικοῦ τρία· οἰκειωτικόν, συνεκφαντικόν, μετουσιαστικόν ...... μετουσιαστικὸν δέ ἐστι τὸ μετέχον οὐσίας τινός, οἷον κέδρινος «κέδρινον ὑψόροφον» Ὅμηρος, δερμάτινος, χάλκειος, χρύσειος σταυρός, βρότειος χείρ. διαφέρουσι δὲ τὰ μετουσιαστικὰ τῶν μέρος σώματος δηλούντων κτλ, quibuscum cfr EG 15_{52} 571_9. Mich. Syncellus [GLecapenus] de synt. fol 181 ʳ haec scribit de metusiasticis, postquam ceterarum specierum nominalium constructionem exposuit: τὰ δὲ μετουσιαστικὰ ἐμφερῆ μὲν τοῖς κτητικοῖς ὑπάρχουσιν ἐκείνοις μέν, κυρίως δὲ συντάσσονται τοῖς μετέχουσιν τῆς οὐσίας τῶν πραγμάτων, ὧν αἱ πρωτότυποι φωναὶ σημαντικαί εἰσιν, ἀφ' ὧν καὶ παρήχθησαν, οἷον ξύλινος πίναξ, ὀστράκινον σκεῦος, δρύϊνος ἱστός, ἀμμώδης ὁδός. Gaza IV p 125 definitioni ex erotematis Dionysianis sumptae addit nonnulla ex hoc Syncelli loco. personatus Philemo denique n. 110 ad ea, quae ex Phavorini lexico exscripsit (ubi nomen tantum speciei legitur et exempla), adiecit τὰ μετέχοντα ἔκ τινος ὕλης ‖ 2 Omnia exempla meliorum artis codicum habet etiam σ, tertium om E. hoc tertium nomen, quod lexica nostra ignorant, nihil esse nisi ἐλάφειος vocabulum in similitudinem antecedentium vocum depravatum mecum censebis, si audiveris ἐλάφειος ut exemplum metusiasticorum ab Choerob. orth. AO II 185_{29} et ab anon. περὶ ποσότητος AO II 285_{11} proferri. σ^{K} ad cetera tria addit ἀμμώδης exemplum,

[Lectiones armenii] 1—2 μετουσιαστικὸν ne hoc quidem loco habet, cfr supra ad 33, 5

Τοῦ δὲ ὀνόματος διαθέσεις εἰσὶ δύο, ἐνέργεια καὶ πάθος, ἐνέργεια μὲν ὡς κριτής ὁ κρίνων, πάθος δὲ ὡς κριτός ὁ κρινόμενος. p 637 b

§ 13 (15 b) ΠΕΡΙ ῬΗΜΑΤΟΣ p 638 b

Ῥῆμά ἐστι λέξις ἄπτωτος, ἐπιδεκτικὴ χρόνων τε καὶ προσώπων καὶ ἀριθμῶν, ἐνέργειαν ἢ πάθος παριστᾶσα. Παρέπεται δὲ τῷ ῥήματι

[DISCREPANTIA SCRIPTVRAE IN MLGBTVHAfb] 1—2 ἐνέργεια — κρινόμενος om T ‖ 3 titulum om T ‖ 5 παριστῶσα BTVHAfb | ῥήματι] ὀνόματι G

[DISCREPANTIAE ET TESTIMONIA SCHOLIOR. ($\Sigma\sigma\lambda$) EROTEMATVM (E) ALIORVM SCRIPTOR.] quod etiam artis codex T et Syncellus et epitoma praebent. E^b E^t inter πύρινος et δρύϊνος inserunt λίθινος. Deteriorum technes codicum exempla leguntur etiam apud Choerob., in libro π. ποσότητος, Σ 853$_2$, in Phavorini Philemonisque lexicis atque in lat. sermonem conversa apud Priscianum ‖ 1—2 Τοῦ δὲ ὀνόματος — κρινόμενος] haec inlustrantur in Σ et σ, desunt in E. Σ 879$_{23}$ (Hel): μεμπτέος ἐστὶν οὕτως ἀποφηνάμενος, ὀφείλων μᾶλλον οὕτως εἰπεῖν· ἔστι δὲ ὅτε καὶ διαθέσεις ὁρῶνται ἐν ὀνόμασι, ῥηματικοῖς οὖσι. cfr supra ad p 29, 3 ‖ 4—5 Ῥῆμα — παριστᾶσα] verum Dionysium Thracem teste Apollonio Dyscolo definivisse ῥῆμά ἐστι λέξις κατηγόρημα σημαίνουσα narrat Σ 672$_{25}$ et ex hac cum enchiridio discrepantia colligit artem ab Aristarcheo Dionysio scriptam non esse, qua de re vide recensionem alteram et praef. — Ex erotematis sola E^g exhibent ῥῆμά ἐστι λέξις ἄπτωτος ἐπιδεκτικὴ κτλ, atque adiciunt: ἄλλως· λέξις ἄπτωτος ἐν ἰδίοις μετασχηματισμοῖς διαφόρους χρόνους δηλοῦσα μετ' ἐνεργείας ἢ πάθους ἢ οὐδετέρου, καὶ ἔστι προσώπων σημαντικόν, ὅτε καὶ τὰς τῆς ψυχῆς διαθέσεις δηλοῖ, quae Byzantiorum definitio (cfr Choerob. 469$_{30}$) orta est ex Apolloniana: ῥῆμά ἐστι μέρος λόγου ἄπτωτον ἐν ἰδ. μετασχ. διαφόρων χρόνων ἐπιδεκτικὸν μετ' ἐνεργείας ἢ πάθους, προσώπων τε καὶ ἀριθμῶν παραστατικόν, ὅτε καὶ τὰς τῆς ψ. διαθ. δηλοῖ (vide Heliodori vel potius Choerobosci Σ 882$_{19}$ — 883$_{12}$, ubi ἐπιδεκτικόν, non simplex δεκτικόν exhibet O, et Schoemanni 'Redeth.' p 43, qui recte e coniectura addidit ἄπτωτον). In E^v nulla definitio invenitur, in E^b E^t sola byzantia. — Ex latinis grammaticis propius accedunt ad eam finitionem, quam in arte omnes scholiastae quoque legerunt, Consentius V 365$_{29}$: *verbum est pars orationis factum aliquod habitumve significans cum tempore et persona sine casu*, et Charis. I 164$_{13}$: *pars or. administrationem rei significans cum tempore et persona numerisque carens casu*, et Donatus IV 359$_4$ 381$_{14}$: *pars or. cum tempore et persona sine casu aut agere aliquid aut pati aut neutrum significans* (cfr byzantia definitio). Longe distant in verbi definitione ab Dionysio Diomed. I 334$_2$ et ExcBob. 561$_{23}$. Apollonium, sicut solet, secutus est Prisc. II 369$_3$, sed ita ut ἐν ἰδίοις μετασχηματισμοῖς omitteret et pro προσώπων — δηλοῖ in ipsa definitione aliud substitueret: *verbum est pars or. cum temporibus et modis sine casu, agendi vel patiendi significativum*; paullo post vero 369$_{16}$ sequuntur: *verbo accidunt octo, ... coniugatio et persona cum numero, quando affectus animi definit* ‖ 4 χρόνων τε καὶ bis om σ^P. τε om Σ^1 881$_{13}$, habent Σ 672$_{23}$ E^k. χρόνων προσώπων τε καὶ ἀριθμῶν Σ 882$_{20}$ (Hel), quae tamen discrepantia non ex dissentiente artis exemplari originem ducit, sed ex confusione Dionysianae definitionis et Apollonianae ‖ 5 καὶ

[LECTIONES ARMENII] 1—2 concinit ‖ 4—5 plane eandem definitionem exhibet nisi quod ἐπιδεκτική vocis praepositionem aut non expressit aut non legebat

p 638 b ὀκτώ, ἐγκλίσεις, διαθέσεις, εἴδη, σχήματα, ἀριθμοί, πρόσωπα, χρόνοι, συζυγίαι.

Ἐγκλίσεις μὲν οὖν εἰσι πέντε, ὁριστική, προστακτική, εὐκτική, ὑποτακτική, ἀπαρέμφατος.

[Discrepantia scriptvrae in MLGBTVHAfb] **1** χρόνοι πρόσωπα VHAfb ‖ **2** ante συζυγίαι add καὶ BT ‖ **3** ἐγκλίσεις μὲν οὖν] καὶ ἐγκλίσεις μὲν HAfb, καὶ ἐγκλίσεις V ‖ **3–4** εὐκτική ὑποτ. om T ‖ **4** ante ἀπαρ. add καὶ BVHAfb

---

[Discrepantiae et testimonia scholior. (Σλ) erotematvm (*E*) aliorvm scriptor.] ἀριθμῶν neglegit Σ 881_{24} (Steph ?), cfr definitio byzantia | παριστῶσα Σ¹ 881_{13} Σ 881_{27} 882_{14} 672_{34} σ (praeter σ^{P}) E^{g} ‖ **1–2** ἐγκλίσεις — συζυγίαι] E^{ι} et in enumeratione et in explanatione accidentium hunc ordinem praetulere: διάθεσις χρόνος ἔγκλισις εἶδος σχῆμα συζυγία πρόσωπον ἀριθμός, qui consentit cum eo quem Priscianus habet (Apollonii rhematico, ut videtur, usus) II 369_{16}: *verbo accidunt octo, significatio sive genus, tempus, modus, species, figura, coniugatio et persona cum numero* (cfr II 373_{10} 404_{21} 421_{16} 427_{10} 434_{20} 442_{17} 448_{10} 451_{1}) ‖ **3–4** eadem modorum ordinatio invenitur in Σ¹ 884_{7} Σ 884_{9-15} $_{17-28}$ (Steph?), ubi lin$_{18}$ ante ἢ εὐχόμεθα interciderunt ἢ προστάττομεν καὶ καλεῖται ἡ ἔγκλισις προστακτική οἷον λέγε τύπτε, in Σ 883_{17-22} (Hel), ubi lin$_{21}$ pro πράττειν scribendum προστάττειν et post εὔχεσθαι inserendum ἢ διστάζειν, item in σ *E* Pselli versibus 39—40. Adque edita scholia accedit hoc ineditum in V^{11} fol 86^{r}: πόσαι ἐγκλίσεις; καταχρηστικῶς μὲν πέντε, ὁριστική, προστακτική, εὐκτική, ὑποτακτικὴ καὶ ἀπαρέμφατος. κυρίως δὲ τέσσαρες. ἡ γὰρ ἀπαρέμφατος οὐκ ἔστι κυρίως ἔγκλισις, ἀλλὰ καταχρηστικῶς. ἐπειδὴ κυρίως ἔγκλισις ἡ ἔχουσα βούλημα ψυχῆς. ἡ δὲ ἀπαρέμφατος ὡς μὴ ἔχουσα βούλημα ψυχῆς εἰκότως οὐδὲ ἔγκλισις λέγεται. τί ἐστιν ἔγκλισις; βούλησις ψυχῆς διὰ φωνῆς σημαινομένη. ἔγκλισίς ἐστι ψυχῆς ἀνάπαυσις ἐπί τι τρεπομένης. προσκλίνεται δὲ ἡ ψυχὴ ἢ ὡς ὁριζομένη τὰ παρ' αὐτῆς δρώμενα, οἷον τύπτω, ἢ προστάττουσα, ἢ εὐχομένη, ἢ διστάζουσα, ἢ οὐδὲν τούτων δηλοῦσα, μόνον δὲ τὸ ὄνομα τοῦ πράγματος προβαλλομένη, οἷον τύπτειν. οὕτως ὡς (hoc ὡς delendum) τὸ ὑπόμνημα. (cum ἔγκλισίς ἐστι ψυχῆς ἀνάπαυσις — τύπτειν concinunt Σ 884_{8-15}. ad οὕτως τὸ ὑπόμνημα, *haec docet vetus commentarius quo utor*, cfr Σ 941_{21} 762_{31} 823_{17}, quae omnia Stephani sunt, et MSchmidt Philol. VIII 247.) nec minus Choeroboscus eum ordinem testatur qui supra legitur. nam imperativum ante optativum posuisse Dionysium dicit in explanatione canonum Theodos. 475_{26} atque ibidem totam de modis expositionem sic orditur: ἐγκλίσεις μὲν οὖν εἰσι πέντε, ὁρ. προστ. εὐκτ. ὑποτ. καὶ ἀπαρέμφατος. αὗται δὲ κατὰ τάξιν εἰ θέλεις ......, ἤγουν ὁριστικὴ ἀπαρ. εὐκτ. προστ. καὶ ὑποτακτική. οὕτως γὰρ δοκεῖ τῷ Ἀπολλωνίῳ περὶ τῆς τάξεως αὐτῶν διαλαβεῖν (in rhematico; nam in syntaxi hanc conlocationem praefert: ἀπαρέμφατος ὁριστ. εὐκτ. προστ. ὑποτακτική). ubi quae leguntur inter πέντε et ἤγουν, suppeditavit Baroccianus 116 (post θέλεις praebet υοται, quo quid faciendum sit, adhuc nescio). hanc autem priorem anonymam ordinationem ab Choerobosco ex Dionysii enchiridio petitam esse inde colligendum est, quod item prima quaeque de generibus speciebus figuris numeris personis verba ($476_{1\ 24}$ $477_{20\ 24\ 27}$) ex techne sumpsit. — At alium ordinem in arte legisse videtur eius expositionis auctor quae in V^{11} post verba modo prolata sequitur: προτέτακται

[Lectiones armenii] **1** eodem ordine enumerat accidentia ‖ **3** hunc ordinem modorum habet: *indic. infin. imper. optat. coni.*, ergo eundem, quem auctor alterius earum explanationum, quas supra ex V^{11} edidi, apud Dionysium aut legebat aut poscebat

Διαθέσεις εἰσὶ τρεῖς, ἐνέργεια, πάθος, μεσότης· ἐνέργεια μὲν οἷον p 638 b

[Discrepantia scriptvrae in MLGBTVHAfb] 1 post διαθέσεις add δὲ TVHAfb | ante μεσότης add καὶ B | μὲν om T

[Discrepantiae et testimonia scholior. ($\Sigma\sigma\lambda$) erotematvm (E) aliorvm scriptor.] δὲ ἡ ὁριστική, ὅτι ποικίλας ἔχει φωνὰς καὶ τὸ θέμα τοῦ ῥήματος, ἐξ οὗ πᾶσαν τῶν ῥημάτων διδασκόμεθα τεχνολογίαν· καὶ ὅτι ὅλους τοὺς χρόνους ὄντας ἐν ἑαυτῇ δηλοῖ· καὶ ὅτι μετὰ θέματος ὁριζομένη λόγον ἀπαρτίζει, οἷον θέλω ποιεῖν, βούλομαι γινώσκειν. τινὲς δὲ (Apoll. in syntaxi, vide 231_{15}) τῆς ὁριστικῆς βούλονται προτάσσειν τὴν ἀπαρέμφατον. πρὸς οὕς φαμεν· πᾶν πρᾶγμα διὰ προσώπου ὁρᾶται· ἄξιον οὖν τὸ πρόσωπον προτάττεσθαι, ἕπεσθαι δὲ τὸ πρᾶγμα, ὅτι καὶ πρῶτον τὸ πρόσωπον γνωρίζεται, δεύτερον δὲ τὸ πρᾶγμα διὰ τοῦ προσώπου ἐστὶ γνωριζόμενον. δευτέρα δὲ ἡ ἀπαρέμφατος. αὕτη γὰρ κυρίως ῥῆμα καθαρόν, οὐσία μὴ καταμιγνυμένη (an οὐσίας μὴ καταμιγνυμένης?), ὅτι εἰς αὐτὴν ἀναλύονται αἱ λοιπαὶ ὡς πρωτότυπον. καὶ ἄρθρον τοῖς ἀπαρεμφάτοις συντάσσεται, ὄνομα γὰρ τοῦ ῥήματος. τρίτη δὲ ἡ προστακτική, ἐπεὶ μηδὲ πρῶτον ἔχει πρόσωπον. τινὲς δὲ (Apollonius) λέγουσιν· ἔδει προτάττειν τὴν εὐκτικήν· οὐ λείποντα γὰρ ἔχει πρόσωπα καὶ χρόνους. πρὸς οὕς φαμεν .... τετάρτη ἡ εὐκτική, ὡς πλείους ἔχουσα τὰς φωνάς. πέμπτη δὲ ἡ ὑποτακτικὴ κτλ. nisi forte δευτέρα δὲ ἡ ἀπαρέμφατος ita interpretanda sunt, ut non tam quid factum sit a Dionysio, quam quid fieri debeat, scholiastam dicere putemus. Invenimus hunc ordinem in Theodosii canonibus atque factus ex Dionysiano a Theodosio videtur, qui quamquam in imperativi positione Thracem sequebatur, tamen in infinitivo conlocando non poterat non id probare, quod Apollonius in rhematico. — Apud infimae aetatis technicos omnes, quos novi, imperativus secundum, infinitivus ultimum locum tenet, velut apud Theodorum Prodromum [Theodosium Goettlingii] 141_{7}, item apud Chrysolor. Gazam Lascar. Chalcondylam; idemque denique ordo invenitur apud Diomedem I 338_{11} Charisium I 169_{7} Dositheum VII 406_{4} Claud. Sacerd. VI 432_{18-31} Consentium V 374_{15} in Macrobii exc. Bobiensibus V 634_{29} 640_{20}—645_{6} apud Prisc. in octavo instit. libro II 421_{18}. (At in octavo decimo III 224_{23} Apollonii syntaxim secutus ita ordinat: *inf. ind. opt. imp. subiunctivus*; atque Parisina Macrobii excerpta V 617—621 hunc ordinem exhibent: *ind. imp. coni. opt. infinitivus.* — Charis. I 168_{2} et ExcBob. I 562_{21-27} et Donat. IV 381_{17}: *ind. imp. promissivus opt. inf. impersonalis*; Mar. Victorin. VI 199_{17}: *ind. imp. promissivus opt. coni. concessivus infin. impersonalis gerendi hortandi*; [Probus] IV 155_{39}: *ind. promissivus imp. inf. opt. coni. impersonalis gerundi.*) — E hanc modi definitionem addunt: βούλημα ψυχῆς διὰ φωνῆς σημαινόμενον. cfr Choerob. 471_{17} et_{6} Σ 883_{17} Theodorus 139_{20} ‖ 1 Διαθέσεις] partitioni E praemittunt definitionem generis. cfr index sub διάθεσις | μεσότης Σ 885_{5} E^{s} E^{v} E^{b} σ Psellus 43 Choer. 476_{1} 470_{24-28} 581_{26}; μέσην appellant hanc διάθεσιν Σ 885_{13} (quae ab alio scripta sunt atque ea quae leguntur 884_{32}–885_{8}) Σ $885_{18\ 22}$ Σ $886_{8\ 14\ 18}$ (Steph) Choer. 476_{20} 580_{31} $581_{4\ 13}$. Apollonius μεσότητος nomen habet synt. 211_{19} 276_{21}, μέσης διαθέσεως 226_{10} 230_{5} (210_{18} apud Bekkerum legimus τὰ γὰρ καλούμενα μεσότητος σχήματα, sed μεσότητος om meliores codd. omnes, ac fortasse μέσα potius post καλούμενα intercidit). Latini grammatici *significationis* vel *generis communis* appellationes usurpant, velut Charis. I $164_{23\ 27}$ 166_{13} 168_{21} Diomed. I 336_{23} 337_{16} Dosith. VII 406_{5} Macrob. V 627_{32} Prisc. II 374_{2}: hinc

[Lectiones armenii] 1 μεσότης] μέση interpretatur hic et in enuntiato subsequenti

p 388 b τύπτω, πάθος δὲ οἷον τύπτομαι, μεσότης δὲ ἡ ποτὲ μὲν ἐνέργειαν
11 ποτὲ δὲ πάθος παριστᾶσα, οἷον πέπηγα διέφθορα ἐποιησάμην
ἐγραψάμην.

[Discrepantia scriptvrae in MLGBTVHAfb] 1 prius δὲ om T, utrumque om Hf ‖ 2 παριστῶσα BTVHAfb, sed in B α supra ω rubro scriptum | πέπηγα MLGBTVH: πέποιθα Afb

---

[Discrepantiae et testimonia scholiorvm (*Σσ*) erotematvm (*E*) aliorvm scriptorvm] demum ortum graecum nomen κοινῆς διαθέσεως quod legitur *E*ˡ Dosith. VII 406_{11} (Lascar. p 18 κοινὸν ἢ μέσον, Chalcondyl. p 31 κοινὸν εἴτουν μέσον) quinque διαθέσεις esse κατὰ τὴν ἀκρίβειαν docet *Σ* 885_{17}: ἐνέργεια πάθος οὐδετέρα μέση ἐμπεριεκτική ...... οὐδετέρα δὲ ὡς τὰ τοιαῦτα, ζῶ πλουτῶ πυρέσσω. item οὐδετέραν post παθητικὴν inserunt *Σ* 885_{11}: οὐδετέρα (nam sic pro μέση legendum) δὲ ἡ μήτε ἐνέργειαν μήτε πάθος σημαίνουσα, οἷον ζῶ πλουτῶ δύναμαι βούλομαι, et *E*ˡ. Choeroboscus vero quamquam οὐδετέρων ῥημάτων nomen probat (580_{22}) et verbum in definitione 469_{31} dicit χρόνους δηλοῦν μετὰ ἐνεργείας ἢ πάθους ἢ οὐδετέρου, tamen διάθεσιν οὐδετέραν ut quartam adiciendam esse negat 581_{5-26} tribus commotus rationibus, quas, sicut pleraque in explanandis canonibus verbalibus, mutuari videtur ex Apollonii rhematico. nam in huius quoque libris frustra quaeres οὐδετέραν διάθεσιν, quin etiam ῥημάτων οὐδετέρων nomen ibi deest. *Σ* 886_{14} (Steph) denique docet: ἡ δὲ μέση (scil ἐστὶν) ἢ ἑκατέρα ἢ οὐδετέρα, itaque non solum βιάζομαι, sed etiam πλουτῶ in mediorum numero habet, quod improbaverat Choerob. 580_{33}. Latini grammatici omnes iuxta communium verborum classem habent neutrorum. de ἐμπεριεκτικῇ διαθέσει, item de ἀποθετικῇ cfr index ‖ 1 τύπτω *Σ*¹ 884_{32} *E*ᵍ Choerob. 476_{2} (exemplum magnopere frequentatum etiam ab Apollonio, velut synt. 172_{26} $173_{1\ 6\ 25}$ $174_{1\ 24}$ 179_{16} 196_{12} 199_{12} 202_{9} 229_{8} 282_{16} 283_{26} et ab Herodiano I 430_{23} $457_{5\ 12\ 22\ 30}$ 458_{11} $459_{23\ 26\text{-}29}$ 460_{4} Lz = Arcad. p 170 190—192 Schm.): τέμνω δαίρω *Σ* 885_{10}, λέγω φέρω *Σ* 885_{19}, λέγω *σ*, τύπτω ψάλλω γράφω *E*ᵛ | τύπτομαι *Σ*¹ 884_{32} *E*ᵍ Choer. 476_{2}: τέμνομαι δαίρομαι *Σ* 885_{11}, γράφομαι τύπτομαι *Σ* 885_{21}, λέγομαι ἢ τιμῶμαι ἢ στεφανοῦμαι *σ* in optimis codicibus, τύπτομαι γράφομαι *E*ᵛ ‖ 1—2 ποτὲ — ποτὲ *Σ*¹ 884_{32} *σ* *E*ᵍ *E*ˡ Choer. 476_{3} Epim. Hom. AO I 405_{14} Theodor. 147_{1}: πῇ — πῇ *Σ* 885_{12}; Apollon. synt. 210_{24} ἔχει τὴν σύνταξιν ὁτὲ μὲν ἐνεργητικήν, ὁτὲ δὲ παθητικήν ‖ 2 παριστῶσα *Σ*¹ 884_{32} *σ* *E*ᵍ Choer. 476_{3} Epim. Hom. 405_{15} ‖ 2—3 πέπηγα — ἐγραψάμην] πέπηγα habent *Σ* 885_{23} *σ*ᵖ (ceteri codd. exempla omnia om) *E*ᵍ Macrob. V 628_{12}, qui hic Apollonii rhematicum non, ut alibi, exscripsit, sed in usum tamen convertit: cfr mus. Rhenan. XIX p 39 et synt. 211_{10-15}. In *Σ*¹ 884_{32} pro πέπηγα legimus interpretamentum πέπηγμαι (cfr Macrob. l. l.) — διέφθορα *Σ*¹ 884_{32} *σ*ᵖ *E*ᵍ Epim. Hom. 405_{21}. — ἐποιησάμην *Σ*¹ 884_{32} *σ*ᵖ *E*ᵍ Apoll. synt. 210_{23}. — ἐγραψάμην *Σ*¹ 884_{32} *Σ* 885_{24} Choer. 476_{6} Macrob. V 628_{1} (ex Apollonii rhematico). — haec quattuor exempla si usurpavit Dionysius (de qua re non video cur dubitemus), duo perfecta secunda protulit quae vim passivam habent (cum omnibus technicis veteribus in eo consentiens quod perfecta secunda μέσῃ διαθέσει tribuebat) et duos aoristos primos μέσης qui actionem significant. posteriores grammatici etiam ex activae significationis perfectis secundis et ex passivae potestatis aori-

---

[Lectiones armenii] 1 τύπτω et τύπτομαι ‖ 2—3 πέπηγα διέφθορα ἐποιησάμην ἐγραψάμην] quinque exempla praebet, quorum tria praesentis temporis sunt (*morior*, *porto*, *cogito*), duo postrema aoristi (*cinctus sum*, *oblītus sum*)

Εἴδη δὲ δύο, πρωτότυπον καὶ παράγωγον· πρωτότυπον μὲν οἷον ἄρδω, παράγωγον δὲ οἷον ἀρδεύω. p 638 b

Cχήματα τρία, ἁπλοῦν, cύνθετον, παραcύνθετον· ἁπλοῦν μὲν οἷον φρονῶ, cύνθετον δὲ οἷον καταφρονῶ, παραcύνθετον δὲ οἷον

[DISCREPANTIA SCRIPTVRAE IN MLGBTVHAfb] 1 δύο om T | οἷον] L οἳ δν in fine versiculi columnae 1 paginae 62 habet et in principio subsequentis versiculi ον. hoc ον cum οἳ coniungendum est, illud δν autem ad alteram columnam referendum: ibi enim in eadem linea πρὸc δ (vide ad p 51, 5) legitur, quod corrigendum erat in πρὸc δν ‖ 3 post cχήματα add δὲ VHAfb | παραcύνθεντον M ‖ 4 prius δὲ om THf, alterum HAf | alterum οἷον om L[1], add L[2]

[DISCREPANTIAE ET TESTIMONIA SCHOLIOR. (*Σ σ λ*) EROTEMATVM (*E*) ALIORVM SCRIPTOR.] stis generis medii eligunt exempla. Apoll. synt. 210_{23}: τὸ γὰρ ἐλουcάμην ἐποιηcάμην καὶ ἐτριψάμην ἔχει ἐκδηλοτάτην τὴν cύνταξιν ὁτὲ μὲν ἐνεργητικήν, ὁτὲ δὲ παθητικήν, εἴγε τὸ ἔτριψα τοῦ ἐτριψάμην διαφέρει καὶ τὸ ἔλουcα τοῦ ἐλουcάμην (*haec media passionem significant*), παράκειται δὲ τῷ ἐποίηcα τὸ ἐποιηcάμην καὶ ἔτι τῷ προῆκα τὸ προηκάμην (*haec media non differunt ab activis)*, et 211_{11} κεκοπώc (N 60) πεπληγώc (B 264) πεπληγυῖα (κ 238); Macrob. V 627_{37} (rhematico Apolloniano usus): ἠλειψάμην ἡcάμην ἐλουcάμην. *haec enim licet* τῆc μέcηc διαθέcεωc *dicant, nihil tamen aliud significant nisi* πάθοc: *nam hoc est* ἠλειψάμην *quod* ἠλείφθην, *hoc est* ἡcάμην *quod* ἤcθην; Choerob. 476_{8}: ὡc ἐπὶ τοῦ τέτηκα καὶ τέτυπα ...... καὶ πάλιν ἐγραψάμην ἐλουcάμην ..... τὸ δὲ ἐλουcάμην πάθοc παρίcτηcιν. Latini grammatici, qui a communi genere deponens distinguebant, simul commune arctioribus finibus circumscribebant, ut hoc nomine ea tantum verba appellarent, quae una eademque voce modo passionem modo actionem significant: Macrob. exc.Bob. V 653_{12} (βιάζομαί cε καὶ βιάζομαι ὑπὸ cοῦ) exc. Paris. V 627_{32} Prisc. II 374_{2}. graeci autem infimae aetatis technici hoc imitati sunt. Mich. Syncellus fol 185[r]: μέcα δὲ ἤτοι τὰ ποτὲ μὲν ἐνέργειαν, ποτὲ δὲ πάθοc δηλοῦντα· οἷον βιάζομαι κολάζομαι, atque *E*[ι]: ποίαc διαθέcεωc; κοινῆc. διατί; διότι εἰc μαι λῆγον ποτὲ μὲν ἐνέργειαν ποτὲ δὲ πάθοc δηλοῖ, οἷόν ἐcτι τὸ βιάζομαι κομίζομαι κολάζομαι (item Gaza IV p 130 Lascaris p 18 Chalcond. p 31, quorum alter etiam ἀποθετικὰ mutuatus est a latinis). vide indicem sub μέcη, κοινή, ἀποθετικὴ διάθεcιc ‖ 1 Εἴδη δὲ δύο κτλ] Apollon. de adv. 597_{7}, 184_{17} Schn.: παράγεται μὲν ἡ φωνή, οὐ μὴν τὸ cημαινόμενον (*derivatione nonnunquam vox immutatur, sed non vis*), ὡc ἐπ' ὀνομάτων ἔχει τὸ ἀναγκαίη ...... καὶ ἐπὶ ῥημάτων ἀρδεύειν ἀρχεύειν. et usque ad Chalcondylam ἀρδεύω ut paragogi exemplum usurpabatur, quamquam ansam dedit nonnullis ad Dionysium reprehendendum. *Σ* 886_{31} (Hel): χρὴ δὲ εἰδέναι, ὅτι οὐ ψευδῶc εἴδη παρέπεται τοῖc ῥήμαcι, καθὼc τινεc λέγειν ἐπειράθηcαν φάcκοντεc· «τοῖc μὲν ὀνόμαcιν εὐλόγωc εἴδη παρέπεται ἅτε δὴ διάφορον cημαcίαν ποιουμένοιc ἔν τε πρωτοτύπῳ καὶ παραγώγῳ φωνῇ, ὡc ἐν τῷ λίθοc καὶ λίθινοc ὀνόματι· τοῖc δὲ ῥήμαcιν οὐ προcηκόντωc, εἴγε ἐν αὐτοῖc κατ' οὐδὲν διαφέρει τὸ ἄρδω τοῦ ἀρδεύω». οἷc οὐ χρὴ πείθεcθαι. cfr Choerob. 476_{25}–477_{19} ‖ 4 φρονῶ et καταφρονῶ *Σ* $887_{12\ 14}$ (Hel) *Σ* $887_{16\ 18\ 21}$ (Steph) *σ*[H] *σ*[K] *E*[b] *E*[ι] Choeroboscus 477_{21}, cfr Apollon. synt. 277_{19}: εἰ τὸ φρονῶ ἐν cυνθέcει γένοιτο καταφρονῶ, ...

[LECTIONES ARMENII] 2 ἄρδω ἀρδεύω inveniebat ‖ 4 simplicis exemplum vim habet *sciendi, cognoscendi*; item subsequenti exemplo Armenius videtur imitatus esse καταφρονῶ: nam altera compositi armeniaci pars vi quidem diversa est

p 638 b ἀντιγονίζω φιλιππίζω.

Ἀριθμοὶ τρεῖς, ἑνικός, δυϊκός, πληθυντικός· ἑνικὸς μὲν οἷον τύπτω, δυϊκὸς δὲ οἷον τύπτετον, πληθυντικὸς δὲ οἷον τύπτομεν.

Πρόσωπα τρία, πρῶτον, δεύτερον, τρίτον· πρῶτον μὲν ἀφ' οὗ ὁ λόγος, δεύτερον δὲ πρὸς ὃν ὁ λόγος, τρίτον δὲ περὶ οὗ ὁ λόγος.

[DISCREPANTIA SCRIPTVRAE IN MLGBTVHAfb] **1** ἀντιγονίζω MLb: ἀνταγωνίζω GBVHf, ἀνταγωνίζομαι T; A pro ἀντιγονίζω φιλιππίζω habet ἀντιπροσαγορεύω ‖ **2** post ἀριθμοὶ add δὲ HAfb | δυϊκός, πληθυντικός· ἑνικὸς μὲν om T | ante πληθυντικός add καὶ VHAfb | μὲν om A | τύπτω] hoc ultimum verbum folii 18ᵛ in M, fol 19ʳ incipit ab ὥσπερ p 642, 7 b ‖ **3** utrumque δὲ om THAf | **4** post πρόσωπα add δὲ VHAfb | ante τρίτον add καὶ VHAf | post τρίτον add πρῶτον οἷον τύπτω, δεύτερον οἷον τύπτεις, τρίτον οἷον τύπτει VHAfb ‖ **5** post primum λόγος add οἷον λέγω BT | prius δὲ om V | ὃν] ὁ L^1 sed eadem manus adscripsit ὃν (vide ad p 50, 1), atque L^2 illi ὁ adiunxit ν | post alterum λόγος add οἷον λέγεις BT | post tertium λόγος add οἷον λέγει BT

[DISCREPANTIAE ET TESTIMONIA SCHOLIOR. (**Σσλ**) EROTEMATVM (**E**) ALIORVM SCRIPTOR.] ἀκώλυτον ἕξει τὴν ἀντιπαρακειμένην παθητικὴν διάθεσιν. at in ceteris codicibus **σ** habet φιλῶ καταφιλῶ, cfr Herodian. apud Arcad. 198_{11} Schm. I 468_{15} Lz: πᾶν ῥῆμα ὁριστικὸν εἰς ω̅ ὑπὲρ μίαν συλλαβὴν ἐν τῇ συνθέσει φυλάττει τὸν αὐτὸν τόνον, οἷον . . . . . . φιλῶ καταφιλῶ, et Macrob. V 600_{15} 636_{27}. E^g usurpant ἄρδω ἐπάρδω ‖ **1** ἀντιγονίζω Σ^1 887_{16} Σ 898_6 σ^K λ Choerob. 477_{23} (λ et Choer. interpretantur τὰ τοῦ Ἀντιγόνου φρονῶ). cfr. EM 112_{29} ἈΝΤΙΓΟΝΊΖΩ: ὅτι οὐκ ἔχει τὸ λεκτὸν (*significationem*) τῆς ἀντί προθέσεως· ἀπὸ κυρίου γὰρ γίνεται τοῦ Ἀντίγονος· ὥστε καὶ τοῦτο εὐλόγως ἐκλίθη ἔξωθεν (i. e. ἠντιγόνιζον, non ἀντεγόνιζον). corruptum ἀνταγωνίζομαι legimus etiam in E^b. φιλιππίζω habent Σ^1 887_{16} **σ** E^b E^t ac Σ 897_{26} ad § 15; om Choer. 477_{23}, ubi Dionysii de figuris verba exscribit, sed profert paullo ante, 477_1: ἀπὸ ὀνομάτων γίνονται παράγωγα ῥήματα καὶ ἐναλλάσσουσι τὸ σημαινόμενον οἷον πόλεμος πολεμίζω, Ἀντίγονος ἀντιγονίζω, Φίλιππος φιλιππίζω, Μῆδος μηδίζω κτλ. Stephanus Σ 887_{16} nec ἀντιγονίζω nec φιλιππίζω usurpat, sed εὐφρονῶ quod ex εὔφρων derivandum esse dicit. E^g simplici ἄρδω et composito ἐπάρδω subiciunt ut parasyntheti exemplum idem ἄρδω duabus praepositionibus instructum: συνεπάρδω (Lascaris p. 18: φέρω — ἐπιφέρω — προσεπιφέρω); Theodorus 142_{18} παρασύνθετον δὲ τὸ μὴ μόνον ἀπὸ δύο ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τριῶν συγκείμενον λέξεων, οἷον τὸ ὑπερευλογῶ καὶ τὸ ὑπερφιλοσοφῶ ‖ **2—3** **σ** praetulit γράφω γράφετον γράφομεν ‖ **4** πρῶτον οἷον τύπτω — οἷον τύπτει, quae verba deteriores artis codices post τρίτον praebent, om **Σ σ E** Choer. 477_{27} ‖ **4—5** Σ^1 887_{29} post primum λόγος adicit οἷον λέγω, post alterum οἷον λέγεις, post tertium οἷον λέγει, eademque exempla legisse videtur auctor subsequentis explanationis (Steph). Item in **E** definitiones inlustrantur his enuntiatis: λέγω ἐγώ, λέγεις σύ, λέγει ἐκεῖνος. In **σ** singularum personarum descriptionibus subiciuntur γράφω, γράφεις, γρά-

---

[LECTIONES ARMENII] ab verbo simplici quod interpres usurpaverat, sed sono similis ‖ **1** ἀντιγονίζω φιλιππίζω] ipse quoque duo exempla habet ex nominibus compositis derivata. alterum est *sahmanapanem*, quod originem ducit ex *sahmanapan*, hoc autem constat ex *sahman* = ὅρος et *pan* = λόγος. prius verbum decompositum significat: *praeceptorem esse* ‖ **4—5** legebat πρόσωπα τρία, πρῶτον (μὲν?) ἀφ' οὗ ὁ λόγος, δεύτερον (δὲ?) πρὸς ὃν ὁ λόγος, τρίτον (δὲ?) περὶ οὗ ὁ λόγος.

[DISCREPANTIAE ET TESTIMONIA SCHOLIOR. (Σσλ) EROTEMATVM (*E*) ALIORVM SCRIPTORVM] φει. Choer. 477_{27}: πρόσωπα δέ εἰσι τρία· πρῶτον, δεύτερον καὶ τρίτον. καὶ λέγει ὁ Διονύσιος ὅτι πρῶτον μέν ἐστιν ἀφ' οὗ ὁ λόγος, οἷον τύπτω· δεύτερον δὲ πρὸς ὃν ὁ λόγος, οἷον τύπτεις· τρίτον δὲ περὶ οὗ ὁ λόγος, οἷον τύπτει. — Vituperavit ut mancas ac supplevit has προσώπων finitiones Apollonius, ut refert Choer. 477_{30}: Λαμβάνεται δὲ ὁ Ἀπολλώνιος τοῦ προκειμένου λόγου, λέγων (in rhematico) ὅτι δέον ἐστὶ καὶ προσθεῖναί τινα καὶ εἰπεῖν οὕτως· ὅτι πρῶτον μέν ἐστι πρόσωπον ἀφ' οὗ ὁ λόγος καὶ περὶ ἐμοῦ τοῦ προσφωνοῦντος, δεύτερον δέ ἐστι πρόσωπον πρὸς ὃν ὁ λόγος καὶ περὶ αὐτοῦ τοῦ προσφωνουμένου, τρίτον δέ ἐστι πρόσωπον περὶ οὗ ὁ λόγος μήτε προσφωνοῦντος μήτε προσφωνουμένου. quibuscum concinunt quae legimus in libro de pronom. p 22 A_{10} B. 18_{19} Schn.: ὅπερ ῥητέον ἐν μὲν τῇ περὶ ἑαυτοῦ ἀποφάσει, πρῶτον (scil πρόσωπόν ἐστιν), εἴγε καὶ ἡ ἐν τοῖς ἑξῆς προσώποις ἀπόφασις ἐξ αὐτοῦ γίνεται· ἐν δὲ τῇ πρὸς ὃν ὁ λόγος ὑπὲρ αὐτοῦ, δεύτερον· ἐν δὲ τῇ μήτε προσφωνούσῃ μήτε προσφωνουμένῃ, τρίτον. οὐ γὰρ ὑγιὲς τὸ λέγειν, ὅτι πρῶτον πρόσωπον τὸ ἀποφαινόμενον, καὶ ἔτι δεύτερον τὸ πρὸς ὃν ὁ λόγος, καὶ τρίτον τὸ περί τινος. atque Choeroboscus primae et secundae personae definitiones Dionysianas defendi posse dicit, tertiae descriptionem minime sufficere, nam: δύναται, inquit, καὶ περὶ πρώτου εἶναι ὁ λόγος καὶ περὶ δευτέρου. Item **Σ** 888_{9} accepit supplementa Apolloniana: πρῶτον τὸ ὑπὲρ ἑαυτοῦ ἀποφαινόμενον ἢ μόνου ἢ καὶ σὺν ἄλλοις, λέγω λεγόμεθον λέγομεν· δεύτερόν ἐστι πρὸς ὃν ἡ ἀπότασις ὑπὲρ αὐτοῦ ἢ μόνου ἢ καὶ σὺν ἄλλοις, οἷον λέγεις λέγεσθον λέγετε· τρίτον ἐστὶν ὃ μήτε ὑπὲρ ἑαυτοῦ ἀποφαίνεται μήτε πρὸς ὃν ὁ λόγος ἐστίν (in quibus etiam ea, quae scholiasta addit respiciens dualem pluralemque, ex Apollonii doctrina videntur derivanda esse, cfr Prisc. II 448_{12} et Apoll. de pron. 22 C_6 B. 19_9 Schn.). nec minus in **σ** et **E** inveniuntur quae ex Dyscoli correctione originem ducunt. **σ** post primum λόγος add οἷον ἀπ' ἐμοῦ ὁ λόγος, post alterum οἷον πρὸς σὲ ὁ λόγος, post tertium οἷον περί τινος ἄλλου ὁ λόγος. E^g definiunt: τὸ ὑπὲρ ἑαυτοῦ ἀποφαινόμενον, τὸ ὑπὲρ σοῦ ἀποφ., τὸ ὑπὲρ ἄλλου ἀποφ. In E^v secunda et tertia persona iisdem verbis describuntur (nam in secunda finienda ἀπολογούμενον apparet in ἀποφαινόμενον corrigendum esse), prima vero ita: τὸ διὰ τῶν οἰκείων ἐνεργημάτων καὶ ἰδιωμάτων τὰς ἐμφάσεις ἡμῖν παρέχον. In E^b et E^t prima est λέξις ἣν λέγει τις περὶ ἑαυτοῦ, altera λέξις ἣν λέγει τις περὶ τοῦ πρὸς ὃν διαλέγεται, tertia λέξις ἣν λέγει τις περὶ ἑτέρου ἀπόντος (similiter Gaza IV p 142 πρῶτον, ᾧ περὶ ἑαυτοῦ φράζει ὁ λέγων· δεύτερον, ᾧ περὶ τοῦ πρὸς ὃν ὁ λόγος· τρίτον, ᾧ περὶ ἑτέρου). — Latinorum grammaticorum plerique definitiones Dionysianas puras exhibent: Varro de l. lat. VIII § 20 *quom item personarum natura triplex esset, qui loqueretur, ad quem, de quo: haec ab eodem verbo declinata* (ubi *ad quem* codd. om, post *de quo* add vulg., iusto loco inseruit OMueller); Diomed. I 334_{21} *prima est quae loquitur, secunda quacum sermo habetur, tertia de qua quis loquitur*; Charis. I 168_{14} *prima est quae loquitur, id est a qua dicitur*; *secunda est ad quam personam dicitur*; *tertia est de qua dicitur* (nam sic scribendum); ExcBob. I 563_2 *prima ex qua sermo est, secunda ad quam s. est, tertia de qua s. est*; Donat. IV 384_{17} = Consent. V 379_{30} *quae dicit — cui dicitur — de qua dicitur*: nec discrepant quae in Macrobii excerptis Paris. V 611_{39} legimus: *prima de tertia ad secundam loquitur*, et in Prisciani institution. II 423_9: *prima persona praeponitur aliis quia ipsa loquitur et per eam ostenditur et secunda, ad quam loquitur, et tertia, de qua loquitur.* Sed vestigium correctionis Apollonianae deprehendimus in Bobiensibus Macrobii excerptis V 636_{17} et apud Mar. Plot. Sacerd. VI 432_{14}. atque plenam Dyscoli sententiam expressam invenimus aliis duobus Prisciani locis. nam in duodecimo instit. libro II 584_{11} usurpat eam

p 638 b Χρόνοι τρεῖς, ἐνεστώς, παρεληλυθώς, μέλλων. τούτων ὁ παρεληλυθὼς ἔχει διαφορὰς τέσσαρας, παρατατικόν, παρακείμενον, ὑπερσυντέλικον, ἀόριστον· ὧν συγγένειαι τρεῖς, ἐνεστῶτος πρὸς παρατατικόν, παρακειμένου πρὸς ὑπερσυντέλικον, ἀορίστου πρὸς μέλλοντα.

§ 14 (16. 17. 18b) ΠΕΡΙ ΣΥΖΥΓΙΑΣ

Συζυγία ἐστὶν ἀκόλουθος ῥημάτων κλίσις. Εἰσὶ δὲ συζυγίαι βαρυτό-

---

[Discrepantia scriptvrae in LGBTVHAfb] **1** post Χρόνοι add δὲ VHAfb; ab χρόνοι autem incipit codicis L folium 63/64, cuius dimidia pars avulsa est, ut desint columnae exteriores atque etiam interiorum columnarum litterae non nullae perierint: ita ἐνεστώς nominis abscissae sunt secunda tertia quarta, et παρεληλυθώς vocis desunt syllabae ληλυ | το . των L || **1—2** παραλ . λυθώς L, sed supra alteram α scr ε L² || **2** τέσσαρ . . L | παρακείμενον om T || **2—3** ὑπερσυντέλικο . L, hoc accentu instructum quem praebent etiam GBT || **3** ὧν] οὗ T | post συγγένειαι add εἰσὶ BTb; συγγένειαίσι G | ἐνεστῶτος Bb: ἐνεστῶς L¹G, ω in ο corr et τῶ supra scr Lˣ, ἐνεστὼς TVHAf | post πρὸς add τὸν T || **3—4** παρακείμενος TVHAf || **4** supra prius πρὸς scripsit τοῦ Lˣ, quod quid sibi velit nescio, nisi forte ad antecedens παρακειμένου referendum est | post utrumque πρὸς add τὸν T | ἀόριστος TVHAf || **5** titulum om BT

[Discrepantiae et testimonia scholior. (*Σσ*) erotematvm (*E*) aliorvm scriptorvm] expositionem, quam modo transcripsi ex Apollonii de pron. libro, et in octavo libro, ubi rhematicum Apollonii sequi solet, II 448_{11}: *prima est*, inquit, *quae de se loquitur vel sola vel cum aliis, ut dico dicimus; secunda, ad quam loquitur de ipsa vel sola vel cum aliis, ut dicis dicitis; tertia, de qua extra se et illam, ad quam dirigit sermonem, posita loquitur prima, ut dicit dicunt* | πρὸς ὃν ὁ λόγος, non πρὸς ὃ ὁ λόγος etiam *Σ*¹ 887_{29} *Σ* 888_{12} *σ* Apoll. de pron. 18_{21} 19_{5} Choerob. $477_{29\ 34}$. item Varro l. l. *personarum natura triplex, qui loquitur, ⟨ad quem,⟩ de quo.* at ceterorum Latinorum technicorum nemo, quod sciam, hoc modo locutus est | universae προσώπου notionis definitionem, quam praebent *E*ᵍ, vide in indice || **1** Χρόνοι] χρόνου definitiones, quas exhibent *E*, vide in indice || **3—4** ὧν — μέλλοντα om *E*ᵛ *E*ᵇ *E*ᶦ, sed habent *Σ E*ᵍ epitoma Choerob. 480_{15}. genetivos ἐνεστῶτος παρακειμένου ἀορίστου confirmant *Σ*¹ ante 890_{11} *E*ᵍ epitoma || **6** definitionem συζυγίας convertit Priscianus II 442_{18}: *coniugatio est consequens verborum declinatio* || **6—p 57, 4** εἰσὶ δὲ — ἔψω] haec exscribit et inlustrat Choeroboscus in praefatione interpretationi canonum verbalium Theodosii praemissa 481_{5}—483_{13}; deinde 642_{31}—652_{10} in eis explanandis, quae Theodosius de futurorum formis (BA 1017_{13-19}) scripsit, iterum Choeroboscus Dionysii verba adhibet. consentaneum autem est eadem vel similia praeceptorem oecumenicum docuisse etiam in commentario artis Dionysianae. Sicut Choeroboscus, Theodorus quoque Prodromus duobus locis expositionis suae canonum verbalium, 149_{31}—152_{2} et 182_{5}—188_{31}, hac artis paragrapho utitur. Psellus versibus 56 57 exempla Dionysiana verborum barytonorum enumerat, 140—161 futura horum verborum cum nominativis substantivorum, praesentia cum eorundem genetivis comparat secutus Choeroboscum (cfr p 643_{27}—644_{27}). Timotheus Gazaeus in commentatione de litterarum syntaxi AP

[Lectiones armenii] **2** *ḫaragadar*, quod pro παρακείμενον legitur, corrigendum est in *ḫaragaj* || **3—4** testatur genetivos ἐνεστῶτος — παρακειμένου — ἀορίστου

νων μὲν ῥημάτων ς̄ξ, ὧν ἡ μὲν πρώτη ἐκφέρεται διὰ τοῦ β̄ ἢ † φ̄ ἢ π ἢ π̄τ̄, οἷον λείβω † γράφω τέρπω κόπτω· p 638 b 32

[Discrepantia scriptvrae in LGBTVHAfb] 1 μὲν ῥημά] hae ultimae litterae sunt prioris columnae paginae 63 codicis L. iam quia altera columna huius paginae et simul prior subsequentis avulsae sunt, hodie in L non legimus των ς̄ξ usque ad p 59, 4 ἐκφέρεται ἀπὸ τῆς π | μὲν prius om HAf ‖ 2 φ̄ ἢ π̄ GVHAfb: π̄ ἢ φ̄ BT | π̄τ̄] τ̄ G | γράφω τέρπω GVHAfb: τέρπω γράφω BT

[Discrepantiae et testimonia scholior. (*Σσ*) erotematvm (*E*) aliorvm scriptorvm] IV 242_{27}—243_{3} characteristicas litteras primae secundae tertiae coniugationis et verborum exempla ex Dionysio adfert (ὡς ἐν τῇ τέχνῃ Διονυσίου μεμαθήκαμεν) eo consilio, ut demonstret, cur in consonantium compositione labiales et gutturales dentalibus antecedant. Item Macrobius in eo libro, quo differentias et societates graeci latinique verbi explicabat, hanc technes partem usurpavit, ut ostendunt excerpta codicis Parisini 7186 (V 602_{2-10}) et codicis Laudunensis 444 (V 655_{2-16}; cfr praef. Keilii p 597). Apud Priscianum Thracis de barytonorum coniugationibus doctrinam invenimus in octavo institutionum libro II 445_{17}—447_{14}, ubi perfectorum latinorum et aoristorum graecorum formae conferuntur. auctor autem huius conlationis non Priscianus, sed ab Didymo eam mutuatus est, ut ipse significat his verbis comparationi praemissis 445_{13}: *sciendum tamen quod videmur in praeterito perfecto plerumque barytona quoque Graecorum imitari in commutatione consonantium teste Didymo, qui ostendens, omnia quae habent in arte Graeci habere etiam Latinos*, *exemplis hoc approbat*. intellegendus est liber περὶ τῆς παρὰ Ῥωμαίοις ἀναλογίας i. e. de similitudinibus quae inter latinam linguam et graecam intercedunt (quo Priscianus praeterea utebatur II 15_{4} 548_{10} III 408_{6} 411_{9} 492_{5}), cuius libri auctorem fuisse non Chalcenterum, sed Claudium Didymum probabile est (cfr MSchmidt in Didymi fragm. p 345—349 et Schoemann in Suppl. Annal. Fleckeis. V p 17 adn. 32). At si quis opinetur omnia, quae illo institutionum Priscianearum loco de Graecorum coniugationibus leguntur, latinum grammaticum a Didymo sumpsisse, Didymum autem ex suo artis Dionysianae exemplari, is vereor ne magnopere erret. namque sunt quidem quae existimem ex illo exemplari originem ducere, sed sunt etiam quae Didymo ipsi deberi putem, sunt deinde quae Priscianus ex suo technes exemplari sumpsisse videatur, sunt denique fortasse etiam quae ipsius Prisciani sint. — Addo apud Chrysoloram p 32, Lascarim p 19, Chalcondylam p 33—38 easdem sex coniugationes et maximam quidem partem eadem quoque exempla inveniri; Gazam vero l. I p 9—11 ita dissentire, ut secunda coniugatione omnia verba comprehendat quorum futura in ξω exeunt, tertiae syzygiae omnia quorum futura in σω desinunt adscribat, liquidis autem verbis quartae coniugationis nomen tribuat ‖ 1—2 β̄ ἢ φ̄ ἢ π̄] hunc litterarum ordinem praebent etiam epitoma et Macrobii exc.Paris. V 602_{4}: β̄ ἢ π̄ ἢ φ̄ *Σ*[1] post 893_{19} *Σ* 893_{23} (Steph) *σ* *E*[v] *E*[b] Priscianus Timotheus Choer. 481_{16} Theodorus 150_{6} 182_{19}; om π *E*[c], post πτ ponunt *E*[c] ‖ 2 ἢ π̄τ̄ habent *Σ*[1] 893_{19} *σ* *E* epit. Macrobii exc.Parisina Choer. Theodor., om *Σ* 893_{24} (Steph) Priscianus Timotheus Psellus | λείβω] κρύβω Priscianus (ex Didymo?), θλίβω Macr. exc. Laudun. (λείβω praeter ceteros habet etiam Theodosius can. 1017_{14}) | γράφω τέρπω Macrobii exc. Parisina et Laudunense Timotheus: τέρπω γράφω *Σ* *σ* *E*[v] *E*[b] Choer. $481_{10\,17}$ Psellus 141 Theodor. 182_{22}; τέρπω om *E*[c], post κόπτω

[Lectiones armenii] 1 primam coniugationem efferri dicit per eas litteras quae respondent graecis β μ π φ, et subicit quattuor exempla

p 639 b ⟨2⟩ *ἡ δὲ δευτέρα διὰ τοῦ γ̄ ἢ κ̄ ἢ χ̄ ἢ κτ̄, οἷον λέγω πλέκω τρέχω τίκτω·*

⟨3⟩ ἡ δὲ τρίτη διὰ τοῦ δ̄ ἢ θ̄ ἢ τ̄, οἷον ᾄδω πλήθω ἀνύτω·

⟨4⟩ ἡ δὲ τετάρτη διὰ τοῦ ζ̄ ἢ τῶν δύο σσ̄, οἷον

[Discrepantia scripturae in GBTVHAfb] 2 τρέχω om B ‖ 3 δὲ om VHAf | διὰ τοῦ θ̄ δ̄ τ̄ (sine ἢ) οἷον πλήθω ἄδω ἀνύτω G | τ̄ GBTb: δύο ττ VHAf | 4 ἀνύτω GBTb: ἀνύττω VHAf ‖ 5 τῶν om BT; τοῦ δύο H

[Discrepantiae et testimonia scholior. (*Σσλ*) erotematum (*E*) aliorum scriptor.] ponunt *E*ᶥ; λείπω ἀλείφω Priscianus (ex Didymo, opinor). γράφω generale verbi exemplum erat Stoicis, cfr Laërt. VII § 58; Apollonio et generale et primae coniugationis ex., v. synt. 196_7 202_6 203_9 205_9 atque 32_{21}: τὸ γράφειν πρώτης ἐστὶ συζυγίας | κόπτω *Σ*¹ *σ E*ᵍ *E*ᵛ *E*ᶥ Macrobii exc. Parisina Choer. Theodor.; τύπτω add *E*ᵍ, solum habent *E*ᵇ; nullum in πτω desinens verbum habent Priscianus (Didymum secutus) Macrobii exc. Laudunense Timotheus Psellus. nihilo minus dubito num in ullo vetusto artis exemplari ἢ πτ̄ et κόπτω defuerint. nam aliae causae cogitari possunt, cur hi testes talium verborum nullam fecerint mentionem 1 χ̄ ἢ κ̄ *E*ᶥ | ἢ κτ̄ *Σ*¹ 893_{28} *σ E* epitoma Choerob. 481_{32} Theodor. 150_{18} 183_{25}, om *Σ* 893_{29} (Steph) Priscianus Macrobii exc. Parisina Timotheus Psellus ‖ 1—2 λέγω πλέκω] λέγω exemplo subicitur λήγω apud Priscianum, praemittitur idem in Macrobii exc. Laudunensi V 655_5; sed in eiusdem exc. Parisinis V 602_5 λέγω solum invenitur. quod omnes testes habent praeter unum Theodorum, qui 183_{23} ἄγω φλέγω τρώγω praetulit. λέγω solum est exemplum secundae coniugationis apud Theodosium can. 1017_{15}. generale verbi exemplum erat Stoicis, cfr Laërtius VII § 58, et persaepe sic usurpabatur etiam ab Apollonio. — πλέκω omnes praeter Priscianum, qui Didymum, opinor, secutus εἴκω verbo utitur. — cfr etiam Herodian. cathol. I 457_4 Lz (Arcad. 190_1 Schm.): οἱ εἰς ω̄ μέλλοντες κατὰ τὴν κοινὴν διάλεκτον, ἐὰν μὲν ἔχωσι πρὸ τοῦ ω̄ τὸ ξ̄ ἢ τὸ ψ̄ ἢ τὸ σ̄, βαρύνονται, λέξω πλέξω, τύψω γράψω, ποιήσω νοήσω ‖ 2 τρέχω] ἄγχω Prisc. et Macrobii exc. Laud. V 655_6; sed Parisina exc. τρέχω praebent, sicut testes reliqui omnes. ceterum verbum in aspiratam desinens in secunda quidem coniugatione *E*ᶥ tantum praeponunt verbo in tenuem exeunti | τίκτω habent *Σ*¹ 893_{29} *σ E* Choerob. 481_{32} Theodorus 183_{25}, om Priscianus Parisina et Laudunense Macrobii excerpta Timotheus Psellus ‖ 3—4 δ̄ ἢ θ̄ ἢ τ̄, οἷον ᾄδω πλήθω ἀνύτω] in hac litterarum exemplorumque conlocatione contra G cum ceteris artis codicibus concinunt *Σ*¹ 893_{34} *σ E* Macrob. V 602_6 655_7 Timotheus 243_1 Choerob. 481_{33} Psellus 156 Theodorus 150_{27}. Priscianus autem ex Didymo, ni fallor, hauriens II 446_{18}: *tertiam quoque illorum imitamur coniugationem quam per* δ τ θ *efferunt, ut* ᾄδω ᾖσα, ἀνύτω ἤνυσα, πλήθω ἔπλησα: *nos ardeo arsi, laedo laesi, ludo lusi, concutio concussi* (cfr Armenius) ‖ 3 δύο ττ̄, quod in deterioribus artis codicibus legitur, habent etiam *E*ᵛ | pro πλήθω usurpant πείθω Theodos. canon. 1017_{15} Choerob. 644_{12} Psellus 56 Theodor. 184_{12} ‖ 4 ἀνύττω invenitur etiam in *Σ*¹ 893_{34} *E*ᵛ *E*ᵇ Pselli codicibus duobus; ἀνύω *λ* ‖ 5 τῶν δύο σσ̄] τῶν om *Σ*¹ 894_5 *σ E* epitoma Theodosius can. 1014_{24}

[Lectiones Armenii] 1—2 γ κ χ *kh*. sequuntur quattuor exempla ‖ 3—4 tertiae quoque coniugationis litteras ita enumerat, ut ultimo loco ponat aspiratam: δ τ θ. nec discrepat ordo exemplorum. vide Didymum apud Priscianum ‖ 5 διὰ τοῦ ζ̄ ἢ τῶν δύο σσ̄] quattuor litteras profert, ζ σ *tz* *ts*, et quattuor exempla

φράζω † νύσσω ὀρύσσω· p 639 b

⟨5⟩ *ἡ δὲ πέμπτη διὰ τῶν τεσσάρων ἀμεταβόλων, λ̄ μ̄ ν̄ ρ, οἷον πάλλω νέμω κρίνω σπείρω·*

[Discrepantia scriptvrae in GBTVHAfb] 3 πάλλω] ψάλλω HAf

[Discrepantiae et testimonia scholior. (Σσλ) erotematvm (E) aliorvm scriptor.] Choerob. 482_{27} $645_{9\ 15}$ Theodorus 186_{30}, nec magis habent EG 344_{28} et Etymologicum Havniense (in Gaisfordi adnotatione ad EM 1532 B): ἡ τετάρτη (Havn. perperam τρίτη) cυζυγία τῶν βαρυτόνων διὰ τοῦ ζ̄ ἢ δύο c̄c̄ ἐκφέρεται (quae fortasse ex Herodianeo περὶ παθῶν libro hausta sunt, v. Lentzii Herodianum II 270_{24}). sed habent articulum Σ 894_6 (Steph): διὰ τοῦ ζ̄ μὲν ἐκφέρεται αὕτη, ἐπειδὴ τέταρτόν ἐcτι cύμφωνον· διὰ δὲ τῶν δύο cc ἐκφέρεται, ἵνα διπλαcιαcθέντοc τοῦ c̄ τὴν ἴcην δύναμιν ἔχῃ τοῦ ζ̄, et Choerob. 645_{23}: ἡνίκα ὁ ἐνεcτὼc διὰ τῶν β′ c̄c̄ ἐκφέρεται, τότε καὶ ὁ μέλλων διὰ τοῦ ξ̄ ἐκφέρεται. cfr ea regula, quae in margine codicis Havniensis adscripta est ad Herodiani librum περὶ μονήρουc λέξεωc 40_{26} ac praeterea invenitur Choerob. orthogr. AO II 205_9 Epim. Hom. AO I 6_{15} EG 344_{27} EM 299_{21} 537_{20} Eustath. in Iliad. 64_{15}: οὐδέποτε πρὸ τῶν δύο c̄c̄ (τῶν omnibus locis legitur) εὑρίcκεται δίφθογγοc, qui canon quamquam in illum monadicorum locum recipi non debet, tamen Herodianeum eum esse patet. (ἢ δύο cc ἢ τ̄τ̄ Chrysol., καὶ δύο cc κοινῶc καὶ δύο τ̄τ̄ ἀττικῶc Lascar., ἢ δύο c̄c̄ ἢ δύο τ̄τ̄ ἢ τ̄γ̄ κατὰ τοὺc παλαιούc Chalc.; ἢ τ̄τ̄ tantum Gaza) ‖ 1 φράζω Σ¹ 894_5 σ E Prisc. II 447_2 Theodos. 1017_{16} Macrob. V 602_7 655_6 Choer. 482_{27} Psellus 56 | νύccω ὀρύccω] νύccω praebent Σ¹ 894_5 σ λ Eᶠ, om Eᵛ Eᵇ Eᵗ Prisc. II 447_2 Theodos. 1017_{16} Macrob. V 602_7 655_6 Choerob. 482_{27}. sed aliis locis legitur hoc exemplum et apud Theodosium (velut 1016_{30} 1019_{16} 1020_{33} 1023_{30}) et in Macrobii excerptis (velut 610_{18} 618_{12}). saepenumero haud dubie νύccω usurpatum erat ab Herodiano in rhematico, nam in catholicae quoque fragmentis crebro invenitur, e. g. I 458_{18} $460_{8\ 27}$ Lz (Arcad. 191_9 192_{16} 193_{11} Schm.). — ὀρύccω testantur Σ¹ 894_5 σ E Theodos. 1017_{16} Macrob. V 602_7 Choer. 482_{27}, non exhibent Prisc. II 447_2 Macrob. V 655_6. Prisc.: *Ad quartae quoque imitationem, quae per* ζ *vel duplicatam* c *profertur et praeteritum* (subaudi *infinitum*) *per* c *facit, ut* φράζω ἔφραcα, πλάccω ἔπλαcα, *nos quoque pitisso pitissavi, patrisso patrissavi, musso mussavi.* quae forsitan ab Didymo sumpserit grammaticus latinus, quamvis inepta comparatio sit; ac dubito an in eo, quo Didymus utebatur, artis Dionysianae exemplari haec duo tantum verba, φράζω et πλάccω, fuerint nec ullum eorum, quorum praesentia in ζω vel ccω, futura exeunt in ξω. quod autem verbum in Macrobii excerpto Laudunensi V 655_6 post φράζω pro ὀρύccω legitur (ὁρίζω *definio*, ὡριcμένον *certum finitum*), id ex vetusto technes exemplari derivandum non videtur. — Herodianus de diversitate futurorum huius coniugationis apud Choeroboscum 645_1 ita disserit: εἰκότωc ἀτακτεῖ ὁ μέλλων τῆc τετάρτηc cυζυγίαc τῶν βαρυτόνων καὶ πῇ μὲν διὰ τοῦδε τοῦ cυμφώνου ἐκφέρεται, πῇ δὲ διὰ τοῦδε, ἐπειδὴ καὶ ὁ ἐνεcτὼc ἀτακτεῖ, Theodosius can 1017_{15} sic: ἡ τετάρτη τῷ c̄ ἢ ξ̄ (scil παραλήγεται ἐν τῷ μέλλοντι), ὀρύξω φράcω· διφορεῖται γάρ ‖ 2 ἡ δὲ πέμπτη — λ̄ μ̄ ν̄ ρ̄] quintam hanc etiam Apollonius Dysc. nuncupat synt. 274_{26} (ἡ πέμπτη cυζυγία κατὰ τὴν παρεδρεύουcαν τοῦ εἰc τὸ ᾱ λήγοντοc ἀορίcτου καὶ ἔτι κατὰ τὴν παρεδρεύουcαν τοῦ μέλλοντοc τῷ ἐναντίῳ χρῆται χρόνῳ, quibus exempla subiciuntur δέρω ἔδειρα, νέμω ἔνειμα, κείρω κερῶ, φθείρω φθερῶ) et Herod. II 794_{15} Lz ‖ 3 πάλλω — cπείρω]

[Lectiones armenii] 2 — p 59, 10 ἡ δὲ πέμπτη — πήγνυμι] post quartam con-

p 639 b ⟨6⟩ *ἡ δὲ ἕκτη διὰ καθαροῦ τοῦ ω̅, οἷον ἱππεύω πλέω † βασιλεύω.*

Τινὲς δὲ καὶ ἑβδόμην συζυγίαν εἰσάγουσιν διὰ τοῦ ξ̅ καὶ ψ̅, οἷον ἀλέξω ἕψω. —

Περισπωμένων δὲ ῥημάτων συζυγίαι εἰσὶ τρεῖς, ὧν ⟨1⟩ *ἡ μὲν*

[Discrepantia scripturae in GBTVHAfb] 1 δὲ om VHAf ‖ 2 post βασιλεύω add ἀκούω VHAfb ‖ 3 τινὲς] οἱ T | εἰςάγουςιν GT: ν om BVb, εἰς om V, totam vocem om HAf ‖ 4 ante ἕψω add καὶ TVHAfb ‖ 5 ante Περιςπωμένων add ΠΕΡῚ ΤΩ͂Ν ΠΕΡΙΣΠΩΜΈΝΩΝ VHAfb | εἰςὶ om VHAfb

---

[Discrepantiae et testimonia scholior. ($\Sigma\sigma\lambda$) erotematum (E) aliorum scriptor.] omnia exempla om E^v, ςπείρω tantum proferunt E^g Psellus 57; Theodosius canon. 1017_{18} ςπείρω et ψάλλω usurpat | πάλλω Σ 894_9 σ (praeter σ^H σ^R) Macrob. V 602_8 655_9 Choerob. 482_{35} (nam hic pro πέλω exhibent πάλλω Venetus 489 et Havniensis 1965). neque apud Priscianum II 447_5 Hertzius debebat ex Aldina τίλλω ἔτιλα recipere, sed quas codices praebent voces depravatas (ΤΙΑΛΩ ΠΑΛΩ, ЄΠΙΛΑ ЄΠΑΛΑ ЄΙΤΑΛΑ), eae ex πάλλω ἔπηλα potius natae sunt. At habet τίλλω, non πάλλω Theodorus 188_3; et ψάλλω pro πάλλω, sicut deteriores artis codices, praebent σ^H σ^R E^b E^l (Chrysol. Gaza Lasc. Chalc.): originem hoc ducit ex Theodos. 1017_{18} | νέμω κρίνω ςπείρω etiam Σ^l σ E^b E^l Macrob. V 602_8 655_{10} Choerob. 482_{35} Theodorus 188_3. Atque Priscianus quoque νέμω ςπείρω certe protulit; pro κρίνω in eius codicibus invenitur ΤΙΝΩ ЄΤΙΝΑ vel ΓΙΝΩ ЄΓΙΝΑ vel ΠΙΝΩ ЄΠΙΝΑ, Hertzius ex Aldina recepit τείνω ἔτεινα. cfr etiam Herodian. cathol. I 460_{19} Lz (Arc. 193_4 Schm.): τὰ εἰς ο̅ν̅ προςτακτικὰ τοῦ πρώτου ἀορίςτου . . . . . διςύλλαβα ὄντα παροξύνονται ἢ προπεριςπῶνται κατὰ τοὺς κανόνας, νεῖμον κρῖνον ‖ 1 Prisc. II 447_{12}: *sextam coniugationem dicunt, quae per* ω *puram effertur* ‖ 1—2 ἱππεύω πλέω βαςιλεύω] omnia tria habent Σ^l 894_{18} σ E^v E^b E^l Prisc. Choerob. 482_{36}; unum ἱππεύω usurpat Theodosius can. 1017_{19}, βαςιλεύων est exemplum participii sextae coniugationis Σ 898_1, ῥέω θεραπεύω profert Macrob. V 602_9. — ἀκούω, quod deteriores tantum artis codices addunt, om etiam Σ^l 894_{13} et σ, solum praebent E^g Psellus 57, ceteris subiciunt E^v E^l ‖ 3—4 Τινὲς — ἕψω] om E et Theodosius 1017, sed testantur Σ σ λ Macrobii exc. Paris. V 602_9 (*non nulli et septimam esse voluerunt praecedentibus* ξ ψ, ἀλέξω ἕψω) eiusdem exc. Laudun. V 655_{13} (ἕψω ἑψητής) Choerob. 483_{12} (qui προςτιθέαςι pro εἰςάγουςιν dicit et αὔξω adicit) Theodorus 151_{21}. cfr Herodian. cathol. I 456_{27} Lz (Arc. 189_{22} Schm.): τὰ εἰς ξ̅ω̅ καὶ ψ̅ω̅ περιςπᾶται, διψῶ . . . . ἀδοξῶ αὐξῶ ἀλεξῶ ἑψῶ· τὸ γὰρ αὔξω καὶ ἀλέξω καὶ ἕψω Ἀττικῶς βαρύνεται ‖ 5 περὶ τῶν περιςπωμένων, quod deteriores tantum technes libri praemittunt, om etiam Σ et σ (praeter σ^P) | Macrob. V 601_{23}: *apud Graecos eorum verborum, in quorum prima positione circumflexus accentus ultimam syllabam tenet, tres sunt coniugationes, quibus discretionem facit secunda persona, quam prima coniugatio habet in* ει *diphthongum desinentem* | εἰςὶ testatur σ

[Lectiones Armenii] iugationem Armenius enumerat etiam sex classes verborum oxytonorum (etenim quattuor primarum quoque verba *šesdolor* i. e. ὀξύτονα sunt); harum tamen sex classium litterae characteristicae prorsus discrepant ab graecis, nisi quod decima coniugatio, in qua antecedit fini pura *e* littera, finitima est sextae Dionysianae. deinde sequuntur tres circumflexorum classes. itaque

πρώτη ἐκφέρεται ἐπὶ δευτέρου καὶ τρίτου προςώπου διὰ τῆς $\overline{ει}$ διφθόγγου, οἷον νοῶ νοεῖς νοεῖ· p 639 b

⟨2⟩ ἡ δὲ δευτέρα διὰ τῆς ᾱͅ διφθόγγου, προςγραφομένου τοῦ $\bar{ι}$, μὴ συνεκφωνουμένου δέ, οἷον βοῶ βοᾷς βοᾷ·

[Discrepantia scriptvrae in GBTVHAfb] 2 νοεῖ om T ‖ 3 ᾱͅ] αἱ G | προςγραφομένου] ς om G^1T, sed supra add G^2 | post προςγραφομένου add μὲν BVHAfb ‖ 4 μὴ GB: οὐ TVHAfb | συνεκφωνούμενον G | δέ] δή Af | βοάω. ῶ. βοάεις. βοᾷς. βοάει. βοᾷ T

[Discrepantiae et testimonia scholior. ($\Sigma\sigma$) erotematvm (E) aliorvm scriptor.] **1** τῆς $\bar{ε}$ καὶ $\bar{ι}$ διφθόγγου E^v E^b E^t ‖ **2** νοῶ νοεῖς νοεῖ Σ^1 894_{22} σ: in E^g E^v E^b praemittuntur ποιῶ ποιεῖς ποιεῖ, eadem subiciuntur ab Choerob. 484_{10} (ubi hanc Dionysii paragraphum exscribit et inlustrat), unicum exemplum ποιῶ est in E^t et apud Psellum 58. ποιῶ cum νοῶ coniunctum etiam Herodianus saepius usurpavit in catholica, velut I 432_3 Lz (Io. Alex. 21_{20}): ταὐτά ἐστι τῶν ῥημάτων τὰ ὀξυνόμενα. εἰ δέ τί ἐστιν ἄλλο ἐπὶ τέλους ἔχον τὸν τόνον, περισπᾶται· ποιῶ νοῶ, ποιοῦ νοοῦ, ποιεῖν νοεῖν καὶ τὰ τοιαῦτα, vel 454_4 457_7 466_{11} 462_{19}; alibi modo ποιεῖν modo νοεῖν profert, $458_{22\ 21}$ $461_{19\ 20}$; solo νοεῖν verbo utitur 463_8, solo ποιεῖν e. g. 430_{23} (ποιῶ βοῶ) 457_{22} (βοῶ χρυσῶ ποιῶ) 458_1 (ποιῶ βοῶ χρυσῶ) 459_{24} (ποιοῖμι χρυσοῖμι βοῷμι). Theodosius omnibus fere canonum locis, ubi ad flexiones τύπτω verbi adscribit easdem verbi in έω ῶ desinentis formas, usurpat unum ποιῶ, cfr $1008_{7\ 11\ 18}$ $1009_{12\ 21}$ $1010_{9\ 28}$; sed 1020_{14} legimus πεποίηκα πεποίημαι νενόηκα νενόημαι, et 1017_{19}: οἱ δὲ ἀπὸ περισπωμένων (scil μέλλοντες) ἀεὶ μὲν εἰς $\overline{ω}$ λήγουσι, παραλήγεται δὲ ἡ μὲν πρώτη τῷ $\bar{η}$ ἢ τῷ $\bar{ε}$· νοήσω τελέσω (cfr etiam 1029_8). Apud Macrobium V 601_{26} et 655_{14} λαλῶ exemplum est primae verborum contractorum coniugationis (quod verbum frequentat Apollonius, vide synt. 121_{26} 129_6 131_{23} 132_7), sed in ea de verbi flexionibus expositione, quae legitur p 602—624, νοεῖν quoque invenitur (610_{28} 612_{31}) vel νοεῖν cum ποιεῖν coniunctum (624_5) vel, quod saepissime fit, solum ποιεῖν (velut 602_{29} $603_{6\ 10\ 20}$) ‖ **3—4** Macrob. V 601_{26}: *secunda in* ᾳς, *cui ascribitur quidem* ι, *sed nihil sono confert.* Secunda haec coniugatio etiam ab Apollonio appellatur, synt. 271_{16}: ὁμοφωνεῖ δὲ (scil *indicativus cum coniunctivo praesentis*) ἁπάντοτε κατὰ δευτέραν συζυγίαν τῶν περισπωμένων, et ab Herodiano apud Choerob. 657_{11}: ὁ Ἡρωδιανὸς δευτέρας συζυγίας φησὶν εἶναι τὸ ξυρῶ, οἷον ξυρῶ ξυρᾷς ‖ **3** $\overline{αι}$ σ E^g epit.: $\bar{α}$ καὶ $\bar{ι}$ E^v E^b, ᾳ E^t | προςγραφομένου] συγγραφομένου σ^M σ^L, sed illud testantur σ^H σ^R σ^P E^g E^b E^t Choerob. 484_{11} Macrob. | μὲν post προςγραφομένου habent σ E^g E^b Choer., legisse videtur etiam Macrob. ‖ **4** μὴ σ E^g Choer.: οὐ E^b E^t epit. | βοῶ βοᾷς βοᾷ σ E. hoc verbum etiam in fragmentis catholicae Herodianeae prae ceteris est exemplum verborum in ῶ ᾷς ᾷ desinentium, cfr I 430_{23} 457_{22} 458_1 $459_{21\ 27}$ Lz. item in canonibus Theodosianis, cfr $1008_{7\ 11}$ 1010_{29} 1017_{22} 1018_9 1025_{13} 1027_{30}. Macrobius τιμῶ praetulit V 601_{27} 602_{39} (ποιεῖ τιμᾷ χρυσοῖ) $603_{6\ 23}$ 607_{27} $609_{22\ 30}$ 610_5 612_{15} multis aliis locis (etiam in exc. Laudun. 655_{15}), sed non deest βοῶ, e. g. 605_{10} 612_{31} (νοήσεις βοήσεις χρυσώσεις) 615_{33} 622_{41}, et utrumque coniunctum habemus 613_1. (usitatissimum τιμᾶν erat Apollonio Dysc., vide e. g. synt. 121_{27} 122_2 $125_{15\ 20}$ 138_1 142_{22}.) Choeroboscus 484_{12} βοῶ βοᾷς βοᾷ, γελῶ γελᾷς γελᾷ

[Lectiones armenii] quamquam, quod verbis in μι desinentibus responderet, non poterat proferre, tamen effectum est, ut in armenia quoque techne classes essent tredecim

p 639 b ⟨3⟩ *ἡ δὲ τρίτη διὰ τῆς οῑ διφθόγγου, οἷον χρυσῶ χρυσοῖς χρυσοῖ.* —

Τῶν δὲ εἰς μῑ ληγόντων ῥημάτων συζυγίαι εἰσὶ τέσσαρες, ὧν ⟨1⟩ *ἡ μὲν πρώτη* † *ἐκφέρεται ἀπὸ τῆς* πρώτης τῶν περισπωμένων, ὡς ἀπὸ τοῦ τιθῶ γέγονε τίθημι·

⟨2⟩ ἡ δὲ δευτέρα ἀπὸ τῆς δευτέρας, ὡς ἀπὸ τοῦ ἱστῶ γέγονεν ἵστημι·

⟨3⟩ ἡ δὲ τρίτη ἀπὸ τῆς τρίτης, ὡς ἀπὸ τοῦ διδῶ γέγονε δίδωμι·

⟨4⟩ ἡ δὲ τετάρτη ἀπὸ τῆς ἕκτης τῶν βαρυτόνων, ὡς ἀπὸ τοῦ πηγνύω γέγονε πήγνυμι.

[Discrepantia scriptvrae in LGBTVHAfb] **1** ἡ om T | οἷον om T ‖ **3** ante Τῶν δὲ add ΠΕΡῚ ΤΩ͂Ν ΕἸϹ Μ̅Ι̅ VHAfb | ὧν] ὡς T ‖ **4** ρώτης τῶν] ab his litteris rursus Leidensi utimur teste | περισπωμένων] in L ισπω renovavit L^4, μέ cum exteriore paginae columna abscissum est ‖ **5** ὡς ἀπὸ] ἀπὸ γὰρ T | τοῦ τι, quae in fine versus scripserat L^1, paene evanuere; θῶ, quod initio subsequentis exaraverat, abscissum praeter alteram partem ω litterae; L^4 renovavit τοῦ τι et add in eodem versu θῶ ‖ **6** ἡ abscissum in L | ἀπὸ τῆς δευτέρας om B | .ευτέρας L | ὡς ἀπὸ] ἀπὸ γὰρ T | ο τοῦ renov L^4 | .στῶ L ‖ **8** ἡ abscissum in L | της τρι et διδῶ redintegravit L^4 ‖ **9** ἡ abscissum in L | βαρυτόνων] ultimam syllabam renovavit L^1 | ὡς ἀπὸ] ἀπὸ γὰρ T

[Discrepantiae et testimonia scholior. (*Σσ*) erotematvm (*E*) aliorvm scriptor.] **1** Macrob. *tertia in* οις *diphthongum* | διὰ τῆς ο̄ καὶ ῑ διφθόγγου E^v E^b E^l ‖ **1—2** χρυσῶ χρυσοῖς χρυσοῖ *σ E*; Choerob. addit 484_{18} στεφανῶ στεφανοῖς στεφανοῖ, idemque solum profertur ab Macrob. V 601_{27} et in exc. Laudun. 655_{15}, sed in eis, quae p 602—624 de verborum flexionibus exponuntur, praeter στεφανοῦν crebro invenimus χρυσοῦν: 602_{29} (ποιεῖν τιμᾶν χρυσοῦν) 603_6 605_{10} 609_{16} alibi. Theodosius in canon. χρυσοῦν solet iuxta ποιεῖν et βοᾶν usurpare, sed ubi de singularum coniugationum futuris disserit, haec habet: ἡ τρίτη (scil παραλήγεται) τῷ ω̄ ἢ τῷ ο̄, γυψώσω ἀρόσω ‖ **3** περὶ τῶν εἰς μῑ, quae verba deteriores artis codices praemittunt, om etiam *Σ* et *σ* praeter σ^p, ληγόντων om Σ^1 895_{18} *E*, habet *σ* ‖ **4** ἐκφέρεται etiam Σ^1 895_{18} *σ* E^g: γίνεται E^v E^b E^l. *Σ* 895_{25} (Steph) ἀποτελεῖσθαι verbum usurpat, Choeroboscus παράγεσθαι habet non solum 844_{28} $845_{2\ 11\ 21}$, ubi Theodosium interpretatur, sed etiam in praefatione ad explanationem canonum verbalium, ubi Dionysii paragraphum exscribit et illustrat, $485_{25\ 33}$. cfr *Σ* 895_{18} (Steph): τὰ εἰς μῑ λήγοντα ῥήματα ἀεί ποτε ἐν παραγωγῇ εἰσιν, atque etiam Apollon. synt. 238_{20}: παρέπεται τῷ χρῶ παραγωγὴ ⟨ἡ⟩ τοῦ χρῆμι ‖ **5** τιθῶ — τίθημι] idem exemplum *σ E* Psellus 60 Theodorus 191_{24}. Choerob. 485_{26} addit ἵημι ‖ **6—7** ἱστῶ — ἵστημι] idem exemplum *σ E* Psellus Theodorus. Choer. 485_{25} praemittit κίχρημι ‖ **9—10** πηγνύω — πήγνυμι *σ* (praeter σ^p) Psellus 61: ζευγνύω — ζεύγνυμι σ^p E^g E^v E^b Theodorus (Chrysol. Gaza Lasc. Chalcond.), δεικνύω — δείκνυμι E^l. Choerob. 485_{34}, ubi Dionysii artem ante oculos habet: ἀπὸ τοῦ πηγνύω πήγνυμι, ὀμνύω ὄμνυμι, δεικνύω δείκνυμι, atque 844_{28}: ἀπὸ τῆς ἕκτης τῶν βαρυτόνων παράγεται οἷον ἀπὸ τοῦ πηγνύω πήγνυμι; sed saepius in explanandis canonibus verbalibus usurpat ζεύγνυμι aut solum aut primo certe loco, e. g. 844_{12} 845_{22} 847_{19} 850_6, 846_{35} 851_{16}. cuius rei causa eo continetur, quod ζεύγνυμι praelatum erat ab Theodosio (vide $1045_{19\ 21\ 30}$ 1046_6) atque antea iam ab Apollonio et Herodiano in rhematicis (cfr Choer. 861_{33} 862_{18} et 863_{20} 864_5).

§ 15 (19b) ΠΕΡῚ ΜΕΤΟΧΗ͂Σ p 639

Μετοχή ἐστι λέξις μετέχουσα τῆς τῶν ῥημάτων καὶ τῆς τῶν ὀνομάτων ἰδιότητος. Παρέπεται δὲ αὐτῇ ταὐτὰ ἃ καὶ τῷ ὀνόματι καὶ τῷ ῥήματι δίχα προσώπων τε καὶ ἐγκλίσεων.

[Discrepantia scripturae in LGBTVHAfb] 1 ΠΕΡῚ ΜΕΤΟΧΗ͂Σ om T ‖ 2 ἐστι redintegravit L^4 | μετεχουστυτῆς τῶν ῥημάτον ἰδιτῆςτῶνὀνομάτωνἰοτητοσπαρεπεται L, χουστυτῆς τῶν ῥημάτονὶ L^4 in vestigiis primae manus, puncta ι litterae et ὀ L^1, ιτῆςτῶνὀνομάτων L^4, ἰ (quod in extremo versu est) et οτητοσπαρεπ L^1, εται L^4. primae manus scriptura quamquam maximam partem prorsus evanuit, tamen patet ipsam quoque ita corruptam fuisse, ut primae duae ἰδιότητος vocis syllabae prius scriptae essent quam deberent | posterius τῆς τῶν om T ‖ 3 αὐτῇ redintegravit L^4, supra ῇ in B scriptum est N | ταὐτὰ b: τ̓άυτα L, prior τ et supra scriptum apostrophi signum et spiritus lenis supra priorem α positus ab L^1, cetera ab L^4; ταύτα G, ταῦτα TVHAf, vocem om B ‖ 3—4 ὀνόματι καὶ τῶι ῥήματι L (ματι καὶ ιῥή τι L^4) et BT: ῥήματι καὶ τῷ ὀνόματι GVHAfb ‖ 4 προσώπων τε καὶ redintegravit L^4

[Discrepantiae et testimonia scholior. ($\Sigma\sigma$) erotematum (E) aliorum scriptor.] 2—3 Anonymus interpres Hermogenis VII 124_{12} W.: καθά φησι καὶ ὁ γραμματικός, μετοχή ἐστι λέξις μετέχουσα τῆς τῶν ῥ. καὶ τῶν ὀν. ἰδιότητος. item diligenter exscripta est definitio ab Pseudochoerob. 77_7. Apollonius Dysc. synt. 15_{20}—16_{14} exponit, in serie octo partium orationis optimo iure tertium locum tenere participium, quippe cuius appellatio referenda sit ad nomen et ad verbum, neque aptum esse inter verbum et participium interponere aliam orationis partem: οὐδὲ ἄλλου μορίου δύναιτο ἂν τις παρέμπτωσιν ποιήσασθαι, λέγω ἀντωνυμίας, ἐπιῤῥήματος, συνδέσμου, ἄλλου του· οὐδὲ γὰρ τῆς τούτων ἰδιότητος μετέσχεν. cfr synt. 302_5 συντάξεως τῆς αὐτῆς ἔχεται τοῖς ῥήμασι, καὶ διὰ τοῦτο συνέχεται τοῦ ἔτι ῥήματος μετέχειν ἰδιότητα (sic optimus codex, ceteri ἰδιότητος). Verus Choerob. 814_{10}: μετοχὴ λέγεται, ἐπειδὴ μετέχει τῆς τῶν ὀνομάτων καὶ τῆς τῶν ῥημάτων ἰδιότητος χωρὶς προσώπων τε καὶ ἐγκλίσεων. Σ 897_{20} (Steph): μετοχὴ εἴρηται, ὅτι μετέχει τῶν τοῦ ὀνόματος καὶ ῥήματος ἰδιωμάτων. Psellus 49: Ὀνόματος καὶ ῥήματος ἡ μετοχὴ μεσότης Ἀμφοῖν ἐστι μετέχουσα κοινῶς ἰδιωμάτων. Ammon. Herm. in Aristot. de interpret. 99 a_{34}: τὴν μετοχὴν (scil οὕτως ἐπονομάζουσιν) ὡς μετέχουσαν ἀμφοτέρων, ὀνόματός τέ φημι καὶ ῥήματος, εἰ καὶ μᾶλλον ἀποκλίνει πρὸς τὴν ἰδιότητα τῶν ῥημάτων, χρόνων τινῶν οὖσα δηλωτική. Ex latinis technicis proxime, ut alibi, ad Dionysium accedit Diomedes I 401_{11}: *participium est pars orationis dicta, quod duarum partium, quae sunt eximiae in toto sermone, verbi et nominis, vim participet* ‖ 3—4 τῆς τῶν ῥημάτων καὶ τῆς τῶν ὀνομάτων ἰδιότητος] hanc verborum conlocationem testantur σ (praeter σ^H σ^R) E^g E^b interpres Hermogenis Pseudochoeroboscus Diomedes; nomen praeponunt, verbum subiciunt σ^H σ^R Ammonius Choeroboscus Stephanus Psellus. pro ἰδιότητος ponunt ἰδιωμάτων Steph. et Psellus, cfr Apoll. de adv. 530_{26} B. 121_2 Schn.: μετοχῆς ἥ τις δυνάμει ἰδίωμα ἔχει τὸ τοῦ ῥήματος ‖ 3 ταὐτὰ] ταῦτα Σ^l 896_{23} σ(etiam σ^M σ^L) ‖ 3—4 τῷ ὀνόματι καὶ τῷ ῥήματι] hanc conlocationem confirmant Σ^l 896_{23} (et subsequens scholion) σ E^g ‖ 4 δίχα προσώπων τε καὶ ἐγκλίσεων] Prisc. II 552_{14}: *participium est pars orationis, quae pro verbo accipitur, ex quo et derivatur naturaliter, genus et casum habens ad similitudinem nominis et accidentia verbo absque discretione persona-*

[Lectiones Armenii] 2—3 μετοχή — ἰδιότητος] concinit, praeterquam quod pro

p 640 b

§ 16 (20b) ΠΕΡῚ ἌΡΘΡΟΥ

Ἄρθρον ἐστὶ μέρος λόγου πτωτικόν, προτασσόμενον † καὶ ὑποτασσόμενον τῆς κλίσεως τῶν ὀνομάτων. καὶ ἔστι προτακτικὸν μὲν ὁ, ὑποτακτικὸν δὲ ὅς.

[Discrepantia scriptvrae in LGBTVHAfb] 1 περὶ ἄρθρου om T ‖ 2 ἄρθρο litterae evanuere praeter non nulla puncta, item altera syllaba λόγου vocis in L | προτασσόμενον] προστασσόμενον G, L videtur προ, non προς scripsisse, sed res non certa ‖ 2—3 καὶ ὑποτασσόμενον τῆς κλίσεως τῶν ὀνομάτων om L^1, sed in mg superiore leguntur hae litterae: τασσό, et ante τ non nullae evanuere, post ὁ plures erasae vel elutae sunt; scriptum autem videtur hoc additamentum ab L^3. καὶ ὑποτασσόμενον post ὀνομάτων conlocant BT ‖ 3-4 καὶ ἔστι προτακτικὸν μὲν ὁ, ὑποτακτικὸν δὲ ὅς LGBT: καὶ ὑποτασσόμενον μὲν τὸ ὅς, προτασσόμενον δὲ τὸ ὁ VHAfb

---

[Discrepantiae et testimonia scholior. (Σσ) erotematvm (E) aliorvm scriptor.] *rum et modorum.* quam definitionem si Priscianus mutuatus est ab Apollonio Dyscolo (id quod veri simillimum est), Apollonius extremam partem sumpsit ab Dionysio. ad illa *quae pro verbo accipitur* = ἣ ἀντὶ ῥήματος παραλαμβάνεται cfr Choerob. 815_8—816_{24} (τούτου χάριν ἐπενοήθη ἡ μετοχή, ἵνα συντεθῇ τῷ ὀνόματι ἀντὶ τοῦ ῥήματος), ad subsequentia verba cfr Σ 896_{25-31} (ἀεὶ ἐν παραγωγῇ ἐστιν· οὐκ ἔστι γὰρ εὑρεῖν μετοχὴν μὴ προϋπάρχοντος ῥήματος). ad extrema cfr Armenius ‖ 2—3 καὶ ὑποτασσόμενον ante τῆς κλίσεως habent Σ^1 ante 900_{19} σ^M σ^L σ^P E^s, post ὀνομάτων σ^H σ^R σ^K E^b E^i epitoma Pseudochoer. 9_1 (Lascaris p 4). omnino ignorat καὶ ὑποτ. Stephanus Σ 900_5, nec magis cognita haec verba erant Heliodoro (Choerob.): nam eis, quae Σ 900_{19} leguntur, antecedunt in O et H haece: «ἄρθρον μέρος λόγου πτωτικὸν» ἀντὶ τοῦ πτώσεις ἐν ἑαυτῷ ἔχον [cfr Neapolitanus apud Wachsm. p 387]. «προτασσόμενον καὶ ὑποτασσόμενον τῆς κλίσεως τῶν ὀνομάτων»· προστιθέναι δεῖ καὶ ὑποτασσόμενον, ἵν' ᾖ «προτασσόμενον καὶ ὑποτασσόμενον». quae reprehensio a lemmate discrepans aperte demonstrat interpretem καὶ ὑποτ. non invenisse sed desiderasse. ac ne Zonaras 303 quidem videtur invenisse. At τῆς κλίσεως τῶν ὀνομάτων (quae simul cum καὶ ὑποτ. prima manus Leidensis technes codicis omisit) et Zonaras et uterque scholiasta legebant. (Gaza IV p 144 τὸ δὲ ἄρθρον ἐστὶ μὲν λόγου πτωτικὸν μέρος προτασσόμενον τοῖς ὀνόμασι. διαιρεῖται δὲ εἰς προτακτικόν τε καὶ ὑποτακτικόν·... κυρίως γε μὴν ἄρθρον τὸ προτακτικόν. cfr Chrysol. p 7.) ‖ 3—4 καὶ

[Lectiones Armenii] τῆς ἰδιότητος habet pluralem. videtur aut legisse aut ex graeco scholio accepisse τῶν ἰδιωμάτων, cfr Stephanus et Psellus | καὶ τῷ ὀνόματι om, vide Prisciani locum supra adlatum ‖ 2—p 62, 5 quia caret lingua armenia articulo praepositivo, interpres in illius locum substituit semel interrogativum pronomen, plerumque demonstrativa ‖ 2—3 καὶ ὑποτασσόμενον non legebat ‖ 3 pro κλίσεως habet vocem compositam ex eo vocabulo, quo supra p 53, 6 κλίσις reddidit, et ex praepositione, quae valet ἐν: ergo ἔγκλισις legisse Armenius videtur, quam vocem constat non solum verbi modos denotasse, sed non nunquam etiam eam generalem vim habuisse, ut significaret quamlibet flexionem. vide indicem. pro τῶν ὀνομάτων habet singularem. huic autem singulari praemissa est coniunctio *iev* = καί, quam dubitari nequit quin interpres vel librarius aliquis de suo addiderit. itaque in suo artis exemplari Armenium invenisse puto προτασσόμενον τῆς ἐγκλίσεως τοῦ ὀνόματος ‖ 3—4 *et praepositivum est illud, ut 'o' (= quis), et postpositivum est illud, ut 'or' (= qui)*

Παρέπεται δὲ αὐτῷ τρία· γένη, ἀριθμοί, πτώϲειϲ. p 640 b

Γένη μὲν οὖν εἰϲι τρία· ὁ ποιητήϲ, ἡ ποίηϲιϲ, τὸ ποίημα.

Ἀριθμοὶ τρεῖϲ· † ἑνικόϲ, δυϊκόϲ, πληθυντικόϲ· ἑνικὸϲ μὲν ὁ ἡ τό, δυϊκὸϲ δὲ τώ τά †, πληθυντικὸϲ δὲ οἱ αἱ τά.

Πτώϲειϲ δὲ ὁ τοῦ τῷ τόν ὦ, † ἡ τῆϲ τῇ τήν ὦ.

[DISCREPANTIA SCRIPTVRAE IN LGBTVHAfb] 1 τρία] om VHf, ταῦτα A ‖ 2 ante τὸ ποίημα add καὶ VHAf ‖ 3 post Ἀριθμοὶ add δὲ VHAfb | ante πληθυντ. add καὶ TVHAfb | ante ὁ add οἷον τὸ VHAfb ‖ 4 τώ τά τώ T | ante οἱ add οἷον HAf ‖ 5 prius ὦ supra additum rubro habet B | ἡ — ὦ om T | post alterum ὦ add τό τοῦ τῷ τό ὦ BVHAfb, sed B alterum quoque et tertium ὦ supra addita habet rubro

---

[DISCREPANTIAE ET TESTIMONIA SCHOLIOR. (Σσ) EROTEMATVM (E) ALIORVM SCRIPTOR.] ἔϲτι προτακτικὸν — ὅϲ testantur Σ 900_9 (Steph) Σ ante 900_{19} (Hel) σ E^{ϵ} | 1 τρία testantur Σ^1 ante 902_{21} Σ post 902_{19} (Hel) ‖ 3 ἀριθμοὶ sine δὲ etiam Σ^1 ante 902_{21} σ exceptis duobus codicibus; habet δὲ Σ post 902_{19} (Hel), δέ εἰϲι σ^H σ^R | ἑνικόϲ δυϊκόϲ πληθυντικόϲ om Σ post 902_{19} (Hel) ‖ 4 δυϊκὸϲ δὲ — αἱ τά om σ praeter σ^P | τώ τά] duas tantum formas habent etiam Σ^1 ante 902_{21} σ^P E^{ϵ}, sed τώ τά τώ legebat Σ post 902_{19} (Hel) ‖ 5 δὲ habent Σ^1 ante 903_3 Σ post 902_{19} (Hel) σ (praeter σ^P), om Σ^1 ante 902_{21} σ^P | ante ὁ add ἑνικαὶ πέντε σ^H σ^R, πέντε Σ post 902_{19} (Hel) σ^P | ἡ τῆϲ τῇ τήν ὦ om Σ^1 ante 902_{21} et ante 903_3 et Σ post 902_{19} (Hel), ubi haec adiciuntur: αὗται αἱ πτώϲειϲ γένουϲ εἰϲὶ μόνου ἀρϲενικοῦ καὶ ἀριθμοῦ μόνου ἑνικοῦ. σ profert non solum ἡ τῆϲ τῇ τήν ὦ τό τοῦ τῷ τό ὦ, sed etiam singulos casus dualis numeri et pluralis omnium generum atque E adiciunt praeterea enumerationem omnium flexionum articuli postpositivi | prius ὦ exhibent etiam Σ^1 ante 902_{21} et ante 903_3, ac legebant Heliodorus Σ post 902_{19} et Stephanus Σ 903_3. quorum scholiastarum alter ita excusat technographum, ut saepe excusatur ab interpretibus veteribus, ubi posteriores Dionysio grammatici rectius iudicaverant: πρὸϲ εἰϲαγομένουϲ γράφων ὁ τεχνικὸϲ καὶ τὸ ὦ μετὰ τῶν ἄρθρων κατέταξε μηδὲν περιεργαϲάμενοϲ· ἐν πολλοῖϲ δὲ ἐλέγχεται μὴ εἶναι ἄρθρον. sequuntur complura argumenta, quorum pars certe ab Apollonio originem ducit (cfr Σ 903_{12} cum synt. 51_{22}, 903_{17} cum 51_{18}). ὦ ex articu-

---

[LECTIONES ARMENII] 1 τρία] ταῦτα interpretatur ‖ 2 ὁ ποιητήϲ, ἡ ποίηϲιϲ, τὸ ποίημα] *creator, creatio, creatum* ‖ 3 ἑνικόϲ, δυϊκόϲ, πληθυντικόϲ om | ὁ ἡ τό] quia generibus quoque caret lingua armenia, pro his tribus articuli praepositivi formis posuit tria diversa pronomina demonstrativa, quasi scripsisset Graecus: οὗτοϲ ὅδε ἐκεῖνοϲ ‖ 4 τώ τά] ne hic quidem ab Dionysii imitatione abstinuit Armenius, quamquam ipsius lingua nec articulum praebebat nec generum distinctionem nec dualem numerum. pro duali posuit formam fictam, instrumentali singularis in *ou* exeunti similem; generum diversitatem expressit diversis pronominibus demonstrativis. atque tria pronomina hic quoque profert, ut in convertendis ὁ ἡ τό et οἱ αἱ τά: itaque censendus est legisse τώ τά τώ ‖ 5 in casibus enumerandis uno tantum pronomine utitur, ergo masculini tantum generis formas putandus est in techne invenisse. post dativum, ut supra p 31, 5 in capite περὶ ὀνόματοϲ, inserit instrumentalem. deinde sequitur *zajsow*, quod dividendum est in *zajs*, qui est accusativus demonstrativi, et *ow*, quod vice voculae ὦ fungitur. denique nominativus pluralis demonstrativi additus legitur

640 b § 17 (21 et 22 b) ΠΕΡὶ ’ΑΝΤΩΝΥΜίΑC

’Αντωνυμία ἐcτὶ λέξις ἀντὶ ὀνόματος παραλαμβανομένη, προcώπων ὡριcμένων δηλωτική.

[Discrepantia scriptvrae in LGBTVHAfb] 1 περὶ ἀντωνυμίας om T ‖ 2 post ἀντωνυμία add δὲ VHAfb

---

[Discrepantiae et testimonia scholior. ($\Sigma\sigma$) erotematvm (E) aliorvm scriptor.] lorum numero excludendum esse et propter formam voculae et propter vim iam Trypho senserat (Velsen p 25), sed idem ad vulgarem opinionem relapsus est (ἐς τὸ κοινὸν τῆς δόξης Apoll. synt. 46_{24}). eandem invenimus apud lexicographum Apollonium 169_{30} ὦ ψιλούμενον καὶ περιcπώμενον ἤτοι ἄρθρον κλητικόν «ὦ φίλοι ἥρωες Δαναοί» ἢ ἐπίρρημα σχετλιασμοῦ δηλωτικόν «ὢ πόποι». Dyscolus vero in commentatione περὶ ἄρθρων et in syntaxi tam firmis argumentis veram sententiam probavit, ut falsae vestigia rara apud posteriores grammaticos reperiamus, quamquam Dionysii techne non corrigebatur (nam Σ 902_{30} non quod in arte legebat exponit, sed quod verum existimabat). Schol. Victor. in Iliad. Z_{55}: ὦ πέπον ὦ Μενέλαε] πολὺ τὸ ἄρθρον, τὸ δὲ σχῆμα πολὺ παρὰ ’Αττικοῖς ἐστι. Hesych. ὦ] ἄρθρον κλητικῆς πτώσεως. Photii lex. ὦ] τὸ μὲν ἄρθρον περισπωμένως, τὸ δὲ σχετλιαστικὸν ὀξυτόνως. Theodorus Prodr. 82_{24}: τρισκαίδεκά εἰσι τὰ ἄρθρα (in quoque genere). περὶ γὰρ τοῦ ὦ τῆς κλητικῆς, εἴτε ἄρθρον ἐστὶν εἴτε ἐπίρρημα, ἐν τῷ παρόντι περιττόν ἐστιν ἀκριβολογεῖσθαι. contra sine ulla dubitatione ὦ non ἄρθρον, sed ἐπίρρημα κλητικὸν esse cum Dyscolo censent Herodianus I 473_{32} Lz (= Io. Alex. 22_{30}) Epim. Hom. AO I 451_{15} Theognost. AO II 154_{3-16} EG 576_{40} EM 821_{10} 825_{14} epitoma (Titzii Moschop. p 39) Priscian. III 11_{23}. Michael Syncellus [GLecapenus] in enumerandis articulorum formis ὦ non solum post quemque accusativum praepositivi profert, sed etiam postpositivi accusativis singulis subicit, in fine vero haec addit fol 191ᵛ extr.: κλητικὴν δὲ πτῶσιν οὐκ ἔχουσιν τὰ ὑποτακτικά, ἀλλ’ οὐδὲ τὰ προτακτικά. τὸ γὰρ ὦ τὸ τεταγμένον ἀνωτέρω μεταξὺ τῶν προτακτικῶν καὶ ὑποτακτικῶν, τὸ αὐτὸ κατὰ πᾶν γένος καὶ πάντα ἀριθμόν, οὐκ ἄρθρον ἀλλὰ κλητικὸν ἐπίρρημα, καταχρηστικῶς μέντοι ἄρθρον κέκληται. hanc ob causam non receperunt articulum ὦ ex techne erotemata, sed decem tantum articulorum casus in quoque genere enumerant. (item Lascar. p 4 κλητικὴ δὲ οὐδεμία ἄρθρον ἔχει· τὸ γὰρ ὦ ἐπίρρημά ἐστι κλητικόν) ‖ 1 Σ 672_{12} οἱ τεχνικοὶ μέμνηνται Διονυσίου τοῦ Θρᾳκὸς καὶ λέγουσιν, ὅτι διεχώριζε τὴν προσηγορίαν ἀπὸ τοῦ ὀνόματος καὶ συνῆπτε (συνῆπται UH) τὸ ἄρθρον καὶ τὴν ἀντωνυμίαν. ἆρα οὖν οὐκ ἔστι Διονυσίου τοῦ Θρᾳκὸς τὸ παρὸν σύγγραμμα. Apoll. de pron. 4 B p 5_{16} Schn. ’Απολλόδωρος ὁ ’Αθηναῖος καὶ ὁ Θρᾷξ Διονύσιος καὶ ἄρθρα δεικτικὰ τὰς ἀντωνυμίας ἐκάλεσαν. de his locis vide praef. ‖ 2—3 ’Αντωνυμία — δηλωτική] eadem habent Σ^1 ante 906_{13} σ E Pseudochoerob. 34_{23}. At in Σ 906_7 (Hel) legimus: ἔστι δὲ αὐτῆς ὁ ὅρος οὗτος· ἀντωνυμία ἐστὶ λέξις ἀντὶ ὀνόματος παραλαμβανομένη, προσώπων ὡρισμένων παραστατικὴ μετὰ κλίσεως τῆς κατὰ πτῶσιν καὶ ἀριθμὸν θεματικῆς, ὁπότε μὴ διὰ τῆς φωνῆς γένος παριστάνει. quae tamen definitio non in arte ab Helio-

---

[Lectiones armenii] 1 inscriptio armeniaca in gr. sermonem conversa haec est: περὶ ἀντωνυμίας καὶ πρωτοτύπων καὶ παραγώγων ἀντωνύμων. cfr ad ἀντώνυμον vocem Apoll. de pron. 2B ‖ 3 δηλωτική] interpretatio armenia, qualis edita est a Cirbiedo, praebet nomen *hadgagan*, quod significat ἰδικόν, sed hoc corruptela ortum videtur ex *hajdagan*, quod eandem fere vim habet atque δηλωτική

Παρέπεται δὲ τῇ ἀντωνυμίᾳ ἕξ· πρόσωπα, γένη, ἀριθμοί, πτώσεις, p 640b
σχήματα, εἴδη. 17

[Discrepantia scripturae in LGBTVHAfb] 1 τῇ ἀντωνυμίᾳ LBT: αὐτῇ GVHAfb ‖ 2 ante εἴδη add καὶ VHAfb

[Discrepantiae et testimonia scholior. (Σ σ) erotematum (E) aliorum scriptor.] doro vel Choerobosco inveniebatur, sed Apolloniana est vel potius ex Apolloniana facta, vide de pron. 10 A p 9_{11} Schn.: λέξιν ἀντ' ὀνόματος προσώπων ὡρισμένων παραστατικήν, διάφορον κατὰ τὴν πτῶσιν καὶ ἀριθμόν, ὅτε καὶ γένους ἐστὶ κατὰ τὴν φωνὴν ἀπαρέμφατος. Apollonius autem suam ex Dionysiana fecerat, omittens παραλαμβανομένη (cfr subsequentia verba), pro δηλωτική ponens παραστατική, denique adiciens abnormem esse flexionem eorum pronominum, quae nos nunc dicimus personalia. miretur quispiam, quod non simul Dyscolus post ὀνόματος addiderit κυρίου: nam propriorum tantum nominum vice pronomina fungi censet 32 AB p 26_{9} Schn. (cfr 10 A p 9_{14}). quam opinionem scholiastae Dionysii amplexi technographum vituperant, 906_{15}: ἀδιαστόλως «ἀντὶ ὀνόματος» εἴρηκε, δέον εἰπεῖν ἀντὶ μόνου τοῦ κυρίου, item **Σ** 906_{31} (Hel) 906_{10} 906_{25} (Steph). — etiam Priscianus hoc additamento supplet verba Dionysiana, contra omittit quae Apollonius non solum in ὅρου explanatione addiderat, sed in ipsa definitione, II 577_{2}: *pronomen est pars orationis, quae pro nomine proprio uniuscuiusque accipitur personasque finitas recipit,* III 467_{21}: *pronomen est quod pro nomine proprio ponitur et personam finitam habet* (cfr III $491_{10\ 13}$ 492_{16}). III 491_{6} vero legimus: *quid est pronomen? pars orationis quae pro nomine posita tantundem paene significat personamque recipit.* quae vulgaris grammaticorum latinorum finitio est, cfr Diomed. I 329_{2} Charis. I 157_{24} ExcBob. I 557_{4} [Probus] IV 131_{2} Donat. IV 357_{2} 379_{23} [Sergius] in Donat. IV 545_{21} Dositheus VII 401_{9} Audax VII 343_{9}, qui sic tantum ab Prisciano et inter se discrepant: ad *nomine* add *ipso* Diom. ExcBob. Dos. Aud., *quolibet* add [Sergius]; pro *tantundem paene* exhibent *minus quidem plene*, *idem tamen* [Prob.] [Serg.] ExcBob. Dos. Aud. (nisi quod in ExcBob. *idem* in *item* depravatum est), *minus quidem, paene idem tamen* Char. et sine *tamen* Diom.; *personamque recipit* om [Prob.] [Serg.] Char. ExcBob. Dos. Aud., *interdum* inserunt inter *personamque* et *recipit* Diom. Don. Ceterum hunc quoque ὅρον ex Dionysiano originem ducere existimo et discrepantiam inde repetendam esse, quod definitionis auctor studebat etiam eas voces comprehendere, quas latini artigraphi Prisciano excepto in pronominum numero habebant, Dionysius Apollonius quique illos secuti sunt nomina esse censebant (cfr supra ad p 39, 1) ‖ 1 τῇ ἀντωνυμίᾳ] αὐτῇ Σ^{1} 907_{25} σ (πόσα παρέπεται τῇ ἀντωνυμίᾳ; ἕξ E^{g} E^{h} E^{t}) ‖ 1—2 idem ordo accidentium in Σ^{1} et σ, sed in E^{g} γένη ἀριθμοί πτώσεις εἴδη σχήματα πρόσωπα (Egenolff: *in enumeratione extremum posuerunt quod nomen cum pronomine commune non habet, atque* εἴδη *ante* σχήματα *conlocaverunt, ut conlocata sunt in capite de nomine*), in E^{h} γένη εἴδη σχήματα ἀριθμοί πτώσεις πρόσωπα (Egen. *ergo accidentia ita enumeraverunt, ut conlocata sunt in cap.* περὶ ὀνόματος, *atque in fine positum est id accidens, quod pronominis peculiare est*), in E^{t} γένος εἶδος ἀρ. σχῆμα πρόσ. καὶ πτῶσις (Egen. *accidens casuum hic in fine conlocatum est, quia ceterorum subiungitur expositioni tabula omnium flexionum cuiusque pronominis*). cum E^{b} concinit ordo apud Charis. I 157_{25} ExcBob. I 557_{5} [Sergium] in Donat. IV 545_{23} Dositheum VII 401_{11}, cum E^{t} conveniunt Donatus IV 357_{4} 379_{21} Audax VII 343_{11}, nisi quod omnes

[Lectiones Armenii] 1 τῇ ἀντωνυμίᾳ, non αὐτῇ exprimit | ἕξ om

p 640 b Πρόσωπα πρωτοτύπων μὲν ἐγώ cύ ἵ, παραγώγων δὲ ἐμόc cόc ὅc.
23 Γένη τῶν μὲν πρωτοτύπων διὰ μὲν τῆc φωνῆc οὐ διακρίνεται,

[Discrepantia scriptvrae in LGBTVHAfb] 1 ante Πρόσωπα add ΠΕΡῚ ΠΡΩΤΟΤΎΠΩΝ VHAfb | πρόcωπα inductum est alio atramento in T, ac pro πρωτοτύπων legitur πρωτότυπον | ἵ] L^1 hic et infra p 68, 3 scripsit ῑ, p 66, 3 et 67, 3 ῑ'; L^2 tertio et quarto loco add spiritum asperum; G habet ἱ ῑ ἱ ῑ; ἱ ubique BVAfb; ἰ omnibus locis H; T vocem plane omittit primo loco, ceteris substituit ὅc | παράγωγον TA | ὅc] ἑὸc B, sed supra scriptum ab eadem manu ὅc ‖ 2 τῶν om VHAf, τῶν μὲν om b | διὰ] ἐκ B

[Discrepantiae et testimonia scholior. (*Σσ*) erotematvm (*E*) aliorvm scriptor.] hi latini technici εἴδη omittunt et ceteris accidentibus praemittunt *qualitatem* (quae *aut finita est aut infinita*); unus Priscianus *species* retinet, II 577_4 III 492_{22} ‖ 1 Περὶ πρωτοτύπων, quod non praemittunt sequenti expositioni nisi deteriores artis codices, om etiam *Σ σ* | ἵ] iustum spiritum hic et subsequentibus locis exhibent maiorum scholiorum codices O H (U videtur ubique ἱ praebere) et commentarioli *σ* codices plerique et E^g, lenem E^v E^l Theodorus p 83. cfr index. — Pro inusitata voce habent ἐκεῖνοc $σ^H$ in primo lemmate huius formarum pronominalium enumerationis et omnes commentarioli codices identidem in explanatione (cfr *Σ* 916_{12} cημαίνει τὸ οὗτοc ἢ ἐκεῖνοc, Theodorus 83_{25} ἱ διαλέγεται ἀντὶ τοῦ ἐκεῖνοc διαλέγεται). ὅc, quod in artis codice T pro ἵ invenitur, habet pro hac vocula etiam Pseudotheodosius in Parisino 2554 fol 77^v apud Goettling. p 234 et Gaza lib. I et Lascaris p 76 (in deterioribus codicibus syntaxeos Apollonianae 167_{26} legitur ἱ ἢ ὅc). ἕ pro ἵ usurpat Pseudochoerob. $36_{15\ 30}$. [cum αὐτόc aequant ἵ *Σ* 911_6 (Hel) et *Σ* ante 910_{18} (Steph), sicut Apollonius de pron. 55 C — 71 A 76 C synt. 195_{15} et Herod. prosod. Iliac. II 120_{12} Lz.] — Vt Apollonius de pron. 71 B — 81 C post ἵ disputat de demonstrativis ὅc ὁ ὅδε οὗτοc ἐκεῖνοc et de ὁ δεῖνα αὐτόc, ita *Σ σ* E^v E^l quoque haec pronomina, quae Dionysius omisit, memorant. *Σ* in O post 911_{29} (Hel): Χρὴ δὲ εἰδέναι ὅτι ἡ κατὰ τὸ τρίτον πρόcωπον ἀντωνυμία, ἥτιc ἐcτὶν ἵ, καὶ αἱ ἀπ' αὐτῆc κλίcειc ἀcυνήθειc ἦcαν. καὶ ἐξεῦρεν ἡμῖν ἀντ' ἐκείνηc ἄλλαc ἡ τέχνη cυνήθειc, αἳ καλοῦνται μονοπρόcωποι διὰ τὸ μὴ ἔχειν πρῶτον καὶ δεύτερον πρόcωπον, αἵτινεc καὶ ἀναλόγωc κλίνονται κατὰ φωνήν. εἰcὶν δὲ αὗται· αὐτόc ἐκεῖνοc ὅδε. ἔcτι δὲ καὶ ὁ δεῖνα, ἥτιc κλίνεται διχῶc, τοῦ δεῖνοc καὶ τοῦ δείνατοc (cfr tractatus de flexionibus pronominum, qui adnexus est commentariolo *σ* in LHK, p 42, 3 programmatis Hilgardiani). *Σ* in UH ante 910_{18} (Steph): τῶν ἀντωνυμιῶν τὰ πρῶτα καὶ δεύτερα πρόcωπα δεῖξιν δηλοῦcιν, τὰ τρίτα ἀναφοράν, τὰ δὲ μονοπρόcωπα καὶ δεῖξιν καὶ ἀναφοράν· ἐγώ cύ ἐμοῦ cοῦ ἐμέ cέ δεῖξιν, ἵ οὗ οἷ ἕ ἀναφοράν, ἀντὶ τῆc ἵνα (lege ἵ) αὐτόc μόνωc ἀναφορική, καὶ οὗτοc ἐκεῖνοc ὅδε καὶ δεικτικαὶ ⟨καὶ⟩ ἀναφορικαί. *σ* p 41_{15}: εἰcὶ δὲ καὶ μονοπρόcωποι ἀντωνυμίαι, οἷον οὗτοc . . . . . . αὐτόc . . . . Atque Theodorus quoque p 86_7: εἰcὶ δὲ καὶ ἀντωνυμίαι τινὲc δεικτικαί, οἷον τὸ ἐκεῖνοc καὶ τὸ τοῦτο καὶ τὸ αὕτη, sed p 83_5 vera pronomina censet personalia tantum: εἰcὶν ἀντωνυμίαι κυρίωc καὶ πρώτωc ἐννέα, τρεῖc ἑνικαί, τρεῖc δυϊκαὶ καὶ τρεῖc πληθυντικαί, atque etiam possessiva abusive pronomina appellari opinatur 85_{21} ‖ 2— p **66, 1** Apoll. de pron. 13 A = 11_{26} Schn.: αἱ μέντοι πρωτότυποι διὰ μὲν τῆc φωνῆc γένουc ἀδιάcτολοί εἰcι πάντοτε κατὰ πρῶτον καὶ δεύτερον πρόcωπον, διὰ δὲ τῆc ὑπ' αὐτῶν δείξεωc ἡ

[Lectiones armenii] **2—p 66, 1** cum γένη — διακρίνεται verbis concinit Armenius; ea vero, quae subsequuntur in interpretatione qualem Cirbiedus edidit respondent hisce verbis graecis: ἰδίωc δὲ ὑπὲρ αὐτῶν δειχθήcεται, οἷον ἐγώ. quem

διὰ δὲ τῆϲ ὑπ' αὐτῶν δείξεωϲ, οἷον ἐγώ· τῶν δὲ παραγώγων, οἷον ὁ ἐμόϲ ἡ ἐμή τὸ ἐμόν. p 640 b

Ἀριθμοὶ πρωτοτύπων μὲν ἑνικὸϲ ἐγώ cύ ἵ, δυϊκὸϲ νῶϊ cφῶϊ,

[Discrepantia scriptvrae in LGBTVHAfb] 1 prius δὲ om V | ὑπ' L: ἀπ' GBTVHAfb | posterius οἷον om VHAfb ‖ 3 post ἀριθμοὶ add δὲ VHAfb | μὲν ἑνικὸϲ LT: ἑνικὸϲ μὲν GBVHAfb | ἵ] ὅϲ T | post δυϊκὸϲ add δὲ L²GBTVHAfb ‖ 3—p 67, 1 νῶϊ cφῶϊ πληθυντικὸϲ om L¹, sed L² in superiore mg νῶι cφῶι add, in exteriore πληθυντικὸϲ δέ, L⁴ redintegravit ν ι cφῶι et πλη; δὲ post πληθυντ. habent etiam GBTVHAfb; cφώ post cφῶϊ add T; cφῶϊ ante νῶϊ ponunt VHAf

[Discrepantiae et testimonia scholior. ($\Sigma\sigma$) erotematvm (E) aliorvm scriptor.] τῶν γενῶν διαϲτολὴ παρεμφαίνεται. addidit πάντοτε κατὰ πρ. καὶ δεύτ. πρόϲωπον, quia ἐκεῖνοϲ aliaque, quae Apollonius in tertiae personae pronominum numero habebat, etiam voce genera distinguunt. atque etiam ad ὑπ' αὐτῶν subaudiendum est ex Apollonii sententia κατὰ πρ. καὶ δ. πρόϲ.: namque ἵ .... cφεῖϲ demonstrativam vim habere negabat (de pron. 10 B), quod repetunt Σ 913_{3} (Hel) Σ in UH ante 910_{1}, (Steph) ‖ 1 pro διὰ δέ, quod etiam Σ^{1} 912_{12} testatur, in σ et E^{s} legitur φανεροῦνται δὲ διὰ | pro ὑπ' αὐτῶν, quod Σ^{1} 912_{12} et ante 913_{22} Σ 912_{11} 913_{25} σ^{M} σ^{L} σ^{H} habent, σ^{K} cum deterioribus artis codicibus exhibet ἀπ' αὐτῶν, σ^{R} ἐπ' αὐτῶν, σ^{V} et E^{s} ἑαυτῶν ‖ 1—2 Σ 913_{6} (Hel): «τῶν δὲ παραγώγων» ἀπὸ κοινοῦ· διὰ τῆϲ φωνῆϲ τὰ γένη διακρίνεται. «οἷον ὁ ἐμόϲ ἡ ἐμή τὸ ἐμόν». ἐψεύϲατο οὖν εἰπὼν τὰϲ παραγώγουϲ cημαίνειν διὰ τῆϲ φωνῆϲ τὸ γένοϲ. item Σ 914_{16}: ψεῦδόϲ ἐϲτι τὸ ἐν ταῖϲ παραγώγοιϲ διὰ φωνῆϲ τὸ γένοϲ δηλοῦϲθαι. etenim non possidentis, sed possessi tantum genus flexione possessivorum distinguitur, cfr Apoll. de pron. 12 C: διὰ τῆϲ φωνῆϲ τὸ ἔξωθεν πρόϲωπον διαϲτέλλουϲι ‖ 3—p 67, 1 Σ^{1} 915_{4} δὲ non habet nec post ἀριθμοὶ nec post δυϊκὸϲ nec post πληθυντικόϲ, atque μὲν conlocat ante ἑνικόϲ. In Σ^{1} ante 915_{14} invenitur ἑνικὸϲ μὲν et δυϊκὸϲ δέ, sed post ἀριθμοὶ aut post πληθυντικὸϲ ne hoc quidem lemma δὲ praebet | propter exempla haud immerito reprehendit technographum Σ 915_{5-11} (Hel): τὰ παραδείγματα οὐ καλῶϲ εἶπεν. ὤφειλε γὰρ εἰπεῖν ἑνικὸϲ ἐγώ, δυϊκὸϲ νῶϊ, πληθυντικὸϲ ἡμεῖϲ, ἵνα ἑκάϲτου ἀριθμοῦ μίαν φωνὴν λέγων ἀτάραχον cτήϲῃ τὸν ἀκροατήν, καὶ μὴ διὰ τοῦ εἰπεῖν ἐγώ ..... cφεῖϲ μᾶλλον πρόϲωπα καὶ οὐκ ἀριθμοὺϲ παραϲτήϲῃ ‖ 3 νῶϊ cφῶϊ] excusant Σ 915_{14} (Steph?) et Σ 915_{8}, (Hel), quod non subicitur forma tertiae personae: nam nominativum dualis numeri tertiae fictum non esse nec potuisse fingi, cfr Apoll. de pron. 113 B et Herod. apud Io. Alexandr. 24_{1} (I 475_{13} Lz), ubi in Havniensi legitur: εὐθεῖα γὰρ τούτου δυϊκὴ οὐκ ἔϲτι, διότι οὐδὲ μία (lacuna octo fere litterarum) ἀντωνυμίαϲ ἐγκλίνεται (add εὐθεῖα). At νῶϊ cφῶϊ cφῶε habent σ^{H} σ^{R} Theodorus 85_{15} et νῶϊ cφῶϊ cφωέ E^{s}; τὰ δυϊκὰ (scil τοῦ τρίτου) cφωέ καὶ cφέ· γενικὴ καὶ δοτικὴ cφῶιν cφῖν E^{v}, δυϊκῶϲ cφῶε cφῶιν E^{l}, Δ. (i. e. δυϊκόϲ) cφὲ cφὶν Gaza l. I, cφὲ cφῖν Lascar. p 76

[Lectiones Armenii] dissensum non putaverim totum ex errore interpretis ortum esse, sed τὰ τῶν πρωτοτύπων γένη ἰδίωϲ ὑπ' αὐτῶν δείκνυϲθαι haud scio an Armenius apud scholiastam graecum legerit | 1 οἷον ἐγώ om, tum pergit quasi legerit τῶν δὲ παραγώγων ἐμόϲ cόϲ αὐτοῦ, non genera, sed personas distinguens, quoniam armenia lingua generum diversorum expers est ‖ 3 νῶϊ cφῶϊ] tres formas habet, quae omnes ab interprete fictae sunt, ergo post cφῶϊ fortasse in techne invenerat cφωέ

p 640b πληθυντικὸc ἡμεῖc ὑμεῖc cφεῖc· παραγώγων δὲ ἑνικὸc ἐμόc cόc ὅc, δυϊκὸc ἐμώ cώ ὥ, πληθυντικὸc ἐμοί coί οἵ.

Πτώcειc πρωτοτύπων μὲν ὀρθῆc ἐγώ cύ ἵ, γενικῆc ἐμοῦ coῦ οὗ, δοτικῆc ἐμοί coί οἷ, αἰτιατικῆc ἐμέ cέ ἕ, κλητικῆc cύ· παραγώγων δὲ ἐμόc cόc ὅc, γενικῆc ἐμοῦ coῦ οὗ, δοτικῆc ἐμῷ cῷ ᾧ, αἰτιατικῆc ἐμόν cόν ὅν.

[Discrepantia scriptvrae in LGBTVHAfb] 1 ὑμεῖc om T | παράγωγον T | ἑνικὸc om GVHAf ‖ 2 δυϊκῶ δὲ ἐμώ T | ἐμώ cώ ὥ πληθυντικὸc om L¹, L² corr ἐμοί coί οἵ in ἐμώ cώ ὥ et in mg add πληθυντικὸc ἐμοί coί οἵ ‖ 3 post πτώcειc add δὲ L²GBVHAfb | μὲν ὀρθῆc] ἡ εὐθεῖα T | ἵ] ὅc T | γενικῆ T | post γενικῆc add δὲ VHAfb ‖ 4 δοτικῆ T | post δοτικῆc add δὲ VHAfb | αἰτιατικῆ T | post αἰτιατικῆc add δὲ b (non VHAf) | κλητικῆ T | post κλητικῆc add δὲ VHAfb ‖ 4—5 παράγωγον T ‖ 5 ante ἐμόc add ἑνικῶν ὀρθῆc L² in mg, ὀρθῆc BT | γενικῆc LBT: om GVHAfb | δοτικῆc LB: δοτικῆ T, om GVHAfb | ᾧ om G ‖ 5—6 αἰτιατικῆc LBT: om GVHAfb

[Discrepantiae et testimonia scholior. (Σσ) erotematvm (E) aliorvm scriptor.] 1—2 Σ 916_{2-4} (Hel): ἔδει εἰπεῖν ἑνικὸc ἐμόc, δυϊκὸc ἐμώ, πληθυντικὸc ἐμοί, καὶ μὴ πρόcωπα ἀντὶ ἀριθμοῦ παραcτῆcαι ‖ 3 post πτώcειc non habent δὲ Σ¹ ante 916_{12} Σ¹ 916_5, sed habet σ | μὲν post πρωτοτύπων habet Σ¹ ante 916_{12} σ, om Σ¹ 916_5 ‖ 3—4 ὀρθῆc — γενικῆc — δοτικῆc — αἰτιατικῆc — κλητικῆc genetivos habent σ et Σ¹ 916_5 et subsequens scholion (Hel), ubi rursus reprehenditur artigraphus: πάλιν μέμψεωc ἄξιοc ὁ τεχνογράφοc, ὅτι βουλόμενοc πτώcειc πρωτοτύπων ἀντωνυμιῶν παραcτῆcαι, μετὰ τῶν πτώcεων καὶ τὰ πρόcωπα παρέλαβεν. ἔδει γὰρ οὕτωc εἰπεῖν· ὀρθῆc ἐγώ, γενικῆc ἐμοῦ, δοτικῆc ἐμοί, αἰτιατικῆc ἐμέ, κλητικῆc cύ, ἵνα πάλιν πάcηc πτώcεωc μίαν φωνὴν λέγων μὴ ταράξῃ τὸν ἀκροατήν (cfr σ E⁸). Σ¹ ante 916_{12} praebet ὀρθή, sed eiusdem commentarii lemmata $916_{16\ 23}$ 917_3 habent γενικῆc δοτικῆc αἰτιατικῆc κλητικῆc | δὲ om post γεν. δοτ. αἰτ. Σ¹ $916_{5\ 16\ 23}$; post κλητικῆc quoque om Σ¹ 916_5, sed habet Σ¹ 917_3 ‖ 4 cύ] quamobrem nec prima persona nec tertia vocativum habeat, exponunt Σ 917_3 (Steph?) et Σ post 916_{11} (Hel) in Hilgardi programmate p 10 adn. 2, cfr Apollonius de pron. 25A p 21_3 Schn. ‖ 5 δὲ post παραγώγων om Σ¹ 917_{21}, sed habet Σ¹ in N apud Wachsm 387 et Σ post 916_{11} (Hel) | ante ἐμόc habent ὀρθῆc sicut γενικῆc ante ἐμοῦ, δοτικῆc ante ἐμῷ, αἰτιατικῆc ante ἐμόν Σ¹ apud Wachsm et Σ post 916_{11} (Hel) apud Hilg, om omnium casuum nomina Σ¹ 917_{21} ‖ 6 post ὅν legebat κλητικῆc ἐμόc Σ post 916_{11} (Hel) apud Hilg p 10 adn. 2: «παραγώγων δὲ» ἀπὸ κοινοῦ τὸ πτώcειc, ἵν' ᾖ· παραγώγων δὲ πτώcειc. «ὀρθῆc ἐμόc cόc ὅc, γενικῆc ἐμοῦ coῦ οὗ, δοτικῆc ἐμῷ cῷ ᾧ, αἰτιατικῆc ἐμόν cόν ὅν, κλητικῆc ἐμόc.» πάλιν καὶ ἐνταῦθα πτώcειc βουλόμενοc εἰπεῖν, cυμπεριέλαβεν ἑκάcτηc πτώcεωc τὰ τρία πρόcωπα, ὅπερ οὐκ ἔδει διὰ τὸν προειρημένον λόγον (cfr supra ad lin 1 et 3 et ad p 66, 3—67, 1), ἀλλ' οὕτωc προενέγκαcθαι (nam hoc verbum legitur in O)· ὀρθῆc ἐμόc, γενικῆc ἐμοῦ, δοτικῆc ἐμῷ (pro quo perperam ἐμοί legitur in O), αἰτιατικῆc ἐμόν,

[Lectiones Armenii] 3—6 casuum nomina ante formas primitivorum habet, om ante possessiva. inter dativos et accusativos inserit instrumentales. post accusativos primitivorum convertit κλητικῆc cύ, sed nihil habet quod respondeat vocativo ἐμόc, ergo hunc casum (quem Heliodorus in techne inveniebat) videtur non legisse

Cχήματα δύο, ἁπλοῦν, cύνθετον· ἁπλοῦν μὲν οἷον ἐμοῦ coῦ οὗ, p 641 b
cύνθετον δὲ ἐμαυτοῦ cαυτοῦ αὑτοῦ. 2
Εἴδη δέ, ὅτι αἱ μέν εἰcι πρωτότυποι, ὡc ἐγώ cύ ἵ, αἱ δὲ παράγωγοι, ὡc πᾶcαι αἱ κτητικαί, αἳ καὶ διπρόcωποι καλοῦνται. παράγον-

[Discrepantia scripturae in LGBTVHAfb] 1 post cχήματα add δὲ VHAfb | οἷον LB: om GTVHAfb ‖ 2 ante ἐμαυτοῦ add οἷον BT | αὑτοῦ T: in L ἀυτοῦ scriptum est ab L[1] et ἑ praemissum ab L[2], αὐτοῦ GV, ἑαυτοῦ BHAfb ‖ 3 εἴδη δὲ LBT: εἴδη δύο G et HAf, εἴδη δὲ δύο Vb | ἵ] ὅc T ‖ 4 πᾶcαι] παι G, περ B | κτητικαί] κτητι renov L[4]; ἐκcτητικαί G, ἀποκτητικαί T sed ἀπο ex sequentibus huc inlatum induxit prima manus | καὶ om T | διπρόcωποι] πρόcωποι redintegravit L[4]

[Discrepantiae et testimonia scholior. (Σ σ) erotematum (E) aliorum scriptor.] κλητικῆc ἐμόc .... ἀττικῶc τε ἔχει τὴν κλητικὴν ὦ ἐμόc, ἵνα μὴ cυνεμπέcῃ τῇ αἰτιατικῇ τῶν πρωτοτύπων. item in eis, quae ex Heliodori commentario excerpta sunt in N, legitur (apud Wachsm 387): πάλιν ἐνταῦθα μετὰ τῶν πτώcεων καὶ τὰ πρόcωπα παραλαμβάνει· ἔδει γὰρ εἰπεῖν ἐμόc ἐμοῦ ἐμοὶ (sic) ἐμὸν, ἡ κλητικὴ ἐμόc. atque Σ 917_{21} (Steph) haec tradit: ἰcτέον ὅτι τὰ παράγωγα ἐπὶ μὲν τοῦ πρώτου προcώπου κλητικὴν ἔχουcιν· ὁ ἐμόc γὰρ ὦ ἐμόc ἔφη ὁ ποιητήc, Ἀττικῶc κλίναc, ἵνα μὴ cυνεμπέcῃ τῇ αἰτιατικῇ τοῦ πρωτοτύπου ..... τὰ δὲ δεύτερα κλητικὰc οὐκ ἔχουcιν, ἐπειδὴ μὴ δυνατὸν ἦν ...... τὰ μέντοι τρίτα ἠδύναντο μὲν ἔχειν κλητικάc, οὐχ εὑρέθηcαν δὲ ἐν χρήcει. cfr Apollonius, qui de pron. 27 A B = 22_{15} Schn. et synt. 221_{25} eadem docet eodemque exemplo utitur: γαμβρὸc ἐμὸc θύγατέρ τε (τ 406). Sed Σ[1] 917_{21} et Σ[1] in N om κλητικῆc ἐμόc. — In ea singularum formarum pronominis possessivi enumeratione et illustratione, quam O habet post 912_{11} (Hel), non solum legitur: ὦ ἐμόc ὦ ἐμώ .... ὦ ἡμέτεροι, sed etiam ὦ ὅc ὦ ὥ ...... ὦ cφέτεροι. easdemque formas invenis in eo quoque de pronominum flexione tractatu, quem exhibent Hamburgensis p 272—278, Havniensis p 565—573, Leidensis p 234—238 (vide Hilgardi progr. p 41). quin etiam secundae personae possessivorum vocativi leguntur in Hamburgensi certe, atque leguntur etiam in E[t] ‖ 1 cχήματα] δὲ post cχήματα ne Σ[1] 918_{12} quidem habet ‖ 1—2 οἷον ante ἐμοῦ om, ante ἐμαυτοῦ ponit Σ[1] 918_{12}, utroque loco habet Σ[1] in N apud Wachsm 387, utrobique om E[g] | Σ 918_{16} (Steph) et 918_{31} (Porph?) docent quamobrem ἐγώ cum αὐτόc compositum non sit; item Σ 920_{19} (Hel) nominativo carere pronomen compositum dicit τεχνικῷ τινι λόγῳ. Cfr Apollon. de pron. 88 C=69_{18} Schn. et 145 B=114_{18}, ubi ἐγαυτόc et ἐμαυτόc (qua forma semel Pherecrates ioci causa usus esse dicitur) reiciuntur. At E[t]: ἀπὸ τοῦ ἐμέ cέ καὶ ἕ καὶ τοῦ αὐτόc ἔcτι cύνθετοc ἀντωνυμία· ἐμαυτόc cαυτόc ἑαυτόc ‖ 2 cαυτοῦ αὑτοῦ] cαυτοῦ αὑτοῦ Σ[1] 918_{12}, cαυτοῦ ἑαυτοῦ Σ[1] in N apud Wachsm 387, cεαυτοῦ ἑαυτοῦ Σ 920_{21} (Hel) et Σ in N apud Wachsm (Hel). Cfr Apollonius de pron. 99 C=77_{28} Schn., ubi bisyllabas formas tertiae personae defendit ‖ 3 εἴδη δὲ ὅτι etiam Σ[1] 921_{1}, neque subsequentis scholii auctor (Hel) videtur δύο legisse | post πρωτότυποι add σ[p] (Nepho) αἱ καὶ μονοπρόcωποι λεγόμεναι, hoc epitheto ita usus, ut Draco et Apollonius utebantur, non ut Herodianus: vide indicem ‖ 4 αἳ καὶ διπρόcωποι καλοῦνται testantur

[Lectiones Armenii] 1 δύο, ἁπλοῦν, cύνθετον om; pro altero ἁπλοῦν legitur pluralis errore librarii ‖ 2 ἐμαυτοῦ cαυτοῦ αὑτοῦ] etiam composita conatur imitari ‖ 3 εἴδη δὲ ὅτι legebat ‖ 4 convertit ὡc καὶ πᾶcαι

p 641 b ται δὲ οὕτως· ἀπὸ μὲν ἑνικῶν αἱ ἕνα κτήτορα δηλοῦσαι, ὡς ἀπὸ τοῦ ἐμοῦ ὁ ἐμός· ἀπὸ δὲ δυϊκῶν αἱ δύο, ὡς ἀπὸ τοῦ νῶϊ νωΐτερος· ἀπὸ δὲ πληθυντικῶν αἱ πολλούς, ὡς ἀπὸ τοῦ ἡμεῖς ἡμέτερος.

Τῶν δὲ ἀντωνυμιῶν αἱ μέν εἰσιν ἀσύναρθροι, αἱ δὲ σύναρθροι· ἀσύναρθροι μὲν οἷον ἐγώ, σύναρθροι δὲ οἷον ὁ ἐμός.

[Discrepantia scriptvrae in LGBTVHAfb] **1** οὕτως om B | ἑνικῶν] ἑνικῆς T, κτητικῶν Af ‖ **2** ἐμοῦ] ἐμῶ G | δυϊκῶν] υ in ras L^2 | νῶϊν G | ante νωΐτερος add ὁ B ‖ **3** πληθυντικῆς T | ante ἡμέτερος add ὁ B | ἐμέτεροι L^1, ἡ et ος supra L^2, ἡμέτερον T ‖ **4** αὐτωνύμιῶν G ‖ **4—5** in L αἱ δὲ σύναρ L^2 in ras scripsit et θροι ἀσύναρθροι μὲν οἷον ἐγώ in mg inferiore add | αἱ δὲ σύναρθροι ἀσύναρθροι om T ‖ **5** ante ἀσύναρθροι add καὶ B | post ἐγώ add σύ ἵ B

[Discrepantiae et testimonia scholiorvm ($\Sigma\sigma$) erotematvm (E) aliorvm scriptorvm] etiam Σ^1 921_1 Σ 921_5 (Hel) E^g. Cfr Apoll. de pron. 20 A=17_1 Schn.: διπροσώπους τὰς κτητικὰς ὁ Δράκων ἐκάλει, καθὸ δύο πρόσωπα νοεῖται, τοῦ τε κτήτορος καὶ τοῦ ὑπακουομένου κτήματος. μονοπροσώπους δὲ ἢ ἁπλᾶς τὰς πρωτοτύπους ‖ **1—2** ἀπὸ τοῦ ἐμοῦ ὁ ἐμός etiam Σ^1 921_8 et E^g, in quo catechismo ἡ ἐμή τὸ ἐμόν adduntur. Σ in N apud Wachsm 387 (Hel): ἐκ τῆς ἐμοῦ πρωτοτύπου παρῆκται ἡ ἐμός κτητική (= Σ 921_4), atque Σ 921_{21} (Hel): πᾶσαι αἱ κτητικαὶ ἀντωνυμίαι παράγωγοί εἰσι καὶ παράγονται ἀπὸ τῶν γενικῶν πρωτοτύπων διὰ τὸ τὴν γενικὴν κτητικὴν εἶναι. quae Heliodorus vel potius Choeroboscus ab Apollonio petivit: vide de pron. 19 C=16_{16} Schn. et 129 C=102_5. item Σ 921_8 (Steph): οὕτω γίνονται αἱ παραγωγαί· ἐγώ ἐμοῦ ἐμός, σύ σοῦ σός, ἵ οὗ ὅς ‖ **2** ἀπὸ δὲ δυϊκῶν αἱ δύο] Σ post 921_{22} in O (Hel): ἀπὸ κοινοῦ τὸ κτήτορας δηλοῦσαι, ἵν' ᾖ τὸ λεγόμενον· ἀπὸ δὲ δυϊκῶν αἱ δύο κτ. δηλοῦσαι | νῶϊ νωΐτερος] νῶϊ νωΐτεροι Σ^1 921_8, νῶ (sic) νωΐτερος Σ post 921_{22} in O (Hel). In Σ 921_{10} (Steph) legimus: νῶϊν νωΐτερος, σφῶϊν σφωΐτερος· ἀπὸ τοῦ τρίτου ⟨οὐ⟩ γίνεται, ἐπεὶ ἐγκλιτικόν «καί σφωϊν δὸς ἄγειν» ⟨A 338⟩, ἀπὸ δὲ ἐγκλιτικῶν οὐ γίνεταί ποτε πτωτικόν. Cfr Apoll. de pron. 129 C=102_9 Schn. ‖ **3** ἡμεῖς ἡμέτερος etiam Σ post 921_{22} in O (Hel): ἡμεῖς ἡμέτεροι Σ^1 921_8, ἡμεῖς ἡμέων ἡμέτερος σφίν σφέων σφέτερος Σ 921_{13} (Steph), ubi Bekker lacunae signum iure posuit ante σφίν. Cfr Apoll. de pron. 130 A=102_{12} Schn. ‖ **4—5** τῶν δὲ — ἐμός desunt in σE, sed explanantur in Σ. ac reiciunt has ἀσυνάρθρων et συνάρθρων appellationes Σ 922_{12} Σ 922_{19} (Steph) Σ 922_{23} Σ 923_{1-19} (Hel), quae refutationes partim haustae sunt ex Apollonii de pron. libro 14 C=13_4 Schn.: Εἰ αἱ σύνθετοι τῶν λέξεων διηνεκὲς ἔχουσι τὸ σημαινόμενον, καθάπερ ὁ μισάνθρωπος, ὁ φιλάνθρωπος καὶ φιλοπλάτων (i. e. *si vis talium vocabulorum numquam non valet, veluti qui* μισάνθρωπος *nominatur semper odit homines*), πῶς οὐ γέλοιοι οἱ συνάρθρους καὶ ἀσυνάρθρους ἀποφαινόμενοι τὰς ἀντωνυμίας; καὶ γὰρ αἱ καλούμεναι σύναρθροι, πρόσωπα ἔχουσαι δεικτικά (i. e. *si ad primam vel secundam personam referuntur*), δεκτι-

---

[Lectiones Armenii] **2** αἱ δύο — νῶϊ desunt. Deinde vox ficticia respondere videtur voci νωΐτερος ‖ **3** post eam vocem, quae exprimit nominativum ἡμεῖς, sequitur eiusdem pronominis genetivus, qui vice fungitur possessivi ἡμέτερος ‖ **4—5** Τῶν δέ — ἐμός] Armenius consentit, nisi quod pro ἀντωνυμιῶν eam vocem exhibet, quae non tam ἀντωνυμίαν quam ἀντώνυμον aequat. Cfr supra ad p 63, 1

p 641b

§ 18 (23b) ΠΕΡῚ ΠΡΟΘΈCΕΩC

Πρόθεcίc ἐcτι λέξιc προτιθεμένη πάντων τῶν τοῦ λόγου μερῶν ἔν τε cυνθέcει καὶ cυντάξει.

[Discrepantia scriptvrae in LGBTVHAfb] 1 ΠΡΟΘΈCΕΩΝ VHAfb ‖ 2 προcτιθεμένη G

[Discrepantiae et testimonia scholior. ($\Sigma\sigma$) erotematvm (E) aliorvm scriptor.] καὶ οὔκ εἰcιν ἄρθρων, καθάπερ ἐπὶ τοῦ «ἐμὸc εἶ» καὶ «ἡμέτεροc εἶ». οὔτε αἱ ἀcύναρθροι ἐκτόc εἰcιν ἄρθρων· Ἀττικοὶ γοῦν «τὸν ἐμέ» κτλ. At ne Apollonius quidem abstinuit usitata pronominum possessivorum appellatione, de pron. 97 A=75_{24}: ἡ οὗ πρωτότυποc ..... ὁμοφωνοῦcα τῇ ἀπὸ τῆc ὅc γενικῇ cυνάρθρῳ, et 121 BC=$95_{9\ 16}$ et in syntax. $170_{8\ 22\ 27}$ 222_{14} (60_{8} τὰc καλουμέναc cυνάρθρουc ἀντωνυμίαc). Nec posteriores nomen non usurpabant ‖ 1 Περὶ προθέcεωc] singularem etiam $\Sigma\sigma E$ praebent ‖ 2—3 πρόθεcιc — cυντάξει] definitionem testantur $\sigma E^{g} E^{b} E^{t}$ epitoma Pseudochoer. 12_{34} atque maximam partem etiam Σ 924_{12} (Hel), ubi vituperatur ὅροc Dionysii, probatur hic: πρόθεcίc ἐcτι μέροc λόγου καθ᾽ ἕνα cχηματιcμὸν λεγόμενον προθετικὸν τῶν τοῦ λόγου μερῶν ἐν παραθέcει ἢ ἐν cυνθέcει, ὅτε μὴ κατὰ ἀναcτροφὴν ἐκφέρεται, cuius finitionis auctor quin Apollonius Dyscolus sit, non licet dubitari. Cfr Prisciani libri XIV initium, III 24_{5}: *cum mihi bene videantur praepositionem ceteris indeclinabilibus Graccorum doctissimi praeposuisse, et maxime Apollonius, cuius auctoritatem in omnibus sequendam putavi, ego quoque ab ea incipiam ...... Est igitur praepositio pars orationis indeclinabilis, quae praeponitur aliis partibus vel appositione vel compositione. Est autem quando per appositionem prolatae praepositiones praepostere ponuntur.* (ad καθ᾽ ἕνα cχηματιcμὸν λεγόμενον = ἄκλιτον cfr synt. 201_{24}: τὰ καθ᾽ ἕνα cχηματιcμὸν ἐκφερόμενα, ὥcπερ οἱ cύνδεcμοι καὶ αἱ προθέcειc καὶ cχεδὸν ἅπαντα τὰ ἐπιῤῥήματα, et synt. 337_{18} de adv. $530_{7\ 11\ 13}$ B=$120_{12\ 16\ 17}$ Schn.; ad ὅτε μὴ κατὰ ἀναcτροφὴν ἐκφέρεται cfr exitus definitionum Apollonianarum verbi et pronominis, quas supra ad p 46, 4—5 et ad p 63, 2—3 attuli; παράθεcιc nomen Apollonius ad significandum eum praepositionum usum qui compositioni contrarius est semper adhibet.) Ergo Dyscolus ad verba Dionysii addidit indeclinabilem esse praepositionem; omisit πάντων; pro cυντάξει, quo ipse et de parathetico et de synthetico vocum conexu utebatur, posuit παραθέcει; denique in definitionem recepit anastropham, cuius Dionysius oblitus non est, sed ita tantum mentionem facit, ut monosyllabas dicat traiectionem non pati. — Ad πάντων etiam haec adnotanda sunt. Herodiani assecla Ioannes Alex. 26_{7}: «διὰ τί προθέcειc εἴρηνται; ἐκ τοῦ πάcηc λέξεωc ἐθέλειν προτίθεcθαι· λέγω δὲ ὀνομάτων, ῥημάτων, μετοχῶν, ἀντωνυμιῶν, ἄρθρων τῶν προτακτικῶν. Omnibus orationis partibus nulla excepta, etiam praepositioni ipsi, praepositionem praemitti exponunt Σ 924_{32}—925_{22} (Hel) Σ 926_{4} —927_{8} (Steph?) σ, similiaque docent Diomed. I 408_{27} et Donat. IV 389_{20} (cfr Prisc. III 41_{16}); sed in definitione hi artigraphi non *omnis* nomine, sed *alius* voce utuntur, sicut Cominianus apud Charis. I 230_{5} et Dositheus VII 413_{6}. — Iidem grammatici latini in definienda praepositione non distinguunt inter se parathesin et synthesin, nec magis hoc faciunt Palaemon apud Char. I 231_{1} Audax VII 351_{25}. Sed post definitionem agunt de coniunctione vel compositione et separa-

---

[Lectiones armenii] 1— p 72, 2 In definitione plane concinit cum verbis grae-

p 641 b Εἰcὶ δὲ αἱ πᾶcαι προθέcειc ὀκτὼ καὶ δέκα, ὧν μονοcύλλαβοι μὲν 17 ἕξ· ἐν εἰc ἐξ cύν πρό πρόc, αἵτινεc οὐκ ἀναcτρέφονται· διcύλλα-

---

[DISCREPANTIA SCRIPTVRAE IN LGBTVHAfb] **1** αἱ πᾶcαι LBTb: πᾶcαι G, πᾶcαι αἱ VHAf ‖ **1**— p **72**, **1** ὧν — δέκα om VH, ὧν — ἕξ et αἵτινεc — δέκα om Af ‖ **1** post μὲν add εἰcι BT ‖ **2** ἐν om T | $\overline{\text{ἐν}}$ $\overline{\text{εἰc}}$ $\overline{\text{ἐξ}}$ L, $\overline{\text{εν}}$ $\overline{\text{εἰc}}$ $\overline{\text{ἐξ}}$ G, acutos imposuit b | ἐξ cύν πρό πρόc] hunc ordinem unus praebet L: ἐξ cύν πρόc πρό GB, cύν ἐξ πρόc πρό T, ἐξ πρό πρόc cύν Afb | αἵτινεc οὐκ ἀναcτρέφονται om T

[DISCREPANTIAE ET TESTIMONIA SCHOLIORVM ($\Sigma\sigma$) EROTEMATVM (E) ALIORVM SCRIPTORVM] tione Diomed. I 408_{31} Donat. IV 389_{26} Dositheus VII 413_{5} ‖ **1** εἰcὶ δὲ αἱ πᾶcαι προθέcειc ὀκτὼ καὶ δέκα] cfr Herodian. apud Arcad. 204_{15} Schm.: εἰcὶ δὲ προθέcειc $\overline{\text{ιη}}$ (sic Havniensis, editiones δέκα καὶ ὀκτώ), et Charis. I 236_{16}: *Gaius Iulius Romanus de praepositionibus libro* ἀφορμῶν *ita refert. «Suetonius Tranquillus de rebus variis: praepositiones, inquit, omnes omnino sunt graece duodeviginti.» qui numerus inter omnes criticos grammaticos profecto convenit* (Suetonii reliq. p 303 Roth. p 353 Reiff. Non ab Suetonio scripta, sed ab Romano adiecta videntur *qui numerus — convenit*) | αἱ πᾶcαι προθέcειc testatur Σ^1 ante 927_{27}: αἱ προθέcειc ἅπαcαι Σ ante 927_{33} (Hel), πᾶcαι αἱ προθέcειc σ | ὀκτὼ καὶ δέκα] Σ 927_{33} (Hel): προcτιθέναι δεῖ καὶ ἐνταῦθα «κατὰ τὸ κοινὸν ἔθοc», ἵν' ᾖ οὕτωc· ⟨εἰcὶ δὲ αἱ προθέcειc ἅπαcαι κατὰ τὸ κοινὸν ἔθοc ὀκτὼ καὶ δέκα⟩. τοῦτο δὲ εἶπον, ἐπεὶ παρὰ τῷ ποιητῇ εὑρίcκομεν ἐγώ (παρὰ τῷ ποιητῇ accessit ex O, ἐγώ ponendum post εἶπον) παρά κατά ὑπέρ ἐνί (lege παραί καταί ὑπείρ ἐνί, quamquam mirum est quod has formas poëticas tamquam alias praepositiones profert scholiasta). idem Heliodorus post 928_{3}: χρὴ δὲ εἰδέναι ὅτι τῇ μὲν φωνῇ δεκαοκτώ εἰcι, τῇ δὲ δυνάμει δεκαεπτά. μία γάρ ἐcτιν ἐν αὐταῖc διφορουμένη κατὰ τὸ αὐτὸ cημαινόμενον. ἡ γὰρ περί τὴν αὐτὴν ἔχει cημαcίαν τῇ ἀμφί. cfr Σ 927_{29} (Steph?). ἕνεκα veteribus technicis omnibus coniunctio est; alias voces, quas nostri grammatici in praepositionum numero habent, illi rectius adverbia appellabant ‖ **2** ἐν εἰc ἐξ cύν πρό πρόc] ἐξ ante εἰc conlocant σ^M σ^L, πρόc ante πρό Σ^1 927_{27} σ^H σ^R σ^K σ^P E^g E^v E^b Syncellus fol 195ᵛ atque hunc ordinem videtur legisse etiam Σ 931_{6} (Hel): χρὴ δὲ εἰδέναι ὅτι ἀντιπεπόνθαcιν αἱ μονοcύλλαβοι ἀλλήλαιc καὶ διcύλλαβοι προθέcειc. ἐπειδὴ γὰρ πᾶcαι αἱ μονοcύλλαβοι εἰc cύμφωνον κατέληξαν, μία δὲ αὐτῶν εἰc φωνῆεν, ἡ πρό, διὰ τοῦτο cχεδὸν εἶπεν † αἱ διcύλλαβοι πᾶcαι εἰc φωνῆεν κατέληξαν, μία δὲ αὐτῶν εἰc cύμφωνον, ἡ ὑπέρ. ἐξ ἧc τὸ ὑπέρτερον παρήχθη. patet enim post εἶπεν nonnulla intercidisse, ac sic fere explendam esse puto lacunam: ἐν εἰc ἐξ cύν πρόc πρό, τὴν πρό τελευταίαν τάccων. ὕcτερον δὲ τῇ ἐναντίᾳ τάξει χρῆται, ἐπεί. In Arcadiana s. Theodosiana epitoma catholicae Herodianeae p 204_{16} (et 205) Schm. monosyllabae ita ordinantur: ἡ cύν, ἡ ἔξ, ἡ εἴc, ἡ ἔν, ἡ πρόc, ἡ πρό; sed apud alterum catholicae compilatorem Io. Alex. 25_{32} legimus: πᾶcα πρόθεcιc ὀξύνεται· ἔν εἴc ἔξ ἀνά κατά καὶ τὰ λοιπά | αἵτινεc οὐκ ἀναcτρέφονται] Σ 930_{6} (Hel): cημειωτέον ὅτι μόνη ἡ cύν ἀναcτροφὴν ἐν μονοcυλλάβοιc πέπονθεν, ὡc ἐν τῷ «ἐλθὼν ἀργυρότοξοc Ἀπόλλων Ἀρτέμιδι ξύν» ⟨ο 410⟩. εἰδέναι δὲ χρὴ ὁμοίωc, ὅτι οὐ δεῖ τὸ cπανίωc εἰρημένον εἰc κοινότητα παραλαμβάνειν. Vide Herodianum apud

---

[LECTIONES ARMENII] cis. Deinde vero enumerat quinquaginta praepositiones atque his subicit tres, quas postpositivas appellat

βοι δὲ δύο καὶ δέκα· ἀνά κατά διά μετά παρά ἀντί ἐπί περί P 641b ἀμφί ἀπό ὑπό ὑπέρ.

§ 19 (24b) ΠΕΡῚ ἘΠΙΡΡΉΜΑΤΟϹ

Ἐπίρρημά ἐϲτι μέροϲ λόγου ἄκλιτον, κατὰ ῥήματοϲ λεγόμενον ἢ ἐπιλεγόμενον ῥήματι.

[Discrepantia scripturae in LGBTVHAfb] 3 περὶ om B ‖ 4—5 κατὰ ῥήματοϲ λεγόμενον ἢ ἐπιλεγόμενον ῥήματι] κατὰ ῥήματι L[1], L[2] ι in ο mutavit (c addere neglexit) et in mg add λεγόμενον ἢ ἐπιλεγόμενον ῥήματι

[discrepantiae et testimonia scholior. (Σ σ) erotematum (E) aliorum scriptorum] Io. Alex. 27_{34}—28_4: καὶ τὰϲ μονοϲυλλάβουϲ δὲ ἐὰν ἐπὶ τέλει ὦϲιν ϲτίχου, ἀναϲτρέφουϲιν, οἷον «. . . . . Ἀρτέμιδι ξύν». ῥώννυται γὰρ ὁ τόνοϲ τῆϲ ϲύν προθέϲεωϲ, ἵνα νοῆται ἡ ἀναϲτροφή. τοιοῦτό ἐϲτι καὶ τὸ «οὐ μέν μοι κακὸϲ εἴδεται, οὐδὲ κακῶν ἔξ» ⟨Ξ 472⟩. et cfr Lehrsii qu. ep. p 97 ‖ 1—2 ἀνά — ὑπέρ] eundem ordinem habent Σ[1] σ E Syncellus fol 195ᵛ, eundem Herodianus quoque apud Arcad. 204_{11} Schm.; neque discrepant ibidem p 205_{21}—206_1: nam in Havniensi codice hic quoque ἀπό legitur ante ὑπό. cfr etiam Io. Alex. 25_{32}: ἓν εἰϲ ἓξ ἀνά κατά καὶ τὰ λοιπά. — Bisyllabas anastropham pati praeter τριχρόνουϲ et praeter διά et ἀνά docent Σ 930_{26} (Hel) 930_{13} (Steph?) Herodianum secuti, v. I 480—481 Lz = Io. Alex. 27_{28} Arcad. 204_{17} ‖ 4—5 Definitionem testantur Σ $935_{2\ 5}$ (Hel) $935_{10\ 11\ 15}$ (Mel) E[b] E[t] epitoma. Syncellus fol 201ᵛ: Διονύϲιοϲ ὁ Θρᾷξ διοριζόμενοϲ τὸ ἐπίρρημά φηϲι· κατὰ ῥήματοϲ λεγόμενον ἢ ἐπιλεγόμενον ῥήματι, τουτέϲτι προταττόμενον ῥήματοϲ ἢ ἐπιταττόμενον ῥήματι. σ et E[g] priorem tantum partem usque ad ἄκλιτον habent. Pseudochoerob. 41_{15} om ἢ ἐπιλεγόμενον ῥήματι. (Lascaris et Chalcond. om ῥήματι, Gaza l. IV pro ἄκλιτον ponit ἄπτωτον et post ἐπιλεγ. ῥ. addit καὶ οἷον ἐπίθετον ῥήματοϲ). — Reprehendit technographum, sicut alibi, Heliodorus vel potius Choeroboscus Σ 935_6 doctrina nisus Dyscoli. Huius enim est is ὅροϲ qui in eodem scholio profertur probaturque nullo nomine addito, 931_{33}: ὁριϲτέον οὕτωϲ τὸ ἐπίρρημα· ἐπίρρημά ἐϲτι λέξιϲ ἄκλιτοϲ κατηγοροῦϲα τῶν ἐν τοῖϲ ῥήμαϲιν ἐγκλίϲεων καθόλου ἢ μερικῶϲ, ὧν ἄνευ οὐ κατακλείει διάνοιαν (= de adv. p 529_6 B. 119_5 Schn.). qua definitione num Apollonius Thracem revera correxerit, valde ambigi licet; sed quin Apolloniana ex Dionysiana orta sit, non dubito. atque illa quoque ex eadem videtur facta esse quam Iulius Romanus apud Charis. I 190_{12} profert: ἐπίρρημά ἐϲτι μέροϲ λόγου ἄκλιτον ἐπὶ τὸ ῥῆμα τὴν ἀναφορὰν ἔχον. Ab Apollonio parum intellecto originem ducunt quae post definitionem leguntur in σ: τίθεται δὲ κατὰ τῶν ἐν τοῖϲ ῥήμαϲιν ἐγκλίϲεων . . . . . Τούτων ἄνευ οὐ κατακλείεται διάνοια· ἐὰν γὰρ εἴπω «ἐξηγήϲατο Πλάτων», οὐ κέκλειϲται ἡ διάνοια· εἰ δὲ εἴπω «ἐξ. Πλ. ϲαφῶϲ», πλήρηϲ ἡ διάνοια. Palaemon apud Charis. I 186_{30} (cfr Keilii praef. p XLIX et Schottmuelleri de Plinii libris gramm. dissert. p 8) Iul. Romanus apud eundem I 190_8 Donatus IV 362_{15} 385_{11} definiunt: *adverbium est pars orationis quae adiecta verbo significationem eius explanat atque implet*, nec aliter Cominianus ap. Char. I 180_{25} Anonymus apud eundem I 181_{17} Diomedes I 403_{17}, nisi quod hi ultima verba sic conlocant *implet atque explanat* et quod Anonymus pro *adiecta* habet *praeposita*. Priscianus III 60_2: *adv. est pars or.*

[Lectiones Armenii] 4—5 omnino eandem definitionem habet

p 641 b Τῶν δὲ ἐπιρρημάτων τὰ μέν ἐϲτιν ἁπλᾶ, τὰ δὲ ϲύνθετα· ἁπλᾶ μὲν 26 ὡϲ πάλαι, ϲύνθετα δὲ ὡϲ πρόπαλαι.

⟨1⟩ Τὰ δὲ χρόνου δηλωτικά, οἷον νῦν τότε αὖθιϲ· τούτοιϲ δὲ

[Discrepantia scriptvrae in LGBTVHAfb] **1** ἐϲτιν] εἰϲιν supra scripsit L^2 || **2** ὡϲ utrobique LGBT: οἷον utrobique VHAfb || **3** αὖτιϲ T

[Discrepantiae et testimonia scholior. ($\Sigma\sigma\lambda$) erotematvm(E) aliorvm scriptor.] *indeclinabilis, cuius significatio verbis adicitur*, hoc loco ab Apollonio non minus quam ab Dionysio discedens, licet in subsequentibus Dyscoli doctrina utatur || **1—2** τὰ μὲν ἁπλᾶ — πρόπαλαι] supplent doctrinam Dionysianam Σ 936_1 (Hel) 936_7 (Steph?): nam non solum simplicia et composita adverbia exstare, sed etiam decomposita velut παγκάλωϲ ab genetivo παγκάλων derivatum (cfr ind. s. μεϲότηϲ). atque Heliodorus addit Σ 936_9: ἰϲτέον δὲ ὅτι καὶ εἴδη παρέπεται τοῖϲ ἐπιρρήμαϲιν (scil praeter ϲχήματα, quae sunt ἁπλοῦν ϲύνθετον παραϲύνθετον). ἔϲτι γὰρ τὰ μὲν αὐτῶν πρωτότυπα, τὰ δὲ παράγωγα .... Ποιοῦνται δὲ παραγωγὴν ἐκ πάντων τῶν μερῶν τοῦ λόγου κτλ (cfr Apollon. de adv. 556_5 B. 146_2 Schn.). ex omnibus orationis partibus nasci adverbia eadem ratione exponunt E^g E^b E^l. εἶδοϲ et ϲχῆμα eis accidere docent etiam E^b E^l, ϲχῆμα χαρακτῆρα δύναμιν παρέπεϲθαι τῷ ἐπιρρήματι dicunt E^g (ad χαρακτ. cfr Apoll. de coni. 500_{27} B. 234_6 Schn.). — Latini grammatici, Cominianus apud Charis. I $181_{2\ 10\ 12}$ Diomedes I 404_3 405_{20} 408_8 Donatus IV 386_7 Dositheus VII 408_{23} alii, tradunt accidere adverbio significationem figuram comparationem **2** ὡϲ exhibent utrobique Σ^1 ante 936_7 Σ $936_{2\ 3}$ (Hel) 936_8 (Steph?) E^g: οἷον cum deterioribus artis codicibus E^b E^l || **3** τὰ δὲ χρόνου — αὖθιϲ] Σ 936_{23} (Hel): προϲτιθέναι δεῖ τὸ γενικοῦ, ἵν' ᾖ ὁ λόγοϲ οὕτωϲ· τὰ δὲ γενικοῦ χρόνου ϲημαντικά, οἷον νῦν τότε αὖθιϲ. post quam correctionem exponitur νῦν, sicut ἤδη, iungi cum praesenti, praeterito, futuro. deinde pergit: καὶ ἔϲτι ϲαφῶϲ εἰπεῖν ὅτι τὰ χρονικὰ ἐπιρρήματα ἢ καθολικὸν χρόνον δηλοῖ ἢ μερικὸν καὶ ἢ ὡριϲμένα ἐϲτὶν ὡϲ χθέϲ ϲήμερον, ἢ ἀόριϲτα ὡϲ πάλαι ποτέ. item Palaemon apud Charis. I $187_{26\ 32}$ et Dositheus VII $409_{1\ 6}$ distinguunt infinitiva et finitiva adverbia, vel tempus infinitum et tempus finitum significantia. — exempla νῦν τότε αὖθιϲ testantur etiam Σ^1 ante 937_{26} Σ 937_{27} et 938_2 (Mel) E. eademque auctorem anonymum scholii 938_{12} invenisse putaverim. nam quae in hac explanatione legimus: ἕνα τρόπον καλεῖ εἶναι χρόνου δηλωτικὸν καὶ παρατίθεται τὸ νῦν, τὸ ὕϲτερον, τὸ αὖθιϲ, ea ita depravata esse arbitror, ut pro τότε inreperet interpretamentum tertii exempli. E^v E^b addunt haec exempla: τόφρα ὄφρα τέωϲ ἕωϲ πηνίκα ἡνίκα ἄψ ἔπειτα μετέπειτα, E^l praeterea in mg ποτέ πάλιν ὅτε πάλαι. Etiam Palaemon et Dositheus exhibent multa adverbia infinitae potestatis || **3**— p 74, **1** τούτοιϲ δὲ — παραϲτατικά] Vt iam in vetustioribus scholiis τὰ καιροῦ παραϲτατικὰ non subiciuntur τοῖϲ χρόνου δηλωτικοῖϲ tamquam species generi, sed opponuntur tamquam species speciei (vide Σ $938_{4\ 29}$), ita in σ quoque legimus: γίνονται δὲ ἀπὸ χρόνων ὡϲ τὸ νῦν, ἀπὸ καιροῦ ὡϲ τὸ ϲήμερον κτλ, in E (et apud Chrysoloram): ἢ χρόνου δηλωτικὰ ἢ καιροῦ παραϲτατικά, apud Mich. Syncellum fol 202ʳ: ἐν μὲν τοῖϲ χρόνου δηλωτικοῖϲ ...... ἐν δὲ τοῖϲ καιροῦ παραϲτατικοῖϲ. cfr infinitivorum et finitivorum adverbiorum

[Lectiones Armenii] **1—2** et distributio et exempla eadem fuerunt apud Armenium. nam *nakh* (= *ante*), quod post *wagh* (= πάλαι) legitur, et *waghwagh* (= *velociter*), quod ante *nakhawagh* (= πρόπαλαι) invenitur, censendum est ab interprete ipso addita non esse. ὡϲ neutro loco expressum legitur || **3** νῦν τότε expressa sunt; deest quod respondeat tertio exemplo

ὡς εἴδη ὑποτακτέον τὰ καιροῦ παραστατικά, οἷον σήμερον αὔριον p 641 b
τόφρα τέως πηνίκα. 28

⟨2⟩ Τὰ δὲ μεσότητος, οἷον καλῶς σοφῶς.

[Discrepantia scriptvrae in LGBTVHAfb] 1 ὑποτακτέον LGBb: ὑποτέτακται T, ὑπονοητέον VHAf | post τὰ add δὲ T | παρατατικά G | post αὔριον add χθές B || 2 post τέως add ἕως B | post πηνίκα add ποτέ B | 3 post σοφῶς add δυνατῶς BTb

---

[Discrepantiae et testimonia schol. ($\Sigma\sigma\lambda$) erotematvm (E) aliorvm scriptor.] distinctio apud Palaemonem et Dositheum ll. ll. Plerique grammatici latini generalem tantum appellationem adverbiorum temporis vel temporalium vel tempus significantium habent (nec magis secernunt ab reliquis τὰ καιροῦ παραστατικὰ Gaza Lascaris Chalcond.) || 1 εἴδη pluralem testantur Σ^1 ante 937_{26} et ante 939_2 $\Sigma 937_{30}$ (Mel). rectius loquitur Σ 939_5 (Hel): τὸ σήμερον καὶ χθὲς καὶ αὔριον εἶδος καὶ μέρος ἐκείνων | ante τὰ καιροῦ inserit καὶ Σ^1 ante 939_2 | σήμερον αὔριον] iuxta haec duo χθές quoque profertur ut καιροῦ παραστατικόν in Σ 937_{20} (Hel) 939_5 (eiusdem) $938_{27\ 32}$, quorum locorum ex secundo coicere possis legisse χθές in suo artis exemplari scholiastam: «ὑποτακτέον» ἀντὶ τοῦ ἐν ὑποτομῇ θετέον. «τὰ καιροῦ παραστατικά» τουτέστι τὰ ὑποτομὴν χρόνου δηλοῦντα, ἵνα τὰ μὲν ἄνω ᾖ χρονικά, τὸ δὲ σήμερον καὶ χθὲς καὶ αὔριον εἶδος καὶ μέρος ἐκείνων. item E^v E^b E^l ad σήμερον αὔριον adiciunt: χθές δ καὶ ἐχθές λέγεται. Ex latinis grammaticis habent *heri* Palaemon ap. Charis. I 187_{33} Cominianus ap. eundem I 181_3 Anonymus apud eundem I 181_{19} Diomedes I 404_{25} Dositheus VII 409_8 Sacerdos VI 442_{17} [Victorinus] VI 201_{20} Audax VII 348_8 || 2 τόφρα τέως πηνίκα] haec adverbia post σήμερον αὔριον exhibent etiam Σ^1 ante 937_{26} σ E^g, in quibus erotematis praeterea ἔπειτα μετέπειτα ἄψ subiciuntur. Σ 938_5 (Steph): τὰ ἐπὶ καιροῦ μετὰ τοῦ χρόνον δηλοῦν καὶ ὡς πρός τι λέγεται· τὸ γὰρ σήμερον πρὸς τὸ αὔριον, τὸ δὲ τόφρα πρὸς τὸ ὄφρα. ἐν ἀναφορᾷ δὲ καὶ ἀνταποδόσει χρόνον δηλοῖ ταῦτα· ὅτε τότε, ἡνίκα τηνίκα πηνίκα ὁπηνίκα. In technes glossario λ legimus «τόφρα: ἄχρι. ἕως». Syncellus fol 202ʳ: ἰστέον δὲ ὅτι ἐν μὲν τοῖς χρόνου δηλωτικοῖς ἐπιρρήμασιν ἔστιν ὅτε ἀναφορικά, τὸ τῆμος καὶ τὸ τότε· ἐν δὲ τοῖς καιροῦ παραστατικοῖς τὸ τόφρα τέως τηνίκα ὅπερ κατὰ παραγωγὴν γίνεται τηνικαῦτα. — E^v E^b E^l haec tria tantum καιροῦ παραστατικῶν exempla habent: σήμερον αὔριον χθές, sed τόφρα ὄφρα τέως ἕως πηνίκα ἡνίκα ἄψ ἔπειτα μετέπειτα ut χρόνου δηλωτικὰ proferunt || 3 τὰ δὲ μεσότητος] hanc classem, de cuius nomine vide indicem, plane omittunt grammatici latini. (ποιότητος adverbiis eam tamquam speciem adiungunt Gaza et Lascaris; ut aliam appellationem adverbiorum qualitatis affert μεσότητος nomen Chalcond.) | καλῶς σοφῶς] δυνατῶς, quod duo artis codices post σοφῶς addunt, habent etiam E^g. sola καλῶς σοφῶς exhibent Σ^1 939_{18} Σ^1 ante 939_{29} (ubi tamen in mg alia manus adiecit οὕτως καθῶς) E^v E^b E^l. In explanatione proferunt Σ 939_{22} (Hel)

[Lectiones Armenii] 1 ὡς εἶδος ὑποτακτέον τὸ καιροῦ παραστατικόν || 1—2 οἷον σήμερον — πηνίκα] primum et alterum exemplum interpretatur singulis vocibus; pro τόφρα et τέως sex adverbia armeniaca exhibet eiusdem fere significationis; πηνίκα adverbio nihil est quod respondeat in versione || 3 μεσότητος reddidit | οἷον καλῶς σοφῶς] quinque exempla profert, quae significant: *pulcre* (καλῶς), *proprie* (ἰδίως?), *omnino* (πάντως), *universe* (ὅλως), *omnimodo* (παντοίως?)

p 641 b ⟨3⟩ Τὰ δὲ ποιότητος, οἷον πύξ λάξ βοτρυδόν ⟨B 89⟩ ἀγεληδόν ⟨Π 160⟩.

⟨4⟩ Τὰ δὲ ποσότητος, οἷον πολλάκις ὀλιγάκις.

[Discrepantia scriptvrae in LGBTVHAfb] 1—3 οἷον — ποσότητος om T ‖ 1 οἷον om VHAf | 3 post ὀλιγάκις add μυριάκις L^3 mg et GBTVHAfb

---

[Discrepantiae et testimonia scholiorvm ($\Sigma\sigma\lambda$) erotematvm (E) aliorvm scriptorvm] φίλως, Σ 939_{33} 940_2 (Steph) οὕτως πάντως, Σ 940_{18} οὕτως ἐκείνως ὥς, Σ 940_{31}—941_2 σωφρόνως οὕτως ἐκείνως ἄλλως μουσικῶς γραμματικῶς ἀθλητικῶς σαρκίνως ἀνθρωπίνως κακῶς ἀδρανῶς ἀφρόνως, σ σαφῶς εὐσεβῶς, sed non ita ut concludere possis haec adverbia interpretes in techne legisse; nec magis, ex artis exemplari repetendum videtur, quod Syncellus fol 202ʳ praeter καλῶς exhibet εὐσεβῶς ἀπαύστως ἁγίως δαψιλῶς ἐμπόνως φειδομένως ‖ 1 τὰ δὲ ποιότητος] hanc classem conlocant post ποσότητος speciem E^v E^b E^t. — Appellationem Σ 941_{18} (Steph?) ita interpretatur, ut ὀνομάτων πεποιημένων memoria revocetur: ἃ διὰ τῆς φωνῆς τὸ γινόμενον πρᾶγμα μιμεῖται, οἷον πύξ (cfr scholion ad § 12 877_7 quod eiusdem videtur auctoris esse: πεποιημένον ὄνομά ἐστιν ὅταν κατὰ μίμησιν ἤχου τινὸς καὶ τῆς ποιότητος τοῦ ὑποκειμένου πράγματος προενεχθῇ). atque Σ 941_4 (Hel): ποιότητος, inquit, ταῦτα λέγεται καὶ ἀπὸ τῆς σημασίας (τῆς accessit ex O). ποιότης γάρ ἐστι φωνὴ (?) δηλοῦσα τὴν ποιότητα τῆς φωνῆς ἢ τῆς σημασίας (pro prave repetito τῆς σημασίας lege quod sequentia flagitant τοῦ πράγματος). ἐὰν μὲν γὰρ εἴπω πύξ λάξ, τὴν ποιότητα τῆς φωνῆς ἐδήλωσα· ἐὰν δὲ βοτρυδόν ἀγεληδόν, τὴν ποιότητα τοῦ πράγματος | πύξ λάξ βοτρυδόν ἀγεληδόν] exempla eadem habent Σ^1 ante 941_4 et ante 941_{18} Σ 941_6 (Hel) 941_{19-25} (Steph?) E^s. etiam γνύξ profertur Σ 941_{16} (Mel), κλέβδην ὄβδην βύζην Σ 942_{2-15}, sed non videntur haec ex technes exemplari sumpta esse. E^v E^b E^t om πύξ λάξ. ad βοτρυδόν cfr Apoll. de adv. 556_{17} B. 146_4 Schn. — Quae exempla adverbiorum *qualitatis* a latinis grammaticis usurpantur (quos grammaticos μεσότητος adverbia praetermittere dixi), eorum vis plerumque latius patet, velut apud Diomedem I 404_{21} leguntur *bene pulchre sapienter prudenter agiliter viriliter expedite* ‖ 3 τὰ δὲ ποσότητος, οἷον πολλάκις ὀλιγάκις] μυριάκις (quod in deterioribus artis libris omnibus legitur atque in ipso optimo, sed hic a posteriore manu additum) om Σ^1 942_{18} Σ 942_{28} (Hel) E. Syncellus fol 103ʳ μυριάκις ut adverbium numeri, non quantitatis profert, verum adicit: τοῦτο μέντοι τὸ μυριάκις ἔστιν ὅτε καὶ ἀορίστως παραλαμβάνεται, ὡς καὶ τὸ ὄνομα ὅθεν παρῆκται. — Ex latinis technicis Sacerdos VI 442_{22} *saepius* inter adverbia *quantitatis* habet. a ceteris in hac classe nec *saepius* nec *saepe* nec *raro* conlocantur, sed *nimium satis parum multum* talia (Cominian. I 181_{10} Diomed. I 404_{22} Dosith. VII 409_{21} Donat. IV 386_{12} Prisc. III 86_{23}); inter *numeri* vero adverbia occurrunt *saepe saepius saepissime* apud Palaemonem I 187_{24} Diomedem I 404_6 Dositheum VII 410_{18}

[Lectiones Armenii] 1 ποιότητος] pro hac appellatione habet vocem quae idem valet atque graecum ποίησις. cfr Σ 941_{18} et 941_4 quae supra exscripsi | πύξ λάξ βοτρυδόν ἀγεληδόν diligenter reddidit, sed accedit apud Armenium post primam vocem vocabulum quod significat *brachiis* vel *cubitis*. ergo videtur legisse etiam ἀγκάς ‖ 3 non expressit μυριάκις, sed tantum πολλάκις ὀλιγάκις

⟨5⟩ Τὰ δὲ ἀριθμοῦ δηλωτικά, οἷον δίς τρίς τετράκις. p 641 b

⟨6⟩ Τὰ δὲ τοπικά, οἷον ἄνω κάτω· ὧν σχέσεις εἰσὶ τρεῖς, ἡ ἐν 32
τόπῳ, ἡ εἰς τόπον, ἡ ἐκ τόπου, οἷον οἴκοι οἴκαδε οἴκοθεν.

⟨7⟩ Τὰ δὲ εὐχῆς σημαντικά, οἷον εἴθε αἴθε ἄβαλε. p 642 b

[Discrepantia scriptvrae in LGBTVHAfb] 2 post κάτω add ἔσω ἔξω B | ἡ ἐν τόπῳ] ἡ et ι adscriptum om L^1, add L^2 ‖ 2—3 ἡ pro ἡ et ante ἐν et ante εἰς et ante ἐκ exhibet G, ἢ T ‖ 4 οἷον om L^1, add supra L^2 | εἴθε post αἴθε VHAf | ἄβαλε L^1b: acutum in gravem convertit et supra alterum α scripsit acutum et ε in αι mutavit L^2, ἀβάλε GVHAf, ἃ βάλαι B, ἀβάλαι T | post ἃ βάλαι add ὤφελον B

[Discrepantiae et testimonia scholior. (*Σσ*) erotematvm (*E*) aliorvm scriptor.] 1 τὰ δὲ ἀριθμοῦ — τετράκις] haec ab ποσότητος adverbiis ita distinguit *Σ* 942_{18} (Steph?): ταῦτα (scil τὰ ποσότητος) ἀόριστον ποσότητα δηλοῖ, τὸ δὲ δίς τρίς ὡρισμένην ποσότησα. item *Σ* 942_{24} (Hel), qui hac ansa utitur ad technographum reprehendendum: ψεύδεται ὁ τεχνικὸς λέγων ταῦτα εἶναι ἀριθμοῦ δηλωτικά, ἐπεὶ οὐκ εἰσὶν ἀριθμοῦ δηλωτικά, ἀλλὰ ποσότητος ὡρισμένα. atque E^v E^b E^t (Chrysol. Gaza Lasc. Chalc.) hac adverbiorum classe plane omissa adverbiis quantitatis tribuunt ἀριθμοῦ δηλωτικά. Latini vero grammatici *numeri* adverbia retinebant. — ad tria Dionysii exempla add πεντάκις ἑξάκις E^g, πεντάκις E^v E^b E^t ‖ 2 τὰ δὲ τοπικά, οἷον ἄνω κάτω] eadem exempla $Σ^1$ 942_{29} et ante 944_5 *Σ* 942_{30}, ubi scholiasta quae postea profert (ἔσω ἔξω πόρρω δεύρω), ea ex artis exemplari non videtur sumpsisse. *E* addunt ἔσω ἔξω πόρρω ἐνώπιον καταμόνας χαμαί ὅθεν ἐπέκεινα μακράν (E^g post χαμαί praeterea ἔνθεν, E^v ἔνθα, E^b E^t ἔνθεν ἔνθα) ‖ 2—3 ὧν σχέσεις — ἐκ τόπου] triplex η etiam in *σE* (sicut in duobus artis codicibus) tamquam coniunctio disiunctiva scriptum est. iustam scripturam praebent U in $Σ^1$ 942_{29} O in $Σ^1$ ante 944_5, eandem in interpretando sequitur *Σ* 944_{24} (Steph) ‖ 3 secundam σχέσιν non nullos ante primam conlocari voluisse refert *Σ* 943_{30} (Hel): ἤθελόν τινες πρῶτον τάττειν τὴν εἰς τόπον σχέσιν, λέγοντες ὡς οὐκ ἄν τις εἴη ἐν τόπῳ μὴ πρῶτον εἰς αὐτὸν ἐλθών. Faciuntque quod illi iusserunt complures technicorum latinorum, Dositheus VII 409_{27} Audax VII 348_{10} [Probus] IV 154_{36} [Victorinus] VI 201_{21} Prisc. III 83_{11}. Dionysii ordinem retinent Palaemon apud Charis. I 188_1 Diomedes I 404_{27} Donat. IV 386_{19}. Addiderunt autem grammatici latini ad σχέσεις *in loco, in locum* vel *ad locum*, *e loco* vel *de loco* etiam quartam speciem (nam hoc vel modi nomine pro σχέσει utuntur): *per locum*, cuius exempla *hac illac* sunt | οἴκοι οἴκαδε οἴκοθεν testantur *ΣE*; *σ* habet ὧδε ἐκεῖ ἐκεῖθεν ‖ 4— p 77, 1 τὰ δὲ εὐχῆς — φεῦ] in commentario Heliodoreo, qualem praebent codex Oxoniensis quique ex hoc derivati sunt libri, εὐχῆς adverbia octavum locum tenent, σχετλιαστικὰ septimum. vide Hilgardi progr. p 11 ‖ 4 εὐχῆς] Latini hanc speciem significant *optandi* verbo vel *optationis optativorum* nominibus | εἴθε αἴθε] utramque formam habent $Σ^1$ ante 946_5 *Σ* 946_5 *σE* Chrysoloras, nec minus Dositheus VII 411_{11}: nam quae in eius arte praebet codex Sangallensis, *utinam* ειθε εθε, ea sic corrigenda sunt, ut pro εθε scribatur αἴθε. de paroxytonesi utriusque formae agunt Apoll. pron. 118 A—92_{13}

[Lectiones armenii] 1 ἀριθμοῦ] ἀριθμῶν | δίς τρίς τετράκις ‖ 2—3 τὰ δὲ τοπικά — τόπου] plane consentit ‖ 3 οἴκοι οἴκαδε reddit. atque etiam tertiam vocem habet, sed num οἴκοθεν reddiderit dubium est ‖ 4 optativorum adverbiorum praebet exempla quattuor, ergo fortasse praeter εἴθε αἴθε ἄβαλε legebat ὄφελον

p 642 b ⟨8⟩ Τὰ δὲ cχετλιαcτικά, οἷον παπαî ἰού φεῦ.

[Discrepantia scriptvrae in LGBTVHAfb] 1 τὰ δὲ cχετλιαcτικά — φεῦ] om HAf | παπαî L^{1}G, circumflexum in gravem mutavit $L^{\rm x}$, παπαί BVb, παππαί T | ἰού] iustum accentum praebent etiam LG | post φεῦ add οἴμοι B

[Discrepantiae et testimonia scholiorvm ($\Sigma\sigma$) erotematvm (E) aliorvm scriptorvm] Schn. et Herodianus I 9_4 497_2 II 71_{14} Lz | ἄβαλε] hoc exemplum testantur $\Sigma^{\rm l}$ ante 946_5 Σ 947_2 Σ 946_{14} (Mel) $E^{\rm g}$, om $E^{\rm v}$ $E^{\rm b}$ $E^{\rm t}$. ἄβαλε pro una voce accepit Apollonius de adv. 568_7 B. 158_6 Schn. et de coniunctione 522_{15} B. 254_{10} Schn., pro duabus ἆ βάλε Herodianus dichr. 297_2=II 17_1 Lz et apud Choerob. orthogr. AO II 183_1, cfr Σ 946_{9-12} Σ 946_{14} (Mel) | post ἄβαλε etiam ὄφελε videtur legisse Σ 946_5: τὸ εἴθε κοινόν, τὸ δὲ αἴθε δώριον. διαφέρει τὸ ὄφελε τοῦ εἴθε, ὅτι ἀπαρεμφάτοις cυντάττεται καὶ τοῖc τριcὶ προcώποιc, τὸ δὲ εἴθε εὐκτικοῖc. Σ 946_4 (Steph): τούτοιc δέ, inquit, καὶ τὸ ὄφειλεc (lege ὄφελεc) κατέταξάν τινεc. $E^{\rm v}$ $E^{\rm b}$ ὄφελον adiciunt, $E^{\rm t}$ ὤφελον. cfr technes codex B (et Armenium). pro adverbio habitum esse ὄφελον ab non nullis grammaticis Apollonius quoque docet de adv. 552_{30} B 142_9 Schn., atque Dyscolum ipsum huic sententiae adstipulatum esse verisimile est ex subsequentibus 142_{15} || 1 τὰ δὲ cχετλιαcτικά] huiusmodi voculas Latini non in adverbiorum, sed in interiectionum numero habebant. significant eas saepissime *dolendi* verbo | παπαî circumflexo scribendum esse docet Herodianus apud Arcad. 208_{16} Schm. adiciens: ἡ δὲ cυνήθεια ὀξύνει τὸ παπαί, cfr Io. Alex. 36_{20} Σ 947_1 | ἰού om $\Sigma^{\rm l}$ ante 946_{26}, sed habent $\Sigma^{\rm l}$ 946_{19} et Σ 946_{21} (Steph ?). ἰού cχετλιαcτικὸν acuendum esse praecipit Herodianus ap. Arcad. 209_4 Schm. et Choerob. in Theod. 430_7 (circumflexa eadem vox gaudium exprimebat, vide Suidam τὸ ἰοῦ ἐπὶ χαρᾶc, Zonaram 1115, Schol. Aristoph. Pac. 317, Pseudotheodos. 79_{27} Goettl.) | praeter παπαî ἰού φεῦ Σ 946_{23} (Steph?) profert etiam ἀτταταî ὀτ-

---

[Lectiones armenii] Inter ἐπιρρήματα εὐχῆc et cχετλιαcτικὰ sex classes ab Armenio enumerantur quas frustra in ullo technes codice vel scholio quaesiveris. I adverbia imperiosa (quae imperiosum animum, superbiam indicant): exemplum interiectio est. II adverbia minacia, cum duabus interiectionibus. III adv. quibus iucundum videri aliquid dicitur (*hešdagan* quod vertitur *piacevole*): horum exemplum unum eandem fere vim habet quam *felix, mirum,* alterum interiectio est. IV quae gratum animum indicant, cum exemplis tribus, quorum primum (*ten*) ne in Mechitaristarum quidem lexico explanatur, alterum redditur *bravo,* tertium quoque laudandi notionem habet. V adverbia blandiendi, cum exemplis duobus: prius alibi idem valet quod *vicarius,* alterum aequat fere *optime amabilis* vocativos. VI adv. contemnendi (vel querendi: vocabulo id negatur quod ponitur nomine classis III), cum exemplis tribus nominalibus, quorum primum significat *malignum,* alterum *hominem torvi vultus,* tertium *intempestivum* || 1 τὰ δὲ cχετλιαcτικά — φεῦ] nomini lamentabilium addit quinque interiectiones. legebat igitur fortasse praeter παπαî ἰού φεῦ interpres etiam alias duas ex graecis lamentandi vocibus. huic autem speciei subicit finitimam, cui in codicibus scholiisque Dionysii nihil est quod respondeat, cum exemplis quattuor. cuius appellatio (*eghgagan,* antiquo pronuntiandi more *elk-akan*) fortasse ex graeco ἔλεγοc oriunda significat idem quod *lugubris.* deinde succedunt duae classes adverbiorum admirandi, de quibus vide infra ad p 80, 1, — et adverbia irridendi, quae ipsa quoque in technes exemplaribus explanationibusque desunt (nomen est *heknagan* ab *henknem,* quod idem valet atque *irridere;* exempla sunt *ouh heh*), — et species negationis

⟨9⟩ Τὰ δὲ ἀρνήσεως ἢ ἀποφάσεως, οἷον οὔ οὐχί οὐδῆτα p 642b
οὐδαμῶς. 4

⟨10⟩ Τὰ δὲ συγκαταθέσεως, οἷον ναί ναίχι.

[Discrepantia scripturae in LGBTVHAfb] **1** ante τὰ δὲ ἀρνήσεως habent τὰ δὲ θαυμαστικά, οἷον βαβαί BT, qui eadem verba om infra p **79**, **8** post καθάπερ | οἷον om T | οὔ om G, accentum praebet etiam L | οὐ δῆτα fb

---

[Discrepantiae et testimonia scholiorum (*Σσ*) erotematum (*E*) aliorum scriptorum] τοτοῖ ὤμοι, sed non ita ut pateat haec etiam in arte interpretem invenisse; nec magis certo ex *Σ* 946_{32} vel ex *E*ᶠ concludendum est, alia quoque exempla in iis technes exemplaribus exstitisse, quibus ille scholiasta vel erotematum auctor usi sint. scholion valde depravatum sic videtur corrigendum esse: τὰ ⟨εἰς οι⟩ σχετλιαστικὰ περισπᾶται τῶν εἰς αι περισπωμένων, οἷον ἀτταταῖ ⟨ὀττοτοῖ, αἰαῖ⟩ οἰοῖ [ὤμοι οἴμοι]. τὸ ὢ πόποι σημειῶδες· παπαῖ γὰρ περισπᾶται. *E*ᶠ add ἰώ, ὠή, οὐαί, ὤ πόποι, ὤμοι, οἴμοι. *E*ᵛ *E*ᵇ *E*ˡ haec quinque tantum exhibent: ἰού οὐαί ὤμοι οἴμοι παπαῖ ‖ **1** τὰ δὲ ἀρνήσεως] in commentario Heliodoreo et *E* (sicut in artis codicibus BT) huic negativorum classi antecedit θαυμαστικῶν species, quam infra habes sub n. 13. atque etiam Melampodem sive Diomedem post σχετλιαστικὰ legisse puto θαυμαστικά. namque in codice Havniensi (in quo Melampodis explanatio breviata sed alienis interpretationibus non admixtis legitur) post σχετλιαστικῶν nominis explicationem statim habemus adnotationem ad θαυμαστικὸν adverbium βαβαί: τὰ δὲ σχετλιαστικὰ λυπηρά. σχέτλιος γάρ ἐστιν ὁ ἄθλιος. τὰ οὖν λυπηρὰ καὶ ἄθλια καὶ σχετλιασμοῦ ἄξια. βαβαί· οἱ ἰδιῶται τῆς βαι διφθόγγου τὸ ι κατ' ἰδικὴν συλλαβὴν προφερόμενοί φασι βαβαΐ. οὐ δεῖ δέ, ἀλλὰ δισυλλάβως βαβαί θαυμάζοντά τι καὶ ἐπαινοῦντα λέγειν, quibus verbis subicitur scholion ad classem negationis pertinens (vide Hilg. progr. p 17). Ex ampliorum scholiorum auctoribus unus Stephanus videtur θαυμαστικὰ eo loco invenisse, ubi leguntur in plerisque technes codicibus: illum enim ea scripsisse veri simile est, quae Bekkerus $947_{30}-948_{10}$ ex collectione scholiorum Vaticana edidit | τὰ δὲ ἀρνήσεως ἢ ἀποφάσεως] ἀρνητικὸν adverbium οὔ appellatur apud Arcad. 209_{4} Schm., ἀποφατικὸν apud Io. Alex. 32_{21}. in Apollonii synt. 245_{23} τὸ καλούμενον ἀποφατικὸν ἐπίρρημα legimus, 246_{8} ὑπὸ τῆς οὔ ἀποφάσεως, de adv. 534_{10} B. 124_{6} Schn. ἡ οὔ ἀπόφασις. Quasi ab ἀποφαίνειν descendat, interpretantur ἀποφάσεως nomen *Σ* 947_{21} (Steph): ἅμα γὰρ ἐν τῷ ἀποφαίνειν καὶ ἄρνησιν σημαίνει, et *Σ* Heliodori ab Hilgardo editum p 11 adn. 2: τὰ δὲ αὐτὰ καὶ ἀποφάσεως, ὅτι δι' αὐτῶν τις ἀποφαίνεται μὴ ποιεῖν (cfr Armenius). Latini technici *non haud* similia nuncupant adverbia *negandi negantis negationis*, Prisc. III 84_{23} *abnegativa* ‖ **1—2** οὔ οὐχί οὐδῆτα οὐδαμῶς] monosyllaba negatio librarii errore omissa est in Heliodori *Σ* apud Hilg. p 11 adn. 2. *E*ᶠ οὔ οὐδῆτα οὐδαμῶς οὔκουν, *E*ᵛ *E*ᵇ *E*ˡ οὔ οὐδαμῶς οὔκουν ‖ **3** τὰ δὲ συγκαταθέσεως — ναίχι habent *Σ* 947_{32} *Σ* in O apud Hilg. p 11 (Hel) *E*ᶠ, om *E*ᵛ *E*ᵇ *E*ˡ (Chrysoloras), ubi ναί ut exemplum adverbiorum κατωμοτικῶν profertur. συγκαταθέσεως vocabulum etiam ab Apollonio usurpatum est, synt. 118_{19}: φαμὲν δὲ καὶ «ναὶ γράφω» βεβαιοτέραν ποιούμενοι τὴν ὑπόσχεσιν (sic legendum) διὰ τῆς δὶς παρειλημμένης συγκαταθέσεως, et ab Herodiano, apud Theognostum AO II 155_{33}: καὶ τὸ ναί συγκαταθέ-

---

[Lectiones Armenii] **1** ἀρνήσεως ἢ ἀποφάσεως] alteram appellationem ita interpretatur quasi ab ἀποφαίνειν derivanda sit, cfr *Σ* Stephani et Heliodori ‖ **3** ναί ναίχι] Armenius quoque duobus exemplis utitur

p 642 b ⟨11⟩ Τὰ δὲ ἀπαγορεύσεως, οἷον μή μηδῆτα μηδαμῶς.

6 ⟨12⟩ Τὰ δὲ παραβολῆς ἢ ὁμοιώσεως, οἷον ὡς ὥσπερ ἠΰτε καθάπερ.

[Discrepantia scriptvrae in MLGBTVHAfb] 1 μηδῆτα L et Af: μη δῆτα G, μὴ δῆτα BVHb, μὴ δὴ T | post μηδαμῶς add ἄπαγε B ‖ 2 ὁμοιόσεως L^1, corr L^2 | ὡς L^1, sed induxit accentum L^2, om vocem GT | ὥσπερ] quae ab hac voce usque ad finem artis sequuntur, praebet etiam M | ἦυτε M, ηΰτε L^1, ἠΰτε L^2, ἦντε G ‖ 3 ante καθάπερ praebent καθά GBVHAfb, sed om ML^1T; L^2 in καθάπερ acutum gravi mutavit et supra περ scripsit καθά

[Discrepantiae et testimonia scholior. (Σσ) erotematvm (E) aliorvm scriptor.] σεως. saepius autem καταφάσεως et καταφατικοῦ nomina Dyscolus ad significandum ναί adverbium adhibet, synt. 245_{21} de adv. 534_{10} 532_7 B. 124_8 122_{13} Schn. (apud Gazam Lascarim Chalcond., qui τὰ δὲ συγκαταθέσεως — ναίχι non magis praebent quam correcta erotemata aut Chrysoloras, post κατωμοτικά adverbia vel ante κατωμοτικά haec leguntur: τὰ δὲ καταφάσεως οἷον ναί). — *Adnuentis* vel *adnuendi* adverbia habent praeter classem *adfirmantis* vel *adfirmandi* (= βεβαιώσεως n. 24) Iul. Romanus apud Charis. I 192_9 [Probus] IV 154_{11} [Victorinus] VI 202_2, plerique vero latinorum technicorum adfirmativam tantum speciem norunt ‖ 1 τὰ δὲ ἀπαγορεύσεως] hanc classem testantur Σ 947_{27} (Steph?) Σ in O apud Hilg. p 11 (Hel). ἀπαγόρευσιν nuncupat μή etiam Apollonius synt. 246_4, ἀπαγορευτικόν Herodianus apud Io. Alex. 29_{15} I 489_9 Lz. Priscianus *dehortativa* eiusmodi adverbia appellat III 84_{16}, ceteri artigraphi latini *prohibitiva*, *prohibendi*, *prohibentis*, *prohibitionis* | μηδῆτα pro una voce accipere auctorem scholii 947_{30} (Steph?) apparet, quamquam locus corruptus est: τὸ μὲν μή πρωτότυπον, τὸ δὲ δοκεῖ παρῆχθαι διὰ τοῦ δητα, τοῦ δὲ ἑτέρου καὶ διάφορα μέρη λόγου σημαίνοντα [τὸ δὲ ἕτερον . . . σημαίνει?] | μηδαμῶς om $Σ^1$ in O apud Hilg. p 11 adn. 2, confirmant Σ 947_{31} (Steph?) E^s | 2 τὰ δὲ παραβολῆς ἢ ὁμοιώσεως] *similitudinis* adverbia latini technici vocant, *comparandi* unus Romanus apud Charis. I 192_4, qua appellatione ceteri ad notandam συγκρίσεως speciem (n. 18) utuntur | ἠΰτε testantur E. in $Σ^1$ 948_4 depravatum est in ἦντε, cui alia manus in margine adscripsit ὡσεί. Ante ἦντε autem idem lemma exhibet ἦν, item ante ἠΰτε E et Chrysoloras ἠύ, quod adverbium comparativum videtur ex prava originatione ἠΰτε voculae natum esse. vide Epim. Homer. A O I 184_{17} = EM 440_1: ἠΰς· ἐξ οὗ καὶ τὸ θηλυκὸν ἠεῖα . . . . καὶ οὐδέτερον ἠΰ· καὶ ἐπίρρημα ἀντὶ τοῦ καθό, «ἠΰτε ἔθνεα» ⟨B 87⟩ ‖ 3 ante καθάπερ habent καθά $Σ^1$ 948_4 E. duo ἀνταποδοτικά subicit ceteris exemplis Mich. Syncellus fol 205^r: ὡς οὕτως. — atque etiam latinorum technicorum complures relativis, quae dicimus, adverbiis similitudinis

---

[Lectiones armenii] 1 μή μηδῆτα μηδαμῶς] totidem exempla profert quot Dionysius. post ἀπαγορεύσεως classem autem sequitur species versionis armeniacae propria, quae quadam notionis similitudine cum antecedenti coniuncta est. appellatur *cautionis* sive *circumspectionis*. exempla proferuntur duo, quorum unum significat idem quod *cave*, alterum id fere quod *ne fiat*, μὴ γένηται ‖ 2 παραβολῆς ἢ ὁμοιώσεως] priorem appellationem reddit *mardagats*, in quo vocabulo notio certationis inest; alterum nomen apud Armenium est *g'skrdouthiun*, quod veritatem atque etiam similitudinem significat ‖ 2—3 ὡς — καθάπερ] septem exempla exhibet

⟨13⟩ Τὰ δὲ θαυμαστικά, οἷον βαβαῖ. p 642 b

⟨14⟩ Τὰ δὲ εἰκασμοῦ, οἷον ἴσως τάχα τυχόν. 8

⟨15⟩ Τὰ δὲ τάξεως, οἷον ἑξῆς ἐφεξῆς χωρίς.

[Discrepantia scripturae in MLGBTVHAfb] 1 τὰ δὲ — βαβαῖ om BT, vide ad p 78, 1 | βαβαί recte fb, sed βαβαῖ MLG ‖ 2 οἷον om T ‖ 3 τὰ δὲ — χωρίς om T

[Discrepantiae et testimonia schol. ($\Sigma\sigma$) erotematum (E) aliorum scriptor.] adiungunt demonstrativa, Palaemon apud Charis. I 188_{24} Romanus apud eundem I 192_{4} Diomedes I 404_{13} Dositheus VII 411_{2} Prisc. III 87_{16} ‖ 1 τὰ δὲ θαυμαστικά] de loco huius speciei vide supra ad p 78, 1. Latini huiusmodi quoque voculas, sicut σχετλιαστικά, interiectionibus tribuere solent, velut Romanus apud Charis. I 239_{2} Cominianus apud eundem I 238_{21} Diomedes I 419_{7} Dositheus VII 424_{8} Donatus IV 366_{16} | βαβαῖ] hanc vocem acuendam esse docet Herodianus περὶ μονήρους λέξεως 27_{13} et apud Arcadium 208_{13} Schm. Praeter βαβαί E^{s} proferunt βαβαιάξ ὦ Ἡράκλεις, E^{v} E^{b} E^{l} φεῦ. Apud Latinos interiectiones *admirantis* praeter *babae* sunt etiam *papae o eu pro eheu* ‖ 2 τὰ δὲ εἰκασμοῦ — τυχόν] nomen et exempla testantur Σ^{1} et Σ 948_{8} (Mel) Σ 948_{11} (Hel) E. Heliodorus: εἰκασμός ἐστιν ὁ μετὰ δισταγμοῦ εἰκονίζων πρᾶγμα λόγος. cum hac interpretatione concinunt quae apud latinos artigraphos inveniuntur huiusmodi adverbiorum nomina: *dubitandi dubitantis dubitationis dubitativa.* quibus omnes fere subiciunt exemplum *fortasse*, non nulli *forsitan fortassis forsan fors an*, singuli tantum, nisi fallor, *fortassan* (Palaemon apud Charis. I 188_{27}), *num* (Romanus apud eundem I 192_{9}), *utrum* (Diomedes I 404_{15}), *forte* (Priscian. III 86_{27}). ceterum nescio an ex ultimo exemplorum Dionysianorum originem ducat apud Latinos ea classis adverbiorum cui nomen est *eventus* vel *eventi.* cuius speciei exemplum apud omnes, quicunque eam norunt, *forte* est: vide Cominianum apud Charis. I 181_{10} Anon. apud eundem I 181_{28} Donat. IV 386_{17} [Probum] IV 154_{15} Sacerdotem VI 442_{21} [Victorinum] VI 202_{2} Audacem VII 348_{20} et cfr adn. ad classem subsequentem ‖ 3 τὰ δὲ τάξεως — χωρίς] ἑξῆς om Σ^{1} 948_{15}, sed habet scholion ipsum. χωρίς om E^{v} E^{b} E^{l}. Latini

---

[Lectiones Armenii] 1 τὰ δὲ θαυμαστικά] Armenius duas species adverbiorum mirandi habet, quarum utramque ponit post classes lamentandi et lugendi (vide supra ad p 77, 1). prior respondet Dionysianae, sed illustratur exemplis duobus. altera eas tantum voces amplectitur, quae collaudant bene dicta: exempla sunt *pech ase* i. e. *egregie dicit*, *tšech ase* i. e. *optime dicit*; nomen autem (*pachasagan*) ex priore exemplo fictum est. [suspicio oritur hanc classem originem ducere ex scholio aliquo graeco, ubi docebatur, ad καλῶς γε et εὖ γε nonnunquam subaudiendum esse λέγεις vel λέγει et significari illis vocibus eximiam admirationem. cfr Apollon. de coni. 517_{30} B. 250_{6} Schn.: οὐ μὴν ἐν τῷ «καλῶς γε» (*non tamen in* καλῶς γε *ex abundanti addita est coniunctio parapleromatica* γέ)· ἐπιτέταται γὰρ ἡ ἔκπληξις, et de coni. 521_{19} B. 253_{16}: ὁ γέ μειότητα ἢ ἐπίτασιν θαυμασμοῦ (scil ἐδήλου), et Σ 971_{26}: ἐν τῷ «καλῶς γε» σημαίνει τὴν ἐπίτασιν τῆς τοῦ κάλλους ἐκπλήξεως] ‖ 2 εἰκασμοῦ] pro hac appellatione Armenius habet vocem quae significat τοῦ τυχόντος. exempla totidem quot apud Dionysium ‖ 3 ἑξῆς ἐφεξῆς χωρίς] sex exempla exhibet. fortasse iuxta χωρίς legebat ἰδίᾳ. ceterarum vocum quattuor cuique eadem fere vis est atque latino *deinceps* graeco ἑξῆς

p 642 b ⟨16⟩ Τὰ δὲ ἀθροίσεως, οἷον ἄρδην ἅμα ἤλιθα.

[DISCREPANTIA SCRIPTVRAE IN MLGBTVHAfb] **1** ἀρθροίσεως L | οἷον] οἳ G (L οἳ habet in fine versiculi scriptum, ον in subsequentis initio) | ἤλυθα G, om VHAf

---

[DISCREPANTIAE ET TESTIMONIA SCHOLIOR. ($\Sigma\sigma$) EROTEMATVM (E) ALIORVM SCRIPTOR.] appellant adverbia *ordinis* vel *ordinativa*, vel *ordinationem* ea significare dicunt. exemplum est omnium fere commune *deinde*, apud complures invenitur *deinceps denique tunc ante post*, apud singulos occurrerunt mihi *dein* (Roman. I 191_{30}), *inde* (Dosith. VII 410_{24}), *primo secundo* (Diomed. I 404_{11}), *postremo* (Aud. VII 348_{16}), *continuo protinus postea praeterea* (Priscian. III 87_{26}). quo quidem *praeterea* Priscianeo excepto nullam vocem ab artigraphis latinis in ordinativorum adverbiorum numerum relatam repperi quae responderet Dionysiano χωρίς. at habent eorum plurimi classem adverbiorum *separationis* (Cominian. ap. Charis. I 181_9 Diomed. I 404_{19} Audax VII 348_{19} [Victorinus] VI 202_1) sive *separandi* (Anonymus ap. Charis. I 181_{27} Donatus IV 386_{14} Sacerd. VI 442_{22}) s. *separantis* ([Probus] IV 154_{15}), s. *discretivorum* (Prisc. III 87_{14}), quorum exemplum ubique est *seorsum*. iam probabile mihi est hanc classem eiusque exemplum tralaticium originem ducere ex Dionysii χωρίς. cfr adn. ad classem antecedentem. Ab latinis autem technicis διαιρέσεως speciem apud Gazam Lascarim Chalcondylam repetendam esse duco: οἷον ἄνευ χωρίς διχῆ ‖ **1** τὰ δὲ ἀθροίσεως] Latini technici ad hanc classem denotandam vel *congregandi* verbo utuntur et vocibus hinc derivatis (Palaemon ap. Char. I 188_{28} Dositheus VII 410_{27} Donatus IV 386_{16} Sacerdos VI 442_{23}, [Victorinus] VI 201_{30}, Prisc. III 87_9) vel *communicandi* voce eiusque propaginibus ([Probus] IV 154_{14}, Cominianus ap. Char. I 181_8 Audax VII 348_{18}, Anonym. ap. Char. I 181_{27}); Diomedes I 404_{19} communicationem sive congregationem talia significare dicit | ἄρδην ἅμα ἤλιθα] eadem exempla Σ^1 948_{18} et Σ^1 in O apud Hilg. p 11. scholiorum ipsorum alterum, 948_{18-33} (Steph), non profert ἄρδην, sed tamen testatur, quia de accentu adverbiorum in δην desinentium praecipit. deinde pergit interpres: τὸ δὲ ἅμα διαφέρει τοῦ ὁμοῦ· τὸ μὲν γὰρ χρονικόν, τὸ δὲ ὁμοῦ τοπικόν, quasi in suo exemplari etiam ὁμοῦ invenerit. denique ἤλιθα explicat. In altero autem scholio (Hel) ἅμα tantum legitur: ἀθροίζοντες καὶ συστρέφοντες ὄχλον τούτοις κεχρήμεθα τοῖς ἐπιρρήμασιν, οἷον ἅμα περιπατήσατε, ἅμα συνήλθετε. E^s habent ἄρδην ὁμοῦ ἤλυθα (sic) ἅλις, item E^b in ed. Walderiana ἄ. ὁ. ἤλιθα ἅ., sed in codicibus Basileensibus et in ed. principe, sicut in E^v E^t, ἄρδην ἅμα sola inveniuntur. Mich. Syncellus fol 206ʳ ea exempla usurpat quae in artis codicibus infra leguntur post τὰ δὲ συλλήψεως (n. 21), quam quidem classem ille omittit. — Ad ἄρδην cfr Schol. Aristoph. Thesmoph. 274: «ὄμνυμι τοίνυν πάντας ἄρδην τοὺς θεούς» ὅτι κατὰ δύναμιν τῆς λέξεως ἀντὶ τοῦ ἀθρόους πάντας. τὸ γὰρ ἄρδην ὅμοιόν ἐστι τῷ φοράδην ἐνέγκαι. ἡ γὰρ ἄρσις τοῦτο δηλοῖ. εἰ μὴ νῦν τοῦτο βούλεται, πάντας ὁμοῦ αἴρω (= Suid. s. ἄρδην), et scholion Guelferbyt. (Gud. 15) ad Eur. Phoen. 1146 (τί μέλλετ' ἄρδην πάντες ἐμπίπτειν πύλαις): ἄρδην ὁμοῦ, et Hesychius: ἄρδην· φοράδην ἢ σφόδρα ἢ παντελῶς ἢ ἀθρόως ἢ ἐξ ὁλοκλήρου. — Latinis technographis omnibus commune exemplum *simul* est, cui accedere solet aut *pariter* aut *una* aut utrumque

---

[LECTIONES ARMENII] **1** τὰ δὲ ἀθροίσεως — ἤλιθα] quattuor utitur exemplis, quorum primum idem significat quod *simul*, cetera nominalia sunt ac vim *catervae*, *multitudinis* habent

〈17〉 Τὰ δὲ παρακελεύσεως, οἷον εἶα ἄγε φέρε. p 642 b

[Discrepantia scripturae in MLGBTVHAfb] 1 εἶα GBf

[Discrepantiae et testimonia scholiorum ($\Sigma\sigma$) erotematum (E) aliorum scriptorum] 1 τὰ δὲ παρακελεύσεως — φέρε] παρακελευστικὸν appellat ἄγε Apoll. de adv. 533_{15} B. 123_{12} Schn.; eodem nomine εἶα nuncupat schol. codicis Veneti A ad Iliad I 262; παρακελευσματικὸν nominatur idem adverbium ab Choerob. orthogr. AO II 213_{14}=EM 294_{42} = Eustath. ad Iliad. A 302. Latini ad haec adverbia significanda usurpant verbum *hortandi* et nomina *hortationis hortativorum* | εἶα ἄγε φέρε] eadem exempla Σ^1 949_1 et Σ^1 in O apud Hilg. p 11. Latini omnes *heia* proferunt (vel *eia*), multi etiam *age*. — εἶα spiritu aspero pronuntiandum esse docent schol. Veneti A ad Iliad. I 262: τὸ παρακελευστικὸν ἐπίρρημα ἀπὸ τούτου τοῦ συνδέσμου (scil εἰ) γέγονε τοῦ ᾱ περιττεύοντος, τοῦ τόνου ἀλλαγέντος εἰς περισπώμενον ἀναγκαίως καὶ τῆς δασείας Ἀττικῶς προσελθούσης, et Choeroboscus orthogr. AO II 213_{14}: ἔστι δὲ παρακελευσματικὸν ἐπίρρημα καὶ γράφεται διὰ τῆς ει̅ διφθόγγου· ὥσπερ γὰρ παρὰ τὸ ῥέα γίνεται ῥεῖα διὰ τῆς ει̅ διφθόγγου κατὰ πλεονασμὸν τοῦ ι̅, οὕτως καὶ ἀπὸ τοῦ ἔω τοῦ σημαίνοντος τὸ ἐκπέμπω γίνεται ἕα καὶ εἶα κατὰ πλεονασμὸν τοῦ ι̅ (ubi perperam tradita sunt ἔω ἕα εἶα). Eustathius ad Iliad. A 302 p 107_{19} de εἰ δ' ἄγε disserens: ἕτεροι καὶ τοῦτο σχῆμα ἐκ παραλλήλου φασί (non ellipsim), δύο ἐνταῦθα ἰσοδυνάμων κειμένων λέξεων, τοῦ τε εἰ παρακελευσματικοῦ ἐπιρρήματος καὶ τοῦ ἄγε ἀντὶ τοῦ εἶα ἄγε...... φασὶ δὲ καὶ ὅτι τοῦτο τὸ εἰ προσλήψει τοῦ ᾱ γίνεται εἶα, ὃ δηλοῖ τὸ ἄγε φέρε, καὶ ἀρέσκει οὕτω τῷ Νικάνορι καὶ δοκεῖ κρειττόνως οὕτως ἔχειν .. .. δοκεῖ δὲ τὸ ῥηθὲν εἶα παροξύνεσθαι, ὡς κατ' ἐπέκτασιν ἔχον τὸ ᾱ, ὁποῖόν τι καὶ ἐν τῷ ναίχι γίνεται. ὅτι δὲ τὸ εἶα συνεσταλμένην ἔχει τὴν λήγουσαν, ἡ τραγῳδία δηλοῖ ἐν τῷ «ἀλλ' εἶα, τέκνον» 〈Eur. Phoen. 970 N.〉..... σημείωσαι δὲ ὅτι κατὰ τὴν τέχνην Γεωργίου (i. e. κατὰ τὴν ὀρθογραφικὴν τ. Γ. τοῦ Χοιροβοσκοῦ) προπερισπᾶται τὸ ῥηθὲν εἶα, εἰπόντος ὅτι ...... sequitur locus modo transcriptus. de spiritu Eustathius diserti nihil dicit. quem asperum fuisse ex latina quoque pronuntiatione videtur conligi posse. — In Heliodori commentario Dionysii verba ita explanantur apud Hilg. p 11: δι' αὐτῶν γὰρ παρακελευόμεθα· «ἄγε δὴ ταχέως τουτὶ συνάρπασον» 〈Aristophanis Nubium vers. 775 ed. Bergk.〉, «ἄγρει μάν, ὅτ' ἂν αὖτε καρηκομόωντες Ἀχαιοί» 〈H 459〉. καὶ χρὴ γινώσκειν, ὡς εὕρηται τὰ τοιαῦτα ἐπιρρήματα εἰς πρόσωπα κινούμενα προστακτικά, unde non concludere, sed suspicari certe licet Heliodorum etiam ἄγρει in arte legisse. nec minus licet coicere Stephanum scholiastam inter παρακελεύσεως adverbia invenisse εἶέν interiectionem. ex huius enim commentario in scholiorum collectionem Vaticanam haec transcripta sunt, de quibus mus. Rhenan. 1864 p 34 egi, Σ 949_1: Καὶ τὸ εἶέν δηλοῖ τὸ πορεύου (nam sic scribendam opinabatur Stephanus interiectionem, de cuius iusta scriptura iterum disputavi in Fleckeiseni Annal. 1880 p 789. ante καὶ nonnulla verba intercidisse puto, quibus de ἴθι vel ἄγε interpres disseruit). ἔω γὰρ τὸ περιπατῶ, ἐξ οὗ καὶ ὁδός. παρακελευστικὸν καὶ παραγραφικὸν λόγον δηλοῖ (παραγραφικὸν UH, περιγραφικὸν Bekker). ἔστι δὲ δύο μέρη λόγου «εἶ κέν» καὶ συγκοπῇ τοῦ κ ὡς ἐφ' ἑνὸς εἶέν. καὶ δύο τόνοι· πεπλανημένως δὲ

[Lectiones Armenii] 1 εἶα ἄγε φέρε] quinque exempla habet, quorum primum exprimit ἄγε, alterum significat *sine*, tertium reddit φέρε. post φέρε forsitan invenerit etiam ἴθι δεῦρο. ἕα eum pro εἶα legisse non conligo ex altero exemplo armeniaco (quamquam apud Hesychium Suidam Zonaram occurrit: ἕα δή· ἄγε δή), sed potius perperam εἶα ab ἐᾶν derivasse

p 642 b ⟨18⟩ Τὰ δὲ συγκρίσεως, οἷον μᾶλλον ἧττον.
12 ⟨19⟩ Τὰ δὲ ἐρωτήσεως, οἷον πόθεν πηνίκα πῶς.

[Discrepantia scriptvrae in MLGBTVHAfb] 1 συγκρίσεως] γκρί in L evanida ‖ 2 τὰ δὲ ἐρωτήσεως — πῶς om G | post πόθεν add ποῦ L²GBTVHAfb, sed om ML¹

[Discrepantiae et testimonia scholior. (Σσ) erotematvm (E) aliorvm scriptor.] ⟨μόνον ἢ εἶ⟩ περισπᾶται. quibuscum cfr quae de voculae vi scholion in Gregorium Nazianzenum t. XXXVI p 914 collectionis Mignianae docet: ἐν ἀρχῇ δὲ λόγου εὑρισκόμενον ἀντὶ παρακελεύσεως εἴρηται, ὁμοίως τῷ ἄγε, ἴσως ἀντὶ τοῦ εἶα κατὰ τροπὴν τοῦ ᾱ εἰς ε̅ι̅ ὡς ἕνεκα ἕνεκεν. Alias hortandi voces in erotematis legimus iuxta εἶα ἄγε φέρε: δεῦτε in E^s, δεῦτε δεῦρο ἴθι in E^v E^b E^x. Apud latinos grammaticos praeter *heia age* inveniuntur *agedum agite* ‖ 1 τὰ δὲ συγκρίσεως, οἷον μᾶλλον ἧττον] eadem exempla habent *ΣE*. Latini huiusmodi adverbia *comparationem significare* dicunt (Cominianus ap. Charis. I 181_9), vel nuncupant *comparationis* (Audax VII 348_{20} [Victorinus] VI 202_1) *comparantis* ([Probus] IV 154_{15}) *comparandi* (Anonymus ap. Char. I 181_{27} Donatus IV 386_{17} Sacerdos VI 442_{21}) *comparativa* (Prisc. III 88_1). exemplum horum omnium commune *magis* est, cui complures *potius* adiciunt, unus Priscianus *minus*, item singuli *satius* et *tam*. Sed ei technographi latini qui proxime ad Dionysium accedere solent, Palaemon Romanus Diomedes Dositheus, non habent quod huic classi respondeat. nam quae ab Romano appellatur comparandi classis (apud Charis. I 192_4), eadem est atque ceterorum species similitudinis, Dionysiana παραβολῆς, id quod exempla demonstrant: *sic quasi tamquam*. atque etiam cur defuerit in eis, quae Palaemon de adverbio praeceperat, classis comparativa, in aperto est. etenim ex eiusdem technici de coniunctione expositione Charisius I 225_{29} et Diomedes I 416_{27} haec excerpsere: *relativae, ad aliquid, ut Plinius ait, sive comparativae hae*: *magis potius immo*. Ergo C. Plinius Secundus et Palaemon illas voces in coniunctionum numero habebant. qua cum sententia concinunt quae Apollonius dicit de coni. 487_{32} B. 221_{23} Schn.: τῷ διασαφητικῷ συνδέσμῳ (i. e. ἤ comparativo) οὐκ ἄλλο τι σύνεστι μόριον ἢ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον (cfr Σ 972_{23}), καὶ ἣν ἡ τοιαύτη ἀφορμὴ ἀποδεικτική, καθότι προείπομεν ἐν τοῖς κατ' ἀρχήν (quae explicatio nunc deest), τοῦ τὸ μᾶλλον καὶ ἧσσον συνδέσμους εἶναι καὶ καθὸ ⟨οὐδ' ἡ⟩ δύναμις ἣν ἀντήρης ‖ 2 τὰ δὲ ἐρωτήσεως] Apollonius de synt. 18_2 78_{22} πευστικὰ nominat talia adverbia: cfr usus vocabulorum πευστικῶς de adv. 625_1 B. 209_{26} Schn., πεῦσις de adv. 536_{14} B. 126_{15} Schn., πύσμα de adv. 617_{15} B. 203_{11} Schn. $584_{5\,11}$ B. 172_{21} 173_2 Schn. de synt. 76_{26}, πυσματικός de adv. 617_{16} B. 203_{12} Schn. Item Herodianus apud Io. Alex. 31_1 34_2 Arcadium 206_{17} Schm. πυσματικὰ appellat πῇ ποῦ πῶς πότε ποῖ. nec Herodiano, sed Arcadio (sive Theodosio) deberi videtur nomen ἐρωτηματικῶν 209_{16}. Cfr supra ad p 39, 1. Latini technici ad hanc speciem notandam aut *percontandi* verbo utuntur (id quod Dositheus quoque fecit, apud quem VII 410_{24} *recusandi* corrigendum est in *percunctandi*) aut *interrogandi* verbo, *interrogationis* nomine. ([Victorinus] VI $201_{25\,28}$ percunctantis et interrogantis adverbia inter se distinguit) | πόθεν πηνίκα πῶς] post πόθεν add ποῦ etiam $Σ^1$ 949_{10} *E*; sed ab

---

[Lectiones armenii] 1 μᾶλλον ἧττον] eadem exempla ‖ 2 πόθεν πηνίκα πῶς] quinque exempla habet, quorum primum πόθεν reddit, alterum temporale est (secundo enim loco pro *rep* legendum est *erp* = *quando*), cetera tria modum denotant. ποῦ non invenitur expressum

⟨20⟩ Τὰ δὲ ἐπιτάσεως, οἷον λίαν σφόδρα πάνυ ἄγαν μά- p 643b
λιστα.

⟨21⟩ †Τὰ δὲ συλλήψεως, οἷον ἅμα ὁμοῦ ἄμυδις.

⟨22⟩ Τὰ δὲ ἀπωμοτικά, οἷον μά. 14

⟨23⟩ Τὰ δὲ κατωμοτικά, οἷον νή.

[Discrepantia scripturae in MLGBT́VHAfb] 1 ἄγαν πάνυ VHAfb ‖ 3 ἄμυδις B ‖ 4 ἀπωμοτικά MLb: ἀπομωτικά GVHA, ἀπομοτικά Bf, ἀπωμωτικά T ‖ 5 κατωμοτικά MLTb: καταμοτικά G, κατομοτικά B, κατομωτικά VHAf

[Discrepantiae et testimonia scholiorum ($\Sigma\sigma\lambda$) erotematum (E) aliorum scriptorum] Stephano quoque hoc adverbium lectum esse conligendum non est ex Σ 949_{10}: ἐκ τοῦ πῶς ζητεῖται τρόπος, τοῦ πηνίκα χρόνος, τοῦ πόθεν τόπος (sic recte Bekker, UH τὸ πῶς pro τόπος), καὶ τὸ ποῦ καὶ πότε. ἡ δὲ ἐρώτησις ἐν πᾶσι τοῖς μέρεσι τοῦ λόγου. patet enim, opinor, καὶ τὸ ποῦ καὶ πότε auctorem scholii non scripsisse. apud Latinos Dionysii exempla non occurrunt, nisi quod Dositheus *quomodo* πῶς, τίνα τρόπον praebet. omnium commune est *cur*, cui complures addunt *quare quidita*. ([Victorino] exempla interrogantis sunt *cur quidita*, percunctantis *numquid an ne*) ‖ 1—2 τὰ δὲ ἐπιτάσεως — μάλιστα] Σ^l in O ap. Hilg. 11 et subsequens scholion (Hel.) λίαν σφόδρα tantum proferunt. Σ^l 949_{12} omnia quinque praebet et eodem ordine qui supra legitur, in scholio autem sequenti (Steph) nullum reperimus nisi λίαν ἄγαν, ex quo tamen non efficitur Stephanum σφόδρα πάνυ μάλιστα non invenisse, cum hoc scholio de accentu adverbiorum in ᾱν desinentium agatur. λ interpretatur μάλιστα: ἐξαιρέτως. omnia quinque exempla habent etiam E^g E^v E^b (et πάνυ post ἄγαν positum), πάνυ om E^l. Latini hanc speciem praeter Priscianum ignorant, quantitatis adverbiis eiusmodi voces tribuentes. Prisc. III 87_{27}: ***intentiva**, **ut valde nimium prorsus penitus omnino*** ‖ 3 τὰ δὲ συλλήψεως — ἄμυδις] hanc classem testatur Σ^l 949_{25}. atque ἄμυδις vocis formam inlustrat subsequens scholion (Steph), vim declarat λ. Sed in commentario Heliodoreo post ἐπιτάσεως ἐπιρρήματα statim sequitur lemma τὰ δὲ ἀπωμοτικὰ οἷον μά. nec magis in E inveniuntur συλλήψεως adverbia, quae quid sibi velint post ἀθροίσεως speciem, nemo dicat. denique ne latini quidem artigraphi hanc classem habent: nam congregandi vel communicandi species respondet ἀθροίσεως speciei, vide supra ad p 81, 1 ‖ 4— p 86, 1 τὰ δὲ ἀπωμοτικά — εὐάν] hae quinque classes in scholiorum collectione Vaticana (UH) et in commentario Heliodoreo (OH) et in E^g ita conlocantur ut supra; in E^v E^b E^l sic: βεβαιώσεως, θετικά, κατωμοτικά, ἀπωμοτικά, θειασμοῦ ‖ 4—5 τὰ δὲ ἀπωμ. — νή] Latini non distinguunt inter se negativa et adfirmativa adverbia iurandi, sed habent unam speciem *iurandi* vel *iurisiurandi* vel *iurantis* vel *iurativorum* ‖ 4 μά etiam κατωμοτικὸν esse docent Σ 949_{30} (Steph) Σ 950_1 Σ 950_5 (Hel), cfr Apoll. soph. 109_{27}. alterum ἀπωμοτικῶν exemplum nemo testium exhibet ‖ 5 νή] ναί E^v E^b (in ed. Wald. ναί νή) E^l (in mg νή)

[Lectiones Armenii] 1—2 λίαν — μάλιστα] exempla septem ‖ 3 τὰ δὲ συλλήψεως — ἄμυδις] hanc classem ignorat ‖ 4 μά] duo exempla praebet, quorum utrumque significat *absit* (*dar* et *chau*) ‖ 5 νή] *ha* i. e. *ita est*

p 642 b ⟨24⟩ Τὰ δὲ βεβαιώcεωc, οἷον δηλαδή.
16 ⟨25⟩ Τὰ δὲ θετικά, οἷον γαμητέον πλευcτέον.

[Discrepantia scriptvrae in MLGBTVHAfb] 1—2 τὰ δὲ βεβαιώcεωc οἷον δηλαδή conlocant post πλευcτέον Vb, om HAf | οἷον δηλαδή om T | δηλαδή MGBV̄b: δὴ L ‖ 2 γαμητέον πλευcτέον ML: γαμητέων πλεcτέων G, γαμητέον γραπτέον πευcτέον νοητέον B, θετέον γραπτέον T, γαμητέον γραπτέον πλευcτέον VHAf (nisi quod f πλευτέον habet), ἀναγνωcτέον γραπτέον πλευcτέον b (ἀναγν. sumpsit ex $Σ^1$ 950_{24} et $σ^P$)

[Discrepantiae et testimonia scholior. (Σσλ) erotematvm (E) aliorvm scriptor.] 1 τὰ δὲ βεβαιώcεωc, οἷον δηλαδή] hoc unum exemplum exhibet $Σ^1$ 950_{15}, hoc unum legisse apparet etiam auctorem subsequentis scholii (quod non solum in collectione Vaticana ex Stephani commentario excerptum exstat, sed in interpretatione Heliodorea quoque legitur): βεβαιῶν γάρ τι πρᾶγμα τούτῳ κέχρηται τῷ ἐπιρρήματι, οἷον «πῇ βαδίζειc; δηλαδὴ εἴcω» ἀντὶ τοῦ φανερὸν καὶ βέβαιον ὅτι ἔcω. Sed *E* addunt δήπουθεν πάντωc ἀμήν (E^L, ubi καταθέcεωc pro βεβαιώcεωc legitur, etiam δῆτα in mg habent). Latini adverbia *adfirmandi* nuncupant (velut Palaemon ap. Charis. I 188_{21}) vel *adfirmantis* ([Victorinus] VI 201_{24}) vel *confirmandi* (Sacerdos VI 442_{18}) vel *confirmativa* (Prisc. III 85_6), vel *adfirmationem* significare dicunt (Cominianus ap. Char. I 181_4) vel *confirmationem* (Diomedes I 404_7). exempla saepissime usitata sunt *etiam scilicet* (quod Dositheus VII 410_{20} δηλαδή interpretatur) *quidni quippe* | post βεβαιώcεωc speciem E^g inserunt: τὰ δὲ δεικτικά, οἷον ἴδε (sic) ἰδού, quam classem habent etiam Gaza (cum exemplis ἰδού ἠνί ὧδε ἐκεῖ ἐνθάδε), Lascaris (ἰδού ἠνί), Chalcondylas (ἰδού ἠνί). usurpavit hoc nomen iam Herodianus apud Io. Alex. 13_{15} I 417_{26} Lz: cημειούμεθα (propter oxytonesim) τὴν οὔ ἀπόφαcιν καὶ ἰδού δεικτικὸν καὶ ⟨ἰού⟩ cχετλιαcτικὸν ἐπίρρημα. cfr Io. Alex. 23_{15} 32_{21} Arcad. 209_4 Schm. atque latini grammatici proferunt adverbia *demonstrandi* cum exemplis *en ecce* (*em eccum eccere ellum*), velut Palaemon ap. Charis. I 188_{23} Romanus apud eundem I 191_{21} Cominianus ap. eundem I 181_5 Diomedes I 404_8 Dositheus VII 410_{22} (qui et *en* et *ecce* et *em* interpretatur ἰδού) ‖ 2 τὰ δὲ θετικά — πλευcτέον] $Σ^1$ in O πλευcτέον tantum exhibet nec plura subsequens scholion 950_{18} (Hel) aut Σ 950_{24} (Steph). Sed $Σ^1$ 950_{21} praebet tria exempla: ἀναγνωcτέον γραπτέον πλευcτέον. Σ 951_3 usurpat duo quae in techne non videtur invenisse: ἀναχωρητέον ζητητέον. λ vel solum vel iuxta alia legebat ἰcτέον. nam hoc inter δηλαδή et ἐπ' ἄπειρον (vide infra p 88, 3) interpretatur, ἰcτέον: γνωτὸν ἔcτω. *E* ἀναγνωcτέον πλευcτέον. Ammonius Herm. in Aristot. de interpret. $98a_{42}$ postquam alios θέcιc vocabuli usus explanavit: ἀλλὰ καὶ τὰ ἐπιρρήματα τὰ θετικὰ καλούμενα θέcειc καλοῦcί τινεc, οἷον γαμητέον πιcτευτέον (leg.

[Lectiones Armenii] 1 δηλαδή] *hajd* i. e. δῆλον ‖ 2 θετικά accurate expressum est, nam pro *kragann* legendum *tragann*. trium quibus utitur exemplorum primum idem valet quod γαμητέον; tertium (*damgatseli*) id quod πλευcτέον (prorsus enim inepte Cirbiedus vertit *faut-il décomposer? damoug* significat umidum, *damgatsouthiun* navigationem); alterum exemplum, *chedakameli*, corruptum est corrigendumque videtur in *cheraganeli*, qua voce interpretem γραπτέον imitatum esse credere licet, quia quod ex eadem radice natum est *cheragan* significat *grammaticum* (in interpretandis illis verbis quae leguntur supra p 9, 3: γράψαι γὰρ τὸ ξῦcαι παρὰ τοῖc παλαιοῖc, *cherel* ad reddendum ξῦcαι verbum adhibuit)

⟨26⟩ Τὰ δὲ θειασμοῦ, οἷον εὐοῖ εὐάν. p 643b

§ 20 (25b) ΠΕΡΙ ϹΥΝΔΕϹΜΟΥ

Ϲύνδεϲμόϲ ἐϲτι λέξιϲ ϲυνδέουϲα διάνοιαν μετὰ τάξεωϲ καὶ τὸ τῆϲ ἑρμηνείαϲ κεχηνὸϲ δηλοῦϲα.

[Discrepantia scripturae in MLGBTVHAfb] 1 εὔ.οἵ ML^1, L^2 priorem acutum in circumflexum mutavit et alterum induxit, εὖ οἵ G, εὐοὶ T, εὐοῖ BVAfb, $\overline{εὐ}$ $\overline{οι}$ H | εὔ.ἅν M, εὔ.ἅν L, εὖ ἅν G, εὐάν BTVAfb, ἐυ.ἀν H || 2 περὶ ϲυνδέϲμου ML^2GBV: om L^1, περὶ ϲυνδέϲμων THAfb | in intervallo columnarum ad indicem postremi capitis ab L^2 adscriptum H, ut significaretur octava orationis pars || 3 τάξεωϲ] λέξεωϲ GB || 4 δηλοῦϲα $MLGB^1$, πληροῦϲα TVHAfb, idem supra δηλοῦϲα scripsit B^2

[Discrepantiae et testimonia scholiorum ($\Sigma\sigma\lambda$) erotematum (E) aliorum scriptorum] πλευϲτέον?). Photii lex. s. πολεμητέα = Suid. s. eadem voce: πολεμητέα εἶναι ἐν τάχει ⟨Thucyd. I 79⟩ ἀντὶ τοῦ δεῖν πολεμεῖν. ἰϲτέον δὲ ὅτι τὰ τοιαῦτα θετικὰ ἐπιρρήματα ἔχουϲιν ἐν αὐτοῖϲ ἢ χρὴ ἢ τὸ δεῖ, οἷον γαμητέον ἀντὶ τοῦ χρὴ γαμῆϲαι, ἢ πλευϲτέον ἀντὶ τοῦ δεῖ πλεῦϲαι, καὶ οὐ παραδοτέα ⟨Thucyd. I 86⟩ ἀντὶ τοῦ οὐ χρὴ παραδοῦναι. Syncellus fol 201^v: τὰ θετικὰ δὲ πρὸϲ δοτικὴν καὶ αἰτιατικὴν ϲυντάϲϲεται, οἷον γραπτέον ὑμῖν καὶ γραπτέον ὑμᾶϲ. ἔϲθ' ὅτε καὶ χωρὶϲ ἐπιφορᾶϲ πτώϲεωϲ λεγόμενα ἀπολύτωϲ, οἷον ἰϲτέον ἀντὶ τοῦ δεῖ εἰδέναι. Ex latinis grammaticis conferendus Priscianus in institut. libro ultimo III 324_5: *Illi* (scil *Graeci*) λεκτέον ἐϲτί *pro 'oportet dicere'*. Πλάτων ἐν πολιτείαϲ Γ ...... *hinc Romani gerundia vel supina invenerunt: dicendi dicendo dicendum dictum dictu. proprie autem in dum terminatio Atticum significat adverbium* (*Atticum* egregie Schoemannus Fleckeis. Annal. t. 89 p 376 correxit in *theticum*), *quod omni generi et numero et personae et tempori potest adiungi, ut eqs.* Palaemon ap. Charis. I 187_{20}: *Plinius Secundus inter adverbia qualitatis posuit dicendo legendo dicendi legendi.* quibuscum cfr EM 479_{29}: ἰτέον ἐπίρρημα ποιότητοϲ. Ceteri in formarum verbalium numero habebant gerundia, quamquam ipsum gerundii nomen fortasse oriundum est ex graeco θετικόν || 1 τὰ δὲ θειαϲμοῦ] βακχευτικὸν nomen usurpat Herodianus in fragmento libri περὶ παθῶν EM 481_{14} et apud Theogn. AO II 158_{15}, quem locum emendavi mus. Rhen. 1864 p 37 | εὐοῖ εὐάν] Σ 951_{19} (Steph): τὸ εὖ οἶ εὖ αν (sic U, εὖ οἶ εὖ ἂν H) ἀλόγωϲ δαϲεῖαν ἔχουϲιν ἐν τῷ τέλει, ἁπλᾶ ὄντα, εἰ μή τιϲ εἴπῃ τὸ ϲφοδρὸν πνεῦμα τοῖϲ βακχιάζουϲιν ἁρμόζειν. eadem exempla plus minusve prave scripta exhibent Σ 951_7 (Hel) Σ 951_{10} (Mel) E^c E^v E^b E^t Syncellus fol 208^r. Scribendum esse ex veterum technicorum praeceptis εὐοῖ demonstravi mus. Rhen. 1864 p 37. εὐάν, non εὐᾶν pronuntiatum esse docent Io. Al. 37_{27} et Σ 949_{19}: τὰ δὲ εἰϲ $\overline{αν}$ βαρύνεται· λίαν, ἄγαν, πέραν. ὀνοματικὸν εὐάν βακχικόν. sic Bekker; lege πέραν, τάλαν ὀνοματικόν, εὐᾶν βακχικόν conlato Herodiano περὶ διχρόνων p 356_3. Interiectionis exemplum est *euchoe* vel *euhoe* Palaemoni apud Charis. in adnot. ad I 238_{25} Romano apud eundem I 241_3 Cominiano apud eundem in adnot. ad I 238_{19} (ubi pro *vocantis* legendum *bacchantis* vel *euantis*) [Probo] IV 146_5 Prisciano III $91_{4\ 27}$ || 3–4 ϲύν-

---

[Lectiones Armenii] 1 θειαϲμοῦ] hanc appellationem reddit nomine quod significat furorem. addit exempla quinque || 2 ϲυνδέϲμου, non ϲυνδέϲμων || 3 μετὰ τάξεωϲ legebat || 4 δηλοῦϲα, non πληροῦϲα

p 642 b Τῶν δὲ cυνδέcμων οἱ μέν εἰcι cυμπλεκτικοί, οἱ δὲ διαζευκτικοί, οἱ

[DISCREPANTIA SCRIPTVRAE IN MLGBTVHAfb] 1 εἰcι om T

[DISCREPANTIAE ET TESTIMONIA SCHOLIOR. ($\Sigma\sigma$) EROTEMATVM (E) ALIORVM SCRIPTORVM] δεcμοc — δηλοῦcα] haec verba testantur Σ^{1} ante 952_{20} Σ 952_{11-13} 953_{17} (Hel) σ E^{g} Pseudochoerob. 19_{16} ac maximam partem etiam Σ 954_{4} (Mel), nec ulla discrepantia ex his testibus adnotanda est nisi haec, vetustissimos commentarioli codices, σ^{M} σ^{L}, praebere eandem corruptelam quam exhibent technes libri GB: λέξεωc pro τάξεωc. Heliodorus καὶ τὸ τῆc ἑρμηνείαc κεχηνὸc δηλοῦcα ita explanat: τοῦτό φηcι διὰ τοὺc διαζευκτικοὺc cυνδέcμουc· ἐκεῖνοι γὰρ τὸ τῆc ἑρμηνείαc, ὅ ἐcτι τὸ τῆc διανοίαc, διεζευγμένον καὶ διεcτηκὸc δηλοῦcι. E^{v} om definitionem; E^{b} E^{l} vero praebent illam ita emendatam: λέξιc cυνδέουcα τ ὰ ἄ λ λ α μ έ ρ η τ ο ῦ λ ό γ ο υ ε ἰ c διάνοιαν μετὰ τάξεωc καὶ τὸ τῆc ἑρμηνείαc κεχηνὸc π λ η ρ ο ῦ c α (Wald. ante τὰ ἄλλα add etiam πάντα). quarum correctionum altera (quae ex E^{b} in archetypon deteriorum artis codicum recepta est) Moschopulus videtur restituisse id quod Dionysius scripsit; priore haud dubie correxit technographum ipsum. quod multo ante iam Trypho facere conatus est teste Apollonio de adv. p 515_{1} B. 247_{22} Schn.: παρὰ τοῖc πλείcτοιc ἐcτὶ πρόληψιc, ὡc οἱ καλούμενοι παραπληρωματικοὶ cημαcίαν τινὰ οὐ ποιοῦνται. ὁ γοῦν Τρύφων ἐν τῷ ὅρῳ βουλόμενοc καὶ αὐτοὺc ἐμπεριλαβεῖν φηcὶ «καὶ τὸ κεχηνὸc τῆc ἑρμηνείαc ἔcτιν ὅπου παραπληρῶν», ἀπείκαcε δὲ καὶ αὐτὸν (l. αὐτοὺc) ταῖc καλουμέναιc cτοιβαῖc κτλ. iam patet Tryphonianam definitionis clausulam ex Dionysiana ortam esse, sive Thrax, ut mihi quoque videtur, καὶ τὸ τῆc ἑρμηνείαc κεχηνὸc πληροῦcα scripsit sive posuit δηλοῦcα. Apollonius ipse Dionysii ὅρον ita reprobavit, ut ne pro fundamento quidem illo uteretur in coniunctione describenda, sed Stoicorum definitionem, qui cύνδεcμον dixerant μέροc λόγου ἄπτωτον cυνδοῦν τὰ μέρη τοῦ λόγου (Laërt. VII § 58), ita mutavit auxitque, ut definiret: cύνδεcμόc ἐcτι μέροc λόγου ἄκλιτον cυνδετικὸν τῶν τοῦ λόγου μερῶν, οἷc καὶ cυccημαίνει, ἢ τάξιν ἢ δύναμιν παριcτῶν, ab Dionysio nihil nisi τάξεωc nomen mutuatus. etenim haec finitio, quam Σ 952_{7} (Hel) tradit probatque, quin Apolloniana sit non dubito (vide indicem). latine diligenter expressit eam Prisc. III 93_{2}: *coniunctio est pars or. indeclinabilis, coniunctiva aliarum partium orationis, quibus consignificat, vim vel ordinationem demonstrans.* ac prope accedit ad Apollonianam ea quoque descriptio quam Diomedes I 415_{13} profert: *coniunctio est pars or. indeclinabilis copulans sermonem et coniungens vim et ordinem partium orationis*, ubi *coniungens* participium videtur ad *copulans* adscriptum fuisse, deinde in verborum contextum inrepens loco depulisse *demonstrans* vocem. Ceteri grammatici latini eam finitionem exhibent quam Palaemonem proposuisse ex eodem Diomedis loco discimus: *coniunctio est pars orationis conectens ordinansque sententiam*, = Prisc. partit. XII vers. Aen. III 465_{33}; = Cominian. apud Charis. I 224_{24} Dosith. VII 417_{22} Aud. VII 349_{10} [Probi] instit. IV 143_{24} [Victorin.] VI 202_{21} (nisi quod hi quinque *nectens* dicunt); = Donat. IV 364_{33} 388_{28} Sacerd. VI 444_{22} (nisi quod hi duo *adnectens* habent). hanc autem Palaemonis definitionem apparet ex priore parte Dionysianae factam esse ‖ 1— p 88, 2 τῶν δὲ — παραπληρωματικοί] easdem octo species enumerant σ E^{g} E^{v} E^{b}. E^{l} iam in enumeratione addunt ἐναντιωματικῶν speciem, quam Dionysius in capitis fine profert ut ab aliis, non ab se ipso probatam. Gaza Lascaris Chalcondylas nudam enumerationem non praemittunt, sed statim singulas species exemplis inlustrant. iidem adiciunt post παραπληρωματικοὺc praeter ἐναντιωματικοὺc has classes: δυνητικούc (οἷον ἄν), διακριτικοὺc sive

δὲ cυναπτικοί, οἱ δὲ παραcυναπτικοί, οἱ δὲ αἰτιολογικοί, οἱ δὲ †ἀπορ- p 642 b
ρηματικοί, οἱ δὲ cυλλογιcτικοί, οἱ δὲ παραπληρωματικοί. 26

⟨1⟩ Cυμπλεκτικοὶ μὲν οὖν εἰcιν ὅcοι τὴν ἑρμηνείαν ἐπ' ἄπειρον ἐκ-

---

[Discrepantia scripturae in MLGBTVHAfb] **1—2** οἱ δὲ ἀπορρηματικοί, οἱ δὲ cυλλογιcτικοί om VHAf | ἀπορρηματικοί MGT: ἀπο//ρηματικοί L, ἀπορηματικοί Bb || **3** ante cυμπλεκτικοὶ add καὶ HAfb | οὖν om HAfb

---

[Discrepantiae et testimonia scholior. (Σσλ) erotematvm (*E*) aliorvm scriptor.] ἐπιλεκτικούc (οἷον ἤ), ἐλαττωτικούc (οἷον γοῦν γέ). Ac iam antiqui grammatici in Dionysiano numero coniunctionum non acquieverunt. Ex Apollonii Dyscoli libris praeter species ab Dionysio prolatas haece cognoscuntur, de quibus vide indicem: ἀθροιcτικοί, ἀποτελεcτικοί, διαβεβαιωτικοί, διαcαφητικοί, δυνητικοί, ἐπιζευκτικοί, ἐπιφορικοί, παραδιαζευκτικοί, προcληπτικοί. quas classes technes auctorem ne novisse quidem conligendum videtur ex eis verbis quae legimus in fine capitis: τινὲc δὲ προcτιθέαcι καὶ ἐναντιωματικούc. In scholiis maioribus reprehenditur Dionysius quod praetermiserit διαcαφητικούc (Σ 972_{20}), ἀναιρετικοὺc sive δυνητικούc (Σ $972_{25\ 28}$); ab Heliodoro Σ 963_{26} etiam παραδιαζευκτικὴ species et διαcαφητικὴ et βεβαιωτικὴ profertur. — Ex latinis grammaticis Priscianus III 93_{13}—104_{13} Apollonium sequitur. (*ablativam* speciem et *praesumptivam*, quae in enumeratione tantum classium 93_{14} leguntur, in descriptione desunt, non puto deberi Prisciani manui, sed ab alio in margine adscriptas postea ante *adversativam* insertas esse. vide indicem latinum.) Terentius Scaurus apud [Sergium] in Donat. IV 560_{19} Cominianus apud Charis. I 224_{28}—225_{4} et apud Diomedem I 415_{27}—416_{3} (post *praeterea* 416_{3} interciderunt exitus expositionis Cominiani et initium explanationis Palaemonis) Donatus IV 388_{29}—389_{12} [Probus] IV 143_{26}—144_{21} Sacerdos VI 444_{24} [Victorinus] VI 203_{2} Audax VII 349_{11} Cledonius V 73_{13} Pompeius V 265_{14} Augustinus V 520_{35} quinque tantum species distinguunt: *copulativas disiunctivas expletivas causales rationales*, in causalium specie ponentes non solum αἰτιολογικούc, sed etiam cυναπτικούc, παραcυναπτικούc, alias voces. atque Pompeius ita loquitur, quasi hanc divisionem omnes latini technici probent. sed dissensere praeter Priscianum etiam Plinius Palaemon Dositheus [Asper]. in excerptis ex Palaemonis arte apud Charis. I 225_{5}—226_{9} et apud Diomedem I 416_{3-31} praeter illas quinque vulgatas proferuntur hae quoque species: *dubitandi*, *admonendi atque petendi*, *comparativae*, *subiciendi*, *inlativae*, *finitivae*, *optativae*, *subiunctivae*, quarum classium primam et ultimas tres habet etiam Dositheus VII 417_{26}—418_{21} || **3** Cυμπλεκτικοί] hoc nomine speciem appellant omnes technici graeci, *copulativas* omnes latini praeter [Asprum], qui V 553_{11} *complectendi* coniunctiones nominat || **3— p 89, 1** ὅcοι — cυνδέουcιν] totum enuntiatum testantur Σ[l] 956_{4} et ante 956_{17} Σ 955_{16} σ *E*, particulas Σ 956_{17} (Hel): οἵ τινεc τὴν διάνοιαν ἐπὶ πολὺ ἐκφερομένην καὶ ἐπεκτεινομένην cυμπλέκουcι καὶ cυνδέουcι, et Σ 957_{19} (Mel.): κατ' ἐξοχὴν ἐπὶ τῶν μάλιcτα καὶ ἐπὶ ἄπειρον τὴν ἔννοιαν cυνδεόντων τοῦτο τὸ ὄνομα τέτακται, et λ: ἐπ' ἄπειρον· ἐπιπολύ. In σ[H] *E*[v] *E*[b] *E*[c] legitur cυνδοῦcιν. Pseudochoerob. 19_{22} pro cυνδέουcιν habet cυμπλέκουcιν

[Lectiones armenii] **3— 89, 1** ita interpretatur quasi legerit ἐκφέρουcι cυνδεομένην. subicit exempla septem

p 642 b φερομένην cυνδέουcιν. εἰcὶ δὲ οἶδε· μέν δέ τέ καί ἀλλά ἠμέν ἠδέ ἰδέ ἀτάρ αὐτάρ ἤτοι κέν ἄν.

[DISCREPANTIA SCRIPTVRAE IN MLGBTVHAfb] 1 cυνδοῦcιν T | οἶδε hic et **91, 1** et **92, 1. 92, 3. 93, 1. 95, 1. 96, 1. 97, 1.** ML[1], ubique circumflexum transfixit acuto L[2]; G acutum scripsit **91, 1** et **95, 1**, circumflexum hic et **92, 1. 93, 1. 97, 1**, nullum accentum **92, 3. 96, 1**. codices deteriores et editiones οἵδε | ἠδέ om T | ἰδέ om TVHAfb || 2 κέν ἄν om HAfb

---

[DISCREPANTIAE ET TESTIMONIA SCHOLIOR. (*Σσ*) EROTEMATVM (*E*) ALIORVM SCRIPTORVM] **1** οἶδε] neque in scholiis neque in erotematis hanc scripturam quam optimi artis codices exhibent repperi. sed antiquis grammaticis probatam eam fuisse demonstravit Lehrsius quaest. ep. p 133 | μέν testantur *Σ* 957_{24} (Mel) 957_{30} (Hel) *σ E*. *quidem* in copulativis ponunt Palaemon Dositheus Priscianus | δέ testantur *Σ* 958_{6} (Mel) 958_{19} (Hel) *σ E*. ἐπακολουθητικοῦ et μεταβατικοῦ cognomina profert Melampus; μεταβατικὸν et ἀναιρετικὸν nominat *Σ* 959_{27}. *autem* et *vero* inter copulativas sunt apud Palaemonem Dositheum Priscianum | τέ καί testantur *Σ* $958_{27\ 32}$ (Mel) 959_{4} (Hel) *σ E*. has coniunctiones et poëticas ἠμέν ἠδέ ἰδέ (quas nunc solas copulativas nominamus exclusis ceteris symplecticis) nuncupat ἀθροιcτικοὺc cυνδέcμουc Apollonius synt. $87_{18\ 20}$ 122_{13} et de coni. 497_{5} B. 230_{20} Schn., ex quo loco patet iam Tryphonem hanc appellationem usurpasse. *que et* ordinavit Palaemon, ceteri technici latini *et que* | ἀλλά testantur *Σ* 959_{5} (Mel) 959_{9} (Hel) *σ E*. nec *sed* nec *at* habent Palaemon aut [Asper], verum utrumque Dositheus, *at ast sed* Priscianus, *at ast* Scaurus Cominianus alii | ἠμέν ἠδέ ἰδέ *Σ* 959_{12} (Mel) *Σ* 959_{16} (Hel) *Σ* 959_{17}—960_{2}: ἰδέ om $σ^{P}$ $σ^{R}$ E^{6} E^{t} Pseudochoerob. 19_{23}. nec legitur in enumeratione symplecticorum apud Arcadium 210_{2} Schm. (Io. Alex. 40_{3} etiam ἠμέν ἠδέ om) || **2** ἀτάρ αὐτάρ sic conlocant in enumerandis copulativis *σ E* Io. Alex. 40_{4} Arcad. 210_{2} Pseudochoer. 19_{23}. item *Σ* 960_{9} (Hel.): ὁ ἀτάρ, inquit, καὶ ὁ αὐτάρ ὡc ὁ δέ εἰcιν, et *Σ* 958_{20} (Hel.): ὁ δέ ...... ἰcοδυναμῶν τῷ ἀτάρ ἢ αὐτάρ. Sed αὐτάρ ἀτάρ $Σ^{1}$ 956_{4} $Σ^{1}$ ante 957_{30} $Σ^{1}$ 960_{2}. Choerob. qui duobus locis τὰ εἰc ρ̄ λήγοντα βραχυκατάληκτα ὑπὲρ μίαν cυλλαβήν, quae contra regulam in fine acuuntur, enumerat, priore loco 273_{14} ἀτάρ praeponit, 432_{10} αὐτάρ. ex ἀτάρ ortum esse αὐτάρ κατὰ πλεοναcμὸν opinio erat Apollonii de coni. 522_{7} B. 254_{5} Schn. (ὁ ἀτάρ ..... ἐντελέcτεροc ὢν i. e. *affectionem non passus*) et Herodiani apud auctorem epimerismorum Homer. A O I 2_{11} = Herod. II 272_{2} Lz | ἤτοι] hoc homericum ἤτοι ἰcοδυναμεῖν τῷ μέν dicunt *Σ* 960_{10} (Mel) *Σ* 960_{22} (Hel), cfr Apollon. synt. 9_{23}. eundem accentum habuisse atque disiunctivam coniunctionem testantur *Σ* 960_{13} (Mel): πάντων ἐκείνων ὀξυνομένων (scil τῶν ἄλλων cυμπλεκτικῶν) οὗτοc παροξύνεται, μὴ νομιζομένηc τῆc ōι διφθόγγου ἀλόγου, *Σ* 960_{18}: ὁ ἤτοι παρ' Ὁμήρῳ μόνον cυμπλεκτικόc, παρὰ δὲ τοῖc πεζοῖc καὶ τῇ cυνηθείᾳ διαζευκτικόc· διὸ καὶ βαρύνεται, τῶν cυμπλεκτικῶν πάντων ὀξυνομένων, Herodianus apud Io. Alex. 40_{4}: cημειούμεθα ἐν τοῖc cυμπλεκτικοῖc τὸν ἤτοι βαρυνόμενον, ὃc οὐ μόνον cυμπλεκτικόc ἐcτιν, ἀλλὰ καὶ διαζευκτικόc, Herod. apud Arcad. 210_{1} Schm.: οἱ cυμπλεκτικοὶ cύνδεcμοι ὀξύνονται .... ὑπεcταλμένου τοῦ ἤτοι βαρυτόνου· οὗτοc γὰρ οὐ μόνον cυμπλεκτικὸc ἀλλὰ καὶ διαζευκτικόc. ergo etiam eandem vocem esse copulativam coniunctionem et disiunctivam censuere veteres duplicemque eius vim Herodianus causam fuisse putavit, cur secuta non esset regulam tonicam copulativarum | κέν ἄν et hoc quidem ordine exhibent etiam $Σ^{1}$ 956_{4} *Σ* 960_{23} (Mel) *Σ* 960_{27} (Hel) *σ E* Pseudochoeroboscus. MSyncellus quo loco de copulativis disserit, κέν et ἄν omittit, sed fol 212[v], ubi

⟨2⟩ Διαζευκτικοὶ δέ εἰcιν ὅcοι τὴν μὲν φράcιν ἐπιcυνδέουcιν, p 642 b

---

[Discrepantia scriptvrae in MLGBTVHAfb] 1 οἱ δὲ διαζευκτικοί HAf | μὲν om T | post μὲν repetit τὴν H | ἐπιcυνδέουcι b

---

[Discrepantiae et testimonia scholior. (*Σσ*) erotematvm (*E*) aliorvm scriptor.] de parapleromaticis agit: εἰcὶν ὁμώνυμοι, inquit, cυμπλεκτικοῖc ὅ τε ἄν δυνητικὸc καλούμενοc καὶ ὁ ἰcοδύναμοc αὐτῷ κέν ποιητικόc. Apollonius copulativum nusquam nominat ἄν vel κέν in eis qui aetatem tulere libris, nec profert voculas Herodianus apud Io. Alex. 40_4 Arcad. 210_2 Schm. in enumerandis copulativis; in ea vero dissertatione Herodianea de encliticis, quam post Aldum Bekkerus Anecd. p 1142 seqq edidit, p 1147_{24} (= Herodian. I 561_5 Lz) haec legimus: ἐκ δὲ cυνδέcμων ἐγείρουcι τὴν πρὸ αὐτῶν οἶδε· ἐκ μὲν cυμπλεκτικῶν τέ «καί τε θεοὶ ξείνοιcι» ⟨ρ 485⟩, κέν «καί κεν ἐλαφρότεροc» ⟨Χ 287⟩, κέ «καί κε τὸ βουλοίμην» ⟨Γ 41⟩, ἐκ δὲ παραπληρωματικῶν τοί ... γέ ... τάρ ... νύ κτλ. Heliodorus vel potius Choeroboscus *Σ* 960_{27}: ὁ κέν καὶ ὁ ἄν, παραπληρωματικοὶ ὄντεc, εἰc τοὺc cυμπλεκτικοὺc ἐτάγηcαν. πῶc δὲ καὶ διὰ τί, ἐν τῷ περὶ cυνδέcμου λεκτέον, scilicet in eis lectionibus, quas Choeroboscus post explanatam Dionysii artem et inlustratos canones Theodosianos de singulis orationis partibus ita, opinor, habebat, ut simul Apollonii Herodianique de illis libros interpretaretur. De ceteris κέν et ἄν coniunctionum appellationibus vide infra ad p 98, 1 et indicem sub ἄν. — post ea quae de κέν et ἄν dixit, Melampus *Σ* 960_{30} pergit: Γάρ. τὸν γάρ αὐτὸc οὐ παρέθετο. ἔcτι δὲ (sic H, U ἔτι δὲ, b ἐπεὶ) κοινῇ μὲν διανοίᾳ καὶ αὐτὸc cυμπλεκτικόc, ἰδικῇ (sic UH, εἰδικῇ b) δὲ ἐναντιωματικόc (lege αἰτιολογικόc) ‖ 1 Διαζευκτικοί] hanc appellationem omnes technici graeci usurpant, item *disiunctivorum* vel *disiungendi* nomen latini. παραδιαζευκτικαί, non διαζευκτικαὶ eaedem coniunctiones dicebantur iam a Tryphone, quin etiam ante Tryphonem, ubicunque non ea inter res disiunctas ratio intercedit, ut altera posita tollat alteram. vide indicem ‖ 1— p 91, 1 ὅcοι — διιcτᾶcιν] ante oculos habebat hunc locum Apollonius haec scribens de coni. 482_6 B. 216_2 Schn.: οἱ δὴ προκείμενοι cύνδεcμοι εἴρηνται μὲν cύνδεcμοι ἕνεκα τοῦ cυνδεῖν τὰc φράcειc, ὥcτε τὸ κοινὸν τῶν cυνδέcμων αὐτοὺc ἀναδεδέχθαι. ἕνεκα δὲ τοῦ ἀπ' αὐτῶν δηλουμένου διαζευκτικοὶ ὠνομάcθηcαν. ὅληc γὰρ τῆc φράcεωc ⟨ὄντεc cυνδετικοί, τὰ ἐν αὐτῇ⟩ πράγματα διαζευγνύουcιν (verba uncis inclusa ex *Σ* 963_5 addidit RSchneider). sed quas nominis explicationes et definitiones non nulli latini technici praebent, [Sergius] in Donat. IV 516_9: *disiunctivae dictae sunt, non quod elocutionem disiungant, sed quod sensum* ....; *elocutio tamen coniungitur*, [Victorinus] VI 203_2 Cledonius V 24_{16} Pompeius V 265_{36} 266_5, Priscianus III 97_{17}: *disiunctivae sunt, quae quamvis dictiones coniungunt, sensum tamen disiunctum et alteram quidem rem esse, alteram vero non esse significant*, hae definitiones quamquam habent quod ab Dionysio oriundum sit, tamen eas patet ex ipsa techne haustas non esse ‖ 1 τὴν φράcιν (cui quod respondeat, non legitur apud Armenium) exhibent *Σ*[l] ante 961_{21} et ante 962_{27} *Σ* 961_{11} *Σ* 961_{23} (Mel) *σ E* | ἐπιcυνδέουcιν] cυνδέουcιν *E*[v] *E*[b] *E*[l], atque etiam Apollonius l. l. et *Σ* 961_{10} et *Σ* 961_{30} (Georgius) verbum semel compositum usurpant. sed Dyscolus et Dionysii interpretes illi id ob hanc causam faciunt, quia eis demonstrandum est, διαζευκτικοὺc quamquam disiungant tamen cυνδέcμουc appellari posse. confirmant duplicem praepositionem *Σ*[l] ante 961_{21} *Σ*[l] ante 962_{27} *σ* atque disertis verbis Melampodis

---

[Lectiones armenii] 1 τὴν φράcιν non convertit, sed tantum ὅcοι ἐπιcυνδέουcι μέν

p 642 b ἀπὸ δὲ πράγματος εἰς πρᾶγμα διιστᾶσιν. εἰσὶ δὲ οἵδε· ἤ ἤτοι ἠέ.
32 ⟨3⟩ Συναπτικοὶ δέ εἰσιν ὅσοι ὕπαρξιν μὲν οὐ δηλοῦσι, σημαίνουσι

[DISCREPANTIA SCRIPTVRAE IN MLGBTVHAfb] 1 διιστᾶσιν MLG: διιστῶσιν BTVHAfb | οἵδε] οὗτοι HAf | $\overline{ἠέ}$ sic M, $\overline{ἠέ}$ L sed secundum acutum induxit L², $\overline{ἠε}$ G ‖ 2 μὲν om Af | σημαίνουσιν L ‖ 2— 92, 1 σημαίνουσι δὲ ἀκολουθίαν om sed in mg add H

[DISCREPANTIAE ET TESTIMONIA SCHOLIOR. (Σ σ) EROTEMATVM (E) ALIORVM SCRIPTOR.] interpretatio Σ 961_{22}: οὐκ ἔλαττον τῶν συμπλεκτικῶν συνδέουσιν τὴν φράσιν, μᾶλλον δὲ καὶ ἐπισυνδέουσιν, ὡς καὶ ὁ τεχνικός φησιν, διὰ τῆς ἐπισυνδέσεως τὸ ἐπιτεταμένον φαίνων (sic recte U, ἐντεταμένον Hb) ‖ 1 ἀπὸ δὲ πράγματος εἰς πρᾶγμα] Σ^1 ante 961_{21} et ante 962_{27} σ E, neque aliud legisse censendi sunt auctores scholiorum maiorum, quamquam eisdem verbis non utuntur: etenim substituunt quae facilius intellegi possint, velut Σ 962_4 (Georgius) διιστῶντες ἀπ' ἀλλήλων τὰ πράγματα | διιστᾶσιν Σ^1 ante 961_{21} σ^M σ^L: διιστῶσιν Σ^1 ante 962_{27} σ^H σ^R σ^K σ^P E | ἤ ἤτοι ἠέ Σ σ E. namque etiam auctor scholii Σ 963_{14} haec tantum exempla legisse putandus est, quamquam sic loquitur quasi plura legerit: τούτων δὲ οἱ μὲν ποιητικοί, οἱ δὲ πεζοί, οἱ δὲ κοινοί. — Σ 963_{25} (Hel) et MSyncellus fol 210ᵛ addunt ἤ voculam etiam σύνδεσμον παραδιαζευκτικὸν et διασαφητικὸν et διαπορητικὸν et βεβαιωτικὸν esse, cfr supra ad p 87, 1—88, 2 et infra ad p 95, 2 ‖ 2 Συναπτικοὶ] hoc nomen ex latinis grammaticis unus convertit Priscianus III 94_{12}: *continuativae.* — Palaemon Dositheus [Asper] eas coniunctiones, quas nos condicionales nuncupamus, in dubitandi speciem referunt. Pal. apud Charis. I 225_{23}: *dubitandi sunt hae,* διστακτικοί, *si siquidem sive seu nisi*; Dos. VII 418_{12}: *dubitandi* διστακτικοί, *si* ἐάν, *nisi* εἰ μή, *seu sive* εἴτε; [Asper] V 553_{18}: *aut dubitandi, ut sive seu siquidem.* — Ceteri artigraphi latini huiusmodi voces adscribebant classi causalium, cfr Prisc. III 94_{25} ‖ 2— 92, 1 ὕπαρξιν — ἀκολουθίαν testantur Σ^1 964_4 et ante 964_{26} Σ ante 964_4 (Hel) Σ 964_{17} Σ 965_8 (Mel) σ E Pseudochoerob. 19_{28}, sed σ^H E^v E^b E^l Pseudochoer. post ἀκολουθίαν add καὶ τάξιν. item Σ 964_{12} (Hel): ἀκολουθίαν δὲ φράσεως καὶ τάξιν φυλάττουσιν. atque Σ 964_{26} Σ 965_{2-4} τάξιν solum usurpant. Stoici docuerant (Laert. VII § 71): ἐπαγγέλλεται ὁ σύνδεσμος οὗτος (scil εἰ) ἀκολουθεῖν τὸ δεύτερον τῷ πρώτῳ. item Apollonius ἀκολουθίας nomine et ἀκολουθεῖν verbo utitur de coniunctionibus synapticis, vide de coni. 486_{14} B. 220_{15} Schn.: ὁ παρασυναπτικὸς (scil ἐπεί) ἔχων καὶ ἐπαγγελίαν τὴν τοῦ συμπλεκτικοῦ, ἐν οἷς ⟨συμπλέκει λόγους⟩, ἔχων δὲ καὶ τὴν τοῦ συναπτικοῦ, ἐν οἷς ἀκολουθίας ἐστὶ παραστατικός, et 487_5 B. 221_2 Schn.: ⟨οἱ συναπτι⟩κοὶ καὶ ὅσοι (*et ceteri qui*) ἀκολουθίαν ἐπαγγέλλονται, et 483_{25} B. 218_2 Schn.: τὸ ἐν συναφείᾳ ⟨δεῖ καὶ ἐν⟩ ἀκολουθίᾳ καθίστασθαι, et 486_7 B. 220_8 Schn.: τὸ ⟨ἀκολου⟩θεῖ ῥῆμα μετάληψιν ἔχει τὴν εἰς τὸν εἴ σύνδεσμον· ⟨ἀκολουθ⟩εῖ τῷ ἡμέραν εἶναι τὸ φῶς εἶναι· ἴσον γὰρ ⟨τῷ εἰ ἡμέρα ἐστ⟩ί, φῶς ἐστίν. Priscian. III 94_{12}: *continuativae sunt quae continuationem et consequentiam rerum significant* (i. e. συνάφειαν καὶ ἀκολουθίαν). ad prius nomen cfr Apoll. de coni. 521_{11} B. 235_8 Schn. et 487_{11} B. 221_7

[LECTIONES ARMENII] 1 ἀπὸ δὲ πράγματος — διιστᾶσιν] *a re in rem disiunguntur*. unde colligendum esse equidem putaveram, Armenium confudisse διιστᾶσιν et διεστᾶσιν. At Merxius opposuit, una littera mutata passivum verbi armeniaci in activum corrigi posse

δὲ ἀκολουθίαν. εἰcὶ δὲ οἵδε· εἴ εἴπερ εἰδή εἰδήπερ. p 643 b

⟨4⟩ Παραcυναπτικοὶ δέ εἰcιν ὅcοι μεθ' ὑπάρξεωc καὶ τάξιν δηλοῦcιν. εἰcὶ δὲ οἵδε· ἐπεί ἐπείπερ ἐπειδή ἐπειδήπερ.

[Discrepantia scriptvrae in MLGBTVHAfb] 1 ante εἴ add ἐπεί HAf (non T, quem codicem Bekker perperam adicit), sed in H tria puncta posita sunt sub voce insiticia | εἴ] accentu vox instructa est etiam in MLG 1–3 εἴ — οἵδε om T

[Discrepantiae et testimonia scholior. (Σσ) erotematvm (E) aliorvm scriptor.] Schn. et de synt. 266_{16} ‖ 1 εἴ εἴπερ εἰδή εἰδήπερ] eadem exempla in *Σ σ E*. atque iam Stoicis non solum εἴ sed etiam εἴπερ exemplum coniunctionum synapticarum erat, v. Sextum Empir. p 311_{21} $_{25}$ B. — Etiam cum δή, sicut cum πέρ, coniunctum esse εἴ inde ab Homeri carminibus, nemo nescit. At frustra quaesivi vel unum alicuius scriptoris locum, ubi εἰδήπερ legeretur. necdum Herodianum hanc vocem novisse ex loco Ioannis Alexandrini 40_{17-25} conligo, ubi de accentibus coniunctionum disserens technicus εἴ ἐπεί εἴπερ ἐπείπερ εἰδή ἐπειδή ἐπειδήπερ profert, sed nihil dicit de εἰδήπερ: ὁ εἴ cυναπτικὸc καὶ ὁ ἐπεί παραcυναπτικὸc cυνεcτηκὼc παρὰ τὴν ἐπί πρόθεcιν καὶ τὸν εἴ cύνδεcμον cυναπτικὸν ὀξύνονται. . . . . . Ὁ εἰδή καὶ ἐπειδή δύο μέρη λόγου ἐcτὶν ὀξυνόμενα. ὁμοίωc καὶ ὁ εἴπερ καὶ ὁ ἐπείπερ καὶ ἐπειδήπερ· ἀλλ' ἐπειδὴ ἐγκλιτικόc ἐcτιν ὁ πέρ, ἐγείρει τὴν πρὸ αὐτοῦ βαρεῖαν εἰc ὀξεῖαν, ὡc ὁ κέ ἐν εἴκε αἴκε. e quo loco hoc quoque patet secundum sententiam Herodiani scribendum esse εἰ δή et εἴ περ. — Nemo, quod sciam, ἐάν vocem nominavit cυναπτικὸν cύνδεcμον, quamquam hanc voculam ex εἴ et ἄν compositam esse saepe audimus (e. g. *Σ* 967_9 AO III 289_{25} EM 307_{24}). vide infra ad 93, 2 ‖ 2 παραcυναπτικῶν nomen mansit usque ad extrema aevi Byzantii tempora. *subcontinuativae* appellantur a Prisciano. ceteri technici latini eas coniunctiones, quae ἐπεί voculae respondent, ponebant inter causales et rationales | ὅcοι μεθ' ὑπάρξεωc καὶ τάξιν δηλοῦcιν testantur *Σ*¹ ante 966_{31} *Σ*¹ 966_1 *Σ* 966_{3-5} (Hel) *σ E* Pseudochoerob. 19_{30}. nec aliud legisse censendus est *Σ* 966_{11} (Anon.), quamquam loquitur quasi μετὰ τάξεωc καὶ ὕπαρξιν legerit: ὁ δὲ ⟨παρα⟩cυναπτικὸc πρὸc τῷ (UH perperam τὸ) ἀκολουθίαν cημαίνειν καὶ cυνάπτειν πρὸc ἕτερον νόημα καὶ ὑφίcτηcι τὸ πρᾶγμα. similiter *σ* explanat Dionysii verba: cημαίνουcι δὲ ὕπαρξιν μετὰ τάξεωc οὕτωc κτλ. *Σ* 966_{31} autem: οὗτοι καὶ ὕπαρξιν καὶ τάξιν δηλοῦcιν. — cfr etiam Crinis Stoicus apud Laërtium VII § 71: ἐπαγγέλλεται δὲ ὁ cύνδεcμοc (scil ἐπεί) ἀκολουθεῖν τε τὸ δεύτερον τῷ πρώτῳ καὶ τὸ πρῶτον ὑφεcτάναι, et Apollonius de coni. 501_1 B. 234_{13} Schn.: οἱ αἰτιολογικοὶ cύνδεcμοι καὶ ἀκολουθίαc εἰcὶ πάλιν δεκτικοὶ καὶ ⟨ὑπάρ⟩ξεωc, ὡc καὶ cχεδὸν τοῖc παραcυναπτικοῖc οἱ αὐτοί εἰcι. Prisc. III 94_{22}: *subcontinuativae vero causam continuationis ostendunt consequentem cum essentia rerum, ut quoniam quia* ‖ 3 ἐπεί ἐπείπερ ἐπειδή ἐπειδήπερ] eadem exempla *Σ*¹ *σ E*, eadem etiam Herodianus apud Io. Alex.

[Lectiones armenii] 1 pro ἀκολουθίαν invenitur idem nomen armeniacum, quod mox usurpatur, ubi τάξιν Dionysius dicit. et addita est illi nomini vox quae significat τινά | exempla quattuor quibus imitari conatur εἴ εἴπερ εἰδή εἰδήπερ ‖ 2 μεθ' ὑπάρξεωc καὶ τάξιν legebat ‖ 3 ἐπεί — ἐπειδήπερ] tria tantum exempla habet: *chan*, *chanzi*, *wasnzi*. Sed videtur incuria librarii intercidisse *wasn* ante *wasnzi*

p 643 b ⟨5⟩ Αἰτιολογικοὶ δέ εἰcιν ὅcοι ἐπ' ἀποδόcει αἰτίαc †ἕνεκεν παραλαμβάνονται. εἰcὶ δὲ οἵδε· ἵνα ὄφρα ὅπωc ἕνεκα οὕνεκα

[Discrepantia scriptvrae in MLGBTVHAfb] 1 ἀποδώcει LB | αἰτείαc ML¹, sed L² supra ει scripsit ϊ | ἕνεκεν praebent MLGBT, om VHAfb ‖ 2 οὕνεκα om T | post οὕνεκα add ὅτι b ex σ^P

[Discrepantiae et testimonia scholior. ($\Sigma\sigma$) erotematvm (E) aliorvm scriptor.] 40_{22} profert ‖ 1 αἰτιολογικοί] nomen ab omnibus technicis graecis usurpatur, sed apud Apollonium est ubi etiam αἰτιώδηc cύνδεcμοc inveniatur, synt. 268_{24} de coni. 505_{21} B. 239_{16} Schn., sicut Stoici eiusmodi enuntiata αἰτιώδη nuncupabant (Laërt. VII § 72). Latini *causales* appellant ‖ 1—2 ὅcοι ἐπ' ἀποδόcει αἰτίαc ἕνεκεν παραλαμβάνονται] haec praebent etiam Σ^l 967_{14} σ (praeter duos codices) E^g Pseudochoerob. 19_{32}. ἕνεκεν om σ^H σ^R E^v E^b (excepto cod. Basil. II) E^l. atque etiam Σ 967_{16} (Mel): ὡc καὶ αὐτόc φηcι παραλαμβάνεcθαι αὐτοὺc ἐπὶ τῇ ἀποδόcει τῆc αἰτίαc. contra Σ 968_9 (Anon.) ἐπ' ἀποδόcει om: αἰτιολογικοὶ cύνδεcμοι λέγονται ὅcοι αἰτίαc ἕνεκα παραλαμβάνονται ‖ 2—94, 1 ἵνα — καθ' ὅcον] haec exempla exhibent etiam Σ^l 967_{14} σ E^g E^b (excepta ed. pr.) Pseudochoer. 19_{33}. καθ'ὅcον om E^v E^b in ed. pr., οὕνεκα et διό om E^l. Adiciunt γάρ post καθόcον E^g, post οὕνεκα E^v E^b, post ἕνεκα E^l; ἐάν γάρ add post ὅπωc σ^H; ἐάν ἄν add post ὅπωc σ^R; ὅτι add post οὕνεκα σ^P. — Apud Stoicos διότι coniunctio ἀξιώματοc αἰτιώδουc est, Laërt. VII § 72. — Apollonius de coni. 501_{15}—514_{33} B. 235_5—247_{20} Schn. has coniunctiones causales recenset: ὅτι, οὕνεκα, ἕνεκα (ἕνεκεν εἵνεκα εἵνεκεν ἕκητι), γάρ, δι' ὅ τι (quocum comparat καθ' ὅ τι), ἵνα, ὅπωc, ὄφρα, deinde non nullas quae concinunt cum adverbiis temporalibus vel localibus (ἐπεί, ὅπου, ὅτε, ὁπότε), denique χάριν, quam vocem Dyscolus censet accusativum esse subtracta εἰc praepositione. Atque iam Tryphonem ὅτι et γάρ causalibus adscripsisse ex Apollonio 501_{16} B. 235_6 Schn., 507_{17} B. 240_{26} Schn. discimus. — Herodianus apud Io. Alex. 40_{18}: πᾶc αἰτιολογικὸc cύνδεcμοc ὑπὲρ μίαν cυλλαβὴν βαρύνεται, οὕνεκα ἕνεκα ὅτι χάριν. δηλοῖ γὰρ οὐκ ὄνομα μόνον, ἀλλὰ καὶ cύνδεcμον αἰτιολογικόν· χάριν Δίωνοc ἀντὶ τοῦ ἕνεκα Δίωνοc. Apud Arcad. 210_{11} Schm. exempla huius praecepti tonici sunt ἕνεκα ὄφρα ὅτι χάριν, in A O III 280_{21} ἕνεκα οὕνεκα ἕνεκεν ὄφρα ἵνα χάριν. de γάρ Herod. ap. Arcad. 209_{19} praecipit: πᾶc cύνδεcμοc μονοcύλλαβοc βραχυκατάληκτοc ὀξύνεται· γάρ ἄρ ῥά κτλ. — 'Εάν MSyncellus quoque

---

[Lectiones armenii] 1 Armenius quoque hanc ineptam corruptelam ἐπ' ἀποδόcει αἰτίαc ἕνεκεν, cuius origo in oculos incurrit, legisse censendus est. convertit enim sic: *i patsadroutheаn sags paghajts*. quae verba primo obtutu videntur nata esse ex imitatione eorum, quae Dionysius haud dubie scripsit: ἐπ' ἀποδόcει αἰτίαc. nam *i* — *sags* saepe eadem ratione usurpatur qua germanicum *um* — *willen*. at *i* etiam ubi *sags* non accedit idem valet quod *propter*, *causa*; item *sags*, etiamsi non praemittitur *i*, vim habet praepositionis causalis. quae cum ita sint nec credere liceat Armenium, ut est etiam in interpretandis singulis verbis Dionysii pedisequus, simplicem ἐπί praepositionem illa composita *i* — *sags* reddidisse, patet *i patsadroutheаn* respondere graecis ἐπ' ἀποδόcει et *sags paghajts* graecis αἰτίαc ἕνεκεν. addimus etiam Ioannem Ezengatzyum (qui saeculo XIV ex superiorum technes armeniacae interpretum explanationibus eas, quae maxime memorabiles videbantur, excerpsit et in unum commentarium contulit) verba illa quattuor teste Mechitaristarum lexico ita interpretatum esse, ut *i* cum *patsadroutheаn*, *sags* cum *paghajts* coniungeret, nec aliter sentire Mechitaristas ipsos ‖ 2— 94, 1 exempla duodecim exhibet

διὅ διὅτι καθ' ὅ καθ' ὅτι καθ' ὅcον. p 643 b

⟨6⟩ † Ἀπορρηματικοὶ δέ εἰcιν † ὅcοι ἐπαποροῦντεc εἰώθαcι 7

[Discrepantia scripturae in MLGBTVHAfb] **1** διὅ διὅτι ML διὸ διότι G; sed καθ' ὅ καθ' ὅτι καθ' ὅcον cum spiritu et apostropho MLG | καθ'ὅ καθ'ὅτι om T ‖ **2** ἀπορρηματικοί vel ἀποῤῥηματικοί MLGTA: ἀπορηματικοί BVHfb ‖ **2**— p **95**, **2** ὅcοι — δέ εἰcιν om VHAf ‖ **2**— p **95**, **1** ὅcοι ἐπαπορο ῦντεc εἰώθαcι cυνδεῖν MLB: ὅcοιc ἐπαπ. εἰώθαcι cυνδεῖν G, ὅcοιc ἐπαπ. εἰώθαcι χρῆcθαι T, ὅcοιc ἐπαπ. εἰώθαμεν χρῆcθαι b (εἰώθαμεν ex σ^H σ^P)

[Discrepantiae et testimonia schol ior. (**Σσ**) erotematum (***E***) aliorum scriptorum] in αἰτιολογικῶν numero habet, quin etiam primum huius classis exemplum apud illum est fol 211^v. (paullo post, ubi diversas singularum causalium significationes recenset: ὁ δὲ ἐάν, inquit, διcταγμὸν cημαίνει, οἷον ἐὰν ὑγιάνω, πορεύομαι.) nec minus Prisciano causalis coniunctio est, III 94_{12}: *continuativae sunt, quae continuationem et consequentiam rerum significant, ut si, cum* εἰ *Graecum significat; quando enim* ἐάν, *causalis est.* ab Apollonio ἐπιζευκτικὸc nuncupatur ‖ p **93**, **2** ἵνα] Apollonius distinguit de coni. 510_{18} B. 243_{19} Schn. tres huius vocis significationes, unam adverbialem (*ubi*), duas coniunctionales, quarum altera αἰτιολογική, ἀποτελεcτική altera est | ὄφρα et ὅπωc, si coniunctiones sint, eandem vim habere atque ἵνα Apollonius 510_{25} B. 243_{26} Schn., 511_9 B. 244_6 Schn. dicit; sin adverbia, diversam | ἕνεκα] graecorum technicorum opinionem secutus, qui omnes ἕνεκα, multi etiam χάριν coniunctionibus adscribebant, Palaemon apud Charis. I 225_{18} et ap. Diomedem I 416_6 *propter causa gratia* in causalium numero refert, item Dositheus VII 418_6 *gratia* χάριν, *causa* ἕνεκεν. Sed Scaurus apud [Sergium] in Donatum, Cominianus apud Charisium, Donatus, ceteri has coniunctiones non proferunt | οὕνεκα] Apollonius de coni. 504_6 B. 237_{23} Schn. diversum non solum vi, sed etiam origine putat id οὕνεκα quod *quia* significat, ab eo quod idem valet atque *quapropter*. illud simplex vocabulum esse, hoc appositione ex οὗ ἕνεκα factum, ἐν παραθέcει δύο μερῶν λόγου. huic alteri ex Apollonii sententia patet imponendum esse circumflexum, non acutum ‖ **1** διὅ διὅτι καθ'ὅ καθ'ὅτι καθ'ὅcον] Apollonius de coni. 508_{26}—510_6 B. 242_1—243_9 Schn., synt. 318_{14}–321_{16} (cfr 304_{16}) demonstrat διότι et καθότι non syntheta esse, sed parathesi coniunctam esse διά vel κατά praepositionem cum accusativis neutrius generis vocum ὅc τιc, neque aliter sensisse Tryphonem ex 509_{15} B. 242_{18} Schn. conligi licet. ergo si et doctrinam horum grammaticorum et scribendi rationem nostram sequemur, duobus intervallis uti debemus et apostropho: δι'ὅ τι, καθ'ὅ τι. nec minus in διό καθό καθόcον appositas praepositiones putasse Apollonium apparet. E^v E^b E^t sic finiunt enumerationem causalium: καθό καθότι καθόcον καὶ διό διότι παρὰ τοῖc νῦν, ἃ οἱ παλαιοὶ διῄρουν (καθόcον om E^v et in ed. pr. E^b, διό om E^t) ‖ **2** ἀπορρηματικοί] hanc cacographiam ex inepta originatione ortam exhibent etiam **Σ** 969_{26} in Oxoniensi codice E^v E^t Syncellus fol 212^r (item codex Apollonii de coni. 526_{24} B. 258_{15} Schn.). — de ceteris nominibus graecis huius speciei, quae sunt διαπορητικοί ἐπαπορητικοί ἐρωτηματικοί, et de latinis *dubitativarum* vel *interrogativarum* appellationibus v. indicem s. ἀπορηματικόc ‖ **2**— **95**, **1** ὅcοι ἐπαπο-

---

[Lectiones Armenii] **2**— **95**, **1** ὅcοι ἐπαπορο ῦντεc εἰώθαcι cυνδεῖν] quae apud Cirbiedum leguntur si in graecam linguam converteris, habebis: ὅc ἀπορο ῦντεc ἐν ἀμφιλόγοιc (vel ἀμφιλογίαιc) εἰώθαμεν cυνδεῖν. primum verbum, *wor*, in *worowch* (i. e. ὅcοιc) corrigendum est. ex secundo iniuria conlegeris Armenium simplex

p 643 b συνδεῖν. εἰcὶ δὲ οἵδε· ἄρα κᾶτα μῶν.

9 ⟨7⟩ Cυλλογιστικοὶ δέ εἰcιν ὅcοι πρὸc τὰc ἐπιφοράc τε καὶ cυλλήψειc

[Discrepantia scriptvrae in MLGBTVHAfb] **1** κᾶτα sine ι et sine coronide MLG, κᾶτα b

[Discrepantiae et testimonia scholior. (Σ σ λ) erotematvm (*E*) aliorvm scriptor.] ῥοῦντεc εἰώθαcι cυνδεῖν etiam Σ^{l} 968_{23} σ^{L} σ^{R} σ^{K}: ὅcοιc ἐπαποροῦντεc εἰώθαμεν χρῆcθαι σ^{H} E^{s} E^{b} E^{t} Pseudochoer. 20_{1}, ὅcοι ἐπαποροῦντεc εἰώθαμεν cυνδεῖν σ^{P}, ὅcοι ἐπαπ. εἰώθαμεν χρῆcθαι E^{v}. Primam personam pluralis numeri videntur legisse etiam Σ 969_{16}: ἀπορηματικοὶ λέγονται, διότι ἐν ἀπορίᾳ ὄντεc τούτοιc τοὺc λόγουc cυνδέομεν· χρώμεθα οὖν τούτοιc περί τινοc ἀμφιcβητοῦντεc, et Syncellus fol 212ʳ: τοῖc ἀποῤῥηματικοῖc χρώμεθα τοῖc ζητήμαcιν ἐπαποροῦντεc. tertiam personam legebat auctor glossarii λ p 427_{24}: εἰώθαcιν, ἐξ ἔθουc ἔχουcιν ‖ **1** ἄρα κᾶτα μῶν] ἄρα exemplo iam Stoici usi sunt, Laërt. VII § 66. 68. Apollonius de omnibus tribus (sed de μῶν secundo loco, tertio de κᾶτα) disputat, ex qua eadem disputatione cognoscimus etiam Tryphonem has voces tractavisse. accedunt apud Apollonium διαπορητικοὶ ἦ et ἤ (ἦ iam apud Tryphonem accesserat), denique in explicando μῶν docet Dyscolus μή quoque διαπορητικῶc παραλαμβάνεcθαι 496_{5} B. 229_{17} Schn. In fragmentis doctrinae Herodianeae haec legimus, apud Io. Alex. 39_{31}: οἱ εἰc ᾱ λήγοντεc καὶ ὑπὲρ μίαν cυλλαβὴν ὄντεc (scil cύνδεcμοι) πάντεc βαρύνονται, ὡc ἔχει ὁ ἄρα, ὅτε διαπορητικόc ἐcτιν, ἐκτείνων τὸ πρῶτον ᾱ, καὶ ὁ cυλλογιcτικὸc ἢ παραπληρωματικόc, ἑκάτερον cυcτέλλων. τοιοῦτοc καὶ ὁ κᾶτα μακρὸν ἔχων τὸ ᾱ τὸ πρῶτον, ὄφρα ἵνα κτλ, et ap. Io. Alex. 40_{26}: ὁ μῶν παρ' Ἀθηναίοιc διαπορητικὸc ὢν περιcπᾶται· ἀπὸ γὰρ τοῦ μή καὶ τοῦ οὖν cύγκειται, atque ἦ ἤ appellantur διαπορητικοί et ἐρωτηματικοί ap. Io. Alex. 41_{21} (ubi διαζευκτικῆc, quod Lehrsius coniecerat qu. ep. p 52, exhibet Havniensis) 41_{29} 42_{4}. — In κᾶτα priori α ne ei quidem veterum grammaticorum ι adscripsere, qui vocem ab καὶ et εἶτα derivabant, cfr Apollonius de coni. 497_{21} B. 231_{2} Schn. et Velsen Tryphonis fragm. p 38 ‖ **2— p 96, 2** cυλλογιcτικοὶ — τοιγαροῦν] Stoicos ἄρα τοίνυν τοιγαροῦν τοιγάρτοι nuncupasse ἐπιφορικούc, καθὸ ἐπιφέρονται τοῖc λελημματιcμένοιc, ex Apollonii l. de coni. 519_{20} B. 251_{28} Schn. discimus. ἀλλαμήν autem et δέγε προcληπτικοὺc Stoici vocavere, quia πρόcληψιν, i. e. syllogismi propositionem minorem, inducunt, nec dubitari potest quin etiam ἀλλά et δέ coniunctiones, ubicunque solae ita usurpantur, illo nomine appellaverint: vide Apoll. 518_{7-20} B. 250_{15-25} Schn. Laërt. VII § 76. ἐπιφορικοῦ nomine ipse Apollonius quoque utitur de ἄρα 494_{14} 522_{30} 526_{25} B. = 227_{25} 254_{23} 258_{16} Schn. (nam tertio horum locorum pro ἐπιφορητικόc legendum videtur ἐπιφορικόc). Σ 970_{1} ita loquitur, quasi putet omnes coniunctiones syllogisticas (etiam ἀλλά et ἀλλαμήν) ἐπιφορικοὺc appellari. cυλλογιcτικῶν nomen grammaticorum est teste Apollonio 519_{19} B. 251_{27} Schn.: ἐν τοῖc καλουμένοιc πρὸc ἡμῶν μὲν cυλλογιcτικοῖc. utebatur eo Herodianus quoque, Io. Alex. 39_{34} 40_{33}. Latinorum technicorum plurimi *rationales* appellant eiusmodi coniunctiones, velut Cominianus apud Charis. I 225_{2}; pauci *ratiocinativas*, Palaemon ap. Charis I 225_{20} ap. Diomedem I 416_{9} et Dositheus VII 418_{6}. admiscent autem (excepto Prisciano) huic classi tales voces, quales praemittuntur indicandae causae, velut *quoniam*. Priscianus III 100_{15}: *collectivae vel rationales sunt ergo igitur itaque* ......

[Lectiones armenii] ἀπορεῖν, non compositum ἐπαπορεῖν legisse. tertium significat *in*. quartum, *ergpajs*, compositum est ex *erg* = *duo* et *paj* = *verbum*. hoc additamentum putaverim Armenium sumpsisse ex scholio graeco ‖ **1** ἄρα — μῶν] Armenius habet exempla septem

τῶν ἀποδείξεων εὖ διάκεινται. εἰcὶ δὲ οἵδε· ἄρα ἀλλά ἀλλαμήν τοίνυν τοιγάρτοι τοιγαροῦν. p 643.b

⟨8⟩ Παραπληρωματικοὶ δέ εἰcιν ὅcοι μέτρου ἢ κόcμου

[Discrepantia scriptvrae in MLGBTVHAfb] 1 εἰcὶ] εἰ G (L εἰ habet in fine versiculi, cὶ in subsequentis initio) ‖ 1—2 ἀλλά ἀλλαμήν τοίνυν] ἀλλὰ μὴν. ἀλλὰ τοίνυν. μὴν T | ἀλλαμήν MLGBVHAf, ἀλλὰ μὴν Tb | τοίνυν om VHAf ‖ 2 τοιγὰροῦν L^1, gravem induxit L^2

[Discrepantiae et testimonia scholior. ($\Sigma\sigma$) erotematvm (E) aliorvm scriptor.] *quin alioquin immo utique atqui. hae enim per illationem colligunt supra dictum, hoc est ratione confirmant,* 101_5: *dicuntur tamen eaedem illativae* (i. e. ἐπιφορικοί), *quod praepositis aliis inferuntur* | πρὸc τὰc ἐπιφοράc — εὖ διάκεινται] testantur Σ^1 ante 970_1 σ E Pseudochoer. 20_3. nec aliud legebat Σ 969_{29} (Hel), qui sic explanat: ὅcοι πρὸc τὰc ἐπαγωγὰc καὶ cυναγωγὰc τῶν ἀποδείξεων εὖ διάκεινται. de ἐπιφορᾶc et cυλλήψεωc nominibus v. ind. 1—2 ἄρα — τοιγαροῦν] eadem exempla Σ^1 ante 970_1 σE Pseudochoer. 20_4. ἀλλαμήν τοιγαροῦν testatur etiam Σ 969_{31} (Hel), ἀλλαμήν ἄρα τοιγαροῦν τοίνυν Σ 970_{1-14}, sed pro τοιγάρτοι alter scholiasta legisse videtur τοιγάρ. Apollonius 519_{21-31} B. 251_{29}—252_8 Schn. τοίνυν τοιγάρτοι τοιγαροῦν ἄρα profert; 526_{19} B. 258_{11} Schn., ubi de οὐκοῦν et οὔκουν disputat, οὖν quoque cυλλογιcτικοῖc adscribit: διccὸc οὖν ἐcτιν ὁ οὖν, περιcπώμενοc μὲν ἐν cυλλογιcτικῇ ἐκφορᾷ, ὀξυνόμενοc δὲ ὅτε ἐcτὶ παραπληρωματικόc. καὶ δῆλον ὅτι καὶ τῶν ἐγκλιτικῶν, ἵνα καὶ ὁ τόνοc τῆc ἀποφάcεωc. item Herodianus apud Io. Alex. 40_{30}: οὕτωc δὲ καὶ ὁ οὖν cυνταττόμενοc τῇ οὒ ἀποφάcει ἐν τῷ ουκουν, ὅτε μὲν παραπληροῖ, ὀξύνει τὴν οὒ ἀπόφαcιν (quae gravi accentu pronuntiatur, ubi vox non enclitica subicitur), οὔκουν ὡc εὗρουν· ὅτε δὲ τὴν ἰδίαν ἔχει δύναμιν, τουτέcτι cυλλογιcτικόc ἐcτι, φυλάccει τὴν ἰδίαν περιcπωμένην, ὡc χρυcοῦν, οὕτωc καὶ οὐκοῦν | ἀλλαμήν unam vocem esse docet Σ 970_{10} (Mel): ἰcτέον ὅτι ὁ ἀλλαμήν, ἐκ τοῦ ἀλλά καὶ μήν παραπληρωματικοῦ γενόμενοc, cύνθετόc ἐcτι. item τοίνυν pro composito habere videtur, sed τοιγάρ et τοιγαροῦν pro vocibus parathesi ortis. Apollonius 519_{21} B. 251_{29} Schn.: τὸν τοίνυν ἐκ δύο παραπληρωματικῶν cυνεcτῶτα, quod verbum ambiguum est (cfr synt. 319_{27}). Herodianus apud Io. Alex. 40_{20} dubitat de ἀλλαμήν: ἔτι δὲ καὶ ὁ ἀλλαμήν, εἴτε δύο λέξειc εἶεν εἴτε μία, ὀξύνεται ‖ 3 παραπληρωματικοί] de ceteris quae inveniuntur nominibus huius classis: [παραπληρωτικόc] ἀναπληρωματικόc [ἀναπληρωτικόc] cυμπληρωματικόc [cυμπληρωτικόc] [cυμπαραπληρωματικόc], item de latinis appellationibus *expletivarum, repletivarum, completivarum* coniunctionum vide indicem sub παραπληρωματικόc ‖ 3— 97, 1 ὅcοι μέτρου ἢ κόcμου ἕνεκεν παραλαμβάνονται testantur Σ^1 ante 971_{21} σ E, atque etiam Σ 970_{19} (Mel): οἱ μέτρον ἀναπληροῦντεc ἢ κόcμον παρέχοντεc τοῖc λόγοιc. Priscianus III 102_{12}: *completivae sunt vero autem quidem equidem quoque enim nam namque, et fere quaecunque coniunctiones ornatus causa vel metri nulla significationis necessitate ponuntur, hoc nomine nuncupantur.* ubi *ornatus causa vel metri* verba ab Dionysio oriunda esse nemo negabit; sed valde dubito, num haec de expletivarum usu sententia ex techne in Prisciani institutiones migraverit ea via, quam Elink Sterk excogitavit. is enim in symbol. literar. Batav. VII p 52

[Lectiones armenii] 1 τῶν ἀποδείξεων] singulari utitur et eius nominis, quod supra p 93, 1 usurpavit ad convertendum ἀποδόcεωc vocabulum ‖ 1—2 exempla septem enumerat ‖ 3— 97, 1 παραπληρωματικοὶ — παραλαμβάνονται] consentit Armenius

p 643 b ἕνεκεν παραλαμβάνονται. εἰςὶ δὲ οἵδε· δή ῥά νύ ποῦ

[DISCREPANTIA SCRIPTVRAE IN MLGBTVHAfb] 1 ποῦ MLGb, που f

[DISCREPANTIAE ET TESTIMONIA SCHOLIOR. ($\Sigma\sigma\lambda$) EROTEMATVM (E) ALIORVM SCRIPTOR.] censet Apollonium in definiendis parapleromaticis Dionysio usum esse, Caesariensem Apollonii ὅρον convertisse, ac Dyscoli definitionem hanc elicit ex latini artigraphi verbis: παραπληρωματικοὶ δέ εἰςιν ὅςοι μέτρου ἢ κόςμου ἕνεκεν, οὐκ οὔςης δυνάμεως χρείας (vel δίχα δυνάμεως χρείας), παραλαμβάνονται. At in Apollonii libro περὶ ςυνδέςμου non solum hodie nulla exstat definitio huius classis, sed ne olim quidem ullam exstitisse conlegerim ex initio eius de parapleromaticis expositionis, quae legitur 515_1—526_{25} B. 247_{22}—258_{17} Schn.; nec plane consentit illa Prisciani expletivarum descriptio cum eis, quae Dyscolus l. l. docet. namque εὐφωνίας ἕνεκα dicit 520_{25} B. 252_{23} Schn. has coniunctiones adhiberi, ubicunque redundent ‖ 1—p 100, 1 δή — γέ] eadem exempla eodemque ordine praebent Σ^1 ante 971_{24} σ E Pseudochoerob. 20_7, nisi quod νῦν Σ^1 σ^P E^c Pseudochoer. omittunt, σ^H σ^R post γέ ponunt, E^v E^b E^l post νύ hoc modo: ὃ καὶ νῦν γράφεται, ad quae verba add etiam ἀφ' οὗ τὸ τοίνυν E^b E^l. Ab aliis grammaticis permultae praeter has voculas in scholiis praesertim lexicisque dicuntur παραπληρωματικαί esse vel περιςςαί vel ἀργαί, vel ἐκ πλήρους positae vel ἐκ περιςςοῦ, vel περιςςεύειν παρέλκειν πλεονάζειν παραπληροῦν, quas composuit Sterkius symb. liter. VIII p 41—67: ἀλλά ἄρα ἀτάρ γάρ γοῦν δέ δῆθεν εἶτα ἐπεί ἔπειτα ἔτι ἤ ἤ καί ὅμως ὅτι ποτέ τάρ τέ (debebat addere μέν ex Σ 970_{31}, δαί ex Σ 971_{11}, πῶς πῇ ποθί ex Io. Characis de encliticis expositione BA 1155_3). ex quibus vocibus duas valde desideramus in serie Dionysiana: ἤ, quae ne inter ἀπορηματικοὺς quidem invenitur, et τέ. de ἤ expletiva egit Apollonius 523_8—525_{15} B. 255_5—257_6 Schn.; nec minus Apollonius sophista, Herodianus, posteriores grammatici ἤ saepe παρέλκειν censebant, v. Sterkium VIII p 53 Lehrsium qu. ep. p 63. τέ in scholiis et homericis et aliis crebro appellatur παραπληρωματικός vel περιςςός (Sterk p 65), velut ab Aristonico ad K 225 «εἴπερ τε» (Dind. I p 351): ὅτι περιςςὸς ὁ τέ, et ad P 368 «ἐπί θ' ὅςςον ἄριςτοι» (Dind. II p 139): ἡ διπλῆ δὲ ὅτι ὁ Ζηνόδοτος γράφει διὰ τοῦ $\bar{\tau}$ «ἐπὶ τόςςον», κακῶς. μενούςης γὰρ τῆς διὰ τοῦ $\bar{\theta}$ γραφῆς, περιςςὸν νοητέον τὸν τέ ςύνδεςμον, et ab Herodiano de A 465 «μίςτυλλόν τ' ἄρα τἆλλα» (Dind. I p 56): Πτολεμαῖος ὡς τἆργα τἆλλα. ἡ μέντοι κοινὴ ἀνάγνωςις παραπληρωματικὸν ἔλαβε τὸν τέ ςύνδεςμον, ἐν ἐκείνῳ δὲ ςυνεςταλμένον τὸ $\bar{\alpha}$ ἐφύλαξεν, καθότι ἤδη ἔθος ἐςτὶ τῷ ποιητῇ ἐλλείπειν τοῖς ἄρθροις, cfr Schol. BL ad eundem locum (Dind. III p 69, Bachm. p 59): τὸ τἆλλα κατὰ ςυναλοιφήν ἐςτιν ὡς τἆργα. ὁ δὲ Ἡρωδιανὸς τὸν τέ παραπληρωματικὸν ἀποδέχεται, καὶ λείπει τὸ ἄρθρον Ὁμηρικῷ ἔθει. ac pro certo diceremus ab Dionysio ipso hanc coniunctionem hic omissam non esse, si constaret eundem esse cum artis auctore eum Dionysium, de quo Herodianus ad Ψ 160 «παρὰ δ' οἱ ταγοὶ ἄμμι μενόντων» (Dind. II p 254): τὸ ἑξῆς ἐςτι παραμενέτωςαν· διὸ φυλακτέον τὸν τόνον τῆς προθέςεως. Διονύςιος δ' ἡγεῖτο πλεονάζειν τὸν τέ ςύνδεςμον καὶ ἀγοὺς ἡγεῖτο τοὺς ἡγεμόνας. ὁ μέντοι Ἀρίςταρχος ταγοὺς ἐξεδέξατο καὶ ςχεδὸν ἅπαντες, παρὰ τὸ τάςςω ῥῆμα τοῦ ςχηματιςμοῦ γενομένου. διὸ καὶ ἐγὼ ςυγκατατίθεμαι. — De enclisi et orthotonesi parapleromaticorum disserunt Apoll. de coni. 517_5 B. 249_{15} Schn.: πάμπολλοι δέ εἰςιν οἱ παραπληρωματικοὶ ἐν ἐγκλίςει, ὡς ὁ γέ, ὁ ῥά, ὁ θήν, ⟨ὁ⟩νύ, de coni. 525_{18} B. 257_8 Schn., quae verba mox exscribam,

[LECTIONES ARMENII] 1—p 100, 1 δή — γέ] tria tantum exempla habet

---

[DISCREPANTIAE ET TESTIMONIA SCHOLIOR. (*Σσλ*) EROTEMATVM (*E*) ALIORVM SCRIPTOR.] Herodianus BA III 1147_{24} I 561_5 Lz: ἐκ δὲ cυνδέcμων ἐγείρουcι τὴν πρὸ αὐτῶν οἶδε· ἐκ μὲν cυμπλεκτικῶν τέ κέν κέ· ἐκ δὲ παραπληρωματικῶν γέ τάρ νύ νύν ποῦ πέρ θήν ῥά· ὁ δὲ ἄρα οὐ παραλαμβάνεται, ἐπεὶ ἀπὸ φωνήεντοc ἄρχεται. Moschopulus in Iliad. B 1: τῶν παραπληρωματικῶν cυνδέcμων μονοcυλλάβων οἱ μὲν ἀπὸ φωνήεντοc ἀρχόμενοι οὐδέποτε ἐγκλίνονται (scil ἄρ ἄν αὖ οὖν), οἱ ⟨δὲ ἀπὸ⟩ cυμφώνων διαιροῦνται (Sterkius VII p 44 pro διαιροῦνται scribi vult ἀρχόμενοι; immo hoc cogitando supplendum, διαιροῦνται retinendum)· οἱ μὲν βραχυκατάληκτοι αὐτῶν ἐγκλίνονται ἀεί (scil ῥά νύ πέρ νύν κέν γέ), τῶν δὲ μακροκαταλήκτων οἱ μὲν ἐγκλίνονται (scil ποῦ τοί θήν πῶ), οἱ δὲ ἀνέγκλιτοί εἰcιν (scil δή μήν νῦν). Moschopulus igitur Dionysium secutus nullam rationem habuit γάρ μέν δέ coniunctionum ‖ p **97, 1** δή ῥά νύ ποῦ] Apollon. de coni. 517_1 B 249_{12} Schn.: ἴδιον λέξεων τὸ μεταλαμβάνεcθαι εἰc ὁμοιοcήμουc· βροτόc ἄνθρωποc, αὐτάρ δέ (animadverte antecedere poëticas voces, sequi vulgares, in quas illae μεταλαμβάνονται). τοιοῦτοι δὲ καὶ οἱ προκείμενοι cύνδεcμοι νύ δή ῥά (i. e. νύ in δή μεταλαμβάνεται, atque etiam ῥά in δή). in eodem libro 525_{16} B. 257_7 Schn.: Θήν ῥά νύ ποῦ. εἴρηται ὡc ἰcοδυναμοῦcι τῷ δή καὶ ὡc μᾶλλον ποιητικοί. τῆc μέντοι cυντάξεωc διαφορὰν ἔχουcιν. ὁ μὲν γὰρ δή καὶ ἤ καὶ αὖ ἀνέγκλιτοι (sic correxit Sterkius VII p 45 traditum cυνεγκλιτικοί. δή *atque quae ipsae quoque hanc vim habent* ἤ αὖ), ὁ δὲ θήν καὶ νύ καὶ ῥά (add καὶ ποῦ cum RSchneidero) ἐγκλιτικοί. Alii grammatici etiam ἀλλά ἄρα ἄρ ἀτάρ αὐτάρ γέ δαί δέ δῆθεν δήπου ἤτοι μέν μήν νῦν νύν νύ τάρ τέ τοί dicunt ὁμοιοcήμουc esse τῷ δή (v. Sterkium VIII p 69) | δή] hoc saepius non redundare, sed παραγραφὴν λόγου significare dicitur ab Apollonio, si optimo ex illius codicibus fides (coni. 519_{16} 521_{17} B. 251_{21} 253_{15} Schn., synt. $267_{5\ 25}$, ubi pr. certe manus παρα scripsit. cfr Sterk VII p 61 RSchneider progr. Col. 1867 p 20). MSyncellus fol 212ᵛ docet δή notare μετάβαcιν ἢ βεβαίωcιν | ῥά, quod hic ab ἄρ seiunctum profertur, aphaeresi ex eodem ἄρα ortum esse, unde ἄρ natum esset apocope, iam ante Apollonium erant qui intellegerent. neque prorsus reiciendam esse hanc sententiam dicit ille de coni. 522_{25} B. 254_{22} Schn., quia ἄρα quoque ἀπειράκιc παραπληρωματικὸc sit, cuius quidem usus exempla profert Π 502 β 13. vide ind. sub ἄρα | νύ] v. quae infra adnotavi ad νῦν | ποῦ] Lehrs qu. ep. p 129 demonstravit, secundum Herodiani sententiam (cui addere possumus Apollonium propter 513_{25} B. 246_{21} Schn.) circumflecti debere hoc encliticum, ubi non inclinaretur, neque diverso accentu distinguenda esse indefinitum ὀρθοτονούμενον et interrogativum, id quod faciendum opinabantur Eustathius et is qui scripsit scholion codicis Veneti A ad B 565. — nusquam coniunctionem esse indefinitum ποῦ, sed semper adverbium, etiam ubi ex abundanti additum sit, censet Apollonius 513_{10} B. 246_7 Schn.: ἀλλ' οὐδὲ τὸ ποῦ cύνδεcμόc ἐcτι παραπληρωματικόc. οὐ γὰρ δή γε τὰ πλεονάcαντα μόρια ἐν λόγῳ cύνδεcμοι παραπληρωματικοί. ἰδοὺ γὰρ καὶ ἄλλα ἐπιῤῥήματα παρέλκει καὶ οὐ πάντωc cύνδεcμοc, ad quem locum legentes delegat 525_{19} B. 257_{10} Schn.: εἴρηται δὲ καὶ περὶ τοῦ ποῦ, ὡc οὐκ εἴη cύνδεcμοc, ἐπίῤῥημα δὲ παρέλκον. quodsi nihilominus in proxime antecedentibus 525_{16} B. 257_7 Schn. ποῦ adiunxit coniunctionibus expletivis: θήν ῥά νύ ποῦ. εἴρηται ὡc ἰcοδυναμοῦcι τῷ δή καὶ ὡc μᾶλλον ποιητικοί, hoc fecit, quia auctore Dionysio parapleromaticum ποῦ vulgo pro coniunctione habebatur. neque aliam ob causam Herodianus, quamquam patrem secutus ποῦ diserte excludit ex coniunctionibus expletivis ea regula quam legimus apud Io. Alex. 40_9 Arcad. 210_7 Schm., tamen encliticas parapleromaticas voces enumerans BA III 1148_1 inter νύν et πέρ etiam ποῦ profert cum hoc exemplo: εἴ που παγκαλόωcι (lege ἤ που καγχαλόωcι, Γ 43). hunc vel similem libri Herodianei locum ante oculos habebat, opinor, Io.

p 643b τοί θήν ἄρ δῆτα πέρ πώ μήν ἄν αὖ νῦν

[DISCREPANTIA SCRIPTVRAE IN MLGBTVHAfb] 1 τοι in M acutum et circumflexum habet, in LG acutum; ab L² supra οι scriptum est υ | πώ MLb, πω Gf | νῦν ML¹G, νύν L², νυν B; om voculam TVHAfb

---

[DISCREPANTIAE ET TESTIMONIA SCHOLIOR. (Σσ) EROTEMATVM (E) ALIORVM SCRIPTOR.] Charax, cum scriberet BA III 1155_4: ταῦτα δέ τινες τὰ μονοσύλλαβα (scil ποῦ πῶς πῶ πῇ voces inclinatas) καὶ τὸ ποθί ἔλεγον συνδέσμους κακῶς καὶ Ἡρωδιανὸς μετ' αὐτῶν. Ἀπολλώνιος δὲ ἐν πλάτει καλῶς ἀνατρέπει αὐτά (l. αὐτούς) | 1 τοί non πλεονάζειν Apollonius docet in καίτοι et μέντοι de coni. 519_{7-10} B. 251_{16-18} Schn. | ἄρ] vide ad ῥά | δῆτα epectasi ortum esse ex δή docent Apoll. 525_{14} B. 257_5 Schn. EG 174_{33}; sed ipsum παραπληρωματικὸν neutro loco nominatur neque alibi, quod sciam. quin etiam eximit vocem ex numero coniunctionum expletivarum Herodianus apud Io. Alex. 40_9: καὶ οἱ παραπληρωματικοὶ πάντες ὀξύνονται, δή ῥά θήν πέρ κέν καὶ οἱ λοιποί. ὁ δὲ αὖ καὶ ὁ οὖν περιεσπάσθησαν διὰ τὸ τὴν εἰς ῡ λήγουσαν δίφθογγον ἀποστρέφεσθαι τὴν ὀξεῖαν, ὡς πολλάκις εἴπομεν, et apud Arcad. 210_7 Schm.: πᾶς σύνδεσμος παραπληρωματικὸς ὀξύνεται, χωρὶς εἰ μὴ δίφθογγον τὴν διὰ τοῦ ῡ ἔχοι· δή θήν νύ ἄρ ῥά τοί γέ πέρ μήν. αὖ περισπώμενος ἔχων τὸ ῡ | πέρ saepe non παρέλκειν, sed esse ἐναντιωματικὸν μετ' αὐξήσεως vel δηλοῦν ἐναντιότητα μετ' αὐξήσεως tradit Apoll. 518_{24} B. 251_1 Schn., 521_{19} B. 253_{16} Schn., synt. 267_{28}. cfr Σ 971_{16} (Hel) Σ 972_{11} (Georgii) Epim. Homer. AO I 384_{22} | πώ] hanc quoque vocem, sicut ποῦ, ubique pro adverbio habebant Apollonius Herodianusque atque, quibus locis non inclinabatur, circumflectebant. vide quae modo ad ποῦ adnotavi. παρέλκειν censet πῶ in οὔπω Ξ 143 Apollonius de coni. 513_{19} B. 246_{16} Schn., cfr Schol. codicis B ad Ψ 463 (Dindorf. IV p 321) et Eustathius ad A 154 (p 70_{44} R.) | μήν non parapleromaticum esse in ἀλλὰ μήν et καὶ μήν, sed cum ἀλλά copulatum πρόσληψιν significare, ad καί adiectum efficere, ut ἀποδεικτικὸν illud fiat ac significetur ἐναντίωσις, discimus ab Apollonio 518_{14} B. 250_{20} Schn., 518_{32} B. 251_8 Schn.; cfr Σ 971_{29} 972_5 Epim. Homer. AO I 384_{20} | ἄν (quod iam supra p 89, 2 in συμπλεκτικῶν classe invenimus) παραπληρωματικόν ab Apollonio Dyscolo nusquam invenio nominatum, nec ab Herodiano nisi in illo fragmento doctrinae Herodianeae, quod legitur AO III 280_{25}: καὶ αὐτὸς σύνδεσμός ἐστιν (scil ἐάν) ἀπὸ τοῦ εἰ συναπτικοῦ καὶ τοῦ ἄν παραπληρωματικοῦ (cfr EM 307_{24}). contra bis occurrit apud Dyscolum nomen δυνητικοῦ (synt. 205_5 et 265_{15}), quos locos una cum aliis, ubi ἄν et κέν δυνητικοὶ aut ἀναιρετικοὶ vocantur, vide in indice sub ἄν | αὖ Apollonius quoque parapleromaticum putat de coni. 522_{26} B. 254_{20} Schn. et Herodianus apud Io. Alex. 40_{11} Arcad. 210_9 Schm.; Suidas bis vocem explanat: 1 αὖ· δή ἢ πάλιν, 2 αὖ· ποτὲ μὲν ἀντὶ τοῦ πάλιν, ποτὲ δὲ καὶ ἐκ περιττοῦ τιθέασιν; Apollonius sophista 47_{10}: αὖ· δή, «ἔνθ' αὖ Τυδείδῃ» ⟨Ε 1⟩. | νῦν] etiam, ubi παρέλκει, hanc vocem pro adverbio, non pro coniunctione habuisse Apollonium et Herodianum patet ex l. de coni. 513_{16} B. 246_{18} Schn. et ex locis modo transcriptis Ioannis Alex. 40_9 et Arcadii 210_7; nec aliam ob causam in praeceptis Herodianeis de enclisi BA III 1142—1149 inter coniunctiones inclinatas post νύ legi arbitror νύν cum hoc exemplo δεῦρό νυν ἢ τρίποδος (p 1147 extr., est Ψ 485), nisi quia Dionysii auctoritate receptum erat, ornativum νῦν in coniunctionum numerum referre. — Accentum autem expletivi νῦν eum, quem artis codices ML¹G exhibent, in prosodia Iliaca praescripsit Herodianus (cfr Lehrsii qu. ep. p 130), ad Γ 97 «κέκλυτε νῦν καὶ

οὖν κέν γέ. p 643 b

Τινὲς δὲ προστιθέαςι καὶ ἐναντιωματικούς, οἷον ἔμπης ὅμως.

[Discrepantia scriptvrae in MLGBTVHAfb] 2 in mg dextro exteriore ab L^x haec addita sunt: τέλος τῶν ὀκτὼ μερῶν τοῦ λόγου ⁘ στίχος τῶν ὀκτῶ μερῶν τοῦ λόγου ὁμηρικὸς τέλειος καὶ ἔμμετρος· πρὸς δέ με τὸν δύστηνον ἔτι φρονέοντ' ἐλέαιρε ⟨Χ 59⟩

[Discrepantiae et testimonia scholior. (**Σσ**) erotematvm (***E***) aliorvm scriptor.] ἐμεῖο»: τὸ νῦν περισπαστέον, κἂν παρέλκῃ, ad Φ 428: εἴρηται ὅτι τὸ νῦν ἀεὶ παρὰ τῷ ποιητῇ περισπᾶται, χωρὶς εἰ μὴ μέτρον κωλύοι, ὡς ἐπὶ τοῦ «δεῦρό νυν ἢ τρίποδος» ⟨Ψ 485⟩ καὶ «ἐκτελέει ὅσα πού νυν ἐέλπεται» ⟨Κ 105⟩, ad Κ 105: τὸ νῦν ἐνθάδε συσταλτέον διὰ τὸ μέτρον, ad Ψ 485: ἐνθάδε τὸ νῦν συσταλτέον διὰ τὸ μέτρον, ad Α 421: τὸ νῦν ἀντὶ τοῦ δή· διὸ καὶ Τυραννίων ἠξίου ὀξύνειν αὐτό, οὐκ εὖ. ergo non significationum diversitate inter se distare ν͞ῦν et encliticum νῦν censebat Herodianus, sed temporis correptionem et tenoris genuini immutationem positas esse in necessitate metrica. At posteriorum grammaticorum plerique expletivo ν͞ῦ͞ν vocalem correptam et tenorem acutum inclinabilem tribuebant, temporali productam ῡ litteram tenoremque circumflexum immobilem: vide locos in indice sub νῦν exscriptos. qua distinctione effectum est, ut posteriore aevo parapleromaticum νύν cum νύ (quod non solum Dionysius, sed etiam Apollonius et Herodianus ab νῦν et νύν separaverant) artissime copularetur. Schol. Florentini codicis 59 ad Eurip. Hec. 996 (Dind. I p 463): ὅταν οὖν ἔχῃ ἔμπροσθεν αὐτοῦ φωνῆεν, ἐφελκυστικόν ἐστι τοῦ ν̄· ὅταν δὲ σύμφωνον, ἐκλείπει, ὡς τὸ οὕτω οὕτως, μέχρι μέχρις. Eustathius ad Iliad. Α 76: τὸ νύ παραπληρωματικὸν ἀντὶ τοῦ δή σπανιώτατα μέν, γίνεται δ' ὅμως ἐφελκυστικόν ποτε τοῦ ν̄ καὶ αὐτό, καὶ οὐ μόνον ἐν τῷ τοίνυν ‖ 1 οὖν] Apollonius duas esse οὖν coniunctiones statuit 526_{19} B. 258_{11} Schn., alteram syllogisticam eamque circumflexam, expletivam alteram eamque acuti vel inclinati tenoris (inclinatum habet in οὔκουν). Herodianus apud Io. Alex. 40_{11} $_{29-34}$ unam οὖν vocem ponit, sed duplicem potestatem, accentumque circumflexum tribuit etiam expletivo οὖν, ubicunque non inclinetur | κέν saepius περισσὸν esse putabat Herodianus quoque, vide Ioannem Alex. 40_{11}. expletivi usus exempla sunt Iliadis Γ 138, ubi Aristonicus: ὅτι περισσὸς ὁ κέ, et Β 258 (vide schol. Ven. A) et Α 66 (v. schol. B Dind. III p 17 et L Bachm. p 13). de δυνητικοῦ et ἀναιρετικοῦ nominibus cfr indicem sub ἄν | γέ nonnusquam δηλοῦν μειότητα ἢ ἐπίτασιν θαυμασμοῦ docet Apollonius 521_{19} B. 253_{16} Schn., atque 517_{29} B. 250_{6} Schn.: οὐ μὴν ἐν τῷ «καλῶς γε» (scil παρέλκει ὁ γέ)· ἐπιτέταται γὰρ ἡ ἔκπληξις. ἀλλὰ μὴν καὶ ἐν τῷ «τοῦτό γέ μοι χάρισαι» «τοῦτό ⟨γέ⟩ μοι λάλησον» ἔμφασις ἱκανὴ μειότητος καὶ τοῦ μηδὲν ⟨ἄλλο⟩ ἀποφαινομένου. cfr synt. 267_{25} et **Σ** 971_{13} (Hel) **Σ** 971_{29} (ubi cum RSchneidero μειότητος legendum) **Σ** 972_{11} Epimer. Homer. AO I 384_{14} ‖ 2 τινὲς δὲ — ὅμως] testantur $\boldsymbol{\Sigma}^{l}$ 972_{17} ***σ*** $\boldsymbol{E}^{v}$ $\boldsymbol{E}^{b}$ $\boldsymbol{E}^{t}$ Pseudochoer. 20_{8} ($\boldsymbol{E}^{b}$ $\boldsymbol{E}^{t}$ addunt

---

[Lectiones Armenii] 2 τινὲς — ὅμως] plane concinit; deinde vero haec addit: ***et sunt coniunctiones dubitationem*** (*difficultatem*) ***significantes, quae cogunt duarum rerum alteram eligere*** (ad verbum si convertis: ***quae involuntarie eligendum faciunt alterum***). sequuntur exempla tria, quae idem fere valent quod ***saltem***. definitio accedit ad διασαφητικῶν descriptionem quam legimus **Σ** 972_{20}: παρέλειψε δὲ τοὺς διασαφητικούς, τίθενται δὲ οὗτοι μεταξὺ δύο λόγων καὶ τὴν ἐκλογὴν τοῦ ἑνὸς ποιοῦνται, οἷον πλουτεῖν βούλομαι ἢ πένεσθαι. sed exempla respondent γέ coniunctionis usui μειωτικῷ, de quo vide supra

[Discrepantiae et testimonia scholiorvm ($\Sigma\sigma$) erotematvm (E) aliorvm scriptorvm] definitionem: οἱ δηλοῦντες τὸ ἐναντίον τῇ δυνάμει τοῦ πράγματος. σ^p et E^t προςέθηκαν praebent). nec plura exempla quisquam horum testium in arte legebat. sed ab Apollonio discimus alios (scil in eis quae de coniunctionibus tradebant) ad Dionysiana exempla addidisse πέρ, quod Apollonius ipse praeter expletivam vim saepe ἐναντιότητα significare putabat, de coni. 525_{21} B. 257_{12} Schn.: Πέρ. εἴρηται καὶ ὑπὲρ τούτου ὡς ἐναντιωματικός ἐστι. διὸ καὶ τοῦτο προςτιθέασι καὶ τὸ ἔμπης καὶ τὸ ὅμως. κατ' ἴςην γὰρ δύναμιν τὰ μόρια λαμβάνεται· ποιητικὸν μέντοι τὸ ἔμπης καὶ σύνηθες τὸ ὅμως. quem locum depravatum esse patet nec alio modo sanatum iri nunc existimo, nisi si pro καὶ post προςτιθέασι scripserimus πρὸς praepositionem

SVPPLEMENTA

ARTIS DIONYSIANAE

VETVSTA

I

p 674 b ## ΠΕΡῚ ΠΡΟϹΩΙΔΙΩ͂Ν

Προcῳδίαι εἰcὶ δέκα· ὀξεῖα΄, βαρεῖα\`, περιcπωμένη^, μακρά¯, βρα-

---

[Discrepantia scriptvrae in LGBOHb] **1** ΠΕΡῚ ΠΡΟϹΩΔΙΩ͂Ν invenitur in GB, atque etiam in L leguntur tres primae litterae ceteris detritis, om indicem H ‖ **3—p 106, 1** signa prosodiarum om b

---

[Discrepantiae et testimonia scholior. (*Σσλ*) erotematvm (*E*) aliorvm scriptor.] **1** Supplementi interpretationi *Σ* 676_{16} (Porph) et erotemata Schellersheimiana post EG p 670 praemittunt explanantque prosodiae definitionem Herodianeam, quam eandem praebent Pseudotheodosius Goettlingii 61_{2}, *E*ᵇ, epitoma ab Egenolffo edita, erotemata Vindobonensia ab MSchmidtio Philol. VIII 517 excerpta, Choerobosci tractatus περὶ προcῳδίαc in N teste Wachsmuthio Mus. Rhen. 1865 p 375: προcῳδία ἐcτὶν ποιὰ τάcιc ἐγγραμμάτου φωνῆc ὑγιοῦc κατὰ τὸ ἐπαγγελτικὸν τῆc λέξεωc ἐκφερομένη μετά τινοc τῶν cυνεζευγμένων περὶ μίαν cυλλαβὴν ἤτοι κατὰ cυνήθειαν διαλέκτου ὁμολογουμένη ἤτοι κατὰ τὸν ἀναλογητικὸν ὅρον. haec enim verba eruimus ex his commentarii Porphyriani exemplaribus: UHOV P(arisino 2603 in Theodosio Goettlingiano p 202—204) T(aurinensi 261 fol 69 in adnot. ad EM post EG p 730). ad ὑγιοῦc adnotat Porphyrius 677_{17}: ἐν πολλοῖc δὲ βιβλίοιc εὑρίcκεται καὶ «ὑγιήc» ἵνα πρὸc τὴν τάcιν ἀναφέρηται (ex utraque scriptura mixtum quod legitur in er. Schellersheimianis: ὑγιούcηc. in er. Vindobonensibus: φωνῆc ὑγιῶc κατὰ, in epitoma: φωνῆc ἐγγραμμάτου κατὰ .... ἐκφερομένηc ὑγιῶc, atque etiam in P $203_{12\ 15}$ adverbium legitur). — ἐπαγγελτικὸν U O P 203_{17} (item Schellersheimiana 670_{4} 671_{1}, Vindobonensia, epitoma) et in explanatione 677_{23} κατ' ἐπαγγελίαν UHP: ἀπαγγελτικὸν HV (ac Pseudotheodos., *E*ᵇ in codd. Basileensibus et utraque editione, Choer. in N). cfr ἐπαγγέλλεcθαι verbi usum Apollonianum in l. de pron. $10B_{10}$ $17A_{2}$ $18B_{10}$ Bekk., 10_{5} 14_{23} 15_{27} Schn., in l. de adv. 618_{33} 620_{13} Bekk., 204_{20} 205_{25} Schn., syntax. 10_{3} 20_{23} 31_{28} atque ἐπαγγελία in l. de coni. 482_{20} Bekk. 216_{14} Schn., synt. 205_{12} et 132_{15}, quo loco optimus codex ἐπαγγελία exhibet, deteriores ἀπαγγελία. — pro ἐκφερομένη praebent genetivum PT (item *E*ᵇ in Bas. I et epitoma). — cυνεζευγμένων vocis tres primae litterae desunt in UH 676_{18}, sed in explanatione 677_{21} 678_{7} hi quoque libri praepositionem habent. — ὁμολογουμένη nominativum exhibent

---

[Lectiones armenii] **2** Inscriptio supplementi apud Cirbiedum haec legitur: ***de prosodia et de nominibus acuto accentu instructis.*** nam ***s̈es̈dolor*** oxytona significat ‖ **3—p 106, 1** ὑποδιαcτολή,] consentit cum graecis. etiam signa prosodiaca **addit**

χεῖα˘, δαςεῖα˫, ψιλή˧, ἀπόςτροφος᾽, ὑφέν‿, ὑποδιαςτολή,. [τούτων εἰςὶν cημεῖα τάδε· ὀξεῖα οἷον Ζεύς, βαρεῖα οἷον Πὰν, περιςπωμένη οἷον πῦρ, μακρὰ οἷον Ἥρᾱ, βραχεῖα οἷον γᾰ́ρ, δαςεῖα οἷον ῥῆμα, ψιλὴ οἷον ἄρτος, ἀπόςτροφος οἷον ὣς ἔφατ᾽, ὑφὲν ὡς παςι‿μέλλουςα ⟨μ 70⟩, ὑποδιαςτολὴ «Δία δ᾽ οὐκ ἔχεν, ἥδυμος ὕπνος» ⟨B 2⟩.] p 674

[Discrepantia scriptvrae in LGBOHb] **1** ὑφέν sine apostropho spirituque altero LGB? OHb | ante ὑποδιαςτολή add καὶ OHb ‖ **1—6** τούτων — ὕπνος om L, habent GBOHb; signa addit etiam post singularum prosodiarum nomina b ‖ **2** εἰςὶν G: εἰςὶ BOHb | ὀξεῖα — Πὰν] ὀξεῖα βαρεῖα οἷον Ζεύς πὰν O et sine οἷον H | **3** μακρὰ οἷον ηρᾱ G, μακρὰ οἷον κρᾷ B, μακρὰ οἷον Δῆμήτριος OHb atque haec verba conlocant post οἷον γάρ | post βραχεῖα add δὲ O | ῥῆμα GB: ἦρα OHb ‖ **4** ψιλὴ οἷον ἄρτος om G, praebent BOHb | ὡς ἔφατ᾽ G, ὡς ἐφαθ᾽ B, ἔφαθ᾽ O, ἔφατ Hb | ὑφὲν G ‖ **4—5** πᾶςι˘μέλλουςᾰ G, παςη‿μέλλουςα B, παςιμέλλουςα O ‖ **5** διὰ δὲ οὐκ ἔχεν ἥδυμος G; B pro ἔχεν, ἥδυμος praebet ἔλαθε νήδυμος, O ἔχει νήδυμος, Hb ἔχε, νήδυμος

[Discrepantiae et testimonia scholiorvm (Σ σ λ) erotematvm (E) aliorvm scriptorvm] UHP in ipsa definitione et in explanatione (atque Pseudotheod., E^b in Bas. II et utraque editione, er. Vindobonensia): ὁμολογουμένης OVT (epitoma, Choer. in N; ὁμολογουμένην E^b in Bas. I et Schellersheimiana 670_6 671_{25}). — ἤτοι altero quoque loco habent UHOVPT (item E^b in Bas. I II ed. principe, epitoma, Choer. in N. ἢ altero loco praebent Pseudotheod., E^b in ed. Wald., Vindobonensia. utrobique simplex ἢ legitur in Schellersheimianis). — ἀναλογικὸν exhibent in definitione ipsa UHP (item Choer. in N), sed in explanatione hi quoque ἀναλογητικόν. — post ὅρον add καὶ λόγον in definitione ipsa OVPT (Pseudotheod., E^b, epitoma, Schellersh. et Vindob, Choer. in N), atque etiam in explanatione P (ac Schellersh.), sed om haec verba in explanatione OV, utrobique om UH ‖ p **105, 3—106, 1** προςῳδίαι εἰςὶ δέκα — ὑποδιαςτολή] nihil habet de his verbis commentarius Porphyrianus, sed interpretatur ea Anonymus Σ 710_1—712_{16}, qui, cur nec plures nec pauciores prosodiae sint, explicat rationibus duabus, refutat tertiam ut ἀμέθοδον (712_{14} scribendum cum H φημι pro φηςιν; U habet id compendium, quod pro prima et tertia persona accipi licet). testantur προςῳδίαι — ὑποδιαςτολή etiam σ E^v E^b E^t Schellersh. post EG 672_{13} (in E^g initium capitis περὶ προςῳδιῶν intercidit); ac signa quoque prosodiarum addunt praeter Schellersheimiana. Arcadii l. XX p 216_4 Schn. προςῳδίαι εἰςὶ δέκα tantum exhibet. ante ὑποδιαςτολή adiciunt καὶ omnia erotemata
1—6 τούτων — ὕπνος] om Σ (Porph) Σ (Anon.) σ E, habet unus Arcadius ‖ **2** Ζεύς] θεός Arc. ‖ **3** Ἥρᾱ] Ἄρης Arc. (nam sic scribendum, non, ut Barkerus et Schmidtius edidere, Ἄρῆς. cfr Dionys. p 18, 2) | γᾰ́ρ] Ἄρης Arc., cfr Dionys. p 20, 2 | ῥῆμα] ἥλιος Arc. ‖ **4** ἄρτος] ἠέλιος Arc. | ὡς ἔφατ᾽ Arc. ‖ **5** δία δ᾽, οὐκ ἔχε νήδυμος ὕπνος Arc. in utroque vicesimi libri codice

[Lectiones armenii] **1—5** τούτων — ὕπνος Armenius quoque omittit

p 674b Διαιροῦνται δὲ αἱ προcῳδίαι εἰc τέccαρα· εἰc τόνουc, εἰc χρόνουc, εἰc πνεύματα, εἰc πάθη.

Τόνοι μὲν οὖν εἰcι τρεῖc· ὀξύc ´, βαρύc `, περιcπώμενοc ^. χρόνοι δύο· μακρὸc ¯ καὶ βραχύc ˘. πνεύματα δύο· δαcὺ ˫ καὶ ψιλόν ˧. πάθη τρία· ἀπόcτροφοc ’, ὑφέν ‿, ὑποδιαcτολή ͵.

Ἡ ὀξεῖα τόπουc ἔχει τρεῖc· ὀξύτονον, παροξύτονον, ὃ καὶ βαρύ-

---

[Discrepantia scriptvrae in LGBOHb] **2** ante εἰc πάθη add καὶ OHb ‖ **3** ante τόνοι add περὶ τόνων H ‖ **3–5** hic signa om OHb atque excepto ultimo etiam G; sed omnia habent LB ‖ **3** post χρόνοι add δὲ OHb ‖ **4** post πνεύματα add δὲ OHb | ψιλὸν quod L¹ exaravit paene detritum est, ψιλοc L¹ **5** ὑφέν] hoc loco add apostrophum et spiritum LG | post ὑφὲν add καὶ OHb **6** ante παροξύτονον add καὶ L² ‖ **6**—p **108, 1** παροξύτονον — παρατέλευτον] haec integra exhibent GB, L vero om quae uncis inclusa sunt; OHb haec habent: παροξύτονον καὶ προπαροξύτονον. τὸ δὲ παροξύτονον καὶ βαρύτονον λέγεται, τὸ δὲ προπαροξύτονον καὶ αὐτὸ βαρύτονον παρατέλευτον

[Discrepantiae et testimonia scholiorvm (*Σσλ*) erotematvm (*E*) aliorvm scriptorvm] **1—2** διαιρεῖται ἡ προcῳδία, φηcίν, εἰc τέccαρα *Σ* 679_3 (Porph), sed pluralem habent *Σ* 712_{26} (quae verba UH in eodem Porphyrii commentario exhibent post 690_{33}) *Σ* 712_{19} (Anon., ubi rursus pro φηcίν legendum est φημί) *E*ᵇ *E*ᴵ Schellersh. Arc. — improbat autem quod πάθη quoque prosodiae appellantur Porphyrius (vel potius, quem ille exscribit, Choeroboscus) 680_{24}: ἅτινα οὐδὲ προcῳδίαι εἰcίν, et 683_{22}: τὰ πάθη οὐκ εἰcὶ κυρίωc προcῳδίαι ἀλλὰ καταχρηcτικῶc, id quod repetunt *E*ⁱ et epitoma et Schellersh. 672_{15}. ac *Σ* 711_1 (Anon.): ἑπτὰ ἦcαν τὸ πρῶτον, διότι καὶ φωνήεντα ἑπτά εἰcιν· ἐπενοήθηcαν δὲ τὰ πάθη. Choerobosci denique tractatus de prosodiis BA 703_{31}: ἐν ταῖc προcῳδίαιc τρία ἐcτὶν εἴδη· ἔcτι γὰρ τόνοc χρόνοc πνεῦμα (cfr *E*ᵍ πόcα εἴδη τῶν προcῳδιῶν; τρία), et 704_1: ἑπτὰ οὖν εἰcιν, ὡc δέδεικται, αἱ προcῳδίαι, et 705_5: ἔνιοι δὲ τὰ καλούμενα πάθη προcτιθέαcι ταῖc προcῳδίαιc . . . . . Ἰcτέον δὲ ὅτι ταῦτα οὐ καλοῦcι κυρίωc προcῳδίαc. neque Herodianus ita appellavit, vide Lentzium I p XLIV. quid quod Sextus Empiricus hanc nominis abusionem ignorabat, adv. grammaticos § 113 p 624_{11} B: οὐ δύο μόνον ὑπειλήφαcιν εἶναι προcῳδίαc γραμματικῶν παῖδεc, τήν τε μακρὰν καὶ βραχεῖαν, ἀλλὰ καὶ ὀξεῖαν βαρεῖαν περιcπωμένην δαcεῖαν ψιλήν. **3—5** τόνοι — ὑποδιαcτολή testantur *Σ* 684_{19-22} (Porph) et Arc., apud quos tamen signa prosodiarum non inveniuntur ‖ **3** οὖν εἰcι om Arc., εἰcὶ om *Σ* 684_{19} in UH | ὀξεῖα βαρεῖα περιcπωμένη Arc., item *E*ᵛ *E*ᵇ *E*ᴵ Schellersh. 672_{30} | post χρόνοι add δὲ Arc. ‖ **4** μακρὰ κα βραχεῖα Arc. *E*ᵇ *E*ᴵ epitoma | post πνεύματα add δὲ Arc. δαcεῖα καὶ ψιλή Arc. *E*ᵇ *E*ᴵ Schellersh. 673_2 | post πάθη add δὲ Arc. | **6** ante ἡ ὀξεῖα τόπουc κτλ *Σ* 684_{23-31} (Porph) legebat definitiones

---

[Lectiones armenii] **1—2** ***prosodiae generales sunt tres: tonicae, temporales, pneumaticae.*** ergo hic excluduntur πάθη. epitheton prosodiarum est ***seragan***, ab *ser* quod ***genus*** significat derivatum, quo supra p 31, 5 interpretatus est γενικὴν πτῶcιν ‖ **3—5** ***et ex illis toni sunt tres: acutus, gravis, circumflexus; tempora duo: longum, breve; spiritus duo*** (apud Cirbiedum depravatione legitur singularis numerus vocis quae spiritum significat): ***asper, lenis; affectiones tres: apostrophus, hyphen, hypodiastole*** ‖ **6**—p **109, 1** ἡ ὀξεῖα — λέγεται omittit

τονον ⟨λέγεται, καὶ προπαροξύτονον, ὃ καὶ βαρύτονον⟩ παρατέλευτον p 674 b

---

[DISCREPANTIA SCRIPTVRAE IN LGBOHb] 1 λέγεται] καλεῖται B in ras. sed a pr. m.

[DISCREPANTIAE ET TESTIMONIA SCHOLIOR. (Σσλ) EROTEMATVM (E) ALIOR. SCRIPTOR.] accentus et singularum specierum, quas habent etiam E^{g} E^{b} epitoma p 37 seq.: τόνος οὖν ἐστιν ἐπίτασις ἢ ἄνεσις ἢ μεσότης συλλαβῶν, εὐφωνίαν ἔχουσα. καὶ ἔστιν πάλιν ἡ μὲν ὀξεῖα ποιότης συλλαβῶν τεταμένον ἔχουσα φθόγγον, βαρεῖα δὲ ποιότης συλλαβῶν ὑφειμένον ἔχουσα φθόγγον, περισπωμένη δὲ ποιότης συλλαβῶν συνημμένον ἢ κεκλασμένον ἔχουσα φθόγγον. in generali accentus definitione συλλαβῶν exhibent UOV E^{g} E^{b} Schellersh. epitoma, τῆς συλλαβῆς H. — in acuti definitione συλλαβῆς praebent HOV E^{b} Schellersh. epit., sed U compendium, quod et pro singulari et pro plurali accipi licet, atque legitur συλλαβῶν in E^{g}; τεταμένον exhibent UHOV E^{g} Schellersh., ἐπιτεταμένον E^{b} epitoma, quod Bekkerus recepisse videtur ex Paris. 2542 et 2603. — in gravis definitione pro βαρεῖα δὲ Bekkerus edidit ἡ δὲ βαρεῖα, eosdem, ut videtur, secutus codices; pro συλλαβῶν, quod testantur UE^{g}, in HOVE^{b} Schellersh. epitoma legitur singularis; ὑφειμένον dedere UOV Schellersh., ἀνειμένον habent E^{b} epitoma Bekkerus, κεκλασμένον E^{g} (H om ὑφειμένον — συλλαβῶν). — in circumflexi definitione post δὲ inserunt ἐστι OV, Bekkerus ἡ δὲ περισπωμένη ποιότης edidit; συλλαβῶν UE^{g}, συλλαβῆς OVE^{b} Schellersh. epitoma; pro συνημμένον exhibent συνηγμένον E^{g} quae deinde ἢ κεκλασμένον omittunt, Schellersh. om συνημμένον ἤ, E^{b} et epitoma sic definiunt circumflexum: ποιότης συλλαβῆς φθόγγον ἔχουσα μέσον τοῦ ἐπιτεταμένου καὶ ἀνειμένου. denique adnotandum est, U inserere τὸν ante ultimum φθόγγον ‖ p 107, 6 – 109, 1 Σ 685_{19} (Porph): «ἡ ὀξεῖα τόπους ἔχει τρεῖς· ὀξύτονον, παροξύτονον καὶ προπαροξύτονον.» (hoc lemma habent UH et, si Bekkeri silentio fides, Parisini 2542 2603, om OV; in U pro παροξύτονον legitur βαρύτονον.) Τὴν ὀξεῖάν φησιν τίθεσθαι ἐπὶ τριῶν συλλαβῶν, ἐπὶ τῆς τελευταίας, ἐπὶ τῆς παρατελεύτου καὶ ἐπὶ τῆς πρὸ δύο συλλαβῶν. ex qua explanatione GSchoemannus Philol. Anz. 1881 p 26 non debebat aliam leotionem elicere. immo quin Porphyrius legerit quae in lemmate quoque antecedenti inveniuntur, dubitari non licet (cfr infra p 109, 6). atque etiam enuntiata relativa ὃ καὶ βαρύτονον λέγεται et ὃ καὶ βαρύτονον παρατέλευτον λέγεται eum ante oculos habuisse ex subsequentibus commentarii verbis conlegerim: καὶ ὅταν μὲν τιθῆται ἐπὶ τοῦ τέλους (τοῦ praebent UH, om OV), τότε λέγομεν ὀξύνεσθαι τὴν λέξιν· ὅταν δὲ ἐπὶ τῆς πρὸ μιᾶς συλλαβῆς τοῦ τέλους, παροξύτονον ἅμα λέγομεν τὴν λέξιν καὶ βαρύτονον, et 685_{33}: εἰ δὲ πρὸ δύο συλλαβῶν τοῦ τέλους τεθείη ἡ ὀξεῖα, τότε ἡ λέξις λέγεται καὶ προπαροξύτονος καὶ βαρύτονος παρατέλευτος. in Σ 713_{33} (Anon.) intercidit lemma ante καὶ διὰ τί τρεῖς; nec quicquam ex interpretatione concludi potest nisi interpretem legisse: ἡ ὀξεῖα τόπους ἔχει τρεῖς. E^{g} et Schellersh.: πόσοι τόποι τῆς ὀξείας; τρεῖς· ὀξύτονος, παροξύτονος, προπαροξύτονος, tacent de alteris paroxytoni et proparoxytoni appellationibus. E^{v}: γίνωσκε ὅτι ἡ ὀξεῖα ἔχει τόπους τρεῖς, εἰς οὓς καὶ τίθεται, τὴν λήγουσαν, τὴν παραλήγουσαν, τὴν προπαραλήγουσαν ..... Καὶ πῶς καλεῖται τὸ ἐπὶ τῆς ληγούσης ἔχον τὴν ὀξεῖαν .....; ὀξύτονον. πῶς τὸ ἐπὶ τῆς παραληγούσης ....; παροξύτονον καὶ βαρύτονον. πῶς τὸ ἐπὶ τῆς προπαραληγούσης ἔχον τὴν ὀξεῖαν .....; προπαροξύτονον καὶ βαρύτονον (sine παρατέλευτον). E^{b}: πόσοι τόποι τῆς ὀξείας; τρεῖς· ἡ λήγουσα, ἡ παραλ., ἡ προπαραλ. Πῶς καλ. τὸ ἐπὶ τῆς ληγ. ἔχον τὴν ὀξεῖαν; ὀξύτονον. πῶς τὸ ἐπὶ τῆς παραλ.; παροξύτονον καὶ βαρύτονον. πῶς τὸ ἐπὶ τῆς προπαραλ.; προπαροξύτονον καὶ βαρύτονον (παρατέλευτον deest in codd. Bas. I II et utraque editione)

p 674 b λέγεται. ὀξύτονον ὄνομα καλεῖται τὸ ἐπὶ τοῦ τέλους ἔχον τὴν ὀξεῖαν,
21 οἷον καλός σοφός δυνατός. παροξύτονον ὄνομα καλεῖται τὸ πρὸ
μιᾶς συλλαβῆς τοῦ τέλους ἔχον τὴν ὀξεῖαν, οἷον Ἰωάννης Πέτρος.
προπαροξύτονον ὄνομα καλεῖται τὸ πρὸ δύο συλλαβῶν τοῦ τέλους ἔχον
25 τὴν ὀξεῖαν, οἷον Γρηγόριος Θεόδωρος.

Ἡ περισπωμένη τόπους ἔχει δύο, περισπώμενον καὶ προπερισπώ-

[Discrepantia scriptvrae in LGBOHb] 1 λέγεται LBOHb: καλεῖται G | ὀξύτονον] καὶ ὀξύτονον μὲν BOHb | τὸ ἐπὶ τοῦ LB: τοῦ ἐπὶ του G, τὸ ἐπὶ OHb | ἔχων L sed ab eadem manu o supra scriptum, ἔχων sine correctura G || 2 δυνατός om OHb | ὄνομα καλεῖται] δὲ OHb || 3 post πέτρος add κώνων G, κόνων B || 4 ὄνομα καλεῖται] δὲ OHb || 5 θεό_δωρος L

[Discrepantiae et testimonia scholior. (*Σσλ*) erotematvm (*E*) aliorvm scriptor.] 1 ὀξύτονον — ὀξεῖαν testatur *Σ* 714_1, nisi quod hic τοῦ deest. om articulum etiam OV in commentario Porphyrii 685_{22} *E*[g] Schellersheimiana Arcadius, habent UH codices explanationis Porphyrianae et *σ*. — Arcadius τὴν quoque om || 2 καλός σοφός δυνατός] exempla nec Porphyrius nec anonymus interpres praebent nec *E*[b] *E*[l]. Choeroboscus in tr. de prosodiis 707_{20} et *E*[v] σοφός usurpant, Arcadius σοφός καλός, *σ* θεός σοφός ὀξύς καλός. *E*[g] et Schellersh. habent eadem tria quae supplementi codd. meliores | ὄνομα om Arc., ὄνομα καλεῖται om *Σ* 714_2 (Anon.) || 3 τὴν om Arc. | τὴν ὀξεῖαν] τὸν τόνον *σ* | Ἰωάννης Πέτρος] eadem exempla sed inverso ordine leguntur in *E*[g]. *Σ* 685_{30} (Porph) usurpat Αἴας. ceteri testes appellativa habent: *σ* φίλος νέος λόγος πρεσβύτης πολίτης, Schellersh. λόγος βίος, *E*[v] λόγος, Arc. φίλος νέος. atque φίλος voce fortasse etiam Choeroboscus in tr. de pros. 707_{20} utebatur, ubi quae nunc legimus σοφός φιλόσοφος ἄνθρωπος aut in σοφός φίλος φιλόσοφος aut in σοφός φίλος ἄνθρωπος corrigenda videntur, ut habeamus oxytoni, paroxytoni, proparoxytoni exempla singula || 4 ὄνομα καλεῖται om *Σ* 714_4 (Anon.). idem post προπαροξύτονον add τὸ καὶ βαρύτονον sine παρατέλευτον, cfr. *E*[v] *E*[b] supra in p 108 extr. || 5 τὴν ὀξεῖαν] τὸν τόνον *σ* | Γρηγόριος Θεόδωρος] Θεόδωρος *Σ* 686_6 (Porph), Νικόλαος *Σ* 714_{11} (Anon.), Στέφανος Θεόδωρος Φιλόθεος Βασίλειος *σ*, Γρηγόριος Βασίλειος *E*[g] et Schellersh., Θεόδωρος *E*[v], nulla exempla in *E*[b] *E*[l]. ἄνθρωπος usurpat Choerob. tr. de pros. 707_{20}, φιλόσοφος φιλόκαλος Arc. || 6 ἡ — προπερισπώμενον testatur *Σ* 686_{33} (Porph). in *Σ* 714_{15} (Anon.) deest lemma ante διὰ τί δύο; in *E*[g] intercidere praecepta de locis circumflexi omnia. Schellersh.: πόσοι τόποι τῆς περισπ.; δύο· περισπώμενος καὶ προπερισπώμενος.

[Lectiones Armenii] 1 καλεῖται] *est* | τὴν ὀξεῖαν] interpretatur τὸν τόνον || 2 καλός σοφός δυνατός] habet *Sahag* i. e. *Isaaci* nomen | καλεῖται] *est* || 3 συλλαβῆς om; cfr Choerobosci tractatus de prosodiis BA 707_{19}: ἰστέον ὅτι ἡ ὀξεῖα ἢ ἐν τῷ τέλει τίθεται ἢ πρὸ μιᾶς τοῦ τέλους ἢ πρὸ δύο | τὴν ὀξεῖαν] τὸν τόνον convertit | Ἰωάννης Πέτρος] unum *Petri* nomen habet || 4 καλεῖται *est* | συλλαβῶν om, vide ad lin 3 || 5 τὴν ὀξεῖαν] τὸν τόνον | Γρηγόριος Θεόδωρος] unum tantum exemplum habet, quod apud Cirbiedum est *Tigghigon* (ex antiquo pronuntiandi more *Diklikon*), sed huius vocis litterae facile mutari possunt in *Grigorios* nomen || 6 ἡ — προπερισπώμενον om

μενον. περιcπώμενον ὄνομα καλεῖται τὸ ἐπὶ τοῦ τέλους ἔχον τὴν περιcπωμένην, οἷον Θωμᾶc Λουκᾶc. προπεριcπώμενον ὄνομα καλεῖται τὸ πρὸ μιᾶc cυλλαβῆc τοῦ τέλους ἔχον τὴν περιcπωμένην, οἷον κῆποc δῆμοc. p 674 b

Ἡ γὰρ βαρεῖα cυλλαβικὸc τόνοc ἐcτί, τουτέcτιν εἰc τὴν cυλλαβὴν τὴν μὴ ἔχουcαν τὸν κύριον τόνον † ἐπὶ τέλουc ἐτίθετο. ἀλλ' ἵνα μὴ

[Discrepantia scriptvrae in LGBOHb] 1 περιcπώμενον ὄνομα καλεῖται] καὶ περιcπώμενον μὲν OHb | τοῦ om BOHb ‖ 2 post Λουκᾶc add παπᾶc OHb | ὄνομα καλεῖται] δὲ OHb ‖ 3 ἔχον om post τέλουc L, sed add eadem manus in mg ‖ 5 ἐcτί] ἐcτιν G ‖ 6 τέλουc] τέλοc G

[Discrepantiae et testimonia scholior. ($\Sigma \sigma \lambda$) erotematvm (E) aliorvm scriptor.] E^v: τῆc περιcπωμένηc οἱ τόποι εἰcὶ δύο, ἡ λήγουcα .... καὶ ἡ παραλήγουcα. E^b: πόcοι τ. τῆc περιcπ.; δύο· ἡ λήγουcα καὶ ἡ παραλ. ‖ 1 ὄνομα om Arc. | τοῦ om Schellersh. et Arc. ‖ 2 Θωμᾶc Λουκᾶc etiam Schellersh. exhibent. quae exempla Porphyrius legerit, non apparet ex interpretatione 687_1—688_{17}: propria nomina quae usurpat sunt Ἑρμῆc Θαλῆc. Σ 714_{24} (Anon.) habet Δημᾶc Νομᾶc. σ Ἀπελλῆc Μωϋcῆc Κοcμᾶc Λουκᾶc ἀνομιῶν (quod GSchoemannus Philol. Anz. 1881 p 510 in καὶ ὁμοίων correxit), Choerob. tr. de pros. 707_{22} Ἑρμῆc Ἡρακλῆc, Arc. Ἡρακλῆc Σοφοκλῆc | προπεριcπώμενον etiam βαρύτονον vocari docent E^b ‖ 4 κῆποc testantur Σ 714_{17} (Anon.) σ Schellersh. Choerob. de pros. 707_{23} Arcadius. δῆμοc confirmant Σ 714_{21} (Anon.) Schellersheimiana Choerob. 707_{26} Arcadius. proprii nominis exemplum σ et E^v tantum proferunt: Παῦλοc ‖ 5 Ἡ — ἐcτί testantur Σ 688_{18} (Porph) atque E^g E^v E^b Schellersheimiana, sed erotemata ita ut nonnulla adiciant. E^g E^b Schellersh.: πόcοι τόνοι κυρίωc; δύο (E^b et Schell.: δύο· ἡ ὀξεῖα καὶ ἡ περιcπωμένη). ἡ γὰρ βαρεῖα cυλλαβικὸc (ed. Wald. cυλλαβικῶc) τόνοc ἐcτὶ καὶ οὐ κυρίωc. E^v: γίνωcκε ὅτι τόνοι εἰcὶ κυρίωc δύο, ἡ ὀξεῖα καὶ ἡ περιcπωμένη· ἡ γὰρ βαρεῖα — ἐcτί. iam ab interrogamentis profectus GSchoemannus Philol. Anz. 1881 p 25 censuit in ipso supplemento olim hoc praeceptum exstitisse, duos tantum accentus κυρίωc ita posse appellari, quibus verbis omissis nunc γὰρ coniunctionem non habere quo referatur. at eiusmodi verborum vestigium non modo in codicibus sed ne in scholiis quidem ullum reperitur, videturque illud γὰρ ita interpretandum esse, ut cogitando suppleamus: *quot locos gravis accentus habeat, dici nequit* ‖ 5—6 τουτέcτιν — ἐτίθετο testatur Σ 688_{18-20} (Porph), nisi quod absurdum ἐπὶ τέλουc omittit. pro ἐτίθετο exhibent OV ἐπιτίθεται, sed cum UH codd. scriptura ἐτίθετο consentit subsequens explanatio. depravatum inepto additamento locum iam legebat Σ 714_{26} (Anon.): ἐν τῇ τελευταίᾳ cυλλαβῇ τῇ μὴ ἐχούcῃ τὸν κύριον τόνον τὸ παλαιὸν ἐπὶ τέλουc ἐτίθετο, in qua interpretatione ἐπὶ τέλουc (quod U praebet, apographon H illinc factum omittit) scripsisse quidem scholiasta non videtur, sed haud dubie explanavit illud supplementi emblema epitheto τελευταίᾳ ad cυλλαβῇ adiecto ‖ 6 — p 111, 1 ἵνα — γίνεται confirmat Σ 688_{32} (Porph) ac partim Σ 714_{32} (Anon.)

[Lectiones armenii] 1 καλεῖται] *est* ‖ 2 Θωμᾶc Λουκᾶc] legebat Ἡρακλῆc | καλεῖται] *est* ‖ 3 cυλλαβῆc om ‖ 4 κῆποc δῆμοc] Παῦλοc ‖ 5 usque ad finem supplementi om

p 675b καταχαράccωνται τὰ βιβλία, τοῦτο νῦν οὐ γίνεται, ἀλλ' εἰc τὸν τόπον τῆc ὀξείαc ἐν τῇ cυνεπείᾳ τίθεται· οἷον ἄνθρωποc καλόc. ἰδοὺ ἐνταῦθα εἰc τὸ λοc ἐτέθη ἡ ὀξεῖα, ὅτι ἐπὶ τέλουc εὑρέθη. ἐὰν δὲ εἴπῃc 5 καλὸc ἄνθρωποc, ἰδοὺ ὧδε εἰc τὸ λοc ἐτέθη ἡ βαρεῖα, ὅτι μετὰ ταῦτα ἐτέθη τὸ ἄνθρωποc.

Περὶ γὰρ τῆc μακρᾶc καὶ τῆc βραχείαc οὐκ ἔcτι νῦν πολλὴ χρεία.

[Discrepantia scripturae in LGBOHb] **1** καταχαράccονται L | τοῦτο] τοῦτου L[1], sed alterum υ ab L[2] lineola transfixum ‖ **2** post ἰδοὺ add γὰρ Hb ‖ **3** εἰc τὸ λοc ἐνταῦθα OHb | τέλουc] τέλοc L; ante hanc vocem add τοῦ OH ‖ **4–5** μετὰ ταῦτα] μεταῦτα L ‖ **5** ἐτέθη] εὑρέθη Hb | τὸ om OH ‖ **6** γὰρ] δὲ Hb | βραχείαc] = O

[Discrepantiae et testimonia scholior. (Σ σ λ) erotematum (E) aliorum scriptor.] **1–2** ἀλλ' — τίθεται] Σ 689_{21} (Porph): Ἆρ' οὖν, φηcίν, ἐκλείψει παντελῶc ἡ βαρεῖα; ἀλλ' οὐκέτι φημὶ τοῦτο, ἀλλ' εἰc τὸν τόπον τῆc ὀξείαc ἐν τῇ cυνεπείᾳ τίθεται. — δεῖ προcθεῖναι τὸν τελευταῖον, ἵν' οὕτωc εἴπωμεν· ἀλλ' εἰc τὸν τόπον τῆc ὀξείαc τὸν τελευταῖον ἐν τῇ cυνεπείᾳ τίθεται. sic verba leguntur in UH (nisi quod huius apographi auctor pro φηcίν maluit scribere φήcειc); OV οὐκ ἔcται φηcὶ pro οὐκέτι φημὶ exhibent, τὸν τελευταῖον iam in proferendis supplementi verbis post ὀξείαc inserunt, deinde γὰρ τοῦτο adiciunt post δεῖ, denique ἀναγινώcκωμεν pro εἴπωμεν habent. patet autem, opinor, verba Ἆρ' οὖν — τοῦτο, licet φηcίν additum sit, non magis ex ipso supplemento petita esse, quam 685_{19-21} τὴν ὀξεῖαν — cυλλαβῶν (vide ad p 107, 6—109, 1). — σ: δίδοται δὲ ἡ βαρεῖα ἐν τῇ cυνεπείᾳ τῶν λέξεων. λ cυνέπεια interpretatur cύμμιξιc. E[b]: ποῖόc ἐcτι τῆc βαρείαc ὁ τόποc; πᾶcαι αἱ καθ' ὁμαλιcμὸν ἀναγινωcκόμεναι cυλλαβαί· τίθεται δὲ οὐκ ἐπὶ παcῶν, ἀλλὰ ἐπὶ μόνων τῶν ὀξυτονουμένων, ὅταν κατὰ cυνέπειαν ἀναγινώcκωνται. Choerob. de pros. 707_{27}: πᾶcα λέξιc ὀξύτονοc ἐν τῇ cυνεπείᾳ, ἤγουν ἐν τῇ φράcει, κοιμίζει τὴν ὀξεῖαν εἰc βαρεῖαν ‖ **2–5** οἷον — ἄνθρωποc] Σ 690_{1} (Porph): οἷον ὡc ἐπὶ παραδείγματοc (παραδείγματι in OV), ἐὰν εἴπῃc ὁ δεῖνα καλὸc ἄνθρωποc, ἰδοὺ εἰc τὸ λοc ἐτέθη ἡ βαρεῖα, ὅτι μετὰ τὸ καλόc ἐρρέθη τὸ ἄνθρωποc (ἐρρέθη U et H in mg, in verborum contextu H ἐτέθη, OVb ἐρρήθη; ὁ ἄνθρωποc UH). ἐὰν δὲ εἴπῃc οὗτοc ἄνθρωποc καλόc, εἰc τὸ λοc πεcεῖται ἡ ὀξεῖα, ὅτι οὐκ ἔcτι cυνέπεια, ἤγουν οὐχ εὑρίcκεται μετὰ τὸ καλόc ἑτέρα λέξιc. unde conligo pro tertio ἐτέθη (lin 5) in supplemento olim fuisse ἐρρέθη, non conligo intercidisse ὁ δεῖνα ante καλὸc ἄνθρωποc in supplementi codicibus aut οὗτοc ante ἄνθρωποc καλόc. praeter alia hoc exemplum καλὸc ἄνθρωποc habet etiam σ. Σ 714_{29} (Anon.) usurpat εἴρηται λόγοc cοφόc et cοφὸc εἴρηται λόγοc, Choerob. de pros. 707_{30}: Ζεὺc δ' ἐπεὶ οὖν Τρῶάc τε ⟨N 1⟩, καλὸc ἄνθρωποc ἦλθεν, cοφὸc ἄνθρωποc παρεγένετο ‖ **6** περὶ — χρεία testantur Σ $691_{1,4,19}$ (Porph) $715_{3,12}$ (Anon.), qui non dissentiunt nisi in coniunctione. nam apud Porphyrium 691_{1} UHO γὰρ praebent, unus V (qui ex O oriundus videtur) μέν, atque γὰρ Porphyrium legisse etiam ex eius interpretatione 691_{19} conlegerim; in Anonymi explanatione ei codices, quorum notitiam nactus sum, UH exhibent δέ. γὰρ qui retinebit, non poterit non statuere totum enuntiatum profectum esse ab aliena manu, quae excusare volebat, quod supplementi auctor ab accentibus statim ad spiritus transgressus est. σ nihil de temporibus habet nisi haec: μακρὰ ἐπὶ τῶν μακρῶν, οἷον Ἡρώδηc Ἡρακλείδηc·

Ἡ δὲ δασεῖα τίθεται εἰς γράμμα φωνῆεν δασυνόμενον, οἷον ἡμέρα p 675 b
ὥρα καὶ εἰς τὰ ὅμοια. ὁμοίως καὶ ἡ ψιλὴ τίθεται εἰς γράμμα φωνῆεν 11
ψιλούμενον, οἷον ἔγραφον ὄνομα καὶ εἰς τὰ ὅμοια. φωνήεντα δὲ
γράμματά εἰσιν ἑπτά· ᾱ ε̄ η̄ ῑ ο̄ ῡ ω̄.
Ἡ δὲ ἀπόστροφος τίθεται, ὅτ' ἂν διὰ τὴν καλλιφωνίαν κουφίζηται 15
τὸ ἓν φωνῆεν γράμμα, ὁπηνίκα δύο φωνήεντά εἰσιν ἐν μιᾷ λέξει, οἷον

[DISCREPANTIA SCRIPTVRAE IN LGBOHb] **2** ὁμοίως καὶ ἡ ψιλὴ τίθεται εἰς LB: ἡ δὲ ψιλὴ ὁμοίως τίθεται εἰς G, ἡ δὲ ψιλὴ τίθεται ὁμοίως εἰς O, ἡ δὲ ψιλὴ ὁμοίως εἰς Hb | φωνῆσεν G ‖ **3** ἔγραφον LB: ἀσεβὴς ἀδύνατος G, ἀσεβὴς ἀδύναμος OHb ‖ **4** εἰσιν] ἐστιν GBOHb ‖ **5** ὅτ' ἂν LGO: ὅταν Hb. item infra p 113, 5. 114, 2 | καλληφωνίαν L ‖ **6**—p **113, 1** οἷον οὐχ' οὕτως, οἱ ἀσεβεῖς οὐχ' οὕτως LGB atque etiam Monacensis 284, cuius quod nunc est primum folium, incipit ab τίθεται lin 1: οἷον οὐχ' οὕτως οἱ ἀσεβεῖς OHb

[DISCREPANTIAE ET TESTIMONIA SCHOLIORVM (Σσλ) EROTEMATVM (E) ALIORVM SCRIPTORVM] βραχέα ἐπὶ βραχέων [ε καὶ ο], λόγος δόλιος φιλόσοφος. E^s E^v χρόνους plane omittunt, E^b Schellersheimiana definitiones χρόνου, μακρᾶς, βραχείας exhibent, E^t distinguunt φύσει et θέσει longas vocales ‖ **1—2** Ἡ δὲ — ὅμοια testatur Σ 692_{18} (Porph) ac partim Σ 693_{6} 695_{8} (Porph) 715_{25} (Anon.). altero loco Porphyrius docet supplementi auctorem post δασυνόμενον addere debuisse ἀρκτικόν ‖ **1** ἡμέρα] Σ 715_{28} (Anon.): ἡμέρα· διὰ τί δασύνεται; τὸ η̄ πρὸ τοῦ μ̄, εἰ μὴ ἐκ κλίσεως (μὴ ἐγκλίσεως UH) εἴη ἢ ἰωνικῶς κατὰ τὴν προσθήκην τεθείη ἢ ἑτέρῳ κανόνι κωλύεται, δασύνεται, οἷον ἡμέρα, ἥμερος, ἡμερίς ἡ ἄμπελος, ἡμῖν, ἡμᾶς καὶ τὰ ὅμοια. «εἰ μὴ ἐκ κλίσεως (μὴ ἐγκλίσεως UH) εἴη» εἶπε διὰ τὸ ἤμελλον, ὅπερ τοῦ ε̄ τὴν ψιλὴν ἔχει, ἤμβροτες, ἤμυνε καὶ τὰ ὅμοια .... «ἢ ἰωνικῶς κατὰ προσθήκην τεθείη» εἶπε διὰ τὸ μύω ἠμύω τὸ ἐπικλίνω, ὅπερ ψιλοῦται ..... «ἢ ἑτέρῳ κανόνι κωλύεται» εἶπε διὰ τὸ ἦμος καὶ ἦμαρ. ex qua expositione noli propter triplex εἶπε concludere anonymum interpretem has rationes in supplementi exemplari suo invenisse, sed petivit eas ex illo libello de spiritibus, quem laudat paullo ante 715_{21}: ἔστι τεχνολόγημα περὶ τούτων, πότε τὸ ᾱ πρὸ τοῦ β̄ καὶ πρὸ τοῦ γ̄ καὶ τῶν λοιπῶν στοιχείων δασύνεται ἢ ψιλοῦται κτλ ‖ **2** ὥρα] ad hoc quoque exemplum anonymus interpres 716_{11} rationem pneumatologicam adicit ex technologemate | εἰς testatur etiam Σ 692_{19} (Porph): nam exhibent ibi praepositionem UH | ὁμοίως καὶ ἡ ψιλή] ἡ δὲ ψιλὴ Σ 692_{19} (Porph) in OVb (in UH desunt ἡ δὲ — ἀσεβής) et 695_{9} (idem) in UHb (OV om 695_{6-14}), ὥσπερ καὶ ἡ ψιλὴ Σ 693_{7} (idem) in OV (in UH desunt 6 δασυνόμενον — 7 φωνῆεν) ‖ **3** ψιλούμενον] Σ 693_{8} (Porph) censet supplementi auctori addendum fuisse ἀρκτικόν, vide supra ad lin 1—2 | ἔγραφον nec Porphyrius neque anonymus interpres testatur, sed prius exemplum apud Anonymum 716_{15} ἀσεβής est, quod cur leni scribendum sit, rursus exponit duce pneumatologo suo, idemque exhibet lemma commentarii Porphyriani 692_{20} in OVb | ὄνομα confirmat Σ 716_{23} (Anon.), qui huius quoque vocis rationem pneumatologicam adicit **3—4** φωνήεντα — ω̄ testatur Σ 695_{6} (Porph) in UHb (OV om 695_{6-14}). quae autem in Anonymi commentario inde ab 717_{19} de spiritibus docentur noli propter duplex φησίν opinari ex pleniore supplementi exemplari hausta esse; etenim hic quoque φησίν ex falsa compendii ambigui interpretatione ortum est, legendum est φημί, sicut 712_{14} et $_{19}$ (praeterea 717_{20} ὧν mutandum est in ὃν). ‖ **5**—p **113, 4** Σ 695_{15} (Porph) «ἡ δὲ ἀπόστροφος τίθεται,

p 675 b οὐχ' οὕτως, «οἱ ἀςεβεῖς οὐχ' οὕτως» ⟨Psalm. I 4⟩. ἥρμοζεν γὰρ οὐχὶ οὕτως, «οἱ ἀςεβεῖς οὐχὶ οὕτως». ἀλλὰ διὰ τὴν καλλιφωνίαν ἐκουφίςθη τὸ ῑ, καὶ ἀντ' αὐτοῦ εἰςῆλθεν ἄνωθεν ἡ ἀπόςτροφος. οὕτως καὶ τὰ ὅμοια.

Ἡ δὲ ὑφὲν τίθεται, ὅτ' ἂν δύο λέξεις ἐν τῷ ἅμα ὀφείλωςι λέγε-

---

[Discrepantia scriptvrae in LGBOHb] **1—2** ἥρμοζεν — ἀςεβεῖς om B **1** ἥρμοζεν L[1]: ν induxit L[2], om GOHb || **2** οἱ ἀςεβεῖς οὐχὶ οὕτως om Hb | **3** ῑ] ἰῶτα O | ἄνωθεν om Hb | οὕτω OHb || **5** ὑφὲν LB?Hb: ὑφ̔ἓν G, ὑφ' ἓν O | λέγεςθαι] γενέςθαι G

[Discrepantiae et testimonia scholiorvm (*Σσλ*) erotematvm (*E*) aliorvm scriptorvm] ὅταν διὰ τὴν καλλιφωνίαν κουφίζηται τὸ ἓν φωνῆεν γράμμα, ὁπηνίκα δύο φωνήεντά εἰςιν ἐν ἑνὶ λόγῳ (sic UHOV, μιᾷ λέξει b ex Parisinis 2545 et 2603 ut videtur), οἷον οὐχ' οὕτως οἱ ἀςεβεῖς» (OV οὐχ' οὕτως etiam post ἀςεβεῖς habent) καὶ τὰ ἑξῆς ἕως τοῦ «καὶ ἀντ' αὐτοῦ εἰςῆλθεν ἄνωθεν ἡ ἀπόςτροφος» (καὶ ἀντ' αὐτοῦ om b). unde qui conligat in supplemento olim non fuisse perversum ἐν μιᾷ λέξει, is refutabitur eis quae in eodem commentario leguntur 697_6: ἰςτέον δὲ ὅτι οὐ καλῶς οὐδ' ὑγιῶς ἔχει τὰ περὶ τῆς ἐκθλίψεως ἐνταῦθα τῷ τεχνικῷ ῥηθέντα. ὀφείλει γὰρ εἰπεῖν, ὁπηνίκα δύο τινῶν λέξεων ἡ μὲν λήγει εἰς φωνῆεν, ἡ δὲ ἄρχεται ἀπὸ φωνήεντος· ὁ δὲ «ὁπηνίκα, φηςί, δύο φωνήεντά εἰςιν ἐν μιᾷ λέξει». οὐ γάρ ἐςτι μία λέξις ἀλλὰ δύο τὸ οὐχ' οὕτως. atque confirmat traditam codicibus lectionem etiam *Σ* 717_{18} (Anon.): ὅταν διὰ τὴν καλλιφωνίαν κουφίζηται δύο φωνηέντων ςυμπεςόντων ςυνθέτῳ λέξει τὸ ἓν φωνῆεν || **112, 6** ὁπηνίκα interpretatur ὁπότ' ἂν *λ* || **1** οἱ ἀςεβεῖς οὐχ' οὕτως] exemplum ex psalmis petitum testantur etiam Porphyrius 695_{17} 684_{12} et Schellersh. (vide infra) et scholion ad Tzetzae Chil. AO III p 356_{27} οὐχ ὥς] Οὐκ ἔςτι καὶ οὐχ' ὥς καὶ οὐχ' οὕτως (*non licet scribere nec* οὐχ' ὥς *nec* οὐχ' οὕτως)· ἀπόςτροφον οὐ δεῖ γράφειν· χάριν γὰρ εὐφωνίας περιςςῶς ἐτέθη τό τε κ̄ καὶ τὸ χ̄, καὶ ἀντί τινος πεςεῖται ἡ ἀπόςτροφος, κἂν τις βούβαλος ἐν τῇ Διονυςίου γραμματικῇ προςέθετο φλυαρῶς, ὡς τὸ «οὐχ' οὕτως, οἱ ἀςεβεῖς οὐχ' οὕτως», ὅςα τε ληρεῖ. *σ* haec exempla habet: ἄρ' οὕτως, ἀλλ' ἐμός, ἀλλ' ἴδον, οὔτ' ἴδον οὔτ' ἤκουςα. *E*[g]: ἄρ' οὕτως, οὐδ' εἶδον, δεῦρ' ἴθι, ἐπ' ἐμέ, *E*[b] in eis quae respondentur ad interrogationem τί ἐςτιν ἀπόςτροφος; usurpant τοῦτ' ἐςτὶ (sic Bas. I II et utraque editio) et βούλομ' ἐγὼ ⟨A 117⟩, deinde ἄρ' οὗτος (sic codd et edd), τοῦτ' ἐμόν, ἐφ' ἡμῖν, φέρ' εἰπέ. Schellersheimiana ὣς ἔφατ' εὐχόμενος ⟨A 43⟩, βούλομ' ἐγὼ λαὸν ςόον ἔμμεναι, ἄρ' οὗτος, οὔτ' εἶδον, οὐχ' οὕτως, ἀλλ' ἐμόν. ceterum iam ante Herodianum fuisse qui οὐχ' ante vocales scriberent videtur conligendum esse ex *Σ* 947_{10} (Mel): ἰςτέον δὲ ὅτι τὸ οὐχί ἐπέκταςίς ἐςτι τῆς οὔ ......, ὀξύνεται δὲ καὶ οὐδέποτε ἀποβολὴν τοῦ ῑ πάςχει, ὥς φηςιν Ἡρωδιανός. διὸ τὸ οὐχ ἡμῶν καὶ τὰ ὅμοια οὔ φαμεν ἔχειν ἐν παραθέςει τὴν χ̄ῑ, οὐδὲ ὡς τοῦ ῑ ἀποβληθέντος ἀποςτροφὴν ἐπιδέχεται, ἀλλὰ πεπλεόνακε τὸ χ̄ ἐν μέςῳ διὰ τὸ κεχηνέναι. cfr etiam Eustathius ad Iliad. K 324 p 809_3: ἐν τῷ «οὐχ ἅλιος ςκοπὸς ἔςςομαι» γράφουςιν οἱ περὶ Ἡρόδωρον, ὅτι εὕρομεν ἐν πολλοῖς εἰς τὸ χ̄ ἀπόςτροφον. τοῦτο δὲ παρεςημειωςάμεθα, ὡς ἂν φανείη ὅτι ἐν τῷ οὐχ ἅλις καὶ οὐχ οὕτως καὶ τοῖς ὁμοίοις ἀμφιβόλως εἶχον οἱ παλαιοί, οἱ μὲν μετὰ ἀποςτρόφου καὶ δαςείας ποιούμενοι τὴν γραφήν, οἱ δὲ τὸ μὲν πάθος ἥγουν τὴν ἀπόςτροφον μὴ προςιέμενοι, μόνον δὲ πνευματίζοντες | **5** Ἡ δὲ — λέγεςθαι testatur *Σ* 699_1 (Porph), nisi quod hic desunt in UHb ἐν

cθαι, οἷον φιλό‿θεοc ἀρχι‿cτράτηγοc, καὶ εἰc τὰ ὅμοια. p 675 b

Ἡ δὲ † διαcτολὴ τίθεται, ὅτ' ἂν διαcτεῖλαι καὶ διαχωρίcαι ὀφείλωμέν τινα λέξιν, οἷον ἔcτιν⸒ ἄξιοc. μεταξὺ τοῦ ν̄ καὶ τοῦ ᾱ εἰcῆλθεν ἡ διαcτολή, ἵνα μὴ ὁ ἀναγινώcκων ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν ἔcτιν⸒ ἄξιοc εἴπῃ ἔcτι⸒ Νάξιοc, τουτέcτιν ἀπὸ τῆc Ναξίαc τῆc νήcου. οὕτωc καὶ τὰ ὅμοια.

[Discrepantia scriptvrae in LGBOHb] **1** ἀρχι‿cτράτιγοc L. proparoxytonon est nomen etiam in GHb | post ἀρχιcτράτηγοc add θεο‿φύλακτοc Monac. 284 | εἰc om GBHb | τὰ om H ‖ **2** διαcτολὴ] ὑποδιαcτολὴ B et Monac. 284 | ὀφεῖλομεν G, ὀφείλομεν H ‖ **3** μεταξὺ] μετὰ Monac. 284 | ᾱ] ἄλφα L ‖ **4—5** ἔcτιν, ἄξιοc εἴπῃ ἔcτι, Νάξιοc] diastoles signa hic quoque add L, om GHb **5** τῆc Ναξίαc τῆc νήcου L et Monac. 284: prius τῆc om GB, τῆc νήcου Νάξου ἢ Ναξίαc Hb | οὕτωc] οὕτω B, οὕτω δὴ OH

[Discrepantiae et testimonia schol**ior.** (**Σσλ**)**erotematvm** (**E**) **aliorvm scriptor.**] τῷ, quae ne alio quidem scholio confirmantur (OV totum locum omittunt) **1** φιλό‿θεοc ἀρχι‿cτράτηγοc] Porphyrius 699_4 ubi hunc supplementi locum interpretatur Νικό‿λαοc usurpat, 695_{25} autem Φιλό‿δημοc, 684_{12} Χειρί‿cοφοc quod cur illis exemplis aptius sit apparet. **Σ** 719_{15} (Anon.) εὔ‿νουc habet, **σ** Θεό‿δοτοc, ἀρχι‿ποιμήν, ἀρχι‿cτρατηγόc, φίλ‿αρχοc, φιλ‿άνθρωποc, E^g ἀρηί‿φιλοc, Schellersheimiana ἀρχί‿φωτοc ἀρηί‿φιλοc ‖ **2** διαcτολὴ] ὑποδιαcτολήν hanc prosodiam appellat Porphyrius 683_{27} 684_{14} 696_6 699_9 (ubi Bekkerus quidem διαcτολὴ edidit, sed ὑποδ. praebent UH; OV totum locum om) 702_{16} (διαcτ. OV, sed ὑποδιαcτ. UH) 703_{17}, item ὑποδιαcτολή invenitur in Anonymi explanatione 719_{25} 720_8 **σ** E^g E^b E^l Schellersheimianis. at **Σ** 702_{22} (Porph) legimus in omnibus quos novimus codicibus: διαcτολὴ δέ ἐcτιν, ὅταν διαcτεῖλαι καὶ διαχωρίcαι ὀφείλωμέν τινας λέξειc ἀπ' ἀλλήλων, οἷον ἔcτιν, ἄξιοc. διαcτολὴ μέν ἐcτι διάcταcιc γράμματοc περὶ τὴν cύνταξιν ἀμφιβαλλομένου. περὶ δὲ τῶν διαcτολῶν ἐν τῷ περὶ ἀναγνώcεωc ἐροῦμεν πλατύτερον. quibus tamen verbis noli adduci ut opineris Porphyrium hoc supplementi loco revera invenisse διαcτολή. etenim hoc interest inter διαcτολήν et ὑποδιαcτολήν teste anonymo interprete 719_{24}, ut breviore voce ipsa διαίρεcιc τῶν λέξεων significetur, altera signum seiunctionis. poterat igitur Porphyrius illa quam exscripsimus expositione διαcτολῆc vocabulo uti etiamsi duplicem praepositionem in supplemento legebat | διαcτεῖλαι καὶ διαχωρίcαι] utramque vocem testatur **Σ** 702_{22} (Porph). adiecit supplementi auctor alteram prioris explanandae causa, cfr **Σ** 719_{24} (Anon.): διαcτέλλειν λέγεται τὸ διαχωρίζειν, E^b et Schellersh.: πόθεν ὑποδιαcτολή; παρὰ τὴν ὑπό πρόθεcιν καὶ τὸ διαcτέλλω τὸ διαχωρίζω ‖ **3** ἔcτιν, ἄξιοc testantur **Σ** 684_{14} 695_{27} (Porph) **Σ** 719_{26} (Anon.) E^g Schellersh. Porphyrius praeterea 699_{12} usurpat ἦλθε, νήπιοc, Schellersheimiana ἔcτιν, οὖc, ἤγουν ὑπάρχει ὠτίον. **σ** profert ἔcτι, νοῦc· ἔcτιν, οὖc· Κωνcταντίνου, πόλιc ‖ **5** ἀπὸ τῆc Ναξίαc τῆc νήcου] ἀπὸ τῆc Νάξου τῆc νήcου E^g, ἀπὸ Νάξου τῆc νήcου Schellersh.

II

ΠΕΡῚ ΤΈΧΝΗϹ

Τέχνη ἐϲτὶ ϲύϲτημα ἐκ καταλήψεων ἐγγεγυμναϲμένων πρόϲ τι τέλοϲ

[DISCREPANTIA SCRIPTVRAE IN LGBVH p 2. 6. 289] 8 ἐκ καταλήψεων L: ἐκ καταλήψεωϲ G, ἐγκαταλήψεων BVH p 6. 289 atque etiam p 2 (licet hic subiciatur οἱονεὶ ἐκ γνώϲεων) | ἐγγεγυμναϲμένων] ἐγγεγυμναϲμένον G, ϲυγγεγυμναϲμένων H p 2. 289 | πρόϲ τι τέλοϲ εὔ in ras L, sed ut videtur ab L[1]

[DISCREPANTIAE ET TESTIMONIA SCHOLIOR. (**Σσλ**) EROTEMATVM (**E**) ALIORVM SCRIPTOR.] 1 hoc supplementum interpretantur **Σ** 720_8—723_9 et (quae in UH unius disputationis particulae sunt subsequunturque post 673_{35}) **Σ** 721_{25}—722_{33} 726_{6-21}: hunc interpretem sic notabo **Σ** II, illum **Σ** I. exponunt de technes definitione eiusque speciebus, sed non ita ut verba supra scripta explanentur, etiam **Σ** 649_{26}—655_{27} et **Σ** Goettl. 49_{26}—54_{12}. nec magis a supplemento pendent quae codices L p 50—54 O fol 43 sub hoc titulo exhibent: Ὁριϲμὸϲ τέχνηϲ καὶ ἑρμηνεία. nullum eiusmodi expositionis vestigium invenitur in **σ**. unam supplementi vocem interpretatur **λ**. atque inest περὶ τέχνηϲ caput ex supplemento factum etiam in **E**[s] **E**[b] Schellersheimianis. ex scholiis Dionysianis maioribus originem ducunt quae habet Marius Victorinus VI 3_{6-15} ‖ 3—p 116, 1 τέχνη — βίῳ] hanc definitionem **Σ** I 721_{20} profert explanatque his praemissis: ὁ δὲ τεχνικὸϲ οὕτωϲ (scil ὡρίϲατο τὴν τέχνην); **Σ** II 721_{25} ita ut praemittat: ἰϲτέον ὅτι οἱ Στωϊκοὶ οὕτωϲ ὁρίζονται τὴν τέχνην, eandem autem definitionem hunc scholiastam in supplemento ante oculos habuisse apparet ex subsequentibus ὃ οὖν λέγει (scil ὁ τεχνικόϲ) τοιοῦτόν ἐϲτιν 721_{35}. Stoicis hunc ὅρον tribuunt etiam **Σ** 649_{31} et Sextus Empir. hypotyp. III § 188 p 165_{27} B., *ille ab omnibus fere probatus finis* appellatur ab Quintiliano II 17 § 41. aliorum scriptorum locos ubi citatur congessit Coustantinus Condos Bulletin de correspond. hellénique a. 1879 p 282 in Συμμίκτοιϲ κριτικοῖϲ: Philonis π. τ. εἰϲ τὰ προπαιδ. ϲυνόδου I p 539 M., Luciani περὶ παραϲίτου §§ 4. 6. 8, Galeni εἰϲαγωγ. XIX p 350 K., eiusdem ὅρ. ἰατρικ. XIV p 685, Doxopatri in Aphthon. II 109_7 W., prolegom. in Hermogenis rhetoricam IV 4_{10} W., schol. Aristoph. Nub. 318, ἐκλογ. διαφόρων λέξεων A O II 485_{17}, quibus adde Sopatrum in Hermog. V p 4_5 et Nicephori Blemmidae epitomam logicam p 19 (et Artemidori Onirocrit. IV c. 2 p 203 Rig., sed hic definitionem ab aliena manu insertam esse Hercherus recte censet) | post ϲύϲτημα **Σ** II 721_{26} add περὶ ψυχὴν γινόμενον, quorum tamen verborum cum in explanatione subsequenti nulla ratio habeatur, videntur ea ab aliena manu addita esse | ἐκ καταλήψεων] haec in ἐγκαταλήψεων depravata sunt **Σ** I 721_{21} et **Σ** II 721_{28}, atque **Σ** I ipsum ante oculos habuisse ἐγκ. apparet ex eius interpretatione 722_3: τὸ δὲ ἐγκαταλήψεων ἀντὶ τοῦ ἐνθυμημάτων καὶ ἐφευρημάτων τέθειται. contra alterius interpretis explanatio, quamquam ipsa quoque in UH codicibus (ex quibus adhuc solis has scholiorum partes cognovimus) illa depravatione inquinata est, ostendit **Σ** II ἐκ καταλήψεων legisse, 721_{28}: ἐγκαταλήψεων δὲ (scil ϲημαίνει) τὸ ἐξ ἐφευρέϲεων. plane eodem modo in **E**[s] legitur: τί ἐϲτιν ἐγκαταλήψεων; τὸ ἐξ ἐφευρέϲεων. rectam scripturam praebent **E**[b] in Bas. II (in Bas. I et ed. utraque corruptam) Schellersheimiana **Σ** 649_{32} 650_6 (cum exegemate: οἱονεὶ ἐξ ἐφευρημάτων, ἐκ γνώ-

---

[LECTIONES ARMENII] 1—p 117, 2 supplemento altero caret Armenius

εὔχρηςτον τῶν ἐν τῷ βίῳ. τῶν δὲ τεχνῶν διαφοραί εἰςι δύο. αἱ μὲν γὰρ αὐτῶν εἰςι λογικαί, αἱ δὲ πρακτικαί. καὶ λογικαὶ μέν εἰςιν οἷον

[Discrepantia scriptvrae in LGBVH p 2. 6. 289] **1** τῶν ἐν] om H p 289 ‖ **2** αὐτῶν] om H p 6 ‖ εἰςιν om G

[Discrepantiae et testimonia scholior. (*Σσλ*) erotematvm (*E*) aliorvm scriptor.] ςεων, ἐκ θεωρημάτων) *Σ* Goettl 50_{8} Ὁριςμός in LO. convertit eam Quintilianus ita ut dicat *artem constare ex perceptionibus*. in ceteros autem quos laudavi scriptores graecos non minus quam in scholia Dionysiana ἐγκαταλήψεων inrepsit, velut in omnes quibus Bekkerus usus est codices Sexti Empirici hypotyp. III §§ 241 et 251 p 177_{28} 180_{30} B. — ἐκ καταλήψεως, quod Dionysii codex G exhibet, legitur etiam apud Sopatrum in Hermog. V 4_{6} | ἐγγεγυμναςμένων] hoc habent *Σ* I et *Σ* II in lemmate et explanatione, 721_{21} 722_{6} (= ἠκριβωμένων, δεδοκιμαςμένων), $721_{26\ 29}$ (= δεδοκιμαςμένων), item *E*ˢ (= φανερῶν καὶ δεδοκιμαςμένων· γυμνάςαι γὰρ λέγομεν τὸ εἰς φῶς ἄγειν) et *E*ᵇ; Schellersheimiana, sicut artis codex G, ἐγγεγυμναςμένον (οἱονεὶ τὸ φανερὸν καὶ δεδοκιμαςμένον). atque etiam in prolegomenis amplioribus artis Dionysianae ἐγγεγυμναςμένων invenimus *Σ* 650_{31} 651_{5}, sed ibidem ςυγγεγυμναςμένων 649_{32} 650_{28}, cuius rei causa in eo posita est quod in hac expositione insunt duorum scholiastarum explanationes, quae ita 650_{31} inter se contingunt, ut post τῶν ἐν τῷ βίῳ prioris finis et posterioris initium interciderint. quod *Σ* Goettl $50_{8\ 12}$ ἐγγεγυμναςμένων legitur, non concinit interpretatio ἤγουν ςυνεζητημένων, atque ςυγγεγυμναςμένων Hamburgensis liber exhibet, in quo eadem disputatio occurrit p 289. ςυγγεγυμναςμένων praebet etiam Ὁριςμός in LO. nec, quin hoc genuinum sit, dubitamus propter Quintiliani *coexercitatis*. sed apud ceteros quoque qui Stoicorum definitionem proferunt scriptores non minorem inter ςυγγεγ. et ἐγγεγ. quam inter ἐκ καταλήψεων et ἐγκαταλήψεων fluctuationem observare licet, velut apud Lucian. Paras. § 6 οὐκ ἐκ καταλήψεως μόνον ἀλλὰ ςυγγεγυμναςμένης ἐςτὶν ἡ παραςιτική traditum est, sed § 4 ἐγγεγυμναςμένων. — ante ςυγγεγυμναςμένων add ἐμπειρίᾳ *Σ* 649_{32}, sed hoc loco non explanatur supplementum. cfr prolegom. in Hermog. rhetoricam IV 4_{10} W.: τέχνη ἐςτὶ ςύςτ. ἐκ καταλ. ἐμπειρίᾳ ςυγγεγυμναςμένων πρός τι τέλος εὔχρ. τῶν ἐν τῷ βίῳ, ἢ ὡς ἄλλοι ἐξηγοῦνται, ἄνευ τοῦ ἐμπειρίᾳ ἐκτιθέμενοι τὸν ὅρον | πρός τι τέλος εὔχρηςτον τῶν ἐν τῷ βίῳ habent *Σ* I 721_{22} 722_{8} *Σ* II 721_{27} *E*ˢ *E*ᵇ Schellersheimiana, *Σ* 649_{32} 650_{28-31} *Σ* Goettl 50_{9} Ὁριςμός in LO, Lucian Paras. § 4 Sopater in Hermog. V 4_{6} Doxopat. in Aphth. II 109_{6} Prolegg. in Hermog. IV 4_{11} Niceph. Blemmid. p 19 | **1—2** τῶν δὲ — πρακτικαί] hanc partitionem legebat et excusat quamquam non plane comprobat *Σ* II 726_{6} «τῶν δὲ τεχνῶν διαφοραί εἰςι δύο». δύο μὲν οὗτος εἶπε διὰ τὸ φιλοςύντομον, τρεῖς δὲ ὅμως εἰςί· λογικαί, πρακτικαί, μικταί. nec minus legebat qui artem Dionysianam in erotemata convertit: nam sic interrogant respondentque *E*ˢ et Schellersheimiana: ποςαχῶς ἡ τέχνη; διχῶς· λογικὴ καὶ πρακτική. at *Σ* I putaverim aliam partitionem in supplemento invenisse. nam postquam 720_{3} dixit: ἐπειδήπερ τῷ τεχνικῷ περὶ γραμματικῆς ἡμᾶς πρόκειται διδάξαι, ἡ δὲ γραμματικὴ τέχνη ἐςτί, διέξειςι πρῶτον περὶ τέχνης, τί τέ ἐςτι τέχνη ὁριζόμενος καὶ πόςα ταύτης τὰ εἴδη διεξιών, atque 721_{20}—722_{10} supplementi definitionem interpretatus est, sic pergit 722_{11}: τῆς δὲ καθόλου τέχνης διαφοραί εἰςι τέςςαρες· θεωρητική, πρακτική, ποιητική, μικτή, atque hanc explanat divisionem nullo verbo addito de ea quam nunc in supplemento legimus.

γραμματική, ῥητορική, φιλοcοφική· πρακτικαὶ δὲ οἷον τεκτονική, χαλκευτικὴ καὶ αἱ τούτοις παραπλήcιοι.

III

ΠΕΡῚ ΠΟΔΩ͂Ν

Πούς ἐcτι μετρικὸν cύcτημα cυλλαβῶν, ὁ μὲν ἁπλοῦc δύο ἢ τριῶν, ὁ δὲ cύνθετοc ἀπὸ τεccάρων μέχριc ἕξ.

Πόδεc εἰcὶν ἁπλοῖ μὲν δύο καὶ δέκα, ὧν διcύλλαβοι μὲν τέccαρεc, τριcύλλαβοι δὲ ὀκτώ. τετραcύλλαβοι δὲ δεκαέξ. καὶ διcύλλαβοι μὲν οἵδε· ⟨1⟩ cπονδεῖοc ἐκ δύο μακρῶν = τετράχρονοc, οἷον ἥρωc· ⟨2⟩ πυρρίχιοc

[Discrepantia scriptvrae in LGBVH p 2. 6. 289] 1 φιλοcοφική] φιλοcοφία VH p 6, om vocem B | χαλκευτική τεκτονική GB ‖ 2 παραπλήcιαι H p 6

[Discrepantia scriptvrae in MLP(arisino 1983) C(hisiano misc. R IV 11)] 4 ΠΕΡΊ ΠΟΔΩ͂Ν ML: ΠΕΡῚ ΠΟΔΩ͂Ν ΜΕΤΡΙΚΩ͂Ν P a manu rec., περὶ ποδῶν διcυλλάβων C ‖ 5 ποῦc MLPC | ἐcτι] ἐcτὶ LPC | ἁπλοὺc M; atque etiam in L, ubi scriptum erat ἁπλοῦc, ab eadem manu circumflexus in gravem mutatus est | ante δύο add ἐκ P | ἡ sine accentu ML | ante τριῶν add καὶ C ‖ 6 μέχριc MLC: ἢ P ‖ 7 prius μὲν om C | δύο καὶ δέκα L et sine tertio accentu M: δυοκαίδεκα C, δώδεκα P ‖ 8 δεκαέξ L: δεκαὲξ M, ἑκκαίδεκα P, ιϛ′ C, qui addit πενταcύλλαβοι δε λ′, ἑξαcύλλαβοι δὲ ξδ′ ‖ 8—9 καὶ — οἵδε] οἱ διcύλλαβοι P ‖ 9 οἵδε ML: οἷδε C | cπονδεῖοc] prima littera in L ab rubricatore addita non est· post hoc nomen ᾱ add P, videlicet numerum pedis | δύο] β̄ P | =] sic MLPC | ἥρωc] productae signum bis supra scribunt MLC | post πυρρίχιοc add Β̄ P

[Discrepantiae et testimonia scholior. (Σσλ) erotematvm (E) aliorvm scriptor.] easdem quattuor differentias proponunt illustrantque etiam Σ 652_{10} Σ Goettl 50_{31}. alteram partitionem ex supplemento, ut videtur, exscripsit Doxopater in Aphthon. II 89_5: φαcὶν ὅτι τῶν τεχνῶν διαφοραί εἰcι δύο· αἱ μὲν γὰρ αὐτῶν πρακτικαί, αἱ δὲ λογικαί. arte enim Dionysii hunc Doxopatrum usum esse tribus vidimus locis ‖ 1 γραμματική, ῥητορική, φιλοcοφική] erotemata Schellersheimiana: ποῖαι λέγονται λογικαὶ τέχναι; ἡ γραμματική, ἡ ῥητορικὴ καὶ ἡ ἰατρική. Doxopater l. l.: λογικαὶ δὲ δύο· ἥ τε ῥητορικὴ καὶ διαλεκτική. mixtarum artium generi tribuunt grammaticam una cum medicina Σ I 723_8 Σ II 726_{12} Σ 652_{25} Σ Goettl 51_{22} | τεκτονική, χαλκευτική] ποῖαι λέγονται πρακτικαί; ἡ τεκτονική, ἡ χαλκευτικὴ καὶ πᾶcαι αἱ χειρωνακτικαὶ καὶ βάναυcοι Schellersheimiana. τεκτονική et cκυτοτομική exempla practicarum artium sunt Σ II 726_{10}. qui vero πρακτικὰc et ποιητικὰc inter se distinguunt, huic alteri generi adscribunt fabrilem ferrariam similesque: Σ I 722_{24} Σ 652_{14} Σ Goettl 51_{18} (item Lucillus Tarraeus τεκτονικὴν et χαλκευτικὴν non πρακτικῷ εἴδει tribuit, sed ἀποτελεcματικῷ, Σ 652_{33}). — τεκτονική λ interpretatur λεπτουργική

[Discrepantiae et testimonia aliorvm scriptorvm] 5 πούc — cυλλαβῶν] eadem definitio in Triclinii tractatu Harleiano 317_3 Gaisf. et apud Pseudodraconem 127_5 (nisi quod apud hunc legimus μετρικῶν) ‖ 9— p 118, 8 Hephaestio 23_1 G.

[Lectiones Armenii] 4 hanc inscriptionem habet etiam Armenius ‖ 5—6 om Armenius ‖ 7—8 πόδεc — ὀκτώ] plane consentit: nam de suo addidit ultimum verbum Cirbiedus in hac interpretatione: *dont quatre sont de deux syllabes et huit de trois seulement* ‖ 8 τετραcύλλαβοι δὲ δεκαέξ om ‖ 9 cπονδεῖοc — τετράχρονοc] concinit | ἥρωc] Armeniacum nomen proprium habet, *Maśdots*

ἐκ δύο βραχειῶν ⏑⏑ δίχρονος, οἷον λόγος· ⟨3⟩ τροχαῖος ἐκ μακρᾶς – καὶ βραχείας ⏑ τρίχρονος, οἷον † Σόλων· ⟨4⟩ ἴαμβος ἐκ βραχείας ⏑ καὶ μακρᾶς – τρίχρονος, οἷον Σόλων. Τρισύλλαβοι δὲ ὀκτώ· ⟨1⟩ δάκτυλος ἐκ μακρᾶς – καὶ δύο βραχειῶν ⏑⏑ τετράχρονος, οἷον Ἥλιος· ⟨2⟩ ἀνάπαιστος ἐκ δύο

[Discrepantia scriptvrae in MLP(arisino 1983) C(hisiano misc. R IV 11)] **1** δύο] B̄ P | βραχειῶν] βραχιῶν L, βραχύς P | ⏑⏑] sic MLC, sed M in rasura ab M²: ⏑⏑ P | λόγος] correptae signa supra scribit C, om MLP | post τροχαῖος add Γ̄ P | – post μακρᾶς om C || **2** βραχείας PC: βραχεῖας ML | ⏑] – ⏑ C | σόλων M: δῆμος L² in rasura (quid scripserit L¹, non certo apparet; sed videtur ipsa quoque σόλων exaravisse), ζῆθος P, ἦχὸς C. MLP in his exemplis carent signis quantitatum | post ἴαμβος add Δ̄ P | ⏑ om C | –] ⏑ – C || **3** σόλων in MLP sine quantitatum signis | τρισύλλαβοι δὲ ὀκτώ] οἱ τρισύλλαβοι P | post δάκτυλος add ᾱ P || **4** ⏑⏑ ML: ⏑⏑ P, ⏑⏑ C | ἥλιος quantitatum signis caret in MLPC | post ἀνάπαιστος add B̄ P

[Discrepantiae et testimonia aliorvm scriptorvm] 12_K W. ita ordinat bisyllabos pedes: πυρρίχιος τροχαῖος ἴαμβος σπονδεῖος, Titzii Moschopulus p 50 et Isaaci tractatus a Bachmanno AG II p 177–179 editus hoc ordine enumerant: πυρρίχιος σπονδεῖος ἴαμβος τροχαῖος; Triclinii tract. Harl. 317_{14} illo: σπονδεῖος πυρρίχιος ἴαμβος τροχαῖος | σπονδεῖος — τετράχρονος] τετράχρονος εἷς ἐκ δύο μακρῶν ὁ σπονδεῖος – – Heph., πρῶτός ἐστιν ὁ ἐκ δύο μακρῶν ὃς καλεῖται σπονδεῖος (sine quantitatum signis) Tricl., σπονδεῖος ἐκ δύο – – τετράχρονος Isaacus, atque eodem modo ceteros bisyllabos describunt. descriptione pedum caret Mosch. | ἥρως exemplum etiam apud Mosch. Is., πηγή Tricl. (Hephaestio in enumerandis pedibus exempla non profert) || **1** λόγος Mosch. Tricl. Is. || **2** trochaei exemplum apud Tricl. Is. δῆμος, apud Mosch. δοῦπος || **3** Σόλων etiam Is., λάχες (pro Λάχης) Mosch., λέων Tricl. || **3 — p 119, 3** Hephaestio sic ordinat: τρίβραχυς (ὁ καὶ χορεῖος), δάκτυλος, ἀμφίβραχυς, ἀνάπαιστος, βακχεῖος, ἀμφίμακρος ἢ κρητικός, παλιμβάκχειος, μολοττός; Moschop.: χορεῖος, μολοττός, δάκτυλος, ἀνάπαιστος, ἀμφίβραχυς, ἀμφίμακρος, βακχεῖος, παλιμβάκχειος; Triclinius: μολοττός, δάκτυλος, ἀνάπαιστος, ἀμφίμακρος, ἀμφίβραχυς, βακχεῖος, παλιμβάκχειος, τρίβραχυς (λέγεται δὲ οὗτος καὶ χορεῖος); Isaacus: χορεῖος, μολοττός, ἀνάπαιστος, δάκτυλος, βακχεῖος, παλιμβάκχειος, ἀμφίβραχυς, ἀμφίμακρος || **3—4** δάκτυλος — τετράχρονος] τετράχρονοι τρεῖς· ἐκ μακρᾶς καὶ δύο βραχειῶν ὁ δάκτυλος – ⏑ ⏑ Heph., δάκτυλος ἐκ μακρᾶς καὶ δύο βραχειῶν – ⏑ ⏑ τετράχρονος Is., atque eodem modo ceteros trisyllabos et tetrasyllabos describunt. Triclinius non describit nisi disyllabos || **4 — p 119, 2** Ἥλιος Πολέμων Ἡγεμών etiam apud Mosch. Tricl. Is.

[Lectiones Armenii] **1—3** pyrrhichium post trochaeum et iambum conlocat || **1** πυρρίχιος — δίχρονος] consentit | λόγος] nomen proprium habet, ***Enoch*** | **1—2** τροχαῖος — τρίχρονος] in hoc quoque pede describendo nec minus in sequentibus cum graecis plane concinit || **2** † Σόλων] ***Dāvith*** || **3** Σόλων] ***Gōrium*** | ὀκτώ omittit || **4** Ἥλιος] *Abrahami* nomen habet

βραχειῶν ◡◡ καὶ μακρᾶς _ τετράχρονος, οἷον Πολέμων· ⟨3⟩ ἀμφίμακρος ἐκ μακρᾶς _ καὶ βραχείας ◡ καὶ μακρᾶς _ πεντάχρονος, οἷον Ἡγεμών· ⟨4⟩ ἀμφίβραχυς ἐκ βραχείας ◡ καὶ μακρᾶς _ καὶ βραχείας ◡ τετράχρονος, οἷον Cερῆνος· ⟨5⟩ βακχεῖος ἐκ βραχείας ◡ καὶ δύο μακρῶν = πεντάχρονος, οἷον Νοήμων· ⟨6⟩ παλιμβάκχειος ἐκ δύο μακρῶν = καὶ βραχείας ◡ πεντάχρονος, οἷον Ἥφαιστος· ⟨7⟩ χορεῖος ἐκ τριῶν βραχειῶν ◡◡◡ τρίχρονος, οἷον Δολίος· ⟨8⟩ μολοσσὸς ἐκ τριῶν μακρῶν ≡ ἑξάχρονος, οἷον Ἡρώδης. τοῖς γὰρ τετρασυλλάβοις οὐ χρῶνται οἱ μετρικοὶ ἐν τοῖς χρόνοις τούτοις.

Τετρασύλλαβοι δὲ δεκαέξ· ⟨1⟩ προκελευσματικὸς ἐκ τεσσάρων βραχειῶν

[Discrepantia scriptvrae in MLP(arisino 1983) C(hisiano misc. R IV 11)] 1 ◡◡ ML: ◡◡ P, ◡◡ C | πολέμων sine quantitatum signis in MLP: nam quae lineola in L supra ω ducta est, significat v. supra scripta habet ◡ ◡ _ C | ἀμφίμακρος] ἀμφίμακρας L; post hoc nomen Γ̄ add P ‖ 2 ἡγεμών MPC: ἡγεμῶν L. signa quantitatum om MLP, add C. de accentu proprii v. Lehrs. Arist. p 291 ed. II ‖ 3 ἀμφίβραχυς] in mg add Δ̄ P | βραχεῖας L pr. loco; post hoc βραχείας om ◡ P ‖ 4 ϲερηνόϲ hoc accentu et quantitatum signis supra scriptis ML, ὅμηρος P et quantitatum signis additis C | βακχεῖος] βακχείος ML. post hoc nomen ε̄ add P | ◡ om P | = MLPC ‖ 5 νοήμων cum supra scriptis ◡ _ _ MLC | παλινβάκχειος LC. post hoc nomen ϛ̄ add P ‖ 6 ἥφαιστος cum supra scriptis _ _ ◡ MLC | post χορεῖος add Z̄ P | ◡◡◡ ML: ◡◡◡ P, ◡◡◡ C; item infra p 120, 6 ‖ 7 δόλιος MLP: ἕλενος C. ◡◡◡ superponunt MLC | μολοττὸς P qui subicit Η̄ ‖ 8 ἡρώδης in ML productae signum habet supra utramque η sed non supra ω; C unicuique syllabae imponit _ ‖ 8—10 τοῖς γὰρ — δεκαέξ MLC, nisi quod Chisianus νεωτερικοὶ pro μετρικοὶ exhibet. in P vero haec leguntur: οἱ τετρασύλλαβοι· ἰστέον δὲ ὅτι τούτοις οἱ μετρικοὶ οὐ χρῶνται· ἀλλ' οἱ καταλογάδην γράψαντες· δημοσθένης, γρηγόριος ὁ θεολόγος καὶ οἱ λοιποὶ ῥήτορες ‖ 10 τετρασύλλαβοι] praemittit περὶ τετρασυλλάβων C | δεκαέξ M, sine spiritu L, ιϛ' C | post προκελευσματικὸς add ᾱ P | βραχειῶν om L

[Discrepantiae et testimonia aliorvm scriptorvm] 4 Cερῆνος] Ὅμηρος Mosch., Βοηθός Tricl. Is. ‖ 5—6 Νοήμων Ἥφαιστος Mosch. Tricl. Is. ‖ 7 Δολίος] πλόκαμος Mosch., λόγιος Tricl., Ἕλενος Is. ‖ 8 Ἡρώδης Mosch. Tricl. Is. ‖ 10— p 121, 9 hic est ordo tetrasyllaborum apud Hephaest.: 1 προκελευσματικός 2. 3. 4. 5 παιών α' β' γ' δ' 6 ἰωνικὸς ἀπ' ἐλάττονος 7 ἀντίσπαστος 8 ἰωνικὸς ἀπὸ μείζονος 9 τροχαϊκὴ ταυτοποδία ἢ διτρόχαιος 10 ἰαμβικὴ ταυτοποδία ἢ δiίαμβος 11 χορίαμβος 12. 13. 14. 15 ἐπίτριτος α' β' γ' δ' 16 σπονδειακὴ ταυτοποδία ἢ διςπόνδειος; apud Mosch.: 1 προκελ. 2 διςπόνδειος

[Lectiones armenii] 1 Πολέμων] *Salomonis* nomine utitur ‖ 2 Ἡγεμών] Ἀμβακούμ prophetae (Habacuci) nomine utitur ‖ 4 Cερῆνος] Φιλίππου nomen usurpat ‖ 4—6 antibacchium praeponit bacchio, illum *havegh* (*incipientem*) appellans, bacchium *avardegh* (*finientem*) ‖ 5 Νοήμων] *Stephani* nomen habet, quod duabus v litteris scribit ‖ 6 Ἥφαιστος] *Iosephi* nomen habet | χορεῖος interpretatur *nerkev* voce, i. e. *gracilis*. consentit in pede describendo ‖ 7 Δολίος] *Isaaci* nomen habet ‖ 8 Ἡρώδης] *Ioannis* nomine utitur ‖ 8— p 121, 9 τοῖς γὰρ — Ἡρακλείδης omittit

⏑⏑ τετράχρονος, οἷον φιλόσοφος. ⟨2⟩ παίων πρῶτος ἐκ μακρᾶς – καὶ τριῶν βραχειῶν ≡ πεντάχρονος, οἷον Στησίχορος· ⟨3⟩ παίων δεύτερος ἐκ βραχείας ⏑ καὶ μακρᾶς – καὶ δύο βραχειῶν ⏑⏑ πεντάχρονος, οἷον Ὀνήσιμος· ⟨4⟩ παίων τρίτος ἐκ δύο βραχειῶν ⏑⏑ καὶ μακρᾶς – καὶ βραχείας ⏑ πεντάχρονος, οἷον Κλεόβουλος· ⟨5⟩ παίων τέταρτος ἐκ τριῶν βραχειῶν ≡ καὶ μακρᾶς – πεντάχρονος, οἷον Ἐπιγένης· ⟨6⟩ ἰωνικὸς ἀπὸ μείζονος ἐκ δύο μακρῶν = καὶ δύο βραχειῶν ⏑⏑ ἑξάχρονος, οἷον Δημήτριος· ⟨7⟩ ἰωνικὸς ἀπ' ἐλάσσονος ἐκ δύο βραχειῶν ⏑⏑ καὶ δύο μακρῶν = ἑξάχρονος, οἷον Διομήδης. ⟨8⟩ χορίαμβος ἐκ μακρᾶς – καὶ δύο βραχειῶν ⏑⏑ καὶ μακρᾶς – ἑξάχρονος, οἷον Εὐφορίων· ⟨9⟩ ἀντίσπαστος ἐκ βραχείας ⏑ καὶ δύο μακρῶν = καὶ βραχείας ⏑ ἑξάχρονος, οἷον Ἀλέξανδρος· ⟨10⟩ διίαμβος ἐκ βραχείας ⏑ καὶ μακρᾶς – καὶ βραχείας ⏑ καὶ μακρᾶς – ἑξά-

---

[Discrepantia scriptvrae in MLP(arisino 1983) C(hisiano misc. R IV 11)] **1** ⏑⏑ ML: ⏑⏑⏑⏑ P, ⏑⏑⏑⏑ C | φιλόσοφος cum supra scriptis ⏑⏑⏑⏑ MLC | post proceleusmaticum ponit dispondeum C, qui ceteroqui cum ML in ordinandis pedibus tetrasyllabis conspirat | post πρῶτος add B̄ P ‖ **2** ≡ ML: ⏑⏑⏑ P | στησίχορος cum supra scriptis –⏑⏑⏑ MLC | post παίων B̄ add Γ̄ P ‖ **3** ⏑⏑ ML: ⏑⏑ P; item infra lin 4, 7, 8, 9 ‖ **4** ὀνήσιμος cum ⏑–⏑⏑ MLC | post τρίτος add Δ̄ P ‖ **5** πεντάχρονος] τετράχρονος L | κλεόβουλος cum ⏑⏑–⏑ ML: φιλόδημος P | post παίων Δ̄ add Ē P ‖ **6** ἐπιγένης cum ⏑⏑⏑– ML, ἐπίγενης P, ἐπιγενής cum quantitatum signis C ‖ **6—p 121, 9** ἰωνικὸς — Ἡρακλείδης] in P hoc ordine sequuntur reliqui pedes: δισπόνδειος, διτρόχαιος, διίαμβος, χορίαμβος, ἀντίσπαστος, ἰωνικὸς ἀπὸ μείζονος, ἰωνικὸς ἀπ' ἐλάσσονος, ἐπίτριτος πρῶτος, δεύτερος, τρίτος, τέταρτος ‖ **7** post μείζονος add ια̅ P | δημήτριος cum ––⏑⏑ MLC: δημηγόρος P ‖ **8** post ἐλάσσονος add ιβ̅ P ‖ **9** διομήδης cum ⏑⏑–– MLC | post χορίαμβος add Θ̄ P | δύο om P | ⏑⏑ ML: ⏑⏑ P, ⏑⏑ C | **10** εὐφορίων cum quantitatis signis et spiritu sed sine accentu ML, cum omnibus signis prosodiacis C; δημογέρων P | ἀντίσπαστος] ἀντίπαιστος P, idem liber add Ī ‖ **11** ἀλέξανδρος omissis quantitatis signis ML, additis C; ἀρίσταρχος P ‖ **12** διίαμβος] δίαμβος PC, post quam vocem H̄ add P

[Discrepantiae et testimonia aliorvm scriptorvm] 3. 4. 5. 6 παίων α' β' γ' δ 7. 8. 9. 10 ἐπίτριτος α' β' γ' δ' 11 χορίαμβος 12 ἀντίσπαστος 13 ἰωνικὸς ἀπ' ἐλάσς. 14 ἰωνικὸς ἀπὸ μείζ. 15 διίαμβος 16 διτρόχαιος; apud Triclinium: 1 δισπόνδειος 2 προκελευσμ. 3. 4. 5. 6 παιὼν α' β' γ' δ' 7 ἰωνικὸς ἀπὸ μείζ. 8 ἰωνικὸς ἀπ' ἐλάσς. 9 χορίαμβος 10 ἀντίσπαστος 11 διίαμβος 12 διτρόχαιος 13. 14. 15. 16 ἐπίτριτος α' β' γ' δ'; apud Isaacum: 1 προκελευσμ. 2 δισπόνδ. 3 διτρόχ. 4 διίαμβος 5 χορίαμβος 6 ἀντίσπαστος 7 ἰωνικὸς ἀπὸ μείζ. 8 ἰωνικὸς ἀπ' ἐλάσς. 9. 10. 11. 12 παίων α' β' γ' δ' 13. 14. 15. 16 ἐπίτριτος α' β' γ' δ' ‖ **1** φιλόσοφος Mosch. Tricl.: Θεολόγος Is. ‖ **2** Στησίχορος Mosch. Tricl.: Ἡρόδοτος Is. ‖ **4** Ὀνήσιμος Mosch. Tricl. Is. ‖ **5** Κλεόβουλος Mosch. Tricl.: Θεόδωρος Is. ‖ **6** Ἐπιγένης Mosch. Tricl.: Θεοφάνης Is. ‖ **7** Δημήτριος Mosch. Tricl. Is. ‖ **9** Διομήδης Mosch. Tricl.: Κλεομήδης Is. **10** Εὐφορίων Mosch. Tricl. Is. ‖ **11** Ἀλέξανδρος Mosch. Tricl.: exemplum intercidit apud Is.

χρονος, οἷον Ἀνακρέων· ⟨11⟩ διτρόχαιος ἐκ μακρᾶς – καὶ βραχείας ‿ καὶ μακρᾶς – καὶ βραχείας ‿ ἑξάχρονος, οἷον Ἀρχέδημος· ⟨12⟩ ἐπίτριτος πρῶτος ἐκ βραχείας ‿ καὶ μακρῶν τριῶν ≡ ἑπτάχρονος, οἷον Ἀριστείδης· ⟨13⟩ ἐπίτριτος δεύτερος ἐκ μακρᾶς – καὶ βραχείας ‿ καὶ δύο μακρῶν = ἑπτάχρονος, οἷον Εὐρυμήδης. ⟨14⟩ ἐπίτριτος τρίτος ἐκ δύο μακρῶν = καὶ βραχείας ‿ καὶ μακρᾶς – ἑπτάχρονος, οἷον Δημοσθένης· ⟨15⟩ ἐπίτριτος τέταρτος ἐκ τριῶν μακρῶν ≡ καὶ βραχείας ‿ ἑπτάχρονος, οἷον Καλλίξεινος· ⟨16⟩ διςπόνδειος ἐκ τεςςάρων μακρῶν = = ὀκτάχρονος, οἷον Ἡρακλείδης.

ΠΕΡῚ ΤΟΥ͂ ἩΡΩΪΚΟΥ͂ ΜΈΤΡΟΥ

Τὸ ἡρωϊκὸν μέτρον ἑξάμετρόν ἐστιν· ἓξ γὰρ χώρας ἔχει. τὰς μὲν οὖν πέντε

[Discrepantia scriptvrae in MLP(arisino 1983) C(hisiano misc. R IV 11)] **1** ἀνακρέων cum quantitatis signis et spiritu sed sine accentu ML, cum spiritu et accentu sed sine quantitatis signis P, cum omnibus signis prosodiacis C | διτρόχαιος] διτροχαῖος PC, post quam vocem Ζ̄ add P ‖ **1—2** καὶ μακρᾶς — καὶ βραχείας ‿ omittit L ‖ **2** Ἀρχέδημος] ἀρχεμηδος cum quantitatis signis sed sine accentu ML, παιδαγώρας P teste Lebeguio (Cramer edidit παιδαγώγος) | ἐπίτριτος πρῶτος] post hoc pedis nomen P non addit numerum ‖ **3** μακρῶν τριῶν] Γ μακρῶν P, τριῶν μακρῶν C | ≡ MLPC | ἀριςτείδης cum omnibus signis prosodiacis MLP, cum spiritu tantum et accentu P ¦ **4** ἐπίτριτος] ἐπίχρονος ML | post δεύτερος add ιδ̄ P ‖ **5** εὐρυμήδης cum omnibus signis prosodiacis M, sine accentu LC; ἀρχιμήδης P | post τρίτος add ιε̄ P ‖ **6** δημοςθένης cum quantitatis signis et accentu MLC, cum accentu tantum P ‖ **7** post τέταρτος add ις̄ P | ≡ MLPC ‖ **7—8** Καλλίξεινος] καλλίξενος ML cum accentu sed sine quantitatis signis, ἀλλίςτρατος P ‖ **8** διςπόνδιος ML. ante versum, qui incipit ο διςπόνδειος, in mg ς̄ add P | = = ML: ≣ C, signa hic omittit P ‖ **9** ἡρακλείδης cum quantitatis signis et spiritu sed sine accentu ML, cum omnibus signis prosodiacis C, cum spiritu et accentu P

[Discrepantia scriptvrae in MLPCU(aticano Palatino 23)] **10** ΠΕΡΊ — ΜΈΤΡΟΥ MLPCU. in M titulus exaratus est in supremo margine litteris minusculis quae ab ceteris discrepant, sed tamen ab eadem manu profectae esse videntur, quia atramenti color plane idem est ‖ **11** χώρας ἔχει MLPU: ἔχει χώρας C | οὖν om P

[Discrepantiae et testimonia aliorvm scriptorvm] **1** Ἀνακρέων Mosch. Tricl. Is. ‖ **2** ditrochaei exemplum est apud Tricl. Is. Ἀρχέδημος, apud Mosch. Ἀρχίδαμος ‖ **3—6** Ἀριςτείδης Εὐρυμήδης Δημοςθένης Mosch. Tricl. Is. ‖ **7** quarti epitriti exemplum apud Mosch. Tricl. Καλλίξεινος, apud Is. Ἡράκλειτος ‖ **9** Ἡρακλείδης Mosch. Tricl. Is. ‖ **10—122, 12** eadem aut similia inveniuntur in scholiis Hephaestioneis recentioribus p 189_{16}—190_{3} Gaisf. 165_{24}—166_{19} Westph., apud Titzii Moschopulum p 45, Eliam ab Francisco de Furia editum p 76, in Triclinii tractatu Harleiano p 323_{33}—324_{13} Gaisf., apud Isaacum a Bachmanno evulgatum p 182_{15-32}, Pseudodraconem p 142_{19}—143_{16}, quos inter quae ratio intercederet, significavit Mangelsdorfius progr. Caroliruh. 1876 p 8. equidem non apposui discrepantias nisi scholiorum Hephaestioneorum quae proxime absunt ab verbis supra scriptis ‖ **11** ἔχει] ἐπιδέχεται et add καὶ κατὰ μονοποδίαν μετρεῖται ‖ **11—p 122, 1** τὰς

cυγκειμένας ἔχει ἔκ τε δακτύλου καὶ σποVδείου, ἐνίοτε δὲ καὶ παλιμβάκχειον καὶ ἀμφίμακρον δέχεται, καθαροὺς μέντοι καὶ ἐν τάξει † δακτυλικοῦ κειμένους. καθαροὶ δέ εἰσιν ὅτ' ἂν ἀπαρτίζωσιν εἰς μέρος λόγου καὶ τὴν ἐπιφερομένην συλλαβὴν ἀρχομένην ἔχωσιν ἀπὸ φωνήεντος, ὅς ἐστι παλιμβάκχειος, ὡς τὸ «πλάγχθη ἐπεὶ Τροίης ἱερὸν πτολίεθρον ἔπερσεν» ⟨α 2⟩· ἀπήρτισται εἰς μέρος λόγου τὸ πλάγχθη καὶ ἄρχεται ἀπὸ φωνήεντος τοῦ ε̄. ἀμφίμακρος, ὡς τὸ «οὔ τί μοι αἰτίη ἐσσί, θεοί νύ μοι αἴτιοί εἰσιν» ⟨Γ 164⟩. εἰς γὰρ μέρος λόγου ἀπήρτισται ἡ μοι̅ συλλαβὴ καὶ ἑξῆς ἄρχεται ἀπὸ τῆς † διφθόγγου. ἡ δὲ ἕκτη χώρα σπονδεῖον δέχεται καὶ τροχαῖον. ἐπὶ παντὸς μέτρου ἀδιάφορός ἐστιν ἡ τελευταία συλλαβή. ἡρωϊκὸν δὲ καλεῖται τὸ μέτρον, ἐπείπερ Ὅμηρος ὁ ποιητὴς τὰς τῶν ἡρώων πράξεις διεξιὼν τούτῳ κέχρηται τῷ μέτρῳ.

[Ὁ ἴαμβος ἓξ χώρας ἐπιδέχεται. τὰς μὲν πέντε cυγκειμένας ἔχει

[Discrepantia scripturae in MLPCU] 1 ἔχει om PC | ante παλιμβάκχειον add αὗται C ‖ 1—2 παλιμβάχειον C ‖ 2 δέχεται ML: δέχονται PCU | δακτυλικου M, δακτυλικοῦ L: δακτύλου P, δακτύλους U; in C compendium est, quod Mangelsdorfio interpretandum videtur δακτυλικῇ ‖ 3 κειμένους] διακειμένους C | ἀπαρτίζωσιν ML: ἀπαρτίζωνται PCU | λόγου] λέγει vocis compendium U ‖ 4 ἀρχομένην post φωνήεντος ponunt PU | ἔχωσιν] ἔχουσιν L sed ab eadem manu supra ου scriptum ω ‖ 4—5 ὅς ἐστι παλιμβάκχειος MLC, om PU ‖ 5 ὡς τὸ MLC: οἷον ἐστὶ τὸ PU | ἐπεὶ] ἐπι sine accentu ML | πτωλίεθρον L ‖ 6 ἀπήρτισται] ἀπήρτησαι L | λόγου P eo compendio scripsit, quod ab breviata λέγει voce non differt nisi o vocali; λέγει exhibet U | ἐπλάγχθη PU | post καὶ add ἑξῆς C ‖ 6—7 ἀπὸ φωνήεντος ἄρχεται C ‖ 7 post ἀμφίμακρος add δὲ PCU | οὔ τί] haec ultima huius dissertationis vox est quam praebet M ‖ 9 post τῆς habent αι̅ PCU | post διφθόγγου add ἤγουν ἀπὸ φωνήεντος τοῦ α̅ C ‖ 10 post δέχεται add καὶ ἄλλως δέχεται ἴαμβον καὶ πυρρίχιον C | καὶ τροχαῖον] ἐνίοτε δὲ καὶ τροχαῖον PU, ἐνίοτε δὲ τροχαῖον C | post παντὸς add γὰρ PCU | ἀδιάφορος PCU: διάφορος L ‖ 11 post τελευταία add τοῦ ποδὸς P, unde fecit τοῦ παντὸς U ‖ 11—12 ἡρωϊκὸν — τῷ μέτρῳ] sic L; ἡρωϊκὸν δέ ἐστιν ὅπερ ὅμηρος ἐχρήσατο τὰς τῶν ἡρώων πράξεις διεξιὼν PU. cum L consentit C, nisi quod ab initio habet ἡρωϊκὸν δὲ μέτρον καλεῖται ἐπείπερ et in fine τῷ μέτρῳ κέχρηται τούτῳ

[Discrepantia scripturae in L] 13 cὺγ κειμένας

[Discrepantiae et testimonia aliorum scriptorum] μὲν — σπονδείου] κατὰ μὲν οὖν τὰς πέντε χώρας ἐπιδέχεται δάκτυλον καὶ σπονδεῖον ἀδιάφορον ‖ 2 post ἀμφίμακρον om δέχεται | δακτύλου] δακτύλων ‖ 4 συλλαβὴν] λέξιν | ἀρχομένην pon. post φωνήεντος ‖ 4—5 ὅς — τὸ] καὶ παλιμβάκχειον μὲν ὡς ἐν τῷ ‖ 6 post ἀπήρτισται add γὰρ | ante ἄρχεται add ἡ ἑξῆς ‖ 7 ἀμφίμακρος, ὡς τὸ] ἀμφίμακρον δὲ ὡς ἐν τῷ ‖ 8 post versum Homericum add καὶ εἰσὶν ἐν τούτῳ τρεῖς ἀμφίμακροι, ἔν τε ταῖς μοι συλλαβαῖς δύο καὶ ἐν τῇ αἰτίη, deinde sic pergit pro eis quae in supplemento usque ad διφθόγγου lin 9 leguntur: ἀπηρτισμένοι γάρ εἰσιν εἰς μέρος λόγου καὶ τὰς ἑξῆς ἔχουσιν ἀπὸ φωνήεντος ἀρχομένας ‖ 9—12 omnino consent. cum verbis supra scriptis ‖ 13— p 123, 5 ὁ ἴαμβος — ἀδιάφορός ἐστιν] cum hoc panno adsuto quae omnino concinerent

ἐκ cπονδείου καὶ δακτύλου καὶ ἀναπαίcτου καὶ χορείου καὶ ἰάμβου. ὁ μὲν πρῶτος καὶ τρίτος καὶ πέμπτος ποὺς ἐπιδέχεται τούτων τὸν ἐμπίπτοντα. ὁ δὲ δεύτερος καὶ τέταρτος ποὺς τοὺς ἀπὸ βραχείας ἀρχομένους ἐπιδέχονται. οὗτοι δέ εἰσιν ἴαμβος, χορεῖος, ἀνάπαιστος. ἡ δὲ ἕκτη χώρα ἐπὶ παντὸς μέτρου ἀδιάφορός ἐστιν.]

Τομαί εἰcι τέccαρεc· † πενθημιμερίc, † ἐφθημιμερίc, κατὰ τρίτον τροχαῖον, τετραποδία βουκολική. πενθημιμερὶc δὲ λέγεται, ὅτι τῶν πέντε τὸ ἥμιcυ ἔχει, τουτέστι δύο πόδας καὶ μίαν cυλλαβήν, οἷον «Ἀτρείδη, ποῖον» ⟨Δ 350 Ξ 83⟩. ἐφθημιμερὶc δὲ λέγεται, ὅτ' ἂν μετὰ τοὺς τρεῖc πόδας εὑρεθῇ cυλλαβὴ ἀπαρτίζουcα εἰc μέρος λόγου· καὶ λέγεται ἐφθη-

---

[DISCREPANTIA SCRIPTVRAE IN L] 1 χορίου ‖ 3 ποῦc

[DISCREPANTIA SCRIPTVRAE IN LC] 6 πενθημιμερίc ἐφθημιμερίc L, item infra lin 7 (πενθημερίc sic), 9 et 10 (ἐφθημιμερίc); iustam scripturam exhibet C | κατάτριτον L, item infra 124, 2 ‖ 9 ὅταν C item infra p 124, 2 et 4

[DISCREPANTIAE ET TESTIMONIA ALIORVM SCRIPTORVM] non inveni in ceteris tractatibus metricis; similia sunt e. g. quae in Scholiis Hephaestioneis recentioribus 182_{2-8} G. 151_{20-28} W. leguntur ‖ 6—p 124, 5 ad haec prope accedunt inter latinos metricos Diomedes I 497_5—498_9 Marius Victorinus VI 64_{31}—65_{29} [Maximus Victorinus] de caesuris VI 240_{1-10} Anonymi tractatus de caesuris VI 645_{25-35}, cfr Mangelsdorf in progr. Caroliruhensi 1876 p 18. inter Graecos Triclinius in tractatu Harleiano 318_{27}—319_{15} multa habet quae cum hac de caesuris expositione concinunt ‖ 6 πενθημιμερίc, ἐφθημιμερίc] apud [Victorinum] bis *penthemimeris*, bis *hephthemimeris* ‖ 6—7 κατὰ τρίτον τροχαῖον] idem nomen apud Diom. [Vict.]; *tritos trochaeos* Anon., *tertius trochaeus* Marius Vict. ‖ 7 τετραποδία βουκολική] idem nomen apud Diom.; *tetarte bucolicon* Anon., βουκολική Tricl. 318_{28} τετάρτη βουκολική idem 319_9 (vide Mangelsdorfium p 16); *bucolice tome* [Victor.], *ea quae quarto pede partem orationis terminat quam bucolicen Graeci dicunt* Mar. Victor. | πενθημιμερὶc δὲ λέγεται, ὅτι] ante nominis explanationem indicant Triclinius et Diomedes, ubi penthemimeres inveniatur: ὅταν μετὰ δύο πόδας εὑρεθῇ cυλλαβὴ ἀπαρτίζουcα εἰc μέρος λόγου, *ubi post duos pedes et unam syllabam pars orationis expletur.* atque acquiescunt in describenda semiquinaria Diomedes: *cum post duos pedes sequens syllaba plenam orationis partem distinguit,* [Victorinus]: *ubi post duos pedes invenitur semipes, qui versum dividat et partem orationis finiat,* Anonymus: *quotiens post duos pedes syllaba remanens partem terminat orationis.* haec si cum eis comparaveris, quae in supplemento lin 9 leguntur, non dubitabis, opinor, quin lin 7 ante ὅτι interciderint ὅτ' ἂν μετὰ τοὺς δύο πόδας εὑρεθῇ cυλλαβὴ ἀπαρτίζουcα εἰc μέρος λόγου· καὶ λέγεται πενθημιμερίc ‖ 7—8 ὅτι τῶν πέντε — cυλλαβήν] ἔχει γὰρ τῶν πέντε τὸ ἥμιcυ Tricl., *quia quinque pedes dividit* Diom. ‖ 8—9 Ἀτρείδη. ποῖον] idem exemplum profert Tricl. post Μῆνιν ἄειδε θεά; *quam Juno fertur* Mar. Vict., *Arma virumque cano* [Victorinus], *defecisse videt* et *se signari oculis* Diom. ‖ 9—10 ὅτ' ἂν — λόγου] concinit Tricl., nisi quod τοὺc omittit; *ubi post tres pedes invenitur syllaba* [Victorinus], *quotiens post tres pedes remanens syllaba orationis partem terminat* Anonymus, *quae tribus pedibus emensis adicit syllabam completque sensum quacumque orationis particula* Mar. Vict.; nihil

μιμερίς, ἐπειδὴ τῶν ἑπτὰ τὸ ἥμιcυ ⟨ἔχει⟩, οἷον «Ἀτρείδη, ποῖόν cε ἔποc». κατὰ τρίτον δὲ τροχαῖον λέγεται, ὅτ' ἂν μετὰ τοὺc δύο πόδαc εἰc μέροc λόγου τροχαῖοc ἀπαρτίζῃ, οἷον «Ἀτρείδη, ποῖόν cε». τετραποδία δὲ βουκολικὴ λέγεται, ὅτ' ἂν ὦcι τέccαρεc πόδεc πλήρειc ἀπαρτίζοντεc ⟨εἰc⟩ μέροc λόγου, οἷον «Ἀτρείδη, ποῖόν cε ἔποc φύγεν».

[Discrepantia scriptvrae in LC] 1 ἥμιcοι L[1], υ supra οι scripsit L[2] | ἔχει om L ‖ 4 πλήρηc L, vocem om C ‖ 5 εἰc om L | ἀτρέδη L | post φύγεν add ἕρκοc ὀδόντων C. L in fine huius capitis adicit ✝ ˮΑΞΙΟϹ ΑἸΝΕΙ̂ϹΘΑΙ ΔΙΟΝΎϹΙΟϹ ὉϹ ΤΆΔ' ἜΓΡΑΨΕΝ 'ΑΝΟΙϹ ἘΡΑϹΤῊΝ ΔΕΙΚΝΎΜΕΝΟϹ ϹΟΦΊΗΝ. ubi patet pentametri priorem partem una littera dempta sic restituendam esse: ἀνθρώποιc ἐρατὴν. In Calusiano codice teste Peyrone (post Sturzii Orionem p 239) versus sic legitur: ἀνθρώποιc ἀρετὴν δεικνύμενοc πᾶcαν cοφίαν, quae verba ipse Peyro in hunc hexametrum convertit: ἀνδράcι δεικνύμενοc cοφίαν πᾶcαν ἀρετήν τε, Otto Schneider Zeitschr. f. Alterth. 1843 p 647 in hunc pentametrum: ἀνθρώποιc ἐρατὴν δείκνυτο παccοφίην

[Discrepantiae et testimonia aliorvm scriptorvm.] habet quod his verbis respondeat Diomedes, atque etiam eo ab ceteris dissentit quod hephthemimerem tertio loco conlocat, caesuram κ. τρίτον τροχαῖον secundo ‖ 1 ἐπειδὴ — ἔχει] ἔχει γὰρ τῶν ἑπτὰ τὸ ἥμιcυ Tricl., *quia septem dividit* Diom., *quod tribus pedibus et una syllaba, id est semipede, ... versum dividat* Mar. Victor. ‖ 1—2 Ἀτρείδη ποῖόν cε ἔποc] idem exemplum Tricl. profert post τὸν δ' ἀπαμειβόμενοc προcέφη; *quam Juno fertur terris* Mar. Vict., *Arma virumque cano Troiae* [Victorinus]; at Diomedes non eisdem versibus utitur quos ad illustrandam penthemimerem adhibuerat ‖ 2—3 ὅτ' ἂν — ἀπαρτίζῃ] plane conspirat Tricl., nisi quod τοὺc omittit; *in qua* (scil *incisione*) *finita parte orationis tertium trochaeum ponas* Diom., *percussis duobus pedibus tertius pes trochaeus est* Mar. Vict., *ubi tertio loco invenitur trochaeus* [Victorin.], *quotiens in tertia regione pars orationis finitur cum trochaeo* Anon. (nam *trochaeo* pro codicis *dactylo* scribendum esse vidit iam Heusingerus) ‖ 3 Ἀτρείδη ποῖόν cε] οἰωνοῖcί τε πᾶcι Tricl., *infandum regina* Diom. et Marius; exemplis carent [Victorinus] et Anonymus ‖ 4—5 ὅτ' ἂν — λόγου] *sub qua* (scil *incisione*) *quattuor pedum percussione sensus impletur* Marius, *cum in quarta regione pars orationis cum fine sensus dactylo terminatur* Anon., *haec* (scil *hephthemimeres*) *duabus additis brevibus quartam incisionem efficiet, ita ut quarto dactylum invenias* Diom., *bucolice tome ornatus causa addita, ubi duo versus in uno inveniuntur* [Victorinus]; ὅταν μετὰ τέccαραc πόδαc ἀπαρτίζηται ὁ cτίχοc εἰc μίαν cυλλαβήν Tricl.: perperam enim cum aliis Byzantinis opinatur caesura bucolica versum post arsin quinti pedis dissecari, cfr Westphal Metrik der Griechen I[2] p 212 Mangelsdorf l. l. p 17 ‖ 5 Ἀτρείδη ποῖόν cε ἔποc φύγεν] *Arma virumque cano Troiae qui* Marius; *inferretque deos Latio genus* Diom., *Dic mihi Damoeta cuium pecus* [Victorin.], *degeneres animos timor arguit* Anonymus

IV

Ῥῆμα ὁριϲτικὸν ἐνεργητικὸν ἁπλοῦν ϲυζυγίαϲ πρώτηϲ τῶν βαρυτόνων ῥημάτων ἐγκλίϲεωϲ ὁριϲτικῆϲ χρόνου ἐνεϲτῶτοϲ τῶν τριῶν προϲώπων τε καὶ ἀριθμῶν

		Παρακειμένου		Ὑπερϲυντελίκου	
Ἑν.	τύπτω	Ἑν.	τέτυφα	Ἑν.	ἐτετύφειν
	τύπτειϲ		τέτυφαϲ		ἐτετύφειϲ
	τύπτει		τέτυφε		ἐτετύφει
Δυ.	τύπτετον	Δυ.	τετύφατον	Δυ.	ἐτετύφειτον
	τύπτετον		τετύφατον		ἐτετυφείτην
Πληθ.	τύπτομεν	Πληθ.	τετύφαμεν	Πληθ.	ἐτετύφειμεν
	τύπτετε		τετύφατε		ἐτετύφειτε
	τύπτουϲι		τετύφαϲι		ἐτετύφειϲαν

Παρατατικοῦ		Μέϲου παρακειμένου		Μέϲου ὑπερϲυντελίκου	
Ἑν.	ἔτυπτον	Ἑν.	τέτυπα	Ἑν.	Ἐτετύπειν
	ἔτυπτεϲ		τέτυπαϲ		ἐτετύπειϲ
	ἔτυπτε		τέτυπε		ἐτετύπει
Δυ.	ἐτύπτετον	Δυ.	τετύπατον	Δυ.	ἐτετύπειτον
	ἐτυπτέτην		τετύπατον		ἐτετυπείτην
Πληθ.	ἐτύπτομεν	Πληθ.	τετύπαμεν	Πληθ.	ἐτετύπειμεν
	ἐτύπτετε		τετύπατε		ἐτετύπειτε
	ἔτυπτον		τετύπαϲι		ἐτετύπειϲαν

[Discrepantia scriptvrae in plenis canonvm Theodosii exemplaribvs] col **I 2—9** generalem tantum indicem habent: Θεοδοϲίου εἰϲαγωγικοὶ κανόνεϲ περὶ κλίϲεωϲ ῥημάτων, excepto Vaticano 1370 ubi post illum legitur ἐνεϲτῶϲ inscriptum || **19** genetivum hic et in inscriptionibus sequentibus omnibus habent etiam Theod. libri meliores, deteriores nominativum || col **II 19** ante μέϲου παρακειμένου formas Theodosius habet expositionem περὶ ἀττικοῦ παρακειμένου

[Lectiones Armenii] col **I 1** ante specialem indicem convertit: κλίϲειϲ ῥήματοϲ || **5** βαρυτόνων] nomine utitur quod idem valet atque ὀξύτονοϲ, sed alibi quoque ab Armenio ad convertendum βαρυτόνου vocabulum adhibetur || **6** ἐγκλίϲεωϲ ὁριϲτικῆϲ om, || **9** τῶν τριῶν post καὶ add, ceteroqui cum titulo generali supra scripto plane conspirat || **10** τύπτω] verbo utitur quod vim *secandi* habet || **13** etiam dualem finxit, quo Armenia lingua caret, et tres quidem huius quoque numeri personas. item ubique infra exceptis imperativis, qui apud Armenium quoque binas tantum singulorum numerorum personas habent || col **III 9—17** perfectum medii om, nec minus infra omnes medii generis formas

Ἀορίϲτου α'
Ἑν. ἔτυψα
ἔτυψαϲ
ἔτυψε
Δυ. ἐτύψατον
ἐτυψάτην
Πληθ. ἐτύψαμεν
ἐτύψατε
ἔτυψαν

Ἀορίϲτου β'
Ἑν. ἔτυπον
ἔτυπεϲ
ἔτυπε
Δυ. ἐτύπετον
ἔ τυπέτην
Πληθ. ἐτύπομεν
ἐτύπετε
ἔτυπον

Μέλλοντοϲ α'
Ἑν. τύψω
τύψειϲ
τύψει
Δυ. τύψετον
τύψετον
Πληθ. τύψομεν
τύψετε
τύψουϲι

Μέλλοντοϲ β'
Ἑν. τυπῶ
τυπεῖϲ
τυπεῖ
Δυ. τυπεῖτον
τυπεῖτον
Πληθ. τυποῦμεν
τυπεῖτε
τυποῦϲι

Ὁριϲτικὰ παθητικὰ
χρόνου ἐνεϲτῶτοϲ
Ἑν. τύπτομαι
τύπτῃ
τύπτεται
Δυ. τυπτόμεθον
τύπτεϲθον
τύπτεϲθον
Πληθ. τυπτόμεθα
τύπτεϲθε
τύπτονται

Παρατατικοῦ
Ἑν. ἐτυπτόμην
ἐτύπτου
ἐτύπτετο
Δυ. ἐτυπτόμεθον
ἐτύπτεϲθον
ἐτυπτέϲθην
Πληθ. ἐτυπτόμεθα
ἐτύπτεϲθε
ἐτύπτοντο

Παρακειμένου
Ἑν. τέτυμμαι
τέτυψαι
τέτυπται
Δυ. τετύμμεθον
τέτυφθον
τέτυφθον
Πληθ. τετύμμεθα
τέτυφθε
τετυμμένοι εἰϲίν,
καὶ ἰακῶϲ τετύφαται

Ὑπερϲυντελίκου
Ἑν. ἐτετύμμην
ἐτέτυψο
ἐτέτυπτο
Δυ. ἐτετύμμεθον
ἐτέτυφθον
ἐτετύφθην
Πληθ. ἐτετύμμεθα
ἐτέτυφθε
τετυμμένοι ἦϲαν,
καὶ ἰακῶϲ ἐτετύφατο

Ἀορίϲτου α'
Ἑν. ἐτύφθην
ἐτύφθηϲ
ἐτύφθη
Δυ. ἐτύφθητον
ἐτυφθήτην
Πληθ. ἐτύφθημεν
ἐτύφθητε
ἐτύφθηϲαν

Μέϲου ἀορίϲτου α'
Ἑν. ἐτυψάμην
ἐτύψω
ἐτύψατο
Δυ. ἐτυψάμεθον
ἐτύψαϲθον
ἐτυψάϲθην
Πληθ. ἐτυψάμεθα
ἐτύψαϲθε
ἐτύψαντο

Ἀορίϲτου β'
Ἑν. ἐτύπην
ἐτύπηϲ
ἐτύπη
Δυ. ἐτύπητον
ἐτυπήτην
Πληθ. ἐτύπημεν
ἐτύπητε
ἐτύπηϲαν

Μέϲου ἀορίϲτου β'
Ἑν. ἐτυπόμην
ἐτύπου
ἐτύπετο
Δυ. ἐτυπόμεθον
ἐτύπεϲθον
ἐτυπέϲθην
Πληθ. ἐτυπόμεθα
ἐτύπεϲθε
ἐτύποντο

[Discrepantia scripturae codicis Monacensis] col I 42 τυπουϲι sine acc ‖ col II 10 τύπτεϲ· ‖ col III 12 ΜΕΛΛΟΝΤΟϹ ΑΟΡΙϹΤΟΥ Ā ‖ 34 ΜΕΛ. ΑΟΡΙϹΤΟΥ B̄

[Discrepantia scripturae in plenis canonum Theodosii exemplaribus] col III 1—48 post ἀόριϲτον α' subsequitur ἀόριϲτοϲ β', deinde μέϲοϲ ἀόριϲτοϲ α', μέϲοϲ ἀόριϲτοϲ β', qui ordo in reliquis quoque modis tenetur atque confirmatur ab canonum interprete Choerobosco

[Lectiones Armenii] col I 1 α' om, item in seqq ‖ 12 aor. II om, item infra omnia tempora secunda ‖ col II 1 ὁριϲτικὸν παθητικὸν ‖ 32 et 43 non convertit quae de ionica dialecto dicuntur

Μέλλοντος α'
Ἑν. τυφθήcομαι
τυφθήcῃ
τυφθήcεται
Δυ. τυφθηcόμεθον
τυφθήcεcθον
τυφθήcεcθον
Πληθ. τυφθηcόμεθα
τυφθήcεcθε
τυφθήcονται

Μέcου μέλλοντος α'
Ἑν. τύψομαι
τύψῃ
τύψεται
Δυ. τυψόμεθον
τύψεcθον
τύψεcθον
Πληθ. τυψόμεθα
τύψεcθε
τύψονται

Μέλλοντος β'
Ἑν. τυπήcομαι
τυπήcῃ
τυπήcεται
Δυ. τυπηcόμεθον
τυπήcεcθον
τυπήcεcθον
Πληθ. τυπηcόμεθα
τυπήcεcθε
τυπήcονται

Μέcου μέλλοντος β'
Ἑν. τυποῦμαι
τυπῇ
τυπεῖται
Δυ. τυπούμεθον
τυπεῖcθον
τυπεῖcθον
Πληθ. τυπούμεθα
τυπεῖcθε
τυποῦνται

Μετ' ὀλίγον μέλλοντος τοῦ καὶ ἀττικοῦ
Ἑν. τετύψομαι
τετύψῃ
τετύψεται
Δυ. τετυψόμεθον
τετύψεcθον
τετύψεcθον
Πληθ. τετυψόμεθα
τετύψεcθε
τετύψονται

Ἀπαρέμφατα ἐνεργητικὰ χρόνου ἐνεcτῶτος καὶ παρατατικοῦ
τύπτειν
Παρακειμένου καὶ ὑπερcυντελίκου
τετυφέναι
Μέcου παρακειμένου καὶ ὑπερcυντελίκου
τετυπέναι

Ἀορίcτου α'
τύψαι
Ἀορίcτου β'
τυπεῖν
Μέλλοντος α'
τύψειν
Ἀορίcτου β' καὶ μέλλοντος
τυπεῖν

Ἀπαρέμφατα παθητικὰ χρόνου ἐνεcτῶτος καὶ παρατατικοῦ
τύπτεcθαι
Παρακειμένου καὶ ὑπερcυντελίκου
τετύφθαι
Ἀορίcτου α'
τυφθῆναι
Μέcου ἀορίcτου α'
τύψαcθαι
Ἀορίcτου β'
τυπῆναι
Μέcου ἀορίcτου β'
τυπέcθαι
Μέλλοντος α'
τυφθήcεcθαι
Μέcου μέλλοντος α'
τύψεcθαι
Μέλλοντος β'
τυπήcεcθαι
Μέcου μέλλοντος β'
τυπεῖcθαι

[Discrepantia scriptvrae codicis Monacensis] col II 26 ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΑ ‖ col III 11 ἈΠΑΡΈΜΦΑΤΑ ΤᾺ ΠΑΘΗΤΙΚΆ ‖ 18 καὶ παρατατικοῦ om ‖ 15 καὶ om ‖ 17 τετυφθέναι ‖ 18 ante ΑΟΡΊCΤΟΥ add ꝑ ΕΝΕCΤΩΤΟC

[Discrepantia scriptvrae in plenis canonvm Theodosii exemplaribvs] col I 1—II 10 horum futurorum hic est ordo: μέλλων α', μέλλων β', μέcος μέλλων α', μέcος μέλλων β', quae ordinatio etiam in ceteris modis observatur confirmaturque ab Choerobosco ‖ col III 8 infinitivo aoristi secundi peculiarem locum in enumerandis formis Theodosius non tribuit, sed disputationi quae est de aoristi primi infinitivo adiungit p 1025_{31}: τὸ μέντοι ἀπαρέμφατον τοῦ δευτέρου ἀορίcτου, μὴ δυνάμενον ὀξυνθῆναι καθὸ οὐκ ἔcτι ῥῆμα ὀξυνόμενον, ἐξ ἀνάγκης περιεcπάcθη καὶ οὕτω cυνέπεcε τῷ τοῦ δευτέρου μέλλοντος, deinde post futuri primi infinitivum profert τυπεῖν praemissis eisdem quae supra leguntur (unus Monacensis 284 qui ex deterioribus libris est praefigit μέλλων δεύτερος)

[Lectiones Armenii] col II 12—22 hoc quoque tempus hic et infra praetermittit ‖ 24 ἀπαρέμφατον ἐνεργητικὸν, item singularis III 11 ‖ 25—26 diserte indicare satius duco Armenium etiam χρόνου ἐνεcτῶτος καὶ παρατατικοῦ interpretari, nec minus lin 28 παρακειμένου καὶ ὑπερcυντελίκου ‖ col III 15—17 hic inter se distinguit infinitivos perfecti et plusquamperfecti

Μετ' ὀλίγον μέλλοντος τοῦ καὶ ἀττικοῦ

τετύψεσθαι

Προστακτικὰ ἐνεργητικὰ χρόνου ἐνεστῶτος καὶ παρατατικοῦ

Ἑν. τύπτε
τυπτέτω
Δυ. τύπτετον
τυπτέτων
Πληθ. τύπτετε
τυπτέτωσαν

Παρακειμένου καὶ ὑπερσυντελίκου

Ἑν. τέτυφε
τετυφέτω
Δυ. τετύφετον
τετυφέτων
Πληθ. τετύφετε
τετυφέτωσαν

Μέσου παρακειμένου καὶ ὑπερσυντελίκου

Ἑν. τέτυπε
τετυπέτω
Δυ. τετύπετον
τετυπέτων
Πληθ. τετύπετε
τετυπέτωσαν

Ἀορίστου καὶ μέλλοντος α'

Ἑν. τύψον
τυψάτω
Δυ. τύψατον
τυψάτων
Πληθ. τύψατε
τυψάτωσαν

Ἀορίστου καὶ μέλλοντος β'

Ἑν. τύπε
τυπέτω
Δυ. τύπετον
τυπέτων
Πληθ. τύπετε
τυπέτωσαν

Προστακτικὰ παθητικὰ χρόνου ἐνεστῶτος καὶ παρατατικοῦ

Ἑν. τύπτου
τυπτέσθω
Δυ. τύπτεσθον
τυπτέσθων
Πληθ. τύπτεσθε
τυπτέσθωσαν

Παρακειμένου καὶ ὑπερσυντελίκου

Ἑν. τέτυψο
τετύφθω
Δυ. τέτυφθον
τετύφθων
Πληθ. τέτυφθε
τετύφθωσαν

Ἀορίστου καὶ μέλλοντος α'

Ἑν. τύφθητι
τυφθήτω
Δυ. τύφθητον
τυφθήτων
Πληθ. τύφθητε
τυφθήτωσαν

Μέσου ἀορίστου καὶ μέλλοντος α'

Ἑν. τύψαι
τυψάσθω
Δυ. τύψασθον
τυψάσθων
Πληθ. τύψασθε
τυψάσθωσαν

Ἀορίστου καὶ μέλλοντος β'

Ἑν. τύπηθι
τυπήτω
Δυ. τύπητον
τυπήτων
Πληθ. τύπητε
τυπήτωσαν

Μέσου ἀορίστου καὶ μέλλοντος β'

Ἑν. τυποῦ
τυπέσθω
Δυ. τύπεσθον
τυπέσθων
Πληθ. τύπεσθε
τυπέσθωσαν

Εὐκτικὰ ἐνεργητικὰ χρόνου ἐνεστῶτος καὶ παρατατικοῦ

Ἑν. τύπτοιμι
τύπτοις
τύπτοι
Δυ. τύπτοιτον
τυπτοίτην
Πληθ. τύπτοιμεν
τύπτοιτε
τύπτοιεν

[Discrepantia scripturae codicis Monacensis] col I 10 τύπτετο ‖ 36 τύψατο | II 25 τέτυφθω ‖ col III 3 ad τύψαι quod fol 7ʳ legitur referenda videntur quae in imo margine fol 8ʳ litteris maiusculis scripta sunt: τὸ ἐυξαι καὶ τὸ γράψαι καὶ ῥύσαι διὰ τοῦ ᾶι γράφεται ‖ 18 Ἑν. om ‖ 21 Μέσου om

[Lectiones Armenii] col I 5 προστακτικὸν ἐνεργητικὸν, item singularia II 11 III 30 p 129 II 11 p 130 I 24 II 34 ‖ col I 6—7 rursus χρόνου ἐνεστῶτος καὶ παρατατικοῦ interpretatur, item lin 15 παρακειμένου καὶ ὑπερσυντελίκου et col II 1 ἀορίστου καὶ μέλλοντος ‖ col III 30—p 129 II 9 post optativos praesentis et imperfecti, perfecti et plusquamperfecti sequitur *optativus aoristi et futuri*. optativum ita fingit, ut *ě* aut *u* inserat inter signum personae et vocalem radicis finalem

Παρακειμένου καὶ ὑπερϲυντελίκου

Ἑν. τετύφοιμι
τετύφοιϲ
τετύφοι
Δυ. τετύφοιτον
τετυφοίτην
Πληθ. τετύφοιμεν
τετύφοιτε
τετύφοιεν

Μέϲου παρακειμένου καὶ ὑπερϲυντελίκου

Ἑν. τετύποιμι
τετύποιϲ
τετύποι
Δυ. τετύποιτον
τετυποίτην
Πληθ. τετύποιμεν
τετύποιτε
τετύποιεν

Ἀορίϲτου α'

Ἑν. τύψαιμι
τύψαιϲ
τύψαι
Δυ. τύψαιτον
τυψαίτην
Πληθ. τύψαιμεν
τύψαιτε
τύψαιεν

Ἀορίϲτου β'

Ἑν. τύποιμι
τύποιϲ
τύποι
Δυ. τύποιτον
τυποίτην
Πληθ. τύποιμεν
τύποιτε
τύποιεν

Μέλλοντοϲ α'

Ἑν. τύψοιμι
τύψοιϲ
τύψοι
Δυ. τύψοιτον
τυψοίτην
Πληθ. τύψοιμεν
τύψοιτε
τύψοιεν

Μέλλοντοϲ β'

Ἑν. τυποῖμι
τυποῖϲ
τυποῖ
Δυ. τυποῖτον
τυποίτην
Πληθ. τυποῖμεν
τυποῖτε
τυποῖεν

Εὐκτικὰ παθητικὰ χρόνου ἐνεϲτῶτοϲ καὶ παρατατικοῦ

Ἑν. τυπτοίμην
τύπτοιο
τύπτοιτο
Δυ. τυπτοίμεθον
τύπτοιϲθον
τυπτοίϲθην
Πληθ. τυπτοίμεθα
τύπτοιϲθε
τύπτοιντο

Παρακειμένου καὶ ὑπερϲυντελίκου

Ἑν. τετυμμένοϲ εἴην, εἴηϲ, εἴη
Δυ. τετυμμένω εἴητον, εἰήτην
Πληθ. τετυμμένοι εἴημεν, εἴητε, εἴηϲαν

Ἀορίϲτου α'

Ἑν. τυφθείην
τυφθείηϲ
τυφθείη
Δυ. τυφθείητον
τυφθειήτην
Πληθ. τυφθείημεν
τυφθείητε
τυφθείηϲαν

Μέϲου ἀορίϲτου α'

Ἑν. τυψαίμην
τύψαιο
τύψαιτο
Δυ. τυψαίμεθον
τύψαιϲθον
τυψαίϲθην
Πληθ. τυψαίμεθα
τύψαιϲθε
τύψαιντο

Ἀορίϲτου β'

Ἑν. τυπείην
τυπείηϲ
τυπείη
Δυ. τυπείητον
τυπειήτην
Πληθ. τυπείημεν
τυπείητε
τυπείηϲαν

Μέϲου ἀορίϲτου β'

Ἑν. τυποίμην
τύποιο
τύποιτο
Δυ. τυποίμεθον
τύποιϲθον
τυποίϲθην
Πληθ. τυποίμεθα
τύποιϲθε
τύποιντο

Μέλλοντοϲ α'

Ἑν. τυφθηϲοίμην
τυφθήϲοιο
τυφθήϲοιτο
Δυ. τυφθηϲοίμεθον
τυφθήϲοιϲθον
τυφθηϲοίϲθην
Πληθ. τυφθηϲοίμεθα
τυφθήϲοιϲθε
τυφθήϲοιντο

Μέϲου μέλλοντοϲ α'

Ἑν. τυψοίμην
τύψοιο
τύψοιτο
Δυ. τυψοίμεθον
τύψοιϲθον
τυψοίϲθην
Πληθ. τυψοίμεθα
τύψοιϲθε
τύψοιντο

Μέλλοντοϲ β'

Ἑν. τυπηϲοίμην
τυπήϲοιο
τυπήϲοιτο
Δυ. τυπηϲοίμεθον
τυπήϲοιϲθον
τυπηϲοίϲθην
Πληθ. τυπηϲοίμεθα
τυπήϲοιϲθε
τυπήϲοιντο

[Discrepantia scripturae codicis Monacensis] col II 5 τυποῖντον || 9 τυποιεν sine acc || 46 τύψυτο

[Lectiones Armenii] col II 11— p 130 I 22 ut in activo, ita in passivo genere tres tantum optativos habet: praesentis et imperfecti, perfecti et plusquamperfecti, aoristi et futuri

Μέσου μέλλοντος β′
Ἑν. τυποίμην
τυποῖο
τυποῖτο
Δυ. τυποίμεθον
τυποῖcθον
τυποίcθην
Πληθ. τυποίμεθα
τυποῖcθε
τυποῖντο

Μετ' ὀλίγον μέλλοντος τοῦ καὶ ἀττικοῦ
Ἑν. τετυψοίμην
τετύψοιο
τετύψοιτο
Δυ. τετυψοίμεθον
τετύψοιcθον
τετυψοίcθην
Πληθ. τετυψοίμεθα
τετύψοιcθε
τετύψοιντο

Ὑποτακτικὰ ἐνεργητικὰ χρόνου ἐνεστῶτος καὶ παρατατικοῦ
Ἑν. ἐὰν τύπτω
ἐὰν τύπτῃc
ἐὰν τύπτῃ
Δυ. ἐὰν τύπτητον
ἐὰν τύπτητον
Πληθ. ἐὰν τύπτωμεν
ἐὰν τύπτητε
ἐὰν τύπτωcι

Παρακειμένου καὶ ὑπερσυντελίκου
Ἑν. ἐὰν τετύφω
τετύφῃc
τετύφῃ
Δυ. ἐὰν τετύφητον
τετύφητον
Πληθ. ἐὰν τετύφωμεν
τετύφητε
ἐὰν τετύφωcιν

Μέσου παρακειμένου καὶ ὑπερσυντελίκου
Ἑν. ἐὰν τετύπω
τετύπῃc
τετύπῃ
Δυ. ἐὰν τετύπητον
τετύπητον
Πληθ. ἐὰν τετύπωμεν
τετύπητε
τετύπωcιν

Ἀορίστου καὶ μέλλοντος α′
Ἑν. ἐὰν τύψω
τύψῃc
τύψῃ
Δυ. ἐὰν τύψητον
τύψητον
Πληθ. ἐὰν τύψωμεν
ἐὰν τύψητε
ἐὰν τύψωcιν

Ἀορίστου καὶ μέλλοντος β′
Ἑν. ἐὰν τύπω
τύπῃc
τύπῃ
Δυ. ἐὰν τύπητον
τύπητον
Πληθ. ἐὰν τύπωμεν
ἐὰν τύπητε
ἐὰν τύπωcι

Ὑποτακτικὰ παθητικὰ χρόνου ἐνεστῶτος καὶ παρατατικοῦ
Ἑν. ἐὰν τύπτωμαι
τύπτῃ
τύπτηται
Δυ. ἐὰν τυπτώμεθον
ἐὰν τύπτηcθον
ἐὰν τύπτηcθον
Πληθ. ἐὰν τυπτώμεθα
τύπτηcθε
τύπτωνται

Παρακειμένου καὶ ὑπερσυντελίκου
Ἑν. ἐὰν τετυμμένοc ὦ, ᾖc, ᾖ
Δυ. ἐὰν τετυμμένω ἦτον, ἦτον
Πληθ. ἐὰν τετυμμένοι ὦμεν, ἦτε, ὦcι

Ἀορίστου καὶ μέλλοντος α′
Ἑν. ἐὰν τυφθῶ
τυφθῇc
τυφθῇ
Δυ. ἐὰν τυφθῆτον
τυφθῆτον
Πληθ. ἐὰν τυφθῶμεν
ἐὰν τυφθῆτε
ἐὰν τυφθῶcι

Μέσου ἀορίστου καὶ μέλλοντος α′
Ἑν. ἐὰν τύψωμαι
τύψῃ
τύψηται
Δυ. ἐὰν τυψώμεθον
τύψηcθον
τύψηcθον
Πληθ. ἐὰν τυψώμεθα
ἐὰν τύψηcθε
ἐὰν τύψωνται

Ἀορίστου καὶ μέλλοντος β′
Ἑν. ἐὰν τυπῶ
τυπῇc
τυπῇ
Δυ. ἐὰν τυπῆτον
τυπῆτον
Πληθ. ἐὰν τυπῶμεν
τυπῆτε
τυπῶcι

[Discrepantia scriptvrae codicis monacensis] col I 28 τύπτῃc] hic omittit ι quod ceteroqui diligenter adscriptum est ‖ col II 34—35 παθητικὰ om ‖ col III 23 in compendium quod ἑνικὸν numerum significat post primam litteram inrepsit α ‖ 25 τύψητε

[Lectiones Armenii] col I 25—26 ἐνεστῶτος ita hoc loco convertit ut ceteris; imperfectum vero tempus non quo uti solet nomine notat sed hoc: *terakordsi* quod significat aliquam rem etiam valere, nondum deficere ‖ col I 27—III 19 singulis coniunctivorum numeris praemittit coniunctionem quae vice fungi potest graeci ἐάν ‖ col I 36—II 10 habet unum coniunctivum perfecti et plusquamperfecti ‖ col II 12—32 tres coniunctivos exhibet quibus communis index aoristi vel futuri inscriptus est. ante alterum et tertium legitur *gam*, quod significat *aut* ‖ col II 34—III 33 in coniunctivo modo passivi generis distinguit imper-

Μέσου ἀορίστου καὶ μέλλοντος β′
Ἑν. ἐὰν τύπωμαι
τύπῃ
τύπηται
Δυ. ἐὰν τυπώμεθον
ἐὰν τύπηcθον
ἐὰν τύπηcθον
Πληθ. ἐὰν τυπώμεθα
τύπηcθε
τύπωνται

Μετ' ὀλίγον μέλλοντος τοῦ καὶ ἀττικοῦ
Ἑν. ἐὰν τετύψωμαι
τετύψῃ
τετύψηται
Δυ. ἐὰν τετυψώμεθον
τετύψηcθον
τετύψηcθον
Πληθ. ἐὰν τετυψώμεθα
τετύψηcθε
τετύψωνται

Μετοχαὶ ἐνεργητικαὶ χρόνου ἐνεcτῶτος καὶ παρατατικοῦ
Ἑν. ὁ τύπτων, ἡ τύπτουcα, τὸ τύπτον
Δυ. τὼ τύπτοντε, τὰ τυπτούcα
Πληθ. οἱ τύπτοντες, αἱ τύπτουcαι, τὰ τύπτοντα

Παρακειμένου καὶ ὑπερcυντελίκου
Ἑν. ὁ τετυφώς, ἡ τετυφυῖα, τὸ τετυφός
Δυ. τὼ τετυφότε, τὰ τετυφυία
Πληθ. οἱ τετυφότες, αἱ τετυφυῖαι, τὰ τετυφότα

Μέσου παρακειμένου καὶ ὑπερcυντελίκου
Ἑν. ὁ τετυπώς, ἡ τετυπυῖα, τὸ τετυπός
Δυ. τὼ τετυπότε, τὰ τετυπυία
Πληθ. οἱ τετυπότες, αἱ τετυπυῖαι, τὰ τετυπότα

Ἀορίστου α′
Ἑν. ὁ τύψας, ἡ τύψαcα, τὸ τύψαν
Δυ. τὼ τύψαντε, τὰ τυψάcα
Πληθ. οἱ τύψαντες, αἱ τύψαcαι, τὰ τύψαντα

Ἀορίστου β′
Ἑν. ὁ τυπών, ἡ τυποῦcα, τὸ τυπόν
Δυ. τὼ τυπόντε, τὰ τυπούcα
Πληθ. οἱ τυπόντες, αἱ τυποῦcαι, τὰ τυπόντα

Μέλλοντος α′
Ἑν. ὁ τύψων, ἡ τύψουcα, τὸ τύψον
Δυ. τὼ τύψοντε, τὰ τυψούcα
Πληθ. οἱ τύψοντες, αἱ τύψουcαι, τὰ τύψοντα

Μέλλοντος β′
Ἑν. ὁ τυπῶν, ἡ τυποῦcα, τὸ τυποῦν
Δυ. τὼ τυποῦντε, τὰ τυπούcα
Πληθ. οἱ τυποῦντες, αἱ τυποῦcαι, τὰ τυποῦντα

Μετοχαὶ παθητικαὶ χρόνου ἐνεcτῶτος καὶ παρατατικοῦ
Ἑν. ὁ τυπτόμενος, ἡ τυπτομένη, τὸ τυπτόμενον
Δυ. τὼ τυπτομένω, τὰ τυπτομένα
Πληθ. οἱ τυπτόμενοι, αἱ τυπτόμεναι, τὰ τυπτόμενα

Παρακειμένου καὶ ὑπερcυντελίκου
Ἑν. ὁ τετυμμένος, ἡ τετυμμένη, τὸ τετυμμένον
Δυ. τὼ τετυμμένω, τὰ τετυμμένα
Πληθ. οἱ τετυμμένοι, αἱ τετυμμέναι, τὰ τετυμμένα

Ἀορίστου α′
Ἑν. ὁ τυφθείς, ἡ τυφθεῖcα, τὸ τυφθέν
Δυ. τὼ τυφθέντε, τὰ τυφθείcα
Πληθ. οἱ τυφθέντες, αἱ τυφθεῖcαι, τὰ τυφθέντα

Μέσου ἀορίστου α′
Ἑν. ὁ τυψάμενος, ἡ τυψαμένη, τὸ τυψάμενον
Δυ. τὼ τυψαμένω, τὰ τυψαμένα
Πληθ. οἱ τυψάμενοι, αἱ τυψάμεναι, τὰ τυψάμενα

[Discrepantia scriptvrae codicis Monacensis] col I 8 et 9 ἐαν τυπῆcθον, ἐαν τυπῆcθον ‖ 42 τὼ τετυφώτε, τα τεφύια ‖ col II 6—7 τὰ τετυπυῖα ‖ 24—25 τα τυποῦcα ‖ 33—34 τὰ τύψουcα ‖ 40 ὁ τυπών ‖ 42—43 τα τυποῦcα ‖ col III 8 τῶ τυπτομένω ‖ 19 τῶ τετυμμένω ‖ 28 τῶ τυφθέντε ‖ 38 τὸ τυψαμένω

Lectiones Armenii] fectum a praesenti tempore, plusquamperfectum a perfecto, futurum ab aoristo ‖ col I 25—p 132 col III 30 omnino desunt in Armenii paradigmate participia

'Αορίστου β'

Ἑν. ὁ τυπείς, ἡ τυπεῖσα, τὸ τυπέν

Δυ. τὼ τυπέντε, τὰ τυπείσα

Πληθ. οἱ τυπέντες, αἱ τυπεῖσαι, τὰ τυπέντα

Μέλλοντος α'

Ἑν. ὁ τυφθησόμενος, ἡ τυφθησομένη, τὸ τυφθησόμενον

Δυ. τὼ τυφθησομένω, τὰ τυφθησομένα

Πληθ. οἱ τυφθησόμενοι, αἱ τυφθησόμεναι, τὰ τυφθησόμενα

Μέλλοντος β'

Ἑν. ὁ τυπησόμενος, ἡ τυπησομένη, τὸ τυπησόμενον

Δυ. τὼ τυπησομένω, τὰ τυπησομένα

Πληθ. οἱ τυπησόμενοι, αἱ τυπησόμεναι, τὰ τυπησόμενα

Μέσου ἀορίστου β'

Ἑν. ὁ τυπόμενος, ἡ τυπομένη, τὸ τυπόμενον

Δυ. τὼ τυπομένω, τὰ τυπομένα

Πληθ. οἱ τυπόμενοι, αἱ τυπόμεναι, τὰ τυπόμενα

Μέσου μέλλοντος α'

Ἑν. ὁ τυψόμενος, ἡ τυψομένη, τὸ τυψόμενον

Δυ. τὼ τυψομένω, τὰ τυψομένα

Πληθ. οἱ τυψόμενοι, αἱ τυψόμεναι, τὰ τυψόμενα

Μέσου μέλλοντος β'

Ἑν. ὁ τυπούμενος, ἡ τυπουμένη, τὸ τυπούμενον

Δυ. τὼ τυπουμένω, τὰ τυπουμένα

Πληθ. οἱ τυπούμενοι, αἱ τυπούμεναι, τὰ τυπούμενα

Μετ' ὀλίγον μέλλοντος τοῦ καὶ ἀττικοῦ

Ἑν. ὁ τετυψόμενος, ἡ τετυψομένη, τὸ τετυψόμενον

Δυ. τὼ τετυψομένω, τὰ τετυψομένα

Πληθ. οἱ τετυψόμενοι, αἱ τετυψόμεναι, τὰ τετυψόμενα

[Discrepantia scriptvrae codicis monacensis] col I 4—5 τω τυπέντε, τὰ τυπεῖσα ‖ 6-7 τα τυπέντες τα τυπεῖσαι ‖ 15 τῶ τυπομένω ‖ col II 5 τῶ τυφθησομένω ‖ 15 τῶ τυψωμένω ‖ col III 5 τῶ τυπησομένω, τὰ τυπησόμενα ‖ 15 τῶ τυπουμένω ‖ 26 τῶ τετυψομένω

INDEX GRAECVS

Hoc indice omnes omnium vocum quas Dionysius et auctores supplementorum usurpavere loci indicantur, nisi quod non enumeravi omnes eos, ubi articulus praepositivus invenitur, et quod in supplementis omnino neglexi usum non nullarum vocum tritissimarum, velut δέ καί μέν coniunctionum.

† Crucem addidi eis vocabulis aut locorum eorum numeris, quibus idem signum in contextu verborum Dionysianorum a me adiectum est.

* Asteriscum praemisi eis quae ex supplementis vetustis, non ex ipsa techne petita sunt.

Ceterum etiam ea vocabula in indicem recepi, quae non inveniuntur nisi in deterioribus codicibus aut in editionibus, — eaque quae in arte supplementisve olim lecta esse ex scholiis, erotematis, interpretationibus vetustis, aliis scriptoribus coici licet, — denique aliquot nec nunc nec olim in techne aut supplementis occurrentia, quorum usus exemplis illustratur aut tangitur certe in adnotatione mea.

Dionysiana vocabula curavi ut ab ceteris distinguerentur litteris **crassioribus**.

Notationes ex numeris romanis et arabicis compositae ad prolegomena aut addenda referendae sunt.

A

Ἑλένην ἁρπάξας Ἀλέξανδρος. MSyncellos περὶ συντάξεως fol 212ʳ: ὁ ἄν δυνητικὸς καλούμενος καὶ ὁ ἰσοδύναμος αὐτῷ κέν ποιητικός. denique Gaza Lascaris Chalcondyles praeter alias hanc addunt classem ad Dionysianas: οἱ δὲ δυνητικοί, οἷον ἄν. Ex ἀναιρετικῶν nomine orta Prisciani species *abnegativa* III 100_5. vide ad 87, 1—88, 2. — Vsurpatur ἄν ab Dionysio in ὅτ' ἄν tantum, quod vide sub ὅτε

ἀνά praepositio bisyllaba 72, 1. anastropham non patitur: ad 72, 1—2

ἀναγινώσκω recito: ἀναγνῶμεν 6, 9. ἀναγινωσκόντων 6, 13. — ἀναγνωστέον 6, 6. — hanc formam erant qui legerent inter exempla adverbiorum θετικῶν 85, 2. vide adnot.

ἀνάγνωσις recitatio 5, 4. 6, 5

ἀναιρετικοὶ σύνδεσμοι appellantur ἄν et κέν a posterioribus. vide sub ἄν

*Ἀνακρέων exemplum diiambi 121, 1

ἀναλογητικός et ἀναλογικός: ad 105, 1 (p 106 med.)

ἀναλογίας ἐκλογισμὸς appellatur canonum flexionis expositio 6, 2. Melampus scholiasta ἀναλογίαν interpretatur παράθεσιν τῶν ὁμοίων

* ἀνάπαιστος 118, 4. 123, 1 et 4

ἀναπληρωματικός v. παραπληρωματικός

ἀνάστασιν pro ἀνάτασιν in G codice 6, 15 atque etiam in L, sed ibi correctum, denique etiam in scholiis Matritensibus: vide Addenda p LXXVIII 39

ἀναστρέφω. οὐκ ἀναστρέφοντος τοῦ λόγου de ea conversione, quam Aristoteles aliique logici ἀντιστρέφειν verbo significaverunt, 38, 1. — ἀναστρέφονται de praepositionum traiectione 71, 2. cfr adnot. ad 70, 2—3

ἀνάτασις sublatio vocis, qua efficitur accentus acutus: ἀνάτασιν 6, 15

ἀναφορὰν (*relationem*) significant ἑκάτερος et ἕκαστος, quae fit ab duobus vel pluribus ad unum: 41, 3

ἀναφορικὸν ὄνομα 33, 3. 40, 1. hac appellatione (de qua vide CEASchmidtii Beitraege p 576—580) Dionysius nominat τοιοῦτος τοσοῦτος τηλικοῦτος, cum ὅστις ὁποῖος ὁπόσος ὁπηλίκος, quae nos relativa vocamus, uno ἀορίστων nomine nuncupet. at discrepat posteriorum technicorum usus. Apollonius D. de coni. 502_{14} B. = 235_{31} Schn.: τοῖς κατὰ πεῦσιν προοιστοῖς παρά⟨κειται⟩ ἀναφορικὰ κατὰ πρόσθεσιν τοῦ ō, ποῖος ὁποῖος, πόσος ὁπόσος. Herodianus in pros. Iliaca ad Λ 257: φιλεῖ τὸ ō πρὸ τοῦ π̄ κείμενον μὴ κατὰ ἀναφορικὴν ἔννοιαν ψιλοῦσθαι . . . . . . προσέθηκα δὲ εἰ μὴ ἀναφορικὴ σημασία, διὰ τὸ ὁποῖος ὅπως καὶ τὰ τοιαῦτα. Arcad. XX 224_{18} Schm.: ὁπόσος ὁποῖος καὶ τὰ ὅμοια ὡς ἀναφορικὰ δασύνεται. vide adnot. ad 40, 2—3 et ἀόριστος

ἀνδρειότερος exemplum comparativi 27, 4 et 5

ἀνδρών fortasse legebat Armenius inter exempla nominis περιεκτικοῦ 42, 2

† ἀνεπέκτατος. ἀνεπεκτάτων κατ' εὐθεῖαν καὶ ἑνικὴν πτῶσιν a deterioribus testibus 15, 1 adduntur ad τελικὰ ἀρσενικῶν ὀνομάτων στοιχεῖά ἐστι πέντε, quia ad haec quinque (ν ξ ρ σ ψ) accedunt ε̄ et ῑ, si rationem habemus etiam nominum ἐπέκτασιν passorum, qualia sunt τοιόσδε et τοιουτοσί

ἀνθρωπίσκος exemplum nominis diminutivi 28, 7

ἄνθρωπος exemplum nominis appellativi 24, 5. 34, 2. exemplum nominum generis communis 25, 2 in libris deterioribus omnibus

ἀνταγωνίζω exemplum verbi parasyntheti 51, 1 in GBVHf, ἀνταγωνίζομαι ibidem in T

ἀνταποδοτικὸν ὄνομα 33, 3. 40, 2. est unum ex quattuor nominibus quibus D. τοιοῦτος τοσοῦτος τηλικοῦτος appellari dicit. Priscianus *redditivi* nomine convertit: ad 40, 1—2

ἀντί praepositio bisyllaba 72, 1. — usurpatur 63, 2

ἀντιβάλλω de codicum collatione XIII 43

ἀντιγονίζω exemplum verbi parasyntheti 51, 1

* ἀντίσπαστος πούς 120, 10

ἀντιστοιχάριον et ἀντιστοιχικὸν vocatur lexicon orthographicum: XII 20. XVII 35

ἀντιστοιχεῖ τὰ δασέα τοῖς ψιλοῖς 13, 3 de eis aspiratis quae in tenuium locum succedunt ante spiritum asperum

ἀνύτω exemplum tertiae coniugationis barytonorum 55, 4 [ἀνύττω VHAf]

ἀντωνυμία *pronomen* 23, 2. 63, 3. ἀντωνυμίᾳ 64, 1. ἀντωνυμιῶν 69, 4

ἀντώνυμον, non ἀντωνυμίαν convertit Armenius 63, 1 et 69, 4. novit illud nomen, sed reiciendum esse probare studet Apollonius D. de pron. 2BC = 4, 5—17 Schn.

ἄνω exemplum adverbii localis 76, 2

* ἄνωθεν εἰςῆλθεν ἡ ἀπόστροφος 113, 3

ἄορ unum ex pluribus synonymis quae gladium significant 36, 6

ἀόριστος. ἀόριστον ὄνομα 33, 2. 39, 3. hac appellatione (de qua vide C E A Schmidtii Beiträge p 576—580) Dionysius nominat ὅστις ὁποῖος ὁπόσος ὁπηλίκος. conferendus Apollonius Dysc., qui synt. 306_{19} ὅς in huiusmodi enuntiatis «ὃς ἂν ἔλθῃ μεινάτω με» et ὅστις indefinitam vim habere dicit, item ὅπου ὅπῃ similia ἀοριστούμενα vocat vel ἀοριστωδῶς dicta, de adv. 607_{10} B. = 193, 27 Schn., de synt. [adv.] 625_{2} = 209_{27}. (at idem Apollonius ὅστις ὁποῖος ὁπόσος ὁπηλίκος etiam ἀναφορικά appellat. vide ἀναφορικόν et adn. ad 39, 4.) — ἀόριστος χρόνος 53, 3 et 4. * ἀορίστου α′ 126 I 1 III 1 et 12. 127 III 1 et 18 et 20. 128 I 33 II 33 III 1. 129 I 23 II 33 et 43. 130 II 12 III 10 et 21. 131 II 12 III 25 et 34. * ἀορίστου β′ 126 I 12 III 23 et 34. 127 III 3 et 7 et 22 et 24. 128 II 1 III 11 et 21. 129 I 33 III 1 et 11. 130 II 23 III 33. 131 I 1. 131 II 21. 132 I 1 et 11

ἀπαγγέλλεσθαι et ἀπαγγελτικόν pro ἐπαγγέλλεσθαι et ἐπαγγελτικόν: ad 105, 1

ἀπαγορεύσεως ἐπιρρήματα nominantur adverbia dehortativa vel prohibitiva 79, 1

ἅπαξ in Afb 19, 4

ἀπαρέμφατος ἔγκλισις *modus infinitivus* 47, 4

ἀπαρτίζω. διανοίας ἀπηρτισμένης (*sensus absoluti*) signum vocatur στιγμή 7, 5; διανοίας μηδέπω ἀπηρτισμένης signum ὑποστιγμή 7, 6. — * ἀπαρτίζειν εἰς μέρος λόγου *exire, desinere* 122, 3. 123, 10. 124, 3. 4. eadem ratione passivi tempus perfectum usurpatur 122, 6 et 8

ἄπειρος. ἐπ' ἄπειρον (*in infinitum*) orationem conectunt coniunctiones copulativae 88, 3

ἀπήχησις φωνῆς *sonitus vocis* 6, 15

ἁπλοῦς de consona simplici 19, 1. — ἁπλοῦν σχῆμα de nominibus, verbis, pronominibus non compositis 29, 5 et 6. 50, 3 bis. 68, 1 bis; item de verbo simplici ῥῆμα ἁπλοῦν 125, I 3; de adverbiis non compositis ἁπλᾶ 73, 1 bis. — *ἁπλοῦς πούς 117, 5 et 7

ἀπό praepositio bisyllaba 72, 2. — usurpatur 8, 5. 9, 2. 6, 8 (ἀφ'). 19, 2. 20, 5. 22, 1. 25, 5 (ἀφ') et 8 et 9. 26, 5. 29, 3. 34, 4 et 5 ter. 35, 1 bis. 37, 1. 51, 4 (ἀφ'). 59, 4 et 5 et 6 bis et 8 bis et 9 bis [66, 1] 69, 1 bis et 2 bis et 3 bis. 91, 1

ἀποδείξεων 96, 1

ἀπόδοσις *expositio, enarratio* 6, 1. ἐπ' ἀποδόσει αἰτίας *ut ratio reddatur, causa exponatur* 93, 1

ἀποθετικὴ διάθεσις. hoc verborum genus nihil aliud esse quam latinorum technographorum deponens in graecam grammaticam translatum iam vidit Skrzeczka (v. progr. Regimont. 1858 p 13 et 15). occurrit autem haec interpretatio iam in Dosithei arte VII 406_{5}: *significationes verborum quinque, activa passiva neutra deponens communis.* σημασίαι, διαθέσεις ῥημάτων πέντε, ἐνεργητική παθητική οὐδετέρα ἀποθετική κοινή. vide ad 49, 2—3 (p 50)

ἀπολείπω *mancus sum, non integer*: ἀπολείποντος 30, 3 et 4. ἀπολειπόντων 30, 2

ἀπολελυμένον ὄνομα *absolutum nomen*, quod per se intellegitur neque postulat ut addatur vel certe cogitetur nomen alterum: 33, 5. 44, 6. similis est is huius perfecti usus, ex quo positivum adiectivorum gradum significat, velut in Apollonii synt. 97_{20}. nec abhorret quod ἀπολελυμένη vocatur persona pronomine vel verbo indicata, ubi non opponitur alteri, velut synt. 129_{12}. quam ad rem significandam etiam ἀπόλυτος nomen idque saepius ab Apollonio adhibetur

Ἀπόλλων 38, 5 (Φοῖβος *nomen cum* Ἀπόλλωνος *nomine de eodem dicitur*)

ἀπονέμον in ὀνόματος definitione Apolloniana: Addenda LXXXIV 17

ἀπορηματικοὶ ϲύνδεϲμοι ***coniunctiones dubitativae***, ἆρα κᾶτα μῶν, 88, 1. 94, 2. Stoici videntur eiusmodi voces ἐρωτηματικῶν et ἐπαπορητικῶν nominibus appellasse. certe ἐρωτήματα et ἐπαπορητικὰ πράγματα nominabant ea enuntiata, quae ἆρα voce inducuntur, vide Laertium VII § 66. 68. Apollonius ἀπορηματικὸν vocat ἆρα de coni. $526_{24} = 258_{15}$; alibi semper apud eum legimus διαπορητικῶν appellationem (vide de coni. $489_{32} - 496_{16} = 223_{23} - 230_{2}$), quam Tryphoni eum debere colligas ex $491_{17} = 225_{2}$. probabile autem est etiam ἐρωτηματικῶν nomine Dyscolum usum esse, cum ἐρώτηϲιϲ nomine utatur de enuntiatis dubitativis (e. g. de coni. $226_{25,\ 27}$). haud dubie Herodianus et διαπορητικοὺϲ et ἐρωτηματικοὺϲ hanc coniunctionum speciem appellabat, v. Ioannem Alex. 39_{33} 40_{27}; 41_{29}. item artis Dionysianae interpres *Σ* 968_{32}: καὶ ὁ ἢ δὲ διαπορητικὸϲ καὶ ὁ ἦε, 968_{23}: ὁ ἆρα ἐρωτηματικὸϲ ὢν μηκύνει τὸ ᾱ, ϲυλλογιϲτικὸϲ δὲ βραχύνει. Apud Priscianum respondent *dubitativae* sive *interrogativae*, III 101_{9}: ***dubitativae sunt quae dubitationem significant, ut 'an', 'ne' correpta, 'necne'*** ....; ***frequentissime tamen eaedem interrogativae sunt.*** Palaemon autem apud Charis. I 225_{25} Dositheus VII 418_{12} Asper V 553_{13}. qui classem coniunctionum ***dubitandi*** habent, nullum exemplum proferunt quod graecis ἀπορηματικοῖϲ respondeat, sed ***si nisi sive seu siquidem***, neque nomen ἀπορηματικῶν sed διϲτακτικῶν Palaemon et Dositheus adiciunt

†ἀπορρηματικοὶ pro ἀπορηματικοὶ optimi codices et 88, 1 et 94, 2 exhibent. vide de hac cacographia adn. ad locum alterum

* ἀπόϲτροφοϲ, ἡ, prima earum prosodiarum, quae πάθη appellantur 106, 1 et 4. 107, 5. 112, 5. vide προϲῳδία

ἀποτελεῖν φωνὴν vel ϲυλλαβὴν dicuntur vocales solae aut coniunctae cum consonantibus 9, 8. 10, 5. 11, 4

ἀποτελεϲτικῶν vel ἀποτελεϲματικῶν ϲυνδέϲμων nomine ab technicis Dionysio posterioribus vocatae sunt ἵνα coniunctio et ceterae quas nos *finales* dicimus. Apollon. synt. 265_{27}: οἱ καλούμενοι ἀποτελεϲτικοί, 268_{21}: ὁ ἵνα ἀποτελεϲτικόϲ, 272_{14}: οὓϲ καὶ ἀποτελεϲματικοὺϲ ϲυνέβη καλεῖϲθαι (sic prior manus codicis optimi, ceteri libri ἀποτελεϲτικοὺϲ), 273_{2}: ὁ αἰτιολογικὸϲ ϲύνδεϲμοϲ (scil. ἵνα) τῇ πρὸϲ τὸν ἀποτελεϲματικὸν ὁμοφωνίᾳ ϲυνήρπαϲε καὶ τὰ τῆϲ ϲυντάξεωϲ εἰϲ ταὐτό (hic omnes libri exhibent formam septem syllabarum), de coni. 510_{19} B. = 243_{20} Schn.: ἔχει δὲ (scil. ἵνα) καὶ τὰϲ ϲυνδεϲμικὰϲ διαφορὰϲ δύο οὔϲαϲ, μίαν μὲν αἰτιολογικήν, ἑτέραν δὲ ἀποτελεϲτικήν. *effectivae* a Prisciano nominantur. Thrax nondum distinxit finales ab causalibus. vide 93, 1 et adn.

ἀποφάσεως ἐπιρρήματα ***adverbia negandi*** 78, 1. hoc quoque ἀπόφαϲιϲ nomen erant qui perperam ab ἀποφαίνειν derivarent: ad 78, 1 (vide etiam Armenii lectiones)

ἄπτωτος λέξιϲ ***vox flexione casuali carens*** 46, 4

ἀπωμοτικὰ ἐπιρρήματα ***adverbia iurandi negativa*** 84, 4

ἄρ in numero coniunctionum expletivarum est 99, 1. vide adn. ad ῥά in med. p 98

ἄρα in numero coniunctionum ratiocinativarum est 96, 1. a posterioribus technographis etiam inter expletivas numeratur. Apollonius D. de coni. 526_{25} B. = 258_{16} Schn.: ὅτε μέντοι (scil ὁ ἄρα) ἐπιφορητικὸϲ (lege ἐπιφορικὸϲ quod est nomen speciei ratiocinativarum) ἢ παραπληρωματικόϲ, βραχὺ ἔχει τὸ ᾱ. Herodianus apud Io. Alex. 39_{31}: ὁ ϲυλλογιϲτικὸϲ ἢ παραπληρωματικόϲ (scil. ἄρα), ἑκάτερον (scil ᾱ) ϲυϲτέλλων. cfr Apoll. soph. 43_{12}: ἄρα ἀντὶ τοῦ δή (quae est coniunctio expletiva) παρ' Ὁμήρῳ διὰ παντόϲ, παρὰ δὲ τοῖϲ ἄλλοιϲ ἐν τῷ βίῳ ϲυλλογιϲτικὸϲ ϲύνδεϲμοϲ, ubi videtur τε ante τῷ intercidisse. vide p 98 ad ῥά

ᾱ̓ρα in numero coniunctionum dubitativarum refertur 95, 1

"Αραψ vocis syllaba altera exemplum est syllabae consona duplici productae 19, 4. videtur autem corruptela hoc

Δ

τῶν μακρῶν στοιχείων ἐκφέρηται, scil ἡ συλλαβή, de primo modo syllabae natura longae 17, 5. — ἐκφερομένην ἐπ' ἄπειρον τὴν ἑρμηνείαν *coniungunt coniunctiones copulativae* 88, 3

ἔλαθεν ⏑⏑– apud Homerum 22, 2

ἐλαία exemplum nominis specialis 44, 1

ἐλαττωτικοὺς συνδέσμους Gaza, Lascaris, Chalcondyles vocant γοῦν et γέ, ad 87, 1—88, 2. cfr Apollonii synt. 267_{25}: μείωσιν μὲν ὁ γέ (scil σημαίνει) ἐν τῷ «τοῦτό γέ μοι χάρισαι», de coni. 517_{31} B. = 250_7 Schn.: ἐν τῷ «τοῦτό γέ μοι χάρισαι» «τοῦτό γέ μοι λάλησον» ἔμφασις ἱκανὴ μειότητος

†ἐλάφινος exemplum ὀνόματος μετουσιαστικοῦ 45, 2

ἐλάχιστον μέρος τοῦ λόγου 22, 4

ἐλεγεῖα quo modo recitanda sint dicit 6, 9

ἐλεγειακός. Armenius fortasse invenit apud technes scholiastam hanc adverbiorum classem speciebus Dionysianis additam: τὰ δὲ ἐλεγειακά, οἷον ἒ ἔ. vide ad 77, 1 et *Zur Wiederherstellung des ältesten occid. Compend. der Gramm.* p 70

ἐλεγκτικὸς σύνδεσμος vide sub ἐπιλεκτικούς

Ἑλένη exemplum nominis feminini in $\bar{η}$ desinentis 16, 1

ἕλιξ exemplum nominis feminini in $\bar{ξ}$ desinentis 16, 1

ἐμαυτοῦ 68, 2. — ἐμαυτός: ad 68, 1—2

ἐμμελῶς ***recitanda est poesis lyrica*** 6, 10

ἐμμέτρου codd. deteriores et editiones 22, 5 habent, quod ex erotematis Moschopuliis in artem invectum est

ἐμός. citantur hae pronominis formae: ἐμός 65, 1. 66, 2. 67, 1 et 4. 69, 2 et 5. ἐμή 66, 2. ἐμόν 66, 2. ἐμοῦ 67, 5. ἐμῷ 67, 5. ἐμόν 67, 6. ἐμώ 67, 2. ἐμοί 67, 2. denique ἐμός vocativum legebat 67, 6 Heliodorus, vide adn.

ἐμπειρία 5, 2

ἐμπεριεκτικὴ διάθεσις verborum, cuius mentionem fecimus ad 48, 1 (p 49), sic definitur ab interprete artis anonymo Σ 885_{21}: ἐμπερ. δέ ἐστιν ἡ ἀμφοτέρων τῶν διαθέσεων ἐπιδεκτική, ὡς ἔχει τὸ «βιάζομαι ὑπὸ σοῦ» καὶ τὸ «πορεύομαι διὰ σέ» (*mittor per te*). similia habet scholion ad initium Argonauticorum Apollonii Rh. p 303 K.: Ἀρχόμενος. ἀπὸ περιεκτικοῦ ῥήματος μετοχὴ ἐσχημάτισται. περιεκτικὰ δέ εἰσιν ὅσα δρᾶσιν καὶ πάθος ἐμφαίνουσιν, οἷον βιάζομαι δωροῦμαι σφαγιάζομαι. οὕτω καὶ τὸ ἄρχομαι τὸ μέν τι σημαίνει «ἀπὸ σοῦ τὴν ἀρχὴν ποιοῦμαι» . . . . . τὸ δέ τι σημαίνει «ἀρχαιρεσιαζόμενος ὑπὸ σοῦ», οἷον ἐνθουσιῶν ὑπὸ σοῦ. iniuria Skrzeczka progr. Regim. 1858 p 16 opinatus est ἐμπεριεκτικὰ verba eadem esse quae ab Stoicis ἀντιπεπονθότα appellabantur; recte de genere activam vim et passivam complectente iudicavit Hermannus Mueller *De generibus verbi* p 43. — ἐμπεριεκτικὸν ὄνομα vide περιεκτικόν

ἐμπεριλαμβάνω. ἐμπεριειληφός 8, 4. ἐμπεριειλημμένου 26, 7

ἔμπης exemplum coniunctionum adversativarum 100, 2

*ἐμπίπτειν. τὸν ἐμπίπτοντα πόδα 123, 2. — [ἐμπεπτωκός perperam pro πεπτωκός scriptum exhibent complures testes 26, 7]

ἐμφαῖνον 42, 1

ἐν praepositio monosyllaba 71, 2. — usurpatur: 6, 3 et 15. 7, 1 bis. 8, 1 et 2. 10, 7. 12, 2. 14, 8 bis. 28, 4. 36, 5. 42, 1. 70, 2. 76, 2

ἐναντιοφώνους διφθόγγους fortasse nominatas legebat $\bar{ηυ}$ $\bar{ωυ}$ $\bar{υι}$ in artis scholio Armenius: ad 10, 8

ἐναντιωματικοὺς συνδέσμους ***coniunctiones adversativas*** 100, 2

ἐναντίως 39, 3

ἐναρμονίου φωνῆς 6, 15 falso interpretatur Σ 754_{23}: ἐναρμόνιος τουτέστιν ἔναρθρος, ἡ ἀπὸ διανοίας ἐκπεμπομένη καὶ εἰς διάνοιαν ἀνερχομένη, nec magis recte Σ Goettl 60_{18}: ἐγγράμματός τε καὶ ἔναρθρος. immo vero est vox, quae in harmonia est vel harmoniam habet, eo effectam, quod una syllaba acuto sono, ceterae graviore pronuntiantur

ἐνδεούσης διανοίας ***imperfectae sententiae*** 7, 7

ἕνεκα refertur in numerum coniunctionum causalium ab Dionysio et ceteris technicis omnibus (usque ad Chryso-

ἐπίϑετον ὄνομα *nomen adiectivum* 33, 1. 34, 3

ἐπίκοινον γένος nominis 25, 1 et 2

ἐπιλεγόμενον 72, 5

ἐπιλεκτικοὺς vel διακριτικοὺς συνδέσμους appellant Gaza, Lascaris, Chalcondyles ἤ = *quam* et ἤπερ: ad 87, 1 — 88, 2. Prius nomen nescio an restituendum sit AO I 189_{22}: ἔστι δὲ καὶ διασαφητικὸς ὁ ἐλεγκτικὸς καλούμενος παρὰ τοῖς Στωικοῖς, ubi scribi voluit ἐκλεκτικὸς Schoemannus Red. 217[2]) duce Prisciano, qui tom. III p 98_{25} haec habet: *Disertivae* (= διασαφητικοί) *vel electivae sunt, quando diversis propositis aliquid ex eis nos eligere ostendimus*

ἐπιμεριζόμενον ὄνομα *nomen dividuum* vel *dispertitivum* interprete Prisciano 33, 4. 41, 2. quae nomina posteriores Dionysio grammatici in hac classe posuerint, vide ex adn. ad 41, 3

ἐπίρρημα adverbium 23, 2. 72, 4. ἐπιρρημάτων 73, 1

ἐπισταλτική altera dativi casus appellatio 31, 7

ἐπισυνδέουσιν τὴν φράσιν *coniunctiones disiunctivae* 90, 1. vide adnot. de verbo bis composito

ἐπίτασις intentio. superlativus usurpatur κατ' ἐπίτασιν ἑνὸς πρὸς πολλούς 28, 3. ἐπιρρήματα ἐπιτάσεως *adverbia intentiva*, interprete Prisciano 84, 1

* ἐπίτριτος πρῶτος, δεύτερος, τρίτος, τέταρτος 121, 2—6

ἐπιφέρεσϑαι dicuntur consonantes quae sequuntur vocalem eiusdem vocis, sed coniungendae sunt pronuntiatione cum vocali subsequentis 18, 4. 19, 3. 21, 1. * τὴν ἐπιφερομένην συλλαβήν 122, 4

ἐπιφορά. συλλογιστικοὶ (scil σύνδεσμοι) δέ εἰσιν, ὅσοι πρὸς τὰς ἐπιφοράς τε καὶ συλλήψεις (?) τῶν ἀποδείξεων εὖ διάκεινται 95, 2. cfr Crinis Stoici verba apud Laertium VII 76: λόγος δέ ἐστιν τὸ συνεστηκὸς ἐκ λήμματος ἢ λημμάτων καὶ προσλήψεως καὶ ἐπιφορᾶς, οἷον ὁ τοιοῦτος· «Εἰ ἡμέρα ἐστί, φῶς ἐστι. Ἡμέρα δέ ἐστι. Φῶς ἄρα ἐστίν». λῆμμα μὲν γάρ ἐστι τὸ «Εἰ ἡμέρα ἐστί, φῶς ἐστι», πρόσληψις τὸ «Ἡμέρα δέ ἐστιν», ἐπιφορὰ δὲ τὸ «φῶς ἄρα ἐστί»

ἐπιφορικοὶ σύνδεσμοι ab Stoicis eae coniunctiones nominatae sunt, quibus ἐπιφοραὶ inducuntur, velut ἄρα. ab Stoicis nomen accepit Apollonius Dyscolus: de coni. 494_{18} B = 227_{24} Schn.: ὁ ἐν βραχεῖ τῷ ᾱ λεγόμενος ἄρα συλλογιστικός ἐστι καλούμενος ἢ ἐπιφορικός. 522_{29} = 254_{22}: οὐ μόνον ἐπιφορικὸς παραλαμβάνεται (scil ὁ ἄρα), ἀλλ' ἀπειράκις καὶ παραπληρωματικός. 519_{19} = 251_{27}: καὶ ἐν τοῖς καλουμένοις πρὸς ἡμῶν μὲν συλλογιστικοῖς, πρὸς δὲ τῶν Στωικῶν ἐπιφορικοῖς ἔστι παραδέξασθαι τὴν σημασίαν αὐτῶν (*agnosci debet vis certa coniunctionum expletivarum*). τὸν τοίνυν (ante τὸν Bekker coicit addendum esse λέγω δὲ) ἐκ δύο παραπληρωματικῶν συνεστῶτα, καὶ ἔτι μετὰ τοῦ γάρ ἐν τῷ τοιγάρτοι, καὶ μετὰ τοῦ οὖν τοιγαροῦν. δύναμιν γὰρ ἔχουσιν οἱ τοιοῦτοι ἴσην τῷ ἄρα συστελλομένῳ κατὰ τὸ ᾰ. καὶ εἴρηνται μὲν ἐπιφορικοί, καθὸ ἐπιφέρονται τοῖς λελημματισμένοις. «εἰ ἡμέρα ἐστί, φῶς ἐστι (hoc λῆμμα equidem contra codicum auctoritatem addidi). ἀλλὰ μὴν ἡμέρα ἐστί. φῶς ἄρα ἐστί, τοιγαροῦν φῶς ἐστι. φῶς τοίνυν ἐστί». συλλογιστικοὶ δέ (scil εἴρηνται), καθότι ἐπί τισιν ἀποδείξεσιν, ἐπισυλλογιζόμενοι τὸ συναγόμενον, προσχρώμεθα τοῖς συνδέσμοις τοῖσδε. «ἔχεις μου πέντε δραχμάς. ἔχεις δὲ καὶ τρεῖς. ἔχεις ἄρα ὀκτὼ δραχμάς, ἔχεις τοίνυν ὀκτὼ δραχμάς». ubi quod Dyscolus ita loquitur quasi eisdem finibus notiones συλλογιστικῶν et ἐπιφορικῶν circumscriptae sint, non respicit προσληπτικούς, qui ipsi quoque συλλογιστικοὶ sunt, sed inducunt πρόσληψιν i. e. propositionem minorem, velut ἀλλαμήν. eadem ratione loquitur Dionysii interpres Σ 970_{1-9}. atque conferendus etiam Priscianus tom. III p 100_{15}: *Collectivae vel rationales sunt* ergo igitur itaque quin alioquin immo utique atqui, *hae enim per illationem colligunt supra dictum . . . . Dicuntur tamen eaedem illativae, quod praepositis aliis inferuntur.* vide ad 95, 2 — 96, 2

Z

H

Θ

I

latur pater Aiacis Locrensis hoc loco in libris optimis, in scholiorum codicibus nonnullis,* in erotematis vetustissimis. eadem forma usos esse constat Hesiodum (in fragmento quod legitur EM 470_{189} EG 276_{42} in Tzetzae scholiis ad exeg. in Il. p 126_{26} in ἐκλογ. διαφ. λέξεων AO II 451_{18}), Stesichorum (testibus Eustathio in Iliad. B p 277_2 et scholiis Victorianis in Il. O 333), Lycophronem Alex. 1150 (ad quem versum adscripta in margine haec sunt in Palatino Heidelbergensi 18 fol. 79ʳ: ὀδοιδόκειος πατὴρ ἰλέως πάπποc αἴαντος, et haec in Pal. Heidelb. 40 fol. 82ʳ: ὀδοιδόκος πατὴρ ἰλέως ἰλεὺς δὲ αἴας ὁ λοκρός), Tzetzam in Posthomericis 644; Ἰλιάδα, non Οἰλιάδα Pindarus scripsit Olymp. IX extr. In Homerum Ἰλεύς et Ἰλιάδης formas induxit aut in exemplaribus Iliadis inventas probavit Zenodotus (v. Duentzerum p 50), improbavit Aristarchus (v. Lehrsium p 176 ed. III). Herodianus Ἰλεύς genuinum censuit, Ὀϊλεύς pleonasmo illinc ortum, vide Eustath. in Iliad. Z p 650_{48}: κατὰ πλεοναςμὸν τοῦ ō ἐκ τοῦ Ἰλεύς γέγονεν ὁ Ὀϊλεύς ὁμοίως τῷ κέλλω ὀκέλλω, κλῶ κλάζω ὀκλάζω, ἔτι δὲ καὶ ἐν τῷ Βριάρεως Ὀβριάρεως, ὡς τεχνογραφεῖ Ἡρωδιανός, et EM 470_{143} sub Ἰλεύς: ὁ δὲ Ἡρωδιανὸς (sic enim pro ἡρώος

δοτ legendum cum Florentino Marciano 304 apud Millerum Mélanges de littér. grecque p 167) διχῶς λέγει ὥσπερ Βριάρεως καὶ Ὀβριάρεως. in libello anonymo περὶ ποσότητος, cuius auctorem doctrinam suam orthographiae Herodianeae debere certum est, sola Ἰλεύς forma invenitur (AO II 296_{14}): τὰ εἰς ευς ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον οὐ θέλουσι τῇ ει διφθόγγῳ παραλήγεσθαι, εἰ μὴ ἀπὸ πρωτοτύπου σχῶσι τὴν ει δίφθογγον, οἷον βασιλεύς, ἱππεύς, Ἰλεύς, ὄνομα κύριον, Ἀχιλλεύς, ἐριθεύς. Denique adiciendum est, Proclum, chrestomathiae auctorem, si Veneto codici fides, formam quinque litterarum praetulisse: vide scholiorum in Iliadem editionem Bekkerianam p II, Dindorfianam vol. I p XXXVIII 30

ἵνα in numero αἰτιολογικῶν συνδέσμων est 93, 2. — usurpatur 6, 8. *110, 6. — tres huius vocis significationes distinctae sunt ab Apollonio et technicis posterioribus, adverbialis una (*ubi*), coniunctionales duae, causalis et finalis: ad 93, 2 in p 94. de ἵνα non finem sed causam indicante cfr CEASchmidt Beitraege p 399 adn. 31

ἰού exemplum adverbiorum σχετλιαστικῶν 77, 1. vide adn. de accentu

ἱππεύω exemplum coniugationis barytonorum sextae 57, 1

ἵππος exemplum nominis appellativi 24, 5. 34, 2. ex. nominum generis communis 25, 2. ex. nominum specialium 44, 1. ἵπποι in loco Homerico 27, 1

-ῐς terminatio patronymicorum fem. 26, 4

ἴσοι 26, 4

ἰστέον inter exempla adverbiorum θετικῶν 85, 2 legebatur in eo artis exemplari, ex quo origo lexici Bachmanniani (λ) repetenda est; idemque exemplum Syncellus profert: vide adn. ad l. l. in p 85 et 86

ἵστημι exemplum secundae coniugationis verborum in μι desinentium 59, 7

ἱστοριῶν πρόχειρος ἀπόδοσις unum est ex officiis grammatici 6, 1

ἰστῶ. ab hac voce derivatur ἵστημι 59, 6

ἴσως exemplum adverbiorum coiciendi 80, 2

* Ἰωάννης exemplum nominis paroxytoni 109, 3

* Ἰωνικὸς ἀπ' ἐλάσσονος 120, 8; ἀπὸ μείζονος 120, 7

K

κ̄ consonans 11, 1. 12, 2 et 5. 13, 3 et 5. 14, 6. littera characteristica secundae barytonorum coniugationis 55, 1

καθά exemplum adverbiorum παραβολῆς 79, 3 in L²GBVHAfb atque etiam in lemmate scholii et erotematis

καθάπερ exemplum adverbiorum παραβολῆς 79, 3

καθαρός. ὁ εἰς ων καθαρὸν τύπος no-

Λ

M

ἀπὸ δὲ τοῦ cημαινομένου δύναται ποιότηc εἶναι τὸ καλῶc καὶ cοφῶc (ποιότητοc vult CEASchmidt Beitraege p 503). ἔcτι καὶ ἐπὶ (Schmidt ἀπὸ) δύο γενῶν, οἷον πάντωc ἀρcενικοῦ καὶ οὐδετέρου, καὶ ἐφ' (Schmidt ἀφ') ἑνόc, οὕτωc ὥc. Anonymus **Σ** 940_5: μεcότητοc λέγονται οὐκ εἰκῇ, ἀλλὰ διά τινα αἰτίαν. ἀεὶ τὰ τῆc μεcότητοc ἀπὸ ὀνομάτων ἔχει τὴν γένεcιν, ὀνομάτων δὲ τριγενῶν, ἀπὸ γενικῆc, τοῦ $\bar{ν}$ εἰc $\bar{c}$ μεταβαλλομένου . . . . . . Μεcότηc οὖν εἴρηται, ἐπειδὴ ἐκ μέτρου (lege μέcου) τῆc κλίcεωc τῶν ὀνομάτων λαμβάνεται· ἀπὸ γὰρ τῶν τριῶν γενῶν ἐκπίπτει γενικὴ εἰc $\overline{ων}$. διὰ τοῦτο μεcότητοc εἴρηται. Heliodorus **Σ** 939_{18}: μεcότητοc ἐπιρρήματά εἰcιν ὅcα ἀπὸ γενικῶν ὀνομάτων εἰc $\overline{ωc}$ γεγόναcι καὶ εἴρηνται μεcότητοc, παρ' ὅcον εἰcὶ μέcα ἀρcενικῶν καὶ θηλυκῶν ὀνομάτων, ὡc τὸ καλοί καλαί (femininum om Bekker, praebuit O) καλῶν καλῶc, φίλαι (adde masculinum ante femininum) φίλων φίλωc, cοφοί cοφαί (sic O, Bekker cοφά) cοφῶν cοφῶc. καὶ ἀπὸ τῆc γενέcεωc μεcότητοc (hic talia intercidere: μὲν καλοῦνται, ἀπὸ δὲ τοῦ cημαινομένου εἰcὶ ποιότητοc), οἷον ἐὰν εἴπω καλῶc γράφω, τὴν ποιότητα τῆc καλῆc γραφῆc ἐδήλωcα· ἢ cοφῶc λέγω, τὴν ποιότητα τῆc cοφωτάτηc λέξεωc ἐδήλωcα. ὥcτε τοίνυν εἴ τι μεcότηcοc, τοῦτο καὶ (coniunctionem praebuit O) ποιότητοc· οὐ τὸ ἀνάπαλιν. **σ** apud Hilgardum 43_{16}: μεcότητοc δὲ ταῦτα λέγονται ὅτι μέcον (l. μέcα) εἰcὶν ἀρcενικῶν καὶ θηλυκῶν, οἷον τῶν εὐcεβῶν ἀνδρῶν εὐcεβῶc λεγόντων καὶ τῶν εὐcεβῶν γυναικῶν εὐcεβῶc περιπατούντων (l. περιπατουcῶν). Prorsus aliter Georgius **Σ** 940_{25}: τῇ φωνῇ γε καλεῖται μεcότητοc· μέcα γὰρ τρόπον τινὰ ὀνομάτων τε καὶ ἐπιρρημάτων. τὰc μὲν γὰρ ὑπάρξειc ἐξ ὀνομάτων ἔχουcι, τὰc δὲ καταλήξειc καὶ cυντάξειc ἐξ ἐπιῤῥημάτων, ubi alterum ἐξ delendum censet Schoemannus progr. Gryphisw. 1860 I p 10. Tertia denique appellationis interpretatio, cui nomen nobilis grammatici subscriptum est, legitur EM 581_9: μεcότητοc λέγεται εἶναι ἐπιρρήματα ἀπὸ τοῦ μεταξὺ εἶναι ὀνόματοc καὶ ῥήματοc, οἷον ἀπὸ τοῦ φιλοcοφῶ καὶ φιλόcοφοc καὶ φιλοcόφωc (Schoemannus l. l. scribendum censet: ἀπὸ τοῦ φιλόcοφοc καὶ φιλοcόφωc καὶ φιλοcοφῶ). τοῦτο δ' οὐκ ἀεὶ εὑρίcκεται, διὸ καὶ cεcυκοφάντηται· τὸ γὰρ καλῶc καὶ cοφῶc ῥῆμα οὐκ ἔχει παρακείμενον. βέλτιον οὖν cημειώcειc ποιότητοc δηλωτικὰc αὐτὰc καλεῖν. Ὦροc. Nostra aetate, quid sibi μεcότητοc nomen vellet, explicare studuerunt CEASchmidt Beitraege p 501—505, Schoemann progr. Gryphisw. 1860 I p 10—12 et Lehre v. d. Redetheilen p 161—162. rem perdifficilem hoc loco persequi non licet, sed hoc addo, mihi quidem probabile videri Dionysium quoque μεcότητοc speciei ea tantum adverbia, quae in $\overline{ωc}$ exeunt, adscripsisse, appellationem autem ita intellexisse, ut significaret medium quendum locum inter nomina et vera adverbia tenere illas voces, quippe quae proxime accederent ad nominum flexionem. verum inter posteriores technicos erant qui etiam aliarum terminationum adverbia permulta in medietatis classe ponerent

μετά praepositio bisyllaba 72, 1. — usurpatur cum genetivo coniuncta 11, 3. 16, 7. 38, 3 (μεθ'). 86, 3. 92, 2 (μεθ'). *cum acc. 111, 4

μεταβάλλει *mutatur* 14, 8 (μεταβάλλεται codd. deteriores et edd.)

μετάβαcιν ἢ βεβαίωcιν significare dicitur δή ad 97, 1 — 100, 1 (p 98 med.)

μεταβατικοῦ nomen habet praeter alia δέ coniunctio: ad 89, 1

μεταύριον legebat Syrus 74, 1? Addenda p XCIV 19

μετέχω. μετέχουcα de participio 60, 2. † μετέχον de nomine metusiastico 45, 1

† μετουcιαcτικὸν ὄνομα *nomen adiectivum quod significat aliquid ex materia aliqua factum esse, materiae alicuius esse particeps* 33, 5. 45, 1 ubi vide adnotationem. nec Armenius nec Syrus (Addenda XC 13) nec Priscianus neque scholiastae vetustiores hanc speciem in arte legebant. Herodiani asseclarum locos, ubi nomen occurrit, hic exscripsi. Theognostus canon.

AO II 67_{14}: τὰ διὰ τοῦ ινοϲ ἐπὶ μετουϲίαϲ λαμβανόμενα ἢ τοιαύτηϲ ὕληϲ ἐχόμενα προπαροξύτονα διὰ τοῦ ῑ γράφονται, οἷον ξύλινοϲ δρύϊνοϲ λίθινοϲ πέτρινοϲ γήϊνοϲ δερμάτινοϲ. τούτοιϲ ὅμοια τὸ κάμινοϲ .... κότινοϲ διὰ τοῦ ῑ γραφόμενα, εἰ καὶ μὴ μετουϲιαϲτικά. Arcadius p 65_9 B. = 74_{12} Schm.: τὰ εἰϲ ινοϲ ὑπερδιϲύλλαβα τὸ ῑ βραχὺ ἔχοντα ϲημαίνοντα μετουϲίαν προπαροξύνεται· κρίθινοϲ δάφνινοϲ φήγινοϲ πύρινοϲ ξύλινοϲ λίθινοϲ. Choerob. orthogr. AO II 185_{25}: τὰ διὰ τοῦ ειοϲ ϲημαίνοντα μέροϲ ϲωματικὸν ἢ μετουϲιαϲτικὰ ὄντα διὰ τῆϲ ει διφθόγγου γράφεται· μετουϲιαϲτικὰ μὲν οἷον χάλκειοϲ χρύϲειοϲ ἀργύρειοϲ ϲιδήρειοϲ, μέροϲ δὲ ϲωματικὸν οἷον κύνειοϲ αἴγειοϲ κτλ. Anonymus (Choer.?) περὶ ποϲότητοϲ AO II 285_9: τὰ διὰ τοῦ ειοϲ ϲημαίνοντα μέροϲ ϲωματικὸν ἢ μετουϲίαν διὰ τῆϲ ει διφθόγγου γράφεται· τὰ ϲημαίνοντα μέροϲ ϲωματικόν, οἷον ἀνθρώπειοϲ χείρ .... αἴγειοϲ· μετουϲιαϲτικὰ δέ, οἷον χάλκειοϲ ὁ μετέχων τοῦ χαλκοῦ, καὶ χρύϲειοϲ ὁ μετέχων τοῦ χρυϲοῦ, ἀργύρειοϲ, ϲιδήρειοϲ. καὶ διαφέρουϲι τὰ ϲημαίνοντα μέροϲ ϲωματικὸν τῶν μετουϲιαϲτικῶν, καὶ ἔϲτιν εἰπεῖν, ὅτι τὰ ϲημαίνοντα μέροϲ ϲωματικὸν ἀπὸ ἐμψύχων ἐγένοντο, τὰ δὲ μετουϲιαϲτικὰ ἀπὸ ἀψύχων. cum hac distinctione cfr quae in Eustathii explanatione Odysseae φ 108 p 1776_{49} leguntur: ὅτι ὁ ῥηθεὶϲ ἀργύρεοϲ κρατὴρ καὶ ὁ χάλκεοϲ λέβηϲ καὶ τὸ χρύϲεον δέπαϲ καὶ τὰ τοιαῦτα μετουϲιαϲτικὰ ὄντα διαφέρει τοῦ ὁμοίου τύπου τῶν ϲωματικῶν τῷ ἀπὸ ἀψύχων γίνεϲθαι, οἱ παλαιοὶ παραδιδόαϲι, et quae in EM 30_{14} (EG 571_{15}): διαφέρουϲι δὲ τὰ μετουϲιαϲτικὰ τῶν μέροϲ ϲώματοϲ δηλούντων, ὅτι τὰ μὲν μετουϲιαϲτικὰ ἀπὸ ἀψύχων, τὰ δὲ δηλοῦντα μέροϲ ϲώματοϲ ἀπὸ ἐμψύχων παράγονται, denique quae Maximus Planudes in dialogo π. γραμματικῆϲ Bachm. Anecd. II 89_{15} docet: ὁ μὲν ξύλινοϲ θρόνοϲ καὶ λίθινοϲ δίϲκοϲ μετουϲιαϲτικὰ λέγονται· ἀπὸ γὰρ τοῦ ξύλου καὶ λίθου γίνονται. τὸ δὲ ἀνθρώπινοϲ ὀφθαλμόϲ οὐκ ἔϲτι μετουϲιαϲτικόν, ἀλλ' ὡϲ τὸ ἀνθρώπειοϲ, κτητικόν. εἰ γὰρ καὶ μὴ κτῆμα ὁ ὀφθαλμὸϲ τοῦ ἀνθρώπου, ἀλλ' οὖν μέροϲ· οὐκέτι δὲ καὶ ἐξ ἀνθρώπου γίνεται. οὐ γὰρ ὥϲπερ ἀπὸ ξύλου ξύλινοϲ θρόνοϲ γίνεται, οὕτω καὶ ἀπὸ ἀνθρώπου ἀνθρώπινοϲ καταϲκευάζεται ὀφθαλμόϲ. τὸ μὲν γὰρ ξύλον τῶν ὁμοιομερῶν ἐϲτιν, ὁ δὲ ἄνθρωποϲ τῶν ἀνομοιομερῶν. ἀλλ' ἐπὶ μόνων τῶν ὁμοιομερῶν γίνεται τὰ μετουϲιαϲτικά. non observat hanc differentiam auctor epimerismorum homericorum AO I 436_{31}: μετουϲιαϲτικὸν δὲ ὡϲ τὸ Αἰάντειοϲ Ἑκτόρειοϲ, ac ne in Etymologicis quidem observatur. EM 30_{13} ante ea quae modo exscripsi verba exhibet haec μετουϲιαϲτικοῦ exempla: κέδρινοϲ, δερμάτινοϲ, χάλκειοϲ, χρύϲειοϲ ϲταυρόϲ, βρότειοϲ χείρ, EG 571_{10} haec: χρύϲειοϲ ϲταυρόϲ, ἀνθρώπειοϲ χείρ, δρακόντειον κάρα

μετοχή ***participium*** 23, 1. 60, 2

* μετρικόϲ. οἱ μετρικοί 119, 8. μετρικὸν ϲύϲτημα 117, 5

μέτρον. μέτρου ἕνεκεν 96, 3. * μέτρον ***versus*** 122, 10. 12. 123, 5. * ἡρωϊκὸν μέτρον 121, 10 et 11. 122, 11

μέχρι τοῦ ω̄ 9, 2. * μέχριϲ ἐξ 117, 6

μή exemplum adverbiorum dehortativorum 79, 1. (ab Apollonio Dyscolo etiam coniunctionibus dubitativis adscribitur: ad 95, 1.) — usurpatur 6, 11. 58, 4. * 110, 6 bis

μηδαμῶς exemplum adverbiorum dehortativorum 79, 1

μηδέπω 7, 6

μηδῆτα exemplum adverbiorum dehortativorum 79, 1. vide adnotationem de vocis compositione et accentu

μήτηρ exemplum nominum femininorum in ρ̄ desinentium 16, 1. — μητέρων 26, 6

-μι. τῶν εἰϲ μι ληγόντων ῥημάτων 59, 3

μικρόϲ. ο̄ μικρόν in deterioribus codd. 9, 7 et 10, 2

μικτόϲ. * μικτὴ τέχνη quarta artium species in ea partitione quam unus ex scholiastis in supplemento secundo legisse videtur: ad 116, 1—2. — * μικτὸν μέτρων γένοϲ in supplemento metrico XV 6

μιμητικῶς in definiendo nomine facticio 42, 4

N

ticorum plerique hac in re Herodiano non obtemperavere, sed νῦν temporali circumflexum accentum immobilem tribuerunt, νύν expletivo acutum inclinabilem. Schol. rec. in Aeschyl. Agam. 937 μή νυν] καθ' ὁμαλισμὸν ἀναγνωστέον τὸ νυν καὶ ἄνευ τόνου, ἵνα ᾖ ἀντὶ τοῦ δή. Schol. rec. in Eur. Hecubam 996 (Dind. I p 463) σῶσόν νυν αὐτόν] ἴσθι δὲ ὅτι τὸ μὲν νῦν τὸ χρονικὸν ἀεὶ μακρόν ἐστι καὶ περισπᾶται· διὸ καὶ τὸ νυν (l. νυνί?) ἐκ τούτου γινόμενον μακρόν ἐστι· τὸ δὲ νύν ἀντὶ τοῦ δή ἀεὶ βραχὺ καὶ ὀξύνεται μόνον κείμενον, συντεθὲν δὲ ἐγκλίνεται, ὡς κἀνταῦθα. διὸ καὶ τὸ τοίνυν ἐκ τούτου γινόμενον βραχύ ἐστι. Schol. rec. in Aristoph. Plutum 414 σπεῦδέ νυν] τοῦτο τὸ νυν καθ' ὁμαλισμὸν ἀναγνωστέον, ἵν' εἴη ἀντὶ τοῦ δή. ἐγκλίνεται γὰρ ἀεὶ καὶ βραχύ ἐστι φωνήεντος ἐπιφερομένου, ὡς τὸ «σίγα νυν ἐστώς καὶ μέν' ὡς κυρεῖς ἔχων» παρὰ Σοφοκλεῖ ⟨Ai. 87⟩. τὸ δέ γε νῦν τὸ περισπώμενον ἐπίρρημά ἐστι χρονικὸν καὶ μακρὸν ἀεὶ εὑρίσκεται· διὸ καὶ περισπᾶται. Planudes dial. de grammatica Anecd. Bachm. II 60_{23}: τὸ νῦν, ἡνίκα δηλοῖ τὸ ἀρτίως, ἐπίρρημα ὄν, μακρόν τέ ἐστι καὶ περισπᾶται· ἡνίκα ἀντὶ τοῦ νύ παραπληρωματικοῦ συνδέσμου, σύνδεσμος τηνικαῦτα γινόμενον, βραχύνεταί τε καὶ ἐγκλίνεται· καὶ Σοφοκλῆς «σίγα νυν ἐστώς» καὶ Εὐριπίδης «σῶσόν νυν αὐτόν»

νύξ exemplum nominis ὡς πρός τι ἔχοντος 35, 4

†νύσσω exemplum quartae barytonorum coniugationis 56, 1

νῶϊ vide ἐγώ

νωΐτερος pronomen possessivum 69, 2

Ξ

ξ̄ consonans 11, 1 et 5. 14, 4 et 6. 15, 2 et 3. littera characteristica septimae barytonorum coniugationis 57, 3

ξίφος exemplum nominum synonymorum 36, 6

ξυσμή. ξυσμαῖς τυποῦσθαι dicuntur litterae 9, 3. in aliquot scholiis legitur ξυσμοῖς, quod etiam editio Bekkeriana habet: vide ad l. l. et Addenda LXXIX 26

ξύω. ξῦσαι interpretamentum est γράψαι verbi 9, 3

O

ō vocalis 9, 7. 10, 2 et 4. 16, 3 [ō μικρόν in deterioribus codd. 9, 7. 10, 2]

ὁ articuli praepositivi formae haece pro exemplis sunt: ὁ 62, 2 et 3 et 5. ἡ [17, 2] 62, 2 et 3 et † 5. τό 62, 2 et 3 [et 5]. τοῦ 62, 5. † τῆς 62, 5. τῷ 62, 5. † τῇ 62, 5. τόν 62, 5. † τήν 62, 5. ὦ 62, 5. τώ 62, 4. τά (dualis) 62, 4. οἱ 62, 4. αἱ 62, 4. τά (pluralis) 62, 4. — De usu articuli Dionysiano haec sufficient: articulus nomini proprio praefixus 26, 3 et 6. 30, 5. 31, 1. 38, 4 et 5; non additus 9, 4. 27, 4 et 5. 31, 4. — deest articulus ante vocabula artis grammaticae e. g. 23, 1—2. 24, 3 et 8. 48, 1. 53, 2—4. 58, 1. — articulus repetitus ante epitheton, quod post nomen articulo instructum positum est: 12, 4. — articulus ita conlocatus, ut pateat epitheton substantivo adiectum non pro attributo accipi debere, sed pro praedicato: 57, 1. 88, 3. — articulus post πάντων 70, 2, ante πᾶσαι 71, 1. — ἐπὶ τὸ πολύ 5, 3 (apud nonnullos testes ἐπὶ πολύ). — articulus repetitus post καί 60, 3; articulus non repetitus post καί in codd. melioribus 10, 5. 13, 2 et 3; in nullo exemplari repetitus post καί 12, 2. 14, 6. 95, 2. non repetitus post ἤ 54, 2. 55, 1 et 3. — ἡ δὲ τετάρτη (scil συζυγία) διὰ τοῦ ζ̄ ἢ τῶν δύο σσ̄ (scil ἐκφέρεται) 55, 5: de hoc τῶν vide adnotationem. — articulus pronominis demonstrativi vice hisce locis fungitur: οἱ μέν 87, 1. αἱ μέν 68, 3. 69, 4. τὰ μέν 73, 1. οἱ δέ 87, 1 bis. 88, 1 ter et 2 bis. αἱ δέ 68,

Π

29, 1. 42, 3 atque 8, 5 (v. adnotationis partem alteram); παρ' ὅϲον 12, 1

παραβολῆς ἐπιρρήματα *adverbia similitudinis* 79, 2

παραγγέλματα nominat technen Sextus Emp.: ad inscriptionem artis in p 3

παράγομαι de vocum derivatione. παράγονται 68, 4. ⟨παράγεται 59, 4 pro tradito ἐκφέρεται scribendum.⟩ παρηγμένον 29, 3

παραγραφὴν (non περιγραφὴν) λόγου non nusquam δή coniunctione significari docuit Apollonius Dyscolus, si fidem habemus optimo illius librorum codici: ad 97, 1 in med p 98. De coni. 521_{16} B. = 253_{14} Schn.: οἱ παραπληρωματικοὶ οὐχ ἓν ἐπηγγέλλοντο κατὰ τὸ δηλούμενον, εἴγε ὁ μὲν δή παραγραφήν (Bekker et Schneider περιγραφήν) τινα ἐδήλου, ὁ δὲ πέρ ἐναντιότητά τινα μετ' αὐξήϲεωϲ καὶ ἔτι ὁ γέ μειότητα ἢ ἐπίταϲιν θαυμαϲμοῦ. καὶ εἰ διάφοροι κατὰ τὸ δηλούμενον, πῶϲ ἦν δυνατὸν μίαν ὀνομαϲίαν ἀπὸ τοῦ δηλουμένου χωρίϲαι, οὔτε γὰρ παραγραφικοί (B. et Schn. περιγραφικοί), ἐπεὶ οὐ πάντεϲ, οὔτε ἐναντιωματικοί. de coni. 519_{11} = 251_{19}: ἔτι ὁ δή ὡϲ μὲν παρέλκει, παντὶ πρόδηλον· ὡϲ δὲ καὶ πολλάκιϲ μετάβαϲιν λόγου ποιεῖται, ϲαφὲϲ ἐκ τῶν τοιούτων «οἱ μὲν δὴ παρ' ὄχεϲφιν ἐρητύοντο μένοντεϲ» ⟨Ο 3⟩ καὶ τῶν παραπληϲίων. νοοῦμεν γὰρ λόγου ἔκλειψιν καὶ ἀρχὴν ἑτέρου, ὡϲ εἰ καὶ ἐν παραγραφῇ (B. et Schn. περιγραφῇ) κατελιμπάνετο (subaudi λόγοϲ) ὁμοίωϲ τῷ «ὣϲ οἱ μὲν Τρῶεϲ φυλακὰϲ ἔχον» ⟨Ι 1⟩. Syntax. 267_{2}: οὐδὲ ταὐτὸν ἐμφαίνει τὸ «οἱ μὲν παρ' ὄχεϲφι» τῷ «οἱ μὲν δὴ παρ' ὄχεϲφι». παραγραφῆϲ (sic scripserat teste Guttentagio pr. A codicis manus, altera fecit περιγρ. quod recepit Bekkerus) γὰρ λόγου ϲημεῖόν ἐϲτιν ὁ δή. synt. 267_{21}: ϲχεδὸν ἕκαϲτοϲ αὐτῶν (scil τῶν παραπληρωματικῶν) ἴδιόν τι ἐπηγγέλλετο, μείωϲιν μὲν ὁ γέ ἐν τῷ «τοῦτό γέ μοι χάριϲαι», παραγραφὴν λόγου ὁ δή (sic rursus A^1, A^2 περιγραφὴν). cfr Σ 972_{10} (Georgii): πολλὰ ἐϲήμαινον οἱ παραπληρωματικοί, καὶ ἐναντίωϲιν ὡϲ ὁ πέρ, καὶ παραγραφὴν (sic UH, Bekker περιγρ.) ὡϲ ὁ δή. ad Σ 971_{4} (Hel): ὁ μὲν γὰρ δή καὶ οἱ ἰϲοδυναμοῦϲιν αὐτῷ, ἐν ϲυγκεφαλαιώϲει καὶ περιγραφῇ λόγου παραλαμβάνεται, Hilgardus ex Barocciano 116 nihil exscripsit praeter ἰϲοδυναμοῦντεϲ et παραλαμβάνονται, sed profitetur facile se fugere potuisse scripturam παραγραφῇ, cum παρα et περι praepositiones compendiis simillimis in illo codice exaratae essent. Homeri epimer. ΑΟ Ι 384_{22}: ὁ πέρ ἐναντίωϲιν ϲημαίνει, ὁ δή παραγραφήν· παραγραφὴ δέ ἐϲτι μακρὰ παρολκὴ πρὸϲ διακοπὴν νοήματοϲ καὶ ἀρχὴν ἑτέρου λόγου, ὡϲ ἐν τῷ «οἱ μὲν δὴ παρ' ὄχεϲφιν ἐρητύοντο μένοντεϲ». atque cfr Eustath. ad Il. Α 304 p 107_{32}: ὅτι τὸ «ὣϲ τώ γ' ἀντιβίοιϲι μαχεϲϲαμένω ἐπέεϲϲιν ἀνϲτήτην», ϲχῆμα ὂν καταϲτατικὸν ἐννοίαϲ, οἱ γραμματικοὶ παραγραφὴν καλοῦϲι, ϲυγκαταριθμοῦντεϲ αὐτὸ τοῖϲ ποιητικοῖϲ τρόποιϲ. χρώμεθα δὲ τούτῳ τῷ ϲχήματι, ὅτε ϲυμπληρώϲαντεϲ τὰ φθάϲαντα ἐπὶ ἑτέραν διήγηϲιν μεταβαίνομεν. Schol. BL ad eundem locum: ὁ τρόποϲ παραγραφή· μετιὼν γὰρ ἐπὶ ἑτέραν διήγηϲιν τούτῳ χρῆται. Schol. BL ad Iliad. Π 1 ὣϲ οἱ μὲν περὶ νηὸϲ ἐυϲϲέλμοιο μάχοντο] ὡϲ μέλλων ἑτέρων μεγάλων ἐνάρχεϲθαι πραγμάτων, παραγραφὴν ἐνέβαλε τὸν ϲτίχον. ἔϲτι δὲ τοιαῦτα πολλὰ παρ' Ὁμήρῳ· «ὣϲ οἱ μὲν Τρῶεϲ φυλακὰϲ ἔχον» ⟨Ι 1⟩ κτλ. videtur profectus esse hic παραγραφῆϲ nominis usus ab ea vi qua significavit lineam exitus notandi causa appictam: vide Aristotel. rhetor. III 8 p $1409a_{20}$: δεῖ δήλην εἶναι τὴν τελευτὴν μὴ διὰ τὸν γραφέα μηδὲ διὰ τὴν παραγραφήν, ἀλλὰ διὰ τὸν ῥυθμόν

παράγωγος de nominibus, verbis, pronominibus derivatis. (proparoxytonesin perversam ubique etiam vetusta artis exemplaria praebent.) παράγωγον 25, 3 et 4. 50, 1 et 2. παράγωγοι 68, 3. παραγώγων 25, 6. 65, 1. 66, 1. 67, 1 et 4

παραδιαζευκτικοὶ ϲύνδεϲμοι appellabantur ἤτοι ἤ ubi ita usurpantur, ut altera res non excludatur, si ponatur altera: vide Apollonium Dysc. de coni. 485_{10} — 487_{22} B = 219_{12} — 221_{15} Schn. *subdisiunctivas* nuncupat Priscianus III

98_3. hanc speciem ab διαζευκτικῶν classe iam ab Tryphone, quin etiam ante Tryphonem discretam esse colligendum est ex Apollon. de coni. 486_6 = 220_7. auctores distinctionis fuisse Stoicos posteriores putat Schoemannus L. v. d. Redeteilen p 216 adn. 3. Dionysius hanc classem non habet: ad 87, 1 — 88, 2 in p 88 et ad 90, 1

παράθεσις in Apolloniana praepositionis definitione: ad 70, 2—3

παρακείμενος χρόνος *tempus verborum perfectum* 53, 2 et 4. *παρακειμένου 125 II 9 et 19. 126 II 22. 127 II 28 et 31. III 15. 128 I 15 et 24. II 23. 129 I 1 et 12. II 24. 130 I 36. II 1. III 1. 131 I 37. II 1. III 14

παρακελεύσεως ἐπιρρήματα *adverbia hortationis* 82, 1. apud posteriores technicos etiam παρακελευστικῶν et παρακελευσματικῶν appellationes inveniuntur, vide adn. ad l. l.

παραλαμβάνω *usurpo*. παραλαμβάνονται 93, 1. παραλαμβανομένη 63, 2. παραλαμβανόμενον 7, 6. 18, 2. 20, 2. 28, 3

παραπληρωματικοὶ σύνδεσμοι *coniunctiones expletivae* 88, 2. 96, 3. — De ceteris huius classis nominibus perdocte egit Elink Sterk in symbolis litterariis doctorum in gymnasiis Batavis societatis t. VII p 37—39. ἀναπληρωματικοὶ dicuntur a Palaemone apud Charis. I 226_2 et ab Dositheo VII 418_{10}, quo cum nomine cfr Apollon. Dysc. synt. 266_{20}: οὐ γὰρ ἀληθές ἐστιν, ὥς τινες ὑπέλαβον, μόνον αὐτοὺς (scil τοὺς παραπληρωματικοὺς) ἀναπληροῦν τὸ κεχηνὸς τῆς ἑρμηνείας, et Σ 970_{19} (Mel): οἱ μέτρον ἀναπληροῦντες ἢ κόσμον παρέχοντες τοῖς λόγοις οὗτοί εἰσιν, et Demetrius περὶ ἑρμην. § 58 III p 275_{28} Sp.: οἱ δὲ πρὸς οὐδὲν ἀναπληροῦντες, φησί (scil Praxiphanes), τὸν σύνδεσμον ἐοίκασι τοῖς ὑποκριταῖς τοῖς τὸ καὶ τὸ πρὸς οὐδὲν ἔπος λέγουσιν. — συμπληρωματικός legitur apud Ios. Rhacendyt. III 565_5 W.; sed in codice Parisino 122, ex quo Bachmannus Anecd. II 316 eandem Rhacendytae περὶ στιγμῶν expositionem edidit, invenitur eodem loco συμπληρωτικός, quae vox alio huius expositionis loco et apud Bachmannum (316_{13}) et apud Walzium (564_{23}) legitur. (in Maximi Plan. libello π. συντάξεως Bachm. Anecd. II 111_{22} pro συμπληρωτικός scribendum est ex Sterkii emendatione συμπλεκτικός.) — συμπαραπληρωματικός, quod invenitur in schol. Aristoph. Ach. 1, ab Sterkio mutatur in σύνδεσμος παραπληρωματικός. — Σ 970_{17} apud Bekkerum legitur παραπληρωτικοῖς, sed in UH παραπληρωματικός. — in fragmentis prosodiae Iliacae Herodiani apud Lehrsium ad Α 465 hoc legitur ex codd. BL sumptum: ὁ δὲ Ἡρωδιανὸς τὸν τέ πληρωματικὸν ἀποδέχεται, quod repetitur ab Lentzio II 28_{16}; sed BL exhibent, Bekkerus Dindorfius Bachmannus edidere παραπληρωματικόν. — Latinorum plerique has coniunctiones nominant *expletivas*, velut Cominianus apud Charis. I 224_{31}; pauci *repletivas* (Palaemon ap. Charis. I 226_2 Dositheus VII 418_{10}); Priscianus plerumque *completivas*, velut III 102_{12}, sed etiam *expletivas* (III 110_7) et *repletivas* (III 285_3)

*παραπλήσιοι 117, 2

παραστατικός. παραστατικά cum genetivo *significantia* 74, 1

παρασυναπτικοὶ σύνδεσμοι coniunctiones, quas nunc *causales* vocamus, 88, 1. 92, 2. originem ducit appellatio, sicut συναπτικῶν nomen, ex schola Stoicorum. Laertius Diog. VII § 71: παρασυνημμένον δέ ἐστιν (ὡς ὁ Κρῖνίς φησιν ἐν τῇ διαλεκτικῇ τέχνῃ) ἀξίωμα ὃ ὑπὸ τοῦ ἐπεὶ συνδέσμου παρασυνῆπται

παρασύνθετον nomen aut verbum *a composito derivatum* 29, 5 et 7. 50, 3 et 4

παρατατικὸς χρόνος *tempus verborum imperfectum*. παρατατικόν 52, 2 et 3. *παρατατικοῦ 125 I 19. 126 II 12. 127 II 26. III 13. 128 I 7. II 13. III 32. 129 II 13. 130 I 26. II 36. 131 I 28. III 3

*παρατέλευτος. προπαροξύτονον ὃ καὶ βαρύτονον παρατέλευτον λέγεται 108, 1

παρατήρησιν *observantiam* 6, 12

παρεληλυθὼς χρόνος de verborum temporibus praeteritis 53, 1 bis

*προπαροξύτονον ὄνομα 109, 4. 108, 1 (altero loco ὄνομα subaudiendum est)

*προπερισπώμενον ὄνομα 110, 2. 109, 6 (altero loco ὄνομα subaudiendum est)

πρός praepositio monosyllaba 71, 2. — usurpatur cum acc. 27, 3 et 5. 28, 3. 33, 1 bis. 35, 3 et 4. 51, 5. 53, 3 et 4 bis. 95, 2. vide πρός τι ἔχον et ὡς πρός τι ἔχον post προστακτική

προσαγορεύεται *nominatur* 32, 2

προσαγορευτική πτῶσις altera appellatio casus vocativi 32, 1

προσγραφομένου τοῦ ι de ι non pronuntiata 58, 2. vide Goettlingium ad Theod. in p 241

προσηγορία. ἡ γὰρ προσηγορία ὡς εἶδος τῷ ὀνόματι ὑποβέβληται 23, 2. dicta sunt verba contra Stoicorum doctrinam, qui appellationem a proprio nomine distinguebant. Laertius Diog. VII § 57: τοῦ δὲ λόγου ἐστὶ μέρη πέντε, ὥς φησι Διογένης τε ἐν τῷ περὶ φωνῆς καὶ Χρύσιππος· ὄνομα, προσηγορία, ῥῆμα, σύνδεσμος, ἄρθρον. Priscian. institut. lib. II § 16 II 54_8 H.: *secundum Stoicos vero quinque sunt eius partes: nomen, appellatio, verbum, pronomen sive articulus, coniunctio*

προσηγορικὸν ὄνομα *nomen appellativum* 31, 1. 34, 1 et 3. 36, 3

προσληπτικοὶ σύνδεσμοι. hoc nomine Stoici eiusmodi coniunctiones appellabant, quae πρόσληψιν, i. e. syllogismi propositionem minorem, inducere solent; ab Stoicis accepit appellationem Apollonius Dyscolus; Dionysius hanc classem non habet: ad 95, 2 — 96, 2. saepius προσληπτικός in προληπτικός corruptum, velut Σ 971_{30} in U, 971_{33} in UH, 970_5 in UHb. ex qua corruptela videtur nata esse Prisciani species coniunctionum *praesumptiva* III 93_{15}: vide Schoem. Redet. 219 adn. 2

προσλήψεις nescio an scripserit D. pro συλλήψεις 95, 2: v. indicem sub σύλληψις

προστακτικὴ ἔγκλισις *modus imperativus* 47, 3

πρός τι ἔχον ὄνομα nomen quod notiones relativas significat, *ad aliquid dictum* apud Donatum et Priscianum, 33, 1. 35, 3. Σ 866_{22} (Steph): πρός τι ἔχον ἐστὶ τὸ κατὰ πᾶν πρὸς ἑτέραν σχέσιν νοούμενον, καθ' αὑτὸ δὲ ἀνυπόστατον, οἷον πατὴρ υἱός ἑταῖρος. ταῦτα σὺν ἑτέροις νοεῖται, οἷον πατὴρ τινος, υἱός τινος. grammatici graeci posteriores interdum ἔχον participium omittunt; apud artigraphos aliquot latinos legimus: *haec a Graecis* τῶν πρός τι *appellantur*. v. ad 35, 3. — **ὡς πρός τι ἔχον** *quasi ad aliquid dictum* Prisciani. Σ 867_3: ἀναιρετικὸν γίνεται τοῦ ἑτέρου. τούτῳ γὰρ καὶ διαφέρει τοῦ πρός τι ἔχοντος τὸ ὡς πρός τι ἔχον, καίπερ δοκοῦν ὅμοιον εἶναι· τὸ μὲν γὰρ πρός τι ἔχον καὶ συνευρίσκεται καὶ συναπόλλυται.......· ὠνόμασας πατέρα, συνονομάζεις καὶ υἱόν. ἀνεῖλες τὸν υἱόν, συναναιρεῖς καὶ τὸν πατέρα......... Ἐπὶ δὲ τοῦ ὡς πρός τι οὐκέτι τοῦτον ἔχει τὸν τρόπον, ἀλλ' ὀνομάζεις ἕν, καὶ τὸ ἕτερον ἀναιρεῖς. ἐὰν γὰρ εἴπῃς νύξ, ἀνῄρηται ἡ ἡμέρα, καὶ φῶς εἰπὼν ἀναιρεῖς τὸ σκότος. huius quoque appellationis vocem extremam omittunt saepius technici posteriores. latinus autem ille technographus (Remmius Palaemon?), ex cuius arte ea doctrinae Dionysianae frusta omnia aut pleraque certe derivanda sunt quae apud Dositheum Diomedem Charisium Donatum alios posterioris aevi artigraphos latinos inveniuntur, in locum nominis ὡς πρός τι ἔχοντος substituit portentum ab Lyceo et Stoa oriundum: confudit enim Aristoteliam appellationem τῶν πρός τι et Stoicorum πρός τί πως ἔχοντα ita, ut efficeret τῶν πρός τί πως ἔχοντα. vide ad 35, 4

προστίθημι. τινὲς δὲ vel ἔνιοι δὲ προστιθέασι 16, 3. 25, 1. 100, 2

προσῳδία. προσῳδίας 6, 7. προσῳδίαν 5, 4. 6, 6. *προσῳδίαι 105, 3. 107, 1. προσῳδίας definitionem Herodianeam vide in adnot. ad 105, 3. In supplemento περὶ προσῳδιῶν hoc nomine appellantur non solum τόνοι χρόνοι πνεύματα, sed etiam, quae speciali nomine πάθη nominantur, ἀπόστροφος ὑφέν ὑποδιαστολή, ita ut προσῳδίας notione omnia comprehendantur quae in pronuntiandis vocibus praeter ea quae litteris exprimuntur observanda sunt: te-

nores, productio aut correptio vocalium ancipitum, spiritus, synaloephe duarum vocum quae prioris vocali finali elisa efficitur, coniunctio syllabarum in unam vocem, disiunctio in plures. Herodianus passiones in prosodiarum numero non posuit, vide ad 107, 1—2. Dionysius nescio an ne tempora quidem aut spiritus prosodias nuncupaverit. nam postquam § 2 docuit recitandum esse καθ' ὑπόκριcιν, κατὰ προcῳδίαν, κατὰ διαcτολήν, primum quidem ὑποκρίcεωc officia persequitur, tertio loco de διαcτολῆc signis i. e. de interpunctionibus disserit, secundo de accentibus, sed nullum plane verbum habet de temporibus aut spiritibus. nec constat mihi, Aristotelem προcῳδίαc nomine non solum tenores sed etiam spiritus comprehendisse. nam qui locus ad hanc opinionem probandam solus afferri potest, soph. elench. 177 b_3, ubi ὄροc et ὅροc voces τῇ προcῳδίᾳ (*sua prosodia*) pronuntiatae differre dicuntur potestate, — is dubito an ita corrigendus sit, ut ὅροc mutetur in ὀρόc. antiquiore tempore προcῳδίαc vocem nihil nisi tenores significasse probare videntur etiam Varronis et Quintiliani verba, de quibus alibi dicam, denique quod tenores tantum, opinor, iure licet dicere cantu quodam addi, non spiritus, non tempora

πρόσωπον de personis verborum et pronominum. προcώπου 58, 1. πρόcωπα 47, 1. 54, 4. 64, 1. 65, 1. προcώπων 46, 4. 60, 4. 63, 2. *125 I 8. — universae προcώπου notionis definitionem hanc praebent erotemata vetustissima: τὸ διὰ τῶν οἰκείων αὐτοῦ ἐνεργημάτων τε καὶ ἰδιωμάτων φανερῶc καὶ ὡριcμένωc τῶν ὁμοφυῶν αὐτοῦ παρέχον ἡμῖν τὰc ἐμφάcειc

προτακτικός de eis vocalibus, quae alteri praemissae diphthongum efficere possunt 10, 4 bis et 6 (sed veri simile est 10, 4 — 7 ab aliena manu addita esse, vide Add. LXXIX 28). de articulo praepositivo 61, 3 (sed vide Add. XCII 6, *Z. Wiederherstellung* p 76)

προτάσσω. προταccόμενον de articulo praepositivo 61, 2 [et 3 in codd. deterioribus et editionibus]. προταccόμεναι 10, 5

προτιθεμένη de praepositionibus 70, 2

προφορά *pronuntiatio* 6, 5

πρόχειρος ἀπόδοcιc *prompta expositio* 6, 1

πρῶτος exemplum nominis ordinalis 44, 2. — usurpatur πρώτη 51, 1. 58, 1. 59, 4. πρῶτον 5, 4. 51, 4 bis. πρώτηc 59, 4. πρώτην 25, 4

πρωτότυπος de nominibus, verbis, pronominibus primitivis, quae opponuntur derivatis. πρωτοτύπου 28, 6. πρωτότυπον 25, 3 bis. 50, 1 bis. πρωτότυποι 68, 3. πρωτοτύπων 65, 1 et 2. 66, 3. 67, 3

ππ litterae characteristicae primae barytonorum coniugationis 54, 2

πτῶσις *casus*. πτώcειc 24, 7. 31, 5. 62, 1 et 5. 64, 1. 67, 3. † πτῶcιν 15, 2

πτωτικός de vocibus quae in casus flecti possunt: de nomine 24, 3; de articulo 61, 2

πύξ exemplum adverbiorum qualitatis 75, 1

* πῦρ exemplum circumflexionis 106, 3

† πύρινοc exemplum nominum μετουcιαcτικῶν 45, 2

* πυρρίχιοc 117, 9

πώ in numero coniunctionum expletivarum est 99, 1. ubique pro adverbio voculam habebant atque, ubi non inclinabatur, circumflectebant Apollonius Dysc. et Herodianus: ad l. l.

πῶς exemplum adverbiorum interrogationis 83, 2. — indefinitum πῶc etiam in coniunctionum expletivarum numero habitum est: ad 97, 1—100, 1 in med. p 97

P

ρ̄ consonans 11, 2 et 5. 14, 7. 15, 2 et 3. 16, 2. littera characteristica quintae barytonorum coniugationis 56, 2

ῥά in numero coniunctionum expletivarum est 97, 1. D. voculam in enumerandis expletivis separat ab ἄρ;

σύγγραμμα. cυγγραμμάτων de prosae orationis scriptis 6, 5. cύγγραμμα appellatur techne in scholiis: ad inscriptionem artis p 3

συγγραφεῦσιν de scriptoribus qui pedestri oratione utuntur 5, 2

cυγγραφόμενον (non προcγραφόμενον) de ι littera non audita sed adscripta dicitur in commentarioli byzantii codicibus vetustissimis: ad 58, 3

cυγγυμνάζω. cυγγεγυμναcμένων in Stoicorum definitione τέχνηc: ad 115, 3 in med. p 116

συγκαταθέσεως ἐπιρρήματα *adverbia adnuendi* 78, 3. de usu Apolloniano et Herodianeo vide adnot.

σύγκειμαι de consonis duplicibus 14, 5. * cυγκεῖcθαι dicuntur quinque primi loci hexametri ex dactylo vel spondeo 122, 1, item quinque primi loci trimetri iambici ex pedibus diversis 122, 13

σύγκρισις in definitionibus comparativi et superlativi 27, 3. 28, 4. — cυγκρίcεωc ἐπιρρήματα *adverbia comparativa* 83, 1

συγκριτικὸν ὄνομα *nomen comparativum* (*gradus comparativus* ex nostro loquendi usu) 25, 6. 27, 3 et 6

συζυγία *coniugatio* i. e. classis verborum quae consequenter flectuntur 47, 2. 53, 6 bis. 57, 3 et 5. 59, 3. * 125 I 3. quod D. cυζυγίαν 53, 6 dicit ἀκόλουθον ῥημάτων κλίcιν esse, id non sic accipiendum est quasi technographus illo nomine flexionem ipsam significari opinatus sit; sed brevius locutus est, debebat ita fere: cυζυγία ἐcτὶ cύcτημα ῥημάτων ἀκολούθωc κλινομένων. cfr CEASchmidt Beitraege p 362—364. — * cυζυγία metrica XV 8

συλλαβή 16, 7. 17, 4. 19, 6. 20, 4. cυλλαβήν 10, 5. * 110, 5. * πρὸ μιᾶc cυλλαβῆc τοῦ τέλουc 109, 3. 110, 3. * πρὸ δύο cυλλαβῶν τοῦ τέλουc 109, 4. * cύcτημα cυλλαβῶν 117, 5

* cυλλαβικὸc τόνοc nuncupatur gravis, quia omnes syllabae hoc tenore pronuntiantur, quaecumque neque acuuntur neque circumflectuntur 110, 5

σύλληψις in definienda syllaba 16, 7. — * cυλλήψεωc ἐπιρρήματα *adverbia comprehensionis* sive *collectionis* 84, 3. haec classis, ab ἀθροίcεωc adverbiis haudquaquam discrepans, posteriore tempore in artem inlata est: ad 84, 3 et Addenda p XCVI 31. — πρὸc τὰc ἐπιφοράc τε καὶ cυλλήψειc τῶν ἀποδείξεων idoneae dicuntur coniunctiones ratiocinativae 95, 2. at nusquam repperi alterum exemplum cυλλήψεωc nominis ita usurpati, ut collectionem logicam, conclusionem significaret. quapropter coicio scribendum esse πρὸc τὰc ἐπιφοράc τε καὶ προcλήψειc. cfr Laertius Diog. VII § 76: λόγοc δέ ἐcτιν (ὡc οἱ περὶ τὸν Κρίνιν φαcί) τὸ cυνεcτηκὸc ἐκ λήμματοc ἢ λημμάτων καὶ προcλήψεωc καὶ ἐπιφορᾶc, οἷον ὁ τοιοῦτοc· «Εἰ ἡμέρα ἐcτί, φῶc ἐcτιν. Ἡμέρα δέ ἐcτι. Φῶc ἄρα ἐcτί». λῆμμα μὲν γάρ ἐcτι τὸ «Εἰ ἡμέρα ἐcτί, φῶc ἐcτι», πρόcληψιc τὸ «Ἡμέρα δέ ἐcτιν», ἐπιφορὰ δὲ τὸ «Φῶc ἄρα ἐcτί». et vide exempla quae in arte Dionysiana subsequuntur: ἄρα ἀλλά ἀλλαμήν τοίνυν τοιγάρτοι τοιγαροῦν, quorum primum et extrema tria ἐπιφορὰc inducunt, secundum et tertium προcλήψειc

συλλογιστικοὶ cύνδεcμοι *coniunctiones ratiocinativae* (*collectivae vel rationales* Prisc.) 88, 2. 95, 2

συμβαίνω. ἀπό τινοc cυμβεβηκότοc inditur nomen φερώνυμον 37, 1

συμπλεκτικοὶ cύνδεcμοι *coniunctiones copulativae* 87, 1. 88, 3. cfr definitio stoica apud Laertium VII § 72: cυμπεπλεγμένον δέ ἐcτιν ἀξίωμα, ὃ ὑπό τινων cυμπλεκτικῶν cυνδέcμων cυμπέπλεκται· οἷον «καὶ ἡμέρα ἐcτὶ καὶ φῶc ἐcτιν». complectitur autem haec classis apud Dionysium plures voces quam quas nos copulativas nuncupare solemus, atque etiam apud Apollonium Dyscolum (vide de adverbio 592_{33} B. = 180_{27} Schu. μέν δέ. 618_{13} = 204_{4} δέ. synt. 9_{21} ἤτοι). nostris copulativis Trypho aut superior Tryphone technicus speciale nomen ἀθροιcτικῶν indidit (vide Apoll. de coni. 496_{1}, 497_{4} = $230_{5,\ 20}$), quo nomine etiam Apollonius praeter generalem appellationem utitur (synt. $87_{14,\ 20}$ 122_{13}; 86_{5})

cυμπληρωματικόc vide παραπληρωματικόc

σύμφωνον scil γράμμα *littera consonans* 11, 1 et 2. 14, 4 et 5. 16, 7. 18, 3 et 4. 19, 1 et 2 bis et 3. 21, 1

σύν praepositio monosyllaba 71, 2. de eius anastropha vide adn. ad hunc locum. usus est ipse Dionysius hac voce nusquam nisi in synthesi

συναπτικοὶ cύνδεcμοι quos nos dicimus *condicionales* 88, 1. 91, 2. Laertius Diog. VII § 71: τῶν δ' οὐχ ἁπλῶν ἀξιωμάτων cυνημμένον μέν ἐcτιν (ὡc ὁ Χρύcιπποc ἐν ταῖc διαλεκτικαῖc φηcι καὶ Διογένηc ἐν τῇ διαλεκτικῇ τέχνῃ) τὸ cυνεcτὸc διὰ τοῦ εἰ cυναπτικοῦ cυνδέcμου, et Philoponus ad Aristotelis Anal. priora fol LXa p $169b_{45}$ Br.: τὸ δὲ ὅλον τοῦτο τὸ «εἰ ἡμέρα ἐcτίν, ἥλιοc ὑπὲρ γῆν ἐcτι» τοῦτο cυνημμένον διὰ τὸ cυνῆφθαι ταῦτα ἀλλήλοιc, ubi ex antecedentibus subaudienda sunt οἱ Περιπατητικοὶ ὠνόμαcαν et intellegendi antiquiores Aristotelis sectatores

σύναρθροι ἀντωνυμίαι vocantur pronomina possessiva quia possunt eis praeponi articuli 69, 4 et 5

cυνάφεια de conexu protasis condicionalis et apodosis apud Apollonium Dyscolum: vide ad 91, 2 — 92, 1 (in extr. p 91) et synt. 266_{16} et libr. de coni. 483_{20} B. = 217_{24} Schn. (483_{19} scribendum εἰ ζῶ, καὶ ἀναπνέω pro καὶ ζ. κ. ἀ.)

σύνδεσμος *coniunctio* 23, 2. 86, 3. 87, 1. definivit hanc orationis partem D.: λέξιc cυνδέουcα διάνοιαν μετὰ τάξεωc καὶ τὸ τῆc ἑρμηνείαc κεχηνὸc πληροῦcα, cuius ὅρου verbum ultimum iam ante saeculi quinti exitum in δηλοῦcα depravatum, ante medium saec. XIV ab Moschopulo restitutum est. Stoici definiverant: cύνδεcμόc ἐcτι μέροc λόγου ἄπτωτον cυνδοῦν τὰ μέρη τοῦ λόγου (Laert. VII § 58). hunc ὅρον Apollonius ita mutavit auxitque ut definiret: cύνδεcμόc ἐcτι μέροc λόγου ἄκλιτον cυνδετικὸν τῶν τοῦ λόγου μερῶν, οἷc καὶ cυccημαίνει, ἢ τάξιν ἢ δύναμιν παριcτῶν, ab Dionysio nihil nisi τάξεωc nomen mutuatus. hanc enim finitionem, quam tradit probatque Heliodorus vel potius Choerob. Σ 952_7, Apollonianam esse arbitror invito etiam auctore locupletissimo RSchneidero meo (mus. rhenan. 1874 p 183) non solum ea ratione commotus, quod Priscianus III 93_2 eundem ὅρον expressit: *coniunctio est pars orationis indeclinabilis, coniunctiva aliarum partium orationis, quibus consignificat, vim vel ordinationem demonstrans*, sed etiam quia Heliodorus (vel potius Choeroboscus), qui Σ 952_6 —$_{18}$ illam coniunctionis descriptionem tamquam iustam Dionysianae utpote ἐπταιcμένῃ opponit, plane parili modo Σ 982_5 — $_{25}$ 924_7 — $_{21}$ 931_{33} — 935_8 Apollonianas et Dionysianas verbi, praepositionis, adverbii definitiones inter se confert; neque τῶν τοῦ λόγου μερῶν verba ab Apollonii disciplina ita discrepare puto ut suspicionem movere possint, sed, quamquam plerumque Dyscolus dicit e n u n t i a t a coniunctionibus conecti, tamen eum puto τὰ μέρη τοῦ λόγου ex Stoicorum definitione retinere non dubitasse, quia hoc modo non excludebatur enuntiatorum copulatio, sicut non dubitavit, ubi de ordine partium orationis disserit, synt. 18_{12} dicere: ἐπὶ πᾶcι δὲ τοῖc κατειλεγμένοιc (scil τοῖc τοῦ λόγου μέρεcι) ὁ τούτων cυνδετικὸc cύνδεcμοc παρελαμβάνετο

συνδέω de coniunctionibus. cυνδέουcιν 89, 1. cυνδεῖν 95, 1. cυνδέουcα 86, 3

συνεκφωνέω. μὴ cυνεκφωνουμένου de ι littera adscripta sed non pronuntiata 58, 4

cυνεπάρδω exemplum verbi parasyntheti in erotematis vetustissimis: ad 51, 1

* cυνέπεια. ἐν τῇ cυνεπείᾳ substituitur gravis accentus in locum acuti 111, 2

σύνθεσις de verborum compositione, qua enuntiatum efficitur 22, 5. cυνθέcει de vocum compositione ea, qua una vox efficitur 70, 3

σύνθετον de nominibus, verbis, pronominibus, adverbiis compositis. cύνθετον 29, 5 et 6. 50, 3 et 4. 68, 1 et 2. cύνθετα 73, 1 et 2. cυνθέτων 30, 1. * cύνθετοc πούc 117, 6

σύνταξις. cυντάξει de ea praepositionum et aliarum orationis partium coniunctione, qua praepositio non coalescit cum altera voce, sed adponitur

tantum 70, 3. contra Apollonius Dyscolus nomine utebatur non solum de parathetico, sed etiam de synthetico vocum conexu: v. ad 70, 2—3 et Lehrsii Herodianum p 87. — cύνταξιν de verborum constructione qua enuntiatum efficitur 22, 4

συντασσόμενα de consonantium et vocalium coniunctione 11, 3

συνώνυμον ὄνομα 33, 2. 36, 5. synonyma D. appellat nomina diversa idem significantia. nec aliter definiunt erotemata vetustissima, sed catechismi Moschopuli (*E*[b]) et Nili (*E*[r]) discrepant. nam apud illum legimus: τὸ κατὰ διαφόρων μὲν τῷ ἀριθμῷ, τῆς αὐτῆς δὲ οὐσίας ὄντων τὸ αὐτὸ λεγόμενον (homonymon definiverat: τὸ κατὰ διαφόρων οὐσιῶν τὸ αὐτὸ λεγόμενον). apud Nilum: τί ἐστι συνώνυμον; οὗτινος τὸ ὄνομα καὶ ὁ ὁρισμὸς ἔνι ὁ αὐτός, ὡς ὁ Πέτρος καὶ ὁ Παῦλος· ἀμφότεροι γὰρ ἄνθρωποι λέγονται. καὶ τῆς αὐτῆς οὐσίας εἰσίν. cfr Aristotel. categor. $1a_6$: συνώνυμα δὲ λέγεται ὧν τό τε ὄνομα κοινὸν καὶ ὁ κατὰ τοὔνομα λόγος τῆς οὐσίας ὁ αὐτός, οἷον ζῷον ὅ τε ἄνθρωπος καὶ ὁ βοῦς. ὁ γὰρ ἄνθρωπος καὶ ὁ βοῦς κοινῷ ὀνόματι προσαγορεύεται ζῷον, καὶ ὁ λόγος δὲ τῆς οὐσίας ὁ αὐτός (ad τῆς οὐσίας cfr scholia et Waitz I p 269 seq). hunc usum secuti, quem Stagirita frequentavit et ab magistro accepere Peripatetici, etiam Moschopulus et Nilus res diversas eiusdem generis, quae communi generis nomine appellari possunt, συνώνυμα nuncupant neque vero nomina diversa eiusdem potestatis. At alter quoque nominis usus iam apud Aristotelem deprehenditur, vide rhetor. III 2 p $1404b_{37}$: τῶν δ' ὀνομάτων τῷ μὲν σοφιστῇ ὁμωνυμίαι χρήσιμαι, τῷ ποιητῇ δὲ συνωνυμίαι. λέγω δὲ κύριά τε καὶ συνώνυμα οἷον τὸ πορεύεσθαι καὶ τὸ βαδίζειν· ταῦτα γὰρ ἀμφότερα καὶ κύρια καὶ συνώνυμα ἀλλήλοις (cfr Simplicius ad Arist. categ. $43a_{18}$ et $_{27}$). ad has synonymias significandas Speusippus (Simpl. ad Arist. cat. $43b_{19}$—$_{24}$) et Peripatetici adhibebant πολυωνύμων appellationem (qua Aristoteles usus non est nisi de rebus quibus multa nomina sunt), irrepseruntque ὀνόματα πολυώνυμα etiam in grammaticorum libros: vide ad 36, 5 et sub πολυώνυμον

συριγμός. συριγμοῖς aut in arte 12, 2 aut in scholiastae explanatione pro σιγμοῖς legebat Armenius. trisyllabum nomen eandem vim generalem persaepe habet quam bisyllabum atque interdum invenitur in illius locum substitutum: ad 12, 2 et Addend. LXXX 14

συστέλλεται de correptione vocalium ancipitum 10, 3

*σύστημα in τέχνης definitione 115, 3. — *σύστημα συλλαβῶν in definitione pedis 117, 5

συστολή de correptione vocalium ancipitum 20, 2

σφεῖς 67, 1 vide ἵ

σφέτερε σφετέρω σφέτεροι vocativi in tractatu aevi byzantii: ad 67, 6 in med. p 68. cfr Apoll. de pronom. 27 A = 22_{17}

σφόδρα exemplum adverbiorum intentivorum 84, 1

σφωέ addunt 66, 3 erotemata commentariolique byzantii codices duo; idem fortasse in techne legebat Armenius: vide adn. ad l. l.

σφῶϊ 66, 3 vide σύ

σχέσεις 76, 2 de diversis condicionibus quae adverbiis localibus significantur: eius hominis qui in aliquo loco versatur, eius qui in aliquem locum tendit, eius qui ex aliquo loco venit

σχετλιαστικὰ ἐπιρρήματα ***adverbia dolorem significantia*** (***interiectiones dolentis*** technicorum latinorum) 77, 1. latius patet vis appellationis apud Herodianum grammaticosque posteriores. in libro περὶ μονήρους λέξεως 27_{13} et apud Arcadium 208_{18} Schm. etiam βαβαί inter σχετλιαστικὰ numeratur, quod Dionysio exemplum est θαυμαστικῶν. bacchantium interiectiones (Dionysii ἐπιρρήματα θειασμοῦ) adscribuntur σχετλιαστικοῖς apud Ioannem Alex. 36_{15}—$_{17}$ Arcad. 208_{17} Theognostum 158_{11}, qui locus etiamnunc ita restituendus esse mihi videtur: ὁ αὐτός (scil Ἡρω-

T

Υ

X

Ψ

Ω

περιεκτικὰ δὲ ὡς ἐπὶ τῶν μηνῶν τῶν Ἀθηναίων· περιέχουσι δὲ ἡμέρας, οἷον ἐλαφηβολιών . . . . καὶ τὸ αἰών δὲ αἰῶνος τούτῳ τῷ λόγῳ ὑπάγεται· περιέχει γὰρ χρόνους. ὡσαύτως δὲ καὶ τὸ ἀγών ἀγῶνος· περιέχει γὰρ γυμνάσια . . . . οὐ καλοῦνται δὲ ταῦτα περιεκτικά, ἀλλ' ὡς περιεκτικά, ἐπειδὴ οὐκ ἔχουσι τὴν ὀνομασίαν ἀπὸ τῶν περιεχομένων, οἷον ἀπὸ τοῦ περιέχειν παρθένους λέγεται παρθενών

ὡς πρός τι ἔχον quasi ad aliquid dictum Prisciani: 33, 1. 35, 4. vide quae de hac nominum classe protulimus sub πρός τι ἔχον (post προστακτικόν)

CORRIGENDVM

p 156 col I λέξις vox crassioribus litteris imprimenda erat.

INDEX LATINVS

Hic index non solum ad artem supplementaque, adnotationem meam, praefationem, dissertationem Merxianam, addenda (Add.) pertinet, sed etiam ad disputationem quae inserta est actis conventus philologorum Treverici p 163—168 (Act. Trev.), ad Appendicem artis Dionysii Thracis libello scholastico gymnasii Heidelbergensis a. 1881 editam (App.), ad commentationem quae inscripta est *Zur Wiederherstellung des ältesten occidentalischen Compendiums der Grammatik (Festschrift zur Begrüssung der XXXVI. Philologenversammlung* p 61—85). ad praefationem, Merxii dissertationem, addenda referendae sunt locorum notationes ex numeris romanis et arabicis compositae.

A

B

C

D

E

F

G

H

I

K

L

N

O

P

Q

R

S

T

V

W

Z

CONSPECTVS

EORVM QVAE HOC VOLVMINE CONTINENTVR

Prolegomena

p V—LVI

Adalberti Merxii
de artis Dionysianae interpretatione armeniaca disputatio
p LVIII—LXXIII

Addenda et corrigenda
in quibus insunt Syrii interpretis lectiones
p LXXV—C

Dionysii ars
p 3—101

EXPLICATIO COMPENDIORVM

Codices artis et supplementorum

M = **Monacensis** Victorianus 310, qui praebet p 28, 4 τύποι usque ad 51, 2 τύπτω et p 79, 2 ὥςπερ usque ad finem technes (100, 2), atque supplementi tertii partem maiorem (ab initio p 117, 4 usque ad 122, 7 οὔ τί), supplementum quartum integrum. M^2 et M^x manus correctorum sunt, de quibus vide p XIII 33.

L = **Leidensis** Vossianus gr. quadratae formae 76, qui totam artem (exceptis p 54, 1 των ἕξ — 59, 4 ἀπὸ τῆς π) et supplementa omnia exhibet. L^2 L^3 L^4 L^x manus correctorum sunt, de quibus vide p XXI 16.

G = **Grottaferratensis** 127, in quo tota ars inest et supplementa I et II. G^2 manus correctrix est, de qua p XII 30.

B = **Vaticanus** 1370, qui totam artem et supplementa I II III continet, cuius tamen pars ea, quae suppl. III praebet, nondum est excussa. B^2 = manus correctrix, de qua vide p X 3. [B etiam a Bekkero nominatur.]

T = **Parisinus** 2603, qui artis §§ 12—20 habet et supplementi tertii p 122, 13—123, 5. [T etiam apud Bekkerum.]

V = **Venetus** Marcianus 652 sive append. class. XI 4, qui technen et supplementa I II exhibet, neglectus vero a me est in suppl. I propter eam causam quam indicavi p LI 39 [= M Bekkeri].

H = Holsteni apographon **Hamburgense**, quod habet artem et supplementa I II. [H etiam apud Bekkerum.]

A = **Parisinus** 2290, in quo inest techne tantummodo. [A etiam a Bekkero appellatur.]

f = editio **princeps** in Fabricii Bibliotheca Graeca, ubi sola ars legitur [= F apud Bekkerum].

b = editio **Bekkeri** in Anecdotorum Graecorum tomo II, ubi p 629—643 artem ipsam, p 674 seq supplementum primum habes.

O = **Oxoniensis** Baroccianus 116, qui artem et supplementa I II exhibet, sed adhibitus a me est in suppl. I tantum. vide p XXXIII 35. XXXVI 11. LI 38. LII 12.

P = **Parisinus** 1983, qui supplementum III praebet (excepto exitu p 122, 13 —124, 5). vide p LII 43.

C = **Chisianus** misc. R IV 11, qui ipse quoque suppl. III habet (exceptis p 122, 13—123, 5). vide p LIII 6.

U = Vaticanus **Palatinus** 23, in quo pars supplementi tertii (p 121, 10—122, 12) invenitur. vide p LIII 10.

Scholia artem et supplementorum partem explanantia

Σ = scholia maiora et vetustiora. numeri referendi sunt,
ubi Vill additum est, ad Villoisonis Anecd. graec. tom. II;
„ Goettl „ ad Goettlingii Pseudotheodosium p 1—79;
„ Cram „ ad Crameri Anecd. Oxoniensium t. IV;
„ Wachsm „ ad CWachsmuthi de scholiis Dionysianis commentationem musei Rhenani novi tomo XX insertam;
ubi nemo editor nominatus est, ad Bekkerianam scholiorum editionem, Anecd. graec. II p 647—972. III p 1136—1180.

Σ^{l} = scholiorum ea lemmata quae putare liceat postea demum ex artis codice addita esse.

Codices scholiorum maiorum quos saepius laudavi sic significati sunt:

C = Londinensis musei Britannici Add. 5118, ex quo primus Cramer excerpta p. i. fecit, vide p XXXVI 20.
H = apographon Hamburgense [H etiam apud Bekkerum], de quo vide p XXXIV 9. XXXV 8.
K = Havniensis 1965, v. p XXXIV 28.
N = Neapolitanus Burbonicus II D 4, v. p XXXVI 1.
O = Oxoniensis Baroccianus 116, v. p XXXVI 10.
V = Venetus Marcianus 652 sive append. class. XI 4, v. p XXXIV 8. XXXVI 17.
V^II = Venetus Marcianus 489, v. p XXXVI 4.
U = Vaticanus 14 [= V apud Bekkerum], v. p XXXV 6.
U^II = Vaticanus 1766 [= D apud Bekkerum], v. p XXXIV 30.

Auctores scholiorum vetustiorum hoc modo indicavi:

(Hel) = scholion Heliodori, vide p XXXIV 6.
(Steph) = Stephani, v. p XXXV 21. XXXVI 9. 14. 35. XXXVII 17. 28.
(Mel) = Melampodis sive Diomedis, v. p XXXIV 26. XXXV 20. XXXVI 9. 12. 35. XXXVII 15. 28.
(Porph) = Porphyrii, v. p XXXV 21. 32. XXXVI 14. XXXVII 26.

σ = commentariolus byzantius ab Hilgardo editus, quo technes § 1. 2. 7—10. 12—20 et suppl. περὶ προσῳδιῶν inlustrantur. cuius codices sic notati sunt:

σ^{M} = Monacensis 310, ubi ea commentarii pars legitur, qua explanantur artis p 37, 1—92, 2.
σ^{L} = Leidensis Voss. gr. in 4° 76, qui totum comm. habet.
σ^{H} = apographon Hamburgense, quod totum comm. exhibet [= h apud Bekk.].
σ^{R} = Parisinus 2594, ubi commentarius totus legitur excepto initio p 24, 1—25, 10 Hilg. [= C apud Bekk.].
σ^{K} = Havniensis 1965, qui explanationem paragraphorum 12—20 exhibet.
σ^{P} = Parisinus 2558, qui earundem interpretationem paragraphorum habet [= N apud Bekkerum].

λ = lexicon technes supplementorumque a Bachmanno editum, v. p XL 19.

Erotemata grammatica ex arte Dionysiana oriunda

v. p XLI 24—XLII 30

E^{ς} = Erotemata vetustissima, quae liber Guelferbytanus exhibet.
E^{b} = Erotemata a Manuele Moschopulo correcta.
ed. princ.: ea quae saeculo XV sine loci annive notatione prodiit, putatur prodiisse Mediolani circa annum 1493 opera Demetrii Chalcondylae.
ed. Wald.: Basileae ex officina Ioannis Walderi 1540.
Bas. I.: codex Basileensis F VIII 13.
Bas. II: codex Basileensis O IV 26.
E^{v} = Erotemata Dionysiana quae in Nili Chii enchiridio leguntur.
E^{t} = Erotemata recentissima quae praebet cod. Tubingensis.
E = consensus horum erotematum.

Scriptores veteres eorumque editiones

Latinorum artigraphorum locos ita indicavi, ut nomini subicerem numeros et tomi et paginae syllogae Keilianae, raro adderem etiam libri inscriptionem.

De graecis scriptoribus haec sufficient, immo magnam partem prorsus supervacanea erunt eis qui grammaticos studiis suis attigerunt:

AO = Crameri anecdota graeca Oxoniensia.
AP = Crameri anecdota graeca Parisiensia.
Ap. D., Apoll. D. = Apollonius Dyscolus. in syntaxis locis significandis usus sum sola Bekkeri editione; libros minores ita plerumque laudavi, ut paginas et Bekkerianas et editionis RSchneideri indicarem.
Arc., Arcad. = Arcadii qui dicitur epitoma catholicae Herodianeae. paginae notatae sunt editionis Mauritii Schmidtii, nonnusquam etiam Barkerianae.
BA = I. Bekkeri anecdota graeca.
Chalc., Chalcond. = Demetrii Chalcondylae erotemata grammatica. usus sum in locis significandis editione Basileensi a. 1546.
Choer., Choerob. nulla libri inscriptione addita = Georgii Choerobosci dictata in Theodosii canones, quae integra edidit Gaisfordus Ox. 1842.
Chrys., Chrysol. = Manuelis Chrysolorae erotemata grammatica. usus sum editione Aldina anni 1512.
Doxop. in Aphthon. = Doxopatri homiliae in Aphthonium quae leguntur in rhetorum graecorum editionis Walzianae tomo II.
EG = Etymologicum Gudianum.
EM = Etymologicum Magnum.
Epim. Hom. = Epimerismi Homerici a Cramero in anecdotorum Oxoniensium tom. I editi.
epitoma = ἐπιτομὴ νέα γραμματικῆς, cuius priorem partem Titzius et Egenolffus edidere. v. praef. p XLI.
Gaza = Theodori Gazae introductio grammatica. paginae quas indicavi sunt editionis Basileensis a. 1529.
Heph. = Hephaestionis enchiridion περὶ μέτρων. paginae sunt editionis Westphalianae (in scriptorum metr. gr. vol. I).
Herod. = Herodianus technographus. Lz litteris notavi collectionem reliquiarum Herodianearum ab ALentzio compositam, Ls litteris editionem Lehrsianam librorum trium Herodianeorum. B. et Schm. significant

editiones Barkerianam et Schmidtianam prosodiae catholicae Herodianeae ab Arcadio vel Theodosio in epitomam redactae.

Io. Alex. = Ioannis Alexandrini τονικὰ παραγγέλματα, ab GDindorfio Lipsiae 1825 edita.

Lasc., Lascar. = Constantini Lascaris epitoma grammaticae. paginae quas indicavi sunt editionis Aldinae a. 1557.

Longin. in Hephaest. = prolegomena Longini in Hephaestionis enchiridion περὶ μέτρων. paginae notatae sunt editionis Westphalianae.

Niceph. Blemmid. = Nicephori Blemmidae epitoma logicae. paginae sunt editionis Wegelini 1605.

Phavorin. = Phavorini Camertis lexicon. paginae quas significavi sunt editionis Basileensis a. 1538.

Philemo = Pseudophilemonis lexicon technologicum ab Osanno Berol. 1821 editum.

Psellus in ἑρμηνείᾳ = Michaelis Pselli ἑρμηνεία τῶν δασέων καὶ ψιλῶν καὶ μέσων στοιχείων, a Boissonado post eiusdem Pselli de operatione daemonum libellum a. 1838 edita.

Psellus in στίχοις aut nudum Pselli nomen = Michaelis Pselli στίχοι πολιτικοὶ περὶ τῆς γραμματικῆς a Boissonado anecdot. t. III editi.

Pseudochoer. = Pseudochoeroboscі epimerismi in psalmos a Gaisfordo Oxon. 1842 p. i. facti.

Pseudodraco = liber περὶ μέτρων Draconis nomine ornatus quem edidit GHermannus 1812.

Schol. rec. in Heph. = scholia recentiora in Hephaestionis enchiridion περὶ μέτρων, quae Westphalius ΣΧΟΛΙΑ Β appellat. numeri paginarum sunt editionis Westphalianae (in scriptorum metric. gr. t. I).

Schol. Saib. in Heph. = scholia Saibantiana in Hephaestionis enchiridion, quae Westphalius ΣΧΟΛΙΑ Α appellat.

Syncellus = Michaelis Syncelli liber περὶ συντάξεως τῶν ῥημάτων, qui olim Georgio Lecapeno tribuebatur. foliorum numeri quos indicavi sunt editionis Aldinae a. 1525.

Theodorus = Theodori Prodromi expositio περὶ τῶν ὀκτὼ τοῦ λόγου μερῶν et explanatio canonum Theodosianorum, quas Goettlingius in «Theodosii Alexandrini grammatica» p 80 — 197 edidit, vide praefat. nostram XXXVII 18.

Theodos. = Theodosii Alexandrini canones nominales et verbales, quos Bekkerus anecdotorum t. III p. i. fecit.

Theogn. = Theognosti regulae orthographicae, quas Cramerus anecd. Oxon. t. II edidit.

Timoth. Gaz. = Timothei Gazaei canones de syntaxi litterarum, quos Cramerus anecd. Paris. t. IV edidit.

Tzetzes exeg. in Il. = Ioannis Tzetzae explanatio primorum centum et duorum versuum Iliadis quam GHermannus post Pseudodraconis librum de metris vulgavit.

TABVLAE PHOTOLITHOGRAPHICAE

PAGINAS BINAS

EXEMPLARIVM VETVSTISSIMORVM

REPRAESENTANTES

Haec tabula repraesentat codicis Monacensis 310 folium 20 versum et folium 21 rectum, inter quae folia olim interiacebant ea quae nunc numeris 18 et 19 notata sunt et duo quae nunc perierunt: vide praef. p XVI 40—XVII 13.

Continentur priore pagina ea quae in nostra editione leguntur 32,2—37,3; altera exhibet supplementi tertii eam partem quam apud nos invenis 118, 2—120, 8.

Initiales litterae pigmento exornatae sunt coloris rubro et caeruleo finitimi. eodem exarata est inscriptio in fol 21^{r} col II; eodem id par exemplorum quod in inferiore margine folii 20^{v} legitur. Contra atramento eo, quo verba Dionysii, scripta sunt ΔΊΚΟϹ ʼΑΔΙΚΟϹ in folii 20^{v} marg. super. et ʼЄΥЄΙ..Ϲ ΜЄΛΑϹ in marg. sinistro. — Haec tria exemplorum paria primae manui debentur; θάνατος ζωή in folii 20^{v} mg. sinistro exarata sunt atramento pallido a m. posteriore, quae eadem et supra θάνατος et in media columna altera hoc signum pinxit ≋.

Haud alienum putavi hic repetere quae praef. p XXIX seq dixi ut demonstrarem Leidensem ex Monacensi descriptum esse. nititur enim illa demonstratio comparatione folii 20^{v} libri Monacensis et paginae 58 codicis Leidensis, quam paginam repraesentat tabula photolithographica altera.

ο—ο ἘΥΕΙ
. . Ϲ · ΜЄ́
ΛΑϹ :

haec ΔΗ litteris supplenda sunt ac referenda ad ea quae altera huius paginae columna in eisdem lineis habet: ʼΑπὸ δὲ cώματος. ὡς ταχύς· βραδύς (ubi idem signum, quod ante ʼЄΥЄΙ invenitur, exaratum supra ταχύς videmus, nisi quod hic expictum est colore rubro). scilicet εὐειδής et μέλας alia exempla sunt epithetorum a qualitate corporis ductorum. ad Leidensem autem si oculos converteris, ibi quoque alterum exemplorum par conspicies in superiore paginae 58 margine. at quae hic nota additur (~), ea supra ταχύς (quod legitur in paginae 59 columnae I linea octava) non reperitur, sed supra διώνυμον in p 58 col I linea 16. cuius erroris causa inde repetenda est, quod in Monacensi ΔΉϹ · ΜЄ́ iuxta hunc prioris columnae versiculum

νυμον · διώνυμον · ἐπώ

adpicta sunt.

Hac tabula repraesentantur p 58 et 59 codicis Leidensis Voss. gr. quadr. formae 76. prior pagina complectitur ea quae in nostra edit. leguntur 31,6—34,4; altera exhibet ea quae inveniuntur 34, 4—38, 4.

A prima manu addita in mg. super. paginae 58 ΕΥΕΙΔΉϹ ΜΈΛΑϹ, de quibus exemplis dixi in huiusce folii pagina priore; ab eadem in mg. dextro paginae 59: ΝΕΟΠΤΟΛΕΜΟϹ ΠΥΡΡΌϹ et ϹΚΆΜ..ΔΡΟϹ...ΘΟϹ (i. e. Cκάμανδρος Ξάνθος). A posterioribus manibus adiecta sunt in mg. super. pag. 58 ἰδικόν· τακτικόν et in media columna priore paginae 59 θάνατος ζωή.

Quae praeterea in marginibus harum paginarum legis, ex scholiis sunt Gregorii Nazianzeni orationem εἰς τὰ Θεοφάνια explanantibus, quae quidem scholia in marginibus paginarum 1—99 inveniuntur: vide praef. XXIX 13—24. is orationis locus, qui paginis 58—59 inlustratur, est in capitibus IX X, tom. I p 668 seq ed. Bened., t. II col 320 seq ed. Mignianae. quae explanantur verba curavi ut distinguerentur litteris diductis.

Καὶ οὕτως ὑπέστησαν λαμπρότητες δεύτεραι, λειτουργοὶ τῆς πρώτης λαμπρότητος· εἴτε νοερὰ πνεύματα, εἴτε πῦρ οἷον ἄϋλον καὶ ἀσώματον, εἴτε τινὰ φύσιν ἄλλην, ὅτι ἐγγυτάτω τῶν εἰρημένων, ταύτας ὑποληπτέον. Βούλομαι μὲν εἰπεῖν, ὅτι ἀκινήτους πρὸς τὸ κακὸν καὶ μόνην ἐχούσας τὴν τοῦ καλοῦ κίνησιν, ἅτε περὶ Θεὸν οὔσας καὶ τὰ πρῶτα ἐκ Θεοῦ λαμπομένας· τὰ γὰρ ἐνταῦθα δευτέρας ἐλλάμψεως. Πείθει δέ με μὴ ἀκινήτους ἀλλὰ δυσκινήτους καὶ ὑπολαμβάνειν ταύτας καὶ λέγειν, ὁ διὰ τὴν λαμπρότητα Ἑωσφόρος, σκότος διὰ τὴν ἔπαρσιν καὶ γενόμενος καὶ λεγόμενος, αἵ τε ὑπ' αὐτὸν ἀποστατικαὶ δυνάμεις, δημιουργοὶ τῆς κακίας τῇ τοῦ καλοῦ φυγῇ καὶ ἡμῖν πρόξενοι. Οὕτω μὲν οὖν ὁ νοητὸς αὐτῷ καὶ διὰ ταῦτα ὑπέστη κόσμος, ὥς ἐμὲ γοῦν περὶ τούτων φιλοσοφῆσαι, μικρῷ λόγῳ τὰ μεγάλα σταθμώμενον. Ἐπεὶ δὲ τὰ πρῶτα καλῶς εἶχεν αὐτῷ, δεύτερον ἐννοεῖ κόσμον ὑλικὸν καὶ ὁρώμενον. καὶ οὗτός ἐστι τὸ ἐξ οὐρανοῦ καὶ γῆς καὶ τῶν ἐν μέσῳ σύστημά τε καὶ σύγκριμα.

Scholiastae autem verba sic lego et distinguo:

ἐκ θεοῦ λαμπομένας· τὰ γὰρ ἐνταῦθα δευτέρας ἐλλάμψεως] ὁ γὰρ φωτισμὸς τοῖς ἀναξίοις ἐνταῦθα δι' ἄλλων ἀγγέλων γίνεται. — πείθει δέ με μὴ ἀκινήτους] ὁ σκοτεινὸς διὰ τὴν ἔπαρσιν γεγονὼς (cod. γεγωνὼς, sed supra prius ω legitur ο) καὶ διὰ ταύτην καταβληθεὶς πονηρὸς δαίμων. — αἵ τε (cod. αιται, sed supra alterum αι legitur ε) ὑπ' αὐτὸν (cod. ὑπαρ'υτὸν, sed ρ lineola transfixum est) ἀποστατικαὶ δυνάμεις] πείθουσί με μὴ ἀκινήτους πρὸς τὸ κακὸν (cod. κακακὸν) τὰς ἀγγελικὰς λέγειν δυνάμεις. — ἀλλὰ δυσκινήτους] ἢ (σσω vel ττω initio subsequentis versiculi evanuisse coicio; Stadtmuellero aptius videtur ἥσυχα quam ἧσσω) ῥοπήν ποτε καὶ ὁρμὴν πρὸς τοῦτο ἐχούσας καὶ κίνησιν. — εἰς τὸ ἐλλάμψεως ἄνω πρώτην (scil στιγμὴν θετέον), εἰς τὸ κακίας διαστολὴ διὰ τὸν ⟨ν⟩οῦν (prius ν evanuit). — τῇ τοῦ καλοῦ φυγῇ καὶ ἡμῖν πρόξενοι] τῆς κακίας δηλονότι. — καὶ δι' αὐτὰ (in διὰ ταῦτα corrigendum?) ὑπέστη κόσμος] διὰ τὸ δεῖσθαι χεθῆναι τὸ ἀγαθὸν καὶ ὁδ⟨εῦσαι⟩. — σύστημ⟨ά τε⟩καὶ σύγκρι⟨μα⟩] τὸ σύστη⟨μα⟩ τὴν στ⟨άσιν⟩ καὶ μῖξιν (cod. μήξιν) ⟨ση⟩μαίν⟨ει⟩. καὶ τὸ σύγκριμα δὲ δύο ὁμοίως. ἀλλὰ τὸ σύγκριμα διαστολὴν καὶ χωρισμὸν δηλοῦν τὸ σύγκριμα (τὸ σ. perperam repetita) τὰ δύο κατὰ τὸ (cod. τὸν) νοεῖν δίδωσι (cod. δίδοσι), μῖξιν λέγω καὶ χωρισμόν. ultima verba sunt τοιοῦτος δὲ ὁ

Prolegomena huius editionis impressa sunt anno 1882; eodem Merxiana de Armenio interprete disputatio. Addenda typis exscripta 1883. Indices perbreves, in quibus acquiescendum mihi esse primo putavi propter oculorum morbum, ipsi quoque a. 1882 in eo erat ut imprimerentur; sed quia tunc ipsum convalescere oculi incipiebant, retractare illos qualesque nunc sunt exhibere meum duxi.

Heidelbergae m. Maio 1884.

G. V.